

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura
Direcció General del Patrimoni Cultural
Servei de Suport Tècnic i Inventari
Biblioteca del Patrimoni Cultural

3180

Memòria d'excavació de la vil·la romana de Pla de Palol

Burch Rius, Josep

Llinàs i Pol, Joan

Casas i Genover, Josep

Avis legal

Aquesta obra està subjecta a una llicència Reconeixement-NoComercial-SenseObresDerivades 2.5 de Creative Commons. Se'n permet la reproducció, distribució i comunicació pública sempre que se'n citi el titular dels drets i no se'n faci un ús comercial. No es pot alterar, modificar o generar una obra derivada a partir d'aquesta obra. La llicència completa es pot consultar a <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5/es/legalcode.ca>.

ÍNDEX

- 1. Fitxa tècnica del jaciment**
- 2. Introducció geogràfica**
- 3. Història de la investigació**
- 4. Objectius, motivacions i descripció dels treballs**
- 5. Metodologia**
- 6. Descripció d'unitats estratigràfiques**
- 7. Conclusions: fases arquitectòniques i seqüència cronològica**
- 8. Bibliografia**
- 9. Apèndix**
 - Apèndix 1: inventari i dibuix de material**
 - Apèndix 2: planimetria i mapa de situació**
 - Apèndix 3: imatges**

1. FITXA TÈCNICA DEL JACIMENT

Jaciment: PLA DE PALOL

Municipi: Castell-Platja d'Aro

Comarca: Baix Empordà

Tipus de jaciment: Vil·la romana (s. I aC. - VI dC.)

Directors: Josep Burch i Rius, Josep Casas i Genover, Joan Llinàs i Pol, Josep M. Nolla i Brufau, Lluís Palahí i Grimal, Gabriel de Prado i Cordero, Jordi Sagrera i Aradilla, David Vivó i Codina.

Durada: campanyes 1998-1999

Coordenades: X: 506.210
Y: 4.630.350
Z: 19m s.n.m.

2. INTRODUCCIÓ GEOGRÀFICA.

Costa imaginar-se com devia ser, uns dos mil anys enrera, aquest sector de la Costa Brava. Els blocs d'apartaments, les cases, els hotels, les carreteres i els carrers ens aboquen a un imaginari paisatgístic molt allunyat del que devia existir realment en el passat. Tanmateix, les restes fragmentades i transformades d'aquella època (les platges, les rieres, les Gavarres) i els records d'un temps no tant llunyà, captat en un bon grapat d'imatges fotogràfiques, ens transporten a un paisatge que distant en el temps és ben fàcil de copsar.

Malmesos pel temps i per l'home, els vestigis arquitectònics de la gran vil·la romana de Pla de Palol es troben actualment encaixonats per construccions modernes que s'alcen desafiant entre la costa accidentada i les Gavarres. Tanmateix, no són aquestes construccions el seu referent geogràfic sinó la seva proximitat al mar. A llevant, la vil·la s'hi obria a través de la platja de ca n'Artigues o dels escalencs separada de la platja gran, al sud, per la punta d'en Ramis i de la cala sa Cova, al nord, per un rocallós entrant en el mar que rep el nom d'es Xuclador (Barreda 1996, 64).

És, precisament, en aquesta platja de ca n'Artigues, on els actuals estiuejants planten les seves ombreles multicolors, que els escalencs plantaven les seves tendes per a fer-hi vida durant els mesos d'estiu (Barreda 1996, 68-69). Aquest llarg sojorn, que es perllongava fins entrat el mes de setembre, era possible gràcies a la presència d'aigua que els proporcionava la riera de Treumal al sud, del port natural de sa Cova o Cau dels Nens al nord i de la pesca, ja que el lloc "era un indret on el peix era abundant: llagostes, sards, orades, pagells, llobarros, rogers, cabres..." (Barreda 1996, 68)

Aquestes condicions naturals devien ser molt semblants a les que van trobar els romans que visqueren a Palol uns segles abans: aigua (la riera de Treumal i el petit rieró que desguassa per darrera l'Hotel Xaloc), port (la cala de sa Cova) i pesca, molt ben testimoniada per les restes trobades en les excavacions de la vil·la romana. Tot i salvant les distàncies i les diferències, el retrat que d'aquests escalencs en fa Josep Pla (Pla, Català Roca, 1978) ens acosta a un paisatge i un temps definitivament perduts: "Els vaig conèixer a tots a les cales, a l'ombra fresca de llurs tendes, davant del fogó de foc de llenya de pi, on es guisava una perfumada olla de peix. Ells van ser els meus professors de solitud i els qui m'ensenyaren a comprendre que en aquesta vida, on tots els dies són iguals, tant li fa que bufi el garbí com el gregal, el xaloc com la tramuntana".

I en aquest cas, la platja de ca n'Artigues (o cala Rovira) està "perfectament protegida de la tramuntana, del mestral la defensa la Senya dels Moros i del migjorn la Punta d'en Ramis. Així doncs, només queda exposada als vents de llevant i xaloc, que tan sols acostumen a ser violents a l'hivern" (Colomer, Costa, Tremoleda 1989, 104). Per tant, a més de proporcionar els recursos imprescindibles per a la vida humana (el menjar, l'aigua...) el lloc permetia una bona comunicació a través del mar amb altres vil·les i ports que s'emplaçaven al llarg del litoral, com les vil·les romanes dels Ametllers de Tossa o la del Collet de Sant Antoni i l'assentament de Llafranc. Més dificultosa devia ser la comunicació amb l'interior. Si bé és cert que el Ridaura i la Vall d'Aro trenquen les Gavarres i permeten la connexió entre aquesta zona i la depressió de la Selva també ho és que Pla de Palol quedà lleugerament separat del nucli principal d'aquest eix.

Tancant aquest bell paratge per la banda de ponent s'alcen les Gavarres que en aquest lloc assoleixen molt poca elevació (uns 324 metres a Vallvanera) i que davallen, entre la badia de Palamós i la Platja Gran, suau i harmònicament fins endinsar-se en el mar, "Però les Gavarres perden aquí la rudesa, l'aspecte fosc i sever, i baixen cap a la mar per planells. Aquí, res d'alts espadats rígids, però sí una espècie de joc entre els roquissars i el mar, que fa alternar els esperons de granit rosa i exquisides platgetes, algun cop minúscules (Treumal, Sant Jordi, sa Cova). Hom troba aquest paisatge entre la llarga Platja d'Aro exposada a l'est i Sant Feliu. A la grandària de costes de Begur, la succeixen la gràcia i l'encís, l'elegància i la mesura" (Barbaza 1988, 41). Coberts d'alzines i un sotabosc de bruc, imprescindible per a la combustió dels forns ceràmics, els boscos de les Gavarres contrastaven amb el bosc de ribera que vorejava les rieres com la de Treumal. El pi, present i definidor de les vistes actuals, no formava part del paisatge quotidià del passat ja que va ser introduït en temps relativament recents (Barreda 1996, 52).

No obstant, l'entorn antic de Palol no era, pel que fa les terres immediates de l'interior, ni selvàtic ni extremadament boscos. L'expansió dels camps de conreu, amb una presència destacable de la vinya que s'apropiava dels terrenys que abans pertanyien al bosc, humanitzava el paisatge i l'endolcia. Aquesta postal contrastava enormement amb la de les terres situades més al sud: els llargs sorrals, la desembocadura del Ridaura i els estanyols i zones humides que donaven pas a una vida, animal i vegetal, pròpia d'aquest tipus d'indret i que, pels antics, simbolitzaven la terra primigènia o el misteri de la vida.

3. HISTÒRIA DE LA INVESTIGACIÓ.

El jaciment de Pla de Palol fou identificat i incorporat a la bibliografia científica per primera vegada, si no anem errats, pel gran historiador, jurista i polític empordanès, Josep Pella i Forgas que en la seva monumental obra històrica dedicada a l'Empordà s'hi referia amb claredat tot assenyalant que havia visitat el lloc i que n'havia analitzat les restes conservades fent-ne una justa valoració (Pella i Forgas, 1883, 212-213). Recordant la visita que efectuà al lloc el dia 15 de juliol de 1875, amb l'objectiu de confirmar antigues tradicions orals que hi localitzaven la "ciutat de Palol", ens descrivia la situació de l'estació, a tocar el vellíssim camí que unia Sant Feliu de Guíxols i la vall d'Aro amb Palamós, en terme de Fenals, les peculiaritats topogràfiques del lloc i el clar lligam amb la platja, i les restes evidents, prou clares, com un mur de carreus paral·lel a la carretera i la troballa des d'aquí fins al mar, d'innombrables fragments de terrissa clarament romana. Visità, també, l'antic illot que separa les caletes Rovira i de la Cova, anomenat la Senya dels Moros on es conservaven les restes d'una estructura rectangular de 20'8 m d'amplada i 33'6 m de llargària, amb murs d'opus incertum d'uns 0'60/0'70 m de gruix, que considerava que podien ser les restes d'una talaia o d'un far. Hi hauria recollit fragments de teula plana. Finalment, recordava la troballa i pèrdua d'un gran carreu "con alguna inscripció romana grabada...que en los años pasados descubrieron". A partir d'una exploració directa Pella identificava el lloc, tot rebutjant l'existència de la vellíssima ciutat, com un establiment d'època romana i posava en relació Pla de Palol i la Senya dels Moros, far o talaia, que definien la importància del mar en relació amb l'establiment terrestre. Aquesta idea, una pinzellada ràpida enmig d'un text molt breu, esdevé una de les peculiaritats d'aquest jaciment i paradigma d'un model d'ocupació del territori durant l'època ibèrica i, sobretot, romana.

Les notícies relatives al jaciment continuaven, i en els cercles de la investigació arqueològica de l'època Pla de Palol començava a ser conegut. En la sessió de la *Comisión Provincial de Monumentos* del 15 de desembre de 1880 (Pla i Cargol, 1949, 214), el vocal Sr. Lloret comunicà als assistents que a la platja de Fenals, entre Calonge i Sant Feliu de Guíxols, s'havia trobat gran quantitat de ceràmica romana en els camps propietat del senyor Ricard Artigues. Cal suposar que eren troballes noves, atès que havien passat més de cinc anys des de la visita de Pella i Forgas.

L'obra pública, com avui dia, possibilità nous descobriments a la darrerria del segle. L'any 1898 el camí passà a ser carretera i les obres del nou vial posaren al descobert importants restes arqueològiques al Collet de Sant Antoni (Calonge) i a Pla de Palol. D'aquesta època tenim dos testimonis escrits: González Hurtebise i Botet i Sisó.

González Hurtebise (1905, 19-20 i 36), arxiver de Sant Feliu de Guíxols, recollí les notícies de Pella i Forgas i proporcionà noves dades que foren confirmades a partir de les seves visites al lloc, d'una petita campanya de recerca arqueològica -que no li va donar cap fruit- i d'informacions recollides entre la gent de la contrada. En resum aquestes serien les conclusions:

1. Esmentava l'existència d'un camí empedrat que es va poder observar en fer-se la carretera nova.
2. Al sud-oest del jaciment, entre el mas Artigues, un barranc i una bassa, assenyalava l'existència d'uns sepulcres bastits amb *tegula* a doble vessant, notícia que li va proporcionar el propietari dels terrenys però que no va poder constatar.
3. Aplegà notícies entre la gent del país sobre suposats tresorers de monedes d'or i plata, de dubtosa credibilitat.
4. Féu una relació prou detallada de les monedes de les quals tenia notícia, bàsicament les trobades per Joan Planas i Rius, antic masover de la finca, i les que posseïa el senyor

Barraquer de Sant Feliu de Guíxols, conservades pel farmacèutic i col·leccionista senyor Hermenegild Vila. Hurtebise tenia més dubtes sobre la procedència d'aquestes monedes, però segons els indicis de què disposava venien de Pla de Palol. En definitiva, un conjunt prou significatiu d'almenys 13 monedes que abarquen des d'una peça emporitana de plata amb un brau al revers (?), passant per monedes de l'alt imperi, fins a la més tardana del conjunt, un cuny de l'emperador Magnenci (350-353). En descrigué en detall un exemplar de l'emperador Constantí (306-337), amb el cap de l'emperador llorejat i la llegenda *CONSTANTINUS AVG* a l'anvers i la llegenda *BEATA TRANQUILITAS* i una ara votiva ornada amb la inscripció *VOTIS XX* al revers.

5. Es referí també a dos gerrets o *lacrimatoris* (potser *unguentaris*) del Museu Barraquer i dues llànties propietat de la vídua Cruañas i dipositades al Museu de Sant Feliu.

L'altra referència significativa d'aquesta primera etapa de la història del descobriment del lloc, correspon al gran historiador i pare de l'arqueologia gironina, Joaquim Botet i Sisó, el qual, en referir-se al lloc de Fenals, descrivia l'existència de restes romanes, al costat del mar, fent-se ressò de la publicació, acabada de comentar, de Pella i Forgas. Desmentia que pogués tractar-se d'una antiga ciutat ("ciutat de Palol") i la identificava, brillantment, com les ruïnes d'una vil·la o casa de camp, afegint-hi el descobriment - quant les obres de la carretera de Sant Feliu de Guíxols a Palamós- de fonaments constructius, dues llànties romanes una de les quals decorava el disc amb el relleu d'un genet i l'altra amb un crater que es conserva al museu de Sant Feliu de Guíxols - recentment estudiada (Járrega 2001, en premsa)-, moltes *tegulae*, algunes senceres, tesselles de mosaic de vidre i pedra, monedes majoritàriament del baix imperi i, en un marge bastant alt que separava la platja dels conreus (sector meridional del jaciment, si no anem errats), pogué observar-hi el senyal deixat per una gran gerra, un dòlium amb tota certesa. Botet tenia informació de primera mà atès que va visitar el jaciment acompanyat pel prohom guixolenc Agustí Casas i altres amics poc després d'efectuar-se les obres de construcció de la carretera (Botet i Sisó, sense data [1913], 607).

Aquest conjunt de dades aplegades totes durant el darrer quart del segle XIX i molt a principis del XX, clouen l'etapa inicial de la història del jaciment. D'aleshores ençà, s'obrí un buit llarguíssim de poc més de cinquanta anys sense notícies ni informacions relatives a Pla de Palol, com si els treballs agrícoles damunt la vil·la romana no generessin descobriments i troballes o com si s'hagués perdut l'interès o no hi hagués ningú, en instàncies més altes, que tingués cura de les novetats i les fes conèixer. Tanmateix, tot és explicable i després de la "descoberta" inicial del lloc per part de Pella i Forgas, l'establiment tornà a ser notícia com a conseqüència de descobriments nous i diferents -petit cementiri assenyalat per González Hurtebise- o per les obres considerables que significaren la conversió del vell camí de Sant Feliu a Palamós en una carretera més moderna i que posaren al descobert -Botet i Sisó- restes estructurals prou notables. Més endavant, els treballs continuats en el lloc i la casualitat degueren proporcionar recuperacions puntuals i alguna troballa escadussera que no era, sinó, una mica més d'allò mateix cosa que explicaria la manca de curiositat motivada, no cal dir-ho, per una manca -suposada- de novetats. Tampoc hi hagué, en aquells anys, ningú que continués la tasca de Pella o de Botet.

Les excavacions de salvament a mitjan segle.

Durant la dècada dels anys cinquanta del segle XX, el turisme i altres circumstàncies propiciaren un creixement urbanístic inesperat i molt ràpid a l'entorn de les platges i el mar arreu de la Costa Brava. Platja d'Aro, aleshores un lloc virginal, esdevingué -i ho continua essent- un dels llocs amb més atractiu i que concentrà, com a conseqüència

d'aquest fet, una activitat constructiva més gran. La zona de cala Rovira, de Pla de Palol, esplèndida des de tots els punts de vista, va atraure l'atenció de particulars i empreses que després d'adquirir els terrenys començaren a construir-hi xalets, hotels i infraestructures. És en aquest moment que tornem a tenir notícies del jaciment ara afectat per la fallera constructora i exposat a una desaparició vertiginosa.

Els ressorts legals per protegir el patrimoni eren escassos i depenien, moltes vegades de la informació, de les circumstàncies o de l'interès i empena d'erudits locals amb bons contactes polítics. Des d'un punt de vista tècnic, el control i intervenció havia estat en mans del Museu Provincial d'Arqueologia i, des de 1957, del Servei Tècnic d'Investigacions Arqueològiques de la Diputació, al capdavant del qual hi havia Miquel Oliva que fou, també, director del museu arqueològic. Sabem que en aquells anys s'hi realitzaren un seguit de campanyes d'excavació l'embalum i importància de les quals se'ns escapa mancats com estem de publicacions detallades i d'informes i diaris d'excavació explícits. Només és possible fer-nos-en una idea aproximada a partir de notícies molt puntuals, escadusseres (Oliva, 1955, 411; Id., 1956-1957, 340; Id., 1959, 388; Id., 1961, 77-82; Id., 1972, 20; Riuró, 1995, 103, 107 i 108; Id., 1998, 116).

Tanmateix, del conjunt de treballs que s'hi realitzaren, poc o gens coneguts, n'hi ha un que destaca per la seva singularitat. En efecte, en un moment donat -vers 1959 o 1960-, s'haurien iniciat treballs en una parcel·la situada al costat occidental de la llengua rocosa que defineix el lloc, just a tocar la riera Carbonet, amb l'objectiu de bastir-hi un xalet que rebria el nom -que continua portant- de "Pla de Palol". Els treballs inicials de fonamentació posaren al descobert restes estructurals molt notables que foren objecte de neteja i excavació i que -prou espectaculars- varen maèixer l'atenció del propietari, un ciutadà francès, que d'acord amb M. Oliva i del seu bon amic Sanz Roca, curiosament tècnic d'aquelles a títol privat i aparellador del Patrimonio Artístico Nacional i col·laborador de la Delegación Provincial de Excavaciones Arqueológicas, determinaren preservar-les construint la part del xalet que afectava les ruïnes damunt d'uns pilars i d'unes voltes, esdevenint una mena de celler semisoterrat (Oliva, 1961, 77-82) del qual ja tindrem ocasió de parlar-ne (infra). Aquestes són les úniques restes conegudes, descobertes aquells anys, que encara es conserven; han desaparegut pràcticament sense deixar rastres les estructures que hi havia per sota de l'hotel Xaloc, a la banda occidental de l'àrea de la vil·la, dels hotels Costa Brava i Caleta Palace, dels apartaments Palatio Maris, tots a l'oest, i cap a tramuntana, els apartaments Roques P.Lanes, Politur i Apart-oriental (Colomer/Costa/Tremoleda, 1989, 104).

L'any 1963 s'efectuaren excavacions de salvament que s'obriren les rases de fonamentació de l'edifici del Palatio Maris i el 1964, sondejos de prospecció preventiva en la plaça que havia quedat entre l'hotel Xaloc i el Palatio Maris, amb resultats positius. No tenim constància d'altres treballs arqueològics fins al 1984 però hi han notícies esparses de destruccions de vestigis en fer-se noves edificacions i obres d'infraestructura (Colomer/Costa/Tremoleda, 1989, 105).

Les poquíssimes notícies amb cara i ulls publicades en relació a aquesta vil·la (supra) feren, tanmateix, fortuna i aquest jaciment entrà en la bibliografia especialitzada (Badia, 1977, 142 i 144; Nolla/Nieto, 1978, 243). N'és un excel·lent exemple la incorporació al catàleg de jaciments d'aquestes característiques del treball, desigual, de Gorges on, deixant de banda el despreci, tan jacobí, per la toponímia pròpia del país, s'assenyalava l'existència de la vil·la tot indicant-ne la localització precisa i alguna consideració de tipus orogràfic (Gorges, 1979, 258). Totes aquestes notícies eren preferentment filles directes de la lectura dels articlets i referències publicades sobre el jaciment i, en cap cas reflexions a partir de la informació científica generada per les excavacions o per l'anàlisi directa dels objectes recuperats, prou notables, durant els antics treballs i que es.

conservaven als museus de Sant Feliu de Guíxols i a l'arqueològic provincial de Girona. Precisament l'interès de la referència a Pla de Palol en la Carta Arqueològica publicada el 1984 (Nolla/Casas, 1984, 123-127) rau en la incorporació a les conclusions generals un estudi acurat del material arqueològic conservat que feia possible definir el jaciment com de gran importància i proposant unes dates d'ocupació fermes entre el segle primer i el cinquè insinuant la possibilitat d'una perllongació de la utilització del lloc fins als segles sisè o setè a partir, sobretot, de ceràmiques i monedes.

Precisament l'any 1984 el sector no construït de Pla de Palol fou objecte d'una important campanya d'exploració arqueològica que tenia com a objectiu principal la definició de les parts conservades del jaciment i l'excavació preventiva d'un sector immediat a la carretera que estava exposat per causa d'obres d'infraestructura. Aquesta gran campanya fou realitzada pel Servei d'Arqueologia del departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya dins del pla de lluita contra l'atur i dirigida per A. Colomer i B. Costa i serví per definir l'àrea arqueològica que calia preservar i per dibuixar, ara amb dades estratigràfiques incontestables, un esquema evolutiu del lloc en diverses fases: uns precedents, amb material baix-republicà que no es lligava a cap estructura, una fase I, d'inicis del segle primer que es perllongaria fins a la darrera d'aquesta centúria; una fase II, que començaria en aquells anys entorn del 100 i un moment final durant el segle cinquè, i una tercera fase que continuaria més enllà fins als segles sisè i, potser, setè. La publicació d'aquests resultats serví per posar en solfa i fer una valoració global del jaciment (Colomer/Costa/Tremoleda, 1989, 103-110).

L'any 1988, en ocasió de la construcció d'un xalet que s'havia de situar en una gran parcel·la de forma triangular que es localitza a la part meridional de la plaça pública i immediatament davant -a l'est- de "Pla de Palol" mitjançant carrer, les normatives vigents, conseqüència directa de l'ambiciosa actuació de 1984, exigiren l'excavació del solar que, en funció dels resultats, podria condicionar el projecte. M. Mataró i J. Merino foren els arqueòlegs que dirigiren els treballs que varen permetre constatar la inexistència d'estructures en aquella zona, on només pogueren documentar uns abocadors antics sobre el sòl geològic i una sitja parcialment malmesa. Tal com ara sabem, aquest sector no seria altra cosa que un gran pati interior, zona de treball i perifèrica, que les exploracions de 1998 i 1999 han posat en evidència més cap a tramuntana.

A partir d'aquestes noves dades -seriació cronològica ben establerta i nova valoració de les estructures conservades sota el xalet "Pla de Palol", aquest jaciment s'incorporarà de ple dret en una síntesi global sobre el món rural d'època romana en el territori nord-oriental de *conuentus tarraconensis* (Casas *et al.*, 1995). I finalment, paral·lelament a l'excavació extensiva que ha donat lloc a aquesta publicació i que descrivim convenientment en un altre capítol (infra), tingué lloc l'anàlisi global de les estructures descobertes el 1959 que ja han estat objecte d'una descripció acurada i d'un aixecament planimètric que ha fet possible la interpretació indiscutible dels vestigis i la situació precisa d'aquest espai -un *balneum* privat- en el context global de l'edifici (Burch *et al.*, en premsa). En aquest treball ja hem tingut ocasió de parlar-ne i hi hem aportat noves dades.

4. OBJECTIUS, MOTIVACIÓ I DESCRIPCIÓ DELS TREBALLS.

L'Ajuntament de Castell-Platja d'Aro, amb la intenció d'adequar la plaça de Pla de Palol, propera a Cala Rovira, zona protegida d'ençà dels treballs de 1984, es posà en contacte amb la Universitat de Girona per encarregar excavacions en extensió que fessin possible, en acabar, un coneixement profund de la història del jaciment i una presentació adequada de les troballes.

Es planificà una excavació en extensió que abastés tota la zona i es decidí de continuar-la fins l'exploració completa del solar.

La intervenció arqueològica de l'any 1998 a la vil.la romana de Pla de Palol va iniciar-se el dia 27 d'abril, poc temps després de la realització d'unes primeres rases de comprovació, repartides al.leatòriament per la superfície d'un terreny de propietat municipal ubicat al bell mig de l'àrea ocupada pel jaciment. Aquestes rases van permetre constatar que una bona part del solar comprenia, efectivament, restes arqueològiques en el seu subsòl, i es va decidir immediatament endegar la campanya d'excavació en extensió de tota la seva superfície.

La direcció del projecte en aquesta primera fase anà a càrrec dels arqueòlegs Josep Burch, Joan Llinàs, Josep Maria Nolla i Jordi Sagrera, essent Joan Llinàs qui dirigí les excavacions sobre el terreny, que estaven finançades per l'ajuntament de Platja d'Aro i que comptaren amb el concurs de vuit auxiliars d'excavació i amb el suport tècnic i científic de la Universitat de Girona.

Els treballs s'efectuaren de manera ininterrompuda fins al dia 30 de setembre, mitjançant successives pròrrogues i ampliacions dels corresponents permisos d'excavació, que van esdevenir necessàries ateses la importància i la magnitud de les troballes. Al llarg d'aquest període s'efectuà de manera pràcticament íntegra l'excavació arqueològica dels terços septentrional i central del solar, una extensa àrea que, des d'un punt de vista arqueològic, va incloure la totalitat dels cossos d'edificacions nord i centre-est (àmbits 1 a 24), d'època romana baiximperial, amb els corresponents patis o àrees obertes que els delimitaven i amb diverses preexistències força malmeses.

La segona fase de les excavacions arqueològiques a la vil.la romana de Pla de Palol (Platja d'Aro, Baix Empordà) es va desenvolupar entre els dies 27 d'Octubre i 24 de Desembre de 1.998.

L'extensió abarcada en aquesta segona campanya d'excavacions superava els 1.000 metres quadrats. Els treballs es van concentrar en la part de migdia i llevant del solar. Per la part de migdia es va continuar excavant l'espai situat immediatament al sud de l'edifici baiximperial excavat a la primera fase. Aquesta cala original partia el solar d'est a oest, restant una zona al sud, no excavada de moment, ja que la presència de tot un seguit de grans pins implicaven tot un seguit de tasques de jardineria que feien aconsellable deixar aquest sector per a una tercera fase, concentrant-se en els espais on la vegetació ja s'havia eliminat, o comportava una dificultat menor.

A la banda de llevant del jaciment s'excavà part del gran pati (àmbit 15), en un intent de delimitar la possible existència d'estructures en aquesta zona. Els resultats foren en

aquest aspecte negatiu, tot i que a l'extrem nord oriental de la zona excavada aparegueren les restes d'un paviment d'*opus signinum*.

El més destacable d'aquesta campanya fou, per una banda, poder comprovar com al gran edifici del s. IV dC., documentat en la primera fase dels treballs, s'hi adossava en un moment determinat un nou cos, constituït per cinc àmbits, que continuen perllongant l'edifici vers el sud, seguint en gran mesura l'orientació dels murs anteriors, però emprant una tècnica constructiva completament diferent, amb murs de pedres lligades amb fang, i no amb morter com succeïa amb l'edifici anterior. Aquests àmbits (25, 26, 27 i 28) continuaven la disposició en doble fila de les cambres de l'edifici preexistent. Finalment el que hem denominat com a àmbit 29 semblava correspondre més aviat a la part inferior (ja que dels seus límits sols se'n conserva la impronta del morter del seu fonament sobre el sol) d'un dipòsit o tancat, actualment arrassat del tot.

La tercera fase d'excavacions arqueològiques efectuada a la vil·la romana de Pla de Palol es va portar a terme entre els dies 11 de gener i el 31 de març de 1999. L'equip d'excavació, dirigit per Gabriel de Prado Cordero, va estar format per Gustau Garcia, M. Paqui Jiménez, Ruben Petit, Toni Prados, Toni Rojas i Genard Torres, Judith Cabra, Josep Frigola, Quim Grau i Nuri Tresserras, alguns dels quals no van participar en tota la campanya i es van anar alternant al llarg de la durada de l'excavació.

Els treballs efectuats en aquesta campanya es van concentrar en el sector sud-est del solar de propietat municipal, reprenent els treballs d'excavació on s'havien deixat en finalitzar la segona fase d'excavacions portada a terme a finals de l'any 1998. Prèviament es van haver de retirar un petit nombre d'arbres que ocupaven aquest sector i que dificultaven els treballs.

Inicialment es va ampliar l'excavació cap al sud uns 10 m., retirant una primera capa superficial a través de mitjans mecànics. Una vegada delimitades les estructures existents, es va poder comprovar que aquestes constituïen una perllongació de les que ja s'havien trobat a les campanyes anteriors i, donat que encara continuaven més cap al sud, es va decidir obrir el que quedava del solar fins al seu límit sud. Una vegada es van delimitar totes les estructures aparegudes, es va procedir a excavar els diferents àmbits fins als nivells d'enderroc o d'ús més moderns, deixant els nivells inferiors i fundacionals per la campanya que s'havia de desenvolupar posteriorment. Al mateix temps també es va procedir a excavar un dipòsit que va aparèixer a la banda est de l'àrea afectada per aquesta campanya, el qual ja havia estat localitzat i parcialment excavat l'any 1984.

El sector sud-oest del solar no va ser excavat en extensió ja que, aparentment, el gran mur amb orientació nord-sud que delimita per la banda oest totes les construccions aparegudes, constitueix una separació molt clara entre les edificacions a l'est i una zona que funcionaria com a espai obert a l'oest. L'única intervenció efectuada en aquest sector va ser la realització, amb una màquina excavadora, de dues rases en sentit est-oest que van donar un resultat negatiu.

Paral·lelament a les feines d'excavació, un equip de la brigada municipal de l'Ajuntament de Castell-Platja d'Aro va continuar efectuant les tasques de consolidació i acondicionament del sector nord del solar, on s'havia intervingut en la primera campanya d'excavacions efectuada durant la primavera i l'estiu de l'any 1998.

Finalment, la darrera intervenció en el lloc es va dur a terme entre els dies 2 i 15 d'agost de 1999, sota la direcció del Dr. Josep Casas i Genover, amb un equip d'11 persones format bàsicament per estudiants de la Universitat de Girona. L'excavació s'efectuà en el sectors més meridionals de la part conservada del jaciment i els objectius eren dos: en primer lloc acabar els treballs que no s'havien pogut completar anteriorment i segonament, i principal, realitzar sondeigs en profunditat per intentar aconseguir una seqüència estratigràfica de l'estació que reflectís l'evolució de la vil·la. Si aquests sondeigs haguessin estat positius, era intenció de l'Ajuntament i de la Universitat continuar les campanyes estivals d'exploració de les fases més antigues de Pla de Palol. Tanmateix, es posà de bell nou en evidència que les fases més modernes modifiquen i eliminen les anteriors i mai no s'hi sobreposen.

Cal advertir que els àmbits, els murs i les estructures s'estudien conjuntament dins de la fase o moment històric al qual pertanyen, en el capítol final dedicat a les conclusions que es deriven dels treballs d'excavació. D'aquesta manera, en explicar l'evolució del lloc diacrònicament, s'entén molt millor el valor de cadascuna d'aquestes troballes. Tanmateix, és possible conèixer les característiques de cada UE tot consultant la descripció corresponent que es troba en un apartat d'aquesta memòria.

METODOLOGIA.

S'emprà una adaptació al jaciment del mètode Harris d'excavació en extensió, tasca que fou enormement facilitada per les característiques pròpies de les troballes -bastant unitàries des del punt de vista funcional i cronològic- i pel fet de no existir cap obstacle físic que n'impedís una documentació òptima i exhaustiva. D'aquesta manera, es va poder dur a terme una compartimentació absolutament diàfana de la zona excavada en funció de les cambres i espais delimitats per les mateixes estructures de la vil·la, que començaren a aparèixer tot just enretirats els nivells superficials. Cadascuna d'aquestes cambres o espais va rebre el nom d'**àmbit**, i es van numerar de l'u a l'infinit. Com que la major part responien a habitacions o a espais reals de la vil·la romana, aquesta numeració s'ha mantingut sempre i sense variacions, i és amb la que s'ha treballat i la que queda reflectida en el nostre estudi. S'han identificat un total de 41 àmbits.

Alhora, tanmateix, cal assenyalar que les unitats estratigràfiques documentades no reflecteixen a la seva numeració la pertinença específica a un o a un altre àmbit. La denominació de les unitats estratigràfiques es va realitzar en base a quatre dígit, el primer dels quals indica la zona excavada (1, 2...) i els altres tres individualitzen la corresponent U.E.

A cada UE hi correspon una fitxa d'UE on es recull de manera sintètica i en la mesura del possible objectiva tota la informació rellevant que aquesta UE aporta. Quant al material recuperat, aquest s'ha identificat amb un codi alfanumèric que es forma a partir d'una sigla del nom del jaciment (PDP, Pla de Palol) i, tot seguit, el número de la UE corresponent. Per exemple, PDP 1033.

6. DESCRIPCIÓ D'UNITATS ESTRATIGRÀFIQUES.

Àmbit 1

L'àmbit 1 s'ubica a l'extrem més septentrional de l'excavació. Es tracta d'un espai rectangular allargassat delimitat al nord, a l'est i a l'oest pels perfils de la cala i al sud, d'oest a est, pels àmbits 3, 4, 6 i 8. És l'indret de l'excavació on, amb diferència, l'argila natural del subsòl es troba a una cota més elevada, per la qual cosa els estrats i estructures han pervingut en un estat de conservació molt deficient, fins al punt que tan sols s'ha documentat una mica d'estratigrafia fiable al terç central de l'àmbit.

Descripció de les unitats estratigràfiques

U.E. 1140

Estrat superficial que s'estén per tot l'àmbit directament sota el gran farcit d'època moderna enretirat per la maquinària. Sense fiabilitat arqueològica, cobreix directament l'argila natural als terços est i oest de l'àmbit, mentre que al centre s'assenta sobre la pràctica totalitat dels estrats i estructures identificats. Cobreix, també, els murs U.E. 1102 i 1148, que separen l'àmbit 1 del pati (àmbit 3) i del magatzem de dolia (àmbit 6), respectivament.

U.E. 1143

Clapa d'enderroc localitzada al centre de l'àmbit sota el nivell superficial. Està formada per terra heterogènia, amb moltíssimes inclusions, sobretot fragments de tegulae, cendres i carbons. Cobreix els estrats U.E. 1146 i 1147. El material arqueològic que ha proporcionat és poc significatiu, tot i que, indubtablement, té una cronologia baiximperial.

U.E. 1144

Estructura formada per un retall efectuat a l'argila del subsòl que discorre paral·lel i a una distància de 40 cms. al sud del retall U.E. 1153, i que es troba revestit per una fina capa d'arrebossat. Localitzat molt malmès tan sols a la zona central de l'àmbit i conservat en una alçada d'uns pocs centímetres, a aquest retall s'hi adossa per migdia l'estrat U.E. 1147. El seu deficient estat de conservació fa que no puguem copsar-ne la funcionalitat.

U.E. 1145

Farcit del retall U.E. 1153, format per terra heterogènia i molt flonja, amb una important presència de fragments de morter de calç esmicolat i escassíssim material arqueològic. Si tenim en compte que la rasa U.E. 1153 no és res més que el resultat del saqueig del mur perimetral nord de l'àmbit, aquest farcit correspon sens dubte a la runa dipositada immediatament després d'aquest succés.

U.E. 1146

Nivell flonjo i heterogeni localitzat al centre del sector en part sota la U.E. 1143 i en part (a l'est) sota el nivell superficial. De composició més aviat sorrenca, conté força restes de cendres i carbons i ceràmica esmicolada. Quasi tot ell s'assenta sobre l'argila

natural, llevat de la banda oest, on cobreix part de la U.E. 1147. Datable en època baiximperial, sense majors precisions.

U.E. 1147

Nivell heterogeni, amb nombroses restes de calç, localitzat al centre del sector sota les U.E. 1140, 1143 i 1146 i assentat directament sobre les argiles del subsòl. Pel nord recolza en el retall arrebossat U.E. 1144, amb el qual hi guarda relació (potser es tracta d'un enderroc caigut directament sobre un nivell de circulació que seria la mateixa argila retallada). L'escàs material arqueològic aparegut no permet una datació fiable, que possiblement calgui portar al Baix Imperi.

U.E. 1153

Rasa que travessa d'oest a est la totalitat de l'àmbit per la seva banda septentrional, a tocar del perfil. D'una amplada de 50 cms i una profunditat d'entre 8 i 14 cms, discorre totalment paral·lela a les estructures que delimiten l'àmbit pel sud i, al seu extrem est, conserva, relativament ben disposades, algunes pedres. Tot plegat permet deduir que ens trobem davant de la rasa de saqueig del mur que delimitava l'àmbit 1 pel nord. Es troba farcida per la U.E. 1145 que, formada amb posterioritat immediata al saqueig, no ha aportat dades significatives.

Àmbit 2

L'àmbit 2 és un espai rectangular molt allargassat localitzat a l'extrem nord-oest de la cata. A llevant i al sud limita amb el gran espai obert que constitueix l'àmbit 3, a ponent amb els àmbits 10 i 5, amb els quals comparteix els nivells superficials, i al nord amb el perfil de la cata, que fa que en desconeixem un petit sector. El seu estat de conservació era bo i això ha fet que s'hagin pogut establir amb força fiabilitat les seves característiques i la seva seqüència estratigràfica.

Descripció de les unitats estratigràfiques

U.E. 1013

Mur de pedres lligades amb calç que discorre en direcció nord-sud, delimitant per ponent el terç sud de l'àmbit. S'estén, de fet, entre l'extrem meridional del mur U.E. 1057 i la cantonada sud-oest de l'àmbit, amb una longitud de 3'34 m. D'amplada mesura només 30 cms, ja que l'única filada de pedres que coneixem s'adossa per l'oest a una estructura preexistent (U.E. 1027), que en aquesta cota no s'havia arribat a desmuntar. Pel sud, el mur es troba rematat amb una pilastra cantonera (en part assentada sobre les restes de l'esmentada paret U.E. 1027) que, alhora, exerceix de brancal oest de la porta sud de l'àmbit (U.E. 1094). El seu estat de conservació és bastant dolent, ja que ha arribat a perdre fins i tot pedres de l'última filada. Amb bona lògica, cal suposar que les filades superiors d'aquest mur s'assentaven sobre les restes del mur U.E. 1027 i separaven l'àmbit 2 de l'àmbit 5, a l'oest. La seva data de construcció és de segona meitat del segle IV.

U.E. 1015

Estrat superficial, sense fiabilitat arqueològica i amb poquíssim material, està per la meitat sud dels àmbits 2 i 10 i per tot l'àmbit 5 directament sota el rebaix deixat per la

màquina excavadora. Cobreix parcialment algunes estructures (U.E. 1013, 1017) i diversos nivells superficials i d'abandó (U.E. 1018, 1050).

U.E. 1017

Mur de pedres llgades amb calç que discorre en direcció nord-sud, delimitant per l'est l'àmbit 2 i separant-lo del pati (àmbit 3). De 12'03 metres de llargada i d'una amplada que volta els 45-50 cms, es conserva en una alçada que oscil·la entre els 45 i els 85 cms, arribant en algun lloc a preservar fins a cinc filades de pedres. Al terç nord del seu recorregut s'hi obre una porta (U.E. 1138), que comunica els dos àmbits i que salva el desnivell existent entre els respectius nivells de circulació (més alt el de l'àmbit 2) amb una rampa. L'extrem sud del mur es troba rematat, com el seu paral·lel U.E. 1013, per una pilastra cantonera que, alhora, exerceix de brancal est de la porta sud de l'àmbit (U.E. 1094). El mur està arrebossat per la seva cara interior i s'hi recolzen tota una sèrie d'estrats d'anivellament, pavimentació i abandó (U.E. 1012, 1018, 1026, 1058, 1059 i 1082). Es troba ben fonamentat a les argiles del subsòl, i a l'extrem nord-est, per la banda del pati, se li adossa un contrafort construït amb posterioritat. La datació de l'estructura és de segona meitat del segle IV.

U.E. 1018

Nivell d'enderroc localitzat al sector més meridional de l'àmbit, entre els murs U.E. 1013 i 1017, directament sota el superficial U.E. 1015. Està constituït per fragments de tegula, restes de calç i de morter, pedres i escàs material arqueològic, entre el que destaquen diversos claus de ferro. Cobreix el nivell U.E. 1026, fet que reforça que ens trobem davant d'una part de l'enderroc de l'àmbit (v. també U.E. 1058 i 1139).

U.E. 1026

Estrat de terra sobretot argilosa que es localitza al sector sud i a la banda oest del sector central de l'àmbit, fins a l'alçada de la porta U.E. 1138. Tot i que la seva superfície experimenta un pendent cap a migdia, corregeix clarament el desnivell que l'argila a la qual cobreix (U.E. 1096) fa cap a l'est, més notable com més al nord. La seva cota superior coincideix, a grans trets, amb el final del revestiment de calç del mur U.E. 1017, per l'oest recolza contra els murs U.E. 1013 i 1057, i s'hi assenten les restes d'opus signinum U.E. 1059. El material aparegut (T.S.Sudgàl·lica i alguna africana de cuina) és de finals del segle I dC i, per tant, es tracta d'un nivell preexistent que, per conveniències, fou respectat.

U.E. 1050

Estrat compacte localitzat a la banda nord de l'àmbit i sobre el veí àmbit 10, format per terra heterogènia i nombroses restes de morter de calç, que cobreix els diversos nivells i estructures d'aquest indret (U.E. 1055 a 1059). Tot i que hi ha sortit una àmfora quasi sencera (però esmicolada i amuntegada), sembla que es tracta d'una sedimentació natural posterior a l'abandó de les estructures.

U.E. 1056

Estrat heterogeni amb una gran quantitat de fragments de calç ubicat sota la U.E. 1050 al nord de l'àmbit, a partir, aproximadament, de la porta U.E. 1138. Cobreix el mur U.E. 1017 i els enderrocs U.E. 1012 (en una molt petita part) i 1139. Datable a partir de la segona meitat del segle V dC i segurament més tard, sembla que ens trobem davant d'un nivell format immediatament després de la caiguda de la coberta i de la part superior dels murs de les estructures d'aquesta zona.

U.E. 1057

Mur de pedres lligades amb morter de calç que discorre en direcció nord-sud, amb una longitud de 3'43 m, una amplada de 62 cms i una alçada conservada d'entre 18 i 30 cms. Delimita per l'oest el terç central del recorregut de l'àmbit, entre el que podria ser l'obertura d'una porta al nord i el mur U.E. 1013 al sud, i separa l'àmbit 2 de l'àmbit 10, a ponent. El fet més destacable és que es troba 50 cms avançat cap a l'est respecte al mur U.E. 1013, de manera que l'àmbit 2 s'estreny aquí considerablement, i mesura tan sols una amplada d'1 metre. A l'extrem sud té una prolongació cap a l'oest que fa pensar en el brancal d'una porta que comunicaria els àmbits 5 i 10. Cal datar aquesta estructura a la segona meitat del segle IV.

U.E. 1058

Estrat de poca potència localitzat entre els murs U.E. 1057 i 1017, al centre de l'àmbit, sota la U.E. 1050. Malmès per una rasa moderna, es conserva sobretot a la banda més oriental. Està compostat per terra molt heterogènia, pedres petites i fragments caiguts del revestiment de la paret U.E. 1017, tot i que no ha proporcionat material arqueològic. S'assenta sobre l'estrat U.E. 1059 i es tracta d'un nivell d'abandó.

U.E. 1059

Nivell format per una capa de paviment d'opus signinum molt desfet que es localitza sota la U.E. 1058 al centre de l'àmbit, entre els murs U.E. 1017 i 1057, contra els quals recolza. Desapareix en atènyer la porta U.E. 1138 i s'assenta en part sobre l'anivellament U.E. 1026 i en part sobre les argiles U.E. 1096. Tot plegat fa pensar que ens trobem davant de les restes de la pavimentació d'aquest àmbit.

U.E. 1094

Porta ubicada entre el brancals construïts a l'extrem meridional dels murs U.E. 1013 i 1017, que dona accés a l'àmbit des del pati (àmbit 3) pel sud. A partir del nivell de circulació està remarcada i fonamentada mitjanaançant una llinda de pedres lligades amb morter. Aquets fonaments tallen els estrats U.E. 1095 al nord i 1025 al sud (que són, de fet, el mateix) i 1026.

U.E. 1095

Estrat de terra flonja i heterogènia, caracteritzat per la presència de nombrosos rierencs de dimensions petites, que localitzem a l'extrem sud de l'àmbit sota l'estrat U.E. 1026. Datable al s. I dC, és de composició idèntica a la U.E. 1025, a la banda més propera del pati. Sembla que es tractaria del que queda d'un nivell pertanyent a la primera fase del jaciment, malmès en part per les actuacions posteriors. S'assenta sobre les argiles U.E. 1096.

U.E. 1096

Estrat d'argiles compactes i força pures que s'estén per la totalitat de l'àmbit sota els estrats U.E. 1095 (al sud), 1026 i 1059 (al centre) i 1082 (al nord). No excavat, es tracta del subsòl natural.

U.E. 1138

Porta oberta al mur U.E. 1017 que permetia la comunicació entre el pati (àmbit 3) i el passadís (àmbit 2). D'una llum de 165 cms, no presentava llindar ni fonamentacions,

sinó que era el mateix subsòl natural, retallat en forma de rampa, el que salvava el desnivell de 20-25 cms existent entre els dos àmbits.

U.E. 1139

Nivell d'enderroc localitzat sota la U.E. 1056 a l'oest del tram del mur U.E. 1017 que s'ubica al nord de la porta U.E. 1138. Està compostat per terra molt heterogènia, amb nombrosos fragments de tegula i imbrex, però amb molt poc material arqueològic. Assentat sobre la U.E. 1082, és part de l'enderroc de l'àmbit.

Àmbit 3

L'àmbit 3 és el més extens de tota l'excavació i està constituït per la gran àrea oberta que es trobava delimitada al nord per l'àmbit 1, a l'oest per l'àmbit 2 i a l'est per l'àmbit 4. Al sud, presenta sengles allargaments cap a l'est i cap a l'oest, de manera que arriba a limitar amb els àmbits 7 i 9, respectivament, i el seu límit meridional el constitueix el mur U.E. 1008, que el separa dels àmbits 13 i 14. Tot plegat fa que tingui la respectable extensió de 188 metres quadrats i que sigui l'àmbit que conté una major quantitat d'unitats estratigràfiques.

Descripció de les unitats estratigràfiques

U.E. 1010

Estrat heterogeni i compacte estès per la totalitat dels àmbits 3, 9 i 14 directament sota la capa superficial rebaixada per la maquinària. Cobreix diversos estrats d'enderroc (U.E. 1012, 1021) i de sedimentació (U.E. 1019, 1020), dels quals, de fet, en forma part. Datable amb posterioritat al segle VI.

U.E. 1012

Estrat d'enderroc format per una gran quantitat de fragments de tegula, imbrex, pedres, ceràmica i fragments de morter, localitzat a la banda oest de l'àmbit sota la U.E. 1010 i que trobem assentat sobre els nivells de pavimentació i de freqüentació dels àmbits 3 i 9 (U.E. 1029, 1080, 1081, 1082, 1086, 1097, 1098...). De considerable potència a la part més occidental, a tocar del mur U.E. 1017, es va empentint en direcció est i sud fins que es perd més o menys a la part central de l'àmbit. Pel nord es confon amb l'enderroc d'ídèntiques característiques U.E. 1083. Es tracta de l'enderroc de la coberta i de la part superior de les estructures del veí àmbit 2 que van caure sobre el pati. El material (àmfora africana Keay LXII, D.S.P., T.S.Africana D, etc.) li dona un terme post quem del segle VI.

U.E. 1016

Restes de la pilastra que reforçava la cantonada sud-est de l'àmbit 2, caiguda sobre el paviment U.E. 1029 en desfer-se el tapial del mur U.E. 1017 a causa de l'abandó de l'indret. Apareguda de fet dins de l'enderroc U.E. 1012, està constituïda per blocs de pedra de diversos tipus, però bàsicament granítics, i falques de rajol, tot plegat unit amb morter de calç. El fet que la pilastra caigués tota d'un sol cop ha motivat que els seus

components hagin aparegut encara enganxats, l'un al costat de l'altre, i en posició vertical.

U.E. 1019

Estrat heterogeni localitzat al centre de l'àmbit 3 i a l'extrem oest de l'àmbit 14 sota la U.E. 1010, de la qual, de fet, forma part. Cobreix la concavitat que quedà a la zona central i meridional del pati després de la caiguda dels enderrocs dels àmbits que l'encerclaven pel nord (àmbit 1, U.E. 1083), est (àmbit 4, U.E. 1021 i 1043) i oest (àmbit 2, U.E. 1012). Cobreix, a més, els estrats U.E. 1020, 1034, 1065 i part del mur U.E. 1008. Datable, com a mínim, al segle VI, destaquen alguns fragments d'àmfora africana i de T.S. Paleocristiana (Rigoir 18 provençal, Rigoir 30).

U.E. 1020

Estrat flonjo i heterogeni localitzat al centre i a l'est del sector sota les U.E. de sedimentació 1010 i 1019. Sembla que aquest mateix estrat és també de sedimentació, però barrejat encara amb les darreres restes d'enderroc, donat que conté una bona quantitat d'inclusions de mides en general força petites. Cobreix les U.E. 1012, 1021, 1034 i 1065 i el podem datar al segle VI o una mica més tard.

U.E. 1021

Estrat d'enderroc format per una gran quantitat de fragments de tegula, imbrex, pedres, ceràmica i morter de calç, localitzat a la banda est de l'àmbit sota les U.E. 1010, 1019, 1020 i 1034. Es tracta de l'enderroc de la coberta i de la part superior de les estructures de l'àmbit 4, per la qual cosa per l'oest es confon amb la U.E. 1107. Cobreix la U.E. 1043 que és, de fet, el mateix enderroc. Datable a partir del segle VI.

U.E. 1025

Estrat de terra flonja i heterogènia, caracteritzat per la presència de nombrosos rierencs de dimensions petites, que localitzem a l'extrem occidental de l'àmbit sota l'estrat U.E. 1012 i al nord de l'àmbit 9, a banda i banda del mur U.E. 1027. Retallat per la U.E. 1098, és datable al s. I dC i de composició idèntica a la U.E. 1095, a la banda més propera de l'àmbit 2. Sembla que es tractaria del que queda d'un nivell pertanyent a la primera fase del jaciment, malmès en part per les actuacions posteriors. S'assenta sobre les argiles del subsòl.

U.E. 1029

Pavimentació de calç que s'estén pel terç sud i sud-oest de l'àmbit directament sota els nivells d'enderroc (U.E. 1012, 1016) i de sedimentació (U.E. 1034), així com, al centre, de la preparació de paviment U.E. 1086. Continua per sota del mur U.E. 1008 cap a l'àmbit 15, on es perd definitivament. És precisament en aquest sector on s'ha pogut constatar com s'assenta sobre nivells altimperials (U.E. 1031) que no serveixen, però, per datar-lo. Desapareix, també cap a les bandes nord i est de l'àmbit i es troba tallat pel forat U.E. 1040. No hi ha dubte que ens trobem davant del principal nivell de circulació del pati, anterior a la partició del mateix mitjançant el mur U.E. 1008, i que va estar en funcionament fins al moment final, tal com demostra el fet que els enderrocs hi van caure directament a sobre.

U.E. 1034

Estrat heterogeni i bastant flonjo estès per tota la banda central, meridional i sud-oriental de l'àmbit sota les U.E. 1020 i 1065. Conté moltes inclusions, però no de mida

tan gran com les dels enderrocs U.E. 1012 i 1021, als quals cobreix parcialment. Al centre de l'àmbit s'assenta directament sobre la pavimentació U.E. 1029 i cobreix, també, els estrats U.E. 1040, 1041, 1042, 1077, 1082 i 1086. Es tracta d'un dels estrats de sedimentació formats immediatament després de la caiguda de les estructures abandonades de l'edificació i, per tant, l'hem de datar al segle VI o una mica més tard.

U.E. 1040

Retall de forma aproximadament circular localitzat al sud de l'àmbit sota la U.E. 1034. D'una profunditat màxima de 54 cms, està farcit per la U.E. 1041 i retalla el paviment U.E. 1029, l'estrat U.E. 1042 i les argiles del subsòl. Datable al segle V, possiblement es tracta d'una fossa d'abocador.

U.E. 1041

Únic facit del retall U.E. 1040, compostat per terra heterogènia i flonja, de color fosc, amb nombroses inclusions (cendres, carbons, pedres, ceràmica), la qual cosa fa pensar que ens trobem davant d'un abocador excavat al mig del pati quan aquest es trobava en ple funcionament. El material (T.S.Lucente, àmfora africana) permet datar-lo al segle V.

U.E. 1042

Estrat compacte i heterogeni estès al sud-est de l'àmbit sota les U.E. 1034 i 1043. De poca potència, però considerablement extens, sembla que ens marca el nivell de circulació d'aquest sector de l'àmbit en el moment del seu abandó, ja que s'hi assenta l'enderroc U.E. 1043. Experimenta un pendent lleuger cap a l'est, on cobreix els estrats U.E. 1127, 1136 i 1137, mentre que a la resta de la seva extensió s'assenta directament sobre l'argila del subsòl. És tallat per la fossa U.E. 1040. Aquest fet, conjuntament amb l'aparició de la forma Keay XXV en àmfora africana, permet datar-lo vers el segle IV o, com a molt, a principis del V.

U.E. 1043

Estrat d'enderroc format bàsicament per terra heterogènia i molts fragments de tegula i d'imbrex que localitzem al terç oriental a l'àmbit sota la U.E. 1021, la qual, de fet, és el mateix enderroc. Més prim com més cap al centre de l'àmbit, cobreix els estrats U.E. 1042, 1084, 1088 i 1091 i recolza contra el mur U.E. 1044. És l'enderroc de la coberta i de la part superior de les estructures de l'àmbit 4 i es pot datar a partir del segle VI.

U.E. 1065

Estrat compostat bàsicament per pedres de mida mitjana ubicat al nord de l'àmbit sota les U.E. 1019 i 1020 i sobre les U.E. 1021 i 1034. Podria tractar-se de part de l'enderroc del mur U.E. 1102, tot i que de manera insegura, però en qualsevol cas pertany al moment d'abandó de l'indret. Datable a partir del segle VI.

U.E. 1077

Capa de terra localitzada al centre-nord de l'àmbit sota la U.E. 1034 i, en part, sota la U.E. 1082. Extraordinàriament flonja i d'un color negrós degut a la gran quantitat de cendres i carbons que conté, també ha proporcionat no poques restes de fauna i de fragments de ceràmica. Cobreix directament (i exclusivament) el dòlium U.E. 1079, de manera que cal interpretar-lo com el fruit d'un volguda intenció de cobrir-lo. L'estrat s'ha pogut datar fàcilment a la segona meitat del segle V degut a l'aparició de les formes Hayes 67, 80 i 87A en T.S.Africana D.

U.E. 1078

Estructura de pedres lligades amb morter de calç, de forma més o menys circular, on es fonamenta el mur U.E. 1017, just en el punt on hi ha el brançal sud de la porta U.E. 1138, que permet la comunicació amb l'àmbit 2. Podria tractar-se d'una preexistència, però tampoc podem descartar que no sigui res més que una mena de talús de fonamentació d'aquesta part més delicada de la paret.

U.E. 1079 (dolium 1)

Dòlium sencer localitzat in-situ al centre nord de l'àmbit. Es troba soterrat a les argiles pràcticament fins a la boca i estava cobert per l'estrat U.E. 1077. La seva boca estava tapada amb una tegula, que hom col·locà després de buidar-lo, per la qual cosa pràcticament no hi ha hagut filtració de terres i el seu interior s'ha trobat buit, llevat de part inferior, on s'hi havia dipositat una mica de terra (U.E. 1087). La datació de l'estrat U.E. 1077 a la segona meitat del segle V ens dóna el moment del seu abandó.

U.E. 1080

Retall més o menys arrodonit, efectuat als estrats U.E. 1082 i 1086, localitzat sota l'enderroc U.E. 1012 a tocar de la cara est del mur U.E. 1017, a migdia i a prop de la porta U.E. 1138. Farcit per la U.E. 1081, sembla que l'hem de datar en el moment d'abandó de l'àmbit, i la seva funcionalitat la desconeixem totalment.

U.E. 1081

Farcit del retall U.E. 1080, compost quasi exclusivament per fragments de tegula i d'imbrex, i moltes restes de cendres i de carbons, sense cap altre tipus de material arqueològic. Localitzat directament sota de l'enderroc U.E. 1012, sembla que en formaria part, de manera que l'hem de datar en el moment d'abandó de l'àmbit, en el segle VI.

U.E. 1082

Estrat compacte i predominantment argilós, bé que amb moltes inclusions, especialment carbonets, que localitzem a la banda oest i nord-oest de l'àmbit 3 sota l'enderroc U.E. 1012 i l'estrat U.E. 1034, així com a la part nord de l'àmbit 2 sota l'enderroc U.E. 1139. Cobreix bona part de la pavimentació U.E. 1085, així com dels estrats U.E. 1077 i 1084. Tallat en part pel retall U.E. 1080, podria tractar-se del darrer estrat de freqüentació d'aquest sector del jaciment, immediatament previ a l'abandó, ja que els enderrocs hi van caure a sobre. El material arqueològic significatiu (T.S.Paleocristiana, bàsicament) no permet fer massa precisions cronològiques, però les relacions estratigràfiques l'ubiquen, com a mínim, amb posterioritat a la segona meitat del segle V.

U.E. 1083

Enderroc format per moltes tegulae i imbrices, algunes pedres, terra heterogènia i no massa material ceràmic, aparegut a tota la banda nord de l'àmbit, a tocar del mur U.E. 1102. A ambdues bandes es confon amb les enderrocs afins U.E. 1012 (a l'oest) i 1021/1043 (a l'est) i s'assenta quasi tot sobre l'estrat U.E. 1084. Es tracta, de fet, del producte de la caiguda de les cobertes i la part superior de les parets de l'àmbit 1, que delimitava el pati per la banda de tramuntana. Així doncs, tot i que el material arqueològic recuperat no és massa significatiu, l'hem de datar sens dubte al segle VI.

U.E. 1084

Estrat flonjo, de terra llimosa i de color verdós, que conté una gran quantitat de restes orgàniques (cendres i carbons, sobretot), localitzat al quadrant nord i nord-oest del pati sota els enderrocs U.E. 1083 i 1043 i l'estrat U.E. 1082. Recolzat contra els murs U.E. 1102 i 1017 (part nord), la seva cota superior, en clara pujada vers el nord, coincideix amb la cota superior del talús de fonamentació de l'esmentat mur i dóna la sensació de constituir el nivell de circulació inicial d'aquella raconada. Aquest fet vindria recolzat per l'evidència de tenir directament a sobre part d'una pavimentació (U.E. 1085) i diversos nivells d'abandó i d'enderroc, així com per la seva cronologia, que hem de dur a la segona meitat del segle IV o a principis del V, segons es desprèn del material arqueològic que hi ha sortit, i en el que hi destaquen diverses peces de T.S.Lucente i una T.S.Paleocristiana d'aspecte primerenc. Descansa sobre els estrats U.E. 1091 i 1108.

U.E. 1085

Restes d'una pavimentació constituïda per un opus signinum molt malmès, localitzada al centre-oest del pati sota la U.E. 1082. S'assenta sobre la U.E. 1086, que en seria la preparació, i també cobreix (molt parcialment) els estrats U.E. 1084 i 1091. A llevant es troba retallada per la U.E. 1089. Es tracta d'una repavimentació parcial de l'àmbit, i la seva datació (ple segle V) ens ve proporcionada per les relacions estatigràfiques: ha de ser posterior a finals del segle IV-primeries del segle V, ja que es troba sobre la U.E. 1084 i la seva preparació cobreix el paviment inicial U.E. 1029, i anterior a la segona meitat de la mateixa centúria, ja que el retall U.E. 1089 la malmet.

U.E. 1086

Estrat argilós i compacte localitzat al centre-oest del sector sota la pavimentació U.E. 1085 i sobre el nivell de calç U.E. 1029. No ha proporcionat material arqueològic i sembla la preparació del paviment U.E. 1085. Datable al segle V.

U.E. 1087

Farcit sorrenc i molt flonjo localitzat al fons del dolium U.E. 1079. Tenia una potència màxima de 5 cms. i, com a tot material, ha proporcionat un framgent de ceràmica comuna. Tot i que podria tractar-se de terra de filtració, s'ha guardat per a mostres bona part del farcit, per tal d'analitzar si podria haver-hi alguna resta del contingut del dolium.

U.E. 1088

Estrat compacte i heterogeni, de composició bàsicament argilosa i d'un color negrós, que localitzem al centre de l'àmbit sota les U.E. 1043 i 1077 i sobre 1091. Datable a partir de la segona meitat del segle V (T.S.Africana D, forma Hayes 87A), sembla que es tracta d'un petit nivell de freqüentació.

U.E. 1089

Retall circular localitzat al centre de l'àmbit a migdia i a prop del dolium U.E. 1079. D'un diàmetre de 120 cms, retalla diversos nivells (U.E. 1029, 1085, 1086, 1091, 1103) i està cobert directament per l'estrat de sedimentació U.E. 1034. Farcit per la U.E. 1090, que li dóna un ante-quem de segona meitat del segle V, podria tractar-se del forat d'un antic dolium.

U.E. 1090

Farcit del retall U.E. 1089, compostat per terra heterogènia, flonja i d'un color negrós, amb moltíssimes inclusions (cendra, pedres petites, restes de fauna, carbons, fragments

de ceràmica i de morter de calç...), que li donen l'aspecte inequívoc d'un abocador. El material arqueològic que ha proporcionat, entre el que destaca la forma Hayes 87 en T.S.Africana D i la Keay LIII en àmfora tardana oriental, li dona una datació que hem de situar a partir de la segona meitat del segle V.

U.E. 1091

Estrat molt heterogeni i relativament compacte estès per tota la banda nord, centre i est de la cata sota els estrats U.E. 1043, 1084 i 1086 i sobre les U.E. 1029, 1103 i 1108. Tot i que de manera insegura, el podem relacionar amb la U.E. 1042, a llevant, que té unes característiques bastant afins. Possiblement, bona part de la seva superfície exercí de nivell de circulació d'aquell sector de l'àmbit, i sembla que l'hem de datar, com a molt tard, a les primeries del segle V.

U.E. 1100

Retall de forma més o menys rectangular, amb un dels costats curts arrodonit, localitzat al nord de l'àmbit sota la U.E. 1091 i excavat tot ell a l'argila natural (U.E. 1103). Mesura 123 cms de llarg per una amplada màxima de 38 cms i una fondària màxima conservada de 30 cms. Està farcit per la U.E. 1101, la natura de la qual, composta per pedres i per una gran quantitat de carbons, ens fa pensar en un abocament o, potser, en les restes d'una estructura de combustió esporàdica. Per a la seva cronologia tan sols comptem amb l'ante quem de la U.E. 1091 (primeries del segle V), ja que el seu farcit (U.E. 1101) no ha proporcionat material arqueològic.

U.E. 1101

Farcit del retall U.E. 1100, compost bàsicament per cendres i carbons, tot i que a la seva meitat superior contenia una bona quantitat de pedres de mida mitjana. No ha proporcionat material arqueològic de cap tipus, per la qual cosa la seva datació per se ha estat impossible. S'han guardat mostres de part d'aquest farcit per a la seva anàlisi.

U.E. 1102

Mur en direcció est-oest que delimita l'àmbit 3 pel nord i que el separa de l'àmbit 1. Construït a base de pedres de mida mitjana lligades amb morter de calç, els 90 cms inferiors revesteixen exteriorment el retall efectuat a l'argila natural, que constitueix el desnivell existent entre el sòl del dos àmbits. La part del mur que s'alça per sobre del nivell de circulació de l'àmbit 1 i que, per tant, presenta la cara nord vista, ja només es conserva en un petit tram, al centre, i es pot comprovar com mesura 65 cms. d'amplada. D'una llargada de 9'60 metres, a banda i banda lliura contra l'extrem nord de les parets exteriors dels dos passadissos (U.E. 1017, àmbit 2, a l'oest i U.E. 1044, àmbit 4, a l'est), conformant dues raconades que foren reforçades amb sengles petits contraforts en forma de quart de cercle, tot i que cal remarcar que el contrafort de l'angle nord-oest s'allargassa un bon tram en direcció sud, reforçant el mur U.E. 1017. S'hi lliuren tant els nivells de circulació (U.E. 1042, 1084, 1091) com els d'enderroc (U.E. 1043) del pati i no presenta cap fonamentació, ja que descansa directament sobre l'estrat preexistent U.E. 1108, sense arribar a malmetre'l.

U.E. 1103

Estrat d'argiles compactes i força pures que s'estén per tot l'àmbit sota la totalitat dels estrats arqueològics. No excavat, es tracta del subsòl natural.

U.E. 1108

Estrat sorrenc i molt flonjo estès a l'extrem més septentrional de l'àmbit sota les U.E. 1084 i 1091 i sobre l'argila U.E. 1103. És anterior a la construcció dels murs U.E. 1102 i 1017, que s'hi assenten, i el material arqueològic que ha proporcionat li dona una datació clarament altimperial. Possiblement es tracta de l'únic vestigi previ a la construcció d'aquest àmbit que s'ha identificat.

U.E. 1115

Estrat format per un amuntegament de pedres de mida mitjana, barrejades amb terra heterogènia, que s'estén a l'extrem sud-oriental de l'àmbit, a tocar i a migdia de l'àmbit 7, directament sota els nivells superficials. Cobreix l'estrat U.E. 1127 i els murs U.E. 1008 (en una petita part) i 1132. Segons tots els indicis, ens trobem davant d'un estrat d'enderroc, potser de les estructures de l'esmentat àmbit 7, i el podem datar a partir del segle V (T.S.Africana C tardana, f. Hayes 75), tot i que segurament l'hàgim d'igualar a la resta d'estrats d'enderroc del pati, del segle següent.

U.E. 1127

Estrat heterogeni i compacte estès sota la U.E. 1115 a l'extrem est de l'àmbit. De poca potència, es troba delimitat per les diverses estructures d'aquella banda (U.E. 1054, 1008 i 1132) i exercí sens dubte de nivell de circulació. Cobreix les U.E. 1136 i 1137. Es pot datar al Baix Imperi, tot i que el material arqueològic que ha proporcionat no permet precisar més.

U.E. 1132

Mur de pedres de mida mitjana lligades amb fang aparegut a l'extrem sud-oest de l'àmbit. D'una longitud conservada de 2'80 metres, discorre en direcció nord-sud i és perpendicular i solidari amb el mur U.E. 1008, al sud, que delimita l'àmbit per migdia. Sense fonamentació apreciable, es troba malmès i interromput a la banda nord, i cobert per l'enderroc U.E. 1115. Es pot datar al segle VI.

U.E. 1136

Bossada de terra groguenca molt compacta localitzada a l'extrem oriental de l'àmbit sota la U.E. 1127. Datable amb anterioritat al segle IV, és clarament anterior a la construcció dels àmbits 4 i 7, les estructures dels quals s'hi assenten. Se n'han excavat tan sols els primers 10 cms.

U.E. 1137

Estrat compacte i molt heterogeni, amb nombroses inclusions, sobretot fragments de tegula, estès al sud-est del pati sota les U.E. 1042 i 1127. És anterior als murs U.E. 1008 i 1132, ja que continua per sota d'ells i cobreix directament les argiles, excepte al nord-est, on s'assenta sobre part de la U.E. 1136. Roman quasi sense excavar i experimenta una clara pujada cap a l'est, en direcció a la sortida del pati per aquesta banda. L'escàs material arqueològic recuperat no permet datar-lo amb fiabilitat.

Àmbit 4

L'àmbit 4 és un espai rectangular molt allargassat localitzat a l'est i al nord-est de l'àmbit 3, amb el qual limita al sud i a l'oest. Al nord limita amb l'àmbit 1 i a l'est amb els àmbits 6 i 7. L'estat de conservació de les seves estructures i nivells era força bo i

això fa que poguem reconstruir amb força fiabilitat les seves característiques més sobresortints i la seva seqüència cronològica.

Descripció de les unitats estratigràfiques

U.E. 1044

Mur de pedres lligades amb calç que discorre en direcció nord-sud, delimitant per l'oest l'àmbit 2 i separant-lo del pati (àmbit 3). Es conserva en una llargada de 13'05 metres i li manca, destruït ja d'antic, el seu extrem més meridional. La seva amplada volta els 45-50 cms i es conserva en una alçada que oscil·la entre els 10 i els 85 cms, arribant en algun lloc a preservar fins a cinc filades de pedres. Aquestes grans diferències es deuen tant a factors d'enderroc i de destrucció posteriors com al fet que, lluny de fonamentar-se, s'assenta directament sobre el terreny natural, que experimenta una clara baixada en direcció sud. S'hi obren dues portes (U.E. 1106 al nord i 1105 al sud), que serveixen de comunicació entre els àmbits 3 i 4. El mur està arrebossat per la seva cara interior i s'hi recolzen diversos estrats: U.E. 1043 i 1107 d'enderroc, i 1042, 1091, 1117 i 1120 d'anivellament, així com al nord, el mur perpendicular U.E. 1102. La datació de l'estructura és de segona meitat del segle IV.

U.E. 1045

Restes de bipedals i de tegulae invertides, col·locades planes sobre la superfície de l'estrat U.E. 1117 i localitzades a l'extrem sud de l'àmbit sota els nivells d'enderroc. Tot i que no n'han aparegut més restes a cap altre punt de l'àmbit, per la seva disposició, les seves relacions estratigràfiques i la seva cota, podrien tractar-se molt bé de les restes d'una pavimentació que hauria estat majoritàriament desmuntada en el moment d'abandó de l'indret.

U.E. 1046

Mur de pedres lligades amb calç que discorre en direcció nord-sud, delimitant per l'est l'àmbit 2 i separant-lo dels àmbits 6 i 7. Té una longitud de 14'20 metres, la seva amplada volta els 45-50 cms i es conserva en una alçada que oscil·la entre els 10 i els 45 cms. Pràcticament no presenta fonaments i s'assenta directament sobre el terreny natural, que experimenta una clara baixada en direcció sud. S'hi obren dues portes: al nord la porta U.E. 1112 comunica els àmbits 4 i 6, i al sud la porta U.E. 1111 comunica els àmbits 4 i 7. Cobert per la U.E. 1104, és solidari amb els murs perpendicular U.E. 1054 i 1114, i s'hi recolzen diversos estrats: U.E. 1052, 1107 i 1113 d'enderroc, 1117, 1120 i 1131 d'anivellament i el paviment U.E. 1053. La datació de l'estructura és de segona meitat del segle IV.

U.E. 1104

Estrat compacte i heterogeni que s'estén per la totalitat dels àmbits 4, 6 i 7 directament sota el rebaix efectuat per la maquinària. Localitzat sobre els diversos nivells d'enderroc (U.E. 1052, 1107, 1113), es tracta de la sedimentació natural formada en un moment immediatament posterior a l'abandó del lloc. Cal datar-lo a partir del segle VI.

U.E. 1105

Porta oberta al tram sud del mur U.E. 1044, que comunica els àmbits 3 i 4. Té una llum de 120 cms i presenta un llindar fet amb rierencs que salva el petit desnivell existent entre les cotes de circulació dels dos àmbits.

U.E. 1106

Porta oberta al tram nord del mur U.E. 1044, que comunica els àmbits 3 i 4. Té una llum de 165 cms i presenta un llindar fet amb rierencs que salva el petit desnivell existent entre les cotes de circulació dels dos àmbits. Presenta una reforma, impossible de datar amb seguretat, que consistí en la reducció de la llum en uns 20-30 cms, ja que es pot apreciar s'afegí un petit paredat de pedres al seu brancal sud original, que era de rajols igual que el de la porta oposada de l'altre costat de pati (U.E. 1138).

U.E. 1107

Estrat heterogeni estès per tot l'àmbit sota la U.E. 1104. D'una potència considerable, entre 30 i 40 cms excepte a l'extrem septentrional, està conformat per abundants restes d'enderroc (pedres, tegulae, fragments de dolium i de rajol, etc), entre les que el cal destacar uns grans trossos de paviment d'opus signinum, alguns dels quals han aparegut en disposició vertical o molt inclinada, com si haguessin caigut violentament d'un nivell superior. De nord a sud, cobreix les U.E. 1135, 1120, 1117 i 1045 i recolza contra els murs U.E. 1044 i 1046. Datable al segle VI, és sens dubte el nivell d'enderroc de l'àmbit, esdevingut després del seu abandó.

U.E. 1111

Porta oberta al tram sud del mur U.E. 1046, que comunica els àmbits 4 i 7. Té una llum de 110 cms i no presenta cap tipus de llindar, per la qual cosa suposem que el desnivell existent entre els àmbits 4 i 7 se salvava mitjançant el graonet que constituïa la pròpia pavimentació d'opus signinum del segon.

U.E. 1112

Porta oberta al tram nord del mur U.E. 1046, que comunica els àmbits 4 i 6. Té una llum de 180 cms i, com la seva afrontada U.E. 1106, a l'oest presenta una reforma, impossible de datar amb seguretat, que consistí en la reducció uns 20-30 cms de la seva llum original.

U.E. 1117

Estrat planer, força flonjo i de color grisós, localitzat a la banda central de l'àmbit sota l'enderroc U.E. 1107 i sobre l'argila U.E. 1135. Arriba a cobrir just el llindar de la porta U.E. 1105 i recolza contra el llindar de la porta U.E. 1106. S'hi assenten les tegulae invertides U.E. 1045, i segons tots els indicis es tracta d'un anivellament de l'argila del subsòl, que aquí és molt irregular. Davant la impossibilitat de conserdar la U.E. 1045 de forma segura com una pavimentació, hem de considerar que la cota superior de l'estrat U.E. 1117, conjuntament amb la de l'estrat U.E. 1120, al nord, marca el nivell de circulació de l'àmbit. El material, si bé no és massa representatiu, sembla que s'ha d'ubicar vers el segle IV.

U.E. 1120

Estrat compacte i heterogeni localitzat al centre-nord de l'àmbit, a tocar de les portes U.E. 1106 i 1112, sota la U.E. 1107 i sobre l'argila U.E. 1135, que aquí comença a experimentar una sensible pujada cap al nord, vers l'àmbit 1. Conjuntament amb la de la U.E. 1117, al sud, la seva cota superior exercí de nivell de circulació de l'àmbit. El material arqueològic que ha proporcionat no és massa representatiu, però es pot ubicar a inicis del Baix Imperi sense massa problemes.

U.E. 1135

Argila natural. Experimenta una clara baixada cap al sud i cap a l'oest, de manera que els seus pendents i les seves irregularitats foren anivellades amb l'aportació dels estrats U.E. 1117 i 1120 per tal de conformar un sòl planer per a la circulació de l'àmbit. A l'extrem nord, en canvi, on l'argila assoleix unes cotes més altes, no tan sols exercí de nivell de circulació, sinó que fou retallada en pendent per tal d'atènyer el sòl del veí i més elevat àmbit 1, constituint així un dels accessos meridionals d'aquest darrer àmbit, al qual no s'hi podia accedir ni des del pati (àmbit 3) ni des del magatzem de dolia (àmbit 6).

Àmbit 5

L'àmbit 5 el trobem al nord-oest de l'excavació, encastat entre els àmbits 2 a l'est, 10 al nord i 9 al sud. Per l'oest es perd en el perfil de la cala. S'ha descobert tan sols en una petita part, i les seves estructures s'han trobat en un estat de conservació bastant deficient degut a la seva superficialitat. Si a això hi afegim que la pavimentació és d'opus signinum i que s'ha preservat, és evident que la seva excavació ha estat fàcil i ràpida.

Descripció de les unitats estratigràfiques

U.E. 1011

Mur de pedres lligades amb morter que delimita l'àmbit 5 pel nord, separant-lo de l'àmbit 10. Discorre en direcció est-oest i s'ha descobert en una petitíssima part, just al perfil oest de l'excavació, i encara molt malmés degut a la seva superficialitat.

U.E. 1014

Restes de la pavimentació d'opus signinum que exercia de nivell de circulació de l'àmbit. Apareguda sota el nivell superficial U.E. 1015, es lliura als murs U.E. 1013 i 1156, cobrint el mur preexistent U.E. 1027. El seu estat de conservació és molt deficient, i la seva superfície planera tan sols es conserva en forma de petites clapes. Datable en època baiximperial.

U.E. 1156

Mur de pedres lligades amb un morter de calç molt sorrenc, que discorre en direcció est-oest i delimita l'àmbit 5 pel sud, separant-lo de l'àmbit 9. Malmés per una rasa moderna i situat molt a prop del perfil oest de la cala, se n'ha pogut descobrir tan sols una longitud de 1'65 metres, que conservaven una única filada de pedres. S'ha trobat cobert pel superficial i s'hi recolzen, a banda i banda, la U.E. 1154 i el paviment U.E. 1014, amb el qual funcionava.

Àmbit 6

L'àmbit 6 pertany al cos d'edificacions del sector situat a llevant del pati. Es tracta d'una cambra quadrangular ubicada al nord-est i a tocar del passadís que constitueix l'àmbit 4, amb el qual es comunicava mitjançant una porta. Al sud delimita amb l'àmbit 7, amb el qual també tenia comunicació directa, al nord amb l'àmbit 1, situat a una cota lleugerament superior, i a l'est amb l'àmbit 8, també a una cota més alta i separat d'ell mitjançant un retall irregular practicat a les argiles del subsòl. S'ha pogut excavar en la seva totalitat i la seva funcionalitat, claríssima, fou la de magatzem de dolia.

Descripció de les unitats estratigràfiques

U.E. 1109

Retall absolutament irregular practicat a les argiles del subsòl, que delimita l'àmbit per llevant, separant-lo de l'àmbit 8. Discorre en una direcció lleugerament esbiaixada (NW--SE) respecte a l'orientació dels murs de la cambra, i tan sols a l'extrem nord-oriental es troba revestit per una estructura (mur U.E. 1149). La diferència de cota respecte al nivell de l'àmbit 8, més elevat, oscil·la entre 15 i 35 cms. La seva irregularitat pot ser deguda al fet que es troba a una cota tan superficial que hagi estat malmès per acutacions posteriors (com passa, de fet, a la totalitat dels propers àmbits 1 i 8), i és lògic pensar en l'existència d'un mur que el revestís o que el delimités en la seva totalitat, del qual, destruït posteriorment, només en conservem el petit testimoni que constitueix l'estructura U.E. 1149.

U.E. 1110 (dolum 3)

Part inferior d'un dolum ubicat al nord-est de la cambra, al nord i a tocar del dolum 7. Es conserva la base i la part inferior de la paret en una alçada màxima de 25 cms. Cobert per la U.E. 1113, es troba excavat a la U.E. 1131 i a les argiles del subsòl, i està farcit per la U.E. 1121.

U.E. 1113

Estrat relativament compacte i heterogeni, amb una bona quantitat d'inclusions, sobretot pedres i fragments de material de construcció, que s'estén per la totalitat de l'àmbit sota la U.E. 1104. Recolza contra els murs U.E. 1046, 1114, 1148 i 1149 i els retalls U.E. 1109 i 1150. Cobreix la totalitat dels dolia localitzats a l'interior de l'àmbit, amb els seus farcits, i l'estrat general U.E. 1131. Per les seves característiques, hi ha pocs dubtes que ens trobem davant del nivell d'enderroc de la cambra. Entre el material arqueològic aparegut hem de destacar una moneda baiximperial, un segell de terrisser i diverses peces de construcció quadrangulars amb petits encaixos als costats. Pel que fa a la seva datació, en canvi, tenim poques dades, però per l'aparició d'algun material significatiu (àmfora oriental Keay LIV, per exemple) i pel context general dins del jaciment, hem d'ubicar aquest estrat en el segle VI.

U.E. 1118

Farcit del dolum U.E. 1119 (dolum 2), compostat per terra molt flonja i pràcticament sense inclusions. Cobert per la U.E. 1113, se n'ha guardat una bossa de mostra per a la seva anàlisi posterior.

U.E. 1119 (dolum 2)

Part inferior d'un dolum ubicat al nord-oest de la cambra, al sud i a tocar del dolum 9. Es conserva la base i la part inferior de la paret en una alçada màxima de 30 cms.

Cobert per la U.E. 1113, es troba excavat a la U.E. 1131 i a les argiles del subsòl, i està farcit per la U.E. 1118.

U.E. 1121

Farcit del dolium U.E. 1110 (dolium 3), compostat pel mateix tipus de terra heterogènia que constitueix la U.E. 1113 que el cobreix. S'hi han localitzat, també, diversos fragments de dolium que molt possiblement siguin els del mateix dolium U.E. 1110 caiguts a dintre. Per les característiques de l'estrat, evidentment part de l'enderroc de la cambra, no se n'han guardat mostres.

U.E. 1122

Estructura cilíndrica de pedra calcària clavada verticalment al centre aproximat de l'àmbit. Té la part superior lleugerament arrodonida i s'ha descobert, clavada a l'estrat U.E. 1131, en una alçada de 40 cms. Coberta per la U.E. 1113, possiblement es tracta de la base de la pilastra central (segurament de fusta) que servia de suport de la coberta de l'àmbit.

U.E. 1123 (dolium 4)

Part inferior d'un dolium ubicat al centre-est de la cambra, al sud i a tocar del dolium 7. Es conserva la base i la part inferior de la paret en una alçada màxima de 32 cms. Cobert per la U.E. 1113, es troba excavat a la U.E. 1131 i a les argiles del subsòl, i està farcit per la U.E. 1124.

U.E. 1124

Farcit del dolium U.E. 1123 (dolium 4), compostat per terra molt flonja i fragments caiguts del mateix dolium. Cobert per la U.E. 1113, se n'ha guardat una bossa de mostra per a la seva anàlisi posterior.

U.E. 1125 (dolium 5)

Part inferior d'un dolium ubicat al sud-oest de la cambra, a l'est del dolium 8. Es conserva la base i la part inferior de la paret en una alçada màxima de tan sols 10 cms. Cobert per la U.E. 1113, es troba excavat a la U.E. 1131 i a les argiles del subsòl, i està farcit per la U.E. 1126.

U.E. 1126

Farcit del dolium U.E. 1125 (dolium 5), compostat pel mateix tipus de terra heterogènia que constitueix la U.E. 1113, que el cobreix. El mal estat de conservació del dolium ha fet que la conservació d'aquest farcit sigui molt dolenta, i no s'hi hagi recuperat cap tipus de material arqueològic.

U.E. 1128 (dolium 6)

Restes d'un dolium ubicat a l'extrem sud-est de la cambra, sota la U.E. 1113. Molt malmès, només se n'ha conservat una part de la paret, i el seu farcit havia desaparegut del tot.

U.E. 1129 (dolium 7)

Restes d'un dolium ubicat al centre-est de la cambra, sota la U.E. 1113, entre els dolia 3, al nord i 4, al sud. Molt malmès, només se n'han conservat fragments informes amuntegats dins del retall, i el seu farcit havia desaparegut.

U.E. 1130 (dolium 8)

Restes d'un dolium ubicat al sud-oest de la cambra, sota la U.E. 1113, a prop del dolium 5, a l'est. Igual que el dolium 7, es trobava molt malmès, de manera que només se n'han conservat fragments informes amuntegats dins del retall i el seu farcit havia desaparegut.

U.E. 1131

Estrat flonjo i llimós que s'estén sota la U.E. 1113 per la pràctica totalitat de l'àmbit, llevat de l'extrem septentrional, on ja aflora l'argila del subsòl. S'hi enfonsen els vuit dolia localitzats a la cambra i la base de pilastra U.E. 1122, i recolza contra els murs i els retalls que delimiten l'àmbit. Donat que l'enderroc U.E. 1113 descansa sobre la seva cota superior, és evident que fou el darrer nivell de circulació del magatzem de dolia. La necessitat de conservar in situ els vuit contenidors ceràmics han impedit la seva excavació i, per tant, no el podem datar si no és pel context general de l'excavació.

U.E. 1148

Mur de pedres lligades amb morter que discorre en direcció est-oest i que delimita l'àmbit 6 pel nord. Es troba assentat directament al caire d'un retall artificial practicat a les argiles del subsòl (U.E. 1150) i només es conserva en una sola filada i en un petit tram de 180 cms degut a la seva superficialitat.

U.E. 1149

Mur de pedres lligades amb morter que discorre en direcció nord-sud, localitzat a l'extrem nord-est de l'àmbit. Se'n conserva tan sols un petit tram d'entre 100 i 120 cms, i revesteix el retall irregular practicat a les argiles que marca la separació entre els àmbits 6 i 8. El seu estat de conservació, com el del mateix retall, és molt deficient degut sobretot a l'extrema superficialitat d'aquell indret, la mateixa que ha fet desaparèixer gairebé del tot l'àmbit 8.

U.E. 1150

Retall practicat a les argiles del subsòl que marca el límit nord de l'àmbit. D'una potència que oscil·la entre 30 i 50 cms d'oest a est, s'hi recolzen els estrats U.E. 1113 i 1131. A sobre s'hi assenta el mur U.E. 1148, que exercia de separació entre els àmbits 6 i 1, el qual s'ha conservat només en una petita part.

U.E. 1151 (dolium 9)

Restes d'un dolium ubicat a l'extrem nord-oest de la cambra, sota la U.E. 1113, al nord i a tocar del dolium 2. Molt malmès, només se n'ha conservat una part de la paret i del fons, i el seu farcit havia desaparegut del tot.

Àmbit 7

L'àmbit 7 és una habitació rectangular pavimentada amb opus signinum que es troba situada al sud de l'àmbit 6 i a l'est de l'àmbit 4, amb els quals es comunicava mitjançant sengles portes. Per migdia limita amb el braç sud-est del pati, vers el qual també s'hi obria una porta, mentre que per llevant limita amb el perfil est de l'excavació, en un sector on l'estratigrafia està molt malmesa tant per la seva superficialitat com per l'existència d'alguns retalls i rases d'època contemporània.

Descripció de les unitats estratigràfiques

U.E. 1052

Estrat estès per tot l'àmbit sota la U.E. 1104, format per terra flonja i heterogènia, amb moltes inclusions, sobretot fragments de tegula i d'opus signinum desfet. Es fa més prim com més cap a l'est, degut als rebaixos posteriors, d'època moderna. Assentat sobre el paviment U.E. 1053, es tracta del nivell d'enderroc de la cambra i es pot datar al segle VI.

U.E. 1053

Paviment d'opus signinum que cobreix la totalitat de l'àmbit, aparegut sota l'enderroc U.E. 1052. El seu estat de conservació és bastant bo i presenta un únic forat (U.E. 1133), al sud-oest. Recolza contra els murs que delimiten la cambra (U.E. 1046, 1054, 1114 i 1141), algun del qual (sobretot el mur U.E. 1141, a l'est) es troba en tan mal estat de conservació que és la mateixa línia de límit del paviment la que ens ha ajudat a marcar-lo. No s'ha excavat, per la qual cosa desconeixem la cronologia del seu farcit d'anivellament. En bona lògica, però, l'hem de datar, com totes les estructures del sector, al segle IV.

U.E. 1054

Mur de pedres lligades amb morter que discorre en direcció est-oest i que delimita l'àmbit 7 pel sud. Fa de separació de la cambra respecte el braç sud-est de l'àmbit 3, amb el qual es comunica mitjançant una porta (U.E. 1142). Es conserva en una longitud de 6'45 m, mesura 55-60 cms d'amplada, i sols s'ha preservat en l'alçada d'una filada de pedres. Roman interromput a l'espai ocupat per la porta i el seu extrem est està malmès per un retall modern. Per l'oest és solidari amb el mur U.E. 1046, que delimita la cambra per aquella banda, i s'assenta, sense quasi fonamentació, sobre l'estrat U.E. 1136. S'hi recolza el paviment de la cambra (U.E. 1053) i l'enderroc U.E. 1052. Datable al segle IV.

U.E. 1114

Mur de pedres lligades amb morter que discorre en direcció est-oest i que delimita l'àmbit 7 pel nord. Fa de separació de la cambra respecte el magatzem de dolia (àmbit 6), amb el qual es comunica mitjançant una porta (U.E. 1152). Mesura 6'90 m de longitud, volta els 60 cms d'amplada i s'ha conservat en una alçada que varia des de tres filades de pedres a l'oest fins a pràcticament desaparèixer a l'extrem est. Per l'oest és solidari amb el mur U.E. 1046, que delimita la cambra per aquella banda, i s'hi recolzen el paviment d'opus signinum U.E. 1053 i l'enderroc U.E. 1052. Datable al segle IV.

U.E. 1116

Restes malmeses de dues tegulae invertides i d'un bipedal apareguts sota la U.E. 1052 i assentats directament sobre el paviment U.E. 1053, a la seva banda sud-oest, a tocar del mur U.E. 1054. Desconeixem la funcionalitat exacta d'aquestes restes (una llar? vestigis d'una segona pavimentació?), però s'ha de destacar que el bipedal tapava un forat fet al paviment de la cambra (U.E. 1133), per la qual cosa el més probable és que fos un arranament matusser i tardà d'aquest forat.

U.E. 1133

Forat de contorns totalment irregulars practicat al paviment U.E. 1053 a la seva banda sudo-est, a tocar del mur U.E. 1054, que delimita l'àmbit pel sud. Tapat per la U.E. 1116, en desconeixem les seves causes i la seva funcionalitat (si és que mai en va tenir alguna). Farcit per la U.E. 1134, el fet que es trobi tapat per un bipedal a tall d'arranjament evidencia que és anterior a l'abandó del lloc.

U.E. 1134

Farcit del forat U.E. 1133, format per terra flonja i heerogènia, amb poques inclusions. Cobert per la U.E. 1116, l'escàs material arqueològic que ha proporcionat no permet datar-lo amb fiabilitat, tot i que ha de ser molt probablement anterior a l'abandó de l'àmbit, ocorregut durant el segle VI.

U.E. 1141

Mur de pedres lligades amb morter que discorre en direcció nord-sud i que delimita l'àmbit 7 per l'est. El seu estat de conservació és poc més que deplorable degut tant a la proximitat del nivell de circulació modern com a la presència de retalls i de remocions de terra de factura també força recent. N'han pervingut tan sols unes quantes pedres pràcticament soltes, fins al punt que ha ajudat més a marcar-lo el límit del paviment d'opus signinum U.E. 1053 que no pas les mateixes restes conservades. Datable al segle IV.

U.E. 1142

Porta oberta al centre del mur U.E. 1054, que permetia la comunicació de l'àmbit 7 amb el braç sud-est del pati. D'una llum de 135 cms, no presenta altre llindar que el mateix estrat inferior trepitjat.

U.E. 1152

Porta oberta al centre del mur U.E. 1114, que permetia la comunicació de l'àmbit 7 amb el magatzem de dolia. Fonamentada en un llindar de pedres, la seva llum mesura uns 140 cms.

Àmbit 8

El que anomenem àmbit 8 s'ubica a l'extrem nord-est de l'excavació i serveix per designar l'espai de forma més o menys rectangular que s'estén entre els perfils nord i est i que està delimitat a ponent pels àmbits 1 i 6. El seu estat de conservació era nefast, ja que havia desaparegut del tot qualsevol rastre d'estratigrafia. De fet, no s'hagués ni tan sols inclòs dins de l'excavació si no s'haguessin localitzat restes de dues estructures a la banda est de l'àmbit, quasi a tocar del perfil.

Descripció de les unitats estratigràfiques

U.E. 1160

Mur de pedres lligades amb morter, que discorre en direcció nord-sud i que ha aparegut molt malmès a l'extrem nord-est de l'àmbit. S'ha conservat en una llargada de 170 cms, en una alçada d'una sola filada i no se n'ha pogut establir l'amplada degut a l'estat de destrucció de la seva cara est. Fonamentat a l'argila natural, no està relacionat amb cap nivell arqueològic fiable.

U.E. 1161

Mur de pedres lligades amb morter, que discorre en direcció nord-sud i que ha aparegut a llevant de l'àmbit, delimitant-lo. Aparegut quasi 5 metres al sud del mur U.E. 1160, manté la seva orientació, per la qual cosa no seria estrany que fos la mateixa estructura. S'ha conservat en una longitud d'uns 3 metres i en una alçada d'una sola filada, mentre que la seva amplada és de 65 cms. Com el mur U.E. 1160, està fonamentat a l'argila natural i no es relaciona amb cap nivell arqueològic fiable.

Àmbit 9

L'àmbit 9 és un espai de forma trapezoïdal que s'ubica a l'oest de la zona excavada, entre els àmbits 5 al nord, 3 a l'est, 12 i 13 al sud i el perfil oest a ponent. A grans trets, correspon a una habitació pertanyent a un moment previ a les grans reformes documentades a l'excavació i posteriorment amortitzada, però hi hem inclòs també els estrats superiors, que formen part en realitat del braç sud-oest del pati, els quals hem trobat físicament separats d'ell per una rasa moderna que travessava la zona de nord a sud.

Descripció de les unitats estratigràfiques

U.E. 1027

Mur de pedres lligades amb un morter de calç molt sorrenc, que discorre en direcció nord-sud i que delimita l'àmbit per l'est. Al sud és solidari amb el mur perpendicular U.E. 1076, es conserva en una longitud de 9'10 metres i mesura una amplada de 75 cms. El seu estat de conservació és força deficient, ja que al nord es troba malmès per diverses estructures que pertanyen als àmbits 2, 5 i 10, que s'hi superposen i fonamenten (mur U.E. 1013, paviment U.E. 1014), i al sud pel retall U.E. 1098. Fonamentat directament en les argiles del subsòl i mancat d'estrats arqueològics de construcció o de funcionament que s'hi relacionin, no podem datar el seu moment de construcció. L'abandó ens ve facilitat de manera clara per l'ante-quem del farcit del retall U.E. 1098 (segle III), que s'ha de tenir en compte, però, que fou ell qui va malmetre al seu torn els veritables nivells d'abandó de l'estructura. Així, en funció del context general del jaciment i dels vestigis trobats, sobretot, als propers àmbits 2, 11, 12 i 13, hem de situar l'abandó d'aquesta estructura, com el de totes les altres preexistents, a finals del segle I dC.

U.E. 1051

Estrat compacte i heterogeni, molt mal conservat, està a la part oest de l'àmbit directament sota el rebaix superficial extret per la maquinària. Cobreix la U.E. 1154, i el material que hi ha aparegut (D.S.P. dels tallers provençals) és força tardà. Possiblement, ens trobem davant d'un nivell de sedimentació, immediatament posterior a l'abandó de l'indret.

U.E. 1076

Mur de pedres lligades amb un morter de calç molt sorrenc, que discorre en direcció est-oest, ubicat al sud de l'àmbit. És perpendicular i solidari amb el mur U.E. 1027, amb el qual sens dubte funcionà i formà una habitació. Conservat tan sols en una o dues filades,

la seva amplada mesura 70-75 cms, i s'ha excavat en una llargada de 5'65 metres fins que s'endinsa en el perfil oest de la cala. Fonamentat damunt l'argila natural i, com el mur U.E. 1027, mancat de nivells de fundació i de funcionament, no podem datar el seu moment de construcció. Està parcialment malmès pel retall U.E. 1098, obliterat al segle III, i per la posterior estructura U.E. 1155, alhora que el cobreix directament l'estrat U.E. 1158. Sembla que, com el mur U.E. 1027, hem de datar la seva inutilització a finals del segle I dC.

U.E. 1097

Farcit del retall U.E. 1098, de textura flonja i compostat bàsicament per terra sorrenca, amb força inclusions. Aparegut en part sota l'enderroc U.E. 1012 (a l'est), però majoritàriament sota l'estrat U.E. 1158, sembla que l'hem de considerar com un abocador. El material arqueològic (ceràmiques africanes A, de cuina i alguna C) permet datar-lo al segle III.

U.E. 1098

Retall de contorns irregulars practicat a l'argila del subsòl que s'ubica a l'interior del que havia estat l'habitació delimitada pels murs U.E. 1027 (est) i 1076 (sud). Farcit per la U.E. 1097, retalla també l'estrat U.E. 1025 i, fins i tot, una petita part dels murs esmentats. Assoleix una profunditat màxima de 64 cms i està cobert en un petit sector, a l'est, per l'enderroc U.E. 1012, però majoritàriament per l'estrat U.E. 1158. Possiblement, féu la funció d'abocador i va ser colgat al segle III.

U.E. 1099

Argiles del subsòl d'aquest sector, on es fonamenten els murs U.E. 1027 i 1076. d'època altimperial, i que seran després retallades per la U.E. 1098.

U.E. 1154

Estrat compacte i molt heterogeni que trobem al centre, nord i oest de l'àmbit sota la U.E. 1051, tallat a l'est per una rasa moderna, que conté moltes inclusions, sobretot petits fragments de ceràmica. Recolza al nord contra el mur U.E. 1156 i cobreix el nivell de circulació U.E. 1157 i l'estrat U.E. 1158. Sembla, segons tots els indicis, que ens trobem davant d'un nivell d'abandó que hem de situar en el segle VI per context, ja que el material arqueològic que hi ha aparegut és escàs i molt poc representatiu.

U.E. 1157

Capa molt fina de calç localitzada al centre i a l'oest de l'àmbit sota la U.E. 1154, tallada a l'est per una rasa moderna. El seu estat de conservació és molt dolent, però suficient per identificar-lo com un nivell de circulació molt semblant a la U.E. 1029, del pati, que funcionà contemporàniament amb el veí àmbit 5, al nord. S'assenta sobre la U.E. 1158, d'on surt el terme post-quem de segle III, tot i que, pel context, l'hàgim d'ubicar de ben segur al segle IV.

U.E. 1158

Estrat heterogeni i amb moltes inclusions, sobretot de tegulae i fragments de calç, que localitzem sota l'estrat U.E. 1154 i el nivell de circulació U.E. 1157, del qual n'és la preparació. Afectat a llevant per una rasa moderna, recolza contra el mur U.E. 1155, a l'oest, és tallat al sud pel mur U.E. 1008, i cobreix els murs U.E. 1027 i 1076, els retalls U.E. 1098 i 1173, amb llurs farcits i, al nord, l'argila natural. Tant pel material aparegut

com pel seu context, li atorguem un post-quem del segle III, tot i que que hem de baixar versemblantment la seva cronologia fins al segle IV.

U.E. 1173

Retall de forma ovalada localitzat al nord-est de l'àmbit, quasi a tocar del mur U.E. 1156. Tot i que està escapçat per una rasa moderna, podem restituir les seves mesures que són: 86 cms de longitud màxima, 46 d'amplada i 14 de profunditat. Practicat a l'argila del subsòl, està cobert per la U.E. 1158, que li dona un ante-quem del segle IV. Farcit per la U.E. 1174, la seva funció ens és totalment desconeguda.

U.E. 1174

Farcit del retall U.E. 1173, format terra flonja, amb moltes cendres i carbonets, però sense cap altre tipus de material arqueològic. Cobert per l'estrat U.E. 1158, l'hem de datar, doncs, amb anterioritat al segle IV.

Àmbit 10

L'àmbit 10 està situat al nord-oest de la zona excavada. Delimitat a llevant per l'àmbit 2 i al sud per l'àmbit 5, en coneixem únicament una molt petita part, el seu extrem sud-est, donada la proximitat dels límits de la cala. Això ha fet que el seu coneixement sigui molt parcial.

Descripció de les unitats estratigràfiques

U.E. 1055

Estrat que conté una gran quantitat de pedres i fragments de tegula, ubicat sota la U.E. 1050 entre el perfil oest de la cata i el mur U.E. 1057, a llevant, estructura que sembla que el talla. Amortitza les restes més septentrionals del mur de la primera fase U.E. 1027, per la qual cosa deduïm que serviria d'anivellament de l'àmbit 10, del qual, per tant, no conservem el nivell de circulació, si més no en la petita part que hem pogut excavar. Cobreix, també, els estrats U.E. 1061 i 1062. El material arqueològic recuperat és escàs i gens significatiu.

U.E. 1061

Estrat argilós i compacte localitzat sota la U.E. 1055 entre el mur U.E. 1027 a l'est i el perfil oest de la cata. Podrien ser les argiles del subsòl, bé que no ho podem afirmar amb seguretat. No s'ha excavat.

U.E. 1062

Estrat amb argila cremada i restes de foc localitzat sota la U.E. 1055 entre el mur U.E. 1057 i el perfil oest de la cata. Resta pendent d'excavació.

Àmbit 11

L'àmbit 11 s'ubica a la zona central de l'excavació, bé que a tocar del perfil oest. Tot i que en planta es troba en el mateix indret que l'àmbit 12, que el cobreix totalment, s'ha individualitzat degut a la claredat i a la unitat de funcionament de les tres unitats

estratigràfiques que el componen: dos murs i el paviment que conformaren una mateixa cambra.

Descripció de les unitats estratigràfiques

U.E. 1170

Paviment d'opus signinum, conservat d'una manera molt parcial, que ocupa la totalitat de la superfície coneguda de l'àmbit, llevat dels punts on hi ha els murs U.E. 1171 i 1172, que el delimiten per l'est i pel sud, respectivament, i amb els quals funcionà. Cobert per la U.E. 1169, és tallat a l'oest per la rasa U.E. 1181 (àmbit 12). No s'ha excavat, per la qual cosa desconexim si s'assenta sobre la roca mare o sobre un estrat d'anivellament, que seria, en qualsevol cas, molt prim. Datable per context al segle I dC.

U.E. 1171

Mur de pedres lligades amb morter que delimita l'àmbit 11 per l'est. En mal estat de conservació, en tenim tan sols una filada. Fa 65 cms d'amplada i es conserva en una longitud de 220 cms, en bona part sota el mur posterior U.E. 1155, construït a sobre i que el malmet. Cobert per la U.E. 1169, és solidari amb el mur perpendicular U.E. 1172, al sud, i s'hi adossa el paviment d'opus signinum U.E. 1170, amb el qual funcionà. Datable per context al segle I dC.

U.E. 1172

Mur de pedres lligades amb morter que delimita l'àmbit 11 pel sud. En un estat de conservació molt pèssim, en tenim tan sols part d'una filada, malmesa per activitats posteriors i pel retall U.E. 1181. Cobert per la U.E. 1169, és solidari amb el mur perpendicular U.E. 1171, a llevant, i s'hi adossa el paviment d'opus signinum U.E. 1170, amb el qual funcionà. Datable per context al segle I dC.

Àmbit 12

A causa de la proximitat del perfil oest de la cala, coneixem de l'àmbit 12 el que en fou tan sols el sector més sud-oriental, un triangle d'uns 17 metres quadrats. Situat a la zona central de l'excavació, limita al nord-est amb l'àmbit 9; a l'est amb l'àmbit 13 i al sud amb els àmbits 16 i 17. En avançar el procés d'excavació aparegueren dins dels seus límits les restes d'un àmbit pertanyent a una fase anterior, que fou l'anomenat àmbit 11.

Descripció de les unitats estratigràfiques

U.E. 1155

Mur de pedres de mida mitjana lligades amb morter de calç que discorre en direcció nord-sud i que delimita l'àmbit 12 per l'est, separant-lo dels àmbits 9 i 13. D'una amplada de 70 cms, es conserva en una alçada d'entre 30 i 50 cms i s'ha descobert en una longitud de només 3'5 metres, donat que pel nord s'endinsa en el perfil de la cata i pel sud va desaparèixer ja d'antic més de 3 metres abans d'arribar a trobar-se amb el mur U.E. 1004, amb el qual molt probablement era solidari. Datable al segle IV dC, seria el mur que separaria l'extrem sud-oest del gran pati construït en aquest moment i

ocupat pels nostres àmbits 3, 9, 13, 14 i 15 de l'habitació interior constituïda per l'àmbit 12. És també molt interessant destacar les relacions estructurals que la U.E. 1155 manté amb els murs més propers, que són considerablement aclaridores. Per una banda s'encavalca sobre els murs més antics U.E. 1076 (àmbit 9), que li és perpendicular, i 1171 (àmbit 11), quasi paral·lel, però lleugerament esbiaixat. Per l'altre costat, en canvi, a la seva cara est se li adossa el mur posterior U.E. 1008. El seu voltant, doncs, és l'únic indret de l'excavació on es relacionen físicament murs de les tres grans fases constructives que s'han identificat en aquesta part del jaciment.

U.E. 1159

Estrat compacte i heterogeni, de color fosc, que conté moltes inclusions, sobretot fragments de morter de calç i de tegulae, que s'estén als terços nord i central de l'àmbit sota l'estrat superficial (U.E. 1003). Malmès al sud-est per una rasa moderna, experimenta una baixada considerable cap a migdia (40 cms) i cobreix parcialment el mur U.E. 1155. També cobreix els estrats U.E. 1164 i 1169, el retall U.E. 1181 i una molt petita part de la bossada U.E. 1163. Datable al baix imperi sense majors precisions, podria tractar-se d'un nivell d'abandó.

U.E. 1163

Bossada localitzada sota l'estrat superficial al terç sud de l'àmbit, recolzada contra la cara nord del mur U.E. 1004 i assentada sobre l'estrat U.E. 1164. Està formada per terra heterogènia i molt flonja, de color marró fosc, amb una gran quantitat de material arqueològic, i es troba parcialment malmesa a l'est per un retall modern. Datable a partir del segle V (àmfora Keay XXXV i LIII), es tracta segons tots els indicis d'un petit abocador.

U.E. 1164

Estrat compacte localitzat a la meitat sud de l'àmbit sota les U.E. 1159, 1163 i, parcialment, 1169. Malmès per un retall modern i per la rasa U.E. 1181, cobreix l'estrat U.E. 1179. Bé que de manera insegura, podria tractar-se de l'estrat d'anivellament i de circulació de la part més meridional de l'àmbit.

U.E. 1169

Estrat heterogeni i relativament flonjo que s'estén a la meitat nord de la zona excavada de l'àmbit sota la U.E. 1159. Experimenta una baixada lleugera cap a migdia (16 cms) fins que desapareix, més o menys al centre de la part excavada de l'àmbit. Cobreix directament les estructures de l'àmbit 11 (U.E. 1170, 1171 i 1172) i una part del mur U.E. 1076, està tallat per la rasa U.E. 1181 i recolza a ponent contra el mur U.E. 1155. Sens dubte, es tracta de l'estrat d'anivellament d'aquesta part de l'àmbit 12, i es pot datar a partir de la segona meitat del segle IV (T.S.Africana D Hayes 61, T.S.Paleocristiana del Llenguadoc).

U.E. 1179

Estrat argilós i compacte situat a l'extrem sud de l'àmbit, malmès a l'est per una rasa moderna. Cobert per l'estrat U.E. 1164 i tallat per la rasa U.E. 1181, s'assenta directament sobre les argiles del subsòl. La presència de ceràmica africana de cuina i T.S.Africana A1 permet datar-lo pels volts de l'any 100 dC. Bé que de manera insegura, ja que no hi ha relació física directa, podria ser l'únic vestigi relacionable amb l'abandó de les estructures de l'àmbit 11 que s'ha preservat.

U.E. 1181

Retall en forma de "L" ubicat a la banda de llevant de la part excavada de l'àmbit i descobert sota la U.E. 1159. Paral·lel als murs U.E. 1155 i 1004, malmet les estructures de l'àmbit 11 i els estrats U.E. 1164, 1169 i 1179. Farcit per la U.E. 1182, té tot l'aspecte d'una rasa de saqueig de dos murs perpendiculars que s'haurien aixecat en aquest punt, i l'hem de datar a partir del moment en què aquesta banda del jaciment queda abandonada després de la construcció del mur transversal U.E. 1008, és a dir, al segle VI.

U.E. 1182

Farcit de la rasa U.E. 1181, de textura flonja i composició heterogènia, amb alguna inclusió, sobretot pedres petites i mitjanes. El material arqueològic que ha proporcionat és poc representatiu (destaca un únic exemplar de T.S.Lucente), però l'hem de datar al segle VI pel context general del jaciment.

Àmbit 13

Els àmbits 13, 14 i 15 no responen, com els altres, a espais unitaris tant des del punt de vista funcional com cronològic, sinó que els seus límits han estat triats en bona part en funció de les necessitats sorgides durant el treball d'excavació. Les dues causes principals d'aquesta singularitat estan relacionades amb la irregularitat del perfil est d'aquest sector de l'excavació, que té nombrosos caixals, i amb la contingència que en tot el sector central de la cata, on s'ubiquen aquests tres àmbits, no hi hagin aparegut habitacions clarament delimitades. Tanmateix, l'àmbit 13, de forma trapezoïdal, és l'únic dels tres que es troba delimitat per murs, encara que no siguin de la mateixa fase constructiva. Del segle IV són els murs que el separen a ponent de l'àmbit 12 i a migdia de l'àmbit 17, i del segle VI els que el separen al nord dels àmbits 9 i 3 i a llevant de l'àmbit 15.

Descripció de les unitats estratigràfiques

U.E. 1003

Estrat superficial, heterogeni i compacte, estès pels àmbits 12 i 13 sota la capa de terra enretirada per la maquinària. Cobreix les U.E. 1009 i 1159, i el material arqueològic que ha proporcionat és molt tardà, si bé tot antic.

U.E. 1004

Mur de pedres lligades amb morter de calç que discorre en direcció est-oest, delimitant els àmbits 12 i 13 (al nord) dels àmbits 16 i 17 (al sud). D'una amplada d'entre 50 i 60 cms, es conserva en una longitud de 7'5 metres i en dos trams separats entre sí per un espai de 65 cms, on el mur havia desaparegut ja d'antic. Per ponent desapareix sota el perfil de la cala, mentre que a llevant queda interromput bruscament, destruït ja a l'antiguitat. Conservat en una alçada d'entre 50 i 70 cms, és solidari al sud amb el mur perpendicular U.E. 1177 i fou dels pocs que, per raons per nosaltres desconegudes, no va ser desmuntat fins a nivell de fonaments un cop abandonat aquest sector de la vil·la a les primeries del segle VI. Datable al segle IV, tenia encastada una vora d'àmfora africana Keay XXV.

U.E. 1005

Mur de pedres sense lligar que discorre en direcció nord-sud, delimitant l'àmbit 13 per l'est i separant-lo de l'àmbit 15. Es conserva en una longitud de prop de 7 metres des del seu extrem nord, on es lliura al mur U.E. 1008, amb el qual funcionà, fins al sud, on desapareix, destruït a causa del pendent del terreny. La seva banda més septentrional arriba a conservar fins a tres filades de pedres, tot i que la meitat sud tan sols preserva la darrera, construïda a base de pedres molt petites i que fa una amplada de 65 cms., lleugerament major que la de les filades superiors. S'hi recolzen els nivells superficials i més tardans (U.E. 1002, 1003, 1007, 1009 i 1023), mentre que els anteriors al Baix Imperi hi passen clarament per sota. Si tenim en compte aquest fet i que funcionà amb el mur U.E. 1008, que datem molt tardanament al segle VI, és evident que ens trobem davant d'un mur que funcionà a la darrera fase de vida del jaciment.

U.E. 1009

Estrat d'enderroc estès per tot l'àmbit sota la U.E. 1003, format per terra heterogènia amb molts fragments de tegulae, morter de calç i pedres. Cobreix la U.E. 1024 i es pot datar en època baiximperial.

U.E. 1024

Estrat flonjo i heterogeni, amb moltes inclusions, sobretot de pedres, que ocupa tot el sector sota la U.E. 1009. Continua sota els murs U.E. 1008 i 1005 (a l'àmbit 15 és la U.E. 1030) i és tallat pel fonament del mur U.E. 1004. Cobreix la U.E. 1033, una petita part de la 1031 i l'estructura U.E. 1075. El material permet datar-lo al segle II dC avançat o potser una mica més endavant. En qualsevol cas, és clarament posterior als nivells d'amortització de la fase més antiga de l'excavació.

U.E. 1033

Estrat argilós, amb poques inclusions, estès per tot l'àmbit sota 1024 i, en part, sota 1031. Assentat sobre les argiles U.E. 1073, el datem a finals del segle I dC i l'assimilem a tots els farcits d'amortització de les estructures de la fase més antiga localitzada a l'excavació, especialment documentats als àmbits 15 i 17 (U.E. 1031, 1032, 1049 i 1070).

U.E. 1075

Restes molt escadusseres d'un mur de pedra i morter que discorria en direcció nord-sud, localitzades per sota del mur més tardà U.E. 1005 i directament cobertes pels estrats U.E. 1024 i 1033. Tant per l'estratigrafia relacionada com per la seva orientació, que segueix exactament la de les estructures més antigues de l'àmbit 9, i molt especialment el mur U.E. 1027, el considerem com la resta d'una de les estructures de la primera fase del jaciment, amortitzades a finals del segle I dC.

Àmbit 14

L'àmbit 14 es troba al centre del solar objecte d'excavació. Condicionaments diversos han fet que tingui forma de triangle allargassat i que es trobi delimitat pels perfils de la cala als seus costats est (el costat curt) i sud. Al nord, el llarg mur U.E. 1008 exerceix de límit amb l'àmbit 3. Com els propers àmbits 13 i 15, doncs, no respon a un espai d'hàbitat definit i unitari.

Descripció de les unitats estratigràfiques

U.E. 1008

Mur de pedres lligades amb fang que discorre en direcció est-oest, separant els àmbits 9 i 3 (al nord) dels àmbits 13 i 14 (al sud). Mesura 20'75 metres de llarg, entre 50 i 60 cms. d'ample, i es conserva en una alçada d'entre 20 i 80 cms, segons els sectors. A l'extrem de llevant és solidari amb el mur perpendicular U.E. 1132, amb el qual fa cantonada, i pel sud se li lliura el mur U.E. 1005. Les relacions estratigràfiques més reveladores d'aquesta estructura les trobem en els àmbits 14 i 15, on s'aprecia clarament com la pavimentació de calç original del pati (U.E. 1029, àmbit 3), del segle I dC, i la cubeta d'abocador U.E. 1047, colgada pels volts de l'any 200, hi passen clarament per sota, i com la cara sud de l'estructura s'adossa –i fins i tot s'encavalca en una petita part– a l'estrat U.E. 1035, de finals del s. III-principis del s. IV. Així mateix, és importantíssim també destacar que en el seu extrem de ponent, aquest mur es lliura clarament al mur U.E. 1155 (que separa els àmbits 12 i 13) per la seva cara externa. Aquests fets delaten que la construcció del mur, realitzada per tant en un moment com a mínim posterior a finals del segle IV, va comportar la reducció de la superfície del pati. Si tenim en compte el context general del jaciment, sembla que la seva funcionalitat aniria destinada a separar una zona encara en funcionament (al nord) d'una altra abandonada i totalment desmuntada (al sud), un fet que s'esdevingué, segons delaten diverses estratigrafies, molt a principis del segle VI.

U.E. 1022

Estrat general estès per tot l'àmbit sota el nivell superficial U.E. 1010. De terra heterogènia i compacta, sembla que es tracta d'un nivell baiximperial de sedimentació natural, delimitat al nord pel mur U.E. 1008. Cobreix la U.E. 1035.

U.E. 1035

Estrat heterogeni i compacte que s'estén per tot l'àmbit. Localitzat sota la U.E. 1022, està format per una gran quantitat de fragments de material de construcció i pedres de mida petita. Cobreix l'estrat U.E. 1048 i el retall U.E. 1047 amb el seu farcit (U.E. 1037). S'hi recolza i s'hi encavalca en part la cara sud del mur U.E. 1008, i el podem datar a finals del s. III-principis del s. IV.

U.E. 1037

Farcit del retall U.E. 1047, al centre de l'àmbit. Està compost per terra heterogènia i molt flonja, d'un color grisenc, i amb nombrosíssimes inclusions: cendres, carbons, pedres, ossos i, sobretot, una gran quantitat de ceràmica que ens proporciona una datació de finals del s. II-principis del s. III. Cobert per la U.E. 1035.

U.E. 1047

Retall practicat a l'estrat argilós U.E. 1048, que ocupa el dos terços centrals de l'àmbit sota la U.E. 1035. De contorns i parets irregulars, assoleix una amplada màxima, d'est a oest, de 4'5 metres, i la seva profunditat volta els 30-40 cms., tot i que en determinats punts assoleixi els 60. S'ha descobert només parcialment, ja que pel sud s'endinsa en el perfil de la cala i pel nord continua per sota del mur U.E. 1008. Farcit per la U.E. 1037, es tracta sens dubte d'un abocador de deixalles, utilitzat pels volts de l'any 200 dC.

U.E. 1048

Nivell argilós, compacte i d'aparença força pura, estès per tot el sector sota la U.E. 1035 i retallat per la cubeta d'abocador U.E. 1047. No excavat, podria tractar-se del subsòl natural.

Àmbit 15

Aquest àmbit s'ubica al centre-est de la zona excavada, i la seva forma és totalment capriciosa, condicionada per les irregularitats del perfil est de la cata: de fet, és a grans trets un espai rectangular delimitat pels perfils de la cata en els costats nord, est i sud, que presenta sengles allargassaments als vèrtexs nord-oest i sud-oest i que, llevat dels seus límits occidentals, on afronta de nord a sud amb els àmbits 13, 17 i 21, no respon a cap estructura construïda.

Descripció de les unitats estratigràfiques

U.E. 1023

Estrat superficial localitzat a l'extrem nord-occidental de l'àmbit, a tocar dels murs U.E. 1005 i 1008. Sense fiabilitat arqueològica, ja que s'hi han localitzat contaminacions modernes, cobreix l'estrat U.E. 1030. Es pot igualar amb els estrats U.E. 1002 i 1036.

U.E. 1030

Estrat compacte i heterogeni que cobreix la banda nord-oest de l'àmbit sota la U.E. 1023. Parcialment afectat per actuacions modernes, el seu material arqueològic és poc representatiu. Tanmateix, es pot apreciar com cobreix una petita part del paviment U.E. 1029 i com continua per sota dels murs U.E. 1005 i 1008, cosa que permet relacionar-lo amb les darreres dreformes del jaciment, datables al segle VI. Cobreix també les U.E. 1031 i 1032, al sud.

U.E. 1031

Estrat flonjo, format per nombroses restes constructives, que s'estén per la banda oest de l'àmbit sota els nivells superficials i, en part, sota el paviment U.E. 1029 i l'estrat U.E. 1030. D'un gruix considerable a la part nord, desapareix cap al sud tallat pel mateix pendent del terreny, mentre que per ponent s'estén per sota del mur U.E. 1005 i penetra lleugerament als àmbits 13 i 17, cobrint part de l'estrat U.E. 1033. Per llevant s'acaba convertint en l'estrat U.E. 1038. S'hi assenta l'estructura U.E. 1039 i cobreix els estrats U.E. 1032 i, en part, 1049 (àmbit 17). El material arqueològic permet datar-lo a finals del s. I dC i es pot interpretar com un dels estrats d'amortització de les estructures de la primera fase.

U.E. 1032

Estrat sorrenc i força homogeni que s'estén al centre-oest de l'àmbit sota les U.E. 1023 i, sobretot, 1031. Té poques inclusions, concretades bàsicament en algun fragment de ceràmica, i cobreix les pavimentacions U.E. 1063 i 1066 i l'estrat U.E. 1070. Datable a finals del s. I dC, és part de l'amortització de les estructures de la primera fase.

U.E. 1036

Estrat superficial localitzat a tota la banda est de l'àmbit. Sense fiabilitat arqueològica, no es relaciona amb cap estructura coneguda. Cobreix l'estrat U.E. 1038, al qual segurament (separat per precaució) pertany bona part del material arqueològic que s'hi ha exhumat.

U.E. 1038

Estrat heterogeni i compacte estès per tota la banda est de l'àmbit sota la U.E. 1036. No està relacionat amb cap estructura d'una manera directa, cosa que ens fa pensar que ens trobaríem en una zona oberta, i s'assenta directament sobre les argiles (U.E. 1060). El material arqueològic que s'hi ha recuperat permet datar-lo al segle I dC avançat, cosa que ens el relacionaria amb tots els estrats d'amortització de les estructures de la primera fase que han aparegut a la meitat oest de l'àmbit i en els àmbits veïns.

U.E. 1039

Restes d'una estructura de forma irregular, construïda a base de pedra sense treballar i morter de calç, que es localitza directament sota el nivell superficial, al centre de l'àmbit. Conservada en una longitud de 130-140 cms, té una amplada aproximada de 55 cms. i, si és que realment es tracta d'un mur, n'hem pogut documentar tan sols la darrera filada. Desconeixem totalment i absolutament la seva fiabilitat i, pel que fa a la seva cronologia, sols podem dir que s'assenta sobre l'estrat U.E. 1031, que datem a finals del segle I dC

U.E. 1060

Nivell d'argiles molt compactes i pures que s'estén sota la U.E. 1038 a tota la meitat est de l'àmbit. S'hi assenten, també, les pavimentacions U.E. 1063, 1066 i 1074. No excavat, es tracta del subsòl natural.

U.E. 1063

Nivell molt compacte localitzat al centre de l'àmbit sota la U.E. 1032. Està format per tres capes, la superior -que quasi no s'ha conservat- d'argila premsada, la del mig de terra verdosa en bona part procedent de pedres granítiques esmicolades, i la inferior de sorra. D'una forma totalment i absolutament irregular, s'allargassa de nord a sud fins assolir 6'20 metres, mentre que l'amplada oscil·la entre els 150 i els 280 cms. Segons tots els indicis, es tracta d'un nivell de circulació, però no es relaciona amb cap estructura coneguda. S'assenta en part sobre la pavimentació U.E. 1066 i en part, a llevant, sobre les argiles U.E. 1060. Ha proporcionat poc material arqueològic, entre el que destaquen uns fragments minúsculs de T.S.Sudgàlica i marmorata que li donen una cronologia aproximada de tercer quart del segle I dC.

U.E. 1066

Restes d'una pavimentació d'opus signinum conservada en una llenca molt allargassada al sud-oest de l'àmbit, malmesa a llevant pel mur posterior U.E. 1185 i la construcció de l'àmbit 21. Arriba a superar el 9 metres de longitud i la seva amplada, totalment irregular, fa un màxim de 1'80 metres. Assentada sobre el subsòl natural, està mancada d'estratigrafia fiable a causa de la seva superficialitat, llevat de l'extrem nord, on estava coberta per la pavimentació posterior U.E. 1063, del tercer quart del segle I dC. La seva cronologia, per tant, la relacionem només amb aquesta dada, i la seva funcionalitat precisa ens és totalment desconeguda, ja que no es relaciona físicament amb cap estructura.

Àmbit 16

De l'àmbit 16 en coneixem només una part molt petita del seu extrem oriental. Situat a la zona central de l'excavació entre els àmbits 12 (al nord), 17 (a l'est) i 18 (al sud) s'endinsa profundament al perfil oest de la cala, sota la vorera i el carrer veí. Per això en podem dir ben poca cosa, tot i que presenta vestigis pertanyents a fases prou diverses.

Descripció de les unitats estratigràfiques

U.E. 1162

Estrat compacte situat directament sota el superficial (U.E. 1002), que s'estén per tot l'àmbit i per l'extrem nord-oest del veí àmbit 18. Cobreix l'estrat U.E. 1165, els retalls U.E. 1178 i 1183, amb llurs farcits, i bona part del que es conserva del mur U.E. 1177. Pel nord recolza en el mur U.E. 1004. Sembla que es tracta de les restes de la sedimentació natural de l'indret, un cop abandonat.

U.E. 1165

Estat argilós i flonjo localitzat per tot l'àmbit i per l'extrem occidental del veí àmbit 17, just fins a una rasa moderna que el destrueix. Cobert per la U.E. 1162, està retallat per la rasa de saqueig dels murs U.E. 1072 i 1177 (U.E. 1178), pels fonaments de l'estructura U.E. 1004 i pel retall U.E. 1183, i sembla que el podem igualar amb l'estrat U.E. 1049 (àmbit 17). Assentat damunt l'argila natural i datable a finals del segle I dC, es tracta segons tots els indicis d'una preexistència, malmesa tant per la construcció d'estructures posteriors com per les traces de destrucció d'aquestes mateixes. Cobreix, també, el retall U.E. 1176.

U.E. 1166

Farcit de la rasa de saqueig U.E. 1178, que conté nombroses inclusions de petites pedres i fragments de calç i de morter. Cobert per la U.E. 1162, ha proporcionat molt poc material arqueològic i gens representatiu, però per context l'hem de datar al segle VI.

U.E. 1175

Farcit de la rasa U.E. 1176, al nord de l'àmbit, compostat per terra flonja i heterogènia. Cobert per la U.E. 1165, ha proporcionat alguns fragments d'àmfora tarraconesa altimperial Dressel 2/4.

U.E. 1176

Retall realitzat a les argiles del subsòl (U.E. 1073), localitzat a l'extrem nord de l'àmbit. Cobert per la U.E. 1165, es troba malmès a migdia pel retall U.E. 1183 i, pel nord, s'endinsa sota els fonaments del mur U.E. 1004, clarament posterior. Tant pel material aparegut en el seu farcit (U.E. 1175) com en l'estrat que el cobreix (U.E. 1165) l'hem de datar en el segle I dC.

U.E. 1177

Mur de pedres lligades amb morter de calç que discorre en direcció nord-sud, delimitant l'àmbit per l'est i separant-lo del veí àmbit 17. D'una amplada de 65 cms, el conservem

en una alçada màxima de 37 cms. És perpendicular i solidari amb el mur U.E. 1004, al nord, i ho fou també amb el mur U.E. 1072, al sud, però en aquest punt el mur ha desaparegut i dels seus 2'5 metres de llargada original, en conservem només 1'20 de construïts al nord i, després, la rasa de saqueig U.E. 1178. Datable al segle IV.

U.E. 1178

Rasa de saqueig dels murs perpendiculars U.E. 1177 i 1072, que retalla els estrats U.E. 1165 (àmbits 17 i 18) i 1188 (àmbit 18). El material arqueològic recuperat en el seu farcit (U.E. 1166) no és gens representatiu, però el seu context és claríssimament del segle VI. De fet, forma part del desmuntatge sistemàtic de les estructures efectuat en aquest moment pels mateixos habitants de la vil·la i localitzat en bona part dels àmbits 12 a 23.

U.E. 1183

Retall allargassat amb els extrems arrodonits que localitzem a l'est de l'àmbit, paral·lel i a tocar del mur U.E. 1177, sota la U.E. 1162. D'una longitud màxima de 146 cms, una amplada de 50/55 cms i una profunditat que assoleix els 50 cms, retalla l'estrat U.E. 1165 i la rasa U.E. 1176, tots dos d'època altimperial. Farcit per la U.E. 1184, la seva funció ens és totalment desconeguda, tot i que hem de tenir en compte que la seva disposició sembla condicionada per l'existència del mur U.E. 1177, que funcionà durant el Baix Imperi.

U.E. 1184

Farcit del retall U.E. 1183, compostat per terra flonja i heterogènia, amb un component, però, bastant argilós i amb diverses inclusions de mida petita. El material arqueològic més representatiu es redueix a un fragment de T.S.Africana D amb decoració estampada del tipus A (segle IV-princ. del V).

Àmbit 17

És aquest un àmbit rectangular allargassat ben delimitat per murs en tres dels seus costats, on limita amb els àmbits 12 i 13 al nord, 16 a l'oest i 18 i 21 al sud. Per l'est resta totalment obert a la part de la gran àrea descoberta que aquí hem inclòs dins l'àmbit 15, i val a dir també que presenta una gran obertura que el comunica, al sud-est, amb l'àmbit 21.

Descripció de les unitats estratigràfiques

U.E. 1002

Estrat superficial, estès pels àmbits 16 i 17, format per terra heterogènia i compacta. En lleuger pendent vers el sud, cobreix les U.E. 1007 i 1162, i és delimitat al nord pel mur U.E. 1004. Ha proporcionat material tardà (s. VI), i no té fiabilitat arqueològica. El podem igualar amb les U.E. 1023 i 1036, a l'àmbit 15.

U.E. 1007

Estrat heterogeni i compacte que s'estén per tota la banda oriental i central de l'àmbit, a l'est de la rasa que el travessa transversalment. Cobert pel nivell superficial (1002),

cobreix l'estrat U.E. 1049 i conté nombroses restes de material, sobretot fragments de tegula i d'argamassa, tot i que molt esmicolat. Es pot datar en època baiximperial i potser calgui relacionar-lo amb el funcionament de l'estructura U.E. 1005, que aquí apareix ja molt malmesa, o bé igualar-lo amb la U.E. 1162 (àmbit 16), que és possiblement una sedimentació natural immediatament posterior a l'abandó de l'indret.

U.E. 1049

Estrat flonjo, predominantment argilós, que s'estén per la banda est i central de l'àmbit, mentre que per llevant, a tocar ja de l'àmbit 15, es perd sota l'estrat U.E. 1031, que el cobreix en part, i colga els estrats U.E. 1070 i 1073. Al sud es troba tallat per la rasa de saqueig U.E. 1178 del mur U.E. 1072. Es pot relacionar amb els estrats U.E. 1031 i 1032, que conformen l'amortització de totes les restes de la fase més antiga que s'han localitzat en l'àmbit 15, i amb l'estrat U.E. 1165, que cobreix la banda oest de l'àmbit i tot l'àmbit 16. Datable a finals del segle I dC.

U.E. 1070

Estrat heterogeni localitzat al sud-est de l'àmbit sota les U.E. 1032 i 1049. Assentat sobre les argiles (U.E. 1073), esdevé més prim en direcció a ponent, fins que acaba desapareixent del tot. Es pot datar a finals del s. I dC i forma part dels nivells d'amortització de la fase més antiga localitzada a l'excavació.

U.E. 1072

Mur de pedres lligades amb morter de calç que discorre en direcció est-oest i separa els àmbits 16 i 17, al nord, del 18, al sud. D'una longitud de 6'50 m i una amplada de 65 cms, es lliura a ponent contra el mur U.E. 1189 mentre que a llevant és solidari i fa cantonada amb el mur U.E. 1191. Desmuntat ja en època antiga (rasa de saqueig U.E. 1178), es conserva tan sols en una sola filada. Datable al segle IV.

U.E. 1073

Nivell d'argiles molt compactes i pures que s'estén sota les U.E. 1033, 1049, 1070, 1165 i 1179 als àmbits 12, 13, 16 i 17. Està afectada pels retalls U.E. 1092 (àmbit 17), 1176 i 1183 (àmbit 16) i 1181 (àmbit 12), i sembla que es tracta de l'argila natural del terreny. No s'ha excavat.

U.E. 1092

Retall de contorns totalment irregulars practicat a les argiles U.E. 1073, al centre de l'àmbit, del qual en desconeixem la funcionalitat, si no és que ens trobem davant d'un petit abocador. D'un diàmetre aproximat de 70 cms i 15 de fondària, es trobava farcit per la U.E. 1093.

U.E. 1093

Farcit del retall U.E. 1092, format per terra flonja i argilosa, amb restes de cendres i carbons i amb força material arqueològic. Es pot datar a finals del s. I dC.

Àmbit 18

L'àmbit 18 es troba a l'oest de la zona excavada i es coneix en la seva totalitat, tot i que l'extrem nord-oest arriba a fregar el perfil de la cala. Es tracta d'un espai rectangular de

5'90 per 3'65 metres, que limita al nord amb els àmbits 16 i 17, a l'oest amb el 22, al sud amb el 19-20 i a l'est amb el 21.

Descripció de les unitats estratigràfiques

U.E. 1186

Estrat heterogeni i compacte que s'estén per la totalitat del cos sud-oest (àmbits 18 a 21 i 23) directament sota el rebaix de la maquinària. Cobreix les U.E. 1187 (àmbit 21), 1188 (àmbits 18 i 19-20) i 1224 (àmbit 23). Malmès per alguns retalls moderns, ha proporcionat bàsicament material romà amb alguna contaminació moderna. Es tracta, de fet, d'un estrat superficial.

U.E. 1188

Estrat molt flonjo format per terra heterogènia i, sobretot, pedres de mida mitjana i petita i fragments d'opus signinum desfet. Es localitza per la totalitat de la superfície dels àmbits 18 i 19-20 sota l'estrat superficial U.E. 1186. Al nord està tallat per la rasa d'espoli U.E. 1178, a ponent recolza contra el mur U.E. 1189 i a llevant limita amb l'estrat U.E. 1187 (àmbit 21), posterior. Pel sud, a l'àmbit 23, es confon amb el nivell U.E. 1224, d'identiques característiques, com també és pràcticament idèntic l'estrat U.E. 1193, a l'àmbit 21 sota l'esmentada U.E. 1187. Cobreix els estrats U.E. 1194, 1200 i 1209, el retall U.E. 1195 i els murs U.E. 1197, 1198 i 1199. Ha proporcionat molt poc material arqueològic i d'escassa significació, però pel context l'hem de datar en ple segle VI, ja que es tracta de l'anivellament del terreny immediatament posterior al desmuntatge dels murs de tot aquest sector de jaciment.

U.E. 1194

Estrat heterogeni i flonjo, de potència molt diversa, que s'estén per la totalitat de l'àmbit 18 sota la U.E. 1188. Amb força inclusions, sobretot de material de construcció, el talla la U.E. 1195, i cobreix el retall U.E. 1216, amb el seu farcit (U.E. 1210) a l'oest de l'àmbit, i l'argila del subsòl a la resta. Es tracta d'un estrat d'abandó, del segle VI.

U.E. 1195

Retall de forma rectangular amb els extrems arrodonits identificat a l'est de l'àmbit sota la U.E. 1188. Els seus contorns i, sobretot, el seu fons, són bastant irregulars, i la seva profunditat oscil·la entre els 20 i els 30 cms. Farcit per la U.E. 1196, talla l'estrat U.E. 1194 i l'argila del subsòl, i el podem datar al segle VI pel seu context.

U.E. 1196

Farcit del retall U.E. 1195, format per una terra heterogènia i flonja molt semblant al nivell que el cobria (U.E. 1188), del qual potser n'és part. L'escàs material arqueològic que ha proporcionat no en permet una datació, però indubtablement l'hem de portar al segle VI.

U.E. 1197

Mur de pedres lligades amb morter de calç que discorre en direcció est-oest i que separa l'àmbit 18, al nord, del 19-20, al sud. D'una longitud de 5'90 m i una amplada de 60-65 cms, es lliura a ponent contra el mur U.E. 1189, mentre que a llevant és solidari i perpendicular amb el mur U.E. 1191. Desmuntat ja en època antiga, es conserva tan sols

en una alçada d'entre 1 i 15 cms i està cobert per l'amortització U.E. 1188. Datable al segle IV.

U.E. 1210

Farcit únic del gran retall U.E. 1216, al centre i a l'oest de l'àmbit, localitzat sota la U.E. 1194. Està compostat per terra heterogènia i molt flonja, amb algunes inclusions no massa nombroses formades sobretot per fragments de tegulae i material de construcció divers, cendres i carbonets. Es tracta sens dubte de l'amortització del retall esmentat i el nombrós material arqueològic que ha proporcionat (T.S.Lucente, D.S.P. provençal, àmfora oriental Keay LIII, africana...) permet situar-lo molt a principis del segle VI amb tota seguretat.

U.E. 1216

Retall practicat a les argiles que ocupa els dos terços central i occidental de l'àmbit, sense arribar per poc, però, a assolir els murs perimetrals del mateix, cosa que indica que fou realitzat quan l'habitació funcionava. En planta forma un trapezi una mica irregular, amb els vèrtexs arrodonits, de 3'60 metres en el costat més llarg, al nord, per 2'80 en el més curt, al sud. A partir d'una determinada profunditat se subdivideix en dos retalls paral·lels de forma ovalada orientats nord-sud que suggereixen sengles dipòsits. El de llevant fa 3'10 per 1'85 metres, mentre que el de ponent, una mica més petit, fa 3 per 1'25 metres, aproximadament. Fou amortitzat de cop per un únic farcit (U.E. 1210) a principis del segle VI i, donat que retalla únicament el subsòl natural, només podem atorgar-li el terme postquem de segona meitat del segle IV, data del bastiment de l'àmbit, per aproximar-nos al moment de la seva construcció.

Àmbit 19/20

L'àmbit 19/20 es troba al sector sud-oest de la zona excavada, ben delimitat al nord per l'àmbit 18, a l'oest per l'àmbit 22, al sud per l'àmbit 23 i a l'est per l'àmbit 21. Es tracta d'una cambra quasi rectangular de 5'90 metres de llargada per una amplada que va del 3'50 m a ponent als 3'75 a llevant. En un moment donat de la seva evolució, la cambra és subdividida en dos espais d'idèntica superfície per un envà: l'àmbit 19 a l'oest i l'àmbit 20 a l'est.

Descripció de les unitats estratigràfiques

U.E. 1198

Mur de pedres sense lligar que discorre en direcció nord-sud i que separa l'àmbit 19, a ponent, del 20, a llevant. D'una amplada de 48-50 cms, es conserva en una llargada de 195 cms i en una alçada d'entre 10 i 15 cms. Pel nord és perpendicular al mur U.E. 1197, al qual es degué lliurar, tot i que han aparegut separats per un espai buit de 35 cms que molt probablement es degui al mal estat de conservació de l'estructura. Per migdia deixa un espai obert de 1'35 metres que, si bé podria ser també causat per la mala conservació de l'estructura, és més probable que ens indiqui l'existència d'una porta que comunicaria els dos àmbits. Cobert per la U.E. 1188, s'assenta al subsòl natural sense quasi fonamentació i, tot i que no té estratigrafia fiable que s'hi relacioni, retalla l'estrat U.E. 1211, clarament anterior. Es tracta, de fet, d'un mur que subdivideix

en dues parts iguals una antiga estança més gran, i el seu moment de construcció cal portar-lo pel context general al segle V, sense més precisions. En aquest sentit, s'han de prendre en consideració les seves semblances, tant físiques com cronològiques, amb diverses estructures descobertes al sud, més enllà de l'àmbit 23.

U.E. 1199

Mur de pedres lligades amb morter de calç que discorre en direcció est-oest i que separa l'àmbit 19-20, al nord, del 23, al sud. D'una longitud de 5'90 m i una amplada de 60 cms, es lliura a ponent contra el mur U.E. 1189, mentre que a llevant és solidari i perpendicular amb el mur U.E. 1191. Desmuntat en part en època antiga, està cobert per l'amortització U.E. 1188 i es conserva en una alçada d'entre 10 i 40 cms, ja que busca les irregularitats del subsòl natural per fonamentar-se i, així, malmet l'estrat U.E. 1211 i, parcialment, el retall U.E. 1230. A llevant, a la seva cara nord, on el subsòl natural és a una major profunditat, s'hi adossa el contrafort U.E. 1212. Datable al segle IV.

U.E. 1200

Estrat heterogeni de color fosc estès per la totalitat de l'àmbit 20 sota la U.E. 1188. Recolza contra els murs U.E. 1191, 1197 i 1199, tot i que el mal estat de conservació d'alguns sectors d'aquestes estructures dificulta considerablement aquesta apreciació. És molt semblant a l'estrat U.E. 1209 (àmbit 19) i cobreix en part la U.E. 1211 i en part l'argila del subsòl. Cronològicament situable a partir del segle IV, sembla que es tracta de l'anivellament de construcció de la cambra.

U.E. 1209

Estrat heterogeni i força compacte estès per la totalitat de l'àmbit 19 sota la U.E. 1188. És molt semblant a la U.E. 1200, tant per la seva composició com per la seva cota, com pel material arqueològic que hi ha aparegut, per la qual cosa sembla que ens trobem davant del mateix estrat. Cobreix la U.E. 1211 i part de l'argila del subsòl.

U.E. 1211

Estrat compacte i heterogeni, de potència molt irregular, que s'estén pels àmbits 19 i 20 sota les U.E. 1200 i 1209. Cobreix directament una depressió aparentment natural de la roca mare, per la qual cosa la seva potència oscil·la entre 1 i 20 cms. S'hi fonamenten els murs U.E. 1191, 1198 i 1199 i el contrafort U.E. 1212. El material arqueològic que ha proporcionat (T.S.Sudgal·lica, africana de cuina) ens remet a finals del segle I dC-principis del segle II, i es tracta sens dubte d'una preexistència.

U.E. 1212

Contrafort quadrangular de pedres lligades amb morter que se situa al racó sud-est de l'àmbit, reforçant el punt d'unió entre els murs U.E. 1191 i 1199. Fa 65 cms de costat i el conservem en una alçada de 40 cms, que pertany tota a fonaments, ja que just a la seva part superior s'hi pot apreciar la rebava de la desapareguda pavimentació de la cambra. S'ubica en el punt on l'argila del subsòl es troba a una major profunditat i, per tant, no hi ha cap dubte sobre la seva funció de suport i consolidació de l'estructura de l'àmbit.

Àmbit 21

L'àmbit 21 és un espai rectangular molt allargassat, de 13'5 per 3'5 metres, que s'estén a la part de llevant del cos d'edificacions localitzat al sector sud-oest de la cata. Al nord limita amb l'àmbit 17, a l'est amb el 15, al sud amb el (25) i a l'oest, de nord a sud, amb els àmbits 18, 20 i 23.

Descripció de les unitats estratigràfiques

U.E. 1068

Mur de pedres lligades amb morter de calç que discorre en direcció est-oest i separa l'àmbit 17, al nord, del 21, al sud. Conservat en una alçada màxima de 30 cms, en fa 55 d'amplada i la seva longitud assoleix només els 155 cms, ja que deixa espai a ponent per una porta que comunica els dos àmbits. Per ponent és perpendicular i fa cantonada amb el mur U.E. 1185, amb el qual, però, no és solidari, ja que les dues estructures es diferencien clarament. És datable al segle IV.

U.E. 1071

Contrafort quadrangular de pedres lligades amb morter de calç adossat a l'extrem nord de la cara est del mur U.E. 1191, que emmarca per ponent l'entrada nord a l'àmbit 21. Mesura 105 per 70 cms i, conservat en una alçada d'entre 3 i 15 cms, es fonamenta a l'argila del subsòl. És el més septentrional dels tres contraforts que reforcen el llarg mur U.E. 1191 per la seva cara est.

U.E. 1185

Mur de pedres lligades amb morter de calç que discorre en direcció nord-sud, delimitant l'àmbit 21 (i, per extensió, tot el cos sud-oest) per la banda de llevant. D'una longitud de 14'10 metres, té una amplada de 60 cms i es conserva en una alçada, variable, d'entre 15 i 60 cms. Fa cantonada al nord amb el mur U.E. 1068 i al sud, en una zona que ha romàs sense excavar, amb el mur U.E. 1251, tot i que cal destacar que amb el primer no és solidari, sinó que s'hi aprecia clarament la línia de separació. Se li recolzen els estrats U.E. 1187 (que, a més, el cobreix parcialment), 1193, 1202 i 1221. No s'hi aprecia clarament cap obertura, tot i que la presència, al sud, de l'escala, U.E. 1223 permet certificar-hi una porta, i una interrupció sobtada d'una filada de pedres al nord, pot fer pensar en una altra, tot i que més insegura. Datable al segle IV.

U.E. 1187

Estrat heterogeni format per una gran quantitat de pedres i fragments de morter, amb molt poc material arqueològic, que s'estén per tot l'àmbit sota l'estrat superficial U.E. 1186. A llevant recolza contra el mur U.E. 1185, però, en canvi, cobreix la resta d'estructures que conformen l'àmbit (U.E. 1191, 1192 i 1251), així com una petita part del mur U.E. 1185, i el nivell d'amortització general U.E. 1193. Hem de considerar, per tot plegat, que ens trobem davant d'un nivell de formació posterior a l'abandó definitiu del lloc, al segle VI.

U.E. 1191

Mur de pedres lligades amb morter de calç que discorre en direcció nord-sud, delimita l'àmbit 21 per la banda de ponent i el separa dels àmbits veïns 18, 19-20 i 23. D'una longitud de 14'70 metres, té una amplada de 60 cms i es conserva en una alçada, molt variable, d'entre 5 i 90 cms, ja que cerca l'argila natural per fonamentar-se i aquesta és molt irregular i al sud, a més, es troba afectada per retalls antròpics. Per la seva cara oest

fa cantonada i és solidari amb els murs U.E. 1072, al nord i 1215 al sud, i s'hi lliuren els contraforts U.E. 1212 i 1242. Per la seva cara est s'hi lliuren, de nord a sud, els contraforts U.E. 1071, 1192 i 1213, l'escaló U.E. 1214 i el mur U.E. 1215. Cobert per la U.E. 1187, se li recolzen els estrats U.E. 1193, 1194, 1200, 1202, 1221, 1224 i 1228, alhora que es retalla, al sud, en els estrats U.E. 1222, 1229, 1239, 1247 i 1249. En el sector proper al contacte entre els àmbits 19-20, 21 i 23 es conserven restes dels nivells de pavimentació relacionats amb aquesta estructura, que es concreten en l'opus signinum U.E. 1227 (àmbit 23), que hi descansava parcialment a sobre, revelant que la paret vista era més prima, i diverses rebaves de la pavimentació, ja desapareguda, de l'àmbit 19-20. Considerablement desmuntat a principis del segle VI, no s'hi aprecia clarament cap obertura, tot i que la presència, al sud, de l'escaló, U.E. 1224 permet certificar-hi una porta i que se li poden suposar amb lògica portes que el comunicarien amb els àmbits 18 i 19-20. És datable al segle IV.

U.E. 1192

Contrafort quadrangular de pedres lligades amb morter de calç adossat a la cara est del mur U.E. 1191, a l'altra banda del punt d'unió amb el mur U.E. 1197. Mesura 80 per 70 cms i, conservat en una alçada de 30 cms, es fonamenta a l'argila del subsòl. És el central dels tres contraforts que reforcen el llarg mur U.E. 1191 per la seva cara est.

U.E. 1193

Estrat compostat bàsicament per runa (pedres, fragments de paviment i alguna tegula), amb molt poc material arqueològic, que ocupa la totalitat de l'àmbit sota la U.E. 1187. Es troba ben delimitat per les estructures que conformen l'àmbit (U.E. 1068, 1071, 1185, 1191, 1192), contra les quals recolza i a les quals, pràcticament, arriba a cobrir del tot, com fa amb el contrafort U.E. 1213 i l'escaló U.E. 1214. Al terç nord de l'àmbit s'assenta directament a l'argila natural, que exercia de nivell de circulació, mentre que a la resta ho fa sobre els estrats d'abandó U.E. 1202 i 1221. És pràcticament idèntic a la U.E. 1188 (àmbits 18 i 19-20), al qual es pot assimilar, tant en composició com pel que fa a la seva funcionalitat, lligada a l'amortització expressa de l'indret immediatament després del seu abandó, a principis del segle VI.

U.E. 1202

Estrat flonjo i molt heterogeni, d'un color bàsicament grisós, que s'estén pels terços central i meridional de l'àmbit sota la U.E. 1193. Conté moltes inclusions, entre les que destaquen els carbons de mida petita i, sobretot, material de construcció (tegulae, imbrices...). Recolza contra la totalitat d'estructures que conformen la cambra (murs, contraforts i els graons U.E. 1214 i 1223). Al centre de l'àmbit cobreix directament l'argila natural, que exercia de nivell de circulació i que s'ha trobat afectada per una sèrie de petits retalls (U.E. 1232 a 1238) farcits per la mateixa U.E. 1202. Al sud, en canvi, s'assenta sobre el nivell U.E. 1221 i els farcits U.E. 1222 i 1249. Es tracta del nivell d'abandó i enderroc de l'àmbit, i el material arqueològic que hi ha sortit (DSP, Africana D f. H. 99, àmfora africana Keay LVII, etc.) l'ubiquen a principis del segle VI.

U.E. 1213

Contrafort quadrangular de pedres lligades amb morter de calç adossat a la cara est del mur U.E. 1191, a l'altra banda del punt d'unió amb el mur U.E. 1199. Mesura 70 per 70 cms i, conservat en una alçada de 15 cms, es fonamenta a l'argila del subsòl. És el més meridional dels tres contraforts que reforcen el llarg mur U.E. 1191 per la seva cara est.

U.E. 1214

Escaló de pedres lligades amb morter de calç adossat a la cara est del mur U.E. 1191, a migdia i molt a prop del contrafort U.E. 1213. D'una llargada de 2'80 metres i una amplada de 45 cms, salvava un desnivell de 20 cms i permetia l'accés a l'àmbit 23, a llevant, situat a una cota més alta que el 21. Estava assentat damunt del farcit U.E. 1222, la cota superior del qual exercia de nivell de circulació en aquest sector de l'àmbit, i el cobrien els estrats d'enderroc i d'amortització U.E. 1193, 1202 i 1221. Al morter de la seva cara superior s'hi podien apreciar les empremtes de les tegulae que originalment el revestien i que havien desaparegut d'antic. Datable al segle IV.

U.E. 1219

Retall rectangular, en direcció nord-sud, amb un dels extrems arrodonit, que s'ha localitzat retallat a l'argila natural al terç nord de l'àmbit sota la U.E. 1193. Mesura 150 cms de llarg per 45 d'ample i assoleix una profunditat màxima de 19 cms. Farcit per la U.E. 1220, la seva funció és desconeguda, tot i que no se'ns escapen els paral·lelismes que guarda amb altres retalls afins com les U.E. 1100 (àmbit 3), 1186 (àmbit 16) o 1195 (àmbit 18).

U.E. 1220

Farcit flonjo i heterogeni del retall U.E. 1219. Hi destaquen les pedres de mida petita i mitjana i una mica de material arqueològic, entre el que hem d'esmentar una vora d'àmfora africana de la forma Keay LXII, la qual cosa ens apropa la seva cronologia a la del farcit general d'abandó U.E. 1202, de principis del segle VI.

U.E. 1221

Estrat flonjo i heterogeni, amb moltíssimes inclusions (especialment fragments de morter de calç i material de construcció divers), que s'ha localitzat al sud de l'àmbit sota les U.E. 1193 i 1202. S'assenta en part sobre l'argila natural i en part sobre el farcit U.E. 1222, alhora que recolza contra les estructures U.E. 1185, 1191, 1213, 1214 i 1223. Es tracta d'un nivell d'enderroc parcial, caigut directament sobre el nivell de circulació de l'àmbit, i es pot datar al segle VI.

U.E. 1222

Farcit del retall U.E. 1246, al sud de l'àmbit, format per terra heterogènia i molt flonja, amb inclusions de cendres, carbons i alguna pedra. La seva cota superior coincideix amb el final del graó U.E. 1214, que s'hi assenta directament, i s'ha trobat cobert pels nivells d'enderroc i abandó U.E. 1202 i 1221, de manera que la seva superfície exercí de nivell de circulació de l'àmbit. S'hi fonamenta, tallant-lo, el mur U.E. 1191. El material arqueològic aparegut (T.S.Africana C, sobretot) permet datar-lo al segle III avançat, la qual cosa ens ofereix un terme post quem per a la construcció de l'àmbit.

U.E. 1223

Petita escala de pedres i morter localitzada al sud-est de l'àmbit, a la cara oest del mur U.E. 1185, contra el qual recolza. Formada originalment per tres graons, es conserven els dos inferiors, més ample el central que el de sota, i salven un desnivell mínim de 60 cms. Assentada sobre l'argila del subsòl, es trobava coberta pels estrats d'enderroc U.E. 1202 i 1221 i té una ànima de pedrigolet irregular, però els graons pròpiament dits estan fets cadascun d'una sola peça de pedra granítica retallada. La seva presència permet afirmar l'existència d'una porta en aquest punt del mur U.E. 1185, que comunicaria

l'àmbit 21 amb l'exterior (àmbit 15), que es trobava a una cota força més enlairada.
Datable al segle IV

U.E. 1232

Retall més o menys circular efectuat a l'argila natural, d'un diàmetre de 45-50 cms i una profunditat màxima de 20 cms. Localitzat al sud-est i a prop del retall U.E. 1219, es troba tapat i farcit per la U.E. 1202, i la seva funció és desconeguda, tot i que l'hem de relacionar sens dubte amb la resta de retalls afins apareguts al mateix sector de la cambra.

U.E. 1233

Retall més o menys circular efectuat a l'argila natural, d'un diàmetre de 70-75 cms i una profunditat màxima d'uns 35 cms. Situat al sud del retall U.E. 1219, es troba tapat i farcit per la U.E. 1202, i la seva funció és desconeguda. De tots els retalls circulars d'aquest sector de la cambra (U.E. 1232 a 1237) és el de majors dimensions.

U.E. 1234

Retall més o menys circular efectuat a l'argila natural, d'un diàmetre de 40 cms i una profunditat màxima de 30 cms. Situat a l'oest i a tocar del retall U.E. 1233, es troba tapat i farcit per la U.E. 1202, i la seva funció és desconeguda

U.E. 1235

Retall més o menys circular efectuat a l'argila natural, d'un diàmetre de 24 cms i una profunditat màxima de 15 cms. Situat al sud dels retalls U.E. 1233 i 1234, es troba tapat i farcit per la U.E. 1202, i la seva funció és desconeguda

U.E. 1236

Retall més o menys circular efectuat a l'argila natural, d'un diàmetre de 30 cms i una profunditat màxima de 20 cms. Es troba tapat i farcit per la U.E. 1202, i la seva funció és desconeguda

U.E. 1237

Retall de contorns irregulars efectuat a l'argila natural, d'una profunditat màxima de 14 cms. Ubicat al sud-est del retall U.E. 1236, es troba tapat i farcit per la U.E. 1202, i la seva funció és desconeguda

U.E. 1238

Retall de forma més o menys ovalada efectuat a l'argila natural, de 95 per 40 cms i una profunditat màxima de 24 cms. Situat al sud-est del retall U.E. 1237 i a tocar del mur U.E. 1185, es troba tapat i farcit per la U.E. 1202, i la seva funció és desconeguda.

U.E. 1246

Gran retall de forma més o menys ovalada localitzat al sud de l'àmbit, farcit per la U.E. 1222. Retalla l'argila natural, llevat de la banda meridional, on malmet un retall preexistent (U.E. 1248). S'ha conservat en una fondària màxima de 52 cms, i a ponent es troba afectat per la fonamentació del mur U.E. 1191. El material del seu farcit li dona una data d'obliteració de segle III avançat.

U.E. 1248

Retall ubicat a l'extrem sud de l'àmbit, efectuat a l'argila natural i farcit per la U.E. 1249. S'ha documentat de manera parcial, atesa la proximitat de les estructures que delimiten la cambra (U.E. 1191 i 1251) i del testimoni sense excavar que afecta l'extrem sud-est de l'àmbit. Conservat en una profunditat màxima de 46 cms, es troba afectat al nord-oest pel retall posterior U.E. 1246. El material arqueològic del seu farcit li dona una data d'obliteració de primeries del segle II dC.

U.E. 1249

Farcit flonjo i heterogeni que oblitera el retall U.E. 1248, a l'extrem sud de l'àmbit. Es troba malmès pel retall posterior U.E. 1246 i per la construcció de les estructures U.E. 1191 i 1251. La presència de T.S. Africana A1 i de cuina i de bols de Llafranc l'ubiquen aproximadament a les primeries del segle II dC.

U.E. 1251

Mur de pedres lligades amb morter de calç que discorre en direcció est-oest i que delimita l'àmbit 21 pel sud. D'una amplada d'uns 50 cms, se li suposa una longitud de 4'10 m, tot i que només s'ha excavat de moment per la seva banda oest en una longitud d'1 m. Es lliura a la cantonada dels murs U.E. 1191 i 1215 i es fonamenta en el farcit U.E. 1248. Datable al segle IV.

Àmbit 22

De l'àmbit 22 en coneixem només una petita part, ja que s'endinsa en el perfil oest de la cala. La part excavada és un espai en forma de triangle rectangle amb els costats de 6'50 per 3'15 m, que correspondria a la cantonada sud-est de l'àmbit, delimitat a llevant pels àmbits 18 i 19-20 i al sud per l'àmbit 24.

Descripció de les unitats estratigràfiques

U.E. 1190

Estrat compacte i heterogeni localitzat per quasi tot l'àmbit sota l'estrat superficial, rebaixat per la maquinària. Afectat al nord per un retall modern, s'assembla molt a l'estrat U.E. 1201, al qual cobreix i del qual hem distingit per precaució i per la presència d'alguna contaminació moderna. Cobreix, també, les estructures U.E. 1189 i 1206. Segons tots els indicis, és la part superior de la U.E. 1201, malmesa i remenada.

U.E. 1201

Estrat compacte i heterogeni, amb no gaires inclusions, localitzat sota la U.E. 1190 a la totalitat de l'àmbit, excepte al nord, on hi ha un retall modern. Recolza a llevant contra el mur U.E. 1189, que aquí es troba molt malmès, i al sud cobreix parcialment el mur U.E. 1206. Cobreix, també, l'estrat U.E. 1205 i el retall U.E. 1207. El material aparegut és quasi tot altimperial (segle II dC, sobretot), però la presència d'alguns fragments de T.S.Africana C i, sobretot, d'una vora de la forma Hayes 59 de T.S.Africana D, permeten baixar la seva cronologia fins al segle IV.

U.E. 1203

Gerra de ceràmica comuna oxidada localitzada sencera al centre de la zona excavada de l'àmbit dins del retall U.E. 1207. El contingut del seu interior (U.E. 1204) la caracteritza indefectiblement com un objecte ritual, amb paral·lels, entre d'altres, a les vil·les de

Vilauba i Tolegassos. La seva datació, per context, l'hem d'ubicar entre principis del segle II dC (estrat U.E. 1205, retallat per a enterrar-hi la gerra) i el segle IV (estrat U.E. 1201, que cobreix el retall), tot i que aquesta darrera data és la més probable.

U.E. 1204

Restes trobades a l'interior de la gerra ritual U.E. 1203, consistents en un ou, una moneda irreconeixible i alguns ossets d'animal. Pertanyen sens dubte a l'ofrena original, ja que la gerra ha aparegut sencera i sense filtracions de cap tipus.

U.E. 1205

Estrat argilós i compacte estès sota la U.E. 1201 per tot l'àmbit excepte a l'extrem nord, on hi ha un retall modern. Conté algunes clapes d'argila més cremada i de cendres, i és l'estrat on es retalla el forat U.E. 1207, realitzat per a enterrar una ofrena ritual (U.E. 1203 i 1204). S'assenta directament sobre el subsòl natural i és lliura pel sud al mur U.E. 1206. El material arqueològic permet datar-lo molt a principis del segle II dC gràcies a la presència, com a element més modern, d'una vora de T.S.Africana A de la forma Hayes 9.

U.E. 1206

Mur de pedres sense lligar que discorre en direcció est-oest i que separa els àmbits 22, al nord, del 24, al sud. D'una amplada de 60 cms, i descobert en una llargada de només 3'10 metres, ja que per ponent s'endinsa en el perfil de la cala, es conserva tan sols en una filada i d'una manera molt deficient. És l'única estructura descoberta a ponent del gran mur U.E. 1189 i, significativament, té una cronologia altimperial, com la major part dels estrats d'aquest sector del jaciment, que no està afectat, sembla, per les reformes baiximperials. Aquest fet ajudaria a entendre el gran mur U.E. 1189 com una estructura d'origen ja altimperial, que delimitava un sector de la vil.la per aquesta banda amb clara anterioritat a les grans reformes del segle IV descobertes a l'excavació.

U.E. 1207

Petit retall de forma més o menys circular efectuat a l'estrat U.E. 1205 per a col·locar-hi la gerra ritual U.E. 1203. Farcit per la U.E. 1208, l'hem de datar entre els segles II i IV, en una data més probablement propera a la segona que a la primera.

U.E. 1208

Farcit heterogeni del petit retall U.E. 1207, efectuat un cop col·locada a dins la gerra ritual U.E. 1203, a la qual cobreix. Cobert per la U.E. 1201, no ha proporcionat material arqueològic de cap tipus, degut, bàsicament, a la seva poca entitat.

U.E. 1217

Argila del subsòl de l'àmbit, retallada al nord per la U.E. 1225 i afectada per un retall modern, i coberta per la U.E. 1205.

U.E. 1225

Retall localitzat a l'extrem nord de la part excavada de l'àmbit, entre el mur U.E. 1189 i el perfil occidental de l'excavació. Desconeixem la seva forma i les seves dimensions exactes: la banda est es troba delimitada per l'esmentada paret U.E. 1189, mentre que per ponent continua més enllà del perfil de la cala i, per tant, en desconeixem els límits, els quals només hem pogut precisar de manera clara a migdia. Aquí es veu clarament com retalla l'argila del subsòl, però no s'han pogut precisar, tampoc, les seves

relacions estratigràfiques, ja que la part superior es troba malmesa per un retall modern, que ha afectat, també, els estrats propers (U.E. 1201 i 1205). La part conservada i coneguda del retall arriba a assolir 1 metre de potència. L'oblitera un únic farcit (U.E. 1226), que li dona una cronologia d'entorns de l'any 300.

U.E. 1226

Únic farcit documentat del retall U.E. 1225, compostat per terra flonja i predominantment argilosa, amb inclusions de cendres, carbons, ceràmica i alguna pedra de mida mitjana. La seva part superior es troba malmesa per un retall modern, per ponent s'endinsa en el perfil de la cata i per llevant l'afecten part dels fonaments del mur U.E. 1189. El material arqueològic permet situar la seva formació pels volts de l'any 300 gràcies a la presència de T.S.Africana C (Hayes 50), T.S.Lucente (Lamb. 1/3) i àmfora G.4.

Àmbit 23

Constitueix l'àmbit 23 una cambra quadrada, ben delimitada, que mesura 5'80 per 5'80 metres. Al nord limita amb l'àmbit 19-20, a l'est amb el 21, al sud amb el 25 i a l'est amb el 24.

Descripció de les unitats estratigràfiques

U.E. 1215

Mur de pedres lligades amb morter de calç que discorre en direcció est-oest i que separa l'àmbit 23, al nord, del (25), al sud. D'una longitud de 5'80 m i una amplada de 50 cms, es lliura a ponent contra el mur U.E. 1189, mentre que a llevant és solidari i perpendicular amb el mur U.E. 1191. Desmuntat en part en època antiga, està cobert directament per un estrat superficial i es conserva en una alçada d'entre 5 i 55 cms, ja que busca les irregularitats del subsòl natural per fonamentar-se i, així, malmet parcialment els estrats U.E. 1229 i 1239. A llevant, a la seva cara nord, on el subsòl natural és a una major profunditat, s'hi adossa el contrafort U.E. 1242. Datable al segle IV.

U.E. 1224

Estrat flonjo format per terra heterogènia, alguna pedra i molts fragments d'opus signinum engrunat, que s'estén per tot l'àmbit sota el nivell superficial U.E. 1186, llevat del terç sud, on desapareix. És molt semblant a les U.E. 1188 (àmbits 18 i 19-20) i 1193 (àmbit 21), tant en composició com en cronologia (segle VI), i, per tant, l'hem de considerar format arran de l'abandó i desballestament d'aquesta part del jaciment. Cobreix els estrats U.E. 1228 i 1229.

U.E. 1227

Úniques restes conservades de la pavimentació d'opus signinum original de l'àmbit. Localitzat a l'extrem nord-est de la cambra aquest sòl s'assenta sobre els murs contra els quals recolza (U.E. 1191 i 1199), els quals tindrien, doncs, una petita banqueteta. Cobert directament per l'estrat superficial U.E. 1186, fou probablement destruït arran del desballestament d'aquesta part del jaciment, ocorreguda a principis del segle VI.

U.E. 1228

Estrat heterogeni i força compacte localitzat a la meitat oest de l'àmbit sota les U.E. 1186 i 1224. En part assentat directament sobre l'argila del subsòl, cobreix el forat U.E. 1230, amb llur farcit, i una petita part de l'estrat U.E. 1229, al centre de l'àmbit. Datat al segle IV (T.S.Africana C, Lucente i una probable DSP), es tracta de l'anivellament previ a la pavimentació de l'àmbit (U.E. 1227).

U.E. 1229

Estrat flonjo i heterogeni, de color fosc i amb força inclusions, localitzat sota la U.E. 1224 i, en part, sota la U.E. 1228 a la meitat est de l'àmbit. Cobreix les U.E. 1239, 1240, 1241 i 1247. Datable en època severiana, es tracta d'un farcit que podem relacionar molt probablement amb l'abocador U.E. 1239, de la mateixa època.

U.E. 1230

Retall de forma més o menys arrodonida efectuat a l'argila del subsòl i ubicat al nord-oest de l'àmbit. Assoleix una profunditat màxima de 56 cms. Farcit per la U.E. 1231 i cobert per la U.E. 1228, el seu extrem septentrional es perd sota el mur U.E. 1199, clarament posterior. El material del farcit li dóna una cronologia de segona meitat del segle III i l'hem d'interpretar com un simple forat d'abocador.

U.E. 1231

Estrat flonjo i heterogeni, amb força material arqueològic, que farceix el retall U.E. 1230, al nord-oest de l'àmbit. Cobert per la U.E. 1228, s'ha pogut datar bé a la segona meitat del segle III gràcies a la presència de T.S.Africana C (Hayes 40 i 50), africana de cuina i àmfora africana.

U.E. 1239

Estrat format per terra molt flonja i absolutament heterogènia que oblitera una depressió de l'argila del subsòl ubicada al sud-est de l'àmbit. El seu tret principal és la gran quantitat de material arqueològic, bàsicament ceràmic, que ha proporcionat, fet que permet suposar que es tracta d'un abocador. Es relaciona sense massa dubtes amb la U.E. 1229, que el cobreix i que sembla ser-ne la part superior remenada. S'hi fonamenta el mur U.E. 1215 i es pot datar sense problemes en època severiana (T.S.Africana A2 i de cuina i inexistència total de T.S.Africana C).

U.E. 1240

Retall sinuós i allargassat efectuat a la U.E. 1247, al nord-est de l'àmbit. Farcit per la U.E. 1241 i cobert per la U.E. 1229, en desconeixem la seva causa i funció. En qualsevol cas, la seva ubicació estratigràfica permet situar-lo al segle II dC.

U.E. 1241

Farcit del retall U.E. 1240, format exclusivament per sorra, sense gens de material arqueològic. Cobert per la U.E. 1229, es pot datar per context estratigràfic al segle II dC.

U.E. 1242

Contrafort quadrangular de pedres lligades amb morter que se situa al racó sud-est de l'àmbit, reforçant el punt d'unió entre els murs U.E. 1191 i 1215. Fa 70 per 60 cms i, malmetent les U.E. 1229 i 1239, el conservem en una alçada de 43 cms, que pertany tota a fonaments. S'ubica en el punt on l'argila del subsòl es troba a una major profunditat i,

per tant, no hi ha cap dubte sobre la seva funció de suport i consolidació de l'estructura de l'àmbit. Datable al segle IV.

U.E. 1247

Estrat heterogeni i bastant flonjo, amb força inclusions, localitzat a la banda est i nord-est de l'àmbit sota la U.E. 1229 i sobre l'argila del subsòl. Datable en època altimperial, el podem relacionar amb la U.E. 1211 i, potser, amb el farcit U.E. 1249, als veïns àmbits 19-20 i 21, respectivament. És l'estrat de cronologia més antiga identificat a l'àmbit 23 i no es pot relacionar amb cap estructura concreta.

Àmbit 24

L'àmbit 24 ocupa un gran espai trapezoïdal ubicat al sud-oest de l'excavació. Es troba delimitat a ponent i a migdia pels perfils de la cata, al nord per l'àmbit 22 i a llevant pels àmbits 23, 25 i ...El nivells arqueològics hi han aparegut a una cota molt alta, directament sota el lleuger rebaix, efectuat amb màquina retroexcavadora, d'un estrat d'època contemporània.

Descripció de les unitats estratigràfiques

U.E. 1243

Estrat compacte i heterogeni, amb presència de carbonets, localitzat a l'extrem nord-est de l'àmbit directament sota el nivell superficial extret per la maquinària. És posterior al mur U.E. 1206, que el delimita pel nord, tot i que el material arqueològic no permet fer massa precisions per a la seva datació, que caldria portar als segles II o III. Cobreix parcialment la U.E. 1245.

U.E. 1244

Petita capa de terra argilosa, compacta, que localitzem a l'extrem nord-oest de l'àmbit directament sota el nivell superficial modern. Se n'ha excavat una petita part, ja que s'endinsa en el perfil oest de la cata i desconeixem la seva funcionalitat. Algun fragment de T.S.Sudgàl.lica permet datar-lo al segle I dC.

U.E. 1245

Gran estrat heterogeni i força compacte que s'estén per tot l'àmbit sota el nivell superficial modern extret per la maquinària i les U.E. 1243 i 1244. D'una potència d'entre 10 i 25 cms, cobreix diversos abocadors (U.E. 1250, 1254 i 1255), amb els quals guarda força proximitat cronològica. Es pot datar a finals del segle I dC gràcies a diverses formes de T.S.Sudgàl.lica i alguna d'africana de cuina.

U.E. 1250

Abocador localitzat al quadrant sud-oest de l'àmbit format per un estrat de potència irregular (màxima de 25 cms) que conté nombrosíssim material arqueològic, format quasi exclusivament per fragments d'àmfora tarraconesa de la forma Dressel 2/4. Es troba cobert per l'estrat U.E. 1245 i s'assenta en part sobre el subsòl natural i en part sobre l'estrat U.E. 1255.

U.E. 1252

Rasa d'espoli del mur U.E. 1189, ben visible al sector central del seu traçat, des de mig àmbit 23 fins al final del 24. Retalla l'argila natural, però també alguns estrats de l'àmbit 23 (U.E. 1228) i 24 (U.E. 1243, 1245, 1254 i 1255). Es troba farcida per la U.E. 1253 i es pot datar a principis del segle VI.

U.E. 1253

Farcit de la rasa d'espoli U.E. 1252. Està constituït per terra heterogènia, de color marró fosc, amb moltes inclusions de mida petita. El material arqueològic que hi ha aparegut no és gaire representatiu, però el seu context arqueològic és clarament assimilable a les rases d'espoli dels altres murs d'aquesta fase localitzades en el jaciment, és a dir, a principis del segle VI.

U.E. 1254

Petit abocador d'àmfores Dressel 2/4 localitzat sota la U.E. 1245 a la banda est de l'àmbit, tallat per la rasa U.E. 1252. Es molt semblant, tant en composició com en cronologia, a l'abocador U.E. 1250 i s'assenta sobre la U.E. 1255.

U.E. 1255

Nivell heterogeni i amb molt material arqueològic que ocupa el terç meridional de l'àmbit sota la U.E. 1245 i sobre l'argila del subsòl. S'hi assenten els abocadors U.E. 1250 i 1254 i, de fet, ell mateix sembla format per un abocament general, si bé no tan concentrat, de materials arqueològics. La seva cronologia és idèntica a la dels abocadors que s'hi relacionen (segona meitat del segle I dC).

U.E. 1256

Àmfora gàl·lica de la forma G.4 apareguda en un retall (U.E. 1257) efectuat dins de l'estrat U.E. 1245, al sud-est de l'àmbit. L'àmfora, col·locada expressament, estava sencera i ajaguda i amb l'interior absolutament buit. Desconeixem totalment la causa d'aquesta troballa, que, tipològicament, hem de situar entre finals del segle I i finals del segle III.

U.E. 1257

Retall efectuat a l'estrat U.E. 1245 per a col·locar-hi l'àmfora U.E. 1256.

Àmbit 15:

D'aquest gran pati només en varem excavar la banda sud, delimitada pel mur UE 1347. A la banda de ponent es situa un petit mur (UE 1331), orientat de nord a sud.

UE 1314: Nivell amb abundant presència de morter i teules a llevant del mur UE 1185, i cobert per l'estrat UE 1304.

UE 1327: Nivell negrós, sota l'estrat UE 1304.

Entre els materials TS sudgàl·lica, africana de cuina i àmfora Dres. 2-4 que situen la datació al s.I dC.

UE 1330: Petit nivell groguenc al nord de l'angle del mur UE 1320. Molt compacte aquest estrat apareixia a partir del punt occidental on desapareixia el mur UE 1347 i tenia poc més de la seva amplada.

Aquest estrat estava cobert pel nivell UE 1313 (veure àmbit 28) cobria l'estrat UE 1340.

UE 1331: Restes d'un petit mur orientat de nord a sud situat a llevant de l'estructura UE 1320. Probablement originàriament aquest muret funcionava amb el mur UE 1347, però actualment el poc que es conserva d'aquest apareix separat del gran mur longitudinal del pati. De fet creiem que funcionarien junts en època baix imperial però el mur UE 1331, pertany a aquest moment, mentre que el mur UE 1347 ja existia a les primeres fases de funcionament de l'edifici com a mur que separava l'aterrasament existent en el gran pati entre els àmbits 15 i 28.

UE 1332: Nivell negrós existent entre l'estructura UE 1320 i el mur UE 1331. De fet és part del mateix gran farcit UE 1366 que es troba a gran part de l'àmbit 15, tallat posteriorment per la construcció del mur UE 1331.

Cobert per l'estrat UE 1313, cobria al nivell UE 1340.

Entre els materials més significatius destacar la gran abundància de materials del s.I dC (TS sudgàl.lica, africana de cuina, àmf. Dres. 2-4), però també un fragment de DSP (fruit de la freqüentació del sector en època Baix imperial).

UE 1333: Igual al nivell UE 1332.

UE 1334: Nivell negrós amb abundant presència de restes de morter i teules, situat al nord i nord est de l'àmbit 29, dins el gran pati o àmbit 15, però en el sector més proper a la façana oriental de l'edifici baix imperial.. La datació d'aquest nivell correspon als s.V-VI dC., moment d'abandonament de tot el sector i es situa immediatament damunt dels nivells del s.I dC que ocupen el pati.

Cobert per la UE 1314 i 1361, cobreix a l'estrat UE 1365.

Entre els materials destacar la gran barreja de materials amb TS sudgàl.lica, TSA A, TSA C, TSA D, i àmfores que van des de la Dres. 2-4 i laDres. 7-11 fins a contenidors Baix imperials.

UE 1335: Nivell groguenc que apareix al voltant de la taca UE 1332. Semblant a l'estrat UE 1330, situat al nord de 1333, i amb poca extensió.

Cobert per la UE 1313, aquest estrat cobria al nivell UE 1340.

UE 1340: Nivel grisós sota l'estrat UE 1332, dins l'àmbit 15. Potser igual a la UE 1332, però el color és més clar. El material també es data en el s.I dC.

Cobert pels estrats UE 1330, 1332, 1333 i 1335.

El material es situa dins el s.I dC, amb presència de cer. grsa trilobulada alt imperial, TS aretina, i àmfores Dres. 2-4 i Dres.20.

UE 1347: Gran mur que, orientat d'est a oest travessa el gran pati -àmbits 15 i 28- dividint-lo en dos espais. Segurament aquest mur, construït amb pedres lligades amb fang i amb abundant opresència de rajols com a elements per rejuntar, va ser construït per salvar el desnivell existent entre els dos sectors del pati, funcionant com un aterrasament, amb una zona de pati més elevada al nord i una més baixa a la banda sud.

UE 1361: Nivell per sota del superficial al nord dels àmbits 29 i 30/15. El superficial va ser extret en tot aquest sector per l'excavadora, raó per la qual en aquest nivell, molt compactat pel trajinar de la màquina, apareixen barrejats materials antics i contemporanis.

Els materials semblen situar la seva formació en època baix imperial amb presència de TSA D, DSP, i 2 monedes de mòdul petit.

UE 1365: Nivell per sota de l'estrat UE 1361, dins l'àmbit 15. Semblant al nivell UE 1361, però més compacte i amb menys presència de runa. Encara que el material és ja bàsicament del s.I dC, apareixen encara materials d'època tardana i, inclús moderna, per efecte de la màquina excavadora. Així al costat de TS sudgàl.liques, o àmfora Pascual I i Dres 20 hi ha TSA C, Lucente i DSP.

UE 1366: Gran nivell de terraplanament situat dins el pati, àmbit 15. Col·locat per anivellar l'orografia del terreny, aquest estrat, cobert per les UE 1361 i 1365, presenta ingents quantitats de materials ceràmics pertanyents al s.I dC, especialment a la seva segona meitat, amb TS Sudgàl.liques decorades i molts fragments d'àmfora Dres. 2-4 (al costat d'aquests hi ha també alguns fragments de Lucente o DSP, fruit de la freqüentació del pati en època baix imperial). A la banda occidental aquest estrat és cobert directament per l'estrat UE 1334, datable en època baix imperial, el que demostra que l'aspecte d'aquesta zona del pati va variar molt poc al llarg de la història del jaciment.

UE 1375: Nivell heterogeni, aparegut sota el superficial, dins l'àmbit 15, en aquelles zones on no apareix el gran farcit UE 1366. En algunes zones, sobretot a la part més propera a la vorera actual de la part est del solar, s'observa una inversió estratigràfica provocada per aquestes mateixes obres.

Un cop més el material ofereix una certa barreja amb majoria de materials del s.I dC, però amb presència de materials tardans com la TSA D.

UE 1376: Nivell sota el superficial a l'ampliació realitzada al nord est de l'excavació. Heterogeni, dur, amb abundància de restes constructives i pedres. Cobria al paviment UE 1377.

UE 1377: Restes de paviment d'opus signinum aparegut a l'extrem nord oriental de l'excavació, dins l'àmbit 15. No s'ha pogut relacionar amb cap estructura i les seves característiques són diferents a les del paviment aparegut a l'altra extrem del pati, ja que el que ens ocupa presentava una major presència de morter com a lligam. Apareix de forma desigual.

Àmbit 25:

Cambra situada al sud de l'àmbit 23. De forma rectangular mesura 3'37m de nord a sud per 7m, d'est a oest i està delimitat pels murs UE 1184 (oest), 1215 (nord), 1278 (est) i 1274 (sud). Durant la nostra campanya d'actuacions només es varen excavar els nivells superficials fins al primer sol. Posteriorment es varen excavar els nivells inferiors (Casas), recuperant-se un fogó de teules i les improntes de diverses dolia pertanyents a les primeres fases d'ocupació.

Tots els murs perimetrals eren construïts amb pedra lligada amb fang.

UE 1260: Nivell superficial situat immediatament al sud de la zona ocupada pels àmbits 21 i 23, i que cobriria els espais ocupats pel àmbits 25, 26 i 27. Estrat de formació recentíssima, ja que cobria fins i tot les dues rases 1263 i 1267, que foren practicades durant les prospeccions del mes de febrer de 1998.

El material és predominantment tardà (TSA D, Lucente, DSP), però també hi ha vidriada moderna degut a la seva superficialitat.

UE 1265: Nivell situat per sota del superficial d'aquest sector UE 1260, situat entre el mur UE 1215 i la rasa UE 1263. Poc compacte i amb abundant presència de pedres sembla compondre un nivell d'enderroc amb restes dels murs que delimitaven l'àmbit 25. Cobreix a la UE 1269.

UE 1269: Nivell cobert per l'estrat UE 1265, dins l'àmbit 25. Compacte, amb abundants restes de material constructiu (fragments de teula), morter i algunes pedres. Aquest estrat cobria als nivells UE 1270/1282, 1271 i 1285. Entre els materials presència de TSA D (forma Hayes 91) i DSP.

UE 1270: Restes de paviment de l'àmbit 25. Aquest nivell de circulació, es conserva de forma molt parcial, sobretot a la banda de migdia de la cambra, a tocar el mur UE 1274. Sembla tractar-se en realitat d'un paviment argilós, endurit per efecte de l'escalfor del foc, que li dona també una tonalitat rogenca i un aspecte semblant al del rajol. És possible que només es tractés d'un sol de treball lligat amb l'estructura UE 1283 (que és una estructura de combustió), provisional. Aquesta relació explicaria el que en alguns punts apareixi com cremat mentre en d'altres no succeeix. Es conserva a quasi tota la banda sud, menys a l'extrem de llevant de la cambra i s'esten fins a mitja cambra. On no ha aparegut s'hi troba l'estructura UE 1283 o el nivell UE 1285. Aquest nivell és igual a l'estrat UE 1282.

UE 1271: Nivell de color negrós provocat per la gran presència de carbons, dins l'àmbit 25. Cobert per l'estrat UE 1269, aquest nivell apareix a la banda de llevant de la cambra i cobria l'estructura UE 1283, i el seu farcit UE 1284.

UE 1278: Mur de llevant de l'àmbit 25. Construit com tots els d'aquest sector a base de pedres lligades amb fang. Va ser construït recolzat contra el mur de morter UE 1215, pertanyent per tant tot aquest sector a una fase posterior a la de construcció de l'edifici bastit amb pedra i morter i que es datava al s.IV dC. L'extrem de migdia del mur està malmès i no apareix lligat amb el mur UE 1274, que probablement se li recolzava, però sí amb el mur UE 1337, que tanca l'àmbit 27 pel sud.

UE 1282: Igual a la UE 1270.

UE 1283: Estructura de combustió apareguda a la banda nord de l'àmbit 25. No va ser excavada. La seva forma és oval, amb els límits rogenca per efecte del foc, i al seu interior s'hi observa un farcit de cendres i pedres (UE 1284). Desconeixem la seva funcionalitat però el fet que al llarg de la primera fase dels treballs es trobessin algunes altres estructures de característiques similars fa pensar en petits forns de treball emprats puntualment per feines molt concretes, potser relacionades amb les tasques de construcció de l'edifici.

Cobert per la UE 1271 i farcit pel nivell UE 1284.

UE 1284: Farcit de l'estructura UE 1283, dins l'àmbit 25. Compost per cendres i pedres ennegrides per l'acció del foc. No excavat.

UE 1285: Nivell compacte amb restes de morter força abundants a la meitat nord de l'àmbit 25, en aquelles zones on no es conservava o no existia el paviment UE 1270. No excavat.

UE 1289: Retall d'una petita rasa immediatament a llevant del mur UE 1274, a l'àmbit 25-26, a partir del punt on aquest no es conserva. Farcit per l'estrat UE 1290.

Cobert per l'estrat UE 1269.

UE 1290: Farcit de la petita rasa UE 1289. Composit per sorres. Tot sembla indicar que es tracta de les restes d'una rasa de robatori del mur.

Àmbit 26:

Aquest àmbit es situa al sud de l'àmbit 25. Amb unes mesures de 5'87 X6m. es troba delimitada pels murs UE 1184 (oest), 1274 (nord), 1275 (est) i 1298 i 1315 (sud). Dins aquest espai es conservaven dos dolia sencers (UE 1280 i 1281), situats a la banda de ponent, així com dos més (UE 1293 i 1308), trencats, situats a la banda de llevant i parcialment obliterats pel mur UE 1275. A la zona central varen apareixer tot un seguit de nivells i forats, amb materials molt barrejats, que semblava el resultat de l'extracció i obliteració d'altres dolia similars a les conservades. A l'angle sud est de la cambra es trobava un petit forn, així com una estructura de teules que podria haver funcionat com a fogó, de forma similar al succeït a la cambra 25. El límit sud d'aquest espai presenta una duplicitat de murs (UE 1298 i 1315), pertanyent el 1315 a les primeres fases d'ocupació i el superior (UE 1298) conservant solament a la banda de llevant, correspondria a l'edifici baiximperial.

A la banda nord de la cambra es situa un petit mur (UE 1279) orientat de nord a sud.

UE 1261: Farcit de la rasa de robatori del mur UE 1189. La rasa és la UE 1262. Aquesta rasa es va continuar durant escassament dos metres més enllà del ja excavat a la fase anterior, ja que continuava en direcció sud, fora dels límits marcats per a aquesta fase dels treballs.

Entre els materials TS aretina i TSa C (lamb 40). De tota manera el material és escàs per establir cronologies clares.

UE 1262: Retall de la rasa de robatori del mur UE 1189, farcida pel nivell UE 1261. Tant aquesta rasa com el seu farcit ja foren identificats en la fase de treballs anterior i caldrà, doncs, equiparar les numeracions.

UE 1263: Retall d'una de les rases realitzades durant el seguiment del mes de Febrer de 1998. Travessa d'est a oest aquesta zona de l'excavació, en tota l'amplada de l'àmbit 26 i pràcticament a tocar el mur UE 1274, al qual de fet va afectar parcialment, a la banda de ponent. Farcit per l'estrat UE 1264.

UE 1264: Farcit de la rasa UE 1263. Composit per terres superficials, abocades immediatament després de realitzar-se l'esmentada rasa, o poc després, com a fruit dels treballs realitzats durant la primera fase de l'excavació.

UE 1266: Nivell de terra situat sota el superficial UE 1260, entre les rases UE1263 i 1267, dins l'àmbit 26. Terra fosca, poc compacte, amb materials tardans (s.V-VI, molt probablement).

Cobreix als estrats UE 1272 i 1276.

Entre els materials cal destacar la presència de Lucente i DSp, així com una moneda baix imperial.

UE 1267: Retall d'una de les rases realitzades amb excavadora durant el mes de Febrer de 1998. Orientada d'est a oest, la mala sort va voler que aquesta rasa quedés situada immediatament al damunt dels murs de tanca per la banda de migdia de l'àmbit 26, UE 1298 i 1315, fet que com veurem, complica en certa mesura la seva interpretació.

UE 1268: Farcit de la rasa UE 1267. Material abocat durant els treballs de la primera fase com ho denoten la troballa de plàstics, ampolles d'aigua, llaunes...

UE 1272: Nivell d'enderroc de l'àmbit 26. Terra marronosa amb abundant presència de teules i pedres. Constitueix el nivell d'abandonament de l'esmentat àmbit.

Cobert per l'estrat UE 1266 es situa per damunt de la UE 1277.

Entre els materials Lucente (Lamb. 1/3), TSA D i DSP.

UE 1273: Petit estrat argilós situat entre el mur UE 1274 i la rasa UE 1263. E tracta d'un petit espai triangular, ja que la rasa i el mur acaben unint-se. Segurament correspon al mateix nivell d'enderroc UE 1272.

Escàs material.

UE 1274: Mur de migdia de l'àmbit 25. Construit a base de pedres lligades amb gfang d'aquest mur només s'en conserva la darrera filada, ja que va ser construït al damunt de nivells arqueològics pertanyents a les primeres fases de funcionament de la vil·la.

Per la banda de ponent aquest mur queda actualment desconnectat del mur perimetral UE 1189. Aquest fet pot ser accidental ja que el mur nord sud es conserva només fins a una cota força anterior i va ser excavat seguint la seva rasa de robatori durant la primera fase d'excavació. Tenint en compte que del mur UE 1274 només en resta una filada l'equip de treball devia pensar en trobar l'extrem del mateix que es tractava d'alguna pedra solta.

També s'ha perdut el seu extrem de llevant, on hauria de fer angle amb el mur UE 1279. Al seu lloc hi havia les restes d'una petita rasa (UE1289), farcida amb sorra (UE 1290).

UE 1275: Mur de llevant de l'àmbit 26. Construit a base de pedres lligades amb fang conservava algunes filades (tres) de la fonamentació. La filada superior correspondria a la part superior d'aquesta ja que s'hi pot apreciar la diferència entre la banquetta de fonamentació i l'arrancament, més estret, del mur vist. El mur va ser construït malmetent tres dolia pertanyents a una fase anterior, les UE 1293, 1308 i 1351. Contra aquest mur s'hi recolza l'estructura de combustió UE 1362. Cobert per la UE 1269.

UE 1276: Nivell de color negrós, amb abundant presència de cendres a l'angle sud est de l'àmbit 26. Per sota d'aquest nivell es conservaven les úniques restes de paviment d'aquesta cambra (UE 1287).

Cobert per la UE 1269.

Material tardà, amb TSA D, Lucente, DSP i àmfora tardana.

UE 1277: Nivell de terra solta per sota del nivell UE 1272, dins l'àmbit 26. Aquest estrat apareix just per sota de la cota final del mur UE 1274 i s'esten per pràcticament tota la cambra, excepte l'angle sud est on es troba el nivell UE 1276.

Cobreix als nivells UE 1279, 1280, 1281, 1286, 1288, 1291, 1295, 1296, 1300.

El material es situa en època baix imperial amb TSA D, Lucente (Lamb 3) i DSP.

UE 1279: Restes d'un petit mur orientat de nord a sud aparegut a la banda de tramuntana de l'àmbit 26. Construit a base de pedres lligades amb fang s'en conserven uns dos metres de llarg. Es fica per sota del mur UE 1274, a una cota per sota del final del mateix, i és més estret que la resta de murs apareguts al sector. Aquest muret sembla pertanyer a les primers fases de funcionament de l'edifici i cal valorar la seva possible continuïtat cap al nord dins l'àmbit 25 (tot i que en una campanya posterior a la nostra aquest element no es va localitzar dins l'esmentat àmbit)..

UE 1280: Dolium conservat sencer a la banda nord oest de l'àmbit 26. En aquest àmbit es varen trobar dos dolia senceres i dues més malmeses en fases posteriors de l'ocupació de la vil.la. Pertanyen a la primera fase de funcionament de la vil.la.

Cobert per la UE 1277.

UE 1281: Dolium sencer situat immediatament al sud del dolium UE 1280, dins l'àmbit 26. Ambdós varen apareixer amb sengles teules que funcionarien com a tapes, coberts per l'estrat UE 1288. Les dues dolia varen apareixer buides, malmeses en algunes parts per les arrels de la vegetació actual.

Cobert per la UE 1277.

UE 1286: Nivell negre amb abundància de carbons a la banda de llevant de l'àmbit 26. Aquest estrat va estretament relacionat amb el petit forn localitzat a l'angle sud est de l'esmentada cambra (UE 1362).

Cobert per la UE 1277, cobreix l'estrat UE 1302.

UE 1287: Nivell de tegulae, col.locades planeres. Aquestes restes de possible paviment es conserven solament a l'angle sud est de l'àmbit 26. Aquest possible paviment estava disposat recolzat al damunt de la banqueta de fonamentació dels murs UE 1275 i 1298. Aquest nivell de teules cobria al forn UE 1362.

UE 1288: Nivell de terra taronjosa, dura i compacte, que apareixia de forma general a tot l'àmbit 26. Aquest nivell cobria entre altres les dues dolia recuperades senceres UE 1280 i 1281.

Cobert per l'estrat UE 1277, es situava per damunt de les UE 1295 i 1302.

UE 1291: Petit nivell de terra negra a l'extrem nord de l'àmbit 26, a tocar el mur UE 1279 per la seva banda de ponent.

Cobert per l'estrat UE 1277.

UE 1293: Part inferior d'un dolium situat a l'angle nord oriental de l'àmbit 26. Farcit pel nivell UE 1294. Aquest dolium tenia al damunt part del mur UE 1275.

UE 1294: Farcit del dolium UE 1293. Terra solta amb materials ceràmics que semblen datar-se dins el s.II dC.

UE 1295: Nivell compacte, amb abundant material de construcció (teules i pedres), al centre de l'àmbit 26, cobert per l'estrat UE 1288.
Cobreix l'estrat UE 1302.

UE 1296: Nivell argilós al voltant del dolium UE 1293, obliterated-lo parcialment.
Escàs material tardà, però amb presència d'elements tardans com DSP o àmfora baix imperial.

UE 1298: Mur sud de l'àmbit 26. Aquest mur correspon a la darrera fase d'ocupació d'aquesta zona i funciona solidàriament amb el mur UE 1275, presentant la mateixa tècnica constructiva de pedres lligades amb fang. Per sota de la cota final d'assentament d'aquest mur s'en conserva un altre que segueix pràcticament la mateixa orientació i que pertany a la primera fase d'ocupació, UE 1315.

UE 1299: Farcit d'una mena de cubeta delimitada per fragments de rajol situada a la banda nord de l'àmbit 26 (UE 1301). Nivell grisós, tou, amb grans pedres al seu interior.

Cobert per la UE 1277.

Entre el material TSA D i DSP.

UE 1300: Nivell taronja, dur al nord del retall UE 1301, a tocar el límit nord de l'àmbit 26.

UE 1301: Retall dins l'àmbit 26 farcit per l'estrat UE 1299. Situat d'est a oest dins la cambra, en la seva meitat nord, mentre que per la banda de tramuntana és un simple rebaix del terreny, per la banda sud està parcialment delimitat per fragments de teula plana. La seva funcionalitat no està gens clara.

UE 1302: Nivell que apareix a tot l'àmbit 26, per sota de l'estrat UE 1288. Taronjós, potser es tracti del mateix nivell, però més compacte a aquesta cota.

Cobreix als estrats UE 1306, 1307, 1311 i 1312.

Materials: TSA D, Lucente, DSP.

UE 1306: Nivell de teules al centre de la cambra àmbit 26. Només va aparèixer a la part central de l'àmbit. Cobert per l'estrat UE 1302.

Entre els materials TSA C, TSA D i DSP.

UE 1307: Nivell rogenc que apareix parcialment sota els estrats UE 1302 i 1306, dins l'àmbit 26. Restes d'un possible nivell de circulació, si bé bastant malmés i que apareix de forma fragmentària.

UE 1308: Restes de la part inferior d'un dolium aparegut immediatament al sud del dolium UE 1293, dins l'àmbit 26. Farcit pel nivell UE 1308, aquest dolium estava parcialment cobert pel mur UE 1275 i la UE 1307.

UE 1309: Farcit del dolium UE 1308. Terra força solta, amb alguna pedra.

Materials: TS sudgàl.lica, africana de cuina i TSA A, que situen la seva obliteració al s.II dC. o poc més tard.

UE 1310: Nivell taronjós amb restes de cendra sota els estrats UE 1306 a la banda est de l'àmbit. Tou, Àmbit 26.

Entre els materials TSA C i TSA D, a més de dues monedes Baix Imperials.

UE 1311: Petit estrat verdós a l'angle sud oest de l'àmbit 26. Cobert per l'estrat UE 1302.

UE 1312: Nivell negrós, amb abundant presència de cendres a l'angle sud oest de l'àmbit 26. Cobert per l'estrat UE 1302.

UE 1315: Mur de migdia de l'àmbit 26, situat per sota del mur UE 1298. Aquest mur pertany a la primera fase de funcionament de l'edifici, i estava totalment obliterat i enterrat quan es va construir el segon mur, quatre segles més tard. Prova bn'es que entre ambdós murs hi ha un estrat de terra. Malhauradament, però, just en aquesta zona s'havia practicat una de les rases de sondeig, el més de Febrer de 1998, el que va deixar al descobert aquest mur, i pràcticament res mes de l'estratigrafia que l'obliterava.

Aquest mur sembla funcionar conjuntament amb el mur UE 1189. Construit amb pedres lligades amb fang.

UE 1316: Nivell verdós sota l'estrat UE 1312, a l'angle sud oest de l'àmbit 26, formant part del farcit del retall UE 1324.

Materials: TSA A, TSA C i africana de cuina.

UE 1317: Taca de cendres a la banda nord de l'àmbit 26. No està gens clara la seva funcionalitat, però l'existència a la mateixa cambra d'un petit forn fa pensar en que tinguin certa relació.

Cobert per l'estrat UE 1307 entre els materials cal destacar la presència de TSA C, TSA D i dues monedes baix imperials.

UE 1318: Nivell de pedres al nord de l'àmbit 26. Semblen formar una mena de límit, si bé no res semblant a un mur. Potser lligat a una estructura situada sota l'àmbit 25.

UE 1321: Retall de forma quadrangular aparegut al centre de l'àmbit 26. Retallat al nivell de l'argila del subsol de l'estança. Podria ser la base d'algun altre dolium totalment desaparegut. Farcit pel nivell UE 1322. Cobert per l'estrat UE 1310.

UE 1322: Farcit del retall UE 1321. Terra fosca, humida, i amb escàs material ceràmic.

UE 1323: Nivell argilós del subsol dins l'àmbit 26, únic on s'ha arribat fins a aquest nivell, encara que sigui solament de forma parcial.

UE 1324: Retall rectangular aparegut a l'angle sud oest de l'àmbit 26 i farcit pels estrats UE 1312 i 1316.

UE 1325: Possibles restes d'un nivell de circulació a la banda de llevant de l'àmbit 26. Aquest petit estrat de circulació es situa immediatament davant del petit forn que ocupava l'angle sud est de l'estança UE 1362. Aquest estrat ha d'estar relacionat amb l'estructura del forn, i és l'escalfor irradiada per aquest el que li ha donat el color rogenc.

UE 1362: Petita estructura de combustió a l'angle sud oriental de l'àmbit 26. De forma mes o menys circular i d'un metre aproximadament de diàmetre aquest forn va ser construït contra l'angle format pels murs UE 1275 i 1298, per sota del seu nivell de circulació. Aquest fet fa pensar que aquest forn va ser emprat de forma circumstancial durant construcció d'aquesta part de l'edifici i un cop aquesta funció va ser completada ve ser obliterat (UE 1362).

La part exempta presenta un semicercle fet amb pedres de tamany mig, mentre que a les zones on s'adossa als murs apareixen unes parets formades per terra endurida, de color rogenc, per l'efecte del forn. Un cop obliterat el forn al damunt s'hi va col·locar el paviment de teules planes, UE 1287.

UE 1363: Farcit del petit forn situat a l'angle sud est de l'àmbit 26. Al fons un petit nivell de cendres amb gran abundància de claus metàl·lics, cobert per un nivell de pedres, potser provinents de les parets del forn. És a dir, sembla que el forn va ser ensorrat abans de la col·locació del paviment de l'estança UE 1287.

Materials: TSA A, ceràmica coríntia alt imperial, àmfora Lamb.50.

Àmbit 27:

Situat immediatament a llevant de la cambra 25 aquesta petita estança mesura 3'12X 2'87m. Delimitada pels murs UE 1278 (oest), 1231 (nord), 1305 (est) i 1337 (sud) construïts tots ells amb pedra lligada amb fang.

UE 1292: Nivell sota superficial, dins l'àmbit 27. Terra solta, marronosa. Igual a la UE 1304.

Materials: TSA C, TSA D, Lucente, DSP, àmfora tardana.

UE 1303: Nivell superficial situat a llevant de l'àmbit 27.

UE 1304: Nivell solt, poc compacte, sota el superficial UE 1303. Igual a la UE 1292. Entre els materials més significatius TSA D i DSP.

UE 1305: Mur de llevant de l'àmbit 27. Construït a base de pedres lligades amb fang va ser bastit recolzat contra el mur de morter UE 1231, i per tant és posterior a tot aquell edifici.

UE 1326: Nivell sorrós, de color marró fosc per sota de l'estrat UE 1304, a llevant de l'àmbit 27.

Cobreix a les UE 1327, 1328 i 1336.

Entre els materials TSA C i Lucente.

UE 1328: Nivell de terra cendrosa, dins l'àmbit 27, al seu angle nord est. Aquest nivell sembla delimitat parcialment per tot un seguit de còdols.

Cobert per l'estrat UE 1326.

UE 1336: Nivell taronjós de l'àmbit 27. Cobert parcialment pels nivells UE 1326 i 1328. A la banda de llevant i nord, presència de pedres. Aquest nivell sembla ficar-se per sota del mur UE 1305 i continuar dins l'àmbit 29.

Materials de finals del s.I dC o inicis del s.II dC amb Ts sudgal·lica, TSA A i africana de cuina.

UE 1337: Mur sud de l'àmbit 27. Construït a base de pedres lligades amb fang apareix lligat al mur UE 1278, restant un espai obert a l'angle sud oriental, on hauria de lligar amb el mur UE 1305.

Àmbit 28:

Aquest espai és en realitat un gran pati, situat al sud del gran mur UE 1347. A la banda de ponent es conserven les restes d'una petiuta cambra amb els murs en molt mal estat de conservació. Dins d'aquesta es trobaren les restes de dues dolia (UE 1349 i 1351) i d'una fossa amb l'enterament d'un poltre.

A la banda de llevant del pati, del qual no es va trobar el límit est, es varen recuperar gran quantitat d'escòries de ferro, fet que fa pensar en l'existència a algun indret proper d'un forn de metalls.

UE 1313: Nivell general sota l'estrat UE 1304 dins l'espai ocupat per l'àmbit 28 i 30. Terra compacte, grisosa.

Cobreix als nivells UE 1338, 1339 i 1368.

Ceràmica moderna barrejada amb TSA D (Hayes 91), Lucente (Lamb.3) i DSP.

UE 1329: Gran abocament de pedres i teules a la banda nord de l'àmbit 28. Format per diversos abocaments a la banda occidental hi predominen les pedres mentre que a l'extrem de llevant hi varen aparèixer ingents quantitats de teules planes, moltes d'elles pràcticament senceres, barrejades amb restes d'arrels podrides d'arbres. Aquest abocament es recolza contra el gran mur UE 1347 que dividia el pati en dos espais.

Aquest nivell sembla un gran abocament per anivelar el terreny, produït atesos els primers materials examinats al s.III o molt a principis de la centúria següent, segurament com a part de la planificació o reordenació de tot l'espai rústic de la vil.la.

Cobert pels estrats UE 1313, 1367 i 1368.

Materials: TSA A, àmfora alt imperial, àmfora africana II a gradino, i 1 fragment de Lucente (possible intrusió).

UE 1338: Estrat cobert pel nivell UE 1313. De color marró fosc, sense pedres ni teules. Ocupa la part central de l'àmbit 28.

Cobreix a l'estrat UE 1358

Materials: TSA A, àmfora G-IV i 1 fragment de DSP.

UE 1342: Nivell negre, molt tou, sota l'enderroc UE 1329, a la banda nord occidental de l'àmbit 28.

Materials: TSA A i TSA A/C.

UE 1343: Nivell d'enderroc que cobreix i emmascara el mur UE 1345, a la banda occidental de l'àmbit 28. Format per pedres de tamany mig i gran.

UE 1345: Mur de pedres lligades amb fang que circula de nord a sud, a l'oest del mur UE 1275. Cobert per l'enderroc UE 1343, aquest mur passa per sobre del dolium UE 1349.

Aquest mur correspon a les darreres fases de funcionament de l'edifici i separa als àmbits 28 i 30.

UE 1348: Nivell gris compacte, sota l'estrat UE 1338, a l'àmbit 28. Potser és el mateix nivell, però l'hem individualitzat per raons tècniques a partir de la cota on apareixia el mur UE 1346.

Materials: TSA A i dos fragments de TSA D

UE 1357: Nivell sorrós, tou, a llevant del mur UE 1345, cobert per l'estrat UE 1339. Presenta molt poca potència. Cobreix a l'estrat UE 1359, dins l'àmbit 28, a la seva banda occidental.

Materials: TSA D

UE 1358: Petit nivell immediatament al nord de l'estrat UE 1357. Potser es tracta del mateix nivell, però en aquest sector de l'àmbit 28 apareix més compacte. Igual al nivell UE 1342.

Materials: TSA A i TSA A/C.

UE 1359: Nivell sorrós, groguenc, sota l'estrat UE 1357 i 1358. Àmbit 28.

Materials: TSA D, Lucente i àmfora tardana.

UE 1360: Nivell de morter i fragments de teules, formant una franja a l'angle sud occidental de l'àmbit 28. Cobreix parcialment el nivell UE 1355 i el petit mur UE 1356 i s'entrega contra el mur UE 1275.

UE 1364: Nivell superficial, parcialment afectat per l'excavadora de l'ampliació realitzada cap a llevant de l'àmbit 28. Materials barrejats. Nivell molt compactat per l'acció de la màquina que va obligar a emprar un martell elèctric per rebaixar-lo.

Materials: DSP.

UE 1367: Nivell sota el superficial UE 1364, al sud del mur UE 1347. Estrat encara molt afectat per les feines realitzades per l'excavadora. Àmbit 28.

Cobreix als estrats UE 1368 i 1369.

Materials: Lucente, DSP i una moneda Baix imperial.

UE 1368: Nivell heterogeni, cobert per l'estrat UE 1367. Àmbit 28. Potser igualable a l'estrat UE 1313.

Materials: TSA D i Lucente.

UE 1369: Nivell de terra negra a l'angle sud oriental de l'àmbit 28. Gran quantitat d'escòria de ferro. Sembla un abocament de materials procedents de la neteja d'algun forn proper no localitzat de moment en les excavacions.

Àmbit 29:

Més que un àmbit és en realitat les restes d'un petit dipòsit de 3'37X 1'25m, del qual només es conserven les impressions de morter de calç de la seva fonamentació (UE1320).

UE 1319: Estrat situat a llevant de l'àmbit 27 i cobert per l'estrat UE 1304. Situat dins l'espai delimitat per la impressió de morter UE 1320, dins l'àmbit 29. Aquest estrat que es va excavar sols de forma parcial sembla continuar per sota de l'estructura UE 1320.

UE 1320: Impromta de mur en forma de U invertida, recolzat contra el mur UE 1305. Semblen les restes d'algun mur o dipòsit del qual només en resta la impromta inferior, de morter. Pertany a les darreres fases d'ocupació del sector.

Àmbit 30:

UE 1297: Nivell sota el superficial a la banda occidental de l'àmbit 28. Igual a la UE 1313.

Materials: TSA D, Lucente i àmfora tardana.

UE 1339: Nivell marró, fosc, humit, argilós, cobert per l'estrat UE 1313 dins l'àmbit 30. Cobreix als estrats UE 1344, 1345, 1355 i 1356.

Materials: TSA A/C, TSA D, Lucente (Lamb 1/3).

UE 1341: Nivell de sorres sota l'estrat UE 1339, a l'àmbit 30.

UE 1344: Nivell sorrós, net, entre el mur UE 1345 i el mur UE 1275.

Cobert per la UE 1339.

Escàs material entre el que destaca la presència de TSA A.

UE 1349: Restes de la meitat inferior, o potser fins a tres quarts de la seva alçada d'un dolium. Aquest un cop obliterat va ser parcialment cobert pel mur UE 1345. Farcit pel nivell UE 1350.

UE 1350: Farcit del dolium UE 1349, dins l'àmbit 28. Terra sorrosa poc compactada, amb gran quantitat de material ceràmic, sobretot pertanyent al s.II dC. Cal destacar la troballa de dues mandíbules d'un cavall, les restes del qual varen aparèixer a una fossa propera (UE 1354).

Materials: TSA A, africana de cuina, àmfora Dres 20 i G-IV, però també dos fragments de TSA D (Hayes 61)

UE 1351: Restes d'un dolium a l'extrem occidental de l'àmbit 28. Aquest dolium va aparèixer parcialment cobert pel mur UE 1275. Farcit per l'estrat UE 1352.

UE 1352: Farcit del dolium UE 1351. De característiques molt similars al farcit UE 1350.

Materials: TSA A (lamb.1 i Hayes 3), àmfora Dres.20.

UE 1353: Farcit de la fossa UE 1354. Aquest, compost per terra sorrosa força tova, contenia les restes d'un cavall. Aquesta fossa apareixia parcialment per sota del mur UE 1337, i no va poder ser excavada en la seva totalitat. Part de les mandíbules del cavall varen aparèixer com a part del farcit del dolium UE 1349.

UE 1354: Retall d'una petita fossa per enterrar un cavall petit. Excavada a la banda nord occidental de l'àmbit 28 i farcida per l'estrat UE 1353. Obliterada pel mur UE 1337.

UE 1355: Nivell taronja, compacte, que oblitera parcialment els dolia UE 1349 i 1351. Podria tractar-se del nivell de circulació que funcionaria amb el mur UE 1356 i 1345. Cobert parcialment pel nivell de morter UE 1360.

UE 1356: Mur orientat d'est a oest i situat al sud dels dolia UE 1349 i 1351, dins l'àmbit 28. Segurament funcionava conjuntament amb el mur UE 1345. Construit amb pedres lligades amb fang.

Àmbit 31:

UE 1346: Mur nord de l'àmbit 31. Construit a base de pedres lligades amb fang presenta un gruix menor que els de les darreres fases. La seva orientació, nord oest, sud est és diferent a la dels edificis baix imperials del sector. Aquest àmbit així com també el 32 deuen pertanyer a les primeres fases d'ocupació de la vil.la, tot i que nosaltres només hem excavat els nivells que els obliteren i no els que hi estan relacionats.

Àmbit 32:

UE 1370: Mur de tramuntana de l'àmbit 32. Construit a base de pedres lligades ambfang, i de poca amplada aquest àmbit segueix en orientació i característiques a l'àmbit 31 (de fet ara par ara no sabem si la separació existent entre ambdós àmbits es un petit passadís o només una porta). Aquests dos àmbits deuen pertanyer a la primera fase d'aquest assentament. Cal tenir present que en els sondejos realitzats l'any 1984 es va trobar una cisterna, que probablement quedarà dins o immediatament al sud de l'àmbit 32, i que va ser obliterada dins el s.I dC., moment final de la primera fase d'ocupació de la vil.la.

UE 1371: Mur est de l'àmbit 32, De característiques idèntiques al mur UE 1370, amb el que és solidari.

UE 1372: Nivell sota el superficial a l'ampliació realitzada a l'extrem sud est del sector excavat. Compacte. Àmbits 28 i 32.

Materials moderns barrejats, degut ala seva superficialitat.

UE 1373: Nivell negrós, força tou, sota l'estrat UE 1372, dins els àmbits 28 i 32.

Materials: TSA C (Lamb 40 tardana).

UE 1374: Nivell cobert per l'estrat UE 1373. Individualitzat per motius tècnics a partir de la cota d'aparició dels murs UE 1370 i 1371, i excavat solament de forma parcial.

UE 1380 – Nivell superficial de terra molt compacta, fruit del pas de la màquina excavadora per retirar la terra resultant d'anteriors campanyes d'excavació i que es dipositava en aquest sector del solar. Cobreix els àmbits 32, 33, 34 i parcialment els àmbits 31 i 36. Apareixen barrejats materials ceràmics d'època romana amb escombraries modernes (plàstics, ampolles de vidre, llaunes, etc.) = 1403.

UE 1384 – Nivell de terra negrosa poc compacta, cobert per la UE 1383 i que es localitza a la banda nord-oriental de l'àmbit 31, possiblement constitueix un abocament procedent d'alguna activitat industrial (forn metal·lúrgic?).

UE 1389 – Mur que serveix de separació entre els àmbits 32 i 36 amb una orientació est-oest. Està fet amb pedres lligades amb fang i només es conserva una única filada

visible, amb una amplada màxima a la banda més occidental de 62 cm. Aquest es recolza en el mur UE 1385 per l'extrem est i pel costat oest no arriba a connectar amb cap mur per deixar un espai que serveix com a porta que comunica l'àmbit 36 amb el 32.

UE 1392 – Fossa d'inhumació de l'enterrament infantil que apareix senyalitzat per l'estructura UE 1387 a l'àmbit 32, no es va poder delimitar amb precisió per les característiques del terreny.

UE 1393 – Nivell de terra marró bastant flonja, amb algunes taques de carbons, que apareix a l'àmbit 36, cobert pel nivell sota superficial UE 1381 que a la seva vegada cobreix el possible nivell de pavimentació amb terra cremada UE 1443.

UE 1394 – Nivell de reompliment format per una capa de terra marró-ataronjada de gran potència, que apareix per bona part de l'àmbit 32 per sota del nivell de terra cremada UE 1386. Cobreix el nivell de farcit o anivellament UE 2011 que es localitza entre els àmbits 30 i 32.

UE 1403 – Nivell superficial del sector situat al sud del solar on es conserven les restes de la vil·la. Aquest és de característiques idèntiques al nivell superficial UE 1380. Aquest està per sobre dels àmbits 35, 37, 38, 39, 40 i parcialment dels àmbits 31 i 36.

UE 1410 - Nivell per sota del superficial UE 1403, format per un nivell de terres de color marró fosc, bastant compacta, de característiques molt similars al nivell sota superficial UE 1381. Es va localitzar per bona part del sector sud de l'excavació.

UE 1412 – Nivell que oblitera el dipòsit UE 1411, àmbit 41, que ja havia estat excavat parcialment en la campanya d'excavacions de 1984. Està format per una capa formada per dos tipus de terra que s'encavalquen i es superposen entre elles. Una és argilosa, de color ataronjat, amb abundants fragments de carbons, mentre que l'altre és cendrosa, d'un color grisós a on també apareixen abundants restes de carbons.

UE 1425 – Nivell format per una capa de terra negra, granulada i bastant compacta. Aquesta apareix per sota del nivell sota superficial UE 1410 per tota la banda sud-est de l'àmbit 31. Presenta una gran potència en la major part de la seva extensió, cobrint en alguns punts el nivell geològic i en d'altres no es va continuar la seva excavació.

UE 1451 – Nivell excavat només parcialment, format per una capa de terra molt compacta, de color marró clar, per sota de la UE 1410 a l'àmbit 39.

Altres estrats:

UE 2001 – Anivellament; UE 2002 - nivell de circulació; UE 2003 – farciment; UE 2003 – nivell de cendres; UE 2005 – farciment negariu de *dolium*; UE 2006 – farciment; UE 2007 – enderroc de mur; UE 2008 – farciment de possible negatiu de *dolium*; UE 2009 – bossa de terra; UE 2010 – sòl de terra trepitjada; UE 2011 – farciment-falcat de *dolium*; UE 2012 – nivellament; UE 2013 – enderroc d'abandonament; UE 2014 – paviment i farcit; UE 2015 – farciment d'habitació sota nivell de circulació; UE 2016 – farciment negatiu de *dolium*; UE 2017 – farcit d'un forat rodó; UE 2018 – rases d'una línia de pedres; UE 2019 – rasa; UE 2020 – farciment-preparació de nivell de circulació; UE 2021 – mur de pedra seca.

7. CONCLUSIONS: FASES ARQUITECTÒNIQUES I SEQÜÈNCIA CRONOLÒGICA

Els precedents.

Quan tinguérem ocasió, ara fa uns anys, d'estudiar el material arqueològic recuperat durant les excavacions dels anys cinquanta i seixanta que es conservaven en els magatzems del Museu Arqueològic Provincial, ens adonàrem immediatament que es tractava d'una tria absolutament subjectiva la qual cosa podia condicionar les conclusions a les que podiem arribar. Concients, doncs, d'això constatarem que el material existent mostrava una continuïtat sense interrupcions entre el segon quart/mitjan segle primer i darrer del cinquè. Entre les terrisses ben datades més antigues hi sovintejava la T.S. sud-gàl·lica i les àmfores Dressel 2/4 del país. Aquestes dades serviren per proposar la fundació de la vil·la al segle primer, clarament posterior al principat d'August (Nolla/Casas, 1984, 123-127).

Tanmateix, els treballs de 1984, de gran volada, varen permetre plantejar l'existència d'uns precedents amb la identificació de ceràmica baix-republicana -campaniana i emporitanes- en certa quantitat trobada, això si, formant part d'unitats estratigràfiques molt més modernes. En canvi hi eren molt ben representades les ceràmiques fines d'Arezzo amb formes pròpies del període clàssic de Goudineau (1968, 295-303) que en contrast amb l'absència de peces més antigues i d'àmfores Pascual 1, feien acceptable, com a hipòtesi que caldria acabar de confirmar, la possible fundació de la vil·la uns vint-i-cinc o trenta anys abans del que es pensava, en els darrers moments de principat d'August (Colomer/Costa/Tremoleda, 1989, 107-108).

Com a resultat de les grans campanyes de 1998 i 1999 i el coneixement global del material antic que, fins ara, no havíem pogut analitzar (fons del Museu de Sant Feliu de Guixols i objectes recollits i conservats pels propietaris del xalet "Pla de Palol"), podem dir que l'esquema cronològic bastit el 1989 (Colomer/Costa/Tremoleda, 1989, 108-109; també supra) semblaria confirmar-se. Tanmateix, com veurem, l'embalum del material baix-republicà, dispers i fora de context és prou variat i numèricament prou considerable per tenir-lo en consideració i intentar trobar-li una explicació raonable dins de l'esquema evolutiu general del lloc. El que tot seguit farem serà un repàs ràpid i exhaustiu d'aquest material antic, quantificar-lo, fixar-lo cronològicament i, a partir del que sabem que passa en altres jaciments ben estudiats del territori, intentar explicar-ne la seva presència i extreure'n dades de tipus històric. L'anàlisi la farem a partir d'espècies ceràmiques ben definides.

Ceràmica campaniana A. UE 1309: un fragment informe; 1397, un fragment que pertany, amb seguretat, a un plat de la forma Lamboglia 36; 1431: dues vores de forma indeterminada i dos fragments informes.

En total, sis fragments, les característiques morfològiques dels quals s'adiuen bé amb els trets propis de la fase més tardana d'aquesta producció (Sanmartí, 1978, 297 i 299, per exemple). La forma Lamboglia 36, d'enorme i llarguíssim èxit, és freqüent en els moments avançats com per exemple en l'estrat V del kardo B d'Empúries, un poderós farciment d'elevació i preparació d'un paviment, que es dataria a l'entorn del 100 aC o poc després farciment (Aquilué *et al.*, 1984, 377-378, fig. 140, 8 i 9).

Ceràmica campaniana B i Boïde. UE 1031: una vora assimilable a la forma Lamboglia 1 i una base de la forma Lamboglia 3; 1032: una base de la forma Lamboglia 1; 1038: una base indeterminada i un fragment informe; 1261: un fragment informe; 1368: un fragment informe; 1382: un fragment informe; 1394: un fragment assimilable a la forma Lamboglia 5; 1425: dos fragments informes.

En total, onze fragments entre els quals constatem la presència de les formes Lamboglia 1, 3 i 5, potser les més representades del repertori. Interessa destacar que tot i la migradesa aquestes produccions quasi doblen les de A com succeeix en aquest territori a partir dels inicis del segle I aC (Sanmartí, 1978, 607-608; Nolla, 1999, 182-194, fig. 4 i 5).

Ceràmica de vernís negre indeterminada; UE 1036: un fragment informe; 1037, una vora indeterminada; 1277: una vora indeterminada i un fragment informe; 1431: un fragment indeterminat.

En total, cinc fragment que podríem assimilar a algunes produccions d'abast regional que, en aquest cas, semblen imitar, tots, els productes de la A.

Ungüentaris de peu alt: UE 1031: un peu; 1104: un peu.

Dos fragments d'uns objectes que sovintegen en contextos baix-republicans, preferentment usats com a conjunt funerari (Almagro, 1953, 146 i 268; també Vegas, 1973, 153-154, fig. 58). Són més rars en zones d'habitació però no pas inexistent com podem constatar, per exemple, en nivells avançats de l'oppidum de la muntanya de Sant Julià de Ramis (Burch *et al.*, 2001).

Ceràmica grisa emporitana: UE 1003: un fragment informe; 1010: una base característica; 1023: una nansa de gerret bicònic; 1031: una base característica d'un bicònic; 1036: una vora indeterminada; 1049: una vora d'escudella carenada i un fragment informe; 1059: una vora de gerret bicònic; 1077: una vora de bicònic; 1162: tres vores indeterminades i set fragments informes; 1205: dues nanses de gerret bicònic; 1210: una vora indeterminada; 1313: una vora indeterminada; 1352: dues vores i un base característica; 1373: una vora; 1380: una nansa de bicònic; 1427: tres fragments informes; 1431: tres vores, dues bases i dues nanses (gerrets bicònics i escudelles carenades).

En total, trenta-vuit fragments. Interessa assenyalar que, sempre, els perfils i les formes són característics de l'emporitana baix-republicana (Aquilué *et al.*, 1984, 370-374, fig. 128 a 131; Nolla/Casas, 1992, 11-20; Nolla, 1999, 186-189, fig. 7 a 10). El nombre no ens ha d'estranyar en tractar-se d'una ceràmica de qualitat bastament representada en els hàbitats d'aquest territori entre els segles II i I aC (vegeu els exemples citats a Nolla, 1999, 186-189).

Ceràmica oxidada emporitana: UE 1018: una vora indeterminada i una base característica; 1228: una base característica.

Dos fragments identificats que contrasten amb els trenta-vuit de la variant, molt més extesa, reduïda. El perfil identificat és, tanmateix, propi de les produccions baix-republicanes.

Ceràmica ibèrica pintada (kalathos): UE 1010: una base.

Ceràmica d'engalba blanca: UE 1036: 1 vora.

D'aquestes dues produccions pròpies, en aquestes terres, de contextos baix-republicans (a Empúries, per exemple (Aquilué *et al.*, 1984, 374-375 o a en els nivells fundacionals de Gerunda (Nolla, 1999, 189-190), en destacaríem, només, l'escassetat. Són, en canvi, un excel·lent "fòssil-director" per situar-nos en els segles II i, preferentment, I aC.

Amfora itàlica baix-republicana: UE 1001: un peu de la forma Dressel 1, del tipus "DB", pompeïà (Nolla, 1978, 201-230 ; Tchernia, 1986, 45-47); 1034: una nansa d'una forma Dressel 1; 1037: una vora d'amfora Dressel 1; 1038: una vora d'amfora Dressel 1; 1222: una vora d'amfora Dressel 1, tipus "DB".

Cinc peces, tres vores rectes i altes, un peu i una nansa, dues de les quals pertanyen a una producció pompeïana.

A aquest conjunt hi afegiríem una vora molt alta i recta, Dressel 1B o C, que es conserva entre els objectes guardats al xalet "Pla de Palol" que recollí el propietari d'unes obres d'infraestructura no controlades, ja fa uns quants anys.

Àmfora ibèrica: UE 1139: un fragment informe; 1313: una vora i un peu; 1358: una vora.

Àmfora púnicoebussitana: UE 1027: un fragment informe; 1037: un fragment informe; 1310: un fragment informe; 1313: un fragment informe.

En total, quatre fragments d'àmfora de boca plana i quatre d'àmfora PE. Sovintegen, una i altra, en contextos baix-republicans.

Vuitanta fragments -vuitanta-un- si hi afegim la vora d'àmfora trobada fora de context- no són un nombre gran si tenim en compte els miler i milers que hem tingut ocasió de classificar i quantificar recuperats en les campanyes de 1998 i 1999. També és cert que, en cap cas, s'ha trobat en nivells estratigràfics amb datació antiga sinó, com a material residual en unitats estratigràfiques amb datacions més avançades, tot i que més d'una vegada en estrats que pertanyen a la primera fase de funcionament de l'edifici. I tanmateix, no podem obviar-los en el benentès que hi identifiquem unes quantes formes i, en conjunt, un estat de conservació que no podem considerar residual ni rodat.

Una primera possibilitat a tenir en compte és l'existència d'un nucli inicial -per tant fundacional- de la vil.la a la baixa república avançada -pel material conservat proposaríem la primera meitat del segle I aC-. Es tractaria d'un edifici petit i senzill a partir del qual s'hauria anat expandint amb un creixement considerable a partir d'August o poc més enllà. Aquest nucli no hauria estat detectat per les excavacions o hauria desaparegut quasi sense deixar rastres, com passa a Tolegassos (Casas/Soler/Turon, 1996, 67-97 i altres llocs).

Una segona hipòtesi comportaria acceptar l'existència, en aquest lloc, d'un petit establiment indígena, una casa de camp, una petita masia dins de la tradició autòctona diferent de l'hàbitat rural de tipus itàlic i de la que en comencem a tenir bons exemples (Casas et al., 1995, 33-36) que, substituïda o com a conseqüència d'influències forànies, hauria acabat esdevenint una vil.la romana convencional a època d'August o poc més tard. El registre arqueològic seria molt escàs i en tractar-se de construccions molt febles i molt senzilles, el més segur és que desaparegués deixant només de rastre fragments dels objectes prefentment ceràmics, fets servir durant l'etapa de funcionament.

Una tercera possibilitat seria l'existència d'un petit hàbitat estacional, de durada curta que hauria ocupat, parcialment, el mateix lloc. En aquest cas, entre aquest establiment baix-republicà i la vil.la romana no hi hauria cap mena de continuïtat.

Amb les dades actuals no estem en condicions de valorar més una o una altra possibilitat i no sembla gaire probable que futures excavacions poguessin resoldre definitivament la qüestió. Tampoc sembla un camí segur observar que succeeix en altres llocs pròxims ben documentats car podem constatar situacions diferents que podrien exemplificar cada una de les hipòtesis que hem plantejat com a possibles. En efecte, al rera país immediat d'Empúries s'ha descobert i es troba en procés d'excavació la vil.la romana de mas Gusó (Bellcaire d'Empordà) que té un clar origen baix-republicà i les característiques pròpies d'un establiment itàlic, amb ús de fonaments i sòcols de mur d'opus incertum, ús de l'opus signinum, cobertura de l'edifici amb tegulae i imbrices, ús dels dolia per emmagatzemar, amb datació de principis del segle I aC, que evolucionà fins a la segona meitat avançada del segle tercer moment en el qual es procedí a un abandonament aparentment pacífic de l'establiment (Casas, 1996, 166-172, fig. 1, 2 i 4). Un altre document d'aquesta primera fase d'aparició, en aquestes terres, del model itàlic d'explotació el tenim en l'edifici de magatzematge, aparentment aïllat, de l'Olivet d'en Pujol, a Viladamat, també a redós d'Empúries. Es tracta d'un establiment relativament

petit de planta en L, amb una llargària màxima d'uns 22 m i una amplada màxima d'uns 13'25 m i una superfície d'uns 253'5 metres quadrats, clos amb una tanca d'obra, amb una única porta d'accés i dins del tancat existí una petita construcció coberta a la romana, amb imbrices i tegulae, i ocupant la major part de l'espai, a cel obert, un camp de dolia. La cronologia inicial s'hauria de situar vers el 100 aC i l'abandonament hauria esdevingut en les primeres dècades del segle següent, potser a època de Tiberi o poc més tard. Es tracta d'una construcció que no es relaciona directament amb cap altra però, tanmateix, això no significa que no fomés part d'un conjunt més gran desconegut. Aquesta seria una possibilitat. Una altra a tenir en compte seria que fos un edifici complementari d'una vil·la que caldria localitzar en un altre lloc, situat sobre conreus allunyats. També seria possible imaginar-lo com a depenent d'uns propietaris que habitarien Empúries (Nolla/Casas, 1987, 99-119; Casas, 1989, 21-46). En tot cas és clara la seva adscripció a una mentalitat "itàlica" o a un element indígena molt romanitzat. Un tercer exemple clar el localitzem en el suburbium de Gerunda. En efecte, la fase inicial de la vil·la del Pla de l'Horta, a Sarrià de Ter, només coneguda puntualment, correspon a un establiment de tipus itàlic amb murs d'opus incertum i ús de tegulae i imbrices, amb una cronologia que coincideix plenament amb la fundació de Gerunda, vers la tercera dècada del segle I aC (Nolla, 1982-1983, 119-122; Nolla/Casas, 1984, 181-187).

I ha altres casos més dubtosos o més difícils de definir com podria ser la fase de precedents de Tolegassos, clarament baix-republicana, però on no és fàcil destriar si es tracta, ja en origen, d'una vil·la, o d'un establiment indígena de certa complexitat que, a època d'August, fortament romanitzats el seus propietaris o com a conseqüència d'un canvi de propietat, hauria deixat de ser una casa de camp indigeta per esdevenir una vil·la (Casas/Soler/Turon, 1996, 67-97).

Un cas només semblant fins a cert punt ens l'ofereix la fase de precedents de la vil·la de Vilauba (Camós al Pla de l'Estany), amb un conjunt importantíssim de ceràmica baix-republicana que sembla lligar-se arqueològicament a un gran mur d'aterassament. Tanmateix, no ha estat possible relacionar-lo amb altres restes estructurals més significatives i, de moment, no ha estat possible explicar raonablement l'enorme conjunt ceràmic de la baixa republicana recuperat i que sembla perllongar-se, amb troballes més escadusseres però continuades fins al moment en què es podria datar la fase més antiga de l'edifici conegut (Castanyer/Tremoleda, 1999, 43-51). Un cas ben semblant se'ns ofereix al gran jaciment de l'Hort d'en Bach, una excepcional vil·la romana situada al nucli urbà de Maçanet de la Selva, que presenta un potent conjunt de material baix-republicà, amb un fort regust "industrial", que, de moment no ha estat possible relacionar amb estructures. De bell nou es planteja, com a Vilauba, com a Tolegassos, a que correspon, si a un establiment de tipus indígena o de tipus itàlic (Nolla/Ramírez, 1995, 60-64 i 75-79; Llinàs et al, 2000, 47-58). Queda clar, en tots aquests casos, l'existència d'un moment inicial baix-republicà i una continuïtat aparentment no trencada fins al moment de consolidar-se en una vil·la convencional.

El tercer model correspondria, amb seguretat, a petits establiments rurals i aïllats de tipus indígena que comencem a conèixer prou bé però sempre a partir d'edificis que s'acabaren abandonant. En aquest cas, les característiques constructives segueixen models locals, amb llars a terra, sòcol de pedra seca, potser unida amb fang, paret de tàpia i coberta de brancatge i fang, existència, a l'entorn d'una o dues sitges, d'un tancat i, sovint, d'un petit dipòsit amb les parets impermeabilitzades amb opus signinum (Casas *et al.*, 1995, 33-36). D'aquest conjunts el més ben conservat ha estat localitzat a Can Pons, Arbúcies, als contraforts orientals del Montseny, amb un abandó sobtat dins d'un moment avançat de la primera meitat del segle I aC. Es tracta d'un edifici

rectangular d'uns 15 m de llargària i uns 8'5 m d'amplada, amb una superfície coberta, doncs, d'uns 127'5 metres quadrats, amb una distribució simètrica a partir d'una porta d'accés i d'un passadís que menava directament a l'estança més gran al fons, amb llars, i una petites cambra a cada costat, i, davant, a banda i banda del passadís, dues cambres idèntiques dues a dues (Font *et al.*, 1994, 83-86). Aquest model que, evidentment, en aquests casos esmentats no es consolidà, ho pogué fer perfectament en altres llocs essent l'origen de vil·les romanes del segle primer, com, potser, alguna de les que hem citat anteriorment (*supra*). Tanmateix, la feblesa de l'obra construïda explicaria que desaparegués sense deixar altres rastres evidents que no fossin la ceràmica utilitzada.

La Casa del Racó, als peus de la muntanya de Sant Julià de Ramis, ofereix un altre exemple valuós. A redós d'un dels ramals del camí romà, al costat del riu Ter, via de comunicacions i de transport excepcionalment important, té un clar origen baix-republicà que coincideix, justament, amb l'abandonament, aparentment pacífic, de l'oppidum. Malgrat el que s'ha dit, pensem que es tractaria, clarament, d'un establiment indígena creat com a conseqüència directa de l'abandonament com a nucli habitat del vell oppidum tal com semblarien indicar la planta maldestra de la part conservada de l'edifici inicial, les seves dimensions tan reduïdes, la manca de fragments de tegulae i imbrices, els mues bastits amb la tècnica de la paret seca tal com ho feien, excel·lint-hi, els habitants del poblat, i l'associació amb les estructures d'aquesta primera fase d'una sitja que no fou colgada -i, per tant, eliminada- fins al segon moment, molt avançat -segle segon- de la història del lloc (Burch *et al.*, 1994, 124 i 128-132; *Id.*, 1995, 98-102). Aquest jaciment esdevé un document extraordinari per copsar l'evolució d'un d'aquests establiments indigets, fortament romanitzats, però que mantingué durant unes quantes generacions, un forts trets "no-itàlics" que, en alguns aspectes, continuaren marcant la segona fase de la història del lloc.

Hi ha, però, una evidència puntual que no hem tingut en compte i que, tanmateix, és il·lustrativa i, segons pensem, determinat. En efecte, com s'ha vist, el 1988, en unes excacacions d'urgència fou descoberta una sitja convencional, retallada a la roca, solitària enmig d'una superfície considerable. Si bé el material conservat al seu interior era escàs i poc significatiu, pobre, aquesta mena de dipòsits de cereals són propis i exclusius del món ibèric i continuen funcionant al llarg de la baixa republica. Com s'ha vist, també, sempre s'associen quan es tracta d'una o d'unes poques sitges als petits establiments rurals amb datacions entre la primera meitat/mitjan segle II aC i època d'August, preferentment – com poden ser el Bosquet de Camallera, Serra de Daro o, no cal dir, la Casa del Racó, a Sant Julià de Ramis (*supra*). El mateial localitzat, escadusser però suficient, i aquesta sitja serveixen per fer-nos acceptar, tot esperant dades més fermes i contundents, com a hipòtesi més probable, l'existència, a Pla de Palol, d'un establiment indiget baix-republicà.

El material de la segona meitat del segle I aC i d'època augustal.

Un dels fets més sorprenents que resultaven de l'anàlisi del material ceràmic de Pla de Palol recuperat en les velles campanyes, era la inexistència d'àmfores del país assimilables a les formes primerenques (Tarraconense 1 i Pascual 1). En efecte, ni una ni l'altra hi eren representades (Colomer/Costa/Tremoleda, 1989, 108) mentre que sovintejaven extraordinàriament les de la forma Dressel 2/4 que començà a utilitzar-se vers el canvi d'era per imposar-se i esbandir els contenidors antics molts pocs anys després.

Les grans campanyes de 1998 i 1999 que han proporcionat milers i milers de fragments ceràmics no han capgirat la situació però l'han matisada. Efectivament, hem pogut identificar uns pocs fragments atribuïbles, sense dubtes, a aquestes formes que passem, tot seguit, a quantificar: UE 1035: una vora d'àmfora Pascual 1; 1084: una nansa d'àmfora Pascual 1; 1255: una nansa d'àmfora Pascual 1; 1304: una vora d'àmfora Pascual 1; 1364: dues vores d'àmfora Pascual 1; 1365: una vora d'àmfora Tarraconense 1 i una vora d'àmfora Pascual 1.

Vuit formes en total, cinc vores de Pascual 1 i dues nanses i una vora de Tarraconense 1, un conjunt puntual, numèricament escàs, però que, tanmateix, documenta una certa presència humana i una aparent continuïtat d'ocupació a Pla de Palol durant aquest mig segle que, com veurem de seguida, confirmen moltes altres dades.

La importància d'aquests vuit fragments seria de poc pes si no hi hagués, entre els objectes classificats, altres materials pels quals és acceptable una datació similar. Vegem-los tot seguit, agrupats en categories ceràmiques deixant pel final, pel volum i per la precisió cronològica que proporcionen, la T.S. aretina i itàlica que, recordem-ho, serví per fixar l'origen de la vil·la durant el principat d'August (Colomer/Costa/Tremoleda, 1989, 108).

Ceràmica augustal de parets fines. UE 1000: dues vores, una d'elles pertanyent a una tassa amb nansa; 1070: una nansa d'una tassa; 1412: un fragment de paret amb un excel·lent i fina decoració feta amb rodeta de ceràmica d'Aco.

En total, cinc fragments característics, dos dels quals pertanyen a produccions molt ben datades d'origen itàlic (per la producció d'Aco, Vegas, 1973, 69-71, fig. 22; Beltrán, 1990, 171).

Ceràmica d'argila micàcia amb recobrint exterior de vernís de color roig corall. UE 1316: una vora; 1425: un fragment informe.

L'interès d'aquesta producció, l'origen de la qual s'ha situat a Narbo o en el seu rera país immediat, rau, per una banda, en la seva precisió cronològica i, per altra, en una distribució marítima i intensa al llarg de tota la costa mediterrània fins a Barcino. Sovinteja en contextos pre-augustals i augustals de jaciments d'aquestes terres en versió reduïda -argila grisa i vernís negre- i oxidada (Casas *et al.*, 1992, 40-41).

Ceràmica comuna itàlica del tipus "roig intern pompejà". UE 1202: un fragment informe; 1244: una vora de cassola; 1260: una vora de cassola i un fragment informe; 1304: una vora de cassola; 1313: una vora de cassola; 1326: un fragment informe; 1327: una vora; 1332: una vora; 1334: una vora.

Deu fragments en total, amb sis vores de cassola i una tapadora. La precisió cronològica d'aquesta producció itàlica és, no cal dir-ho, insuficient puix que abasta un ventall cronològic, a casa nostra, entre el 100 aC, aproximadament, i la darrerria del segle primer (Casas *et al.*, 1992, 40). Tanmateix, pel que fa a aquest territori, podem considerar que la seva presència minvà fortament a partir del principat d'August com a conseqüència de la forta davallada del comerç directe amb Itàlia pels efectes devastadors per a l'agricultura, de les llargues guerres civils i de l'expansió paral·lela i

imparable de la producció i exportació de vi de la zona costanera del conuentus tarraconensis. Des d'aquest punt de vista, la seva presència té un valor.

Ceràmica grisa emporitana tardana. UE 1020: una vora; 1049: una base d'una gerreta o gobelet; 1077: una base de gerreta o gobelet i un fragment informe; 1187: una vora; 1190: una vora; 1222: una base; 1260: una base; 1329: una base i un fragment informe; 1368: una vora i una base; 1377: una base; 1412: dues vores.

Quinze fragments, amb sis vores i set bases. Entre els fragments identificables, observem la presència de gerres, gots i recipients de boca ampla que recorden escudelles. Aquesta producció correspondria a la fase més avançada d'uns tallers que tingueren una extraordinària activitat durant els segles II i primera meitat de l'I aC i que podem resseguir fins a mitjan, tercer quart del segle primer, amb un moment important entorn del canvi d'era (Casas *et al.*, 1992, 41-42).

Amfores itàliques de la forma Dressel 2/4. UE 1175: una vora; 1329: tres vores i una nansa; 1332: una vora i una nansa; 1366: una vora i dues nanses de tipus "DB", pompeianes; 1367: una nansa; 1368: dues nanses; 1373: una nansa; 1380: una nansa.

Quinze fragments d'àmfora Dressel 2/4 procedent de la península centromediterrània, alguns dels quals són de clar origen pompejà (Tchernia, 1986, 45-47). Sis vores i nou nanses fetes de dues tires cilíndriques juxtaposades i que dibuixen el colze característic. Aquesta forma aparegué a Itàlia vers mitjan segle I aC i substituï, veloçment, les velles Dressel 1 (Tchernia, 1986, 126-135). Les consideracions que hem fet relatives a la ceràmica comuna itàlica del tipus "roig intern pompejà" són plenament aplicables pel que fa a la comercialització del vi d'aquelles contrades que arribà, d'ençà de 50 aC., puntualment i com a producte sofisticat i de qualitat, per tant, d'alt preu i escàs.

La terra sigillata aretina i itàlica. UE 1000: cinc vores, una base i un informe; 1001: una vora; 1007: un informe; 1010: una vora i tres informes; 1023: una base; 1031: un informe; 1050: un informe; 1082: una vora i una base; 1158: una vora; 1163: un fragment informe; 1165: dues bases i cinc informes; 1166: una base; 1210: una vora, una base i dos informes; 1226: tres informes; 1229: una base; 1254: un informe; 1255: una vora i una base; 1260: una vora; 1261: un fragment informe; 1269: quatre informes; 1292: dos informes; 1302: dos informes; 1310: un informe; 1313: dos informes; 1319: un informe; 1332: dues vores i una base; 1334: dues vores i un informe; 1336: tres vores i tres informes; 1340: tres vores, una base i tres informes; 1342: un informe; 1348: una base; 1358: una vora i tres informes; 1364: quatre vores i cinc informes; 1365: tres vores, quatre base i deu informes; 1366: nou vores, vuit bases i onze informes; 1368: una vora i nou informes; 1369: una vora; 1380: una base; 1384: dos informes; 1394: una base; 1403: quatre vores, dues bases i quatre informes; 1410: sis informes; 1412: cinc vores, tres bases i dotze informes; 1416: una base; 1421: un informe; 1425: tres vores, una base i set informes; 1440: un informe; 1475: un informe.

El total és significatiu: cent noranta-vuit fragments, amb cinquanta-tres vores, trenta-tres bases -cinc amb sigillum al fons intern- i cent dotze fragments informes, cinc amb elements decoratius i tres amb sigilla. Altrament, detectem la presència de ceràmica itàlica, preferentment aretina, en quaranta-vuit unitats estratigràfiques, un fet significatiu que val la pena destacar.

Si fem atenció a les formes identificades hem de destacar la presència, majoritària, de plats de la forma Goudineau 25, sovint amb senzills elements ornamentals aplicats a la paret exterior de la vora, recta i vertical i fortament motllurada, de vegades complementada, l'ornamentació, amb finíssimes estries aplicades a rodeta, a la carena de la peça (Goudineau, 1968, 297). Hi detectem, també plats assimilables a la forma Goudineau 39. pel que fa a la cronologia inicial d'aquestes formes, equivalents a les que Pucci defineix amb el número IX i X, aquestes significativament decorades amb

elements ornamentals aplicats, s'ha proposat el 15/10 aC (Goudineau, 1968, 297 i 306; Pucci, 1985, 382-385). Aquestes mateixes formes sovintegen entre la ceràmica itàlica trobada al Portal de la Magdalena, a Lleida, ben estudiades, que esdevé un bon punt de comparança (Pérez, 1990, 25-31).

Altres formes identificades, més rares, corresponen, també, a plats, un dels quals assimilem a la forma Goudineau 26 o Pucci IX, variant 5, amb un sigillum rectangular imprès al mig del fons intern, no pas fàcil de llegir amb seguretat REBVS (?), (Goudineau, 1968, 297-298; Pucci, 1985, 382-383; Pérez, 1990, 25-26), o un got de forma cilíndrica, de parets rectes i verticals que assimilariem a la forma Pucci XXXV o XXXVI, amb datació proposada coincident amb les altres formes suara esmentades (Pucci, 1985, 395-396). Un altre recipient interessant que aproximem a la forma Goudineau 33/Pucci XXIX, és un got hemisfèric, amb un marcat llavi penjant decorat, a la cara externa, amb petits aplics amotllats i la cara externa, a mitja altura, amb fines estries de rodeta (Goudineau, 1968, 302; Pucci, 1985, 392-393). També hem identificat fragments de les formes Goudineau 32 i 38 (Goudineau, 1968, 302 i 305-306, respectivament), la primera pertanyent a la producció clàssica i la segona a la tardana.

Cal destacar, també, l'identificació d'algunes bases amb sigillum imprès al mig del fons intern, sovint il·legibles, i que no podem atribuir a formes determinades. En dues ocasions, tanmateix, distingim la marca ZOILI, ben coneguda, de l'esclau del taller d'Ateius, un dels quals pertany a una copa decorada de la forma Drag, Ia. Assenyalem, finalment, un sigillum circular in ancili, que, tal vegada, pugui pertanyer a ATEIVS, tot i que la lectura és difícil. Aquest conjunt, tal com passa amb les formes identificades, és unitari: cap fons marcat amb sigilla disposats radialment -formes més antigues- ni segells *in planta pedis*, l'aparició imparable dels quals cal situar vers el 15 de l'era (Goudineau, 1968, 352).

En efecte, la cronologia inicial que podem obtenir d'aquest conjunt, prou notable numèricament parlant, ens proposa un moment inicial, per l'arribada d'aquestes produccions majoritàriament centrotàliques durant el principat d'August, una mica abans del canvi d'era, vers el 20/10 aC, que matisaria puntualment la datació proposada com a resultat de les excavacions de 1984 (Colomer/Costa/Tremoleda, 1989, 108-109) que hauria retrocedit un o dos decennis.

Si bé és cert, com tindrem ocasió de veure al llarg d'aquest treball, que el moment inicial de l'establiment d'aquesta vil·la no pot ser fixat amb seguretat, mancats com estem d'evidències estratigràfiques indiscutibles, el conjunt de material augustal amb datacions acceptables entorn del canvi d'era, especialment pel que fa a les ceràmiques itàliques fines, és prou considerable per proposar com a hipòtesi versemblant i digna de ser considerada, que la vil·la va néixer -o es consolidà, si acceptem la possibilitat apuntada, d'un moment inicial a època baix-republicana (*supra*)-, en aquells moments, entre el 20/10 aC i el canvi d'era. A favor d'aquesta suposició hem de considerar que, d'aleshores ençà, podem anar resseguint la continuïtat ocupacional del lloc a través del registre arqueològic, on el material del segle primer hi és a bastament representat.

Les estructures altimperials.

Es troben indicis d'existència d'estructures pertanyents a la vil·la altimperial per tot el sector excavat l'any 1998-99, però de forma molt fragmentària, ja que una gran part van ser desmuntades i amortitzades amb posterioritat. Aquest grau de destrucció ve determinat per dues circumstàncies.

Per una banda, tota la zona excavada fou un sector residual els segles II i III dC i s'emprà només com a pati-abocador, sense estructures ni construccions. Aquest llarg període d'abandó devia provocar paral·lelament un procés d'amortització i desmuntatge dels edificis existents durant el s.I dC per tal d'aprofitar-ne la matèria primera, especialment la pedra.

La segona raó deriva del fet que la majoria de les edificacions del baix imperi poc o res tenen a veure amb els anteriors edificis: si encara en restaven dempeus algunes restes després de més de dos segles d'abandó foren ara definitivament desmuntades i colgades per les noves construccions. Tan sols, com veurem, es va reaprofitar un gran mur altimperial (1189), al qual, un cop refet i restaurat, s'adossaren per llevar les estructures de l'edifici baiximperial.

Les estructures de la zona nord

A la zona nord de l'excavació (àmbits 1 a 23) les estructures de la primera fase de la vil·la es van trobar enormement malmeses per les posteriors construccions baiximperials. Així, tan sols es van poder documentar d'una manera fragmentària un seguit d'estrats i d'estructures en molt mal estat de conservació, quasi tots desconnectats entre si i la majoria sense relacions estratigràfiques de cap tipus si no era amb els nivells que els destruïen o que els colgaven.

La troballes se centraren a la banda oest i central, als àmbits 9, 11, 13, 15, 16 i 17. Estaven conformades per un mínim de tres habitacions bastides amb murs de pedres de mida diversa lligades amb un morter de calç a voltes molt sorrenc a voltes més compacte, que s'orientaven seguint els punts cardinals. Dues d'aquestes cambres (àmbits 9 i 11) es van poder delimitar amb força claretat, mentre que de la tercera, ubicada a l'àmbit 13, en romanien traces molt dèbils.

De l'**àmbit 9** en coneixem un espai triangular delimitat pel mur 1027 a l'est i pel mur 1076 al sud. El primer es va trobar en una longitud de 9'10 metres i, igual que el segon, s'endinsava en el perfil oest de l'excavació, de manera que se'ns dibuixa una cambra, aparentment, de grans dimensions. La datació de la cambra fou impossible d'establir, ja que els murs, dels quals es conservaven tan sols una o dues filades, descansaven directament sobre l'argila natural i quasi tota la seva superfície interior es va trobar destruïda per un retall de la fase II (1098) que assolía el mateix subsòl natural, llevat de la banda nord, on s'hi superposaven les restes d'una cambra baiximperial (àmbit 5) pavimentada amb un *opus signinum* que es va decidir preservar.

L'**àmbit 11**, situat al sud-oest de l'anterior, és una habitació de la qual, a causa de la proximitat del perfil oest de l'excavació, en coneixem tan sols la raconada sud-est, constituïda pels murs 1171 i 1172 i pavimentada amb *opus signinum* (1170). Fou desmuntada i amortitzada en el Baix Imperi fins a nivell de paviment arran de la construcció de l'àmbit 12, i en conseqüència no se n'han preservat els nivells d'abandó.

A llevant de l'àmbit 13, situat a l'est de l'anterior, s'ha preservat un petit tram d'un mur (1075) sota una estructura molt més tardana (1005) i desprovist d'estratigrafies fiables. Segueix, però, l'orientació de les estructures dels àmbits anteriorment comentats, per la qual cosa sembla que ens delimitaria una tercera cambra de l'edifici altimperial que

limitaria pel nord amb l'àmbit 9, per ponent amb l'àmbit 11 i per llevant amb la gran àrea oberta que constitueix l'àmbit 15.

Més al sud, i sense abandonar els àmbits propers al perfil oest de l'excavació, s'hi van documentar diversos nivells i estrats altimperials aïllats en el subsòl dels àmbits tardans 16 i 17 (1049, 1070, 1092, 1093, 1165, 1175 i 1176), assentats o retallats a la roca mare, de funcionalitat totalment desconeguda, però clarament datables en el moment final de la fase que ens ocupa, és a dir, pels volts de l'any 100 dC.

El sector central

Al sud d'aquest seguit de cambres aparegué un mur llarguíssim (1189) que discorria en direcció nord-sud i que, descobert en una longitud de 47 metres, encara s'endinsava en els perfils oest i sud de l'àrea excavada. Construït en època altimperial, es tracta sens dubte d'una paret mestra que perviu més enllà del final d'aquesta primera fase, ja que s'hi van recolzar, com veurem, les diverses edificacions construïdes en època baiximperial (àmbits 18, 19-20, 23, 25, 26, 33, 35 i 37). Es va poder documentar bé com en alguns sectors d'aquesta estructura, per sota del mur de pedra i morter del segle IV dC, s'apreciava una construcció de pedra lligada amb fang reaprofitada com a fonamentació, que seria el mur original. Pel que fa a la seva funcionalitat, durant l'època altimperial delimitava per ponent dues grans àrees obertes (àmbits 15 i 28) i les separava d'un espai, molt mal conegut, que s'estén entre aquesta estructura i el perfil oest de l'excavació.

Aquest espai està subdividit en dues cambres (àmbits 22 i 24) separades per un mur de factura no massa acurada (1206), i que van proporcionar nivells clars del segle I dC (1205, 1250, 1254 i 1255). L'aparença d'aquests dos àmbits és d'espais de treball o bé fins i tot, també, àrees obertes. Això és féu especialment patent a l'àmbit 24, de grans dimensions, on van aparèixer diversos abocadors (1250, 1254 i 1255) amb una gran quantitat de fragments d'àmfora tarraconesa de la forma Dressel 2/4.

A llevant del mur 1189 s'obrien dos grans patis, l'extensió dels quals ocupa tot l'espai del sector central de l'excavació i que en part es trobaren malmesos per les construccions baiximperials (a ponent) i en part per la superficialitat a vegades extrema d'alguns dels seus sectors. L'única construcció destacable de tota aquesta zona és un magatzem de *dolia* que es va trobar en força mal estat i que es va poder documentar només de forma molt parcial.

Els límits del pati més septentrional (àmbits 14 i 15) resulten difícils de precisar. Pel nord es trobà tallat per un mur molt tardà (1008) i per les restes del cos nord de les edificacions baiximperials, que impediren saber del tot si originalment s'estenia més enllà. Per llevant, el final de la finca excavada no va proporcionar cap resta de construcció que indiqués un límit de l'àrea oberta, tot i que en un racó es conservaven els vestigis d'un paviment d'*opus signinum* (1377) de dimensions i funcionalitat desconeguda ja que es trobava molt malmès i no es va poder excavar en tota la seva superfície. Per altra banda, si bé per ponent les estructures baiximperials dels cossos centre-oest i sud-oest no permeten precisar si el pati s'estenia fins al mur 1189, resta força clar que l'esmentat mur en constituí un límit, encara que l'existència del magatzem de *dolia* i de les restes dels àmbits 9, 11, 13, 16 i 17 poden fer pensar en un seguit d'estructures recolzades contra el mur perimetral i obertes per llevant al pati.

El que sí resulta clar és el seu límit de migdia, constituït pel mur 1347. Aquest mur, construït amb pedres irregulars lligades amb fang, no només actuava de límit del pati, sinó que essencialment era un mur de contenció que separava aquest espai d'un segon pati situat al sud, però amb una cota de circulació força més baixa (àmbit 28). El desnivell entre ambdós patis se salvava a través d'una petita rampa situada a l'angle sud occidental del pati superior.

El únics nivells d'ús clars d'aquest pati es van documentar a ponent, a tocar dels àmbits baiximperials 17 i 21. Es tracta de dos sòls successius, el més antic dels quals (1066) era un paviment d'*opus signinum* assentat sobre el subsòl natural. Conservat en una llenca allargassada d'uns 9 metres de longitud, es trobava malmès a ponent pel mur 1185 i per la construcció de l'àmbit 21, d'època baiximperial. S'hi superposava parcialment el nivell de circulació 1063, format per una capa sorrenca inferior, una altra de terra més heterogènia al centre i una superfície d'argila premsada i compactada. La seva excavació va proporcionar material situable vers els anys 60-70 dC i constitueix una de les poques traces d'ús de la vil.la altimperial que es van poder documentar en l'excavació.

Encara que amb l'espai una mica reduït, el pati es va seguir utilitzant fins al final de l'existència de la vil.la, constituint-se en el baix imperi en la zona de treball i d'accés al nou edifici que s'hi bastí a l'oest.

El magatzem de *dolia*

D'aquesta primera fase, l'element més interessant del sector central és, sens dubte, el magatzem de *dolia*. Com passa amb totes les estructures altimperials, aquesta cambra fou també víctima de les accions posteriors, i el seu estat de destrucció era en alguns punts tan important que va resultar enormement difícil poder-ne establir fins i tot els límits, que només semblen prou clars a ponent, on la cambra era delimitada, amb pocs dubtes, per l'esmentat mur 1189.

Les certeses s'acaben aquí. Si mirem cap al nord, per exemple, no trobem cap estructura que delimiti clarament per aquesta banda el nostre magatzem, ja que segurament va ser desmuntada d'antic. Tenint en compte l'existència del desnivell entre els dos patis veïns (àmbits 15 i 28), el més lògic és suposar que aquest mur avui desaparegut hauria de coincidir aproximadament amb la situació del mur 1347, que separa els dos espais oberts. Però no és així, ja que l'excavació de l'àmbit 25, d'època baiximperial i que es troba al nord-oest de l'esmentat mur 1347, va proporcionar, per sota de les restes d'una cuina baiximperial, les empremtes de tres *dolia* pertanyents al magatzem altimperial. Només el fet que no apareguessin restes similars a l'àmbit 23, situat encara més al nord, podria indicar que el límit del magatzem es trobaria, més o menys, en aquesta zona.

El límit oriental tampoc resulta fàcil de precisar, si bé disposem d'alguns indicis. Per una banda, la presència de dos fons de *dolia* dins l'àmbit 30, obliterats i parcialment coberts per un mur baiximperial, però conservats *in situ*, ens indiquen almenys que el magatzem arribava fins aquí. Un segon element que ens proporciona informació és la rampa que comunicava els dos patis situats a llevant del magatzem (àmbits 15 i 28), la qual havia d'existir ja en època altimperial, moment en què la seva existència tindria més sentit, ja que en època baiximperial el desnivell entre ambdós patis resultava molt menys acusat. El problema és que les construccions baix imperials i el bastiment d'un

dipòsit (àmbit 29), que obliteraven parcialment la rampa, no permeten establir amb claredat quines eren les seves dimensions originals. De tota manera, si considerem que estem parlant d'un sector de la vil·la eminentment productiu i d'emmagatzematge, és lògic suposar que la rampa havia de tenir almenys l'amplada necessària per a la circulació d'un carruatge, fet que portaria el límit oriental del magatzem aproximadament a l'alçada del mur 1305, que tanca per llevant l'àmbit 27. I diem aproximadament, ja que aquest mur és clarament d'època baiximperial.

Respecte al límit de migdia del magatzem, disposem també d'algunes dades que permeten aproximar-nos a la seva ubicació. Per una banda, a les estances situades al sud de l'àmbit 26 no s'han trobat indicis de l'existència de recipients pertanyents a les fases altimperial i, per l'altra, cal analitzar amb atenció els murs que constitueixen el límit de migdia d'aquest àmbit 26. Aquest àmbit presenta no un mur sinó dos com a límit de migdia. El superior (1298), conservat només a l'angle sud-est de l'estança, pertany a la darrera fase constructiva de la cambra, sobre la que farem referència més endavant. Però per sota d'aquest mur, i pràcticament amb una localització i orientació quasi idèntiques (com no podia ser d'altra manera, ja que reaprofitava com a límit occidental el mur 1189 i aquest determina l'orientació de l'edifici), n'hi ha un altre (1315), de pedres irregulars lleugerament carejades i lligades amb fang, que és el que podria constituir el límit de migdia del magatzem altimperial.

El condicionant que, malgrat tot, pesa sobre l'adscripció cronològica d'aquest mur es deu a tot un seguit d'inconvenients sorgits durant l'excavació. Malauradament, una de les rases realitzades a l'inici de la campanya per delimitar el jaciment passava a tocar de l'estructura, i va malmetre no només l'estratigrafia que la cobria, sinó també la relació que tenia amb l'estratigrafia del seu entorn. Aquests dubtes es basen sobretot en el fet que, com veurem més endavant, l'àmbit 26 va patir dues reformes en època baiximperial. En la darrera, el mur que tancava la cambra pel sud era clarament el superior (1298), però si considerem la possibilitat força certa que la cambra baiximperial original s'estenia més cap al sud, no seria estrany, precisament, que el seu límit fos el mur inferior (1315).

Tot i així, hem d'aportar certes dades que juguen en contra de l'adscripció baiximperial del mur i que fan pensar que pertany al magatzem de *dolia*. Per una banda, resulta estrany que si l'estructura funcionava en el baix imperi no es reaprofités com a fonament del mur de la reforma posterior, que fou construït, d'altra banda, pràcticament al damunt. Entre ambdós murs hi havia una capa de terra de no massa potència, però que demostrava que el mur més antic ja estava enterrat en el moment de bastir-se el nou. Aquest estrat només podia ser fruit de un període de temps dilatat que ha de correspondre per força al període dels segles II i III en què tot el sector estava abandonat.

Tenint en compte el que hem exposat, les dimensions del magatzem li donarien, aproximadament, la capacitat per encabir-hi uns 20 *dolia*, dels quals les excavacions documentaren les restes de dos de sencers (1280 i 1281), el fons de quatre més (1293, 1308, 1349 i 1351) i les empremtes d'uns altres set. En el cas dels dos recipients sencers, situats a la banda oest de l'àmbit 26, les circumstàncies de la seva troballa, tapats i amb el nivell de la boca més alt que el nivell de circulació tardà, fan pensar que es van conservar sencers fins a època baiximperial i que, com veurem més endavant, van ser reaprofitats.

El nivell de circulació del magatzem (1325) se situava a una cota similar al nivell de circulació del pati inferior de llevant (àmbit 28), i estava constituït per les pròpies argiles del subsòl anivellades, en les quals s'hi van realitzar els forats necessaris per a encaixar-hi les bases dels diferents *dolia*. Molt possiblement, l'accés al magatzem se situés a la banda est, just davant del final de la rampa, que el comunicaria d'aquesta manera amb el pati superior. No podem descartar tampoc, tot i que és més improbable, un accés des de la banda contrària i que permetés la comunicació amb l'àrea situada a ponent del conjunt (àmbit 24).

No hi ha en aquest sector cap element que ens permeti suposar l'existència d'altres construccions, de tal manera que el magatzem apareix com un element aïllat. Cal dir, però, que les dues grans àrees obertes existents al nord-est i a l'oest del magatzem i els materials que s'hi van recuperar, on destaca per sobre de tot la gran abundància d'àmfores vinàries, indiquen clarament que ens trobem al centre d'una zona productiva de la vil.la, lligada a l'elaboració i comercialització del vi. La gran caiguda d'aquesta mena de producció a finals del segle I dC pot explicar en gran mesura l'abandonament d'aquest sector de treball, que passà a ser una zona marginal fins que al segle IV s'hi bastí un nou edifici. Així, no hem de relacionar l'abandonament del sector al llarg dels segles II-III dC amb cap tipus de decadència o crisi de la propietat (de fet, els abundantíssims materials dels abocadors d'aquests dos segles recuperats en el sector ho desmentiren prou), sinó del producte concret, el vi, que es fabricava en aquesta àrea concreta de la vil.la, una propietat que per les seves grans dimensions devia disposar de zones de treball especialitzades. Aquesta gran extensió devia fer, a més, que no fos necessari reaprofitar ràpidament els espais no utilitzats.

Són molts els elements relacionats amb la producció de vi que no s'han recuperat i que, en canvi, devien relacionar-se amb el nostre magatzem, especialment les premses, que devien situar-se no gaire lluny d'aquest indret. Per altra banda, la situació del magatzem, a prop de l'antiga línia de costa, i la gran abundància d'envasos vinaris de fabricació local trobats als patis del sector semblen indicar que en aquest indret es realitzava el trasvàs del vi ja elaborat a les àmfores, que després eren carregades als vaixells de cabotatge per a la seva comercialització. Aquesta circumstància, l'interès per tenir el vi en els *dolia* fins al moment del seu envasat definitiu pel transport comercial podria explicar fins i tot el per què de l'existència d'una estructura relativament aïllada com era el magatzem que acabem de descriure.

El sector meridional

Al sud del magatzem, les estructures que formarien part de la primera fase de construcció documentada són, de bell nou, mínimes i es van trobar d'una manera molt fragmentària.

Al costat sud-oest de la zona excavada, a banda del magatzem de *dolia*, sondejors en profunditat realitzats als àmbits 32, 34 i 37 no només no van localitzar estructures altimperials, sinó que ni tan sols van trobar estrats amb aquesta cronologia. Aquest fet ens ajuda a refermar la hipòtesi que el magatzem de *dolia* constitueix un element aïllat d'altres construccions, amb l'excepció del mur 1189, que li servia de límit occidental. Aquest mur, que, com hem vist fou construït en època altimperial de pedres lligades amb fang i reaprofitat i refet en època baiximperial, en el període que ens ocupa només

arribava en el seu traçat sud fins al punt de divisió entre els àmbits 34 i 35, de manera que és possible que més cap al sud els grans espais oberts, alguns dels quals podrien haver funcionat com a àrees de treball (àmbits 24 i 28/31), situats a un costat i l'altre d'aquest mur, estiguessin connectats.

El dipòsit

A banda, doncs, del mur 1189, l'únic element atribuïble amb tota fiabilitat a aquesta fase és un dipòsit (**àmbit 41**) localitzat al costat sud-est de la zona excavada. En aquest cas i de manera excepcional, l'estat de conservació era immillorable ja que en tractar-se d'una estructura construïda en el subsòl, no es va veure afectada per l'arrasament que presenta bona part del conjunt excavat.

Aquest dipòsit ja havia estat descobert i parcialment excavat a la campanya d'excavacions realitzada l'any 1984, en aparèixer en un dels sondejos efectuats amb la finalitat de delimitar l'àrea ocupada per la vil·la (Colomer/Costa/Tremoleda 1989, 103-110).

El dipòsit és troba deslligat de qualsevol altra estructura i presenta una orientació est-oest lleugerament desviada de la resta d'estructures altimperials localitzades en el sector nord de l'excavació. Mesura 1'90 m. d'amplada i la seva profunditat màxima és de 1'50 m. La seva llargada no es va poder determinar davant la impossibilitat d'excavar-lo en la seva totalitat ja que s'endinsava sota de l'actual carrer. No obstant, la llargada del que es va poder excavar ens indica que la seva longitud és superior als 3'40 m.

Constructivament, aquest dipòsit presenta unes característiques similars als apareguts a les diferents vil·les de la zona nord-est de Catalunya (Casas *et al.* 1995, 64-65). Es va excavar al subsòl i les parets es van aixecar fent filades amb fragments de *tegula* lligats amb morter de calç i revestides interiorment per un arrebossat d'*opus signinum* de baixa qualitat. Entre la paret i l'arrebossat es pot apreciar l'existència d'una fina capa de cendres que permetia una millor adherència del material a la superfície de la paret. El paviment (1489) presenta un lleuger pendent cap a l'est i també és fet amb *opus signinum*, però, en aquest cas, a més dels clàssics petits fragments de ceràmica barrejats amb el morter, també hi trobem petits fragments de quars, que donaven una major solidesa al sòl. Als angles d'unió entre les parets i el paviment hi apareixen les característiques motlures de mitja canya, de secció de quart de circumferència, que trobem a la majoria d'estructures destinades a contenir líquids, i que tenien la funció de facilitar la neteja dels angles i d'impedir la filtració dels líquids.

El dipòsit va ser objecte de diverses reformes posteriors a la seva construcció. Així, en un primer moment es va construir un mur (1415) amb orientació nord-sud, fet de pedres lligades amb morter i arrebossat amb una lleugera capa de calç pel costat oest i una capa d'*opus signinum* de gran qualitat pel costat est, que va dividir el dipòsit en dos espais independents. Adossat a la cara oest d'aquest mur es pot observar que també s'hi va construir una motllura de mitja canya, en aquest cas feta només amb morter de calç, igual que l'arrebossat de la paret. És de suposar que a l'altre costat també es devia construir una motllura semblant, d'acord amb l'arrebossat d'*opus signinum* de gran qualitat que revestia aquesta cara del mur.

En un segon moment, el costat est resultant de la divisió del dipòsit original també fou reformat amb la construcció d'un mur de pedres lligades amb morter (1485), que trobem adossat al mur divisor i a la paret nord (1488), però que devia anar també adossat a la resta de murs perimetrals de l'espai est del dipòsit que, com hem dit més amunt, no es va poder excavar en tota la seva extensió. Aquestes noves parets no presentaven cap tipus de revestiment i la seva superfície era completament irregular. Al mateix temps de la construcció d'aquests murs, en aquest mateix costat del dipòsit s'hi féu un nou paviment d'*opus signinum* (1491), uns 10 cm. per sobre de l'anterior, amb les mateixes característiques constructives, incloent-hi les motlures en forma de mitja canya. La interpretació d'aquesta segona reforma és difícil, ja que l'únic que s'aconseguí fou la reducció de la capacitat de l'espai est del dipòsit. No obstant això, el fet que només se n'hagi pogut excavar una part molt petita (el racó nord-oest), ens impedeix obtenir unes conclusions més fermes.

La situació del dipòsit, aparentment aïllat d'altres estructures contemporànies, podria estar en relació amb algun tipus de construcció adjacent, que desconeixem. És probable que el seu funcionament estigués íntimament relacionat amb alguna estructura de tipus industrial que es trobaria a llevant del sector excavat i del mateix dipòsit, a la zona ocupada actualment per l'hotel Xaloc. En aquesta zona, tal i com s'ha pogut veure en capítols precedents, es van realitzar diverses troballes que demostren que aquest sector també va estar ocupat per diverses construccions, tot i que les dades que en tenim són escasses. Aquí cal recordar de bell nou que ni en el decurs de l'excavació ni en les intervencions precedents, s'han trobat instal·lacions destinades a la producció de vi (premses, dipòsits, etc.), tot i que sabem que aquesta era una de les activitats principals de la vil·la, almenys en aquest moment. A tall d'hipòtesi, creiem que el nostre dipòsit podria formar part d'unes instal·lacions com les que acabem d'esmentar, i que caldria situar en un sector de la vil·la que, malauradament, no es va poder excavar en el seu moment i que, avui, podem donar per perdut de manera irremissible.

La datació del moment de construcció del dipòsit, així com de les successives reformes, no es va poder precisar. Només es van poder datar els nivells d'obliteració de l'estructura (1412, 1416, 1472 i 1475), que van proporcionar un conjunt molt homogeni de material ceràmic (ceràmica de parets fines, T.S. Itàlica, T.S. Sud-gal·lica, àmfors Dressel 7/11 i 2/4 locals, etc.) que va donar una datació del darrer quart del segle I dC, un moment que coincideix, a grans trets, amb l'abandó de la fase altimperial que s'havia anat documentant en molts altres punts de l'excavació.

Materials i cronologia

UE 1031. Estrat flonjo, format per nombroses restes constructives, que s'estén per la banda oest de l'àmbit 15 sota els nivells superficials i, en part, sota el paviment 1029 i l'estrat 1030, tardans. Per ponent s'estén per sota del mur tardà 1005 i penetra lleugerament als àmbits 13 i 17, cobrint part de l'estrat 1033. Per llevant s'acaba convertint en l'estrat 1038. S'hi assenta l'estructura 1039 i cobreix els estrats 1032 i, en part, 1049 (àmbit 17). El material arqueològic permet datar-lo a finals del s. I dC i es pot interpretar com un dels estrats d'amortització de les estructures de la primera fase.

En total, hem quantificat 381 fragments de terrissa, algun fragment de dòlium (1), de *tegulae* (2) i d'*imbrices* (2) i altres objectes no ceràmics entre els qual destacariem un fragment de vidre pla que serví per cloure una obertura –versemblantment, una finestra-

que és raríssim localitzar en jaciments arqueològics convencionals i que, tal vegada, podríem associar al petit *balneum* de la vil·la del qual en tindrem ocasió de parlar-ne (Burch *et al.* en premsa). També cal destacar 34 claus de ferro de secció quadrangular, molta escòria d'aquest metall –un fet continuament assenyalat pels excavadors, antics i nous, de l'edifici i restes òssies i peces dentals d'ovicaprins, bòvid i súids, amb quantitats considerables i una proporció lleugerament superior dels primers que dels altres. Recordarem, també, la presència d'ostres i petxines a bastament representades en jaciments pròxims al mar, tal com poden ser l'edifici A de la ciutadella de Roses (Nolla/Nieto, 1982, 199), o la vil·la dels Ametllers, a Tossa de Mar, i, més sorprenentment, a la Font del Vilar (Avinyonet de Puigventós) (Casas *et al.*, 1995 b, 57), uns quants quilòmetres terra endins.

Pel que fa al material ceràmic, distingiríem un petit conjunt, estadísticament imperceptible que podríem assegurar que procedeix de nivells superiors (no oblidéssim pas que 1031 era una unitat estratigràfica molt exposada, a poca fondària sobre el vell nivel de circulació del moment d'iniciar els treballs arqueològics i afectat fortament pel conreu, preferentment de vinyes al que fou dedicada aquesta zona durant molts anys. Es tracta d'un fragment informe de D.S.P. (Derivée des Sigillées Paéochrétiennes), 3 fragments de T-S- "lucente" i, potser, 2 fragments imprecisos de T.S. africana A, un 1'58% de total, una xifra despreciable que podem obviar. Hi podríem afegir 3 fragments de ceràmica africana de cuina, un nombre extraordinàriament reduït tenint em compte la presència sempre alta d'aquesta ceràmica a partir de mitjan segle primer i dels primers anys del segon, en les estacions d'aquest territori i que podrien no ser intrusions sinó ceràmica en ús en el moment de formació de l'estrat. En efecte, entre les peces identificades assenyalarem una tapadora que identificariem amb la forma Ostia II, 302 que cal considerar a tots els efectes com la més antiga i que es documenta a bastament a partir d'època d'August i que continuà en ús fins la darrerria del segle primer, essent residual en contextos més tardans (Aquilué, 1994, 66-67) . D'una altra peça, una mena d'urna de mida mitjana, no en tenim paral·lels

La resta del material és altoimperial i, preferentment, del segle primer avançat . Sovinteja la t.s. sud-gàl·lica -30 fragments- entre els quals identifiquem la forma Ritterling 8, preferentment de la primera meitat del segle primer (Vernhet, 1975, 15; Passelac/Vernhet, 1993, 577) i les grans escudelles bellament decorades Draggendorff 29, la més antiga, amb un moment final dins del principat de Domicià , i la 37, la de més èxit, en aquest territori entre els objectes decorats –també a Pla de Palol-, que cobriria el quaranta darrers anys del segle primer i una mica més enllà (Vernhet, 1975, 15; Passelac/Vernhet, 1993, 573-574) , amb motius amotllats vegetals i geomètrics i un fragment de *marmorata* que ens situa, com a mínim, a partir del 60. Trobem també algun fragment de gerres trilobulades de ceràmica grisa, una producció peculiar ben datada (Casas *et al.*, 1990, 43), algun morter altoimperial del segle primer que classificariem amb la forma Dramont D1 (Aguarod, 1994, 142-143, fig. 19,2) . Pel que fa a la ceràmica oxidada comuna assenyalarem com a peces més significatives, un broc d'ampolla, de coll molt curt i quasi sense llavi, amb la nansa de cinta més aviat estreta, i sense paral·lels clars en aquest territori (potser Casas *et al.*, 1990, 224-225, núm. 447, en contextos de primera meitat del segle segon) i una escudella o gibrella de rebava molt marcada que sovinteja al nord-est de Catalunya a partir dels primers anys del segle segon (Casas *et al.*, 1990, 216-217, núm. 429 o 431) . Pel que fa a la ceràmica grollera preferentment reduïda, destaquem algunes cassoles de parets altes i lleugerament obertes i unes olles/urnes, sense coll i llavi obert, decorades amb fines estries a la paret exterior unes i altres ben documentades d'ençà la baixa república com a mínim i que amb pocs canvis perdurant fins a la baixa antiguitat. Les àmfores constitueixen un

conjunt nombrós i significatiu, amb 81 fragments, on predomina el material propi de la zona costanera del *conuentus Tarraconensis* -12 vores de Dressel 2/4- algun fragment de Dressel 2/4 itàlica, Dressel 7/11 i Dressel 20 de la Bètica. Destacaríem, també, la presència, més que testimonial, de material ceràmic baixrepublicà i augustal, amb alguns fragments de campaniana B, de ceràmica grisa emporitana, de T.S. aretina i un *pondus* que és una dada indirecta per valorar una cronologia alta del moment de la formació del nivell per al qual proposaríem una datació en el darrer terç/darrer quart del segle primer, o poc més enllà.

UE 1032 Estrat sorrenc i força homogeni que s'estén al centre-oest de l'àmbit 15 sota les U.E. 1023 i, sobretot, 1031. Té poques inclusions, concretades bàsicament en algun fragment de ceràmica, i cobreix les pavimentacions U.E. 1063 i 1066 i l'estrat 1070. Datable a finals del s. I dC, és part de l'amortització de les estructures de la primera fase.

Hem quantificat 63 fragments. És molt semblant, quasi idèntic, a 1031, amb t.s. sud-gal·lica, entre els fragments de la qual destacaríem dos fragments decorats de la forma Drag. 37 i dos fragments de T.S. hispànica, sempre minoritària a Pla de Palol, i, molt interessant, dues vores de ceràmica africana de cuina, un tupí i un plat/tapadora. Pel que fa a la ceràmica comuna oxidada, recordem la presència d'un gran gibrell sense coll, i llavi inclinat decorat amb solcs concèntrics que fins ara no teníem documentada. Proposaríem la mateixa cronologia.

UE 1038 Estrat heterogeni i compacte estès per tota la banda est de l'àmbit sota la U.E. 1036. No està relacionat amb cap estructura d'una manera directa, cosa que ens fa pensar que ens trobaríem en una zona oberta, i s'assenta directament sobre les argiles (1060). El material arqueològic que s'hi ha recuperat permet datar-lo al segle I dC avançat, cosa que ens el relacionaria amb tots els estrats d'amortització de les estructures de la primera fase que han aparegut a la meitat oest de l'àmbit i en els àmbits veïns.

En total, 374 fragments, molt semblant a 1031. Consideraríem una intrusió un fragment de T.S. africana C, una base de la forma Hayes 50 un vora de cassola africana vernissada de la forma Lamboglia 9b que no pot ser anterior, de cap manera, a la segona meitat del segle segon (Atlante, 1981, 31-32) i un altre de D.S.P. (Dérivées des Sigillées Paléochrétiennes) que només representen el 0'8% del total, inapreciable. La t.s. sud-gal·lica és present en 20 fragments, entre els quals un petita copa de la forma Drag. 27 i un fragment decorat (Drag. 37) una base de gerra trilobulada de pasta grisa, típica del segle primer (Casas *et al.*, 1990, 43). Entre la terrissa grollera reduïda, assenyalem presència de tapadores (fig. 3,7) i olles/urna, sense coll i llavis oberts. Algunes objectes de vidre acompanyen aquestes troballes. Es fa notar, però, per damunt de tot, un conjunt nombrós d'àmfores -150 fragments- amb predomini absolut de les produccions local (Dressel 2/4, preferentment). És interessant recordar la presència de ceràmica comuna itàlica baix-republicana, una tapadora residual, tal com una vora de morter del tipus Empúries 36.2, d'idèntica cronologia (Aguarod, 1994, 191-192). Destacaríem, com a 1031, la descoberta d'un *pondus*. Defensaríem la mateixa cronologia.

U.E. 1063

Nivell molt compacte localitzat al centre de l'àmbit 15 sota la U.E. 1032. Està format per tres capes, la superior -que quasi no s'ha conservat- d'argila premsada, la del mig de terra verdosa en bona part procedent de pedres granítiques esmicolades, i la inferior de sorra. D'una forma totalment i absolutament irregular, s'allargassa de nord a sud fins

assolir 6'20 metres, mentre que l'amplada oscil·la entre els 150 i els 280 cms. Segons tots els indicis, es tracta d'un nivell de circulació, però no es relaciona amb cap estructura coneguda. S'assenta en part sobre la pavimentació 1066 i en part, a llevant, sobre les argiles. Ha proporcionat poc material arqueològic, entre el que destaquen uns fragments minúsculs de T.S. Sudgàlica i marmorata que li donen una cronologia aproximada de tercer quart del segle I dC.

UE 1070 Estrat heterogeni localitzat al sud-est de l'àmbit 17 sota les U.E. 1032 i 1049. Assentat sobre les argiles, esdevé més prim en direcció a ponent, fins que acaba desapareixent del tot. Es pot datar a finals del s. I dC i forma part dels nivells d'amortització de la fase més antiga localitzada a l'excavació.

El nombre de fragments ceràmics quantificats ha estat de 121, amb un domini absolut de la t.s. sud-gàlica, entre les ceràmiques fines d'importació, amb 78 fragments entre els quals identifiquem la forma Hermet 9, bellament decorada i molt rara (Passelac/Vernhet, 1993, 575) una vora de T.S. africana A, indeterminada, 3 fragments de ceràmica de cuina africana, amb un tupí i un plat/tapadora, fragments de gerra trilobulada de ceràmica grisa, comuna oxidada i una vora de morter de la forma Dramont D1, del segle primer a tot estirar àmfora bètica de salaons i indeterminada, entre les troballes més aclaridores. Una datació semblant a 1031, 1032 i 1038 sembla justificada.

U.E. 1092/1093

Retall (1092) de contorns totalment irregulars practicat a les argiles, al centre de l'àmbit 17, del qual en desconeixem la funcionalitat, si no és que ens trobem davant d'un petit abocador. D'un diàmetre aproximat de 70 cms i 15 de fondària, es trobava farcit per la U.E. 1093, formada per terra flonja i argilosa, amb restes de cendres i carbons i amb força material arqueològic. Es pot datar a finals del s. I dC.

Assenyalem la presència d'una copa petita de la forma Drag. 27, possiblement, amb un *sigillum* malauradament il·legible i un fragment de gibrell de ceràmica oxidada comuna.

UE 1165 Estat argilós i flonjo localitzat per tot l'àmbit 16 i per l'extrem occidental del veí àmbit 17, just fins a una rasa moderna que el destrueix. Cobert per la U.E. 1162, està retallat per la rasa de saqueig dels murs tardans 1072 i 1177, pels fonaments de l'estructura 1004 i pel retall 1183. Assentat damunt l'argila natural i datable a finals del segle I dC, es tracta segons tots els indicis d'una preexistència, malmesa tant per la construcció d'estructures posteriors com per les traces de destrucció d'aquestes mateixes. Cobreix, també, el retall 1176.

En total hem inventariat 184 fragments ceràmics entre els quals 7 de t.s. africana A, no classificables, 9 fragments d'africana de cuina, amb 2 vores de plat/tapadora, 25 fragments de t.s. sud-gàlica, amb fragments decorats de la forma Drag. 37 gerra trilobulada i 77 fragments d'àmfora, un 90% dels quals pertany a recipients de la forma Dressel 2/4 de producció local. Tanmateix, un fragment de nansa podria ser assimilada a un recipient d'origen oriental, de l'àrea de les illes de l'Egeu. Entre els objectes ornamentals, destaquem una agulla d'os treballat, fragmentada. El dataríem semblantment.

UE 1175 Farcit de la rasa 1176, al nord de l'àmbit, compostat per terra flonja i heterogènia. Cobert per la 1165, ha proporcionat alguns fragments d'àmfora tarraconesa altimperial Dressel 2/4.

(En el reduït espai que ocupa l'àmbit 16 hi ha diverses preexistències, concretades en la rasa U.E. 1176 amb llur farcit (U.E. 1175) i en l'estrat U.E. 1165, que trobem també en el veí àmbit 17. Si tenim en compte que aquest estrat apareix directament sota un estrat de sedimentació natural molt posterior, ens trobem amb el que ja apuntàvem en parlar de l'àmbit 15, és a dir, que l'estat de conservació de les preexistències altimperials és en aquest punt més significatiu que a la resta de la zona excavada, possiblement a causa de la necessitat per part dels autors de la posterior reforma baiximperial de conservar una cota de circulació més elevada).

Ha proporcionat un conjunt molt reduït de ceràmica, 14 fragments, cosa que el fa poc valuós a l'hora de tenir-lo present per precisar-ne la cronologia. Destacariem que d'un total de 11 fragments d'àmfora, 9 pertanyen a productes locals (4 assimilables a la forma Dressel 2/4 i un altre a la forma Dressel 7/11, ben documentada en aquest jaciment on degué ser objecte de fabricació (sobre aquesta forma, en context "català" (Nolla/Padró/Sanmartí, 1980, 200-203 i 211-214; Nolla/Canes/Rocas, 1982, 170-173, fig. 17; Miró, 1988, 99-110; Tremoleda, 2000, 124-126) que cal datar clarament dins del segle primer..

UE 1179 Estrat argilós i compacte situat a l'extrem sud de l'àmbit 12. Cobert per l'estrat 1164 i tallat per la rasa 1181, s'assenta directament sobre les argiles del subsòl. La presència de ceràmica africana de cuina i T.S.Africana A1 permet datar-lo pels volts de l'any 100 dC. Bé que de manera insegura, ja que no hi ha relació física directa, podria ser l'únic vestigi relacionable amb l'abandó de les estructures de l'àmbit 11 que s'ha preservat.

Hem inventariat 113 fragments ceràmics, amb 2 vores de t.s. sud-gàl·lica (formes Drag. 29 i 37, 3 fragments informes de T.S. africana A1, 3 vores de plat/tapadora de ceràmica de cuina africana, forma Ostia II, 302, 4 fragments de gerra trilobulada grisa i una vintena de fragments d'àmfora, 18 dels quals corresponen a produccions locals (6 assimilables sense discussió a la forma Dressel 2/4, un és una vora de G-IV (sobre la fabricació d'aquesta forma a la costa peninsular: Pascual, 1977, 69; Nolla/Canes/Rocas, 1982, 172-176; Gisbert, 1987, 104-118; Tremoleda, 2000, 128-129) i 2 informes correspondrien a recipients bètics. Com veiem cronologies similars en aquest cas, potser, ja dins dels primers anys del segle segon. És interessant assenyalar que hi sovinteja el material antic, com sol passar en moltes altres unitats estratigràfiques d'aquesta fase. Pel que fa a la ceràmica comuna oxidada, referim-nos a la presència d'un gibrell ded mides considerables amb forta rebava i llavi reentrant (vegeu, UE 1032, *supra*) i entre la terrissa de cuina reduïda, recordem peces de base plana, urnes o cassoles i de formes arrodonides

U.E. 1211

Estrat compacte i heterogeni, de potència molt irregular, que s'estèn pels àmbits 19 i 20 sota les U.E. 1200 i 1209. Cobreix directament una depressió aparentment natural de la roca mare, per la qual cosa la seva potència oscil·la entre 1 i 20 cms. S'hi fonamenten els murs tardans 1191, 1198 i 1199 i el contrafort 1212. El material arqueològic que ha

proporcionat (T.S.Sudgàl.lica, africana de cuina) ens remet a finals del segle I dC- principis del segle II, i es tracta sens dubte d'una preexistència.

UE 1244 Petita capa de terra argilosa, compacta, que localitzem a l'extrem nord-oest de l'àmbit 24 directament sota el nivell superficial modern. Se n'ha excavat una petita part, ja que s'endinsa en el perfil oest de la cata i desconeixem la seva funcionalitat. Algun fragment de T.S.Sudgàl.lica permet datar-lo al segle I dC.

Massa poc material per poder-se fer fort amb la informació que proporciona que és, tanmateix, complementària. Són 15 bocins, amb dos fragments de t.s. sudgàl.lica (una forma Drag. 27 i un informe amb *sigillum*, com a material més fiable. Presentem, també, un peu d'àmfora del país, robust i cilíndric, que no podem atribuir amb tota seguretat a una forma determinada

U.E. 1245

Gran estrat heterogeni i força compacte que s'estén per tot l'àmbit 24 sota el nivell superficial modern extret per la maquinària i les U.E. 1243 i 1244. D'una potència d'entre 10 i 25 cms, cobreix diversos abocadors (1250, 1254 i 1255), amb els quals guarda força proximitat cronològica. Es pot datar a finals del segle I dC gràcies a diverses formes de T.S.Sudgàl.lica i alguna d'africana de cuina.

UE 1250 Abocador localitzat al quadrant sud-oest de l'àmbit 24 format per un estrat de potència irregular (màxima de 25 cms) que conté nombrosíssim material arqueològic, format quasi exclusivament per fragments d'àmfora tarraconesa de la forma Dressel 2/4. Es troba cobert per l'estrat 1245 i s'assenta en part sobre el subsòl natural i en part sobre l'estrat 1255.

En total hem quantificat 143 fragments ceràmics, amb, només, un pedellàs de t.s. sud-gàl.lica. Tanmateix, el conjunt amfòric és molt clar, amb 69 fragments, dels quals 56 són productes del país, tots o quasi tots, assimilables a la forma Dressel 2/4, cosa que representa un 81% del total d'àmfores. Destaquem la presència d'una marca *in planta pedis*, al coll, anepígrafa. Entre la terrissa grollera reduïda, tornem a trobar urnes/olla i cassoles de vores obertes i rectes

U.E. 1254

Petit abocador d'àmfores Dressel 2/4 localitzat sota la U.E. 1245 a la banda est de l'àmbit 24, tallat per la rasa 1252. Es molt semblant, tant en composició com en cronologia, a l'abocador 1250 i s'assenta sobre la U.E. 1255.

UE 1255 Nivell heterogeni i amb molt material arqueològic que ocupa el terç meridional de l'àmbit sota la 1245 i sobre l'argila del subsòl. S'hi assenten els abocadors 1250 i 1254 i, de fet, ell mateix sembla format per un abocament general, si bé no tan concentrat, de materials arqueològics. La seva cronologia és idèntica a la dels abocadors que s'hi relacionen (segona meitat del segle I dC).

)

(L'àmbit 24 correspon sens dubte al sector d'una àrea oberta que formaria part de la primera fase constructiva identificada en aquesta part del jaciment, que hem datat, a grans trets, al segle I dC. Desconeixem del tot els seus límits, llevat potser de la banda

nord, on el mur U.E. 1206 el separaria d'un altre espai, molt parcialment excavat a l'àmbit 22. Per ponent i pel sud s'endinsa en el perfil de l'excavació i per llevant es troba destruït per les posteriors construccions baiximperials.

Aquest gran espai obert té una funció clara: serà utilitzat com a abocador, tal com demostra la gran quantitat de material arqueològic que s'hi ha recuperat, especialment concentrat en dues bossades (U.E. 1250 i 1254), però que es fa present arreu de l'àmbit. Cronològicament és molt homogeni i ben datat en un moment força concret, a la segona meitat del segle I dC. El predomini absolut d'àmfora vinària tarraconesa Dressel 2/4 que el caracteritza (se n'han exhumat centenars de fragments) és un altre element que denota clarament la relació del jaciment en aquesta època amb la comercialització per via marítima de la producció vinària local o, a tot estirar, regional.)

Aquest nivell ha proporcionat un important conjunt ceràmic –236 fragments. Del total, cal deixar de considerar una vora de t.s. africana C, forma Hayes 50 i, probablement, un fragment de ceràmica vidrada romana, un i altre intrusions que, percentualment, han de deixar-se de considerar (0'85% del total). Entre el material fiable, recordem la presència de 16 fragments de t.s. sud-gàl·lica entre els que presentem, a tall d'exemple, una copa de la forma Drag. 24/25, amb decoració exterior de finíssimes estries una base de t.s. africana A, 62 fragments (18'45% del total) de ceràmica comuna produïda al jaciment, gerres, plats, escudelles, tapadores.. i 100 fragments d'àmfora, dels quals un 74% són del país amb domini pràcticament exclusiu de la forma Dressel 2/4. Pel que fa a la ceràmica de cuina reduïda, documentem, sobretot, urnes/olles i cassoles de parets rectes i obertes

UE 1319

Poca ceràmica inventariada. Solament 25 fragments, amb 3 fragments de t.s. africana A, una assimilable a la forma Hayes 3 A, amb decoració a la barbotina de fulles (Hayes, 1972, 21-25) vores d'africana de cuina, entre les quals una cassola envernissada de la forma Lamboglia 9b, massa tardana per no ser una intrusió, 2 informes de t.s. sud-gàl·lica i un altre fragment intrús decorat a rodeta de t.s. clara B o "lucente". Entre la ceràmica grollera reduïda, assenyalarem una mena de gibrell de vora recta i lleugerament engruixida. Per aquest estrat semblaria més raonable defensar una data final de formació de primera meitat/mitjan segle segon.

UE 1336

En total només 30 bocins ceràmics. Hauríem de tenir en consideració una vora de t.s. africana A, forma Hayes 6 (Hayes, 1972, 29-31) i uns fragments de plat/tapadora de ceràmica africana de cuina. Recordem un fragment de vora de la forma Drag. 29 de la t.s. sud-gàl·lica i una "llagrima" de bronze fragmentada de 4'5 cm. Els dos bocins d'àmfora recuperats, són locals (Dressel 2/4).

UE 1340

44 fragments ceràmics, entre els quals assenyalaríem la presència de gerra de boca trilobulada, una gran escudella de la forma Drag. 37 de la t.s. sud-gàl·lica, àmfora Dressel 2/4, local, un fragment de Dressel 20 i 14 fragments (31'8%) de terrissa cuita a la mateixa vil·la

UE 1365

Hem quantificat 220 fragments ceràmics, entre els quals 11 (5%), són intrusions (4 fragments de t.s. africana C, 1 de t.s. clara B, 1 de t.s. "lucente", 4 de D.S.P., un assimilable a la forma Rigoir 18, un coll d'àmfora oriental de la forma Keay LIII i, potser, una vora de cassola de la forma Lamboglia 10 de ceràmica de cuina africana. Entre el material a considerar, recordem l'inventariat de 17 fragments de t.s. aretina, un amb decoració aplicada d'un crater, dues peces amb el *sigillum* ZOILI, ben documentat, també destacarem 28 fragments de t.s. sud-gàl·lica, entre els quals un plat de la forma Drag. 18/31 o 18b, a bastament representada entre el 60 i el 150 (Vernhet, 1975, 15; Passelac/Vernhet, 1993, 572) i una base de Drag. 37, 3 bocins de t.s. hispànica, 2 vores de t.s. africana A (1 forma Hayes 3A), ceràmica africana de cuina (plats/tapadora, tupins), gerra grisa trilobulada altoimperial, 24 fragments de ceràmica comuna oxidada de producció local (11%) i altres fragments de ceràmica comuna oxidada característics de contextos propis del segle sefon i tercer, com l'anomenada "escudella Llafranc" (Casas *et al.*, 1990, 241, per exemple), morter altoimperial de la forma Dramont D1 i 114 fragments d'àmfora (Dressel 2/4 del país, omnipresent, amb un dels peus amb un *sigillum* rectangular difícil de llegir, potser POP (?) (fig. 15,2), G-IV, Dressel 20). No sembla que poguem considerar datacions anteriors a la primera meitat del segle segon.

UE 1366

El nivell més potent d'aquesta fase, amb 687 fragments inventariats, entre els quals 12 han de considerar-se intrusius (3 t.s. clara B, 3 t.s. "lucente", 5 D.S.P., 1 de ceràmica vidrada moderna) cosa que representa solament un 1'74% del total. Assenyalarem la presència de 95 fragments de t.s. sud-gàl·lica, amb les formes Drag. 15/17, 18, 24/25, 29, 30 i 37, amb *sigillum* incomplet OFN. i Ritt. 8 i 2 *sigilla*; un únic fragment de t.s. africana A, forma Hayes 14B (Hayes, 1972, 39-41), potser, també, intrusiu, 18 fragments de ceràmica africana de cuina (plats/tapadora, cassoles de vora ametllada, tupins, llànties, morters altoimperial formes Dramont D1 i D2 (Aguarod, 1994, 141-144, fig. 19) i ceràmica de parets fines altoimperials, gerra trilobulada grisa ceràmica comuna oxidada cuita a Pla de Palol (19 fragments), comuna oxidada amb la peculiar "escudella Llafranc" i altres formes característiques amb alguns grafitis i 292 fragments d'àmfora (el 42'5% del total) que es distribueixen d'aquesta manera: 67 vores de Dressel 2/4 locals, 14 Dressel 7/11, també locals, 3 Dressel 7/11 sud-hispàniques, 1 Dressel 20; 44 peus tots assimilables als productes de la costa catalana, un amb marca efectuada abans de la cuita; 156 nanses, de les quals 126 pertanyen a àmfores Dressel 2/4 locals, 7 a Dressel 7/11 bètiques, 6 a la Dressel 20, 1 de vi de l'illa de Rodes, 2 Dressel 2/4 d'origen pompejà (tipus "DB"), 1 Dressel 2/4 itàlica i una Pélichet 46, també sudhispànica. En total 231 fragments de producció local, un 79% del total de les àmfores.

La troballa ritual de l'àmbit 22

A l'àmbit 22, a l'extrem occidental de la zona excavada, foren localitzades les restes d'un ritual. S'havien enterrat a l'estrat 1205, d'inicis del segle II dC, i estaven cobertes per l'estrat baiximperial 1201, datable com a mínim en ple segle IV. Estava compostat per una gerra de ceràmica comuna oxidada (1203), de panxa globular i vora exvasada, amb una nansa de secció plana i peu anular. Al seu interior (1204) hi havia un ou de gallina sencer, una moneda i cinc ossets, tres de xai i dos de porc o de senglar.

Es tracta sens dubte d'una ofrena ritual, segurament relacionada amb el culte a la fertilitat de la natura, ja que l'ou simbolitza la llevor de la vida que està a punt de sorgir

(Casas & al. 1995, 136-137). Una troballa quasi idèntica, si bé composta per diverses gerres agrupades en comptes d'una de solitària, s'efectuà a la vil·la de Tolegassos (Viladamat, Alt Empordà), i fou datada, amb reserves, al segle I dC. (Casas 1989, 99-102). Troballes molt semblants van tenir lloc a Vilauba i a Empúries.

És evident que la nostra troballa és més tardana que la de Tolegassos, ja que, estratigràficament, se situa entre els inicis del segle II i el segle IV. Tipològicament, la gerra no permet precisar més, ja que pertany a un tipus molt comú, i la moneda és il·legible. Pel que fa al ritual en si, es testimonia ja en època ibèrica, com a la Penya del Moro o a Cabezo de Azaila (Terol), continua al llarg de tota l'època romana i arriba, amb algunes variacions, fins al final de l'antiguitat (Casas 1989, 101-102).

Els segles segon i tercer

Les restes

Durant bona part dels segles II i III l'indret sembla restar clarament a la perifèria de la vil·la, tot i que no es tracta, ni molt menys, d'un sector abandonat, ja que les proves de la seva freqüentació són evidents. En tot cas, ens trobem davant d'una zona marginal, no destinada a cap funció productiva concreta més enllà del seu ús com a font de matèries primeres (pedra provinent dels edificis abandonats i argila del subsòl) o com a zona d'abocador de deixalles. Alguns cops, aquestes escombreres eren simples abocaments, mentre que en altres casos s'utilitzaren fosses que s'excavaven en el subsòl natural o que malmetien les estructures preexistents.

No queda clar si durant aquesta fase continuà dempeus i en funcionament el sector sud-oest (àmbits 22 i 24), a l'altra banda del mur 1189, que es perd més enllà dels límits occidentals de la zona excavada i contra el qual recolzarà posteriorment, en època baiximperial, un nou cos d'edificacions. D'una manera significativa, veiem que aquestes estructures són les que es troben més a prop d'on presumiblement hi havia les edificacions centrals i principals de la vil·la. Malauradament, aquest és un sector no massa ben conegut i amb els nivells posteriors a l'alt imperi molt malmesos, sobretot a l'àmbit 24, on només podem destacar la troballa d'una àmfora Gauloise 4, que va aparèixer sencera i buida, molt a prop del mur perimetral 1189. Aquí cal destacar també la troballa, a l'estrat 1427, de dues noves àmfores Gauloise 4 senceres, una d'elles buida, en un petit sondeig efectuat a tocar del mur 1189, significativament al costat oest de l'àmbit 35, en un indret que molt bé podria ser una perllongació cap al sud del mateix àmbit 24.

És certament difícil no veure un paral·lelisme entre la troballa d'aquestes tres àmfores, malgrat ubicar-se en zones relativament allunyades. Tot i que aquesta zona només fou excavada molt parcialment, les àmfores podrien indicar que el gran espai situat a l'oest del mur 1189 hauria estat una extensa àrea oberta utilitzada, entre d'altres coses, com a gran abocador, majoritàriament de recipients amfòrics. La utilització d'aquesta zona com a abocador, com hem vist anteriorment, ja es va poder documentar per al segle I dC i aquestes dades semblen indicar que devia perdurar en els segles següents. Hem de remarcar, a més, que dins l'àmbit 22 s'hi va localitzar un retall de potència considerable (1225) que s'endinsava en el perfil oest de l'excavació i que també pertanyia a la fase que ens ocupa, per la qual cosa cal prendre en consideració la possibilitat seriosa que

aquesta part del jaciment també fou en aquest moment, i malgrat la pervivència del mur 1189, igualment perifèrica.

Cap altra de les estructures construïdes que es van recuperar durant les excavacions funcionà en aquest període cronològic, qüestió que contrasta amb el fet que aquesta és una de les èpoques més actives, constructivament parlant, a les vil·les de les comarques gironines (i de gran part de l'imperi, tot sigui dit) i que només es pot explicar per la seva situació marginal dins la vil·la. No hem d'oblidar, per exemple, que la construcció del conjunt termal, situat al sud-oest del solar excavat, o almenys la seva reforma, es devia situar en aquest període cronològic.

En una vil·la més petita l'espai ràpidament s'hauria reaprofitat, però la gran superfície i l'abundància dels patis descoberts ja ens indica que ens trobem davant d'una propietat en la qual l'espai no és cap problema. Aquest segurament es trobava distribuït per sectors, distingint-se no només entre *pars urbana i rustica*, sinó que dins la segona cada sector devia estar destinat a una funció o producció diferent. Així, la zona que ens ocupa semblava destinada a la producció i envasat de vi. Quan aquesta producció es va abandonar, o va veure molt reduïda la seva importància, no es va pensar en aprofitar l'indret per treballar en un altre producte (cereals, oli o materials constructius, per exemple), donat que aquests ja devien disposar dels seus sectors propis i no calia traslladar-los. Potser si la zona excavada fos una altra hauríem apreciat, en canvi, un manteniment o fins i tot un augment de les estructures de treball, segons a què estigués dedicada, i no un abandonament com succeeix aquí.

A nivell morfològic el principal canvi produït durant aquests dos segles consisteix en la progressiva elevació del nivell de circulació del pati de migdia degut al seu ús com a abocador, fet que provocarà que en el període baiximperial els dos patis situats a llevant de l'edifici se situïn pràcticament a la mateixa alçada.

De nord a sud, les escasses troballes situables en aquest període són les següents. A l'àmbit 9, un retall de contorns irregulars (1098) destruïa una bona part de la cambra altimperial localitzada en aquest indret. Una mica cap al sud-est, a l'àmbit 14 (que, de fet, és part del pati superior o àmbit 15), s'excavà parcialment un potent abocador (1047) que va proporcionar una gran quantitat de material arqueològic. Força més al sud, a l'extrem meridional de l'àmbit 21, hi havia dos retalls, un de més antic (1246), malmès parcialment per un altre de més recent (1248), en el farcit dels quals es fonamentaven part de les estructures de l'àmbit construït posteriorment, en època baiximperial. Molt a prop, en el subsòl de l'àmbit 23, situat a l'oest, hi havia diversos estrats d'aquest moment, possiblement també abocadors, més o menys malmesos per les obres posteriors: a l'est i al sud-est, dos grans nivells d'abocament (1229 i 1239) i al nord-oest un retall efectuat a l'argila del subsòl (1230).

Més al sud hem de destacar la troballa d'un potent abocament d'escòria de ferro a l'antic pati inferior (1369), que ens parla de la probable existència d'un forn metal·lúrgic pels encontorns. De l'ús d'aquest sector com a abocador en tenim altres proves, com la major part dels antics recipients del magatzem de *dolia*, ara abandonats i majoritàriament trencats, que van ser farcits amb material d'escombrera, o la part més propera al mur 1347, del pati inferior, que va esdevenir un gran abocador de materials constructius (sobretot teules) i d'escòria de ferro (1329).

En els àmbits 30 i 32, finalment, hem de destacar l'estrat 2011, localitzat per sota del mur 1356. Aquest estrat no es va trobar associat amb cap estructura i sembla que es podria tractar d'un farcit de funció indeterminada que aprofitava terres d'un abocador de mitjans del segle III.

Materials i cronologia

Si analitzem independentment el material de cadascun d'aquests retalls i abocadors, trobem que es van anar formant al llarg d'un dilatat període de temps que abasta, a grans trets, la totalitat dels segles II, III i principis del IV. Així, cadascun d'ells constitueix una estructura tancada i amb cronologies precises i específiques. Anem a analitzar-los atenint-nos exclusivament a les seves dades cronològiques, de més antic a més recent.

-Retall 1248/farcit 1249

El retall 1248 es troba a l'extrem sud de l'àmbit 21. Farcit per l'estrat 1249, està retallat directament en el subsòl natural i es va documentar d'una manera molt parcial, atesa la proximitat de les estructures baiximperials que delimitaven la cambra. Es conservava en una profunditat màxima de 46 cm i es trobava afectat pel retall posterior 1246, que comentem més endavant. S'hi recuperaren un total de 110 fragments de ceràmica, quasi la meitat dels quals (51, 46'36%) eren àmfores, gairebé totes tarraconeses (Dressel 2/4). Entre les importacions destaca de forma clara la T.S.Sudgàl.lica (8 frags, 7'27%), encara que sense cap forma identificada. Hi havia també un informe de T.S.Africana A, tres de parets fines del tipus closca d'ou, i un de roig intern pompejà. En aquest context, és evident que els dos fragments de T.S.Africana C que s'hi van recollir són contaminacions i provenen de l'esmentat retall 1246. Sis fragments de ceràmica africana de cuina, entre els quals una vora de Hayes 23A, completen el repertori de ceràmiques d'importació. Entre la ceràmica comuna oxidada (22 frags., 20%), les dues úniques vores són de bols de Llafranc. Hi ha, també, 8 fragments informes de grollera reduïda i dos de vidre. Si bé les importacions ofereixen un panorama cronològic més propi de finals del segle I dC, potser els bols de Llafranc ens avancen una mica la cronologia, com a mínim, cap a la primera meitat del segle II (Casas & alii, 1990, 76), cosa que s'avé millor, fins i tot, amb el context general del jaciment.

-Estrat 1481

Es tracta d'un nivell de terra de color verdós trobat en el sondeig que s'efectuà dins l'àmbit 31, davant l'accés delimitat pels murs 1346 i 1370. Es trobava retallat per una fossa posterior (1480), que analitzem després, i s'assentava directament sobre un estrat de gresa ja estèril (1482). El material ceràmic de l'estrat 1481 (19 frags.) està conformat únicament per africana de cuina (7 frags.) i comuna oxidada (12 frags.). Entre la primera, tenim dues vores de la forma Hayes 23A, un plat/tapadora Ostia III, 332 i una cassola Ostia III, 267 (Hayes 197), conjunt que podem ubicar, a grans trets, a la primera meitat del segle II.

-L'obliteració del magatzem de *dolia*

Molts dels *dolia* del magatzem altimperial, comentat en el capítol anterior, romangueren oberts i buits en abandonar-se, i les seves restes foren colgades en el període que ens ocupa. Els farcits d'obliteració de tres d'aquests recipients han proporcionat material arqueològic suficient per a establir-ne una datació força precisa.

El farcit 1350, de terra sorrenca i flonja, que obliterated el *dolium* 1349, és força ric en material arqueològic (165 fragments). Entre les importacions, hi ha 2 vores (formes Drag. 18 i 27) i un informe de T.S.Sudgàl.lica, i 9 vores (tres de Hayes 8A, una de Hayes 9A, dues de Hayes 3 i dues de Hayes 6B) i 4 informes de T.S.Africana A. Dues vores de la forma Hayes 61 en T.S.Africana D són clarament intrusives, mentre que la ceràmica africana de cuina predomina d'una forma abassegadora, amb 65 fragments, dels quals 34 són vores (14 tupins, 6 plats/tapadora, 12 cassoles i 4 de la forma Lamb.10A/Hayes 23B). Entre les cassoles, destaca la forma Hayes 197 i també cal esmentar una base de llàntia amb la marca C.OPPI R... Les ceràmiques comunes hi són també molt abundants, amb 55 fragments, entre els quals trobem gerres, bols, cassoles i una tassa. Entre les àmfores, hem de destacar una vora de G-IV i una de bètica de la forma Dressel 20. Hem de situar la cronologia d'aquest estrat, gràcies sobretot a la T.S.Africana A i a la comuna africana, a mitjans del segle II, tot i que no es pot descartar una datació un pèl més tardana, de plena segona meitat de la mateixa centúria.

L'estrat 1352, que farceix les restes del *dolium* 1351, és força més pobre que l'anterior (33 fragments de ceràmica, dues restes de fauna malacològica i un anell de bronze). Tot i així, hi ha tres peces de T.S.Africana A (dues Hayes 8A i una Hayes 3A), i 6 vores i 2 informes d'africana de cuina, entre les que destaquem la forma Hayes 23A. Fora de les importacions, dues olles de grollera reduïda i, sobretot, un morter amb un perfil típic del segle I dC, conformen el material més destacable. Altrament, hi ha una nansa d'àmfora bètica de la forma Dressel 20 i un anell de bronze. El material datable dona al conjunt una datació de principis-primer meitat del segle II dC, és a dir, lleugerament anterior al farcit dels altres dos *dolia*.

En el farcit d'obliteració del *dolium* 1308 (estrat 1309) hi predomina de forma absoluta la ceràmica africana de cuina, amb 40 fragments (59'7% del total de ceràmica de l'estrat). Hi ha 22 vores, de les quals 12 són de plat/tapadora, 8 de cassola, una de tupí i una darrera de cassola de la forma Lamb. 10A/Hayes 23B. Entre les cassoles abunda la forma Hayes 199, que seria l'element més clar per situar cronològicament l'estrat en un segle II ja avançat (Atlante 1981, 218-219; Casas 1993, 60-63, 75-78 i 81-87), és a dir, més tardà que els conjunts exhumats als altres dos *dolia*. Entre la T.S.Africana A (dues vores i una base) destaquem un exemplar de la forma Hayes 3. Pel que fa a la ceràmica comuna (15 frags.), hem d'esmentar només un bol que presenta la vora reentrant i amb petit esgraonet per a la tapadora, que recorda la forma Hayes 21 en ceràmica africana. En cap cas es contradiu la cronologia proposada per les africanes de cuina.

-Abocador 1047/farcit 1037

Amb una datació lleugerament posterior, hem de destacar el gran abocador 1047, situat a l'àmbit 14, al nord del pati central, i retallat en el subsòl natural. De contorns i parets irregulars, assolida una amplada màxima, de 4'5 metres, amb una profunditat d'entre 30 i 60 cms. El seu farcit (1037) va proporcionar una immensa quantitat de material arqueològic, on predominava clarament la ceràmica, amb 895 fragments recuperats, que en va permetre una datació molt fidedigna.

Hi ha només quatre fragments de ceràmica de parets fines, un de T.S.Hispànica i 17 de T.S.Sudgàl.lica (1'89%), amb quatre vores, una de les quals és de la forma Drag. 27. La vaixel·la d'importació predominant és clarament la T.S.Africana A (63 frags., 7'03%), especialment del tipus A2. Les formes més representades són: Hayes 3C (3 frags.), 6B (2 frags.), 9 (2 frags.), 14A (1 frag.), 14B (4 frags.) i 16 (1 frag.). Hi ha alguns

fragments escadussers de T.S.Africana D, Lucente i D.S.P. que són sens dubte contaminacions procedents de l'estrat superior.

És especialment abundant en l'estrat 1037 la ceràmica africana de cuina, amb 267 fragments (29'83%), 92 dels quals són vores. 39 són de plat/tapadora, bàsicament de les formes Ostia II, 302; Ostia III, 332 i Ostia I, 261. Hi ha 20 cassoles de pàtina cendrosa, quasi exclusivament de la forma Hayes 197 o Ostia III, 267 A i B, 12 de la forma Hayes 23B i 5 de la forma Lamb. 9.

Amb 404 fragments (45'13%), la ceràmica comuna oxidada és el tipus més abundant, amb 89 vores, 62 bases i 31 nanses que conformen un repertori de formes variadíssim (bols, tasses, olles, gerres...). La ceràmica grollera, bàsicament composta per olles, urnes i tipins, amb 64 fragments, representa el 7'15 % del total de l'estrat.

Entre les àmfores (49 fragments, 5'47%) hi ha 8 vores (1 Dressel 1, 5 Dressel 2/4, 1 Dressel 7/11 i 1 G-4). Entre les nanses predominen també les de la forma Dressel 2/4 i G-IV. Hi ha cinc fragments de llàntia, entre els quals hem de destacar un fragment de disc amb decoració d'una testa barbada. Completen el repertori 16 fragments de vidre, 2 claus de bronze, una moneda de..., 13 claus de ferro, 5 fragments d'escòria, 2 plaquetes de marbre i fauna variada.

La cronologia d'aquest estrat és clara. Les formes Hayes 3C, 14 i 16 en T.S.Africana A i Lamb. 9 en africana de cuina ens porten clarament als volts de l'any 200, mentre que la total absència de T.S.Africana C ens avisa que no podem sobrepassar el primer quart del segle III quasi amb total seguretat.

-Estrats 1229 i 1239

A l'àmbit 23 s'hi documentaren dos estrats (1229 i 1239), apareguts directament sota les reformes baiximperials, que obliteraven una depressió natural de l'argila del subsòl. Malgrat la diferent numeració, és prou clar que ens trobem davant d'un mateix farcit d'abocador, amb un estrat inferior (1239) encara *in situ* i un estrat superior (1229) possiblement remenat posteriorment, tot i que quasi no s'hi va recollir cap intrusió. El materials, en qualsevol cas, són idèntics tant en quantitat com pel que fa a la seva tipologia i dades cronològiques, per la qual cosa els tractem plegats.

Hi ha un total de 577 fragments de ceràmica (373 de l'estrat 1229 i 204 del 1239). Entre les importacions, són residuals la T.S.Itàlica (1 frag.), Sudgàl.lica (1 frag.) i Hispànica (3 frags.) i intrusions la T.S.Lucente (1 frag.), D.S.P. (2 frags.) i T.S.Africana D (3 frags.). La T.S.Africana A hi és present, tot i que només amb 8 fragments (1'38% del total), amb una vora de la forma Hayes 9A i una de la Hayes 31. La T.S.Africana C, molt escadussera, està conformada per 3 fragments. La ceràmica africana de cuina, de bell nou, és la importació predominant, amb 51 fragments, que conformen el 8'83% del total de la ceràmica d'aquests estrats. Predominen els 15 plats/tapadora, amb presència important de la forma Ostia I, 262, absent en els estrats que hem analitzat fins ara. Hi ha alguna cassola de la forma Hayes 197, Hayes 23B, Lamb.9 i un exemplar força ben conservat de la forma Ostia I, 273 (Hayes 193).

Amb 304 fragments (52'68%), la ceràmica comuna oxidada hi és, amb molt, predominant. Hi estan especialment representades diverses formes de grans dimensions, com gerres, olles, urnes i un morter. Hi ha 108 fragments (18'71%) de ceràmica grollera

(olles i cassoles, sobretot) i 98 d'àmfora (16'98%). Entre aquestes, ultra alguns exemplars escassos de Dressel 2/4 i Dressel 20, predomina la G-IV, amb 7 vores i 2 nanses.

Hem de situar la cronologia d'aquest conjunt en ple segle III. La presència d'alguns materials que no trobàvem a l'estrat comentat anteriorment (1037), com el plat/tapadora Ostia I, 262 en africana de cuina, el plat Hayes 31 en Africana A i algun fragment de T.S.Africana C ho confirmen clarament. Precisar més és molt difícil, però la poca quantitat de T.S.Africana C, a diferència d'alguns conjunts més tardans que analitzarem a continuació, podria fer pensar que ens trobem, aproximadament, vers el segon quart-mitjans d'aquesta centúria.

-Estrat 1329

Es tracta d'un gran abocament de pedres i material de construcció (sobretot *tegulae* bastant senceres), situat a la banda nord del pati que constitueix l'àmbit 28 i que es recolzava contra el mur 1347. Hi ha quatre fragments de ceràmica de parets fines, dos de grisa emporitana tardana, 13 de T.S.Sudgàl·lica i 2 de T.S.Hispànica, entre els quals una vora decorada de la forma Drag. 37. Dels 10 fragments de T.S.Africana A, dos són vores de la forma Hayes 3C, un de Hayes 8A i un de Hayes 31. Entre la ceràmica africana de cuina (75 frags.), hi ha 12 plats/tapadora, 10 cassoles de patina cendrosa, 2 vores de cassoles de la forma Lamb. 9 i alguna olla de la forma Hayes 131. Predomina clarament la ceràmica comuna, amb 205 fragments i un repertori molt divers, mentre que la grollera reduïda és clarament més escassa (24 fragments). Les àmfores (33 fragments) ofereixen un repertori força variat: hi ha 2 vores de Dressel 2/4 tarraconesa, 3 de Dressel 2/4 itàlica, 7 de G-IV (de bell nou, la més abundant), 1 de Keay 3-africana I i 1 de Keay 5-africana IIA "con gradino", a més de 10 nanses de Dressel 2/4 tarraconesa, 1 d'itàlica, 3 de G-IV i 1 d'àmfora bètica (Dressel 20 o 23). La cronologia d'aquest estrat se situa amb pocs dubtes a la primera meitat del segle III, essent la forma Hayes 31 en T.S.Africana A i l'àmfora Keay 5 els elements de datació més tardana, i l'absència total de T.S.Africana C una dada important a tenir en compte.

-Retall 1246/farcit 1222

Al sud de l'àmbit 21 ens trobem amb el gran retall 1246, de forma més o menys ovalada i efectuat a l'argila natural, llevat de la banda meridional, on malmetia un retall preexistent (1248). Farcit per l'estrat 1222, es conservava en una fondària màxima de 52 cm, i a ponent es trobava afectat per la fonamentació del mur baiximperial 1191. El material ceràmic d'aquest farcit està compost per 172 fragments, amb un bon nombre d'importacions, entre les quals destaquem, per la seva importància numèrica i per la seva significació cronològica, la T.S.Africana C (20 fragments, 11'62%) i l'africana de cuina (54 fragments, 31'39%). Entre la T.S.Africana C hi ha 4 vores, de les formes Hayes 50 i Hayes 45 amb decoració a rodeta. Pel que fa a l'africana de cuina, trobem cassoles de la forma Hayes 23B i Hayes 197 i plats-tapadora de la forma Ostia I, 262.

La ceràmica comuna oxidada està representada per 45 fragments (26'16%), entre els quals hi ha 13 vores, sobretot de bols, plats i un petit morter amb llistell. La grollera reduïda té 20 fragments d'olles i cassoles, mentre que les àmfores, amb 21 fragments, conformen el 12'2% del total de la ceràmica de l'estrat. Entre aquestes, tanmateix, només hem de destacar un coll de G-IV.

La datació de l'estrat, per tant, ens ve donada per les formes de T.S.Africana C, que l'ubiquen en ple segle III, preferentment mitjans-tercer quart.

-Retall 1480/farcit 1479

Retall d'una fossa ubicada en el sondeig que es va realitzar dins l'àmbit 31, a l'accés situat entre els murs 1346 i 1370. Retallava l'estrat 1481, comentat més amunt i, en el seu farcit, de terra sorrenca i flonja, amb força cendres, s'hi han recuperat 69 fragments de ceràmica. Entre la vaixel·la d'importació hem de destacar 3 frags. de T.S.Sudgàl·lica (1 vora de Drag. 29 decorada), 5 de T.S.Africana A, amb una vora de la forma Hayes 14A, 1 vora de Hayes 50 en T.S.Africana C, i 14 fragments d'africana de cuina, entre els quals 4 plats/tapadora (1 Ostia II, 302; 1 Ostia III, 332 i 2 Ostia I, 262), una cassola Ostia III, 267 (Hayes 197), una cassola Lamb. 9 i tres tupins de la forma Hayes 131. Finalment, hem de destacar una vora de ceràmica coríntia decorada. Altrament, hi ha 31 fragments de ceràmica comuna oxidada, 7 de grollera reduïda i 5 d'àmfora, sense cap forma significativa. Un dels dos fragments de llàntia recuperats porta la marca FELICIS.

La datació d'aquest estrat és clarament del segle III, segons es desprèn tant de les ceràmiques africanes com de l'exemplar de ceràmica coríntia.

-Retall 1098/farcit 1097

El retall 1098 es trobava ubicat dins l'àmbit 9, d'època altimperial, del qual destruïa els hipotètics nivells d'abandó i de circulació, i fins incidia parcialment en el mateix subsòl natural. Es trobava farcit per l'estrat 1097, de terra sorrenca. Entre els 229 fragments que ha proporcionat aquest farcit, el nombre de ceràmiques d'importació és relativament escàs: 5 de T.S.Sudgàl·lica, 3 de T.S.Africana A, 1 d'Africana A/D, 4 de T.S.Africana C, 4 de T.S.Africana D i 14 d'africana de cuina. Les peces més representatives són un exemplar de Hayes 32 (tipus A/D) i una vora de Hayes 50 (T.S.Africana C). Hi predominen clarament les ceràmiques comunes oxidades (125 frags., 54'58%) i les grolleres reduïdes (44 frags., 19'21%). Entre els 25 fragments d'àmfora recuperats (10'91%), l'única forma identificada és la Dressel 2/4 tarraconesa. La datació d'aquest estrat s'ha de situar clarament en el segle III dC, segons es desprèn de les formes identificades, si bé els fragments de T.S.Africana D (tots informes i alguns dubtosos) podrien fer baixar la datació fins al segle IV.

-Retall 1225/farcit 1226

A l'extrem nord de la part excavada de l'àmbit 22, a la banda oest i a tocar del gran mur 1189, s'hi va localitzar un retall (1225) de més d'un metre de profunditat, que, malgrat tot, respectava clarament la integritat de l'esmentada estructura que, com veurem, continuà en funcionament durant tota l'època baiximperial. No en coneixem la forma ni les dimensions exactes, ja que la seva ubicació a tocar del mateix perfil de la cata en va permetre tan sols una documentació molt parcial. Tot i així, el material que va proporcionar el seu farcit (1226), prou abundant, fou suficient per establir una datació fidedigna.

Entre aquest material (83 fragments), predominen clarament les ceràmiques comunes oxidades (42 frags., 50'6%) i les grolleres reduïdes (14 frags., 16'86%). El material d'importació és tan escàs com variat: 3 fragments de T.S.Itàlica, 1 de T.S.Africana A, 3 de T.S.Africana C, 1 de T.S.Africana D, 3 d'africana de cuina i 1 de T.S. Lucente. Les formes més representatives són 2 vores i una base de la forma Hayes 50 en T.S.Africana

C i 1 vora de Lamb. 1/3 en T.S.Lucente. Entre les àmfores (14 frags.) hi ha dues vores de Dressel 2/4 tarraconeses i una base de G-IV.

Pel que fa a la datació de l'estrat, si bé el predomini de T.S.Africana C ens porta al segle III, és evident que la presència, per bé que escadussera, de T.S.Lucente i de T.S.Africana D ens abaixaria la cronologia, potser, fins al volts de l'any 300.

-Retall 1230/farcit 1231

Al nord-oest de l'àmbit 23 s'hi va documentar un retall arrodonit (1230), d'una profunditat màxima de 56 cm, que es trobava farcit per l'estrat 1231 i obliterat i lleugerament afectat per les construccions baiximperials.

El material ceràmic del farcit està compost per 223 fragments. Entre la ceràmica d'importació predomina clarament la T.S.Africana C, amb 23 fragments (10'31%), pertanyents exclusivament a plats de la forma Hayes 50, llevat d'una vora de Hayes 48. A banda, hi ha 1 vora de ceràmica de parets fines, 3 informes de T.S.Sudgàlica, 2 de T.S.Africana A i 3 de T.S.Africana D. L'africana de cuina, amb 19 fragments, constitueix el 8'52% del total de la ceràmica de l'estrat i, entre les 7 vores, n'hi ha una de cassola Hayes 23B, dues Lamb. 9, un plat/tapadora Ostia I, 262, un Ostia III, 332 i una cassola Ostia III, 108.

Les ceràmiques comunes hi són clarament predominants. Entre la comuna oxidada, amb 121 frags. (54'26%), destaquen algunes olles i bols força grans. La grollera reduïda hi és també força present, amb 33 fragments (14'79%). Pel que fa a les àmfores, n'hi ha 17 fragments (7'62%), entre els que hem de destacar una vora de G-IV i una de Keay 6 o 7, de producció africana.

El gran predomini de la T.S.Africana C ens situa amb pocs marges en ple segle III, i l'aparició d'una vora de la forma Hayes 48 a la segona meitat d'aquest segle. Hem de fer constar, però, la possibilitat de retardar una mica la cronologia cap al tombant de segle o, a tot estirar, als inicis del segle IV. L'aparició escadussera de T.S.Africana D i la forma Ostia III, 308 en africana de cuina donarien aquesta cronologia lleugerament més tardana.

-Estrat 1243

Al nord-est del gran àmbit 24 hi havia un estrat compacte (1243), molt malmès degut a la seva superficialitat i de funció desconeguda, que es trobava assentat damunt de nivells altimperials. Aquest nivell, molt pobre, també va proporcionar materials d'aquest moment, entre els que hem de destacar una vora d'àmfora africana assimilable a la forma Keay IV, datable a la segona meitat del segle III i al segle IV.

Analitzat independentment el material de cadascun d'aquests abocadors, trobem que es van anar formant al llarg d'un dilatat període de temps que abasta, a grans trets, la totalitat dels segles II i III. Així, cadascun d'aquests abocadors constitueix una estructura tancada i amb cronologies precises i específiques. A partir dels materials arqueològics que han proporcionat, els podem situar, a grans trets, en tres períodes diferents:

-Primera meitat/mitjans del segle II

-Segona meitat del segle II/principis del segle III

-Segle III (especialment mitjans/tercer quart)

Fase intermèdia.

L'excavació en extensió d'un jaciment de les característiques de Pla de Palol fa possible identificar i determinar els grans moments de construcció/destrucció que significarien reformes substancials que afectarien si no tot l'edifici, si una part molt important, de vegades amb la desaparició d'àrees construïdes, substituïdes per altres de noves, bastides en lloc anteriorment marginals i que afectarien amb més o menys intensitat tots els sectors de la vil·la. Si la història del lloc és prou llarga, aquests grans reformes, aquests grans canvis de vegades lligats a la consolidació i engrandiment del negoci, altres vegades a una millora de la qualitat de vida dels seus habitants, a la incorporació del luxe i, conseqüentment, a estades cada cop més sovintejades i més llargues dels amos a la propietat, o a accidents puntuals –incendis, preferentment-, són clares i fàcils de definir i de datar, ordenant-se en el temps d'una manera diferent i pròpia de cada lloc i separada, unes i altres, per varies dècades i fins i tot per uns quants segles. Més difícil és copsar les modificacions més puntuals, d'abast molt més limitat que puntillegen, amb més o menys intensitat, les llargues etapes entre fases. Les excavacions de Pla de Palol (1984 i 1998 /1999) que, com hem vist, han fixat amb seguretat les fases principals de la història del jaciment, han servit, també, per posar de manifest que entre la importantíssima Fase I que hem datat molt a finals del segle primer o, potser millor, en les primeres dècades del segon, i la Fase II, dels primers anys del segle cinquè, una i altra amb personalitat molt marcades i que afectaren tot el sector ben conegut del jaciment, hi ha tot un seguit de petits treballs, construccions puntuals, petites reformes, abandonaments i reincorporacions, abocaments i treballs d'aplanament d'espais marginals, que detectem amb certa freqüència però que moltes vegades no estem en condicions d'explicar satisfactòriament. A aquestes modificacions puntuals que ens fan ben papès que la vida i la seva dinàmica interna continuaven bullint al mig d'una d'aquelles llargues etapes, correspondria la UE 1368, un nivell de farciment/aplanament, prou potent i que ha proporcionat un dels conjunts de material arqueològic més nombrosos detectat a Pla de Palol i que presenta l'interès de ser cronològicament molt precís cosa que, en aquesta ocasió, permet copsar i fixar en el temps aspectes puntuals i importants del dia a dia d'una explotació agropecuària.

UE 1368

Aquest nivell arqueològic de notable extensió i potència té l'interès d'oferir-nos de manera molt clara, un panorama molt precís de l'*instrumentum domesticum* propi del segle tercer i, complementàriament, ens informa d'activitats constructives puntuals esdevingudes en aquell llarg període que s'esglaona entre les grans reformes de finals del segle primer/principis del segon i les modificacions substancials que tingueren lloc, com veurem, molt a finals de la quarta centúria o molt poc després. No és solament raonable sinó de sentit comú, imaginar que durant més de tres-cents anys aquell gran edifici en ple funcionament no fos objecte de modificacions, millores, canvis i reparacions necessàries per a continuar complint les tasques que li eren pròpies o per modificar puntualment superfícies destinades a una determinada activitat o per canviar usos d'espais determinats, sempre referint-nos a aquest sector central de l'edifici explorat arqueològicament entre 1998 i 1999 que, com s'ha anat veient i com tindrem ocasió d'anar constatant varies vegades al llarg d'aquest treball, no deixà de ser àrea perifèrica, important, no cal dir-ho, però marginal, un sector de grans patis de la *pars rustica* i *frumentaria* de la vil·la que s'ocupaven o es desocupaven en funció d'allò que calia i d'altres conjuntures puntuals que ens fugen. Tenim indicis, tanmateix, per

suposar que dins d'aquesta extensa etapa altres sectors del conjunt rural pertanyents a la *pars urbana* foren objecte d'inversions qualitatives, en luxe, bastint un edifici de banys, senzill però molt complet, eficaç i ben dissenyat que no és, sinó, la punta de l'*iceberg* d'una activitat que, altrament, no copsarem mai..

Aquest estrat ha proporcionat un total de 956 fragments de terrissa inventariats, fragments d'objectes de vidre –gots i copes, principalment- (13), un conjunt valuós de peces de bronze (monedes, claus, agulles..), 42 claus de ferro de secció quadrangular i altres objectes interessants (14), mostres nombroses d'escòria d'aquest metall que, com recordarà l'amable lector, sovintegen en moltes dels estrats d'aquest jaciment i que són prova de l'existència d'una ferreria que hauria estat en funció d'ençà del segle primer fins al darrer moment de la història del lloc, quinze agulles d'os treballades i ornamentals i un nombre representatiu de restes òssies i peces dentals que, una altra vegada, constaten la presència d'ovicaprins, *sus* i bòvids amb la odontificació escadussera d'au i de cérvol (banya). També cal esmentar la localització d'espines poderoses de tònids i restes malacològiques diverses (ostres, petxines, cargols de mar..) que es documenten constantment, sense estridències, en molts nivells arqueològics del jaciment.

El material ceràmic és d'una notable homogeneïtat i, tanmateix, tal com succeeix arreu, sempre acompanyat d'unes quantes intrusions la presència de les quals ja hem intentat raonar anteriorment. En total podem considerar com alienes a la formació de la UE 1368, 9 fragments de t.s.a. D, entre els quals hem identificat 3 vores (i una base de la forma Hayes 91 A o B, aquesta amb la peculiar decoració de rodeta i una altra vora de la forma Hayes 73, 3 vores i una nansa d'àmfores tardanes i, potser, un fragment de base que hem considerat t.s.c. "lucente". No representen, tots plegats, més del 1'5% del total, absolutament despreiable i que formarien part de les modificacions que significaren els grans canvis de la Fase II.

Entre les ceràmiques amb una cronologia fiable, pròpia dels moments de formació de l'estrat, destacariem 20 fragments de t.s.a. A, preferentment A2, posterior al 150 (un 2'1% del total), entre els quals assenyalarem el plat Hayes 3 B, les escudelles Lamboglia 3c o Hayes 16 (i dues altres Hayes 31 uns i altres entre les més modernes produccions en A (Casas/Nolla, 1986-1989, 203-207 i 210-213), 12 fragments de t.s.a. C (0'12%) amb la forma Hayes 50 i 6 fragments de t.s. c. B, de la vall baixa del Roine i posterior a mitjan segle segon, 3 fragments de gots cilíndrics, forma Spitzer 1942, fig. 1-22, decorats exteriorment a motlle, un més sencer, amb una escena ritual, de ceràmica obrada a Corint (Atlante, 1981, 255-256, tav. CXXIX,4) que trobem puntualment en contextos del segle tercer a casa nostra a la zona foral d'Empúries, per exemple a les UE 2002 (Aquilué *et al.*, 1984, 203 i 212, fig. 95,13) o 4001 (Aquilué *et al.*, 1984, 286 i 294-295, fig. 105,2) Girona, en el farciment superior de la torre romana de Casa Pastors (Nolla, 1988, 87-88, fig.6,21 i 22.), a la vil.la de Tolegassos, a Viladamat, en la UE 2004 (Merino/Rocas, 1989, 145-146, fig. 98,6) i que deixà de produir-se amb posterioritat al 268 com a conseqüència del saqueig de la ciutat de l'istme per part dels bàrbars, i una col.lecció numèricament extraordinària de ceràmica de cuina africana – 214 fragments, un 22'38% del total-, amb 54 plats/tapadora identificats amb totes les variants possibles amb l'Ostia III, fig. 332, Ostia IV, fig. 59, Ostia I, fig. 261, 42 cassoles de vora d'ametlla i fons estriat, de la forma Hayes 197/ Ostia III, fig. 267 i, potser, Ostia I, fig. 270 i Ostia I, fig. 272, 28 tupins, ben documentats als nivells més moderns del fòrum emporità (Aquilué *et al.*, 1984, 201.209, fig. 94 a 97 i 99) o del *kardo B* (Castanyer *et al.*, 1993, 168-170, fig. 16-17 i taula D) i la forma Vegas 47 (Casas/Nolla, 1986-1989, 209-210, fig.7,1 i 2), 30 plats/cassola envernissats assimilables a la forma Lamboglia 9 A, Lamboglia 9 b i una clarament assimilable a la

forma Ostia I, fig. 273 present, semblantment en els estrats més tardans de la ciutat regular d'Empúries (Aquilué *et al.*, 1984, 467-469, fig. 161,4) i 10 cassoles, també envernissades interiorment, que classifiquem com a Lamboglia 10B i 10 A, molt més comuna. El panorama és il·lustratiu. Predominen, com sempre, els plat/tapadora de vora fumada amb tota mena de variants, seguits de les cassoles recobertes d'una peculiar i resistent patina cendrosa i els tupins. Pel que fa a les plates/cassoles interiorment (i de vegades, també, exteriorment) envernissades, és sorprenent l'abundància de la forma 9 davant de la 10, omnipresent en conjunts dels segles segon i tercer en aquestes contrades: Roses (Martín/Nieto/Nolla, 1979, 231-233, 239, 249 i 252-253), Empúries (Aquilué *et al.*, 1984, 201-209, fig. 95-97 i 99; Castanyer *et al.*, 1993, 168-170, fig. 16-17), Girona (Casa Pastors; Nolla, 1977, 324-326 i 338-340), Torroella (Nolla/Puertas, 1988, 56-64, fig. 8-10), Tolegassos (Casas/Nolla, 1993, 51-55, 75, 81 i 91-93)... Del total d'individus identificats -173-, els plats/tapadora representen el 31'2%, les cassoles de vora ametllada el 24'27%, els tupins, el 16'18%, la forma Lamboglia 9, amb totes les seves variants, el 22'54% i la forma 10 A, el 5'78%). Entre les llànties, massa fragmentàries per poder-ne treure conclusions, són quasi exclusives les de disc, pròpies dels segles segon i tercer, entre les quals citaríem la forma Deneauve VII i VIII i una base amb marca grafitada abans de la cuita que llegim, no sense dificultats MANI, amb la A relligada a la M. Pel que fa a les àmfores, molt escasses (54 fragments i un 5'6% del total), si deixem de banda les intrusions (*supra*) molt tardanes, observem un predomini del recipient de base plana de la forma G-IV, amb 15 individus identificats (un 27% del total de les àmfores), les Dressel 2-4 del país (un 18'5%), amb un peu amb marca efectuada amb els dits abans de coure-la i una vora d'àmfora africana africana 2 A "a gradino" o Keay V (Keay, 1984, 114-115) que a Catalunya detectem d'ençà de la darrerria del segle tercer tal com podem observar, per exemple, a Empúries (Aquilué *et al.*, 1984, 202, fig. 94,14 i 467-469, fig. 162,6); molt més testimonials altres recipients Dressel 2-4 d'origen incert i una Dressel 20, bètica. d'oli. El panorama que se'ns presenta des de l'òptica dels grans contenidors, és coincident amb l'obtingut a partir de l'anàlisi de les ceràmiques d'importació, amb un predomini de l'àmfora de vi G-IV que sabem que era obrada a la veïna bòbila de Llafranc en ple segle tercer (Nolla/Canes/Rocas, 1982, 173-176) i que trobem constantment i en bon nombre en aquest territori en contextos del segle segon i tercer (per exemple a Empúries, Aquilué *et al.*, 1984, 202, fig. 94,12, 204, fig. 98,3 i 467-469, fig. 162,4 o la Fase III de Puig Rodon, a Corçà, Nolla/Casas, 1990, 200, fig. 8,3 i 4, fig. 9,8 i fig. 11,5).

Hem deixat pel final considerar el grup nombrós de les ceràmiques comunes oxidades que conformen més de la meitat del total (488 fragments i un 51%) de la terrissa inventariada. Es tracta d'un conjunt de produccions, locals, comarcals i regionals, on identifiquem plats, plates, gots, copes, gerres, gerros, tupins, olles, urnes i tot un seguit de recipients d'ús culinari però també a taula i on observem la presència massiva de perfils propis del segle segon i, sobretot, tercer. Aturem-nos-hi un instant: pel que fa als plats, detectem un nombre prou gran de plats/cassola (fig. 19,1 a 6), similars a la forma Lamboglia 9 de les produccions de cuina africanes que en aquest territori detectem en contextos de la segona meitat del segle segon (Casas *et al.*, 1990, 292-293, núm. 609 i 294-295, núm. 610) i primera del tercer (Casas *et al.*, 1990, 328-329, núm. 661) i un seguit de peces amb carena alta i llavi penjat o recte que són ben presents en nivells arqueològic ben datats en la segona meitat del segle segon (Casas *et al.*, 1990, 292-293, núm. 606-607). També sovintegen, amb formes diverses de marcada personalitat, les escudelles, de formes més globulars definint el llavi que trobem d'ençà la segona meitat del segle segon (Casas *et al.*, 1990, 260-261, núm. 515 i 262-263, núm. 519-520), altres de vora més recta, amb igual cronologia (Casas *et al.*, 1990, 260-261,

núm. 515), i, no cal dir-ho, l'escudella "Llafranc", de carena alta i llavi ben marcat i motllurat clarament reentrant que és la peça amnipresent en contextos alto-imperials en aquestes contrades a partir del segle segon i utilitzat tot el tercer (Casas *et al.*, 1990, 328-329, núm. 660 i 665-666, 360-361, núm. 721). Entre els recipients destinats a servir líquids, sovintegen les amforetes, amb dues nanses i les ampolles, de coll alt i estret i vora ben marcada més o menys desenvolupada. Recordem alguns probables recipients amb dues nanses amb paral.lels en contextos de la segona meitat del segle tercer (Casas *et al.*, 1990, 354-355, núm. 702 i 356-357, núm. 708-709) i una altra de vora més oberta amb peces similars també datades entre el 250 i el 300 (Casas *et al.*, 1990, 352-353, núm. 698 i 356-357, núm. 707) i entre les suposades ampolles, algunes recorden perfils ben documentats en la segona meitat del segle tercer (Casas *et al.*, 1990, 350-351, núm. 696, 352-353, núm. 697 i 354-355, núm. 702) i una altra de vora altíssima i esvelta, amb un grafit (LI, potser) que recorda, exagerant-los els perfils de les ampolles de segle tercer avançat i prefigura els d'aquesta mena de recipients en el segle quart. Pel que fa a les gerres convencionals, de gran diàmetre de boca, també en tenim representació, en alguna cas, amb grafit, una X, sobre la paret externa, algunes de les quals usaven complicades nanses fetes de quatre cordona elegantment entortolligats essent la majoria molt més senzilles. Les bases d'aquests recipients, amforetes, ampolles i gerres, solen presentar perfils estandaritzats que detectem d'ençà mitjan segle segon.

Interessa assenyalar la presència d'un suposat cassó amb un paral.lel molt pròxim ben datat dins de la segona meitat del segle segon (Casas *et al.*, 1990, 268-269, núm. 537-538) i tota una nodrida col.lecció de tasses que sovintegen en nivells de la segona meitat del segle segon (Casas *et al.*, 1990, 286-287, núm. 584 i 588). No oblidéssim pas la presència d'algunes tapadores amb paral.lels a partir del 150 (Casas *et al.*, 1990, 294-295, núm. 617).

Els grans gibrells i les gibrelles amb nanses aplicades a la paret del recipient o sobresortints i contraposades constitueixen un grup nombrós, amb llavi recte o inclinat cap a l'interior, amb paral.lels nombrosíssims a partir de la meitat de la segona centúria (Casas *et al.*, 1990, 308-309, núm. 636-637, 312-313, núm. 642, 334-335, núm. 681-682 i 374-375, núm.740-743).

Quant a la producció "local" de ceràmica oxidada comuna que hem anat trobant assíduament en les UE de la primera fase, també és present en aquest estrat amb moderació. Destacariem una escudella tipus "Lafranc" i gerres de boca ampla i bases de perfils convencionals .

Tampoc hi manquen els morters, amb la forma Dramont D2 i altres de llavi pla i recte que coneixem en altres jaciments d'aquestes contrades d'ençà mitjan segle segon (Casas *et al.*, 1990, 312-313, núm. 642 i 318-319, núm. 655).

Pel que fa a les ceràmiques reduïdes, preferentment grolleres, un 11'7% del total, destacariem el gran nombre d'urnes i/o olles, de base plana o lleugerament bombada, tupins, tapadores i d'algunes cassoles de parets rectes i obertes, amb formes i perfils ben coneguts al llarg de l'alt imperi, preferentment del segle tercer (Casas *et al.*, 1990, 332-333, núm. 673, 364-365, núm. 730-731 i 368-369, núm. 730-731). Alguns dels atuells mostren una senzilla decoració de cordons aplicats amb ditades impreses.

No creiem que hi hagi dubtes per datar la formació d'aquest estrat dins del segle tercer i, afinant, en el tercer quart/segona meitat, tal com indicaria la t.s. africana C, la ceràmica coríntia, les àmfores i la ceràmica comuna oxidada amb nombrosos paral.lels en mols jaciments d'aquest territori.

L'edifici baiximperial

Aquesta etapa intermèdia es va cloure en plena època baiximperial amb una gran fase constructiva que es concretà en diverses cambres articulades dins de tres grans cossos d'edificació clarament diferenciats, un al nord, l'altre al centre-oest i un tercer al sud-oest de la zona excavada. Les diverses troballes, especialment els *dolia* de l'àmbit 6, al cos nord, i els dos dipòsits de l'àmbit 18, al cos centre-oest, proven que ens trobem a la part rústica de la vil·la. Com s'analitza més endavant, el material arqueològic recuperat va permetre ubicar aquesta gran reforma a finals del segle IV o molt a principis del segle V.

Les estructures d'aquesta fase guarden totes una mateixa orientació, que segueix a grans trets els eixos cardinals i que està condicionada per la preexistència i el reaprofitament d'antigues estructures altimperials, que es fan especialment patents a la banda més occidental (mur 1189 i, potser, els àmbits 22 i 24). Cal distingir dos sectors, separats pel mur sud del gran pati oriental (àmbit 15) i pel mur sud de l'àmbit 23, que impliquen no només un canvi en la cota de circulació dels edificis, sinó també un canvi en la concepció dels mateixos. A la banda septentrional (cossos d'edificacions nord i centre-oest) els murs són fets amb pedres generalment de mida mitjana, lleugerament desbastades, unides amb morter de calç i formant filades més o menys regulars. La fonamentació de les estructures és considerablement profunda i, sobretot en el cos centre-oest, es veu reforçada amb un sistema de banquetes i contraforts. En els casos on la paret vista s'ha conservat en una certa alçada, s'ha pogut comprovar com els interiors anaven arrebossats amb calç, i tot plegat dona al conjunt una sensació de solidesa, bona planificació i cura en els acabats. En canvi, les estructures del cos sud-oest, fetes amb murs de pedres lligades amb fang, són sensiblement més fràgils i de construcció menys acurada, fet que sens dubte va propiciar la necessitat de realitzar-hi constants arranjaments i reformes, tal com es va documentar d'una manera efectiva, com veurem, en el transcurs de la seva excavació.

El cos nord

El cos d'edificacions del nord s'articula entorn d'un pati central (àmbit 3), perfectament delimitat als costats est i oest per sengles construccions que mostren una disposició simètrica: a la part exterior, un llarg passadís paral·lel al pati i, al costat oposat, dues cambres, de les quals la del sud, més petita, estava pavimentada amb *opus signinum*. Al nord, aquest pati està tancat per un mur cec (1102) que revesteix un retall de 90 cms efectuat a la roca mare i que el separa de l'àmbit 1.

El nivell de circulació del pati, en comptes de ser totalment planer, es disposava formant una lleugeríssima concavitat orientada a migdia, de manera que la diferència de nivell entre el seu punt més baix, a l'extrem més meridional, i els sectors més elevats, a tocar del mur nord (1102), dels murs exteriors dels corredors laterals (àmbits 2 i 4; 1017 i 1044, respectivament) i dels eixamplaments del pati cap al sud-est i al sud-oest, és d'entre 50 i 70 cms. La causa d'aquests desnivells l'hem de buscar, potser, en la topografia del mateix terreny natural, tot i que no podem descartar una voluntat expressa per part dels constructors del pati, destinada a facilitar el desguàs de l'àmbit en cas de pluges o de necessitats puntuals diverses.

D'aquesta manera, trobem que, gràcies a això, s'han conservat nivells preexistents justament en els extrems del pati: l'abocador de l'àmbit 9 (retall 1098 i farcit 1097) al

sud-oest, l'estrat 1136 al sud-est i l'estrat 1108 a tramuntana. Però també va caldre una aportació de terres en diversos punts on la cota no era suficientment alta, i aquesta és, precisament, la funcionalitat dels estrats 1084, 1042 i 1091, que elevaven lleugerament el nivell dels costats nord i est d'aquesta gran àrea oberta i que ens aporten dades cronològiques de gran utilitat.

Una part de la pavimentació del pati era de terra trepitjada, tot i que la presència d'un extens nivell de calç (1029) que en cobreix tot el quadrant sudoccidental fa pensar que un sector important del sòl d'aquesta àrea oberta estava recoberta amb aquest tipus de paviment i hi va estar fins al moment del seu abandó, tal com proven els estrats d'enderroc caiguts directament a sobre (1012 i 1016).

Passem a les cambres de la banda oest del pati. Coneixem força bé el corredor (àmbit 2), molt parcialment l'habitació pavimentada amb *opus signinum* (àmbit 5), bastant malmesa, i d'una manera quasi testimonial la cambra nord (àmbit 10), que es perd per sota del carrer que delimita l'excavació per aquesta banda.

El corredor (**àmbit 2**) es va trobar en força bon estat de conservació, tot i que no es va poder excavar el seu extrem més septentrional perquè s'endinsava en el perfil de la cata. Permetia comunicar el pati amb les cambres de ponent (àmbits 5 i 10) i nord (àmbit 1). Les portes d'accés documentades s'obrien una a l'extrem sud (1094) i l'altra (1138) a mig recorregut de la paret est, i comunicaven totes dues amb l'àmbit 3. El sòl del corredor experimentava una lleugera baixada cap a migdia i, en general, es trobava a una cota més alta que el pati i més baixa que les cambres de ponent i del nord, la qual cosa provocava desnivells que se salvaven amb petites rampes. Per la seva banda, la porta 1138 presentava brancals de rajol, mentre que els de l'altra porta, degut a la poca amplada del corredor, eren les mateixes cantonades dels murs perimetrals, dissenyades en forma de pilastra, una de les quals (1016) es va trobar caiguda *in situ* sobre el paviment del pati.

La llargada documentada del corredor és de 12'2 m, mentre que l'amplada varia entre 1 i 1'5 metres, donat que a ponent el delimiten dos murs diferents (1013 al sud i 1057 al nord), el primer dels quals es troba uns 50 cm més a l'oest que l'altre. Desconeixem la causa d'aquesta diferència entre la ubicació dels dos murs, que segurament calgui buscar a les cambres veïnes de ponent (àmbits 5 i 10), com veurem tot seguit molt mal conegudes. La paret est (1017) anava revestida interiorment amb un arrebossat de calç i la pavimentació de l'àmbit era de terra trepitjada, tot i que cal tenir presents les restes d'un sòl d'*opus signinum* (1059), mal conservades al centre de l'àmbit, potser pertanyents a una fase posterior d'ús.

L'**àmbit 5** és una cambra pavimentada amb *opus signinum* (1014), de la qual en coneixem només el seu extrem est. Segurament anàloga a l'àmbit 7 de l'altra banda del pati, es troba situada en una cota força elevada i la seva superficialitat va fer que les troballes presentessin un estat de conservació molt deficient. Al nord, el mur 1156 la separa de l'**àmbit 10**, de la qual se'n coneix tan sols una part molt petita de la raonada sud-est.

Les cambres del costat est del pati estaven més ben conservades i es van poder excavar en la seva pràctica totalitat. El passadís (àmbit 4) es comunicava amb el pati, a ponent, i

també donava accés a les dues cambres corresponents de l'altra banda: la del paviment d'*opus signinum* (àmbit 7), al sud, i un magatzem de vuit *dolia* (àmbit 6), al nord.

L'àmbit 4 és un passadís allargassat de 14'20 per 1'20 metres. Comunica amb el pati a través de dues portes (1105 i 1106) obertes al mur oest (1044) i d'una tercera, oberta a l'extrem sud, que ens ha arribat molt malmesa. A l'àmbit 7, al sud-est, s'hi obre a través de la porta 1111 i a l'àmbit 6, al nord-est, a través de la porta 1112. Finalment, es troba totalment obert a l'àmbit 1, al nord. Una aportació de terres (1117 i 1120) serví per assolir un nivell de circulació planer que només feia pujada a l'extrem nord, on la mateixa argila natural, que hi aflorava, fou retallada en rampa per tal de constituir-se en accés cap a l'àmbit 1, el nivell de circulació del qual es trobava a una cota clarament superior.

L'àmbit 7 és una cambra rectangular de 5'90 per 3'10 metres que s'estén al sud de l'àmbit 6 i a l'est de l'àmbit 4, amb els quals es comunicava mitjançant sengles portes (1152 i 1111, respectivament). Pel sud limita amb el sector sud-oriental del pati, al qual s'hi obre una tercera porta (1142). La totalitat de la superfície de la cambra està pavimentada amb *opus signinum* (1053), com succeeix de manera anàloga a l'altra banda del pati (àmbit 5).

L'àmbit 6 és un magatzem de *dolia*, dels quals se n'han trobat vuit, tots *in situ*, però en un estat de conservació força dolent. Tan sols tres (1119, 1123 i 1125) es conservaven en alçades superiors als 30 cms i en el seu interior hi havia restes dels mateixos *dolia* barrejades amb l'enderroc general (1113), cosa que evidencia que s'abandonaren buits i que, en enderrocar-se la cambra, s'esclafaren, i la major part dels fragments va caure dins de la pròpia estructura.

L'àmbit té una forma rectangular, amb portes que el comuniquen amb els àmbits 4 i 7. Al nord, on l'argila natural fa pujada, el desnivell se salvà mitjançant un retall d'entre 30 i 50 cms, al caire del qual s'assentà el mur 1148, que separa el magatzem de *dolia* de l'àmbit 1. Molt menys clar és el límit de llevant, on un retall irregular i esbiaixat (1109) separa la cambra de l'àmbit 8. Tan sols a l'extrem nord-est el límit està ben marcat pel petit tram de mur 1149, mentre que la resta hem de suposar que fou destruïda a causa de l'extrema superficialitat de l'indret, la mateixa que ha malmès pràcticament del tot els àmbits 8, a l'est, i 1, al nord.

Aquestes construccions tenien molt probablement dos pisos. L'àmbit 6 tenia un pilar central que en sostenia la coberta (1122), i entre l'enderroc que obliterava l'àmbit 4 (1107) hi havia grans fragments de paviment d'*opus signinum* caiguts entre una gran quantitat de runa i que foren trobats en posició quasi vertical, que indicaven que l'enderroc havia tingut lloc violentament i des d'una alçada considerable. Així mateix, la repetida troballa, a banda i banda del pati, de tambors de columna discoïdals de terrissa entre els enderrocs, alguns d'ells encara lligats amb morter de calç, indica que, molt probablement, el segon pis s'obria al pati amb una galeria porticada.

A tramuntana del pati es va localitzar un àmbit allargassat (àmbit 1), que fou trobat en un estat de conservació pèssim, donat que el seu nivell de circulació se situava a una cota sensiblement més elevada. Els accessos a aquest àmbit des del sud es feien també a través dels dos corredors (àmbits 2 i 4), que salvaven el desnivell existent mitjançant un sòl en rampa, ben documentat sobretot a l'àmbit 4. No existia, en canvi, cap connexió

directa amb el pati, a causa de l'esmentat desnivell del terreny, que fou arranjat amb un terrassament i un mur cec o amb finestres -que no ens han arribat- com a úniques obertures (1102).

A la seva part sud el pati s'eixampla cap a llevant i cap a ponent, ja que les construccions que el delimiten per aquests dos costats s'acaben. Sembla que els braços sud-est i sud-oest d'aquesta àrea oberta permetrien la comunicació directa amb altres sectors de la vil·la, avui per avui desconeguts (si descomptem l'àmbit 12, al sud-oest, que es va poder excavar només d'una manera molt parcial) i que es trobaven en un estat de conservació molt deficient. Estructures pertanyents a altres fases constructives van subdividir aquí aquesta gran àrea oberta a efectes d'excavació (àmbits 9, 11, 13 i 14) i la van separar de l'altre gran pati (àmbit 15) que, com hem vist, ja existia a l'Alt Imperi i que ara continuà funcionant com a tal.

L'àmbit 12 sembla tancar per ponent el braç sud-oest del pati. Malauradament, la proximitat del perfil oest de l'excavació només en va permetre el coneixement d'una part molt petita, que constituïa la seva raconada sud-est. Assentat damunt les restes d'una cambra més antiga (àmbit 11), en coneixem els murs de ponent (1155), que el separava del pati, i de migdia (1004), que el separava dels àmbits 16 i 17. Les restes més antigues es van colgar mitjançant una aportació de terres (1169), encara que l'excavació no va permetre documentar el nivell de circulació de la cambra d'una forma clara, degut a l'escassa superfície excavada, a l'espoli immediatament posterior a l'abandó i a la superficialitat de les restes.

Els àmbits 16 i 17, al sud del 12, constitueixen, de fet, una zona de pas entre els patis, el cos nord i el cos centre-oest. Això es fa especialment patent en el cas de l'àmbit 17, que seria un espai estratègic, distribuïdor del pas cap al cos centre-oest a través de l'obertura nord de l'àmbit 21, entre els murs 1068 i 1072; cap a l'àrea oberta de llevant (àmbit 15) des de les desconegudes cambres occidentals (si descomptem el petit fragment de l'àmbit 16) i cap al nord (àmbits 2 i 5) travessant el braç sud-oest del gran pati septentrional.

Igual que l'àmbit 12, aquests dos àmbits, separats entre si pel mur 1177, es van trobar molt malmesos per la seva superficialitat i pels espolis soferts en el moment mateix del seu abandó, que arribaren a fer desaparèixer fins i tot bona part dels mateixos murs. En canvi, s'hi van poder excavar, en relatiu bon estat de conservació, diversos nivells, ja comentats, pertanyents a l'etapa altimperial, que l'edificació del del Baix Imperi, a diferència d'altres sectors del jaciment, no havia destruït.

El cos centre-oest

Aquest cos d'edificacions es construí adossat a l'antiga gran paret mestra que delimitava per llevant els àmbits 22 i 24 (1189). Està constituït a l'oest per tres cambres quadrangulars contigües (de nord a sud, àmbits 18, 19/20 i 23) i una llarga estança a l'est (àmbit 21) que abasta tota la longitud del cos.

L'àmbit 21 se'ns dibuixa clarament com una zona de pas i de comunicació (com ho són, al nord, els àmbits 2 i 4), però la seva major amplada, 3'5 metres, ens indica que és quelcom més. La gran obertura que mostra a l'extrem nord, així com el fet que la paret sud (1251) sigui, en canvi, cega i el desnivell natural del terreny cap a migdia se salvi

mitjançant una rampa, sense graons, fan pensar en un magatzem de càrrega i descàrrega, en el qual hi podrien entrar i sortir carruatges, que hi arribarien exclusivament a través de l'àmbit 17, al nord.

La pavimentació de l'àmbit, llevat de l'extrem sud, on hi havia dos retalls preexistents (1246 i 1248), és la mateixa argila natural del terreny retallada i fa baixada cap a la paret cega de migdia (1251) amb un considerable desnivell de quasi un metre. Això ho hem de relacionar tant amb el pendent natural del terreny com amb la inconveniència, degut a les característiques funcionals de la cambra, de realitzar-hi graons o terrassaments.

Tot plegat va obligar a cercar un seguit de solucions arquitectòniques per consolidar l'estructura d'aquesta cambra tan allargassada i també per salvar el desnivell que hi havia respecte a les cambres circumdants. Així, la llarga paret oest (1191) va haver de ser reforçada amb un seguit de contraforts, donat que, a més, s'hi obrien les portes que donaven accés als àmbits 18, 19/20 i 23, els paviments dels quals sembla que es trobaven a una cota similar. El desnivell, per tant, va fer que l'accés a l'àmbit 23, el més meridional, s'hagués de realitzar mitjançant la construcció de l'escaló 1214, d'una llargada prou considerable, que fa pensar que la porta corresponent seria força ampla i justificaria així encara més la necessitat de reforçar la paret. La paret est (1185), en canvi, tan sols tenia una petita porta, al sud, delatada per l'existència d'una escala de tres graons (1223), que possibilitava l'accés directe al pati (àmbit 15).

Les tres cambres a les quals aquest corredor donava accés són, de nord a sud, els àmbits 18, 19/20 i 23. La més septentrional (**àmbit 18**) és una estança rectangular de 5'90 per 3'65 metres, en la qual l'estat d'arrasament de la cambra i l'espòli, ja antic, dels murs perimetrals (1189 a l'oest, 1072 al nord, 1191 a l'est i 1197 al sud) va impedir indentificar-hi portes, accessos i pavimentacions. El nivell hipotètic de circulació coincidiria, a grans trets, amb la cota superior del subsòl natural, identificada al terç oriental de la cambra. La resta estava ocupada per dos dipòsits rectangulars amb els angles arrodonits diposats paral·lels i orientats nord-sud, dels quals només en restava el retall a l'argila natural (1216), ja que foren desmuntats i espoliats amb posterioritat.

Al sud d'aquesta cambra, l'**àmbit 19/20** ocupà un espai lleugerament trapezoïdal de 5'90 metres de llarg per 3'50 a 3'75 d'ample, en un punt on certes irregularitats del terreny natural obligaren a construir, al sud-est, el contrafort 1212 per assegurar la solidesa de l'edificació i a anivellar el sòl amb una aportació de terres (1200 i 1209). De bell nou, l'espòli posterior ens va impedir conèixer amb certesa els accessos i les comunicacions amb els àmbits veïns.

Més al sud hi ha l'**àmbit 23**, una cambra quadrada de 5'80 metres de costat. El desnivell del terreny cap al sud i cap al sud-est i la necessitat de construir un nivell de circulació planer i relacionat amb el dels àmbits veïns 18 i 19/20, ultra permetre la conservació de preexistències, van comportar l'aportació d'un estrat d'anivellament (1228). La pavimentació era d'*opus signinum* (1227), que només conservem a la raonada nord-est, però que és suficient per oferir-nos la cota de circulació de la cambra. Els accessos es feien des del corredor de llevant (àmbit 21) mitjançant un graó, ja esmentat més amunt, que salvava el desnivell existent (1214) i, potser, des de l'àmbit 19/20, al nord, tot i que el mal estat de conservació de les estructures impedi certificar-ho. No sembla que s'hi pogués accedir des dels àmbits 24, a l'oest, i 25, al sud, dels quals els separaven sengles

parets mestres (1189 i 1215, respectivament), tot i que el mal estat de conservació d'aquestes estructures, de bell nou, impedí assegurar-ho del tot.

El cos sud-oest

Adossades al sud del cos centre-oest, es van bastir tot un seguit de construccions que en conformaven, de fet, una continuïtat cap a migdia, si bé amb tot un seguit d'importants diferències constructives, fàcilment apreciables a primer cop d'ull. Les cambres situades immediatament al sud dels àmbits 21 i 23 originalment es distribuïen en planta sota la forma d'una doble filada de cambres, amb l'eix principal en direcció nord-sud. És a dir que, a diferència del que passa als altres dos cossos, hem de descartar, a la part de la construcció afrontada al pati, a llevant, l'existència de passadissos de comunicació entre les cambres diverses.

La principal diferència entre les estructures dels altres dos cossos i aquestes es troba en la seva tècnica constructiva. El cos sud-oest va ser edificat amb parets de pedra lligada amb fang, i només s'aprecien restes de l'ús de morter en el llarg mur preexistent 1189, que -igual com passa amb el cos centre-oest- tancava per ponent tot el conjunt. En aquest sentit, val a dir que l'ús d'aquest morter respon segurament a una reparació de l'esmentat mur feta en el moment de construir-se l'edifici baiximperial.

Les construccions d'aquest sector són, doncs, bastant precàries. L'amplada dels murs en general no sobrepassa els 40 cm, fet pel qual descartem l'existència d'un segon pis. A més, a la poca entitat de les restes s'hi ha d'afegir l'estat d'arrasament general que presenta especialment el sector més meridional, on alguns murs no conserven ni una filada de pedres en bona part del seu traçat.

Aquest estat d'arrasament de les estructures es va produir bàsicament degut a una acció antròpica que, combinada amb la morfologia del terreny, va malmetre especialment aquest sector. D'una banda, cal recordar que la majoria de camps d'aquesta zona van ser conreats intensament fins a ben entrat el segle XX. A aquest factor s'ha d'afegir el fet que la potència de terra conservada per sobre dels nivells geològics i arqueològics era molt escassa a tota la zona compresa entre l'actual Hotel Xaloc i els apartaments Cala Rovira (antic annexe de l'Hotel Costa Brava). La combinació d'aquests dos factors permetrien explicar l'estat de destrucció en què es van trobar moltes estructures i l'alteració de la seqüència estratigràfica original que es va poder documentar en alguns àmbits i a la qual ens referirem oportunament.

L'aspecte de les cambres més septentrionals del cos sud-oest de l'edifici baiximperial, que foren distribuïdes a efectes d'excavació entre els àmbits 25, 26, 27, 29, 30, 32 i 33, és difícil de reconstruir ja que aquest sector, com veurem, va ser objecte de posteriors remodelacions que, entre altres coses, van ampliar cap a llevant l'àmbit 26, situat al nord-oest, i van malmetre i obliterar una bona part dels antics límits de les cambres originals. Les dades que va proporcionar l'excavació, tanmateix, permeten treballar amb hipòtesis força viables i reconstruir amb incerteses només de caire parcial l'aspecte original d'aquestes construccions.

Arran de la seva construcció, tot aquest sector va ser objecte d'un terraplenament que va significar la pujada del nivell de circulació i que va comportar la total obliteració de les restes dels diferents *dolia* que encara es conservaven, segurament força malmesos, del

magatzem del segle I dC, llevat de dos (1280 i 1281) que, com veurem aviat, es conservaven sencers i van ser reaprofitats.

Si bé la funcionalitat d'aquestes cambres resulta difícil d'establir més enllà del seu ús per a tasques productives, sabem no obstant això que l'habitació que ocupava originalment el quadrant nord-oest d'aquest edifici (**àmbit 25**) era una cuina. (3.32 per 4.15m.) Pavimentada amb terra piconada, se'n va recuperar, a la banda de llevant, la base d'un fogó format per tres *tegulae* incrustades en el sòl. Aquest sistema de fogons no és exclusiu d'aquest jaciment i el trobem documentat, per exemple, a les vil·les de Vilauba (Camós) o Els Ametllers (Tossa de Mar).

Al sud-oest de la cuina hi havia una altra cambra que no sabem del cert si s'estenia per la totalitat dels àmbits 26 i 33, o bé si hi havia algun mur mitger que la subdividís. El que és segur és que aquest àmbit hostatjava els dos *dolia* que havien sobreviscut a l'abandó i a la ruïna del magatzem altimperial. Si bé és cert, també, que no podem descartar del tot que aquests dos *dolia* fossin col·locats en el moment de bastir-se l'edificació tardana, hem de fer notar que resultaria molt curiós que les seves bases s'enterressin a la mateixa profunditat que les dels envasos del primer magatzem i, sobretot, que respectessin la disposició i l'ordenació d'aquell. Així doncs, el més probable és que es reaprofitessin, segurament després de la seva neteja i reparació i, així, quedaren incorporats a la nova cuina veïna per al funcionament de la qual, sens dubte, tingueren gran utilitat. Les boques de les dues grans gerres que, naturalment, es conservaven per damunt de la cota de circulació de l'estança, es van trobar tapades amb sengles fragments de tègula i el seu interior va aparèixer buit, per la qual cosa podem afirmar que es van utilitzar al llarg de tota l'etapa de vida de l'edifici, més enllà de les remodelacions tardanes i fins al seu abandó.

Així mateix, la ubicació del fogó de la cuina aportà les dades que ajudaren a interpretar la forma original d'aquest conjunt de cambres, molt afectades per reformes posteriors. Efectivament, el fogó se situava immediatament a l'oest i a tocar d'una rasa d'espòli que continuava pel nord el petit tram conservat d'un mur que discorria en direcció nord-sud (1279) i que, encara més a migdia i després d'un tram on també havia desaparegut, va continuar apareixent, tot subdividint longitudinalment en dues parts quasi iguals l'espai del cos sud-oest. Les reformes posteriors, sobretot l'eixamplament de l'àmbit 26 cap a llevant, s'hi superposaven clarament. Així mateix, d'aquesta manera, el fogó quedaria ubicat en un dels costats de la cambra, a tocar de la paret, fet que sembla més lògic que no pas en un espai més central, tal com s'esdevindria si el mur 1279 no formés part de la cuina.

Aquesta paret constituïa, doncs, la separació entre la filada de cambres situada a occident del complex (àmbits 25, 26 i 33 al nord i 34, 35 i 37 al sud) i la filada davantera, construïda a imitació del passadís (àmbit 21) situat al nord del mateix (àmbits 30 i 32 al nord i 36 i 38 al sud). Aquest mur se situa lleugerament més endarrerit que el mur divisor del cos centre-oest (1191), i el mateix succeeix amb la façana oriental, afrontada al pati. Hi ha dues possibles raons per a explicar aquest fet. Per una banda, la part septentrional d'aquest nou edifici se situava en el desnivell entre els dos antics patis (tot i que aquest desnivell fos ara menys acusat, després de servir durant un segle d'abocador el pati inferior (àmbit 28) i d'haver-se pujat la cota de circulació de les noves cambres), i l'endarreriment de la façana podria tenir relació amb l'aprofitament, encara, de l'antiga rampa de comunicació entre ambdós patis.

Poca cosa podem dir de les cambres que originalment ocupaven el quadrant nord-est d'aquest cos d'edificacions (àmbits 30 i 32), la construcció de les quals comportà l'obliteració definitiva de l'antic magatzem de *dolia*, i que ens han arribat absolutament afectades per les remodelacions posteriors (eixamplament de l'àmbit 26 cap a llevant i construcció dels àmbits 27 i 29, al nord-est).

L'àmbit 32 és una habitació que ofereix una planta irregular, ja que el seu angle nord-oest fou ocupat parcialment amb posterioritat en la reforma de l'àmbit 26. Originalment tindria una planta rectangular de 3'8 m. per 4'9 m. i estaria comunicat amb els àmbits 33, a ponent, i 36, a migdia, sense que s'hagi pogut identificar amb claredat la seva funció. L'àmbit 33, per la seva banda, és una cambra originalment quadrangular, però també desfigurada per la reforma de l'àmbit 26, que devia ocupar part del seu espai nord. D'aquesta habitació només se'n va excavar un potent nivell d'enderroc del sostre barrejat amb nombroses restes d'àmfora que es devien trobar *in situ* (1395). Aquesta gran quantitat d'àmfora apareguda va permetre suggerir la possibilitat que la funció d'aquest espai fos la de magatzem.

Pel que fa a la distribució d'aquestes estances, la hipòtesi més probable és que l'àmbit 30, al nord-est, seria una cambra més allargassada i, potser, tindria la funció d'espai d'accés i de comunicació des del pati de llevant cap als altres àmbits (25, 26, 33 i 32), en una disposició com veurem tot seguit significativament anàloga a la de les cambres del sud, menys afectades per reformes posteriors. Aquí, l'àmbit distribuïdor seria el 36 i permetria el pas i l'accés als àmbits 34, 35, 37 i 38. Hem d'esmentar que aquestes cambres més meridionals es van trobar molt afectades degut a la seva extrema superficialitat.

L'àmbit 34 és una habitació de planta rectangular de 4'2 m. d'amplada per 5'6 m. de llargada, aproximadament. A l'angle nord-oest s'hi va trobar el basament d'un *dolium* (1398), d'1 m de diàmetre i uns 0'3 m d'alçada conservada, les parets del qual s'alçaren amb filades fetes de fragments de *tegula* i d'àmfora, arrebossades amb morter de calç. Al fons del basament s'hi podien observar dues empremtes que podrien correspondre a una *tegula* que hauria estat col·locada amb la cara superior cap avall quan el morter encara estava fresc. Restes fragmentades del *dolium* que devia aguantar aquest basament aparegueren sobre un nivell de terra endurida que hauria funcionat com a pavimentació (1440). A la part nord de l'habitació es van localitzar nombrosos fragments d'àmfora tardana esclafats sobre el sòl. Per sota, s'hi va trobar un potent nivell d'enderroc (2007) format per un gran nombre de pedres, algunes d'elles encara lligades entre si amb morter.

L'àmbit 35 hauria funcionat independentment de l'àmbit 34 en una primera fase, amb la separació dels dos àmbits mitjançant un mur (1466 o 2021). Amb posterioritat, aquest mur seria desmuntat i ambdós àmbits en formarien un de sol, amb unes dimensions, prou importants, de 11'5 m de llargada per 4'4 m. d'amplada. El seu nivell de circulació seria, precisament, el paviment de terra trepitjada (1440) associat al basament de *dolium*, que ja hem descrit, localitzat a la part nord de l'àmbit 34.

Les característiques de l'àmbit 37, al sud, són similars a les dels àmbits 34 i 35, encara que les seves dimensions serien més reduïdes que les de l'espai d'aquests dos àmbits

quan funcionaven com a un de sol. Per sota de l'enderroc (2013) s'hi va trobar un nivell de sòl (2014), fet de terra endurida.

A llevant, l'**àmbit 36** és una gran estança, de la qual no se'n va poder determinar amb certesa el límit sud, ja que aquest sector es va trobar completament arrasat. La cambra es comunicava directament per la banda de llevant amb el pati (àmbit 31), i sembla que, com dèiem, podria haver estat una mena d'espai vertebrador dels àmbits disposats al seu entorn. En alguns punts de l'habitació es va localitzar un possible nivell de circulació (1443), en un estat pèssim de conservació, que estaria format per una fina capa de terra compactada de color vermellós, disposada en alguns punts directament sobre el sòl geològic de gresa i, en d'altres, sobre un estrat d'anivellament.

Al sud hi havia l'**àmbit 38**, ubicat a la cantonada sud-est d'aquest cos d'edificacions. Tot i trobar-se també molt arrasat, es va poder establir clarament la seva funcionalitat gràcies a la troballa en el seu interior d'un forn domèstic (1458). Aquesta estructura, de planta circular, es va localitzar sota un nivell d'enderroc del sostre, amb algunes tegulae caigudes *in situ* (1449). Conservava una única filada de pedres, amb una boca d'entrada situada al costat oest, i estava coberta per una capa de terra cremada (1459) que pertanyia a la volta del forn caiguda sobre la seva mateixa estructura. Aquesta volta cobria un estrat format per una capa granulosa (1461) que, a la vegada, cobria una solera (1464) formada per fragments de ceràmica, àmfora i tegula disposats de manera plana. Aquesta solera correspondria al nivell de funcionament original del forn, dins del qual, i en relació amb la mateixa estructura, es van trobar la base d'un molí rotatori de pedra volcànica i un bipedal molt fragmentat.

Els patis

El pati del cos nord (àmbit 3) quedava obert per migdia a un gran espai lliure de construccions (**àmbit 15**) que, de fet, perpetuava una funció i una estructura que ja havia tingut en època altimperial. D'aquest pati en coneixem bé els límits septentrional (el mateix cos nord), occidental (el cos centre-oest i un vèrtex del sud-oest) i meridional (el mur 1347, que, com en època altimperial, el separa del pati inferior, o àmbit 28). En desconeixem els límits de llevant (si és que n'hi havia), a causa de l'existència del carrer actual. No s'hi coneixen pavimentacions ni se sap que contingués cap tipus d'estructura, i la seva estratigrafia és pràcticament inexistent a causa de l'extrema superficialitat de tot el sector. Com que la cota de circulació del pati era considerablement elevada, els nivells baiximperials hi eren pràcticament inexistents, destruïts segurament pels treballs agrícoles posteriors. Així, sota els nivells superficials hi van aparèixer diversos estrats altimperials (1031, 1032, 1038, 1063, 1066) i un abocador (1047), que ja han estat comentats en el seu moment.

Per la seva banda, el cos sud-oest s'obria per llevant a un altre gran pati (**àmbits 28 i 31**), del qual no en coneixem els límits est i sud, que queden fora del perímetre de l'excavació. Ja s'ha vist com la cota de circulació d'aquesta àrea oberta era inferior que la del pati més septentrional (àmbit 15), tot i que amb un desnivell no tan acusat com passava en època altimperial. Malgrat això, es va mantenir en funcionament, a l'extrem nord-oest, la rampa que els comunicava, fet que revela que continuava essent necessària per a la circulació de carruatges. Un mur en direcció est-oest (1346/1370) migparteix aquest pati. Tot i així, la datació d'aquesta estructura, com veurem, és molt difícil d'assegurar i fins i tot podria ser molt posterior. En qualsevol cas, això serví per

subdividir l'espai a efectes d'excavació (àmbit 28 al nord i 31 al sud), malgrat la seva aparent unitat funcional i cronològica.

A la banda sud, el nivell de circulació del pati sembla correspondre al mateix sòl geològic, format per un nivell de gresa, estèril de materials arqueològics, que aparentment hauria funcionat com a tal des de l'alt imperi fins a l'abandonament del sector. Aquesta afirmació es basa en el fet que la cota superior del dipòsit (àmbit 41) de la primera fase coincideix, precisament, amb aquest nivell de gresa. Al mateix temps, el cos d'habitacions d'època baiximperial del sector sud-oest es comunicava amb aquest pati a través d'una porta oberta al mur est de l'àmbit 36, i el nivell de circulació entre ambdós àmbits era, també, la mateixa gresa. Fins i tot, a l'interior de l'àmbit 36 es va poder comprovar que en alguns punts on es localitzava un nivell de paviment de terra endurida (1443), se sobreposava a aquest mateix nivell geològic de gresa.

Cap al nord de l'àmbit 31, el desnivell del sòl deixava una zona bastant més enfonsada que la resta, la qual cosa va motivar que el lloc es convertís en una escombrera que, al mateix temps, va servir per anivellar el terreny. Entre els nivells d'aquesta escombrera destaca un estrat format exclusivament per cendres (1384) que contenia abundant material de rebuig d'un forn metal·lúrgic, especialment escòries de ferro. L'excavació no va aprofundir en aquest sector, però un petit sondeig que s'hi va realitzar indicà que aquesta zona es devia reblir molt probablement abans de la construcció de l'edificació baiximperial.

Materials i cronologia

UE 1004 Mur de pedres lligades amb morter de calç que discorre en direcció est-oest, delimitant els àmbits 12 i 13 (al nord) dels àmbits 16 i 17 (al sud). D'una amplada d'entre 50 i 60 cms, es conserva en una longitud de 7'5 metres i en dos trams separats entre sí per un espai de 65 cms, on el mur havia desaparegut ja d'antic. Per ponent desapareix sota el perfil de la cala, mentre que a llevant queda interromput bruscament, destruït ja a l'antiguitat. Conservat en una alçada d'entre 50 i 70 cms, és solidari al sud amb el mur perpendicular U.E. 1177. Datable al segle IV, tenia encastada una vora d'àmfora africana Keay XXV.

Només ha proporcionat 58 fragments de ceràmica, alguns de vidre (4), fragments d'una caixeta de bronze, 6 claus de ferro i restes òssies, peces dentals i malacològiques que confirmen les observacions efectuades en l'anàlisi dels estrats de la primera fase (*supra*). El més significatiu del conjunt és la presència d'una vora de t.s.a. D, d'un morter de perfil modern i d'uns fragments amfòrics baix-imperials entre els quals una boca que assimilariem a la forma Keay XXV, pròpia del segle quart i primera meitat del cinquè (Keay, 1984, 184-212) que fan possible justificar una datació avançada per la formació d'aquesta UE.

UE 1035 Estrat heterogeni i compacte que s'estén per tot l'àmbit 14. Localitzat sota la U.E. 1022, està format per una gran quantitat de fragments de material de construcció i pedres de mida petita. Cobreix l'estrat 1048 i el retall 1047 amb el seu farcit (1037). S'hi recolza i s'hi encavalca en part la cara sud del mur tardà 1008, i el podem datar al s. IV.

Només 21 fragments de ceràmica dels quals destacaríem com a més moderns, una vora de t.s. c. "lucente" de l'escudella Lamboglia 1/3, amb decoració exterior d'una àmplia faixa de rodeta ben documentada en aquest territori (Aicart/Llinàs/Sagrera, 1991,

197-198, fig. 1), dues vores de t.s.a. D, una forma Hayes 61 B i una Hayes 91 A o B una base de la tapadora Rigoir 30, de D.S.P. un morter amb decoració a la vora, un plat/cassola de terrissa oxidada, un peu d'àmfora de base plana G-IV, local i una vora d'un *dolium* de mida petita. Les formes d'africana D, pròpies dels segles quart i cinquè, la "lucente" i, sobretot, la presència de D.S.P., ens forcen a considerar la primera meitat /mitjan del segle cinquè com a datació més probable pel moment final de formació de l'estrat.

UE 1042 Estrat compacte i heterogeni estès al sud-est de l'àmbit 3 sota les U.E. 1034 i 1043. De poca potència, però considerablement extens, sembla que ens marca el nivell de circulació d'aquest sector de l'àmbit en el moment del seu abandó, ja que s'hi assenta l'enderroc 1043. Experimenta un pendent lleuger cap a l'est, on cobreix els estrats 1127, 1136 i 1137, mentre que a la resta de la seva extensió s'assenta directament sobre l'argila del subsòl. És tallat per la fossa 1040. Aquest fet, conjuntament amb l'aparició de la forma Keay XXV en àmfora africana, permet datar-lo vers el segle IV o, com a molt, a principis del V.

Semblantment a l'anterior pel que fa al volum de troballes –11 fragments-, té l'interès, tanmateix, de la localització d'una vora de t.s.a. D, forma Hayes 61, de dues vores de t.s.c. "lucente" i d'una altra vora de D.S.P., novament una tapadora –forma Rigoir 30- amb decoració de cercles concèntrics i bastonets, una interessant vora d'un recipient de ceràmica africana de cuina de forma indeterminada, dues vores d'àmfora tardana, una indeterminada i una altra que assimilariem a la forma Keay XXV que conjuntament a una moneda fan possible proposar una datació de principis/mitjan segle cinquè.

UE 1084 Estrat flonjo, de terra llimosa i de color verdós, que conté una gran quantitat de restes orgàniques (cendres i carbons, sobretot), localitzat al quadrant nord i nord-oest del pati (àmbit 3) sota els enderrocs 1083 i 1043 i l'estrat 1082. Recolzat contra els murs 1102 i 1017 (part nord), la seva cota superior, en clara pujada vers el nord, coincideix amb la cota superior del talús de fonamentació de l'esmentat mur i dóna la sensació de constituir el nivell de circulació inicial d'aquella raconada. Aquest fet vindria recolzat per l'evidència de tenir directament a sobre part d'una pavimentació (1085) i diversos nivells d'abandó i d'enderroc, així com per la seva cronologia, que hem de dur a la segona meitat del segle IV o a principis del V, segons es desprèn del material arqueològic que hi ha sortit, i en el que hi destaquen diverses peces de T.S.Lucente i una T.S.Paleocristiana d'aspecte primerenc. Descansa sobre els estrats 1091 i 1108.

En total hem comptabilitzat 114 fragments ceràmics d'entre els quals, per ser els més moderns i els de datació més segura, destacaríem 2 fragments de t.s.a C, fragments de t.s.a. D amb les formes Hayes 53 B , 50 B i Hayes 80 A , 24 de t.s.c. "lucente", amb, entre altres, la forma Portout 36 i 2 de D.S.P., juntament amb àmfora tardana entre la qual caldria recordar una vora de la forma Keay LIV B, dedicada al transport de vi de la zona de Gaza, 4 vores de morter, un dels quals en ceràmica "local" , ampelles de ceràmica oxidada amb nansa complexa, terrissa moderna i vidre (14 fragments). Cal destacar, també, un nombre significatiu de ceràmica africana de cuina i, també, un valuós fragment de *tegula* de modul petit, pròpia de l'antiguitat tardana, tal com s'ha posat de manifest en les excavacions del *castellum* de Sant Julià de Ramis, amb dues creus impreses a tall de marca. A nivell cronològic són vàlides les consideracions aplicades a 1042, 1035 i 1004.

UE 1091 Estrat molt heterogeni i relativament compacte estès per tota la banda nord, centre i est de l'àmbit 3 sota els estrats 1043, 1084 i 1086 i sobre les U.E. 1029, 1103 i 1108. Tot i que de manera insegura, el podem relacionar amb la U.E. 1042, a llevant, que té unes característiques bastant afins. Possiblement, bona part de la seva superfície exercí de nivell de circulació d'aquell sector de l'àmbit, i sembla que l'hem de datar, com a molt tard, a les primeries del segle V.

(Els farcits d'època fundacional (U.E. 1084, 1042 i 1091) s'ubiquen als costats septentrional i oriental del pati (àmbit 3), en uns sectors on sembla que l'existència de restes anteriors era escassa o totalment nul·la. Són aquests nivells, especialment l'estrat U.E. 1084, els que ens apropen a una datació de segle IV avançat per a la construcció del pati, cronologia que, naturalment, ens ve completada amb les que ha ofert l'excavació dels altres àmbits de la cata que pertanyen a aquesta gran reforma constructiva). En aquest estrat s'inventariaren 227 fragments de ceràmica dels quals ens interessen, especialment, 7 fragments de t.s.a.C, 4 de t.s.a. D, entre els quals dues vores de la forma Hayes 80 A., 5 de t.s.c. "lucente", 3 de D.S.P., un dels qual pertany a la forma Rigoir 30, amb decoració estampada de bastonets i cercles i un altre, informe, també decorat, 2 fragments de morter, un dels quals s'inspira en la forma Hayes 91, olles/urnes sense coll i algun bocí d'àmfora tardana, entre els quals hem identificat la forma Africana II D/Keay VII (Keay, 1984, 121-126).

UE 1169 Estrat heterogeni i relativament flonjo que s'estén a la meitat nord de la zona excavada de l'àmbit 12 sota la U.E. 1159. Experimenta una baixada lleugera cap a migdia (16 cms) fins que desapareix, més o menys al centre de la part excavada de l'àmbit. Cobreix directament les estructures de l'àmbit 11 (1170, 1171 i 1172) i una part del mur 1076, està tallat per la rasa 1181 i recolza a ponent contra el mur 1155. Sens dubte, es tracta de l'estrat d'anivellament d'aquesta part de l'àmbit 12, i es pot datar a partir de la segona meitat del segle IV (T.S.Africana D Hayes 61, T.S.Paleocristiana del Llenguadoc).

S'han tingut en compte 83 fragments ceràmics entre els quals els més moderns són un de t.s.a. C, un altre de t.s.a. D, un plat de la forma Hayes 61 i un de D.S.P., una copa de la forma Rigoir 2, amb decoració de cercles concèntrics estampada a la cara superior del llavi (fig. 26,10). Entre els residuals recordem la presència de t.s. sud-gàl·lica, amb un got de la forma Drag. 24/25. El conjunt numèricament més important correspon a la ceràmica comuna oxidada amb 56 fragments i un 67% del total.

UE 1200 Estrat heterogeni de color fosc estès per la totalitat de l'àmbit 20 sota la U.E. 1188. Recolza contra els murs 1191, 1197 i 1199, tot i que el mal estat de conservació d'alguns sectors d'aquestes estructures dificulta considerablement aquesta apreciació. És molt semblant a l'estrat 1209 (àmbit 19) i cobreix en part la U.E. 1211 i en part l'argila del subsòl. Cronològicament situable a partir del segle IV, sembla que es tracta de l'anivellament de construcció de la cambra.

179 fragments inventariats però amb molt poques evidències fermes per poder considerar sense dubtes una datació segura de l'estrat. En conjunt predomina i és més clar el material de l'alt imperi que el més modern. Tanmateix, hem d'assenyalar la presència de D.S.P. reduïda amb decoració de grans palmetes estampades i un peu d'àmfora africana que assimilem, no sense dubtes, a la forma Keay XXV, conjuntament amb una vora que classifiquem com a una Africana II A "senza gradino"/Keay IV (Keay, 1984, 110-114) que en contextos catalans trobem des de finals segle tercer a

inicials/mitjan del cinquè. Recollim, també, la nansa d'una gerra de ceràmica oxidada comuna de notable complexitat .

UE 1228 Estrat heterogeni i força compacte localitzat a la meitat oest de l'àmbit 23 sota les U.E. 1186 i 1224. En part assentat directament sobre l'argila del subsòl, cobreix el forat 1230, amb llur farcit, i una petita part de l'estrat 1229, al centre de l'àmbit. Datat al segle IV (T.S.Africana C, Lucente i una probable DSP), es tracta de l'anivellament previ a la pavimentació de l'àmbit (1227).

121 fragments de ceràmica dels que destacariem 13 bocins de t.s.c. "lucente" (10'74%), alguns fragments de t.s.a. C, amb la forma Hayes 50, una escudella de D.S.P. ataronjada de la forma Rigoir 15 a amb decoració de cercles concèntrics estampats a la paret externa (fig. 27,2), una amforeta o gerra de coll curt i vora desenvolupada, perfils coneguts durant el segle tercer i que troben expansió plena en la centúria següent (*supra*, UE 1368) i una gran gibrella d'argila grollera, grisa, de parets obertes. Entre les àmfors, recordem la localització d'una vora d'Africana I B/Keay III B (Keay, 1984, 100-109), dues vores de Keay XXV i una nansa que atribuiríem a la forma Keay LIII B o C (Keay, 1984, 268-272).

UE 1339

Les troballes, poc nombroses, permeten quantificar 61 fragments de terrissa als quals hi afagiriem un ham i un braçalet molt senzill, de bronze i 5 fragments de peces de vidre. Com a material de cronologia més avançada fem referència a un fragment de t.s.a D, forma Hayes 67, 4 fragments de t.s.c. "lucente", amb la forma Portout 36, amb decoració "a la barbotina", mostres de plats/tapadora de ceràmica africana de cuina, forma Ostia III, fig. 332, una vora del platet Hayes 3 A, en t.s.a. A i algun bocí d'àmfora.

UE 1363

Semblant, pel que fa al nombre de fragments recuperats -59-, a l'anterior, entre els quals assenyalaríem 2 fragments de gots cilíndrics decorats a motlle obrats a Corint durant els tres primers quarts del segle tercer, fragments de tasses de la forma Portout 36, de t.s.c. "lucente", olles sense coll de ceràmica reduïda i dues vores d'àmfora de la forma Almagro 50/Keay XVI, d'origen lusità, que cal datar entre mitjan segle tercer i final segle quart (Keay, 1984, 149-155). A destacar la troballa de robustes espines de peix que pertanyen a grans tonyines i un petit ganivet de ferro.

UE 1383

Un conjunt força nombrós, 191 fragmentsa ceràmics, ha proporcionat aquest nivell on, com sempre, hi ha una mica de tot però d'on destacariem 1 vora de t.s.a. A, residual, de la forma Lamboglia 7 , 2 vores de t.s.a. C, forma Hayes 50 (, 9 fragments de t.s.a. D, amb una vora Hayes 59 A , una altra Hayes 61 , una vora de morter Hayes 91 A o B i dues de la forma Hayes 67 , a més de dos fragments informes de bases amb decoració estampada, un amb un quadre en escac , semblant a l'estampat núm. 34 (Atlante, 1981, 126, tav. LVI,58), de l'estil A(II), amb certs dubtes, i un altre amb cercles concèntrics i dentellats, similar als núm. 22-24 (Atlante, 1981, 125, tav. LVI,38-45), de l'estil A(II)-(III) i C, amb una palmeta incompleta que recorda la núm. 108 (Atlante, 1981, 127, tav.LVII,47-49), pròpia dels estils A(I) i (II) , 10 bocins de t.s.c. "lucente" i una base de D.S.P. grisa. Les àmfors no són nombroses. Hi hem identificat la forma Keay III B, africana, la forma Tripolitana II/Keay IX (Keay, 1984, 129-131) i una vora de Keay

XXV i, en canvi, el grup de ceràmica de cuina africana és notable, amb 58 fragments, 21 plats/tapadora, 10 cassoles de fons estriat, 11 tupins, 4 Lamboglia 9, 5 Lamboglia 10 A i 1 Lamboglia 10B, amb 20 individus identificats. Entre la terrissa grollera reduïda sovintegen les olles, algunes de forma vagament cilíndrica. De nou detectem espines de tònid de grans dimensions.

UE 1384

Es tracta d'un potent estrat que ha fornit 251 fragments de ceràmica, amb uns quants fragments de t.s.a. A2, amb les formes Hayes 14/17 i Hayes 31, 8 bocins de t.s.a.C, amb les formes Hayes 50 i Hayes 48, 4 de t.s.a. D, una indeterminada, entre les formes Hayes 67-76, una vora amb decoració de rodeta molt fina a la cara superior i que assimilem a la forma Hayes 70 (fig. 29,2) i un plat de la forma Hayes 61, 4 de t.s.c. B, 6 de t.s.c. "lucente", amb la forma Portout 36, amb elegant decoració exterior "a la barbotina", 3 fragments reduïts de D.S.P. un dels qual correspon a la forma Rigoir 15, amb decoració estampada i fragments tardans d'àmfora, entre els quals, dues vores de la forma Almagro 50/Keay XVI, una vora robusta assimilable a la forma Keay XXV B, una altra a la forma Africana II A "a gradino"/Keay V i fragments clarament residuals (Dressel 7/11, Dressel 2-4..). Tot plegat serveix per defensar una cronologia de primera meitat del segle cinquè. Són nombroses les ceràmiques comunes oxidades -67 fragments-, entre les quals destaca un gran gibrell quasi cilíndric amb dos robusts agafadors aplicats un davant de l'altre a la paret externa, i les grolleres presentment reduïdes -44-, amb perfils nous que són diferents dels propis de l'alt imperi. La ceràmica africana de cuina és ben present amb 59 fragments (un 23'5 % del total), amb 14 tupins, 11 plats/tapadora, 10 cassoles de vora ametllada, 4 Lamboglia 9 i 5 Lamboglia 10 A. També es recolliren espines de tònid i restes malacològiques abundoses.

UE 1394

En total hem inventariat 145 fragments ceràmics dels quals 8 pertanyen a la t.s.a. D, amb dos fragments idèntics d'una forma que no ens és coneguda i que recorda una tapadora, un fragment de base amb un peu molt atrofiat i decoració estampada al fons intern, amb uns cercles concèntrics estampats (núm. 11, Atlante, 1981, 125, núm. 11, tav. LVI,18), propi de l'estil A(II), (III), B i C i un altre, més fragmentari, amb cercles idèntics i palmetes 4 a la t.s.c. "lucente", amb la forma Portout 36 una vora d'una escudella de D.S.P. oxidada amb decoració exterior estampada un morter que sembla reproduir els perfils de la forma Hayes 91 i que són propis de cronologies tardoantigues, ceràmiques comunes oxidades i reduïdes i una vora d'un gran gibrell de ceràmica groga nord-africana que trobem abundantment en els jaciments costaners d'aquest territori d'ençà la segona meitat del segle tercer (Casas *et al.*, 1990, 344-345, núm. 683-685). També hem inventariat algun fragment amfòric tardà.

UE 1443

Amb molt poques troballes (40 fragments). A destacar un fragment de *catillus* d'un molí de mà de pedra tosca, l'únic localitzat al jaciment (campanyes de 1998 i 1999). El material més modern el conformen un bocí de t.s.africana D de la forma Hayes 58, 2 de "lucente" i un interessant conjunt de terrissa grollera reduïda, amb olles/urnes de perfil en S i cassoles de parets obertes, rectes i altes, unes i altres omnipresents amb poques modificacions, com a mínim, des d'època baix-republicana.

Valoració global.

Cap dels estrats analitzats, els més clar a l'hora d'assegurar una datació el més precisa possible a aquestes grans reformes que modificaren substancialment el sector central de la vil·la, no oferia ni un conjunt ceràmic suficientment nombrós ni prou clar com per poder assegurar sense dificultats una cronologia precisa i justa. Tanmateix, com s'ha vist, en uns i altres trobem elements suficients i –el que és més important– suficientment uniformes per poder considerar, amb força seguretat, una datació prou aproximada. En efecte, sovinteja en quantitats prou notables la presència de t.s.c. “lucente”, amb les formes convencionals (Lamboglia 1/3) però especialment la Portout 36, una tassa amb dues nanses oposades i decoració exterior “a la barbotina”. En aquest aspecte les noves excavacions a Pla de Palol confirmen plenament allò que s'havia escrit, assenyadament, sobre la importància numèrica d'aquestes produccions a l'extrem meridional del Baix Empordà (Aicart/Llinàs/Sagrera, 1991, 205). Aquesta producció arribaria, efectivament, a partir dels primers anys del segle quart, amb un moment de plenitud a finals d'aquesta centúria i un moment final que desconeixem, potser, de la primera meitat/mitjan segle cinquè. La presència substancial en les UE que hem anat analitzant semblaria confirmar aquestes suposicions que, de moment, no han estat contestades amb dades prou fermes.

La t.s. africana C, amb datacions llargues entre el segle tercer i el cinquè, no ens és de gaire ajuda. Poques formes i sempre repetides (Hayes 50, sobretot). Només la quantificació constant és una dada secundària a considerar. Aquesta ceràmica si no apareixen formes molt determinades només és inestimable per datar contextos del segle tercer.

Molt més segura quant a fixar cronologies de nivells tardoantics és la t.s. africana D, amb una marcada evolució que cada vegada coneixem millor. Aquest “fossil director” al món mediterrani entre el 400 i el 650/700, és a Pla de Palol una inestimable. Tanmateix, abans d'entrar en consideracions formals i cronològiques, interessa assenyalar la migradesa, quantitativament parlant de la presència d'aquesta mena de ceràmica que en tots els altres jaciments a l'entorn de Pla de Palol és, sempre, omnipresent. Aquí, la seva presència és numèricament poc significativa i no sabríem explicar-ho correctament puix que, semblantment succeeix amb la t.s. africana A i no en relació a les produccions de cuina nord-africanes que mostren percentatges adequats. Tal vegada el fet que les nostres excavacions s'hagin concentrat en zones perifèriques, pertanyents a la *pars rustica* i *pars frumentaria* de la vil·la, ho podrien, parcialment, explicar. Tanmateix, semblantment el nombre de ceràmiques tardanes provençals i del Llenguadoc, amb molta clara B, “lucente” i D.S.P., semblen confirmar l'error de la premisa anterior puix que, també, són ceràmiques envernissades de taula.

Si ens fixem en les formes de D identificades, hi trobem alguns plats/escudella de parets obertes i llavi quasi indiferenciat amb les formes Hayes 50 B (Atlante, 1981, 86-87, tav. XXXVII, 1 i 2) amb una cronologia proposada de 350-400 amb una probable continuació més endins del segle cinquè, la forma Hayes 53 B (Atlante, 1981, 87, tav. XXXVII), que es data entre el 370 i el 430 o una mica més, la forma Lamboglia 58/Hayes 80 A (Hayes, 1972, 127-128; Atlante, 1981, 104) ben datada en contextos de primeries del segle cinquè, atuell molt semblants i que de vegades no és pas fàcil de classificar amb precisió en una o altra forma; també hi és present la forma Hayes 58 B (Hayes, 1972, 93-96; Atlante, 1981, 81-82, tav. XXXIII, 1-5), la més antiga en D i que podem trobar des del 300 o poc abans fins a final del segle quart i el Hayes 59 A (Hayes, 1972, 96-100; Atlante, 1981, 82-83, tav. XXXII, 10-13 i XXXIII, 1 a 5) que es dataria entre el 320 i el 400/420, el gran plat Hayes 61 A i B, ben representada (Hayes,

1972, 100-107; Atlante, 1981, 83-85, tav. XXXIV i XXXV), pel qual s'han proposat unes dates entre el 325 i el 450. La forma Hayes 67 (Atlante, 1981, 88-89, tav. XXXVII 9-11) per la qual s'ha proposat una cronologia entre el 360 i el 470, però que tant a Ostia com a *Conimbriga* se l'ha localitzat en contextos clars de finals segle quart i inicis del cinquè. La forma Hayes 70 (Hayes, 1972, 119) podria datar-se, semblantment a principis de la cinquena centúria i, finalment, els morters de la forma Hayes 91 A i B, ben representats, que cal datar a partir de mitjan segle quart (Hayes, 1972, 140-144; Atlante, 1981, 105-107).

Els fragments amb decoració estampada són escassos. Tres fragments amb motius geomètricoflorals que cal atribuir a l'estil A i a les variants (I)/(II) i (II)/(III), pròpies de les formes decorades d'aquesta manera que hem identificat (Hayes 50 B, 59 A, 61, 67, 80 A.). L'estil A(II) és datat entre el 350 i el 450 i l'A (III), entre el 410 i el 470.

La D.S.P., majoritàriament en versió reduïda però amb algun excel·lent fragment oxidat, no ens permet ser més precisos. Apareix molt a finals del segle quart i és ben present al llarg de tota la centúria següent i més enllà. La gran majoria de fragments decorats amb motius variats geomètricoflorals de qualitat, semblen insinuar datacions altes. Tan valuós o més ens resulta la presència quantitativament notable de "lucente", amb unes poques formes que es van repetint i que hauríem de considerar, preferentment, del segle quart o poc més enllà.

Finalment, caldria valorar el conjunt d'àmfores, prou significatiu, que pot ajudar a confirmar la datació d'aquesta fase. Si deixem de banda el material clarament residual, prou ben representat (Dressel 2-4, Dressel 7-11, G-IV, Dressel 20...), hauríem de recordar que la forma més vegades identificada és la Keay XXV, un grup immens que, tanmateix, mostra una considerable homegeneïtat (vegeu les assenyades consideracions exposades a Remolà, 2000, 130-143). Queda clara la no existència abans del 300 i, en canvi, la seva importància numèrica al llarg de tot el segle quart i primers anys del cinquè. Alguns autors, consideren que no aniria gaire més enllà de mitjan segle cinquè i altres propugnen una continuïtat durant el sisè. A Tarragona és segura la seva arribada fins al 450 i poc més.

Si deixem de costat aquell l recipient, ben representat, destaca un segon grup d'àmfores també africanes i en algun cas de la Tripolitana, que tenen un moment inicial segur en el segle segon avançat o el tercer, però que foren utilitzades, sobretot, al llarg del segle quart i, sovint, el cinquè. La Keay III, clarament documentada en el segle quart fins a inicis del cinquè (Remolà, 2000, 118-119), la Keay IV, VI i VII, amb testimoni ferm d'ús durant el segle quart (Remolà, 2000, 120-129) o la Keay IX, tripolitana, que era objecte de transport, segons sembla, entre el 300 i el 400 (Remolà, 1996, 67).

Caldria assenyalar uns fragments d'àmfora de salaons lusitana, forma Keay XVI que s'utilitzaria al llarg de tota la quarta centúria i que a Tarragona sembla segur que continuà arribant-hi fins, ben bé, mitjan segle cinquè (Remolà, 2000, 187-189) i una nansa del recipient oriental Keay LIII B o C, que serà freqüent trobar en els nivells més tardans del jaciment, que té un origen ben provat molt a la darrereria del segle quart o inicis del cinquè (Remolà, 2000, 215-225), per esdevenir, després, una dels contenidors de vi més característics de la segona meitat del segle cinquè i de tot el sisè. La Keay LIV, de Gaza, més pròpia del segle sisè, hauria de ser considerada una intrusió tot i que, les formes més primerenques es dectecten, a Tarragona, a partir de la primera meitat del segle cinquè (Remolà, 2000, 226-233).

Amb aquestes dades a la mà, gosaríem proposar una datació a l'entorn del 390-425 per les grans obres que significaren la gran reestructuració de la vil·la en aquesta fase. El conjunt de material

recuperat així sembla defensar-ho. És interessant observar el panorama que ens ofereix l'abocador de l'àrea de l'antic fòrum provincial de Tàrraco, amb una datació proposada de mitjan segle cinquè, on, s'hi observem les africanes D hi trobem la coincidència d'algunes de les formes (Hayes 53 B, Hayes 59 (allí B i aquí A), Hayes 61, Hayes 80 A i Hayes 91 A i B) i la presència d'altres, més modernes (TED'A, 1989, 123-155). Hi ha també, no cal dir-ho, D.S.P. (TED'A, 1989, 156-173) i entre les àmfores, també hi identifiquem, entre moltes altres, la Keay III, IV i XXV, la més nombrosa del conjunt, Keay XVI i Keay LIII (TED'A, 1989, 249-320). Semblantment observem en els nivells d'abandonament de la vil·la de la Font del Vilar, a Avinyonet de Puigventós (Alt Empordà), també de mitjan/segona meitat segle cinquè, més moderns que els nostres (Casas *et al.*, 1993, 21-37) o a la Fase IV A, del sector occidental del turó d'Empúries, que els excavadors dataven entre el 350 i el 450, amb la presència de les formes de D Hayes 59, 61, 63, 67, 73 A, 80 A, 91 i 99, amb D.S.P., i, entre les àmfores, les formes Keay IV, XXV, LIV B i XVIII (Llinàs *et al.*, 1997, 30-43).

Un xic més pròxima en el temps seria el moment de construcció de la fase baix-imperial de la vil·la de l'Hort d'en Bach (Maçanet de la Selva), que s'ha datat entre el 400-450 (Llinàs *et al.*, 2000, 135-145), la Fase IV de la vil·la de Puig Rodon a Corçà (Baix Empordà) (Nolla/Casas, 1990, 203-212), la Fase IV de Vilauba, amb les formes de D Hayes 58 A i B, 61 B, "lucente" i àmfores Dressel 30/Keay I, Dressel 23, Africana II A, II C, Keay XIX i Keay XXV, que hom datava dins de la primera meitat del segle cinquè (Roure *et al.*, 1988, 63-73) o l'abandonament i anivellació posterior de l'ala est (Castanyer/Tremoñeda, 1999, 236-242), amb la mateixa proposta cronològica, o l'estrat III C que servia per datar l'edifici tardà del pati d'armes de la ciutadella de Roses –ara Edifici "A"–, amb les formes Lamboglia 35, Hayes 58, 59 B, 61 i 67 i un fons amb decoració estampada a base de palmetes triangular i petits cercles concèntrics (estils A(II) i (III), en D, amb una quantitat notable de "lucente", amb decoració "a la barbotina" i sense ni un sol bocí de D.S.P. i amb un conjunt amfòric poc definit (Martín/Nieto/Nolla, 1979, 155-198) que es dataria entre finals del segle quart i principis del cinquè (Martín/Nieto/Nolla, 1979, 31-38). A Llafranc (Palafrugell) es localitzaren al carrer Llevant núm. 8 unes habitacions que foren abandonades vers la darrera del segle quart o inicis del cinquè. En efecte, a l'estrat I hom hi trobà t.s. "lucente" en certa quantitat, D.S.P. i t.s. africana D amb les formes Hayes 91 A o B i Hayes 58 i a l'estat II, idèntic, "lucente" i t.s. africana D amb les formes Hayes 58, 59, 61, 67 i 73 (Barti/Plana, 1989, 141-144, fig. 4 i 5), si fa no fa les mateixes que hem identificat en les unitats estratigràfiques que ens daten la construcció d'aquesta fase tardana. És interessant constatar que en aquest territori nord-occidental del Principat, tingués lloc, pràcticament en tots els establiments que han estat objecte d'excavacions estratigràfiques, reformes i transformacions, en alguna ocasió de gran volada, que caldrà considerar si foren resposta a estímuls externs o no és, sinó, una situació enganyosa produïda per unes dades encara insuficients. Recordem, finalment, les coincidències amb els quadres/resum que publica Remolà, a partir de les dades obtingudes a Tarragona, on hi ha més similitud amb la que el proposa com a conjunt /tipus per la primera meitat del segle cinquè que per la segona meitat del quart (Remolà, 2000, 292-298).

Reformes

Descripció

Tot aquest edifici funcionà al llarg del segle V i arribà encara a començar el VI, i les traces d'ús i de reformes parcials es van fer evidents en diversos punts de l'excavació. Al pati nord (àmbit 3), s'hi van descobrir traces d'una segona pavimentació (1085), d'*opus signinum*, un *dolium* sencer (1079), que, com els dos de l'àmbit 26, va aparèixer buit i tapat amb una *tegula*, i que es va inutilitzar a la segona meitat del segle V segons es desprèn del material arqueològic recuperat en l'estrat que l'amortitzava (1077), i un retall circular proper (1089), potser pertanyent a un altre *dolium*, que també fou colgat en aquest moment (1090).

Les cambres dels cossos nord i centre-oest, de construcció ferma, sofriren poques remodelacions. En el cos nord es documentà tan sols una lleugera reducció (20-30 cms) de l'amplada de la porta 1106, que comunicava l'àmbit 4 amb el pati nord, mentre que en el cos centre-oest només cal esmentar la subdivisió de l'àmbit 19/20 amb un mur de pedres sense morter (1198) que discorria en direcció nord-sud i que deixava a migdia un espai lliure per a una porta.

No passa el mateix, en canvi, amb el cos sud-oest, d'estructura fràgil i precària, que va ser objecte d'importants remodelacions que, com ja hem avançat, alteraren enormement l'estructura i la disposició de les cambres originals. Aquestes remodelacions, tanmateix, n'afectaren tan sols el terç nord (àmbits 25, 26, 27 i 29), mentre que la resta va romandre, a partir d'aquest moment, abandonada d'una manera definitiva. Això implica també que la unificació dels àmbits 34 i 35, al sud-oest, que ja hem comentat, fou anterior cronològicament a aquestes fets.

A la banda nord, la reforma va implicar la total desaparició de l'antiga configuració de l'edifici en dues filades de cambres. Ja hem vist com aquest edifici, en el moment de la seva construcció, seguia en certa mesura la disposició del cos centre-oest, contra el qual es recolzava, si bé les cambres del cos sud-oest eren lleugerament més estretes i les seves façanes orientals se situaven una mica més enretirades que les de l'edifici veí.

Amb la reforma que ara ens ocupa aquesta situació quedà paliada, almenys parcialment. A la banda nord s'allargà l'àmbit 25 cap a llevant, desmuntant l'antic mur mitger, i es construí a llevant el petit àmbit 27, el límit oriental del qual s'arreglerà, ara sí, amb el del veí cos centre-oest. Per altra banda, el límit de migdia de les dues cambres se situà quasi a la mateixa alçada que el mur que, a llevant, separava els dos grans patis (1347). D'aquesta manera els àmbits 25 i 27 quedaren ara configurats quasi com una perllongació del cos centre-oest i de la distribució de les àrees obertes.

Paral·lelament, es remodelà el sector situat immediatament a migdia de l'àmbit 25, construint-se l'àmbit 26, tal com ens ha arribat. Aquest nou espai de 5'64 per 5'81m. també trencà l'alineació que fins llavors havien mantingut les diferents estances, amb la desaparició de l'antiga paret mitgera i avançant una mica el mur est (1275) de la nova cambra, de manera que, significativament, s'anà a buscar l'alineació que portaven els àmbits del cos centre-oest. La construcció d'aquest nou espai va implicar una nova sobreelevació del terreny (1272) i l'establiment d'una nova cota de circulació, la superficialitat de la qual va fer que només pogués ser documentada en el sector de llevant de la cambra.

La troballa més interessant i curiosa fou la d'un petit forn situat a la raconada sud-est de la cambra (1362). Aquest forn, de reduïdes dimensions, ja que no arriba al metre de

diàmetre, va ser emprat per a fabricar diversos elements necessaris durant la construcció de l'estança i, probablement també, de les cambres del seu entorn, remodelades al mateix temps. Si ens atenim a les restes recuperades a l'interior de l'estructura, la seva principal funció fou la confecció de claus de ferro, vitals per al bastiment de les noves cambres. El forn utilitzà com a límits de llevant i de migdia els mateixos fonaments dels murs perimetrals de l'àmbit 26, mentre que la part exempta estava formada per un semicercle ultrapassat, delimitat per pedres i argila. Tot el conjunt oferia la característica tonalitat rogenca i la consistència que adquireix l'argila quan s'ha sotmès a una important font de calor.

Un cop enllestides les tasques de construcció, el forn va ser obliterat i cobert per un paviment de teules (1287) que només es va poder apreciar, significativament, en el sector de la cambra ocupat pel forn. A la resta de l'àmbit només es conservava el nivell de circulació a la banda occidental (1286), conformat per una capa d'argiles, endurides en part per la seva proximitat al forn. Aquest nivell aparegué a una cota situada lleugerament per sota de la banqueta de fonamentació del mur est de l'àmbit 26, raó per la qual no és descartable que el paviment de rajols ocupés també aquest espai i s'hagués perdut amb posterioritat.

La funcionalitat d'aquesta cambra es desconeix. En tot cas sí que hem de remarcar que continuaren en funcionament els dos *dolia* que, a la fase immediatament anterior, havien format part de l'antiga cuina.

El darrer element recuperat en aquest sector i pertanyent a aquesta fase està constituït per les restes d'una estructura de forma rectangular ubicades immediatament a llevant de l'àmbit 27 (**àmbit 29**). L'estructura havia desaparegut de forma quasi total, i en excavació se'n recuperà només una empremta de morter que marcava clarament una estructura rectangular adossada al mur est de l'àmbit 27. Degut al seu mal estat de conservació només podem deduir la funcionalitat d'aquest espai atenint-nos a la seves dimensions i situació. Per una banda, les seves reduïdes dimensions (3'15 per 1'16m.) el fan clarament insuficient per a una estança, mentre que la seva ubicació a l'exterior de l'edifici sembla indicar-nos que es tractava d'un petit dipòsit o abeurador. El més destacable és que aquesta estructura obliterava parcialment la vella rampa de comunicació entre els patis (àmbits 15 i 28), que en part també havia estat malmesa pel sector més oriental del veí àmbit 27, construït també en aquest moment. Malgrat que la cota de circulació dels dos patis, com ja s'ha vist més amunt, s'havia reduït considerablement respecte a les fases precedents, la pràctica inutilització d'aquesta rampa degué obligar a construir o a utilitzar un altre accés, si es volia que els carruatges poguessin circular lliurement d'un pati a l'altre.

L'estat desastrós en què foren trobades les restes d'aquest dipòsit o abeurador són una bona prova de la superficialitat de cota de molts dels nivells de circulació dels diversos àmbits. Les obres diverses, els espolis i els rebaixos en el terreny produïts durant els molts segles transcorreguts des de l'abandonament de la vil·la han fet que alguns dels paviments de les diverses cambres hagin desaparegut i conservem de les darreres fases només les fonamentacions dels murs i alguns dels farcits d'anivellament constructius, situats directament sota els nivells superficials moderns.

Com hem vist més amunt, tota la resta de l'antic cos sud-oest, a migdia dels nous àmbits 26, 27 i 29, quedà en aquests moments abandonada.

L'abandonament

El primer abandonament

Com ja hem avançat més amunt, en el mateix moment en què es van reformar les cambres de l'extrem més septentrional (àmbits 25, 26, 27 i 29), la resta del cos sud-oest, és a dir, totes les antigues cambres situades al sud d'aquestes, van quedar abandonades. És la primera fase de l'abandó paulatí que, de sud a nord, aniria afectant l'edifici baiximperial descobert a les excavacions de 1998-99.

L'únic element destacable d'aquest abandó el trobem dins de l'antic àmbit 32, que es va veure afectat en part per la construcció del nou àmbit 26. Es tracta d'un enterrament infantil a l'angle nord-oest de l'àmbit. Estava senyalitzat per una estructura rectangular adossada al mur 1298, feta amb fragments informes d'àmfora i *tegula* col·locats de manera vertical (1387). L'estat de conservació de la inhumació era molt deficient, i només se'n van poder recuperar algunes parts del crani, que estava orientat cap a l'est. No es distingien les fosses nasals ni les òrbites oculars, i només es conservava una part de la mandíbula inferior.

En aquest sector, les baixes cotes de circulació van possibilitar la conservació (això sí, considerablement parcial i fragmentària) d'alguns enderrocs, localitzats entre les restes del cos sud-oest. El més significatiu va ser l'enderroc de l'àmbit 33 (1395), format per moltíssimes *tegulae* fragmentades (algunes d'elles quasi senceres), carbons, claus i un gran nombre d'elements metàl·lics procedents de l'embigat de fusta. També hi havia restes d'enderroc als àmbits 37 (2013) i 38 (1449), cobrint les restes del forn allí localitzat (1458).

Materials i cronologia

-L'amortització d'un *dolium* al pati nord (1077)

Els nivells d'ús i d'activitat de l'extensa àrea que conforma el pati nord (àmbit 3) es troben esparsos per la totalitat de la seva superfície, però més especialment a la seva part nord-occidental i central. Per una banda, com hem vist, hi havia traces de noves pavimentacions (1085) i, per l'altra, un *dolium* (1079) i un retall molt proper (1089) que potser n'havia contingut un altre. Els estrats relacionats amb l'amortització d'aquestes dues estructures són clarament anteriors a l'abandó definitiu del sector, que va continuar funcionant encara unes dècades més.

El *dolium* 1079 fou buidat, se li va tancar la boca amb una *tegula* i tot plegat, finalment, fou cobert amb una aportació de terra (estrat 1077), que va aparèixer en excavació extraordinàriament flonja i de color negrós degut a la gran quantitat de cendres i carbons que contenia. Aquesta capa de terra, doncs, tenia exclusivament una funció de cobertura, conservació i protecció del *dolium* per a un eventual ús posterior, que mai no es va arribar a dur a terme. En qualsevol cas, justament en part per aquesta causa (i sempre amb les degudes reserves), el transcurs d'un lapse de temps relativament dilatat entre aquesta actuació concreta i l'abandó definitiu (aquest sector de la zona excavada, com veurem, és l'últim que s'abandona) sembla reflectir que una certa decadència i regressió productiva ja s'havia apoderat en aquest moment de la vil·la.

En l'estrat 1077 s'hi van recuperar 159 fragments de ceràmica, la majoria comuna oxidada a torn (79 frags., 48'42%) i grollera reduïda (27 frags., 16'98%). Hi havia una quantitat important de material residual (17 frags. de T.S.Sudgàl·lica i un de grisa

emporitana), degut a què es tractava de terra aportada expressament d'algun altre indret de la vil·la. Tanmateix, el material baiximperial, que ens data l'estrat de manera fidedigna, és també abundant i significatiu. Està compostat per 11 fragments de T.S.Africana D (formes Hayes 67, 80A i 87A), 9 d'africana de cuina i 4 de T.S.Lucente. Entre les àmfores (11 frags.), només hem d'esmentar un pivot que, amb reserves, podria pertànyer a una Keay 25.

La cronologia de l'estrat ens ve donada per les formes existents de T.S.Africana D, clarament ubicables dins del segle V, i més concretament, la Hayes 87A, que no apareix fins a mitjan segle V i que és típica de la segona meitat d'aquest segle, moment en què és molt clar que hem de datar l'estrat. Per altra banda, la ferma presència de la forma Hayes 67 permetria precisar, si bé de forma insegura, la datació dins del tercer quart d'aquesta centúria.

-Retall 1089/farcit 1090

Aquest retall circular es troba molt a prop del *dolium* abans esmentat i, tot i que no es pot assegurar, podria tractar-se de l'empremta d'un altre d'aquests recipients, del qual no n'ha quedat cap rastre. El material ceràmic recuperat en el farcit (52 fragments) mostra un predomini absolut de la T.S.Africana D (20 frags.) pel que fa a les importacions, amb les formes Hayes 67 i 87A representades. Hi ha, també, un informe de T.S.Sudgàlica, residual, un d'africana de cuina, una vora i una base de T.S.Lucente i una base de D.S.P. Entre les àmfores (5 frags.) hi ha una vora de Keay 53B, oriental. L'estrat ha proporcionat també 16 frags. de ceràmica comuna oxidada, un dels quals té decoració pintada, una base de grollera reduïda i dues vores de vasos de vidre.

Cronològicament, les formes de ceràmica africana assimilen del tot aquest estrat amb el descrit més amunt (1077), i l'àmfora Keay 53, un contenidor típic del segle V, ho corrobora. Així, podem situar amb seguretat el farcit 1090 a la segona meitat del segle V i, molt probablement, amb anterioritat a l'any 475.

-Estrat 1088

Aquest nivell és una capa de terra compacta, de poca extensió, localitzada al centre de l'àmbit 3 sota els nivells superficials i cobert en part pel propi estrat 1077, el qual cobria també el *dolium* que hi havia en aquell sector. Sembla que podria tractar-se de les restes d'un nivell de circulació relacionat probablement amb aquesta estructura i, si ens atenim a la seva cronologia, potser amb el seu darrer moment de funcionament.

S'hi han exhumat 70 fragments de ceràmica, cronològicament molt homogenis. La vaixella d'importació està dominada per la T.S.Africana D (6 fragments, 3 dels quals són vores de la forma Hayes 87A), però també hi ha un fragment d'africana de cuina, 4 de T.S.Lucente i una vora de la forma Rigoir 3 de D.S.P. llenguadociana. La majoria de la ceràmica (41 frags.) és comuna oxidada, quasi tota sense forma, i hi ha 10 fragments de grollera reduïda, la majoria olles. Entre les àmfores (7 frags.) hi ha una vora de difícil adscripció. A banda, hem de destacar una base i 4 fragments informes de vidre.

La datació d'aquest nivell ve donada exclusivament per la forma Hayes 87A en T.S.Africana D, que la situa a mitjans-segona meitat del segle V. Si tenim en compte que ha de ser anterior (o a tot estirir contemporani) a l'estrat 1077, que el cobreix en part, li hauríem de donar una cronologia relativament alta dins del període esmentat.

-Retall 1040/farcit 1041

El retall 1040, de forma aproximadament circular, es troba ubicat al sud de l'àmbit 3 i cobert per un nivell d'abandó (1034). Malmet, al seu torn, part de la pavimentació de calç del pati (1029) i de l'estrat 1042. Farcit per 1041, es tracta segurament d'una cubeta d'abocador, realitzada clarament abans de l'abandó de l'indret.

Dels 131 fragments de ceràmica que ha proporcionat el farcit, 29 (22'13%) pertanyen a vaixel·la d'importació. D'aquests, 6 (4'58%) són de T.S.Sudgal·lica, clarament residuals, mentre que n'hi ha 6 més de T.S.Africana D, 9 (6'87%) d'africana de cuina, 4 (3'05%) de T.S.Lucente i 4 de D.S.P. Malauradament, aquest material es troba molt esmicolat i no hi ha formes representatives. Cal esmentar també la presència de dos fragments de llàntia, una clarament tardana, i de 17 fragments de vidre, entre els quals 3 vores, una nansa i un informe decorat.

Entre les ceràmiques comunes, predomina la comuna oxidada, amb 51 fragments (38'93%), seguida de la grollera reduïda, que presenta 26 fragments (19'84%). Les formes més representades són els grans bols hemisfèrics i les cassoles. Entre les àmfores (19 frags., 14'5%) hem de destacar tan sols una vora i una nansa d'àmfora africana, de difícil adscripció. Per tant, malgrat que sembla format amb anterioritat a l'abandó de l'indret, hem de remarcar que aquest estrat resulta molt difícil de datar amb precisió.

-Estrat 1082

Amb l'estrat 1082 ens trobem amb els mateixos problemes d'indefinió cronològica. Es tracta d'un estrat compacte i predominantment argilós, amb moltes inclusions, que fou localitzat a la banda nord-oest de l'àmbit 3 i al nord de l'àmbit 2 directament sota els nivells d'abandó i enderroc. És interessant constatar que cobria una bona part de la pavimentació 1085, l'estrat 1077, comentat més amunt, i el nivell 1084, pertanyent a la fase de construcció del pati. Per tant, segons tots els indicis, es tracta d'un nivell de circulació, posterior al cegament del *dolium* 1079, però anterior clarament a l'abandó del sector.

Ha proporcionat 159 fragments de ceràmica, dels quals 13 (8'1%) pertanyen a vaixel·la d'importació. Entre aquests hem d'esmentar un informe de T.S.Africana C, 3 vores i un informe d'africana de cuina, una vora i un informe de T.S.Clara B, una vora de la forma Lamb. 1/3 de T.S.Lucente i dos exemplars de D.S.P. constituïts per una base decorada i per una vora llenguadociana de la forma Rigoir 15, força ben conservada i profusament decorada, que constitueix la peça més notable de l'estrat. La major part de la ceràmica és comuna oxidada (65 frags., 40'88 %), grollera oxidada (25 frags., 15'72 %) i grollera reduïda (32 frags., 20'12%), amb poques formes, llevat d'algunes olles i cassoles de grollera. Les àmfores (24 frags., 15'09%) estan composades per un pivot, una nansa i 22 informes, gens aclaridors.

-Estrat 1163

Es tracta d'una bossada de terra molt flonja i amb una gran densitat de material arqueològic, que fou localitzada a l'extrem sud de l'àmbit 12, recolzada contra el mur (1004) que delimitava pel sud aquesta cambra baiximperial. Amb tota versemblança, sembla que es tracta d'un petit abocador que podria indicar-nos ja un cert abandó (o com a mínim una significativa descurança) d'aquesta part de l'edifici.

Entre els 126 fragments de ceràmica que s'hi van recuperar, el més significatiu són les àmfores (45 frags., 35'71%), amb quatre vores, dues africanes de la forma Keay 35 i dues orientals de la forma Keay 53 (una amb certs dubtes). La resta del material no ofereix informació. Per una banda, la vaixella d'importació (6 frags., 4'76%), està representada per un informe de T.S.Itàlica, un de T.S.Sudgàlica, un d'africana de cuina, un de D.S.P. i una base i un informe de T.S.Africana C. Per altra banda, la comuna oxidada hi és predominant, amb 70 fragments (55'55%), però només té una vora, una base i tres nanses. Hi ha tan sols 5 fragments de grollera reduïda (3'96 %) i una nansa de vidre.

Les dues formes d'àmfora, per tant, són les úniques que ens aporten dades significatives. Totes dues són típiques i pròpies del segle V (Remolà 2000, 145-146 i 215-216) i, per tant, dins d'aquest segle -dissortadament sense majors precisions- hem de situar la formació d'aquest petit abocador.

-Estrat 1450

Es tracta d'un petit estrat localitzat en una raconada de l'àmbit 38, que sembla constituir un nivell d'ús d'aquesta estança. Tanmateix, ha proporcionat molt poc material arqueològic, entre el que destaca tan sols un coll d'àmfora sudhispànica Keay 13, de datació molt laxa i que és freqüent al menys fins a mitjan segle V (Keay 1984, 142-146)

-La construcció de l'àmbit 26

Com hem vist, el cos sud-est sofreix unes importants reformes que, ultra suposar de fet la primera fase de l'abandonament de les edificacions que estudiem, va comportar el bastiment d'unes construccions precàries, situades a l'extrem nord d'aquest cos, entre les quals destaca l'àmbit 26. L'aportació de terres efectuada en aquest indret per assolir un nou nivell de circulació és l'estrat 1277.

Dels 91 fragments de ceràmica recuperats en aquest estrat, 37 pertanyen a vaixella d'importació, entre els quals 2 són de T.S.Africana D, 4 de T.S.Lucente i 6 de D.S.P. Entre les formes, hi ha dues vores de Lamb. 1/3 en T.S.Lucente i dues vores de Rigoir 18 provençals en D.S.P. grisa. La resta del material no ofereix dades significatives.

L'única pista cronològica ens la dóna la presència de les dues Rigoir 18 provençals. Com veurem, l'èxit i la major difusió de la D.S.P. provençal es produeix a casa nostra a la segona meitat del segle V (Clariana & Jàrraga 1990; Aquilué 1993, 142 i ss.; Llinàs 1997, 166), però la seva aparició en nivells una mica més antics, de segon quart d'aquest segle, no seria tampoc gens estranya (Bonifay 1983, 329-331). Tot i així, amb les degudes reserves a causa de l'escassetat de materials ben datats, sembla plausible que aquesta reforma (i, per tant, la primera fase d'abandó de la zona excavada) tingués lloc en un segle V molt avançat, i en qualsevol cas dins de la seva segona meitat.

-El primer abandonament: els estrats 1395, 1397 i 1440

L'estrat 1395 és el nivell d'abandó de l'àmbit 33, conformat per una gran quantitat de *tegulae* i *d'imbrices*. Curiosament, la major part del material arqueològic és de cronologies més antigues, però hi ha algunes peces significatives, com una tapadora sencera de la forma Rigoir 30 en D.S.P., una base de bol Hayes 91 en T.S.Africana D i una vora d'àmfora africana de la forma Keay 62.

L'estrat 1397 és el nivell d'abandó de l'àmbit 34, i constitueix el conjunt ceràmic més significatiu per ajudar a datar el primera fase d'abandó de l'edifici. Val a dir, però, que les seves dades cronològiques tindran un cert grau d'inseguretat, donat que molt probablement l'indret fou freqüentat encara en els moments immediatament posteriors al seu abandonament, quan encara funcionava la resta del conjunt edificat, al nord.

Entre el material aparegut, destaquen especialment la T.S.Africana C tardana i D, i les àmfores. Entre la primera, comptem amb un exemplar de la forma Hayes 73B, datable a les dècades centrals del segle V (Atlante 1981, 72), entre la segona, una vora de Hayes 99 i, pel que fa a les àmfores, destaca una vora assimilable a la Keay 25.

Així doncs, si bé quasi tot el material datable ens situaria en plena segona meitat del segle V, l'aparició de la Hayes 99 ens podria fer baixar una mica la cronologia i testimoniar-nos així una freqüentació posterior a l'enderroc de la cambra.

-Estrat 1440

Es tracta d'un possible nivell d'abandó, amb molts fragments d'àmfora i de *dolium*, aparegut al nord de l'àmbit 34. Entre el material arqueològic que s'hi ha recuperat, hem de destacar dues bases de T.S.Africana D, una amb decoració estampada, una vora d'africana de cuina de la forma Michigan I, I-II-12, un informe de T.S.Lucente, diversos morter amb llistell de comuna oxidada i una vora d'àmfora de la forma... Continuem, doncs, en ple segle V.

El segon abandó

La darrera reforma documentada en l'edifici baiximperial, i la més significativa, és la reducció de la superfície del pati nord mitjançant la construcció d'un llarg mur en direcció est-oest (1008), que per ponent es lliurava al mur est de l'àmbit 12 (1155) i que per llevant girava cap al nord (mur 1132), a l'alçada de l'àmbit 7. La funció d'aquesta estructura fou la de separar un sector que a partir d'ara va quedar definitivament deshabitat (al sud) d'un que continuà funcionant encara durant un temps (al nord). L'edifici, doncs, retrocedia cap al nord per segona vegada.

Totes les construccions del sud (és a dir, el cos entre-oest, el que quedava del sud-oest, i els àmbits 12, 16 i 17) foren desmuntades pràcticament fins a nivell de fonaments i el terreny aplanat de bell nou, segurament per transformar aquest sector en terra de conreu. L'evidència física la trobem en els grans estrats d'anivellament que colgaven el que quedà del cos centre-oest després de la seva desafectació (1188 i 1193), que estaven compostats bàsicament per runa molt esmicolada i terra flonja.

En aquest sector de la zona excavada, on l'antiga cota de circulació era molt elevada, aquesta acció va comportar la destrucció dels paviments i l'espoli de molts murs fins i tot per sota dels nivells de circulació, tal com s'evidencià, sobretot, als àmbits 12, 16, 17, 18, 19/20 i 23, on llenços sencers o fragments de moltes parets van arribar fins i tot a desaparèixer. Això, a més, provocà lògicament la desaparició dels estrats d'enderroc i abandó que s'hi devien haver format. Afortunadament, es van conservar l'esvoranc dels dos dipòsits de l'àmbit 18 (1216) i la part sud de l'àmbit 21, que feia pendent, de manera que els enderrocs que hi havien caigut (1210 i 1202, respectivament) es van salvar de la

destrucció general, i el material arqueològic que han proporcionat, molt abundant, ha permès datar el moment d'abandó d'aquesta part de la vil.la a les primeries del segle VI.

Materials i cronologia del segon abandó

-Estrat 1202

Estrat flonjo i molt heterogeni, d'un color bàsicament grisós, que es localitzà als terços central i meridional de l'àmbit 21, estança de la qual n'era l'enderroc. Contenia moltes inclusions, sobretot carbons i material de construcció (*tegulae, imbrices...*), i s'assentava sobre el nivell de circulació de l'àmbit (el mateix subsòl natural treballat), llevat de l'extrem sud, on cobria directament els retalls anteriors 1246 i 1248.

S'hi van recuperar 233 fragments de ceràmica, dels quals 32 (13'73%) pertanyien a vaixel·la d'importació. Entre aquests predominava clarament la D.S.P. (13 frags., 5'57%), amb un bol sencer de la forma Rigoir 18 llenguadocià, un plat provençal de la forma Rigoir 4, dues vores més, dues bases de plat, també provençals, una de bol i cinc fragments informes. La T.S.Africana D hi era present amb 6 frags. (2'57%), entre els quals una vora de Hayes 76 en vernís D1, una vora i una base de Hayes 99 en D2 i una base de Hayes 91 també en D2. A banda, hi havia una vora d'un plat d'un tipus indeterminat de ceràmica fina, semblant a les produccions orientals del moment, més fragments del qual foren localitzats a l'estrat 1210, que comentem a continuació. La resta de vaixel·la d'importació és residual.

La ceràmica comuna oxidada predomina clarament, amb 137 fragments (58'79%), la majoria informes. La grollera, més escassa, compta amb 21 fragments (9'01%). Pel que fa a les àmfors, entre els 43 fragments recuperats (18'45%) hem de destacar una vora i una nansa d'amfora africana Keay 57, i una vora d'amfora bètica Keay 19.

El material africà, doncs, ens dóna dades cronològiques força precises. Tant la Hayes 99 en Africana D com l'amfora Keay 57 són formes que apareixen en un segle V molt avançat i que tenen el seu moment més àlgid al segle VI (Aquilué 1997, 318-321; Remolà 2000, 157). Seria ben lògic, en aquest context, situar la formació de l'estrat que ens ocupa, a partir de l'any 500.

-Retall 1216/farcit 1210

Coneixem amb el número 1216 un gran retall efectuat en el subsòl natural, que ocupa els terços central i occidental de l'àmbit 18, al cos centre-est. En planta, formava un trapezi una mica irregular, amb els vèrtexs arrodonits, de 3'60 metres en el costat més llarg, al nord, per 2'80 en el més curt, al sud. A partir d'una determinada profunditat, se subdividia en dos retalls paral·lels de forma ovalada orientats nord-sud, que suggerien sengles dipòsits, el de llevant de 3'10 per 1'85 metres i el de ponent de 3 per 1'25 metres. Aquest retall fou amortitzat de cop i per un únic farcit (1210), de terra heterogènia i molt flonja, amb inclusions diverses, formades sobretot per material de construcció.

S'hi recuperaren un total de 583 fragments de ceràmica, dels quals 75 (12'86%) eren de vaixel·la d'importació. Hi predominen de forma clara les importacions gèl·liques tardanes: 11 fragments (1'88%) de T.S.Lucente i 26 de D.S.P. (4'45%), tipus que, com acabem de veure, era també predominant a l'estrat 1202. Entre la T.S.Lucente destaquem dues petites vores de plat o bol de vora recta, una base de bol i diversos fragments d'un plat de parets obertes i rectes que, amb alguna reserva, podríem assimilar a la forma 8 (Pernon 1990). Entre la D.S.P. predominen totalment les formes

provençals, entre les quals dos exemplars (un sencer) de bol de la forma Rigoir 18 i una base de plat. Les produccions africanes són més minoritàries: hi ha tan sols dos fragments informes de T.S.Africana D2 i 9 d'africana de cuina, entre els quals destaquem una cassola del tipus Michigan I, I-II-12 (Atlante 1981, 219).

També hem de destacar dos fragments (una vora i una base) de la mateixa peça de producció tardana indeterminada que comentàvem a l'estrat 1202 i que lligaven, d'una manera significativa, malgrat la distància existent entre els dos estrats. Es tracta d'un plat d'argila vermella i compacta, de dimensions mitjanes-grans, amb un diàmetre de 27 cms i engalbat a la seva cara interna. La vora, de secció triangular i lleugerament penjant, es troba lleugerament fumada per la banda externa i la base està constituïda per un fals peu de 12 cms de diàmetre. Com a tota decoració, hi ha un cercle incís a la part interior de la base. Tant des del punt de vista tècnic com formal, és molt semblant als plats típics de les produccions orientals d'aquest moment (Late Roman C i D), però la forma és totalment inèdita en els catàlegs i contextos publicats fins avui.

Les comunes oxidades, amb 200 fragments, constitueixen el 34'3% del material ceràmic de l'estrat, però són superades per les àmfores, amb 227 fragments (38'93%), entre les quals, tanmateix, només hem de destacar un coll d'àmfora oriental de la forma Keay 53. Les ceràmiques grolleres i de cuina, amb 76 fragments (13'03%), conformen la resta del material ceràmic de l'estrat. Entre els elements no ceràmics hem de destacar una campana de bronze amb elements de ferro.

La cronologia aportada per aquest estrat, ens l'aproxima la preponderància total de peces provençals en D.S.P. i la semblança general amb l'estrat 1202. El material més significatiu (la cassola d'africana de cuina i l'àmfora Keay 53) és típic del segle V, però la presència de peces amb vernís D2, les D.S.P. provençals i la coincidència de materials amb l'estrat anterior ens ha d'aproximar a l'any 500.

-Retall 1219/farcit 1220

Retall rectangular, amb un dels extrems arrodonits, localitzat al nord de l'àmbit 21. De funció desconeguda, estava farcit per un estrat molt flonjo (1220), amb pedres força petites i 3 fragments de ceràmica, un dels quals era una vora d'àmfora Keay 62, que cal situar a partir de la segona meitat del segle V (Keay 1984, 348-350).

-Estrat 1221

Estrat flonjo i heterogeni, amb moltíssimes inclusions, situat al sud de l'àmbit 21 sota l'enderroc 1202, del qual, de fet, en formaria part. Tan sols ha proporcionat 2 claus i una plaqueta de ferro i, com a peça significativa, una sítula de bronze quasi sencera, aixafada. Sítules d'aquest tipus, típiques d'època baiximperial, han aparegut, entre d'altres jaciments, a la Font del Vilar (Avinyonet de Puigventós, Alt Empordà) i l'Hort d'en Bach (Maçanet de la Selva, la Selva) en contextos de principis del segle V (Casas & alii 1993, fig. 15,6 i 18,1; Llinàs & alii 2000, 140-141).

-Estrat 1269

Nivell d'abandó de l'àmbit 25, flonjo i amb moltes restes de material constructiu. Hi van aparèixer 90 fragments de ceràmica, dels quals 30 (33'33%) són de vaixel·la d'importació. Hi ha 8 fragments de T.S.Africana D, entre els quals una vora de Hayes 76, una de Hayes 91 i una de Hayes 93 o 94. Hi ha, també, 3 vores, una base i un informe d'africana de cuina i una vora de D.S.P. Les comunes oxidades a torn

predominen, amb 24 fragments, i les grolleres reduïdes hi són presents amb 20 fragments. Hi ha 13 fragments d'àmfora, la major part, residuals. Entre els materials no ceràmics, hem d'esmentar una altra sítula de bronze com la que comentàvem a l'estrat 1221, rebregada. Com a dada cronològica, hem d'esmentar que la forma Hayes 93-94 en Africana D ens apropa, de bell nou, a l'any 500 (Atlante 1981, 102 i 110).

-Estrat 1272

És l'estrat d'enderroc de l'àmbit 26, compostat per terra heterogènia, amb molts fragments de pedres i material de construcció. Entre els 78 fragments de ceràmica recuperats, n'hi ha 24 de vaixella d'importació. 5 són de T.S.Africana D, entre els quals una base amb decoració estampada. Destaca la D.S.P., amb 9 fragments, entre els quals hi ha una vora de la forma Rigoir 18 i una de Rigoir 15, provençals. Hi ha també 4 monedes, però la resta del material no ofereix cap altra dada significativa. El predomini de D.S.P. ens relaciona cronològicament aquest estrat amb la resta d'enderrocs i de nivells d'abandó documentats.

-Estrat 1292

Estrat de terra flonja aparegut dins l'àmbit 27 sota l'estrat superficial. Hi ha 27 fragments de vaixella d'importació, dels quals 8 són de T.S.Africana D, entre els quals hem de destacar una vora de Hayes 91B, una de 61B i una base amb decoració estampada de l'estil E. Hi ha, també, dos informes d'africana de cuina, dues vores de Lamb. 1/3 en T.S.Lucente i dues vores de D.S.P. provençal, una Rigoir 18 i una Rigoir 1. La dada més significativa d'aquest estrat l'ofereix la decoració estampada d'estil E, que apareix a les darreries del segle V i que es difon principalment al llarg de tot el segle VI (Hayes 1972, 221-222).

-Estrat 1304

Estrat flonjo, que va aparèixer sota el nivell superficial, a l'àmbit 28. Malgrat contenir nombrós material de fases anteriors, té un conjunt interessant de ceràmiques tardanes, entre els quals 4 vores de T.S.Africana D (Hayes 61A, 80A i 87A) i 4 de D.S.P. provençals, tres Rigoir 18 i una Rigoir 3.

L'abandonament definitiu

El sector més septentrional de la zona excavada, format exclusivament per les estances del cos nord d'edificacions i separat de la zona desafectada de migdia per l'esmentat mur 1008, va continuar funcionant durant un temps, tot i que no massa dilatat. El seu abandó va ser fàcil de situar també en el segle VI gràcies a la quantitat de material arqueològic recuperat en els grans nivells d'enderroc localitzats i en la sedimentació immediatament posterior. Entre aquests nivells hem de destacar, per la seva entitat i les seves aportacions valuoses de material, l'enderroc de les ales laterals (est i oest), que van caure sobre el nivell de circulació del pati (1012, 1016, 1021, 1043, 1065, 1083 i 1115) i el pis superior *d'opus signinum* caigut sobre l'àmbit 4 (1107).

Materials i cronologia

-Estrat 1012

Estrat d'enderroc format per una gran quantitat de fragments de *tegula*, *imbrex*, pedres, ceràmica i fragments de morter, localitzat a la banda oest del pati nord (àmbit 3), assentat directament sobre diversos nivells de pavimentació i freqüentació. De

considerable potència a la part més occidental, a tocar del mur 1017, s'empetitia en direcció est i sud fins que es perdia més o menys a la part central de l'àmbit. Pel nord es confonia amb l'enderroc 1083, d'ídèntiques característiques. Es tracta de l'enderroc de la coberta i de la part superior superior de les estructures del corredor veí (àmbit 2) que van caure sobre el pati. També formaven part d'aquest enderroc, encara que es van individualitzar com una unitat estratigràfica diferent (1016), les restes de la pilastra que reforçava la cantonada sud-est de l'àmbit 2, caiguda sobre el paviment 1029. Aquesta estructura, que va caure d'un sol cop i que va aparèixer amb quasi tots els seus components encara units, estava constituïda per blocs de pedra de diversos tipus, bàsicament granítics, falcats amb fragments de rajol i units amb morter de calç.

El material ceràmic que s'hi va recuperar està conformat per 245 fragments. 50 (20'4%) pertanyien a vaixel·la d'importació, amb els següents tipus: 5 vores, 1 base i 1 informe de T.S.Sudgal·lica (2'85%), 2 vores i 2 informes de T.S.Africana C (1'63%), 4 informes de T.S.Africana D, 8 vores, 2 bases i 2 informes d'africana de cuina (4'89%), 5 vores, 1 base i 1 informe de T.S.Lucente (2'85%) i 3 vores, 3 bases i 9 informes de D.S.P. (6'12%). Entre les formes més significatives, hi ha diverses vores de Lamb. 1/3 en T.S.Lucente, una de Rigoir 15 i una de Rigoir 18 provençal en D.S.P.

Entre les ceràmiques comunes predominen clarament les comunes oxidades, amb 129 fragments (52'65%), que compta amb 22 vores, moltes de les quals pertanyen als morters amb llistell típics d'aquest moment, tot i que també hi ha algun plat i alguna gerra. Hi ha, també, 17 frags. de grollera reduïda (6'93%), amb algunes olles i cassoles.

Les àmfores formen el conjunt més important de l'estrat. Amb 43 frags. (17'55%), hi trobem present un repertori formal bastant variat, amb àmfores africanes (Keay 25B i 62Q), bètiques (Keay 13A) i orientals (Keay 53). Hi ha, també, un fragment de *dolium*, força fragments de vidre (4 vores, 4 bases i 27 informes), diversos objectes de bronze (una placa, una tija, un braçalet, un fragment de perol...), alguna resta de plom, moltes peces de ferro, sobretot claus, i també molta fauna, tant terrestre com malacològica.

El conjunt de materials datables d'aquest estrat s'ubica clarament dins del segle V, amb alguns exemplars més tardans que, tot i que són ben freqüents a la segona meitat d'aquest segle, podem fer-los arribar més enllà de l'any 500 sense problemes, com la peça provençal en D.S.P. i l'àmfora africana Keay 62Q.

-Estrat 1018

Nivell d'enderroc localitzat al sector més meridional de l'àmbit 2, constituït per fragments de *tegula*, restes de calç i de morter, pedres i escàs material arqueològic, que va aparèixer caigut sobre el nivell de circulació de l'àmbit. Hi havia tan sols 10 fragments de ceràmica, entre els que hem d'esmentar una vora d'àmfora bètica assimilable a la forma Keay 13 A o C. És també significativa la gran quantitat de claus de ferro que hi van aparèixer (18), procedents segurament de l'embigat.

-Estrat 1021

Enderroc format per una gran quantitat de fragments de *tegula*, *imbrex*, pedra i morter de calç, localitzat a la banda est de l'àmbit 3. Es tracta de l'enderroc de la coberta i de la part superior de les estructures de la coberta de l'àmbit 4 i cobria l'estrat 1043 que, de fet, és una capa inferior del mateix enderroc.

S'hi van recuperar 85 fragments de ceràmica, dels quals 7 (8'23%) eren d'importació: una vora i dos informes d'africana de cuina, 3 vores (Lamb. 1/3) de T.S.Lucente i un informe de D.S.P. 30 fragments (35'29%) eren de comuna oxidada i 7 (8'23%) de grollera reduïda, entre els quals dues vores d'escudella. Pel que fa a les àmfores (41 frags., 48'23%), hi ha tres vores, una d'àmfora bètica Keay 13A, una d'oriental Keay 55 i una d'indeterminada. Entre el material no ceràmic destaquen 12 fragments de vidre, alguns amb aplicacions platejades, i una peça de brida i una sivella de ferro.

-Estrat 1034

Estrat heterogeni i bastant flonjo estès per tota la banda central, meridional i sud-oriental del pati nord (àmbit 3) sota els nivells superficials. Cobria parcialment els enderrocs 1012 i 1021 i, al centre del pati, s'assentava directament sobre el paviment 1029 i diversos nivells de pavimentació i freqüentació. El més probable és que ens trobem davant d'un estrat de sedimentació format immediatament després de la caiguda de la major part de les estructures abandonades de l'edificació.

Va proporcionar 208 fragments de ceràmica, dels quals 28 (13'46%) pertanyen a vaixel·la d'importació. Hi ha 2 vores i 4 informes de T.S.Sudgàlica, 2 informes de T.S.Africana A, 4 vores i un informe de T.S.Africana D, 2 vores, 1 base i 3 informes d'africana de cuina, 1 base de T.S.Clara B, 2 bases i 1 informe de T.S.Lucente i 5 informes de D.S.P. Entre aquesta varietat, només podem destacar la forma Hayes 61B en T.S.Africana D.

La ceràmica comuna oxidada és la més abundant, amb 114 fragments (54'8%) i un repertori formal vastant variat (ampolles, gerres, bols...), mentre que la grollera, més escassa (22 frags., 10'57%), està representada, sobretot, per olles. Les àmfores, amb 43 fragments (20'63%), són predominantment de procedència africana i s'hi poden identificar clarament les formes Keay 35 i 25P, i amb força més dubtes, una variant de la forma Keay 62. Entre el material no ceràmic destaca el vidre, amb 2 vores, 1 base, 1 nansa i 24 informes, i el ferro, amb 62 claus, dues anelles i un tub. A banda, hem de destacar una moneda de bronze.

Cronològicament, ens trobem de bell nou amb material propi de ple segle V, sense més precisions.

-Estrat 1043

Enderroc format bàsicament per terra heterogènia i molts fragments de material de construcció, localitzat al terç oriental del pati nord sota l'enderroc 1021, del qual, de fet, en forma part. Cobreix directament diversos nivells de circulació i recolza contra el mur perimetral 1044.

El material ceràmic d'aquest estrat està compost per 203 fragments, dels quals 29 (14'28%) pertanyen a vaixel·la d'importació. Hi ha 4 informes de T.S.Africana A, una base i un informe de T.S.Africana C, una vora i 4 informes de T.S.Africana D, una vora i 2 informes d'africana de cuina, 2 vores, 2 bases i 3 informes de T.S.Lucente i 5 vores, 1 base i 2 informes de D.S.P. L'única forma de T.S.Africana D és una Hayes 80A, i de T.S.Lucente dues Lamb. 1/3. Més variat és el repertori de D.S.P., amb tres vores Rigoir 18 provençals, una Rigoir 3 i un perfil complet de tapadora (Rigoir 30), de producció indeterminada.

Amb 89 fragments (43'84%), la comuna oxidada predomina de forma clara, i hi destaquen els morters amb llistell. La grollera reduïda està conformada per 23 fragments (11'33%) i les àmfores per 55 (27'09%), sense cap forma destacable. A banda, hi ha diversos fragments de llàntia, la majoria altimperials, 4 vores, 2 bases, un coll i 13 informes de vidre, diversos objectes de ferro (59 claus, una fibula amb botó d'argent, un podall, un ganivet, un esquellot i un mànec de seccio quadrada), i un perol i una moneda de bronze.

De bell nou, ens movem en ple segle V (Hayes 80A en T.S.Africana D). El clar predomini de la producció provençal en D.S.P. ens situaria versemblantment a mitjans-segona meitat de segle i, estirant, a les primeries del segle VI.

-Estrat 1050

Estrat compacte que fou localitzat al nord de l'àmbit 2 i que cobria també el veí àmbit 10. Hi va sortir molt poc material (19 frags.de ceràmica, dues vores de *dolium*, 4 bases de vidre i una mica de fauna), i la única peça destacable és una àmfora de la forma Keay 68/91A (Remolà 2000, 196-198), de producció tarraconesa i datable entre els segle IV i mitjan segle V.

-Estrat 1051

Estrat compacte i heterogeni aparegut a l'oest de l'àmbit 9, cobert pel superficial i que cobria l'estrat 1154, que sembla una sedimentació immediatament posterior a l'abandonament del sector. Entre l'escassísim material aparegut (6 frags.) hem de destacar una vora de D.S.P. provençal de la forma Rigoir 18.

-Estrat 1083

Enderroc format per moltes *tegulae* i *imbrices*, pedres i material divers, que va aparèixer a la banda nord del'àmbit 3, a tocar del mur 1102. Es tracta, de fet, del mateix enderroc conformat pels estrats 1012, 1021 i 1043, tot i que aquí la quantitat de material arqueològic recuperat és molt menor. Entre els 8 fragments de ceràmica només sobresurt una vora de Lamb. 1/3 en T.S.Lucente. També hi ha 4 fragments de vidre i 4 claus de ferro.

-Estrat 1107

Enderroc de l'àmbit 4, format per terra heterogènia i amb moltes inclusions (pedres, material de construcció, grans fragments de pavimentació d'*opus signinum*...). El material ceràmic que hi va aparèixer (73 frags.) és molt poc representatiu, i només podem destacar una vora i una base de D.S.P. Entre el material no ceràmic, destaquen diversos fragments d'una probable sítula de bronze com la que ha aparegut a l'estrat 1221, comentat més amunt.

Els altres estrats d'aquest moment que s'han pogut localitzar (1113-àmbit 6, 1115-àmbit 3, 1143 i 1146-àmbit 1, i 1154-àmbit 9) no han proporcionat dades significatives.

Estructures indefinides

La mala conservació i l'estat d'arrasament de les estructures aparegudes a la zona sud de l'excavació va provocar que hi hagués una sèrie d'estructures molt malmeses que, a més, en alguns casos no es van poder excavar en la seva totalitat per quedar fora dels límits de l'excavació. Aquestes mancances impediren atribuir a aquestes estructures una funcionalitat concreta i una cronologia associada a alguna de les fases cronològiques que vam poder documentar.

Una d'aquestes construccions poc definides és la que formen els murs 1346 i 1370, que trobem entre els àmbits 28 i 31. Només es conserva una filada de pedres, la seva amplada és mínima i només presenten una cara externa regular mentre que la cara interna és completament irregular. Les seves característiques impedeixen pensar en una construcció en alçada, per tant ens trobaríem davant d'una sèrie de murs que delimiten i tanquen un espai, possiblement un tancat de bestiar, al qual s'entraria per una porta que permetria l'accés a través de l'àmbit 28. No es va poder establir amb gaire claredat la cronologia d'aquesta construcció, però sembla pertànyer a la darrera fase de construcció del sector. També s'ha suggerit la possibilitat que aquestes estructures, fins i tot, no estiguessin relacionades amb la vil·la romana i que en realitat corresponguessin a un tancat de bestiar d'època moderna, però aquesta hipòtesi tampoc es va poder comprovar de manera fefaent.

A l'interior de l'àmbit 37 es va trobar un mur (1430) deslligat de qualsevol altre mur o estructura, fet de pedres lligades amb fang, amb una orientació est-oest lleugerament desviada de la resta de murs de la zona. Per cotes, semblava correspondre a una de les darreres fases del conjunt, però no es va poder datar la seva construcció amb fiabilitat.

També són de difícil interpretació els àmbits 39 i 40, ja que només foren excavats parcialment i de manera superficial, sense arribar a nivells arqueològics datables. D'una banda, semblarien petites estances que no tindrien gaire relació amb la gran edificació baiximperial, però no es podria descartar que fossin contemporànies. Per altra part, en base al que es va excavar, es podrien interpretar com a habitacions tallades pel mur perimetral 1189, que en aquest tram és fet de pedres lligades amb morter i data d'època baiximperial i, per tant, aquests dos àmbits tindrien una cronologia anterior.

Alguns apunts sobre la tipologia dels materials i la cronologia de les fases de freqüentació i abandó.

Segons es desprèn de tot el que acabem d'exposar, el període total de funcionament de les edificacions que estudiem és força curt i, a grans trets, abasta el segle V. Després d'una construcció que es realitzà d'una manera força ràpida i unitària a principis d'aquesta centúria, l'edifici passà per un seguit de reformes d'abast en general reduït, combinades a partir d'un determinat moment amb un progressiu abandó que, en tres fases successives, avançà de sud a nord fins a la desafectació definitiva de les construccions. Aquest seguit de subfases (reformes, freqüentacions i abandonaments) tenen, com és lògic, les seves cronologies concretes i determinades, que el material arqueològic recuperat ajuda a concretar una mica.

La primera sensació que tenim és que totes aquestes activitats s'endegaren a la segona meitat del segle V, i que fins aquell moment l'edifici funcionà en la seva estructura original sense massa canvis, cosa lògica ja que es tractava d'un edifici de nova factura. Una altra dada que cal tenir en compte és que la realització de les reformes més importants coincideix pràcticament amb l'inici del procés d'abandó, mentre que la segona i la tercera fase d'abandó, si bé són clarament diferenciables, tenen lloc en un lapse de temps molt curt.

Per sí mateixos, els conjunts de material arqueològic recuperats en aquests estrats són aclaridors només fins a un cert punt. En primer lloc, és evident que les cronologies de les ceràmiques fines africanes i gàl·liques, així com de les àmfores d'aquest moment ofereixen moltes vegades forquilles cronològiques massa laxes, que rarament permeten afinar amb períodes inferiors (i això si hi ha sort) al quart de segle. Per altra banda, el material recuperat a Pla de Palol té en aquest moment una característica singular, que després comentem més detalladament, relacionada amb una escassetat sovint desesperant de T.S.Africana D, indubtablement el fòssil director més precís (o menys imprecís) per a datar els estrats arqueològics de l'antiguitat tardana a casa nostra. Finalment, si combinem això amb l'evidència que tot el procés de reforma i abandó que tractem de dilucidar es va produir en un lapse de temps força curt, ens trobarem amb una gran dificultat a l'hora d'establir cronologies precises per cadascuna d'aquestes fases. Intentem-ho, tanmateix.

La primera imatge clara que ens ve al cap és la gran diferència que hi ha en els percentatges de T.S.Africana D entre els nivells d'ús del cos nord (sobretot de l'àmbit 3) i tota la resta d'estrats de reforma i abandó. Entre els primers, destaquen els estrats 1077 (6'91%), 1090 (38'46%!!) i 1088 (8'57%), mentre que entre els segons, només per esmentar els més significatius, podem parlar del 1202 (2'57%), 1210 (0'34%), 1012 (4'89%), 1021 (0%) i 1043 (2'46%), entre d'altres.

És evident que aquest fenomen respon a una diferència cronològica que ens ubica els nivells d'ús del cos nord en un moment anterior a tota la resta de reformes i abandonaments detectats. Les formes clarament predominants són les típiques del segle V (Hayes 67, 80A i 87A). La 87A s'ha d'ubicar a la segona meitat d'aquest segle (Hayes 1972, 136), encara que la presència abundant de Hayes 67 fa que tampoc no sigui recomanable baixar la cronologia més enllà del tercer quart (Atlante 1981, 88-89). No seria estrany, doncs, ubicar aquests conjunts de material entorn de l'any 475.

Les reformes d'una part del cos sud-oest i l'abandonament de la resta d'aquestes construccions constitueix la primera recessió clara de l'edifici que estudiem. Malauradament, els conjunts de materials que ens podrien proporcionar datacions no són gaire precisos i contenen un alt percentatge de materials residuals, com si aquesta zona hagués estat en part un abocador de terres procedents d'altres indrets de la vil·la. Ja hem vist com l'àmbit 26, tal com apunta l'aparició de D.S.P. provençal, s'ha de datar amb tota versemblança en un moment posterior a l'any 450. Per la seva banda, els enderrocs dels antics àmbits de migdia, que ara s'abandonen, proporcionen també alguns materials clars de segona meitat del segle V i que difícilment podríem ubicar més enllà de l'any 500 (Hayes 73B, 91, àmfora Keay 25), llevat d'una vora de Hayes 99 en T.S.Africana D. Per tot plegat, sembla que la construcció de l'àmbit 26 i dels seus annexos es va produir en plena segona meitat del segle V, i que tota la zona sud, que va quedar desafectada, fou encara objecte de freqüentació durant uns anys, moment en què degué efectuar-se l'enterrament infantil en àmfora que s'hi va localitzar.

A tota la resta d'estrats fiables, pertanyents al segon i al tercer abandonament, l'escassa T.S.Africana D o bé és clarament residual (formes primerenques com la Hayes 61A o 91B), o bé presenta un repertori que podem repetir complet per adonar-nos de la seva migradesa: dues Hayes 76 (més antiga, tanmateix), dues Hayes 99, dues Hayes 91 amb vernís D2, una Hayes 93 o 94 i una base amb decoració de l'estil E, formes totes elles que, si bé ja comencen a aparèixer a la segona meitat del segle V, són pròpies i típiques de la primera meitat del VI (Hayes 1972, 221-222, Atlante 1981, 105-110).

Tenint en compte que és impossible veure alguna diferència entre aquest material tan gasiu, malgrat pertànyer a uns contextos (reformes i diversos abandonaments) que, forçosament, han de tenir dates diferenciades, no hi ha dubte que la única cosa que podem dir, fixant-nos en la T.S.Africana D, és que, llevat dels nivells d'ús del cos nord, tot el procés de reformes i abandonaments successius es produeix en un lapse de temps molt curt. Aquest període difícilment pot ser anterior a l'any 500, però tampoc s'endinsa al segle VI d'una manera significativa, donat que la presència de material arqueològic propi d'aquesta centúria, tant en T.S.Africana D com en àmfors, i fins i tot en els grans estrats superficials i de sedimentació, és molt poc significativa.

Les àmfors, ja que en parlem, presenten un panorama cronològic molt semblant a la T.S.Africana D. Predominen clarament les formes típiques del segle V (Keay 13 i 19 en sudhispàniques, 53 en orientals i 25, 35 i 62Q en africanes), mentre que les úniques àmfors que podríem considerar pròpies del segle VI queden reduïdes pràcticament a una vora de Keay 57 i a una altra de Keay 62A (Keay 1984, 298-300 i 348-350).

Entre les ceràmiques gàl·liques, hi ha un bon nombre de T.S.Lucente i un clar predomini de les D.S.P., que en els diferents nivells d'abandó supera quasi sempre d'una manera clara a les importacions fines africanes. Cal assenyalar que la majoria de fragments recuperats en aquests nivells correspon a la producció provençal, la més tardana, que es difon principalment a la segona meitat del segle V i arriba fins als primers anys del VI (Bonifay 1983, 327-334; Cavaillès-Llopis 1986, 177-180; Pelletier et alii 1991, 282-302; Llinàs 1997, 165). Amb molta diferència, la forma més representada és el bol Rigoir 18, i hi ha també alguns plats (Rigoir 1 i 4). Són ininteressants també algunes tapadores Rigoir 30, una forma relativament escassa, la presència de les quals ens podria indicar que és aquest el seu moment de més difusió.

L'abundància d'aquest tipus ceràmic fa que ens refermem en la tesi que l'abandó definitiu s'ha de produir no gaire més tard de les primeres dècades del segle VI (vers el 515/525?), ja que és normal que a casa nostra desapareixi paulatinament dels contextos a mesura que ens endinsem (i no gaire) en aquest segle, de manera que, vers els anys 540/550 el material africà torna a predominar d'una manera absoluta i ja definitiva fins a la desaparició de la vaixel·la fina de tradició romana a finals del segle VII.

Resta com una incògnita, tanmateix, aquest predomini de les ceràmiques gàl·liques sobre les africanes en un període en què, per regla general, es dona el fenomen contrari. Possiblement ho hàgim de buscar en la natura de les relacions comercials específiques de Pla de Palol, que en aquest moment serien més intenses i freqüents amb les costes de la Gàl·lia Narbonesa que amb la resta de les províncies de l'Imperi d'Occident, encara que, és clar, no deixem de moure'ns el camp de les hipòtesis.

En definitiva, doncs, és ben clar que l'edifici baiximperial excavat per nosaltres a Pla de Palol té uns reformes puntuals que podem situar, com a molt tard, a l'any 475, i que experimenta després tres fases successives d'abandonament. La primera, acompanyada encara d'una reforma puntual com és la creació de l'ambit 26 i dels seus annexos, possiblement s'hagi de datar amb anterioritat al tombant de segle. Les altres dues les podem situar en sengles moments successius (però impossibles de concretar) dins d'un període de temps que no pot ser gaire anterior a l'any 500 i que és quasi segur que no supera l'any 525. Tot plegat (i amb els perills que comporten aquest tipus de generalitzacions) ens permet sospitar un procés de crisi i abandó de la vil·la que tindria lloc en un lapse de temps prou ràpid (no gaire més d'una generació) i que caldria ubicar històricament dins del procés de canvis radicals en la distribució del poblament costaner que s'inicia ara i que culminarà a l'alta edat mitjana amb una desaparició molt important dels assentaments humans oberts al mar.

8. BIBLIOGRAFIA

- Aguarod, 1994: C. AGUAROD, La cerámica común de producción local/regional e importada. Estado de la cuestión en el valle del Ebro, *Cerámica comuna romana d'època alto-imperial a la Península Ibèrica. Estat de la qüestió*, coordinat per X. Aquilué i M. Roca, Empúries, 129-153 (Monografies Emporitanes, VIII)
- Aicart/Llinàs/Sagrera, 1991: F. AICART, J. LLINÀS i J. SAGRERA, Primera aproximació a la difusió de la T.S. Lucente al nord-est de Catalunya, *Cypsela*, IX, 197-207.
- Almagro, 1953: M. ALMAGRO, Las necrópolis de Ampurias. Volumen I. Introducción y necrópolis griegas, Barcelona, 1953 (Monografias Ampuritanas, III).
- Aquilué et al., 1984: J. AQUILUÉ, R. MAR, J.M. NOLLA, J. RUIZ DE ARBULO i E. SANMARTÍ, *El fòrum romà d'Empúries. (Excavacions de 1982). Una aproximació arqueològica al procés històric de la romanització al nord-est de la Península Ibèrica*, Barcelona, 1984 (Monografies Emporitanes VI)
- Aquilué et al., 1998: X. AQUILUÉ, P. CASTANYER, M. SANTOS i J. TREMOLEDA, Intervencions arqueològiques a Empúries (L'Escala, Alt Empordà), *Quartres Jornades d'Arqueologia de les Comarques de Girona*, Figueres, 1998, 115-122.
- Aquilué, 1994: X. AQUILUÉ, La cerámica común africana, *Cerámica comuna romana d'època alto-imperial a la Península Ibèrica. Estat de la qüestió* coordinat per X. Aquilué i M. Roca, Empúries, 61-72 (Monografies Emporitanes, VIII)
- Aquilué, 1993: X. AQUILUÉ, Las cerámicas finas de los niveles tardorromanos, *La Antiga Audiència. Un acceso al foro provincial de Tarraco*, dirigit per X. Dupré i J.M. Carreté, 117-150 (Excavaciones Arqueológicas en España, 165).
- Aquilué, 1997: X. AQUILUÉ, Anàlisi comparativa de contextos ceràmics d'època tardorromana (segles V-VI) de Tarragona i Empúries (discussió), *Arqueomediterrània*, 2, 318-321.
- Atlante, 1981: *Atlante delle forme ceramiche. I. Ceramica fine romana nel bacino mediterraneo (Medio e Tardo Impero)* editat per A. Carandini, Roma (Enciclopedia dell'Arte Antica Classica ed Orientale)
- Badia, 1977: J. BADIA, *L'arquitectura medieval de l'Empordà. I. El Baix Empordà*, Girona, 1977.
- Baraut, 1980: C. BARAUT, Els documents dels anys 981-1010, de l'Arxiu Capitular de la Seu d'Urgell, *Urgellia*, 3, 7-166.
- Barbaza 1988: Y. BARBAZA, *El paisatge humà de la Costa Brava*, Barcelona, 1988.
- Barreda 1996: P. BARREDA, *Platja d'Aro*, Girona, 1996 (Quaderns de la Revista de Girona, 64)
- Barti/Plana, 1989: A. BARTI i R. PLANA, Noves aportacions a l'estudi del jaciment romà de Llafranc, *Cypsela*, VII, 137-146.
- Beltrán, 1990: M. BELTRÁN, *Guía de la cerámica romana*, Saragossa.
- Blanco, 1991: J. BLANCO, *El monestir de Sant Feliu de Guíxols (segles X-XI). La formació del seu domini*, Sant Feliu de Guíxols (Col.lecció Estudis Guixolencs, 6).
- Bonifay, 1983: M. BONIFAY, Eléments d'évolution des céramiques de l'Antiquité tardive à Marseille d'après les fouilles de la Bourse (1980-81), *Revue Archéologique de Narbonnaise*, XVI, 289-334.
- Botet i Sisó, sense data (1913): J. BOTET i SISÓ, *La provincia de Gerona, Geografía General de Catalunya* dirigida per F. Carreras Candí, Barcelona.

- Burch *et al.* 2001 b: J. BURCH, J.M. NOLLA, L. PALAHÍ, J. SAGRERA, M. SUREDA i D. VIVÓ, Els banys privats de la vil·la romana de Pla de Palol a Platja d'Aro, *Estudis del Baix Empordà*, 20, 2001, 11-36.
- Burch *et al.*, 1994: J. BURCH, C. CARRASCAL, J. MERINO i N. NAVARRO, La vil·la romana de la Casa del Racó, *Annals de l'Institut d'Estudis Gironins*, XXXIII, 1994, 123-138.
- Burch *et al.*, 1995: J. BURCH, C. CARRASCAL, J. MERINO i N. NAVARRO, La Casa del Racó: un establiment rural d'època romana a Sant Julià de Ramis, *Excavacions d'urgència a Sant Julià de Ramis. Anys 1991-1993*, editat per B. Agustí, J. Burch i J. Merino, Girona, 1995, 95-107 (Sèrie Monogràfica 16).
- Burch *et al.*, 2001 a: J. BURCH, J.M. NOLLA, L. PALAHÍ, J. SAGRERA, M. SUREDA I D. VIVÓ, *Excavacions arqueològiques a la muntanya de Sant Julià de Ramis. I. El sector de l'antiga església parroquial*, Sant Julià de Ramis, 2001.
- Caravaca *et al.* 1996 J. CARAVACA, F. CODINA, J. MARAGALL, G. DE PRADO I D. PUNSETI, Excavacions al poblat ibèric de Castell Barri (Calonge, Baix Empordà), *III Jornades d'Arqueologia de les Comarques de Girona*, Santa Coloma de Farners, 1996, 109-118
- Casas 1979 J. CASAS, *La ceràmica campaniana del poblat ibèric de Castell (La Fosca, Palamós)*, tesi de llicenciatura, Bellaterra, 1979.
- Casas, 1989: J. CASAS, *L'Olivet d'en Pujol i els Tolegassos. Dos establiments agrícoles d'època romana a Viladamat (Campanyes de 1982 a 1988)*, Girona (Sèrie Monogràfica 9)
- Casas, 1996: J.CASAS, Mas Gusó o puig Moragues (Bellcaire d'Empordà). Campanyes de 1995 i 1996, *Terceres Jornades d'Arqueologia de les Comarques de Girona*, Santa Coloma de Gramanet, 1996, 166-177.
- Casas *et al.*, 1990: J. CASAS, P. CASTANYER, J.M. NOLLA i J. TREMOLEDA, *Ceràmiques comunes i de producció local d'època romana. I. Materials augustals i alto-imperials a les comarques orientals de Girona*, Girona (Sèrie Monogràfica 12)
- Casas *et al.*, 1993: J. CASAS, P. CASTANYER, J. TREMOLEDA i J.M. NOLLA, La vil·la romana de la Font del Vilar (Avinyonet de Puigventós, l'Alt Empordà), *Annals de l'Institut d'Estudis Empordanesos*, 26, 343-372.
- Casas *et al.* 1995 a: J. CASAS, P. CASTANYER, J.M. NOLLA i J. TREMOLEDA, *El món rural d'època romana a Catalunya. L'exemple del nord-est*, Girona, 1995 (Sèrie Monogràfica 15).
- Casas *et al.*, 1995 b: J. CASAS, P. CASTANYER, J.M. NOLLA i J. TREMOLEDA, *La vil·la romana de la Font del Vilar (Avinyonet de Puigventós, Alt Empordà)*, Girona (Estudis Arqueològics. 2)
- Casas/Nolla, 1993: J. CASAS i J.M. NOLLA, *L'abocador oriental de la vil·la de Tolegassos (Viladamat, Alt Empordà)*, Girona (Estudis arqueològics. 1).
- Casas/Nolla, 1986-1989: J. CASAS i J.M. NOLLA, Un conjunt tancat amb ceràmica africana a la vil·la romana dels Tolegassos (Viladamat, Alt Empordà), *Empúries. Revista de Prehistòria, Arqueologia i Etnologia*, 48-50, 202-213.
- Casas/Nolla, 1993: J. CASAS i J.M. NOLLA, *L'abocador oriental de la vil·la de Tolegassos (Viladamat, Alt Empordà)*, Girona (Estudis Arqueològics. 1)
- Casas/Soler/Turon, 1996: J. CASAS, V. SOLER i J. TURON, Les de Tolegassos. Aspectes de las fase republicana del jaciment, *Cypsela*, XI, 1996, 67-97.
- Castanyer *et al.*, 1993: P. CASTANYER, E. SANMARTÍ, M. SANTOS, J. TREMOLEDA, C. BENET, J.M. CARRETÉ, X. FÀBREGA, J.A. REMOLÀ i X. ROCAS, L'excavació del Kardo B. Noves aportacions sobre l'abandonament de la ciutat romana d'Empúries, *Cypsela*, X, 159-194.

- Castanyer/Tremoleda, 1999: P. CASTANER i J. TREMOLEDA, *La vil·la romana de Vilauba. Un exemple de l'ocupació i explotació romana del territori a la comarca del Pla de l'Estany*, Girona.
- Catalunya Romànica, 1989: DIVERSOS AUTORS, *Catalunya Romànica. VIII. L'Empordà -I-*, Barcelona
- Clariana/Jàrraga, 1990: J.F. CLARIANA i R. JÀRREGA, Aportación al conocimiento de unas estructuras arquitectónicas tardorromanas del yacimiento arqueológico de Can Modolell (Cabrera de Mar, Barcelona), *Archivo Español de Arqueología*, 63, 330-344.
- Colomer/Costa/Tremoleda, 1989: M.A. COLOMER, B. COSTA i J. TREMOLEDA, Estudi preliminar de la vil·la romana de Platja Artigues, *Cypselà*, VII, 1989, 103-110.
- Font et al., 1994: G. FONT, J. MATEU, S. PUJADES, J.M. RUEDA i J. TURA, Can Pons (Arbúcies). Aportació al coneixement del poblament antic del Montseny, *Segones Jornades d'Arqueologia de les Comarques de Girona*, Torroella de Montgrí, 1994, 83-86.
- Gisbert, 1987: J.A. GISBERT, La producció de vi al territori de *Dianium* durant l'Alt Imperi: el taller d'àmfores de la vil·la romana de l'Almadrava (Setla-Mirarrosa-Miraflor), *El vi a l'Antiguitat. Economia, producció i comerç al Mediterrani occidental. I Col·loqui d'Arqueologia Romana*, Badalona, 109-118 (Monografies Badalonines, 9)
- González Hurtebise, 1905: E. GONZÁLEZ HURTEBISE, *Bosquejo histórico de la villa de Sant Feliu de Guíxols*, Sant Feliu de Guíxols, 1905.
- Gorges, 1979: J.G. GORGES, *Les villes hispano-romaines. Inventaire et problématique archéologique*, Burdeus, 1979.
- Goudineau, 1968: CH. GOUDINEAU, *Fouilles de l'École Française de Rome à Bolsena (Poggio-Moscini) 1962-1967. Tome IV. La céramique aetina lisse*, Paris, 1968 (École Française de Rome. Mélanges d'Archéologie et d'Histoire. Suppléments 6).
- Hayes, 1972: J.W. HAYES, *Late Roman Pottery. A Catalogue of Roman Fine Wares*, Londres.
- Jàrraga, 2001: R. JÀRREGA, Una llàntia tardoantiga amb decoració de tema cristià procedent de la vil·la romana de Pla de Palol (Platja d'Aro, Baix Empordà), *Estudis del Baix Empordà*, 20, 2001, 37-48.
- Keay, 1984: S.J. KEAY, *Late Roman Amphorae in the Western Mediterranean. A Typology and Economic Study: the Catalan Evidence*, Oxford (BAR International Series 196 (I) i (II))
- Liber feudorum maior, 1945: *Liber feudorum maior*, Barcelona.
- Llinàs et al., 1997: J. LLINÀS, S. MANZANO, A.M. PUIG i X. ROCAS, *L'excavació de la carretera de Sant Martí: un sector de l'entorn d'Empúries des de la baixa república fins a l'antiguitat tardana*, Girona (Estudis Arqueològics. 3)
- Llinàs et al., 2000: J. LLINÀS, C. MONTALBÁN, A. RAMÍREZ i M. SUREDA, *L'Hort d'en Bach, del segle II abans de Crist a l'any 2000. La pervivència ininterrompuda d'un hàbitat a Maçanet de la Selva des de la baixa república fins als nostres dies*, Maçanet de la Selva, 2000 (Estudis i Textos, 7).
- Llinàs, 1997: J. LLINÀS, La excavación de la carretera de San Martín de Ampurias (Gerona): un ejemplo de la evolución de los contextos cerámicos durante la Antigüedad Tardía en el litoral catalán, *Archivo Español de Arqueología*, 70, 149-169.
- Marca/Baluze, 1688: P. DE MARCA i E. BALUZE, *Marca Hispanica sive limes hispanicus hoc est geographica et historica descriptio Cataloniae, Ruscinonis et circumjacentium populorum ab anno 817 ad annum 1258*, París.
- Marquès, 1993: J.M. MARQUÈS, *Cartoral, dit de de Carlemany, del bisbe de Girona (s. IX-XIV)*, Barcelona (Fundació Noguera, Col·lecció Diplomataris, 1).

- Martí, 1997: R. MARTÍ, *Col·lecció diplomàtica de la Seu de Girona (817-1100)*, Barcelona (Fundació Noguera, Col·lecció Diplomataris, 13).
- Martín/Nieto/Nolla, 1979: Mª A. MARTÍN, F.J. NIETO i J.M. NOLLA, *Excavaciones en la Ciudadela de Roses. (Campaña 1976 y 1977)*, Girona (Sèrie Monogràfica 2)
- Merino/Rocas, 1989: J. MERINO i X. ROCAS, IV. A) Estudi de tres àmbits significatius, *L'Olivet d'en Pujol i els Tolegassos. Dos establiments agrícoles d'època romana a Viladamat (Campanye de 1982 a 1988)* editat per J. Casas, Girona, 105-160 (Sèrie Monogràfica 9)
- Miró, 1988: J. MIRÓ, *La producción de ánforas romanas en Catalunya. Un estudio sobre el comercio del vino de la Tarraconense (siglos I a.C.- I d.C.)*, Oxford (BAR, International Series 473)
- Nolla, 1977: J.M. NOLLA, *La ciudad romana de Gerunda*, tesi doctoral, Universitat Autònoma de Barcelona (inèdita).
- Nolla, 1978: J.M. NOLLA, Una producció característica: les àmfores "DB", *Cypsela*, II, 1978, 201-230.
- Nolla, 1982-1983: J.M. NOLLA, Algunes notes entorn de la vil·la del Pla de l'Horta a Sarrià de Dalt (Girona), *Annals de l'Institut d'Estudis Gironins*, XXVI, 1982-1983, 111-130.
- Nolla, 1988: J.M. NOLLA, Gerunda: dels orígens a la fi del món antic, *Fonaments. Prehistòria i Món Antic als Països Catalans*, 7, 1988, 69-108 més quatre pàgines de làmines.
- Nolla, 1999: J.M. NOLLA, El material ceràmic dels nivells fundacionals de Gerunda. Els estrats inferiors de casa Pastors, *Revista d'Arqueologia de Ponent*, 9, 1999, 181-214.
- Nolla/ Esteval/ Aicart 1989, El poblat ibèric dels Guíxols (segles IV a.C.- I d.C.), *Estudis del Baix Empordà* 8, Sant Feliu de Guíxols, 1989, 45-72
- Nolla/ Palahí/Burch 1998 J.M. NOLLA, LL. PALAHÍ I J. BURCH, L'abandonament de l'*Oppidum* de Castell, *Estudis del Baix Empordà* 17, Sant Feliu de Guíxols, 1998, 59-78.
- Nolla/Canes/Rocas, 1982: J.M. NOLLA, J.M. CANES i X. ROCAS, Un forn romà de terrissaa Llafranc (Palafrugell, Baix Empordà). Excavacions de 1980-1981, *Ampurias. Revista de Prehistòria, Etnologia y Arqueologia*, 44, 147-183.
- Nolla/Casas, 1984: J.M. NOLLA i J. CASAS, *Carta arqueològica de les comarques de Girona. El poblament d'època romana al nord-est de Catalunya*, Girona, 1984.
- Nolla/Casas, 1987: J.M. NOLLA i J. CASAS, Els inicis de la romanització al rera país emporità. Algunes dades, *Jornades d'història de l'Empordà. Homenatge a J. Pella i Fargas*, Girona, 101-119.
- Nolla/Casas, 1990: J.M. NOLLA i J. CASAS, El material ceràmic d'importació de la vil·la romana de Puig Rodon (Corçà, Baix Empordà), d'època severiana a la baixa antiguitat, *Cypsela*, VIII, 193-218.
- Nolla/Casas, 1992: J.M. NOLLA i J. CASAS, Les ceràmiques fines locals (o indígenes) del nord-est de Catalunya a època baix-republicana (arrieres del segle IIIaC a principis del segle I d.C.), *Les ceràmiques de tècnica ibèrica a la Catalunya romana (segles II aC-I dC)*, Barcelona, 1992, 11-20.
- Nolla/Nieto, 1978: J.M. NOLLA i F.J. NIETO, Alguns aspectes de la romanització al nord-est de Catalunya, *Els pobles pre-romans del Pirineu. 2on Col·loqui Internacional d'Arqueologia de Puigcerdà, 1976*, Puigcerdà, 1978, 235-244.
- Nolla/Nieto, 1982: J.M. NOLLA i F.J. NIETO, Una factoria de salaó de peix a Roses, *Fonaments. Prehistòria i Món Antic als Països Catalans*, 3, 187-200
- Nolla/Padró/Sanmartí, 1980: J.M. NOLLA, J. PADRÓ i E. SANMARTÍ, Exploració preliminar del forn d'àmfores de Tivissa (Ribera d'Ebre), *Cypsela*, III, 193-218.

- Nolla/Puertas, 1988: J.M. NOLLA i C. PUERTAS, Ceràmiques africanes i material d'importació baix-imperial del jaciment del Camp de la Gruta (Torroella de Montgrà, Baix Empordà), *Estudis sobre Temes del Baix Empordà*, 7, 29-77
- Nolla/Ramírez, 1995: J.M. NOLLA i A. RAMÍREZ, L'Hort d'en Bach. Un establiment romà a Maçanet de la Selva dins TALLER D'HISTÒRIA DE MAÇANET DE LA SELVA, *La nostra vila, Maçanet de la Selva, Maçanet de la Selva*, 1995, 55-82.
- Nolla/Santamaria, 2000: J.M. NOLLA i P. SANTAMARIA, *Memòria d'excavació al Collet de Sant Antoni (Calonge, Baix Empordà)*, inèdit.
- Oliva, 1955: M. OLIVA, Actividades de la Delegación Provincial del Servicio Nacional de Excavaciones Arqueológicas de Gerona, en 1955, *Anales del Instituto de Estudios Gerundenses*, X, 1955, 317-411.
- Oliva, 1956-1957: M. OLIVA, Actividades de la Delegación Provincial del Servicio Nacional de Excavaciones Arqueológicas de Gerona, en 1956, *Anales del Instituto de Estudios Gerundenses*, XI, 1956-1957, 269-344.
- Oliva, 1959: M. OLIVA, Actividades de la Delegación de Excavaciones y del Servicio Provincial de Excavaciones Arqueológicas, Conservación y Catalogación de Monumentos de la Excm. Diputación de Gerona, en 1959, *Anales del Instituto de Estudios Gerundenses*, XIII, 305-389.
- Oliva, 1961: M. OLIVA, Tesela arqueològica. La villa romana de Playa Artigas en Castillo de Aro, *Revista de Gerona*, 14, 1961, 77-82.
- Oliva, 1967: M. OLIVA, Inventario de los castillos, fortalezas, recintos amurallados, torres de defensa y casas fuertes de la provincia de Gerona, *Revista de Gerona*, 40, 1967, 47-62.
- Oliva, 1972: M. OLIVA, El castillo de Benidormiens y su zona de influencia, *Revista de Gerona*, 58, 1972, 20-42.
- Pascual, 1977: R. PASCUAL, Las ánforas de la Layetania, *Méthodes classiques et méthodes formelles des études des amphores. Actes du Col.loque de Rome, 27-29 mai, 1974*, Roma, 47-96 (Collection de l'École Française de Rome, 32)
- Passelac/Vernhet, 1993: M. PASSELAC i A. VERNHET, Céramique sigillée sud-gauloise, *Dicocer. Dictionnaire des céramiques antiques (VIIeme s. av. n. è.-VIIeme s. de n. è) en Méditerranée nord-occidentale (Provence, Languedoc, Ampurdan)*. Lattara. *Mélanges d'histoire et d'archéologie de Lattes*, 6, dirigit per M. Py, 569-580.
- Pella i Forgas, 1883: J. PELLA i FORGAS, *Historia del Ampurdán. Historia de la civilización en las comarcas del nordeste de Cataluña*, Barcelona, 1883.
- Pelletier et al., 1991: J.P. PELLETIER, L. POUSSSEL, J. RIGOIR, Y. RIGOIR, L. VALLAURI i D. FOY, Poterie, métallurgie et verrerie au début du VIè s. à Gardanne (Bouches-du-Rhône), *Documents d'Archéologie Méridionale*, 14, 277-350.
- Pérez, 1990: A. PÉREZ, *La "terra sigillata" de l'antic Portal de Magdalena*, Lleida, 1990 (Monografies d'Arqueologia Urbana núm. 1).
- Pla Cargol, 1949: J. PLA CARGOL, Comisión Provincial de Monumentos de Gerona. Un siglo de actuación (memoria), *Anales del Instituto de Estudios Gerundenses*, IV, 1949, 194-249.
- Pucci, 1985: G. PUCCI, Terra sigillata italica, *Atlante delle forme ceramiche. II. Ceramica fine romana nel bacino mediterraneo (Tardo ellenismo e primo impero)*, Roma, 1985 (suplement de l'Enciclopedia dell'Arte Antica Classica e Orientale).
- Remolà, 1996: J.A. REMOLÀ, *El comerç marítim durant el tardemperí: el cas de Tàrraco a través de les ànfores*, tesi doctoral, Universitat Autònoma de Barcelona.
- Remolà, 2000: J.A. REMOLÀ, *Las ánforas tardo-romanas en Tarraco (Hispania Tarraconensis). Siglos IV-VII d.C.*, Barcelona (Col.lecció Instrumenta 7)

- Riuró, 1995: F. RIURÓ, Crònica de cinquanta anys d'activitat arqueològica, *Quaderns de Treball*, 8, 1995, 75-111.
- Riuró, 1998: F. RIURÓ, Crònica de 50 anys d'activitat arqueològica, *Quadern de Treball*, 9, 1998, 116-150.
- Roure *et al.*, 1988: A. ROURE, P. CASTANYER, J.M. NOLLA, S.J. KEAY i J. TARRÚS, *La vil·la romana de Vilauba (Camós). Estudi d'un assentament rural (Campanyes de 1979-85)*, Girona (Sèrie Monogràfica 8)
- Sanmartí, 1978: E. SANMARTÍ, *La ceràmica campaniense de Emporion y Rhode*, Barcelona, 1978, 2 volums (Monografias Ampuritanas, IV).
- Tchernia, 1986: A. Tchernia, *Le vin de l'Italie romaine. Essai d'histoire économique d'après les amphores*, Roma, 1986 (Bibliothèque des Écoles Françaises d'Athènes et de Roma, fasc. 261).
- Tremoleda, 2000, J. TREMOLEDA, *Industria y artesanadocerámico de época romana en el nordeste de Cataluña (Época augustea y altoimperial)*, Oxford (BAR, International Series 835)
- Vegas, 1973: M. VEGAS, *Cerámica común romana del Mediterráneo occidental*, Barcelona, 1973 (Publicaciones Eventuales nº 22).
- Vernhet, 1975: A. VERNHET, *Notes sur la terre sigillée de la Graufesenque*, Millau.

APÈNDIX 1

Inventari i dibuix de materials

UE 1000 (superficial)

Ceràmica de parets fines: 2 vores (1 amb nansa) d'argila grisa molt fina; 1 informe

T.S. aretina: 5 vores (1 Drag. 24/25); 1 base; 5 informes

T.S. sud-gàl.lica: 2 vores (Drag. 24/25 i 27); 2 informes

T.S. africana A: 3 vores (1 Lamb. 1A, 1 Lamb. 2A); 1 base; 3 informes

Ceràmica africana de cuina: 15 vores (8 plats/tapadora, 1 cassola pat., 4 tupins, 1 cassola peculiar, 1 Lamb. 9); 1 vora (cassola vora ametllada); 4 informes

T.S. Lucente: 1 informe (decorat)

Ceràmica comuna oxidada: 9 vores (1 amb nansa país); 6 bases; 7 nanses; 1 informe

Ceràmica grollera reduïda: 5 vores; 3 bases (planes); 1 nansa; 1 pom tapadora

Morter: 1 vora

Àmfora: 8 vores (1 Dr. 20, 7 Dr. 2/4 país); 2 peus (1 país); 13 nanses (11 Dr. 2/4 país, 1 G-IV); 2 informes (1 Dr. 20)

vidre: 28 informe (23 d'una peça de color verd ampolla)

Bronze: 1 anell petit; 1 clau; 1 fíbula

Ferro: 1 clau i dues peces petites

Peces dentals: 7 (6 oviceprins, 1 sus)

Restes òssies: 8 (conill, oviceprins)

Restes malacològiques: 2 (petxina, ostra)

UE 1001 (superficial)

Ceràmica africana de cuina: 1 vora (2 fragments)

T.S. Lucente: 1 informe

Ceràmica comuna oxidada: 2 bases; 2 nanses

Ceràmica grollera reduïda: 1 vora; 1 base

Àmfora: 1 peu; 1 nansa; 3 informes

Bronze: 1 moneda

Peces dentals: 1 (bou)

Restes òssies: 1

Restes malacològiques: 3 (petxines)

UE 1001

T.S aretina: 1 vora (fina dec. rodeta)

T.S Lucente: 1 informe

Ceràmica comuna oxidada: 1 vora

Ceràmica comuna oxidada local: 3 vores (2 urnes/olla; 1 amb nansa); 2 bases (planes); 2 nanses (amb cresta)

Ceràmica grollera reduïda: 1 vora

Àmfora: 1 G-IV sencera (en 30 fragments); 4 vores (3 Dressel 2/4 país; 1 Dressel 7/11 país); 7 peus (5 país; 1 Dressel 1 tipus DB))

Dòlium: 1 vora (local)

UE 1002

Ceràmica vidrada moderna: 1 informe

T.S. sud-gàl.lica: 2 bases; 8 informes

TS Africana D: 4 vores (2 Hayes 99); 5 informes

Ceràmica africana de cuina: 3 vores (1 Lamb. 10B, 1 plat/tap., 1 cassola vora amet.); 1 informe

T.S. Lucente: 1 vora; 1 base

D.S.P.: 1 vora

Llànties: 1 nansa

Ceràmica comuna oxidada: 2 vores; 2 bases (planes); 8 nanses; 55 informes

Ceràmica grollera reduïda: 5 vores; 1 base; 3 informes

Àmfora: 2 vores (1 DR. 2/4 país, 1 tardana); 3 nanses; 43 informes

Vidre: 1 vora; 1 base; 5 informes

Ferro: 1 bis; 4 claus

Bronze: 1 clau sense cap

Peces dentals: 6 (4 oviceprí)

Restes òssies: 5 (1 bou, 1 oviceprí)

Restes malacològiques: 2 (1 cargol de mar, 1 petxina)

UE 1003

Ceràmica grisa emporitana: 1 informe

T.S. africana A: 1 vora; 1 informe

Ceràmica africana de cuina: 1 vora (Lamb. 10A)

D.S.P.: 1 informe

Ceràmica comuna oxidada: 1 base; 2 nanses; 5 informes

Ceràmica grollera reduïda: 1 informe

Àmfora: 1 nansa; 4 informes

Ferro: 1 clau

Peces dentals: 1 (oviceprí)

Restes òssies: 4

UE 1004

Àmfora: 1 vora (forma Keay XXV, amb senyals d'haver estat incorporat a la fàbrica d'un mur)

UE 1007

T.S. aretina: 1 informe

T.S. sud-gàl.lica: 3 informes (1 decorat)

T.S. africana A: 1 vora; 2 bases

T.S. africana D: 1 vora

Ceràmica africana de cuina: 2 vores (1 plat/tapadora); 1 informe

Llànties: 1 espatlla (decorada)

Ceràmica comuna oxidada: 5 vores; 1 base; 9 nanses; 19 informes

Ceràmica grollera reduïda: 4 vores (1 urna); 2 nanses

Morter: 1 vora

Àmfora: 4 vores (2 Dr. 2/4 país); 1 base; 4 nanses; 5 informes

Dòlium: 1 fragment

Vidre: 1 vora; 3 informes

Bronze: 2 plaques molt fines d'una caixeta

Ferro: 6 claus

Peces dentals: 5 (3 porc, 1 oviscaprí, 1 bou)

Restes òssies: 10 (1 bou)

Restes malacològiques: 4 (3 petxines, 1 cargol de mar)

UE 1009

T.S. sud-gàl.lica: 1 vora; 1 base; 6 informes

T.S. africana A: 1 vora; 1 informe

T.S. africana C: 1 informe

Ceràmica africana de cuina: 1 vora (plat/tapadora); 3 informes

T.S. Lucente: 1 informe

D.S.P.: 1 base; 1 informe

Ceràmica comuna oxidada: 6 vores; 2 bases; 2 nanses; 41 informes

Ceràmica grisa de cuina: 1 informe

Ceràmica grollera reduïda: 2 vores; 3 bases; 1 nansa; 17 informes

Àmfora: 1 vora; 4 nanses (2 país); 17 informes

Dòlium: 1 vora; 4 fragments

Imbrex: 1 fragment

Rajol modern: 3 fragments

Vidre: 1 base; 5 informes

Ferro: 4 claus

Peces dentals: 13 (ovicaprí; bou)

Restes òssies: 4 (1 bou)

Restes malacològiques: 24 (ostres, petxines, cargols de mar..)

UE 1010

Ceràmica vidrada moderna: 1 informe

Ceràmica grisa emporitana: 1 base

Ceràmica ibèrica pintada: 1 base (kalathos)

T.S. aretina: 1 vora (peça petita); 3 informes

T.S. sud-gal·lica: 6 vores

T.S. africana D: 1 vora (Hayes 95)

Ceràmica africana de cuina: 3 vores (2 plats tap., 1 cassola vora amet.); 1 base (cassola vora amet.)

T.S. Lucente: 1 vora

Gerra grisa de boca trilobulada altimperial: 1 vora

Ceràmica comuna oxidada: 8 vores; 8 bases; 12 nanses (1 salomònica) ; 42 informes (molts decoració costellada)

Ceràmica grisa de cuina: 1 base

Ceràmica grollera reduïda: 2 vores (1 urna); 1 base (plana); 2 nanses; 6 informes

Morter: 3 vores

Àmfora: 3 vores (2 Dr. 2/4, 1 G-IV); 2 nanses; 10 informes

Dòlium: 1 fragment

Vidre: 7 informes (verd. marró -antic-)

Ferro: 1 plaqueta; 1 clau

Peces dentals: 5 (1 ullal, 2 bou)

Restes òssies: 12

Restes malacològiques: 4 (2 petxines, 1 cargol de mar)

UE 1012

T.S. sud-gal·lica: 5 vores; 1 base; 1 informe (decorat Drag. 29)

T.S. africana C: 2 vores; 2 informes

T.S. africana D: 4 informes

Ceràmica africana de cuina: 8 vores (5 plats/tap.); 2 base (Lamb. 10A); 3 informes (1 Lamb. 10A)

T.S. Lucente: 5 vores (Lamb. 3); 1 base; 1 informe (decoració rodeta)

D.S.P.: 3 vores; 3 bases 1 dubtosa); 9 informes (2 decorat rodeta)

Llànties: 1 nansa

Gerra grisa de boca trilobulada altimperial: 1 informe

Ceràmica comuna oxidada: 22 vores (1 país); 11 bases; 27 nanses; 69 informes

Ceràmica grisa cuina: 2 vores; 1 base

Ceràmica grollera reduïda: 10 vores (1 imit. cassola pàtica cendrosa); 2 bases (1 plana); 5 informes

Morter: 2 vores

Àmfora: 21 vores (4 Dr. 2/4 país); 7 peus (1 Dr. 2/4 país); 3 nanses; 10 informes (1 informe Keay LIV)

Dòlium: 1 fragment

Vidre: 4 vores; 4 bases; 27 informes

Bronze: 1 placa prima; 1 tija amb nus; 1 braçalet; 1 fragment gran de perol

Plom: 3 llàgrimes

Ferro: 26 claus; 1 plaqueta; 1 "xinxeta" enorme; 6 peces més

Peces dentals: 12 (7 bou -1 barra-, 5 oviceprí)

Restes òssies: 117 (bou, oviceprí, porc)

Restes malacològiques: 40 (petxines, ostres)

Pedra porosa volcànica: 8 fragments

UE 1015

T.S. sud-gal·lica: 1 vora; 1 informe

T.S. africana A: 1 informe

D.S.P.: 1 informe

Ceràmica comuna oxidada: 1 vora; 7 informes

Ceràmica grollera reduïda: 1 informe

Àmfora: 1 peu; 1 informe

Ferro: 1 clau; 1 peça en angle recte

Restes malacològiques: 2 (petxines)

UE 1018

Ceràmica oxidada emporitana: 1 vora; 1 base

Ceràmica comuna oxidada: 2 informes

Ceràmica grollera reduïda: 1 vora (urna); 1 base (plana); 1 informe

Àmfora: 2 vores (1 tardana, 1 Dr. 2/4 país); 1 informe

Ferro: 18 claus

Restes òssies: 4 (1 bou)

Restes malacològiques: 5 (3 ostres)

UE 1019

T.S. sud-gàl·lica: 1 vora; 2 bases; 1 informe

T.S. africana C: 2 informes

Ceràmica africana de cuina: 2 vores (1 plat/tap., 1 cassola vora amet.); 1 informe

T.S. Lucente: 1 vora (Lamb. 3)

D.S.P.: 3 vores; 1 base; 1 informe

Ceràmica comuna oxidada: 14 vores; 6 bases; 6 nanses; 37 informes

Ceràmica grollera reduïda: 3 vores; 2 bases (planes); 1 informe

Àmfora: 1 vora; 2 vores; 3 nanses (1 Dr. 2/4 país); 3 informes

Dòlium: 2 fragments

vidre: 1 base; 1 informe

Bronze: 1 moneda

Escòria de ferro: 1 bola

Peces dentals: 5

Restes òssies: 26 (1 bou)

Restes malacològiques: 9 (1 ostra, 8 petxines)

UE 1020

Ceràmica grisa emporitana moderna: 1 vora

T.S. sud-gàl·lica: 1 vora; 2 bases (1 Drag. 37); 1 informe

T.S. africana A: 1 vora (Hayes 3A); 1 base

T.S. africana C: 1 vora; 2 informes

T.S. africana D: 4 vores (1 Hayes 95); 2 informes

Ceràmica africana de cuina: 4 vores (3 plat/tap., 1 Lamb. 9); 3 bases (Lamb. 10A); 4 informes (2 Lamb. 10)

T.S. Lucente: 2 informes (decorats a rodeta)

D.S.P.: 1 vora (decorada)

Ceràmica comuna ibèrica: 3 vores; 6 bases; 10 nanses

Ceràmica comuna oxidada: 8 vores; 1 base; 1 coll; 13 nanses; 43 informes (1 decorat)

Ceràmica grollera reduïda: 7 vores (1 urna, 1 gerra; 3 bases (2 planes, 1 bombada); 2 nanses; 2 informes

Àmfora: 6 vores; 3 peus (1 del país, 1 G-IV, 1 africana); 9 nanses (2 tardanes, 1 Dr. 20 marca L.A., 2 nanses Dr. 2/4); 31 informes

Dòlium: 1 vora (enorme), 1 fragment base

Imbrex: 1 fragment

Vidre: 3 vores; 1 base; 11 informes

Escòria de vidre: 1 bola

Bronze: 1 capseta rebregada; 1 moneda

Ferro: 2 puntes; 3 plaques; 8 claus

Escòria de ferro: 1 bola

Os treballat: un placa circular amb una cara bombada i l'altra plana amb un encaix central

Peces dentals: 18 (3 porc, 8 ovicaprí, 7 bou)

Restes òssies: 38 (28 ovicaprí, 10 bou)

Restes malacològiques: 19 (2 ostres, 3 cargols, 14 petxines)

UE 1021

Ceràmica comuna africana: 1 vora (plat/tap.); 2 informes

T.S. Lucente: 3 vores (Lamb. 3)

D.P.S.: 1 informe

Ceràmica comuna oxidada: 5 vores; 4 bases; 4 nanses; 17 informes

Ceràmica grollera reduïda: 4 vores (2 escudelles); 1 base; 2 informes

Àmfora: 2 vores; 4 peus (2 del país, un absolutament cremat); 4 nanses (2 G-IV); 30 informes; 6 fragments amb vora mateixa peça

Dòlium: 3 vores (2 grans, 1 considerable); 1 informe

Tègula: 1 fragment

Imbrex: 1 fragment

Vidre: 12 fragments (aplicacions platejades)

Ferro: 1 peça de brida; 1 sivella; 8 claus; 1 peça peculiar

Escòria de ferro: 2 peces (1 notable)

Restes òssies: 21 (17 ovicaprí, 4 bou)

Restes malacològiques: 3 (1 cargol de mar, 2 ostres)

UE 1022

T.S. africana D: 1 base

Ceràmica africana de cuina: 1 vora (plat/tap.)

D.P.S.: 1 base; 1 informe

Ceràmica comuna oxidada: 6 vores (2 amb nansa); 7 bases; 1 nansa; 5 informes

Ceràmica grollera reduïda: 2 vores; 1 informe

Àmfora: 1 vora (G-IV); 2 nanses; 1 informe

Ferro: 1 clau

Restes òssies: 10 (6 oviceprí, 4 bou)

Restes malacològiques: 3 (1 cargol de mar, 2 petxines)

UE 1023

Ceràmica vidrada moderna: 1 informe

Ceràmica grisa emporitana: 1 nansa

T.S. aretina: 1 base

T.S. africana D: 1 base; 2 informes

Ceràmica africana de cuina: 3 informes

Ceràmica comuna oxidada: 1 vora; 1 base; 1 nansa; 11 informes

Àmfora: 3 vores (Keay LXII, Dr. 1); 3 nanses; 3 informes

Vidre: 1 (ampolla moderna)

Ferro: 31 claus; 1 agulla (?); 1 peça U; 1 peça llarga

Escòria de ferro: 2 boles

Peces dentals: 5 (2 senglar, 2 oviceprí, 1 bou)

Restes òssies: 15 (oviceprí, bou)

Restes malacològiques: 2 (1 cargol, 1 ostra)

UE 1024

Ceràmica de parets fines: 1 informe (closca d'ou)

T.S. sud-gàl.lica: 1 base; 1 informe

T.S. africana D: 3 vores; 4 informes

Ceràmica africana de cuina: 1 vora; 1 informe

D.S.P.: 1 vora (oxidada i decorada); 1 base

Ceràmica comuna oxidada: 3 vores; 1 base; 7 nanses; 24 informes (5 amb decoració meandres impresos)

Ceràmica grollera oxidada: 1 vora

Ceràmica grollera reduïda: 3 vores; 8 informes (1 grafit)

Àmfora: 1 peu (país); 1 nansa (Dr. 2/4 país); 7 informes

Vidre: 4 bases; 7 informes

Bronze: 1 clau

Ferro: 17 claus

Peces dentals: 3 (1 ullal, 1 oviceprí, 1 bou)

Restes òssies: 39 (majoritàriament oviceprí, algun bou)

Restes malacològiques: 10 (petxines)

UE 1025

T.S. sud-gàl.lica: 2 informes (1 decorat)

Ceràmica comuna oxidada: 2 nanses (1 del país)

Àmfora: 1 peu (país)

Restes òssies: 2

UE 1026

T.S. sud-gàl.lica: 2 vores (Drag. 27); 3 informes (1 dec., Drag. 29, amb gallons i sanefa vegetal)

T.S. africana D: 1 base (dec. cercles concèntriques)

Ceràmica africana de cuina: 1 vora (plat/tap.)

Ceràmica grisa indeterminada (D.P.S.): 1 informe

Ceràmica comuna oxidada: 2 base; 3 informes

Ceràmica grollera reduïda: 2 vores (1 en dos frag.); 1 nansa

Àmfora: 5 nanses (Dr. 2/4 del país); 1 carena; 1 informe

Dòlium: 1 vora (notable)

Peces dentals: 1 (bou)

Restes òssies: 2 (ovicaprí)

Restes malacològiques: 1 (ostra)

UE 1027

Ceràmica vidrada moderna: 1 vora

T.S. sud-gàl·lica: 1 informe

T.S. africana D: 1 vora (Hayes 61); 1 informe

Ceràmica africana de cuina: 2 vores (plat/tap)

Ceràmica comuna oxidada: 3 vores (1 amb nansa); 3 nanses; 12 informes

Ceràmica grollera reduïda: 1 informe

Morter: 1 vora

Àmfora púnicoebussitana: 1 informe

Àmfora: 2 vores (Dr. 2/4 país); 4 peus (2 Dr. 2/4 país, 1 G-IV)

vidre: 1 base; 1 informe

Ferro: 6 claus

Peces dentals: 5 (1 ovicaprí, 4 suïds)

Restes òssies: 8 (ovicaprí, suïds)

Restes malacològiques: 4 (3 petxines, 1 ostra)

UE 1030

Ceràmica grisa trilobulada altoimperial: 1 base

T.S. Lucente: 1 informe (petit grafit)

Ceràmica comuna oxidada: 2 vores; 1 base (plana); 3 nanses (1 pom tapadora); 8 informes

Morter: 1 vora

Àmfora: 4 vores (3 Dr. 2/4 país); 1 peu (país); 4 informes (país)

Rajol modern: 1 fragment

Ferro: 2 claus

Peces dentals: 1 (sus petit)

Restes òssies: 10

Restes malacològiques: 2 (1 cargol, 1 petxina)

UE 1031

Ceràmica campaniana B: 1 vora (Lamb. 1); 1 base (Lamb. 3)

Ceràmica de parets fines: 1 vora (millefiori); 2 informes

Ceràmica grisa emporitana: 1 base (bicònic)

T.S. aretina: 1 informe

T.S. sud-gàl.lica: 10 vores; 6 bases; 14 informes (7 decorats dos dels quals Drag. 29, 1 Drag. 37)

T.S. sudgàl.lica marmorata: 1 base (Drag. 37)

Ungüentari: 1 peu

Llàntia: 2 (1 nansa)

Ceràmica grisa trilobulada altoimperial: 1 informe

T.S. africana A2: 1 informe

T.S. africana indeterminada: 3 informes

Ceràmica africana de cuina: 2 vores (1 plat/tap., 1 tupí)

D.S.P.: 1 informe

Ceràmica comuna oxidada: 9 vores; 4 bases; 7 nanses; 137 informes

Ceràmica grisa cuina: 1 vora; 1 base; 2 nanses

Ceràmica comuna oxidada: 4 vores; 6 bases; 7 nanses; 17 informes

Ceràmica grollera oxidada: 1 base; 1 informe

Ceràmica grollera reduïda: 17 vores (2 urnes); 4 bases (planes); 3 nanses; 23 informes (1 dec. raspatllat)

Morter: 2 vores; 1 base

Àmfora: 12 vores (3 Dr. 2/4 -2 país-, 1 Dr. 7/11); 1 peu; 12 nanses (2 país, 6 Dr. 2/4 -3 del país); 62 informes (19 país, 1 Dr. 20, 5 costellada)

Dòlium: 1 vora gran

Tègula; 2 fragments

Imbrex: 2 fragments

Pondus: 1 fragment

Vidre: 2 vores; 1 base; 7 informes

Vidre pla: 1 fragment

Bronze: 2 agulles; 4 plaquetes

Ferro: 34 claus

Escòria de ferro: 2 boles

Peces dentals: 4 (3 oviceprí, 1 sus)

Restes òssies: 37 (bou i oviceprí)

Restes malacològiques: 9 (3 ostres, 6 petxines)

UE 1032

Ceràmica campaniana B: 1 base (Lamb. 1)

T.S. sud-gàl.lica: 3 vores; 8 bases; 18 informes (algun decorat)

T.S. hispànica: 2 informes (decorats)

Ceràmica grisa trilobulada altoimperial: 3 informes

Ceràmica africana de cuina: 2 vores (1 tupí, 1 plat/tap.)

Ceràmica comuna oxidada: 1 vora; 5 nanses; 8 informes

Ceràmica grollera reduïda: 4 vores; 8 informes

Vidre: 1 informe

Bronze: 1 plaqueta

Ferro: 1 clau

Peces dentals: 3 (ovicaprí, sus)

Restes òssies: 17

Restes malacològiques: 2 (petxines)

UE 1033

T.S. sud-gàl.lica: 1 vora; 1 base; 1 informe

Ceràmica de parets fines: 1 base (sorrosa)

Ceràmica africana de cuina: 1 base (Lamb. 10A)

D.S.P.: 1 base

Ceràmica comuna oxidada: 2 vores; 5 nanses; 1 informe

Ceràmica grollera reduïda: 2 vores; 3 informes

Àmfora: 3 vores (1 DR. 2/4 país, 1 G-IV); 2 nanses (país); 8 informes

Vidre: 1 coll; 2 informes (verdós)

Bronze: 1 agulla; 1 placa

Ferro: 5 claus; 1 peça

Os treballat: 1 agulla (fragmentada)

Restes òssies: 8

UE 1034

T.S. sud-gàl.lica: 2 vores; 4 informes (1 sigillum)

T.S. africana A: 2 informes

T.S. africana D: 4 vores; 1 informe

Ceràmica africana de cuina: 2 vores (1 plat/tap., 1 Lamb. 9); 1 base; 3 informes

T.S. clara B: 1 base

T.S. Lucente: 2 bases; 1 informe

D.S.P.: 5 informes

Llàntia: 1 nansa

Ceràmica comuna oxidada: 23 vores; 8 bases; 18 nanses; 73 informes

Ceràmica grollera reduïda: 7 vores; 6 bases (3 planes); 9 informes

Àmfora: 11 vores (3 país, 2 africanes tardanes); 2 peus; 10 nanses (1 Dr. 1, 2 Dr. 2/4 país, 2 africana tardana, 1 G-IV); 20 informes

Dòlium: 1 vora; 1 informe

Vidre: 2 vores; 1 base; 1 nansa; 24 informes

Bronze: 1 moneda

Ferro: 62 claus; 1 anella; 1 tub petit; 1 anella; 1 peça massissa; 1 peça claviforme; 1 peça de ferro i plom; 4 boletes

Escòria ferro: 3 boles

Plom: 1 grapa

Peces dentals: 14 (3 bou, 7 ovicepri, 4 sus)

Restes òssies: 71 (15 bou, ovicepri, sus)

Restes malacològiques: 37 (23 petxines, 8 ostres)

UE 1035

T.S. africana A: 1 vora

T.S. Lucente: 1 vora (Lamb. 3)

Ceràmica comuna oxidada: 3 vores; 2 nanses; 2 base

Ceràmica grollera reduïda: 1 informe

Ceràmica grisa de cuina: 1 informe

Àmfora: 3 vores (2 G-IV, 1 Pacual 1); 1 nansa (tardana); 6 informes

Dòlium: 1 vora (petit)

Vidre: 1 vora

Ferro: 1 clau; 1 anella

Peces dentals: 1 (sus)

Restes malacològiques: 1 (petxina)

UE 1036

Ceràmica vidrada moderna: 1 vora

Ceràmica de vernís negre indeterminada: 1 informe (vernís opac)

Ceràmica d'engalba blanca: 1 vora

T.S. aretina: 1 vora; 1 base; 1 informe

T.S. sud-gàl·lica: 3 vores; 4 bases (1 sigillum trencat); 9 informes (1 dec.)

Ceràmica de parets fines: 1 vora (local)

T.S. africana A: 3 vores (1 en 2 fragments); 2 informes

Ceràmica africana de cuina: 10 vores (8 plats/tap., 1 Lamb 10A, 1 cassola vora ametllada); 2 informes

T.S. Lucente: 1 base; 2 informes (1 dec. rodeta)

D.S.P.: 1 vora (dec.)

Ceràmica grisa fina envernissada de negre: 1 base

Llàntia: 1 nansa

Ceràmica comuna oxidada: 13 vores (1 local); 11 bases (1 local); 23 nanses (2 locals); 46 informes

Ceràmica grollera reduïda: 5 vores (1 amb nansa); 3 bases (1 plana); 5 informes

Ceràmica grisa cuina: 1 vora; 2 bases; 1 informe

Àmfora: 8 vores (1 Dr. 2/4 itàlica, 2 Dr. 20, 1 Pelichet 46; 1 Dr. 2/4 país); 3 peus (2 país); 13 nanses (10 Dr. 2/4 país); 15 informes

Dòlium: 2 fragments

Tègula: 1 fragment amb un encaix

Vidre: 2 vores; 4 informes

Bronze: 1 clau; 1 làmina molt prima rebregada

Ferro: 3 claus; 1 peça claviforme; 1 plaqueta

Peces dentals: 4 (2 oviceprí, 2 sus)

Restes òssies: 20 (algun bou)

Restes malacològiques: 6 (5 petxines)

UE 1037

Ceràmica envernissada de negre: 1 vora

Ceràmica de parets fines: 2 vores; 1 base; 1 informe

T.S. sud-gàl·lica: 4 vores (1 Drag. 27); 1 base; 12 informes (2 dec.)

T.S. hispànica: 1 informe (dec.)

T.S. africana A: 35 vores (1 en cinc fragments, 3 Hayes 3C, 1 Hayes 6, 1 Hayes 16); 7 bases; 1 nansa; 20 informes

T.S. africana D: 1 vora; 1 base; 1 informe

Ceràmica africana de cuina: 92 vores (39 plat/tap., 20 cassola pàtina cendrosa, 14 tupí, 5 Lamb. 9, 12 Lamb. 10A); 23 bases (5 plat/tap., 3 cassola pàt. cend., 1 tupí, 5 Lamb. 9, 8 Lamb 10A); 2 nanses (tupí); 150 informes

T.S. clara B: 1 vora (Lamb. 3)

T.S. Lucente: 3 vores (2 Lamb. 3); 1 base; 1 informe

D.S.P.: 3 vores; 1 base; 6 informes (3 dec., 2 oxidats)

Llàntia: 2 espatlles (de disc); 2 bases (1 amb marca fragmentada); 1 fragment disc amb decoració d'una testa barbada

Ceràmica comuna oxidada: 89 vores (2 amb nansa, 1 escudella Llafranc, 1 gran recipient); 62 bases; 31 nanses; 222 informes

Ceràmica grollera oxidada: 8 vores (2 urna o olla, 5 tupí)

Ceràmica grollera reduïda: 21 vores (8 olla o urna); 9 bases (planes); 4 nanses; 22 informes

Àmfora: 8 vores (1 Dr. 1, 1 G-IV, 5 Dr. 2/4 país, 1 Dr. 7/11); 5 peus (3 país); 11 nanses (4 G-IV, 5 Dr. 2/4 país; 1 tardana indet.); 29 informes (1 G-IV, 5 país)

Àmfora púnicoebussitana: 1 informe

Dòlium: 1 fragment perforat per fer de pes de xarxa

Imbrex: 1 fragment (local)

Peces discoidals: 1 (mòdul gran)

Vidre: 1 base; 1 nansa; 6 informes (blanc i verd)

Vidre pla: 8 fragments (1 vora)

Bronze: 2 claus; 1 moneda

Ferro: 13 claus, 2 peces indeterminades; 1 "contera" o "reguetón"

Escòria de ferro: 5 boles (1 de 10 cm de diàmetre)

Marbre: 2 plaquetes (blanc i aigües grises)

Carbó: 1 fragment gran (de fusta)

Peces dentals: 20 (13 oviscaprí, 2 bou, 5 sus)

Restes òssies: 96 (20 bou, 46 oviscaprí)

Banya: 3

Espines: 1 (gran)

Restes malacològiques: 47 (4 cargols, 39 petxines, 1 ostra)

UE 1038

Ceràmica campaniana Boïde: 1 base; 2 informes

Ceràmica comuna itàlica: 1 vora (plat)

T.S. sud-gàl.lica: 5 vores; 2 bases; 13 informes (1 dec.)

T.S. africana C: 1 base (Lamb. 40)

Ceràmica africana de cuina: 1 vora (plat/tap.)

Ceràmica grisa trilobulada altoimperial: 1 base; 2 informes

D.S.P.: 1 informe

Llàntia: 1 nansa; 2 fragments

Ceràmica comuna oxidada: 24 vores; 8 bases; 16 nanses; 109 informes

Ceràmica grollera reduïda: 15 vores (4 urnes o olles, 1 amb nansa); 9 bases (4 planes); 3 nanses; 8 informes

Àmfora: 17 vores (1 Dr. 1, 12 Dr. 2/4 país); 3 peus (1 G-IV, 2 país); 19 nanses (1 G-IV, 13 Dr. 2/4 país); 111 informes

Dòlium: 3 vores (1 petita, 2 gran); 9 fragments (local)

Pondus: 1 sencer

Tègula: 2 fragments

Imbrex: 3 fragments

Vidre: 3 vores; 2 informes

Bronze: 2 claus; 1 moneda

Ferro: 2 claus; 2 peces; 2 boles

Escòria de ferro: 4 boles

Peces dentals: 2 (ovicaprí, sus)

Restes òssies: 17 (4 bou)

Restes malacològiques: 7 (cargol de mar, 6 petxina)

UE 1041

Ceràmica grisa amb recobrint d'engalba negra: 1 base

T.S. sud-gàl.lica: 1 base; 5 informes

T.S. africana D: 2 vores; 4 informes

Ceràmica africana de cuina: 7 vores (1 cassola pàt. cend., 1 Lamb. 9, 1 Lamb. 10A, 1 Lamb. 10B, 3 plat/tap.); 1 base (plat/tap); 1 informe

Llàntia: 1 espatlla (de disc); 1 tardana

T.S. Lucente: 2 vores (1 Lamb. 3); 2 informes (1 dec. rodeta)

D.S.P.: 2 vores; 2 informes

Ceràmica comuna oxidada: 3 vores; 1 base; 8 nanses; 39 informes

Ceràmica grollera oxidada: 1 vora

Ceràmica grollera reduïda: 13 vores; 3 bases (planes); 10 informes

Ceràmica grisa de cuina: 1 nansa; 1 informe

Àmfora: 3 vores (1 Dr. 2/4 país, 1 Keay LXII); 1 nansa (tardana); 15 informes

Vidre: 3 vores; 1 nansa; 13 informes (1 dec.)

Bronze: 1 clau; 1 fragment d'un recipient; 1 placa prima amb dues perforacions

Ferro: 4 claus; 2 peces indet.

Peces dentals: 16 (2 oviceprí, 1 bou, 5 sus)

Restes òssies: 82 (bou, oviceprí, preferentment, au, sus)

Restes malacològiques: 18 (5 ostres, 13 petxines)

UE 1042

T.S. africana D: 1 vora

T.S. Lucente: 2 vores (Lamb. 3)

D.S.P.: 1 vora

Ceràmica comuna oxidada: 1 base; 4 nanses

Ceràmica grollera reduïda: 3 vores; 1 informe

Àmfora: 1 vora

Vidre: 9 informes

Bronze: 1 moneda (mòdul petit)

Ferro: 9 claus

Plom: 1 plaqueta petita

Peces dentals: 4 (1 bou, 2 ovicaprins, 1 sus)

Restes òssies 20 (2 bou, 18 ovicaprí)

Restes malacològiques: 27 (4 cargols, 3 cargolets, 13 petxines)

UE 1043

T.S. africana A: 4 informes

T.S. africana C: 1 base; 1 informe

T.S. africana D: 1 vora (3 fragments); 4 informes

Ceràmica africana de cuina: 1 vora (plat/tap.); 2 informes

Llàntia: 1 (tardana); 1 espatlla; 1 base; 4 fragment disc (1 dec. testa masculina barbada i pentinat complicat)

T.S. Lucente: 2 vores (Lamb. 3); 2 bases; 3 informes

D.S.P.: 1 vores 1 tapadora); 1 base; 2 informes (1 dec.)

Ceràmica comuna oxidada: 18 vores (2 gerra, 2 escudelles); 8 nanses; 63 informes

Ceràmica grollera reduïda: 11 vores (1 olla); 2 bases (1 plana); 2 nanses; 8 informes

Àmfora: 1 vora; 7 peus (1 país); 3 nanses (1 Dr. 2/4 país); 44 informes

Vidre: 4 vores; 2 bases; 1 coll; 13 informes

Bronze: 1 moneda (mòdul petit); 1 recipient aixafat amb 33 fragments amb reblat; 1 peça indet.

Ferro: 59 claus; 5 peces (dib.); 1 fibula amb botó argent punta; 1 podall; 1 ganivet petit; 1 mànec secció quadrada; 1 esquella

Peces dentals: 5 (1 ullal senglar, 2 sus, 2 ovicaprí)

Restes òssies: 50 (20 bou)

Banya: 1

Restes malacològiques: 8 (6 petxines, 1 cargol de mar, 1 cargol)

UE 1049

Ceràmica grisa emporitana: 1 vora (escudella carenada); 1 informe

Ceràmica grisa emporitana tardana: 1 base (bicònic)

T.S. sud-gàl.lica: 9 vores; 4 bases; 26 informes (10 dec.)

T.S. africana A: 1 vora (Lamb. 1); 1 base

T.S. africana D: 2 vores (1 Hayes 99); 1 informe

Ceràmica africana de cuina: 5 vores (1 pat/tap., 1 tupí); 1 nansa; 9 informes

Ceràmica grisa trilobulada altoimperial: 1 base

D.S.P.: 1 informe

Ceràmica comuna oxidada: 12 vores (2 país); 4 bases (1 país); 10 nanses (5 país); 1 pom tapadora; 20 informes

Ceràmica grollera oxidada: 1 vora

Ceràmica grollera reduïda: 9 vores (1 tapadora); 4 bases; 3 nanses; 6 informes (1 decorat)

Ceràmica grisa de cuina: 1 vora (amb nansa)

Morter: 1 vora; 1 base

Àmfora: 2 vores (1 Dr. 2/4 país); 3 peus (país); 9 nanses (3 Dr. 2/4 país); 4 informes (3 país)

Vidre: 1 vora; 2 informes

Bronze: 1 peça (dib.)

Ferro: 4 claus; 1 peça indet.

Escòria ferro: 1 bola

Peces dentals: 3 (1 bou, 2 ovicepri)

Restes òssies: 20 (5 ovicepri, 3 bou)

Restes malacològiques: 4 (2 ostres, 2 petxines)

UE 1050

T.S. aretina: 1 informe

T.S. sud-gàl.lica: 2 vores (1 Drag. 36 dec. fulles d'aigua)

Ceràmica africana de cuina: 4 vores; 2 bases (Lamb. 9)

Llàntia: 1 espatlla decorada

Ceràmica comuna oxidada: 1 vora; 2 bases; 2 nanses; 1 informe

Àmfora: 2 vores (1 Dr. 20); 1 spatheion (en 7 fragments)

Dòlium: 2 vores (grans)

Vidre: 4 bases (verd clar)

Peces dentals: 1 (ovicepri)

Restes òssies: 3 (2 bou, 1 ovicepri)

UE 1051

D.S.P.: 1 informe

Ceràmica comuna oxidada: 3 informes

Àmfora: 1 peu; 1 informe

UE 1052

T.S. sud-gàl.lica: 1 informe

T.S. africana A: 1 informe

T.S. africana D: 1 vora

Ceràmica comuna oxidada: 2 vores; 1 base; 44 informes

Ceràmica grollera reduïda: 1 vora (urna)

Àmfora: 2 peus (àmfora cilíndrica gran B.I); 6 informes

Vidre: 2 informes

Ferro: 2 claus

Peces dentals: 1 (bou)

Restes òssies: 2 (1 bou)

Restes malacològiques: 3 (petxines)

UE 1055

Ceràmica comuna oxidada: 1 vora; 2 nanses; 2 informes

Ceràmica grollera reduïda: 1 informe

Ferro: 1 clau

UE 1056

T.S. africana D: 2 vores

Ceràmica africana de cuina: 1 vora (plat/tap.); 2 bases (1 Lamb. 10A)

Ceràmica comuna oxidada: 1 nansa; 2 informes

Ceràmica grollera reduïda: 2 vores; 1 base; 1 nansa

Ferro: 2 claus

Peces dentals: 7 (3 ovicaprí, 2 sus, 2 bou)

Restes òssies: 1 (ovicaprí)

Restes malacològiques: 5 (ostres)

UE 1059

Ceràmica grisa emporitana: 1 vora (bicònic)

T.S. sud-gàl.lica: 1 vora; 2 informes (1 dec.)

T.S. africana C: 1 informe

Ceràmica grollera reduïda: 3 informes (1 dec.)

Ceràmica grisa de cuina: 1 vora (grafit X)

Àmfora: 4 informes (2 país)

Ferro: 5 claus

UE 1063

T.S. sud-gàl.lica: 2 vores; 4 bases; 19 informes

T.S. marmorata: 3 informes

Ceràmica grollera reduïda: 1 vora

Dòlium: 1 base

Ferro: 1 clau

Peces dentals: 2 (sus)

Restes òssies: 7

UE 1065

T.S. sud-gàl.lica: 1 base; 1 informe

T.S. africana A: 1 base; 1 informe

Ceràmica comuna oxidada: 1 vora (orinal de llavi recte i pla); 3 bases; 11 informes

Ceràmica grollera reduïda: 1 informe

Àmfora: 2 vores (1 Dr. 2/4 país); 1 base (G-IV)

Dòlium: 1 fragment

Restes òssies: 7 (3 bou)

Restes malacològiques: 1 (petxina)

UE 1070

Ceràmica de parets fines: 1 base; 1 nansa (augustal), 1 informe

T.S. sud-gàl.lica: 18 vores; 6 bases; 54 informes (14 dec.); 1 peça Drag. 29 en 4 bocins

T.S africana A: 1 vora

Ceràmica africana de cuina: 3 vores (2 plat/tap., 1 tupí)

Ceràmica grisa trilobulada altoimperial: 2 informes

Ceràmica comuna oxidada: 11 vores (gerres, morters.); 7 nanses; 8 informes

Ceràmica grollera reduïda: 2 vores; 4 nanses; 3 informes

Àmfora: 13 vores (1 Dr, 7/11, 1 tardana, 11 Dr, 2/4 país); 1 peu (Dr. 2/4 país); 3 nanses (Dr. 2/4 país); 2 informes

Imbrex: 1 fragment

Vidre: 1 informe

Ferro: 2 claus

Escòria de ferro: 7 boles

Restes òssies: 16 (ovicaprí)

Restes malacològiques: 10 (ostres)

UE 1077

Ceràmica grisa emporitana: 1 vora (bicònic)

T.S. sud-gàl.lica: 3 bases; 14 informes (5 dec.)

T.S. africana D: 5 vores; 3 bases; 3 informes

Ceràmica africana de cuina: 4 vores (3 plat/tap.); 3 bases (1 plat/tap., 2 Lamb. 10A); 2 informes

T.S. Lucente: 2 vores; 1 nansa; 1 informe

Ceràmica comuna oxidada: 3 vores; 2 bases; 4 nanses; 72 informes

Ceràmica grollera reduïda: 6 vores (urnes, olles.); 4 bases (planes); 17 informes

Àmfora: 1 peu (tardà); 10 informes

Vidre: 9 informes

Ferro: 4 claus; 1 ganivet

Restes òssies: 16 (3 bou)

Restes malacològiques: 17 (13 petxines, 4 cargols)

· UE 1082

T.S. aretina: 1 vora; 1 base

T.S. africana A: 1 informe

T.S. africana C: 1 informe

Ceràmica africana de cuina: 3 vores (plat/tap.); 1 informe

T.S. clara B: 1 vora (2 frag.); 1 informe

T.S. Lucente: 1 vora (Lamb. 3)

D.S.P.: 1 vora; 1 base (dec.)

Ceràmica comuna oxidada: 4 vores; 2 nanses, 59 informes

Ceràmica grollera oxidada: 1 vora; 1 nansa; 23 informes

Ceràmica grollera reduïda: 17 vores; 5 bases (2 planes); 10 informes

Àmfora: 1 peu; 1 nansa; 22 informes

Imbrex: 3 fragments

Vidre: 1 vora; 1 base; 15 informes

Ferro: 2 plaques molt primes (trencades); 5 claus

Peces dentals: 17 (7 ovicaprí, 11 sus)

Restes òssies: 8 (1 bou)

Restes malacològiques: 33 (petxines, cargols de mar, cargols)

UE 1083

T.S. Lucente: 1 vora (Lamb. 3)

Ceràmica comuna oxidada: 1 base; 1 nansa; 2 informes

Ceràmica grollera reduïda: 1 nansa

Morter: 1 vora

Àmfora: 1 informe

Vidre: 4 informes

Ferro: 4 claus

Restes òssies: 3

UE 1084

T.S. africana C: 1 vora; 1 base

T.S. africana D: 1 vora (4 fragments)

Ceràmica africana de cuina: 1 informe

T.S. Lucente: 9 vores; 5 bases; 10 informes

D.S.P.: 2 informes

Ceràmica comuna oxidada: 1 base; 1 nansa; 25 informes

Ceràmica grollera oxidada: 1 vora (urna molt desgreixant de calç i sorra)

Ceràmica grollera reduïda: 5 vores; 2 bases (1 plana); 11 informes

Ceràmica grisa de cuina: 1 informe

Morter: 4 vores

Àmfora: 2 vores; 2 nanses (1 Pascual 1); 8 informes

Placa de terrissa plana: 1 (com una tègula més petita amb marques impreses)

Vidre: 4 vores; 2 bases; 8 informes

Ferro: 3 claus; 1 plaqueta; 1 clau llarg; 1 peça indet.

Peces dentals: 8 (4 sus, 3 ovicaprí)

Restes òssies: 17 (ovicaprins)

Restes malacològiques: 17 (ostres)

UE 1085

Ceràmica africana de cuina: 2 informes

T.S. Lucente: 1 vora; 3 informes

Ceràmica comuna oxidada: 1 vora; 2 informes

Ceràmica grollera reduïda: 2 vores (urna); 1 base (plana)

Àmfora: 1 nansa; 1 informe

Vidre: 2 informes

Peces dentals: 4 (ovicaprí)

Restes òssies: 4 (ovicaprí)

Restes malacològiques: 2 (ostres)

UE 1088

T.S. africana D: 4 vores; 2 informes

Ceràmica africana de cuina: 1 informe

T.S. clara B (o T. S. Lucente): 4 informes

D.S.P.: 1 vora

Ceràmica comuna oxidada: 1 vora; 2 bases; 1 nansa; 37 informes

Ceràmica grollera reduïda: 5 vores (1 amb nansa); 1 base; 4 informes

Àmfora: 1 vora; 1 base; 1 nansa (Dr. 2/4 país); 4 informes

Vidre: 1 base; 4 informes

Ferro: 2 claus

Peces dentals: 3 (sus)

Restes òssies: 10 (3 bou)

Restes malacològiques: 3 (petxines)

UE 1090

T.S. sud-gal·lica: 1 informe

T.S. africana D: 8 vores; 2 bases; 10 informes

Ceràmica africana de cuina: 1 informe

T.S Lucente: 1 vora; 1 base

D.S.P.: 1 base

Ceràmica comuna oxidada: 5 vores; 1 tapadora; 1 nansa; 8 informes

Ceràmica comuna oxidada pintada: 1 informe

Ceràmica grollera oxidada: 1 base (plana)

Ceràmica grollera reduïda: 1 vora; 4 informes

Àmfora: 1 peu; 2 informes

Vidre: 2 vores; 1 base; 3 informes

Ferro: 2 claus; 1 anella; 1 peça indet.

Peces dentals: 3 (sus)

Restes òssies: 27 (ovicaprí, sus, bou..)

Restes malacològiques: 25 (petxines)

UE 1091

T.S. africana A: 1 vora; 1 base

T.S. Africana C: 2 bases; 5 informes

T.S. africana D: 2 vores; 2 informes

Ceràmica africana de cuina: 1 vora (tupí); 3 informes

T.S. Lucente: 2 vores (Lamb. 3); 1 base; 2 informes

D.S.P.: 1 vora; 2 informes

Ceràmica comuna oxidada: 10 vores; 3 bases; 1 nansa; 100 informes

Ceràmica grollera reduïda: 12 vores (2 olles/cassoles, 1 olla/urna); 10 bases (planes); 1 nansa; 29 informes

Morter: 2 vores

Àmfora: 2 vores (1 tardana); 1 peu; 1 nansa (país); 29 informes

Dòlium: 1 base plana (petit)

Vidre: 1 vora; 3 bases; 10 informes

Bronze: 1 anell

Ferro: 9 claus; 1 peça llarga; 5 plaquetes primes

Peces dentals: 7 (4 oviscaprí, 3 sus)

Restes òssies: 20 (ovicaprí i algun bou)

Restes malacològiques: 20 (petxines, cargols de mar, 2 ostres)

UE 1093

T.S. sud-gàl.lica: 1 base (amb segell)

Llàntia: 1 informe

Ceràmica comuna oxidada: 2 vores; 5 nanses; 26 informes

Ceràmica grollera reduïda: 1 nansa; 2 informes

Àmfora: 2 nanses; 8 informes

Dòlium: 1 vora (gran)

Peces dentals: 1 (ovicapri)

Restes malacològiques: 1 (ostra)

UE 1097

T.S. sud-gàl.lica: 1 vora; 1 base; 3 informes (1 dec.)

T,S, africana A: 3 vores

T.S. africana C: 1 vora (Lamb. 40); 3 informes

T,S, africana D: 1 vora; 4 informes

Ceràmica africana de cuina: 12 vores (4 plat/tap., 3 tupí, 2 Lamb. 9, 3 Lamb 10A); 2 informes

Gerra grisa trilobulada altoimperial: 1 informe

Ceràmica comuna oxidada: 13 vores; 5 bases; 4 nanses; 103 informes

Ceràmica grisa cuina: 3 informes

Ceràmica grollera reduïda: 12 vores (cassoles i olles); 5 bases (planes); 3 nanses; 24 informes

Àmfora: 3 vores (2 Dr. 2/4 país); 1 nansa (Dr. 2/4 país); 21 informes

Tègula: 1 frag.

Imbrex: 1 frag.

Vidre: 1 vora; 1 nansa; 2 informes

Bronze: 1 plaqueta; 1 moneda

Ferro: 3 claus

Plom: 1 placa

Peces dentals: 1 (bou)

Restes òssies: 33 (5 bou)

Restes malacològiques: 9 (7 petxines)

UE 1102

Late roman C (?): 1 vora

Ceràmica comuna oxidada: 3 bases; 3 informes

Àmfora: 1 nansa; 3 informes

Dòlium: 1 vora

Ferro: 3 claus

Restes òssies: 5 (bou)

Restes malacològiques: 1 (petxina)

UE 1104

Ceràmica de parets fines: 1 base (closca d'ou); 1 nansa

Ungüentari: 1 peu

T.S. africana C: 2 bases; 5 informes

T.S. africana D: 3 vores; 7 informes (dec. rodeta)

Ceràmica africana de cuina: 6 vores (4 plat/tap., 1 cassola patinada, 1 Lamb. 10A); 1 base

T.S. Lucente: 1 base

Ceràmica comuna oxidada: 15 vores; 12 bases; 3 nanses; 19 informes

Ceràmica grollera reduïda: 9 vores; 3 bases (planes); 1 nansa; 1 informe

Àmfora: 9 vores (1 tardana); 1 coll en 4 frag. (de la Bètica); 3 peus (país); 8 nanses (3 Dr. 7/11, 1 Dr. 2/4 país); 1 informe

Dòlium: 1 vora

Vidre: 2 vores; 1 base; 1 nansa; 7 informes

Ferro: 9 claus

Plom: 2 peces (una gran)

Peces dentals: 2

Restes òssies: 19 (5 bou)

Espines: 1 (peixot)

Restes malacològiques: 6 (5 petxines, 1 cargol de mar)

UE 1107

T.S. sud-gàl.lica: 1 vora; 1 informe

Ceràmica africana de cuina: 2 vores (plat/tap., 1 Lamb. 9); 1 base; 1 informe

T.S. clara B: 1 base; 4 informes (dec. rodeta)

D.S.P.: 1 base; 1 vora

Ceràmica comuna oxidada: 2 vores; 3 bases; 6 nanses; 33 informes

Ceràmica grollera reduïda: 1 vora; 2 bases (planes); 1 nansa; 4 informes

Morter: 1 vora

Àmfora: 1 vora; 3 peus (1 petit); 2 nanses; 4 informes

Vidre: 3 informes

Bronze: 10 fragments molt prims d'un perol; 1 perol en 4 fragments amb peces per reblar

Ferro: 5 claus; 1 xinxeta gegantina

Peces dentals: 3 (bou)

Restes òssies: 20

Restes malacològiques: 3 (2 petxines, 1 ostra)

UE 1108

T.S. sud-gàl.lica: 1 informe

T.S. africana A: 1 informe

T.S. africana D: 1 informe

Ceràmica comuna oxidada: 3 vores (1 en 2 fragments i amb nansa); 2 bases; 19 informes

Ceràmica grollera reduïda: 3 vores; 2 bases; 6 informes

Àmfora: 1 vora (Dr. 2/4 país); 1 nansa; 5 informes (2 país)

Vidre: 5 informes

Ferro: 3 claus

Peces dentals: 5 (sus)

Restes òssies: 13 (ovicaprí)

Restes malacològiques: 4 (1 petxina, 3 ostres)

UE 1113

T.S. sud-gàl.lica: 1 vora; 1 informe (dec.)

T.S. africana C: 1 base

Ceràmica africana de cuina: 1 vora (tupí); 2 bases

T.S. Lucente: 1 vora (Lamb. 3); 1 base (2 frag.); 1 nansa; 3 informes

Ceràmica comuna oxidada: 6 vores; 5 bases; 8 nanses; 49 informes

Ceràmica grollera reduïda: 3 vores (1 urna, 1 cassola); 9 informes

Àmfora: 1 nansa; 4 peus (1 Dr. 2/4 país); 31 informes

Àmfora ibèrica: 1 vora (2 frag.)

Vidre: 3 vores; 1 tub; 2 informes

Escòria de vidre: 2 boles

Bronze: 1 plaqueta trencada molt prima; 1 campana de bronze, ferro i plom; 2 monedes; 1 segell taps d'àmfora (PORCIANVS)

Ferro: 27 claus: 1 bloc gros; 1 peça llarga; 1 podall

Escòria de ferro: 5 boletes

Peces dentals: 3 (2 ovicaprí; 1 sus)

Restes òssies: 34 (3 bou, 2 aus, ovicaprí i sus)

Espina: 1

Restes malacològiques: 3 (2 petxines, 1 ostra)

UE 1115

T.S. sud-gàl.lica: 1 base (dec.)

T.S Lucente: 1 base

D.S.P.: 8 vores; 4 informes

Ceràmica comuna oxidada: 3 vores; 2 bases; 2 nanses; 7 informes

Ceràmica grollera reduïda: 2 vores; 1 informe

Àmfora: 1 vora; 3 peus (1 Dr. 2/4 país, 1 Dr. 20; 1 país); 2 nanses; 5 informes

Dòlium: 1 vora (notable)

Vidre: 2 bases; 4 informes

Bronze: 1 moneda

Ferro: 3 claus

Peces dentals: 1 (sus)

Restes òssies: 7 (3 bou)

UE 1117

Ceràmica comuna oxidada: 1 base; 1 nansa; 2 informes

Ceràmica grollera reduïda: 2 vores; 1 informe

Àmfora: 2 informes

Vidre: 4 informes

Bronze: 1 clau

Ferro: 32 claus; 3 peces indet.

Plom: 1 fragment de tub

Peces dentals: 3 bases; 1 informe

Restes òssies: 27

UE 1120

T.S. africana C: 1 base (Lamb. 40); 1 informe

T.S. africana D: 3 informes

Ceràmica africana de cuina: 1 informe

T.S Lucente: 1 vora (Lamb. 3)

Ceràmica comuna oxidada: 2 bases; 3 informes

Ceràmica grollera reduïda: 2 vores

Vidre: 8 informes

Ferro: 3 claus; 1 peça indet.

Plom (i ferro): 1 plomada)

Restes òssies: 3 (au, oviceprí)

Restes malacològiques: 2 informes

UE 1134

Ceràmica comuna oxidada: 1 informe

Ceràmica grollera reduïda: 1 vora; 3 informes

Vidre: 1 informe

Ferro: 4 claus; 1 peça indet.

Restes òssies: 1

UE 1136

D.S.P.: 1 informe

Ceràmica comuna oxidada: 1 nansa (2 frag. del país); 4 informes

Ceràmica grollera reduïda: 2 informes

Vidre: 2 informes

Peces dentals: 5 (ovicapri)

Restes òssies: 7

Restes malacològiques: 1 (petxina)

UE 1139

T.S. sud-gal·lica: 1 vora

Ceràmica comuna oxidada: 1 base; 1 informe

Ceràmica comuna ibèrica: 1 informe

Ceràmica grollera reduïda: 2 vores; 2 informes

Àmfora ibèrica: 1 informe

Vidre: 1 informe

Ferro: 7 claus; 1 peça indet.

Peces dentals: 1 (sus)

Restes òssies: 2 (ovicapri)

UE 1140

T.S. africana C: 1 vora; 1 informe

Ceràmica africana de cuina: 1 vora (pat/tap.)

Ceràmica grisa trilobulada altoimperial: 1 informe

Llàntia: 1 espatlla

Ceràmica comuna oxidada: 1 vora; 2 bases; 17 informes

Ceràmica grollera reduïda: 3 vores; 7 informes

Àmfora: 2 vores (1 Dr. 2/4 país); 1 peu (país); 5 informes

Vidre: 3 informes

Ferro: 32 claus; 4 peces indet.

Peces dentals: 1

Restes òssies: 2

Restes malacològiques: 3 (1 cargol de mar, 1 ostra)

UE 1143

T.S. africana A: 1 vora (Lamb. 1)

T.S. Lucente: 1 base (molt rodada)

Ceràmica comuna oxidada: 3 vores; 1 base; 1 nansa; 14 informes

Ceràmica grollera reduïda: 5 vores; 1 base (plana); 7 informes

Àmfora: 1 vora; 5 peus (1 país, 1 G-IV); 5 informes (1 Dr. 20)

Vidre: 4 informes

Bronze: 1 moneda; 4 fragments d'un perol de parets molt primes

Ferro: 46 claus; 1 braçalet; 1 peça llarga indet.

Plom: 1 placa (5 x 3 cm)

Peces dentals: 2 (bou, ovicaprí)

Restes òssies: 18 informes (4 bou)

Banya: 1 fragment cérvol

Restes malacològiques: 5 (1 petxina, 1 ostra)

UE 1145

T.S. Lucente: 2 informes

Ceràmica comuna oxidada: 9 informes

Ceràmica grollera reduïda: 1 base (plana)

Àmfora: 3 informes

Bronze: 1 plaqueta

UE 1146

T.S. clara B: 1 vora (Lamb. 3); 1 base; 1 nansa; 6 informes (2 dec.)

Ceràmica comuna oxidada: 1 base; 2 nanses; 19 informes

Ceràmica grollera reduïda: 1 vora (urna); 1 base (plana); 8 informes

Àmfora: 6 informes (2 africabna tardana)

Ferro: 2 claus.

Restes òssies: 1

UE 1147

Ceràmica comuna oxidada: 2 informes

Restes òssies: 1 (ovicapri)

UE 1154

Rajol modern: 1 fragment

Ceràmica comuna oxidada: 1 vora

Àmfora: 1 vora; 1 informe

Ferro: 4 claus; 1 peça indet.

Restes òssies: 1 (bou)

Restes malacològiques: 1 (petxina)

UE 1158

T.S. aretina: 1 vora

T.S. sud-gàl.lica: 1 vora; 1 informe

T.S., africana C: 4 informes

Ceràmica comuna oxidada: 6 informes

Ceràmica grollera reduïda: 8 vores

Àmfora: 1 vora

Ferro: 1 clau

Restes òssies: 3 (1 bou)

Restes malacològiques: 3 (petxines)

UE 1159

T.S. sud-gàl.lica: 4 informes

T.S. africana A: 1 vora (Lamb. 1); 1 informe

T.S. africana C: 1 informe

T.S. africana D: 2 vores; 1 informe (dec.)

T.S. Lucente: 3 informes

D.S.P.: 1 vora (oxidada)

Ceràmica comuna oxidada: 3 vores (1 amb nansa); 1 base; 7 nanses; 5 informes

Àmfora: 3 vores; 2 nanses (1 Dr. 20, 1 Dr. 2/4 país)

Dòlium: 1 vora (gran)

Vidre: 3 informes

Ferro: 3 claus

Pedra tosca: 2 fragments (molf?)

Peces dentals: 3 (2 bous, 1 ovicaprí)

Restes òssies: 20 (5 bou)

Restes malacològiques: 8 (1 ostra, 1 cargol de mar, 6 petxines)

UE 1162

Ceràmica vidrada moderna: 1 vora

Rajol modern: 1 fragment

Ceràmica grisa emporitana: 3 vores; 7 informes

T.S. sud-gàl·lica: 2 vores; 3 bases; 1 informe (dec.)

T.S. africana A: 1 vora (Lamb. 1A)

T.S. africana D: 1 vora (Hayes 99); 1 informe

Ceràmica africana de cuina: 2 vores; 1 base (plat/tap.); 8 informes

Llàntia: 1 informe

Ceràmica comuna oxidada: 4 vores (1 amb nansa); 4 bases; 4 nanses; 57 informes

Ceràmica grollera reduïda: 4 vores; 4 bases (planes); 20 informes

Àmfora: 1 vora (Dr. 2/4 país); 2 nanses; 16 informes

Vidre: 1 informe

Peces dentals: 7 (ovicaprí)

Restes òssies: 13 (ovicaprí, sus)

UE 1163

T.S. aretina: 1 informe (dec. rodeta fons intern)

T.S. sud-gàl.lica: 1 informe

T.S. africana C: 1 base; 1 informe

Ceràmica africana de cuina: 1 informe

D.S.P.: 1 informe

Ceràmica comuna oxidada: 1 vora; 1 base; 3 nanses; 65 informes

Ceràmica grollera reduïda: 1 vora; 2 bases (plana); 2 informes

Àmfora: 4 vores 2 tardanes); 1 peu; 1 nansa (Dr. 2/4 país); 39 informes

Vidre: 1 nansa (complexa)

Bronze: 2 plaques primes

Ferro: 2 claus

Peces dentals: 2 (ovicapri, bou)

Restes òssies: 27 (13 bou)

Restes malacològiques: 3 (petxina, ostra, cargol)

UE 1164

T.S. sud-gàl.lica: 7 informes (5 dec.)

T.S. africana D: 1 base

Ceràmica africana de cuina: 7 vores (4 plat/tap., 1 cassola pàt. cendrosa, 1 tupí); 1 informe

Gerra grisa trilobulada altoimperial: 2 informes

Ceràmica grisa de cuina: 1 informe

Ceràmica comuna oxidada: 5 vores; 5 bases; 6 nanses; 15 informes

Ceràmica grollera reduïda: 4 vores; 18 informes

Àmfora: 3 vores (2 Dr. 2/4 país); 2 nanses (Dr. 2/4 país); 7 informes (4 país)

Ferro: 1 clau

Restes òssies: 23 (ovicaprí, 7 bou)

UE 1165

T.S. aretina: 2 bases; 5 informes

T.S. sud-gàl.l.lica: 1 vora; 1 base; 23 informes

Gerra grisa trilobulada altoimperial: 2 nanses; 3 informes

Ceràmica africana de cuina: 2 vores (plat/tap.); 7 informes

Ceràmica comuna oxidada: 6 vores; 5 bases; 2 nanses; 28 informes

Ceràmica grollera reduïda: 1 vora; 3 bases (1 plana); 3 nanses; 9 informes

Àmfora: 2 vores (Dr. 2/4 país); 3 nanses (1 Dr. 2/4 país, 1 Dr. 20); 72 informes (67 del país)

Ferro: 1 clau

Os treballat: 1 agulla (trencada)

Peces dentals: 8 (2 bou)

Restes òssies: 11 (ovicaprí, 1 bou)

Restes malacològiques: 1

UE 1166

T.S aretina: 1 base

T.S. sud-gàl.l.lica: 1 vora; 7 informes (1 dec.)

Ceràmica africana de cuina: 1 informe (Lamb. 10A)

Ceràmica comuna oxidada: 6 bases; 3 informes

Ceràmica grollera reduïda: 5 vores; 5 informes

Àmfora: 5 vores (4 Dr. 2/4 país, 1 Dr. 20); 3 nanses (país); 4 informes (país)

Dòlium: 1 vora (mitjana)

Vidre: 3 informes

Peces dentals: 2 (sus juvenet)

Restes òssies: 9 (ovicapri)

Restes malacològiques: 3 (petxines)

UE 1167

Ceràmica comuna oxidada: 1 nansa; 2 informes

Ceràmica grollera reduïda: 1 informe

Restes òssies: 5 (2 bou)

Restes malacològiques: 1 (cargol de mar)

UE 1169

T.S. africana C: 1 base

T-S. africana D: 1 vora

Ceràmica africana de cuina: 1 base (Lamb. 10A)

D.S.P.: 1 vora

Ceràmica comuna oxidada: 1 vora; 1 base; 5 nanses; 49 informes

Ceràmica grollera reduïda: 4 vores; 2 bases; 1 informe

Àmfora: 1 peu; 15 informes

Bronze: 2 claus

Peces dentals: 1 (sus)

Restes òssies: 5 (ovicapri)

Restes malacològiques: 3 (petxines)

UE 1175

Ceràmica comuna oxidada: 2 nanses

Ceràmica grollera reduïda: 1 nansa

Àmfora: 3 vores (2 Dr. 2/4 país, 1 Dr. 2/4 país); 2 nanses (1 Dr. 2/4 país, 1 Dr. 2/4 itàlica); 6 informes (5 país)

Bronze: 1 anell en 3 fragments

UE 1179

Ceràmica grisa emporitana moderna: 1 base (bicònic); 1 informe

T.S. sud-gal·lica: 2 vores (1 Drag. 29, 1 Drag. 37); 2 informes

T.S africana A: 3 informes (A1)

Ceràmica de cuina africana: 3 vores (plat/tap.)

Gerra grisa trilobulada altoimperial: 4 informes

Ceràmica comuna oxidada: 12 vores; 1 base; 5 nanses; 29 informes

Ceràmica grollera reduïda: 9 vores; 4 bases (planes); 27 informes)

Àmfora: 7 vores (5 Dr. 2/4 país, 1 G-IV país); 1 nansa (Dr. 2/4); 12 informes (8 país, 2 bètics)

Imbrex: 1 fragment

Vidre: 1 informe

Peces dentals: 2 (bou, sus)

Restes òssies: 16 (5 bou)

UE 1182

Ceràmica africana de cuina: 1 vora (tupí); 2 bases

T.S. Lucente: 1 vora (Lamb. 3)

Llàntia: 1 nansa

Ceràmica comuna oxidada: 1 vora; 3 bases (planes); 2 nanses; 17 informes

Ceràmica grollera reduïda: 6 vores: 1 base; 1 nansa; 20 informes

Àmfora: 2 informes

Vidre: 2 informes

Restes òssies: 2 (1 ovicaprí)

UE 1184

Gerra grisa trilobulada altoimperial: 2 informes

Ceràmica africana de cuina: 2 vores (plat/tap.); 1 informe

Ceràmica comuna oxidada: 1 vora; 3 informes

Àmfora: 2 vores (Dr. 2/4 país

Vidre: 3 informes

Restes òssies: 2 (ovicaprí)

UE 1186

Ceràmica vidrada moderna: 1 vora; 1 informe

T,S. sudgal·lica: 1 vora; 2 informes

T.S. africana D: 2 vores; 2 informes

Ceràmica africana de cuina: 2 vores; 3 informes

Gerra grisa trilobulada altoimperial: 1 base

T.S. Lucente: 1 base

Ceràmica comuna oxidada: 6 vores; 5 bases; 1 nansa; 40 informes

Ceràmica grollera reduïda: 2 vores; 2 bases; 6 informes

Ceràmica grisa de cuina: 1 informe

Àmfora: 2 vores (1 Dr. 2/4, 1 tardana); 2 nanses; 22 informes

Amforisc: 1 peu

Peces discoidals: 1 (mòdul mitjà)

Vidre: 1 vora

Bronze: 1 clau

Ferro: 2 peces indet.

Peces dentals: 1 (sus)

Restes òssies: 4 (ovicaprí)

Banya: 1

Restes malacològiques: 3 (petxines)

UE 1187

Ceràmica grisa emporitana tardana: 1 vora

T.S, sud-gal·lica: 1 base (segell il·legible)

T.S. africana A: 1 vora (Hayes 3)

T.S. africana D: 1 vora; 1 informe

Ceràmica africana de cuina: 2 vores (1 tupí, 1 plat/tap.); 2 informes

Ceràmica comuna oxidada: 1 vora; 2 bases; 4 nanses; 30 informes

Ceràmica grollera reduïda: 1 vora; 1 nansa; 2 informes

Ceràmica grisa de cuina: 1 base (plana); 1 informe

Àmfora: 6 informes (1 africana tardana)

Ferro: 1 clau

Peces dentals: 2 (ovicaprí)

UE 1193

T.S. sud-gàl·lica: 1 base

T.S. africana C: 1 base

T.S. africana D: 1 informe

D.S.P.: 1 vora; 1 informe

Ceràmica comuna oxidada: 1 base; 24 informes

Ceràmica grollera oxidada: 1 informe

Ceràmica grollera reduïda: 1 vora; 1 base; 12 informes

Àmfora: 19 informes (2 país, 2 africans)

Peces discoidals: 1

Ferro: 2 claus

Escòria de ferro: 21 fragments

Peces dentals: 2 (1 sus, 1 ovicaprí)

Restes òssies: 5

Restes malacològiques: 2 (petxines)

UE 1194

Ceràmica de parets fines: 1 informe (dec. barbotina)

T.S. sud-gàl·lica: 3 vores (Drag. 36); 1 base; 1 informe

T.S. africana D: 1 vora

Vidre: 2 informes

Bronze: 1 clau

Ferro: 2 plaquetes

Restes òssies: 4 (1 bou)

Restes malacològiques: 6 (4 petxines, 1 cargol de mar)

UE 1188

T.S. sud-gàl·lica: 1 base (segell trencat)

D.S.P.: 1 informe

Ceràmica comuna oxidada: 3 vores; 2 nanses; 2 informes

Àmfora: 1 peu (país); 1 nansa

UE 1190

Ceràmica grisa emporitana moderna: 1 vora

T.S. sud-gàl·lica: 1 vora (Drag. 29)

T.S. africana C: 1 informe

T.S. africana D: 1 base

Ceràmica africana de cuina: 4 informes

D.S.P.: 1 vora

Ceràmica comuna oxidada: 2 vores (amb nansa); 4 informes

Ceràmica grollera reduïda: 2 informes

Àmfora: 3 vores (Dr. 2/4 país), 1 peu (país)

Vidre: 1 informe

Bronze: 1 moneda

Ceràmica africana de cuina: 7 vores (2 cassola pàtina, 3 tupí; 1 plat/tap., 1 Lamb. 10A);
7 informes

T.S. clara B: 2 informes

T.S. Lucente: 1 base; 1 informe

D.S.P.: 2 bases; 3 informes

Llàntia: 2 fragments (1 de volutes)

Ceràmica comuna oxidada: 5 vores; 6 nanses (2 del país);12 informes

Ceràmica grollera reduïda: 8 vores; 2 bases (1 plana); 1 nansa; 2 informes

Ceràmica grisa de cuina: 2 vores (1 amb nansa); 2 informes

Àmfora: 3 vores (2 Dr. 2/4 país, 1 G-IV); 3 peus (2 país); 4 nanses (Dr. 2/4 país); 10
informes (3 país)

Vidre: 2 vores

Vitrificat: 4 nòduls

Bronze: 1 clau

Ferro: 2 claus

Ferro i bronze: 2 peces grans doblegades; 3 fragments petits

Escòria de ferro: 3 boles

Plom: 1 peça

Peces dentals: 1

Restes òssies: 6 (2 bou)

Banya: 1

Restes malacològiques: 1 (petxina)

UE 1196

Ceràmica comuna oxidada: 1 informe

Ceràmica grollera reduïda: 1 vora

Morter: 1 informe

Àmfora: 1 informe (africà i tardà)

Restes òssies: 1

UE 1200

T.S. sud-gàl.lica: 2 vora (1 Drag. 24/25, 1 Drag. 27); 1 base (segell); 6 informes (2 dec.)

T.S. africana A: 1 base; 2 informes

T.S. africana D: 1 informe

Ceràmica africana de cuina: 12 vores (2 tupí, 4 plat/tap., 3 cassola pàtina, 2 Lamb. 10A);
21 informes

Llàntia: 1 nansa

Gerra grisa trilobulada altoimperial: 2 bases

Ceràmica comuna oxidada: 16 vores (3 gerres); 22 bases; 18 nanses; 30 informes

Ceràmica grollera reduïda: 4 vores; 1 base; 2 nanses; 2 informes

Ceràmica grisa de cuina: 3 informes

Àmfora: 6 vores (1 G-IV, 3 Dr. 2/4 país); 3 peus (1 G-IV, 1 país); 8 nanses (1 G-IV, 6
Dr. 2/4 país, 1 Dr. 20); 5 informes

Escòria de ferro: 8 fragments

Restes òssies: 24 (10 bou)

Restes malacològiques: 8 (3 petxines, 5 cargols de mar)

UE 1201

T.S. sud-gàl.lica: 2 vores; 2 bases; 6 informes (3 dec.)

T.S. africana A: 1 vora (Hayes 8A); 1 base; 2 informes

T.S. africana C: 1 informe

T.S, africana D: 1 vora

Ceràmica africana de cuina: 3 vores; 4 informes

Ceràmica comuna oxidada: 2 bases (planes); 7 informes

Ceràmica grollera reduïda: 3 vores; 5 bases; 1 nansa; 7 informes

Àmfora: 3 vores (dels país, 2 Dr. 2/4 i 1 Dr. 7/11); 2 informes

Bronze: 1 moneda (mòdul minúscul)

Peces dentals 1 barra ratolí

Restes òssies: 7 (ovicaprí)

Restes malacològiques: 2 (petxines)

UE 1202

Roig intern pompejà: 1 informe

T.S. sud-gàl.lica: 2 informes (1 dec.)

T.S. africana A: 1 base; 2 informes

T.S africana C: 1 vora

T.S. africana D: 2 informes

Ceràmica africana de cuina: 3 vores (1 Lamb. 9, 2 plat/tap.); 1 informe

D.S.P.: 3 vores (2 grisa, 1 taronja); 4 informes

Ceràmica comuna oxidada: 12 vores (1 amb nansa); 2 bases (1 plana); 9 nanses; 114 informes

Ceràmica grollera reduïda: 6 vores; 4 bases, 11 informes

Àmfora: 1 vora; 2 peus (país); 3 nanses (1 Dr. 2/4 país, 1 tardana); 35 informes (10 africans tardans)

Vidre: 1 informe

Bronze: 2 plaquetes

Ferro: 19 claus; 9 plaques; 1 peça secció circular

Escòria de ferro: 3 boles

Peces dentals: 5 (2 sus, 3 ovicaprí)

Restes òssies: 42 (8 bou)

Restes malacològiques: 11 (1 cargol de mar, 10 petxines)

UE 1203

Ceràmica comuna oxidada (argila groga): 34 fragments amb vora, base i nansa mateixa peça

UE 1204

Bronze: 1 moneda

Restes òssies: 5 (3 ovicaprí, 2 sus)

Ou: 1 de sencer d'au (ritual lustral o fundacional)

UE 1205

Ceràmica grisa emporitana: 2 nanses

T.S. sud-gàl·lica: 3 vores; 3 informes

T.S. africana A: 1 vora (Lamb. 2); 1 informe

Llàntia: 1 informe

Ceràmica comuna oxidada: 4 vores; 1 nansa; 7 informes

Ceràmica grollera reduïda: 2 vores; 3 informes

Ceràmica grisa de cuina: 3 informes

Àmfora: 2 vores (Dr. 2/4 país); 4 nanses (3 Dr. 2/4 país); 3 informes (país)

Bronze: 1 clau; 3 plaquetes primes

Plom: 1 pa de 8 cm

Peces dentals: 7 (ovicaprí)

Restes òssies: 9 (6 oviceprí, 3 sus)

Restes malacològiques: 1 (cargol de mar)

UE 1209

T.S. sud-gàl.lica: 2 informes

Ceràmica africana de cuina: 2 vores (1 tupí, 1 plat/tap.); 3 informes

Llàntia: 1 base

Ceràmica comuna oxidada: 2 vores; 1 base; 3 nanses; 28 informes

Ceràmica grollera reduïda: 2 vores; 2 bases (planes); 2 nanses; 2 informes

Àmfora: 5 vores (Dr. 2/4 país); 4 nanses (Dr. 2/4 país); 5 informes (país)

Restes òssies: 7 (1 bou)

Restes malacològiques: 1 (cargol de mar)

UE 1210

Ceràmica grisa emporitana: 1 vora

T.S. aretina: 1 vora; 3 bases; 2 informes

T.S. sud-gàl.lica: 5 informes (1 dec.)

T.S. africana A: 1 base (amb grafit V)

T.S. africana C: 2 informes

Ceràmica africana de cuina: 2 vores (1 tupí); 6 informes

Gerra grisa trilobulada altoimperial: 1 nansa; 9 informes

T.S. clara B: 1 informe (dec. rodeta)

T.S. Lucente: 1 informe

D.S.P.: 4 vores; 14 informes (5 dec.)

Ceràmica comuna oxidada: 5 vores; 4 bases; 6 nanses; 185 informes

Ceràmica grollera oxidada: 2 vores; 3 informes

Ceràmica grollera reduïda: 5 vores (4 urnes); 6 bases (planes); 2 nanses; 63 informes

Àmfora: 12 vores (10 Dr. 2/4 país, 1 Dr. 7/11); 2 peus; 11 nanses (10 Dr. 2/4 país); 200 informes

Dòlium: 2 vores

Ceràmica rodada: 1 informe

Imbrex: 4 fragments

Vidre; 1 informe

Bronze: 1 clau; 2 plaques dobligades; 1 campana (amb elements de ferro)

Ferro: 15 claus; 2 boles; 2 peces indet.

Escòria : 15 (no metàl·lica)

Plom: 1 tub

Peces dentals: 1 (ovicaprí)

Restes òssies: 100 (algun bou)

Banya: 1 punta (magnífica); 2 fragments

Restes malacològiques: 19 (7 petxines, 8 cargols de mar, 3 ostres)

UE 1211

Ceràmica de parets fines: 1 nansa

T.S. sud-gal·lica: 2 vores (Drag. 36); 1 base; 4 informes (3 dec.)

T.S. africana A: 2 informes

Ceràmica africana de cuina: 3 vora (1 cassola pàt., 1 Lamb. 10A, 1 Lamb. 10B); 4 informes

T.S. clara B: 1 base

Ceràmica comuna oxidada: 6 vores; 3 bases; 4 nanses; 14 informes

Ceràmica grollera reduïda: 1 base

Ceràmica grisa de cuina: 1 base; 1 nansa

Àmfora: 1 peu; 6 nanses (4 Dr. 2/4 país); 2 informes (país)

Vidre: 4 informes

Ferro: 1 clau

Peces dentals: 3 (1 sus, 2 ovicaprí)

Restes òssies: 9

Restes malacològiques: 5 (2 ostres, 2 petxines, 1 cargol de mar)

UE 1213

Bronze: 1 moneda

UE 1220

Ceràmica comuna oxidada: 1 vora; 1 informe

Àmfora: 1 vora (tardana)

UE 1221

Bronze: 1 perol quasi sencer aixafat

Ferro: 2 claus; 1 plaqueta

UE 1222

Ceràmica grisa emporitana moderna: 1 base

Parets fines: 2 vores

T.S. sud-gàl.lica: 3 informes

T.S. africana A: 1 vora; 1 base; 2 informes

T.S. africana C: 4 vores (3 dec. rodeta); 16 informes

Ceràmica africana de cuina: 17 vores (1 tupí, 3 pat/tap., 1 Lamb. 10A, 1 cassola pàt.); 6 bases (1 plat/tap., 5 cassola fons estriat); 31 informes

D.S.P.: 2 informes

Ceràmica comuna oxidada: 13 vores (1 tupí); 7 bases; 7 nanses; 18 informes

Ceràmica grollera reduïda: 10 vores; 5 bases (planes); 3 nanses; 2 informes

Àmfora: 1 vora (Dr. 1B); 1 coll (G-IV); 7 nanses (1 Dr. 7/11, 1 tardana, 3 Dr. 2/4 país, 2 Dr. 2/4 itàlica); 12 informes

Vidre: 1 vora; 2 informes

Vidre pla: 1

Bronze: 3 fragments d'una fíbula

Ferro: 1 clau

Chopper: 1

Peces dentals: 4 (1 sus, 3 ovicaprí)

Restes òssies: 27 (2 sus, 14 ovicaprí, 11 bou)

Espines: 1 (gran)

Restes malacològiques: 3 (1 ostra, 2 cargols de mar)

UE 1224

T.S. sud-gàl.lica: 1 vora

T.S. africana C: 1 informe

Ceràmica africana de cuina: 5 vores (1 cassola pàt., 3 plat/tap., 1 Lamb. 9); 2 informes

Ceràmica comuna oxidada: 2 vores; 3 bases; 2 nanses; 31 informes

Ceràmica grollera reduïda: 2 vores; 1 base (plana); 3 informes

Àmfora: 4 vores (1 G-IV); 9 informes (preferentment tardanes)

Material de construcció: 2 fragments

Restes òssies: 19 (3 bou, au, ovicaprí..)

Espines: 1 (mitjana)

UE 1226

T.S. retina: 3 informes

T.S. africana A: 1 vora (Lamb. 40)

T.S. africana C: 1 vora (Lamb, 40); 1 base; 1 informe

T.S. africana D: 1 base

Ceràmica africana de cuina: 3 vores

Gerra grisa trilobulada altoimperial: 1 informe

T.S. Lucente: 1 vora (Lamb. 3)

Ceràmica comuna oxidada: 5 vores (2 amb nansa); 9 bases; 4 nanses; 24 informes

Ceràmica grollera reduïda: 9 vores; 1 base (plana); 4 informes

Àmfora: 2 vores (Dr. 2/4 país); 2 peus (1 G-IV); 10 informes

Peces discoidals: 1 (mòdul gran)

Bronze: 1 clau; 1 agulla

Ferro: 3 claus

Peces dentals: 2

Restes òssies: 15 (2 bou)

Banya: 1

Restes malacològiques: 4 (petxines)

UE 1228

Ceràmica grisa emporitana: 1 base

T.S. sud-gàl·lica: 1 vora

T.S. africana A: 1 base; 2 informes

T.S. africana C: 2 vores; 1 base; 1 informe

Ceràmica africana de cuina: 9 vores (5 plat/tap., 4 cassola pàt.); 2 bases (Lamb. 10A); 6 informes

T.S. Lucente: 1 vora; 12 informes (4 dec. rodeta)

Ceràmica comuna oxidada: 6 vores (1 amb nansa); 1 broc; 6 bases; 7 nanses; 26 informes

Ceràmica grollera reduïda: 7 vores; 5 bases (4 planes); 2 informes

Àmfora: 4 vores (1 Dr. 20, 1 Dr. 2/4 país); 1 peu (país); 1 nansa; 10 informes

Vidre: 2 informes

Escòria de ferro: 1 bola (7 cm)

Restes òssies: 8 (7 ovicaprí, 1 bou)

Restes malacològiques: 4 (2 cargols, 2 petxines)

UE 1229

Ceràmica comuna itàlica: 1 informe

T.S. aretina: 1 base

T.S. africana A: 1 vora (Lamb. 2A); 2 bases; 3 informes

T.S. africana C: 1 vora; 2 informes

T.S. africana D: 3 informes

Ceràmica africana de cuina: 19 vores (11 plat/tap., 1 tupí, 3 cassola pàt., 1 Lamb. 9); 13 informes

T.S. clara B: 1 informe

T.S. Lucente: 1 vora

D.S.P.: 1 vora; 1 informe

Ceràmica comuna oxidada: 20 vores (1 amb nansa); 23 bases; 25 nanses; 115 informes

Ceràmica grollera reduïda: 19 vores; 4 bases (planes); 6 nanses; 46 informes

Morter: 1 base (potent)

Àmfora: 13 vores (1 tardana; 6 G-IV, 1 Dr. 2/4 país); 3 peus (2 Dr. 2/4 país); 5 nanses (2 G-IV, 1 Dr. 2/4 país, 1 Dr. 20); 43 informes (1 Dr. 20)

Àmfora púnicoebussitana: 1 informe

Dòlium: 1 vora (gran)

Ferro: 1 clau

Escòria de ferro: 5 boles

Peces dentals: 6 (4 ovicaprí, 2 bou)

Restes òssies: 61 (ovicaprí, sus, 20 bou)

Banya: 1

Restes malacològiques: 7 (5 cargols de mar, 2 petxines)

UE 1231

Ceràmica de parets fines: 1 vora

T.S. sud-gàl·lica: 3 informes

T.S. africana A: 2 informes

T.S. africana C: 1 vora; 1 base; 14 informes (tot Lamb. 40); 5 frag. mateixa peça Lamb. 40; 1 vora; 1 informe

T.S. africana D: 1 base (plana); 2 informes

Ceràmica africana de cuina: 7 vores (1 Lamb. 10A, 2 Lamb. 9, 3 plat/tap., 1 cassola pàt.); 12 informes

Làntia: 1 espatlla

Ceràmica comuna oxidada: 8 vores; 7 bases; 8 nanses; 98 informes

Ceràmica grollera reduïda: 8 vores; 5 bases (planes); 2 nanses; 18 informes

Àmfora: 4 vores (1 tardana); 1 peu; 1 nansa; 11 informes

Vidre: 1 informe

Escòria de ferro: 5 boles

Restes òssies: 4

Restes malacològiques: 7 (4 cargols de mar, 1 ostra)

UE 1239

T.S. sud-gal·lica: 1 informe

T.S. hispànica: 3 informes

T.S. africana A: 2 vores mateix plat (Lamb. 40)

Ceràmica africana cuina: 10 fragments d'un mateix plat/tap.; 4 vores (3 plat/tap., 1 Lamb. 9); 2 bases (1 Lamb 10A); 3 informes

Ceràmica comuna oxidada: 8 vores; 2 bases; 3 nanses; 32 informes (7 costellats); 1 peça quasi sencera en 5 fragments

Gran vas base plana: 12 fragments mateixa peça

Ceràmica grollera reduïda: 21 vores; 45 bases (1 plana); 2 nanses; 32 informes

Morter: 2 (1 quasi sencer en 5 fragments)

Àmfora: 4 vores (1 G-IV); 2 seus (1 Dr. 20, 1 G-IV); 4 nanses (3 Dr. 2/4 país); 24 informes

Escòria de ferro: 2 boletes

Bronze: 1 moneda

Peces dentals: 4 (ovicaprí, sus)

Restes òssies: 19 (4 bou)

UE 1243

T.S. sud-gal·lica: 2 informes

Ceràmica comuna oxidada: 2 vores; 1 nansa; 6 informes

Àmfora: 1 vora; 6 informes

UE 1244

T.S. sud-gàl.lica: 1 vora (Drag. 27); 2 informes (1 amb segell)

Ceràmica comuna oxidada: 2 bases (planes); 7 informes

Ceràmica grollera reduïda: 2 informes

Àmfora: 1 peu (país); 1 nansa

Rajol modern: 1 fragment

Terracota cremada: 3 fragments

Restes òssies 1 (ovicaprí)

UE 1245

Ceràmica de parets fines: 2 vores; 2 informes (dec. barbotina)

T.S. sud-gàl.lica: 6 vores (1 Drag. 29); 4 bases (1 amb un grafit); 1 nansa; 7 informes (2 dec.)

T.S. africana A: 1 vora (Hayes 3); 1 informe

Ceràmica africana de cuina: 2 vores (plat/tap.); 2 bases (plat/tap.); 2 informes

Llàntia: 1 nansa

T.S. Lucente: 1 informe (dec. rodeta)

D.S.P.: 1 vora; 1 base

Ceràmica comuna oxidada: 19 vores (1 país amb nansa); 3 bases; 19 nanses; 88 informes (1 dec.) (1 vora i la dec., tardanes)

Ceràmica grollera reduïda: 9 vores (1 tapadora); 2 bases; 2 nanses; 10 informes

Ceràmica grisa de cuina: 2 vores; 5 informes

Àmfora: 15 vores (5 Dr. 2/4 país, 1 G-IV); 9 peus (7 país); 19 nanses (13 Dr. 2/4 país); 98 informes (14 país)

Dòlium: 1 vora (mitjana); 1 base (plana)

Imbrex: 3 fragments

Ferro: 2 claus

Bronze: 1 moneda

Peces dentals: 1 (sus)

Restes òssies: 21 (7 bou)

Restes malacològiques: 2 (cargol)

UE 1247

Ceràmica comuna oxidada: 3 vores (1 amb nansa); 3 nanses; 2 informes

Ceràmica grollera reduïda: 1 vora (cassola)

Àmfora: 3 nanses (1 oriental alt imperi)

Escòria de ferro: 2 boles

Restes òssies: 2

UE 1249

Ceràmica de parets fines: 3 informes (closca d'ou)

Roig intern: 1 vora

T.S. sud-gal·lica: 8 informes (3 dec.)

T.S. africana A: 1 informe

T.S. africana C: 2 informes

Ceràmica africana de cuina: 3 vores; 1 base; 1 nansa; 1 informe

Ceràmica comuna oxidada: 2 vores (escudella Llafranc); 5 bases; 2 nanses; 13 informes

Ceràmica grollera reduïda: 1 vora; 1 nansa; 6 informes

Ceràmica grisa de cuina: 8 informes

Àmfora: 2 vores; 1 peu (país); 6 nanses (Dr. 2/4 país); 42 informes

Vidre: 2 informes

Restes òssies: 11 (pref. ovicaprí)

UE 1250

T.S. sud-gàl.lica: 1 vora

Ceràmica comuna oxidada: 11 vores; 4 nanses; 50 informes

Ceràmica grollera reduïda: 5 vores; 1 base; 2 informes (dec.)

Àmfora: 27 vores (Dr. 2/4 país); 7 peus (país, 1 amb marca); 31 nanses (Dr. 2/4 país); 4 informes

Ferro: 1 bola; 1 peça indet.

Peces dentals: 2 (sus)

Restes òssies: 3 (ovicaprí, sus)

UE 1252

Bronze: 1 moneda (mòdul petit)

UE 1253

T.S. sud-gàl.lica: 1 vora

Ceràmica africana de cuina: 3 vores (1 plat/tap., 1 cassola pàt., 1 Lamb 10A)

T.S. Lucente: 1 vora; 1 informe

D.S.P.: 1 base

Ceràmica comuna oxidada: 2 vores; 1 base; 5 nanses

Ceràmica grollera reduïda: 3 vores; 5 informes

Ceràmica grisa de cuina: 1 base

Àmfora: 6 vores (1 tardana, 1 de Gaza tardana, 4 Dr. 2/4 país)); 2 peus (país); 42 informes

Dòlium: 1 vora (petita)

Tègula: 3 fragments

Vidre: 3 vores; 3 bases; 2 informes

Peces dentals: 4 (ovicaprí, bou)

Restes òssies: 5

Restes malacològiques: 1 (cargol de mar)

UE 1254

T.S. aretina: 1 informe

Ceràmica comuna oxidada: 1 vora (tapadora); 2 nanses; 6 informes

Àmfora: 7 vores (1 tardana, 6 Dr. 2/4 país); 1 peu (país); 11 nanses (10 Dr. 2/4 país, 1 Dr. 20)

UE 1255

T.S. aretina: 1 vora (Drag, 27 dec.); 1 base

T.S. sud-gàl.lica: 3 vores; 5 bases; 8 informes (4 dec.)

T.S. africana A: 1 base

T.S. africana C: 1 vora

Ceràmica vidrada romana: 1 informe (dec.)

Ceràmica comuna oxidada: 11 vores (4 país); 8 bases (6 país); 15 nanses (2 país); 73 informes (molts del país)

Ceràmica grollera oxidada: 1 vora; 1 informe

Ceràmica grollera reduïda: 3 vores; 2 nanses; 10 informes

Ceràmica grisa de cuina: 3 vores; 2 informes

Àmfora: 26 vores (22 Dr. 2/4 país); 5 peus (país); 42 nanses (40 Dr. 2/4 país, 1 Pascual 1 país, 1 Dr. 2/4 itàlica); 27 informes

Vidre: 1 base

Restes òssies: 3 (1 bou)

Restes malacològiques: 1 (cargol de mar)

UE 1260

Ceràmica vidrada moderna: 1 vora

Ceràmica roig intern pompejà: 1 vora; 1 informe

T.S. aretina: 1 vora

T.S. sud-gàl.lica: 1 informe

T.S. africana C: 1 base

T.S. africana D: 1 vora (Hayes 91)

Ceràmica africana de cuina: 3 vora (1 tupí; 1 Lamb. 9; 1 plat/tap.); 1 base; 3 informes

T.S. Lucente: 1 vora; 2 bases

D.S.P.: 2 vores (1 dec.); 1 informe (dec.)

Ceràmica grisa emporitana tardana: 1 base

Ceràmica comuna oxidada: 2 vores; 2 bases; 8 informes

Ceràmica grollera reduïda: 1 vora; 1 nansa; 1 informe

Àmfora: 2 nanses (1 Dressel 2/4 país)

Vidre: 1 informe

Ferro: 1 llingot (6'5 x 1'2 x 1'2 cm)

Restes òssies: 1 (ovicaprí)

Restes malacològiques: 3 (1 cargol de mar; 2 petxines)

UE 1261

Ceràmica campaniana B: 1 informe

T.S. aretina: 1 base (copa)

T.S. africana C: 1 base (forma Lamb. 40)

Ceràmica comuna oxidada: 3 vores; 1 base; 1 nansa; 3 informes

Ceràmica comuna oxidada local: 1 nansa

Àmfora (Dressel 2/4 país): 1 vora; 3 nanses

UE 1264

T.S. sud-gal·lica: 1 vora

T.S. clara B: 1 informe

Ceràmica comuna oxidada: 2 vores; 1 informe

Ceràmica grollera reduïda: 1 vora

Vidre (modern): 2 informes

Totxana moderna: 2 fragments

Ferro: 1 clau

Restes malacològiques: 1 (ostra)

UE 1265

Bronze: mitja moneda

UE 1266

Ceràmica africana de cuina: 1 vora (Lamb. 10A)

T.S. Lucente (o B): 2 informes (1 peu alt)

D.S.P.: 2 bases

Ceràmica comuna oxidada: 1 vora; 2 bases; 2 nanses; 3 informes

Ceràmica grollera reduïda: 4 vores; 1 informe

Àmfora: 1 informe (africana mod.)

Vidre: 1 vora; 2 nanses; 4 informes

Bronze: 1 moneda (mòdul petit)

Ferro: 2 claus; 1 bola

Restes òssies: 1 (bou)

Restes malacològiques: 11 (petxina, cargol de mar, ostra..)

UE 1268

Ceràmica vidrada moderna: 1 informe

Totxana: 1 fragment

Rajola verda (moderna): 1 fragment

Àmfora tardana costellada: 1 informe

UE 1269

T.S. aretina: 4 informes

T.S. sud-gàl.lica: 1 vora; 4 informes

T.S. africana A: 4 vores (2 Hayes 6); 3 bases (1 Lamb. 3b1)

T.S. africana D: 4 vores (1 Hayes 91); 2 bases; 2 informes

Ceràmica africana de cuina: 3 vores (1 plat/tap.; 1 cassola pat.); 1 base; 1 informe

D.S.P.: 1 vora

Ceràmica comuna oxidada: 4 vores; 3 bases; 8 nanses; 9 informes (3 costellats)

Ceràmica oxidada comuna local: 1 vora (gran recipient)

Ceràmica grollera reduïda: 16 vores (preferentment, urna/olla); 4 bases

Ceràmica grisa de cuina: 1 vora

Morter: 1 vora

Àmfora: 8 vores (4 Dressel 2/4 país; 1 Dr. 7/11); 3 nanses (Dressel 2/4 país); 2 informes (1 país)

Vidre: 2 informes

Bronze: 1 perol rebregat de parets molt primes; 1 peça indet.

Ferro: 1 clau

Peces dentals: 11 (7 ovicaprins, 2 sus, 2 bou)

Restes òssies: 24

Restes malacològiques: 6 (4 petxines, 2 cargol de mar)

UE 1272

T.S. sud-gàl·lica: 2 informes

T.S. africana A: 1 base; 4 informes

T.S. africana D: 1 vora; 4 informes (1 dec. estampat)

Ceràmica africana de cuina: 2 vores (plat/tap.)

T.S. Lucente: 1 vora (forma Lamb 1/3)

D.S.P.: 5 vores; 2 bases; 2 informes

Ceràmica comuna oxidada: 10 vores (3 amb nansa); 2 bases; 3 nanses; 16 informes

Ceràmica grollera oxidada: 1 vora

Ceràmica grollera reduïda: 9 vores; 1 base (plana); 1 nansa; 4 informes

Àmfora: 2 vores (1 Dressel 2/4 país); ; 1 peu (G-IV); 1 nansa (Dressel 2/4 país); 3 informes

Vidre: 1 vora; 1 base; 6 informes

Peça vitrificada: 1

Bronze: 4 monedes; 2 plaquetes; 1 tapa circular

Ferro: 2 claus de ganxo

Peces dentals: 6 (5 ovicaprins, 1 sus)

Restes òssies: 21 (1 sus, 5 bou)

Restes malacòlogiques: 23 (ostres, petxines, 1 cargol de mar)

UE 1273

T.S. africana A: 1 vora

Ceràmica africana de cuina: 2 vores (1 plat/tap)

Ceràmica comuna oxidada: 1 vora; 1 nansa

Ceràmica grollera reduïda: 2 bases; 2 informes

Vidre: 1 informe

Restes òssies: 2 (sus, bou)

UE 1276

T.S sud-gàl.lica: 1 base

T.S. africana D: 6 vores; 2 informes (1 dec. patet externa rodeta)

Ceràmica africana de cuina: 3 vores (2 plat/tap., 1 Lamb. 10A); 2 informes

T.S. Lucente: 2 informes

D.S.P.: 1 vora

Ceràmica comuna oxidada: 8 vores; 2 bases; 4 nanses; 7 informes

Ceràmica comuna oxidada local: 2 bases (1 plana, 1 kalathoide)

Ceràmica grollera reduïda: 10 vores; 5 informes

Àmfora: 1 nansa (tardana); 2 vores (! Dressel 2/4 país; tardana); 1 peu; 2 nanses; 2 informes

Bronze: 1 ham molt fi

Ferro: 3 claus; 3 boles

Peces dentals: 3 (sus)

Restes òssies: 4 (3 bou)

Banya: 1

Restes malacològiques: 4 (petxines)

UE 1277

Ceràmica de vernís negre indeterminat: 1 vora; 1 informe

T.S. sud-gàl.lica: 1 base; 5 informes (1 segell, 2 dec.)

T.S. africana A: 1 vora (Lamb. 2A); 2 informes

T.S. africana C: 1 vora; 1 informe

T.S. africana D: 1 vora; 1 informe

Ceràmica africana de cuina: 6 vores (1 plat/tap., 2 cassola pàt., 1 tupí; 1 Lamb. 9); 6 informes

T.S. Lucente: 2 vores (Lamb. 3); 1 base; 1 informe (dec. rodeta)

D.S.P.: 1 vora; 2 bases; 3 informes

Ceràmica comuna oxidada: 4 vores; 9 nanses ; 18 informes

Ceràmica grollera reduïda: 3 vores (urna); 1 base; 3 informes

Àmfora: 1 vora (Dr. 2/4 país); 3 peus (1 llarg i prim); 2 nanses; 10 informes

Vidre: 3 vores; 10 informes

Bronze: 1 botó

Ferro: 4 claus; 2 plaquetes

Peces dentals: 3 (2 sus, 1 bou)

Restes òssies: 16 (ovicaprí)

Restes malacològiques: 13 (9 petxines, 3 ostres)

UE 1287

Ceràmica africana de cuina: 2 informes

Ceràmica comuna oxidada: 1 vora; 3 informes

Ceràmica grollera reduïda: 1 vora (urna/olla)

Àmfora ibèrica: 2 informes

Vidre: 2 informes

Bronze: 1 clau (cap rodó i 5 cm)

Ferro: 1 clau

UE 1292

T.S. aretina: 2 informes

T.S. sud-gal·lica: 1 base

T.S. africana A: 1 vora

T.S. africana A/C: 1 vora; 4 informes

T.S. africana C: 1 vora (Lamb. 40); 3 informes

T.S. africana D: 4 vores; 1 base (decoració estampada); 3 informes

Ceràmica africana de cuina: 2 informes

T.S. Lucente: 2 vores (Lamb. 1/3)

D.S.P.: 1 vora; 1 informe

Ceràmica comuna oxidada: 3 vores; 1 base; 1 nansa; 1 informe

Ceràmica grollera reduïda: 6 vores; 1 base; 1 nansa; 1 informe

Ceràmica grollera oxidada: 1 nansa

Àmfora: 2 peus (1 país, 1 tardà); 1 nansa (Dressel 2/4 país)

Placa de terrissa plana i forat central: mitja peça

Vidre: 5 informes; 1 fragment de braçalet

Ferro: 1 clau

Cagaferro: 1 bola

Peces dentals: 5 (ovicaprins)

Restes òssies: 13 (1 bou)

Restes malacològiques: 4 (3 petxines, 1 cargol de mar)

UE 1295

Bronze: 1 moneda (mòdul petit)

UE 1296

Ceràmica africana de cuina: 1 vora (Lamb. 10A); 1 informe

D.S.P.: 1 informe

Ceràmica comuna oxidada: 1 nansa; 5 informes

Ceràmica grollera reduïda: 5 vores (2 trilobulades); 4 informes

Àmfora: 1 peu (tardà); 1 nansa (Dressel 2/4 itàlica); 4 informes

Dòlium: 1 vora

UE 1297

T.S. africana D: 1 informe

T.S. Lucente: 1 informe

Ceràmica oxidada comuna: 1 vora; 1 nansa

Ceràmica grollera reduïda: 1 vora

Àmfora: 3 nanses (2 Dressel 2/4; 1 tardana)

Vidre: 1 nansa

Ferro: 1 clau

Restes òssies: 2

UE 1299

T.S. sud-gàl.lica: 1 informe (dec.)

T.S. africana D: 2 vores

Ceràmica africana de cuina: 3 vores (plat/tap); 1 informe (Lamb. 10A)

T.S. clara B: 1 vora (Lamb. 1/3)

D.S.P.: 1 informe (?)

Ceràmica oxidada comuna: 3 vores; 1 base; 3 informes

Ceràmica grollera reduïda: 1 vora; 1 informe

Ceràmica grisa envernissada de negre: 1 vora

Vidre: 1 base; 1 informe

Ferro: 1 punta

Peces dentals: 2 (1 sus)

Restes òssies: 7

Restes malacològiques: 2 (petxina, ostra)

UE 1302

T.S. aretina: 2 informes

T.S. sud-gàl.lica: 2 bases

T.S. africana A: 1 vora (Hayes 3A); 1 base

T.S. africana D: 1 vora, 2 bases

Ceràmica africana de cuina: 6 vores (2 plat/tap., 1 tupí, 1 Lamb. 9, 1 Lamb 10A); 4 informes

T.S. clara B: 1 informe (dec. rodeta)

T.S. Lucente: 2 informes (dec. rodeta)

D.S.P.: 2 vores; 1 informe

Llàntia: 2 fragments

Ceràmica oxidada comuna: 3 vores; 1 base; 12 informes

Ceràmica grollera reduïda: 8 vores; 3 bases (1 plana); 1 nansa; 2 informes

Àmfora: 3 vores; 1 peu; 2 nanses; 8 informes

Vidre: 5 informes

Bronze: 2 peces ornamental de cinturó; 1 ham; 1 clau de cap rodó

Ferro: 7 claus; 3 plaques primes; 2 peces peculiars (dibuixades)

Peces dentals: 2

Restes òssies: 3

Restes malacològiques: 4 (4 petxines); 1 cargol

UE 1304

Ceràmica vidrada: 1 vora

Ceràmica de parets fines: 2 informes

Ceràmica roig intern pompeïà: 1 vora (cassola)

T.S. aretina: 1 vora; 2 informes

T.S. sug-gàl.lica: 2 bases (1 segell); 2 informes

T.S. africana D: 1 vora; 1 informe

Ceràmica africana de cuina: 3 vores (2 plat/tap., 1 cassola pat.); 1 base; 5 informes

Ceràmica d'imitació de les de cuina africanes: 2 vores (1 Lamb. 9, 1 cassola pat.)

D.S.P.: 4 vores; 1 informe

Ceràmica grisa trilobulada altoimperial: 1 nansa; 1 informe

Ceràmica oxidada comuna: 6 vores; 4 bases; 8 nanses; 5 informes

Ceràmica oxidada comuna local: 1 vora; 1 base (plana); 4 nanses

Ceràmica grollera reduïda: 7 vores; 7 bases (4 planes); 1 informe

Àmfora: 4 vores (2 Dressel 2/4 país; 1 Pascual 1; 1 Dressel 20); 3 bases; 1 nansa

Vidre: 1 nansa; 30 informes

Cagaferro: 1 bola

Peces dentals: 1 (bou)

Restes òssies: 14 (6 bou, 4 sus)

Restes malacològiques: 7 (4 petxines, 2 cargols de mar, 1 ostra)

UE 1306

Totxana: 1 fragment

T.S. sud-gal·lica: 2 vores; 2 informes

T.S. africana A: 1 vora

T.S. africana C: 1 informe

T.S., africana D: 8 vores; 2 bases; 3 informes

Ceràmica africana de cuina: 6 vores (1 cassola pat., 1 plat/tap., 1 tupí, 1 Lam. 10A, 1 Lamb 10B); 5 informes

T.S. clara B: 2 vores; 1 informe (ded. rodeta)

D.S.P.: 1 vora (?); 2 bases

Llàntia: 1 fragment

Ceràmica oxidada comuna: 9 vores; 5 bases; 3 nanses; 4 informes

Ceràmica oxidada comuna local: 1 vora

Ceràmica grollera reduïda: 6 vores (urnes/olla); 2 nanses; 1 informe

Àmfora: 2 peus (1 tardà, 1 Dressel 2/4 país.); 2 nanses (2 Dressel 2/4 país, 1 tardana); 1 informe

Vidre: 1 vora robusta; 2 informes

Gagavidre: 2 llàgrimes

Bronze: 1 bis modern; 1 fil de braçalet; 1 plaqueta

Ferro: 14 claus, 2 indeterminada; 1 clau; 1 peça peculiar

Peces dentals: 2 (bou i xai)

Restes òssies: 18 (5 bous)

Restes malacològiques: 6 (5 ostres, 1 cargol de mar)

UE 1309

Ceràmica campaniana A: 1 informe

T.S. sud-gàl.lica: 1 base

T.S. africana A: 2 vores; 1 base

Ceràmica africana de cuina: 22 vores (12 plat/tap., 8 cassola pat., 1 tupí, 1 Lamb. 10A);
3 bases (2 plat/tap., 1 cassola); 1 nansa; 14 informes

Ceràmica oxidada comuna: 5 vores; 3 bases; 1 nansa; 6 informes

Ceràmica grollera reduïda: 3 vores; 2 informes

Morter: 1 vora (5 fragments mateixa peça)

Àmfora: 1 nansa

Ferro: 1 bola

Peces dentals: 5 (2 bou, 3 sus)

Restes òssies: 35 (força bou)

Restes malacològiques: 1 (petxina)

UE 1310

T.S. aretina: 1 informe

T.S. sud-gàl.lica: 7 informes (2 dec.)

T.S. africana A: 1 vora (Lamb. 2A); 2 bases; 2 informes

T.S. africana C: 5 informes

T.S. africana D: 5 informes

Ceràmica africana de cuina: 8 vores (3 plat/tap., 3 cassoles pat., 1 Lamb. 10A, 1 tupí); 2 bases (Lamb. 9); 17 informes

Ceràmica grisa trilobulada altoimperial: 1 informe

T.S. clara B: 1 informe

T.S. Lucente: 1 informe

Llàntia: 1 base (segle primer)

Ceràmica oxidada comuna: 6 vores; 8 nanses; 6 informes

Ceràmica oxidada comuna local: 1 nansa

Ceràmica grollera reduïda: 9 vores

Àmfora púnicoebussitana: 1 informe

Àmfora: 2 vores (1 Dressel 2/4 país); 1 peu, 1 nansa, 2 informes

vidre: 9 informes; 1 bloc de 15 x 10 cm; 1 agulla

Bronze: 2 monedes (mòdul petit); 1 clau

Plom: 1 placa

Ferro: 7 claus; 1 bola

Peces dentals: 1 (bou)

Restes òssies: 10

Restes malacològiques: 1 (petxina)

UE 1313

Ceràmica vidrada moderna: 3 vores (1 escudella)

Ceràmica roig intern pompeïà: 1 vora (cassola)

Ceràmica grisa emporitana: 1 vora

T.S. aretina: 2 informes

T.S. sud-gàl·lica: 3 vores; 3 bases; 7 informes (4 dec.)

T.S. africana A: 6 vores (1 Hayes 3A, 1 Hayes 14.); 2 bases; 17 informes

T.S. africana C: 1 vora; 1 base; 1 informe

T.S. africana D: 8 vores (1 Hayes 91); 8 informes (1 dec. estampada)

Ceràmica africana de cuina: 46 vores (16 plat/tap., 5 cassoles pat., 5 tupí, 4 Lamb. 9, 6 Lamb. 10A); 8 bases (4 Lamb. 10A, 1 plat/tap.); 28 informes

T.S. Lucente: 9 vores (5 Lamb. 1/3); 7 bases; 7 informes

D.S.P.: 2 vores; 4 bases (1 vernís taronja); 1 informe

Llàntia: 3 fragments (1 nansa)

Ceràmica oxidada comuna: 48 vores (1 amb nansa); 26 bases; 40 nanses; 1 pom tapadora; 50 informes

Ceràmica oxidada comuna local: 1 base (plana); 3 nanses

Ceràmica grollera reduïda: 31 vores (1 amb nansa); 10 bases (5 planes); 5 nanses (1 adossada); 10 informes

Morter: 6 vores

Àmfora ibèrica: 1 vora

Àmfora púnicoebussitana: 1 informe

Àmfora: 13 vores (4 Dressel 2/4 país, 3 G-IV); 3 peus (1 Dressel 20); 8 nanses (3 Dressel 2/4 país); 5 informes

Vidre: 3 vores; 13 informes; 1 penjoll de color blau cobalt (trencat)

Os treballat: 4 agulles decorades

Bronze: 4 monedes (mòdul petit i molt petit); 2 claus

Ferro: 12 claus; 1 anella; 2 plaques

Cagaferro: 4 boles

Peces dentals: 10 (2 sus, 5 ovicaprins, 2 bou)

Restes òssies: 40 (8 bou)

Restes malacològiques: 15 (6 petxina, 8 cargols de mar, 1 ostra)

UE 1316

Ceràmica envernissada roig corall: 1 vora

T.S. sud-gàl.lica: 2 informes (dec.)

T.S. africana A: 3 informes

T.S. africana C: 1 informe

Ceràmica africana de cuina: 6 vores (1 Lamb. 9, 1 Lamb 10A, 2 tupins, 1 plat/tap., 1 cassola pat.); 2 informes

Ceràmica oxidada comuna: 1 peça quasi sencera (7 fragments); 3 vores (2 nansa); 3 bases; 2 informes

Ceràmica grollera reduïda: 3 vores; 1 base

Àmfora: 1 informe

Vidre: 1 base

Ferro: 4 claus

Cagaferro: 1 bola

Restes òssies: 4 (2 bou)

Banya: 1 (treballada)

UE 1317

T.S. africana C: 1 informe

T.S. africana D: 1 informe

Ceràmica africana de cuina: 2 vores (1 plat/tap., 1 cassola pat.)

Ceràmica oxidada comuna: 3 bases; 2 nanses; 1 informe

Ceràmica grollera reduïda: 2 vores

Bronze: 2 monedes (mòdul petit)

Ferro: podall (fragmentat)

Restes malacològiques: 1 (petxina)

UE 1319

T.S. aretina: 1 informe

T.S. sud-gàl.lica: 2 informes (1 dec.)

T.S. africana A: 2 vores; 1 base

Ceràmica africana de cuina: 2 vores

T.S. Lucente: 1 informe (dec. rodeta)

Ceràmica oxidada comuna: 3 vores; 1 base; 4 nanses; 1 informe

Ceràmica grollera reduïda: 5 vores

Àmfora: 1 peu

Restes òssies: 1 (bou)

Restes malacològiques: 1 (petxina)

UE 1326

Ceràmica roig intern pompejà: 1 informe

T.S. sud-gàl.lica: 1 base; 1 informe

T.S. africana C: 2 vores (1 Lamb. 40)

T.S. Lucente: 2 informes (1 dec. rodeta)

Ceràmica africana de cuina: 3 vores (1 tupí, 1 Lamb. 9, 1 Lamb 10A); 1 nansa; 1 informe

Ceràmica oxidada comuna: 1 vora (amb nansa); 1 base; 1 nansa; 3 informes

Ceràmica grollera reduïda: 4 vores; 2 nanses

Vidre: 1 vora; 1 base

Restes òssies: 7 (1 ovicaprí)

Espines: 1 (tònid)

Restes malacològiques: 3 (petxina, ostra, cargol de mar)

UE 1327

Ceràmica roig intern pompejà: 1 vora

T.S. sud-gàl.lica: 3 informes

Ceràmica africana de cuina: 2 vores (1 plat/tap.)

Ceràmica oxidada comuna: 1 vora; 1 base; 1 nansa; 1 informe

Ceràmica oxidada comuna local: 4 vores; 1 base; 4 nanses; 1 pom tapadora

Àmfora: 5 vores (Dressel 2/4 país); 1 peu; 6 nanses (1 Dressel 2/4 país)

Dòlium: 1 vora

Restes òssies: 2 (ovicaprí, 1 bou)

UE 1329

Ceràmica de parets fines: 3 vores (2 dec.); 1 informe

Ceràmica grisa emporitana moderna: 1 base; 1 informe

T.S. sud-gàl.lica: 4 vores (1 Drag. 27); 3 bases (1 amb segell); 6 informes (2 dec.)

T.S. hispànica: 2 vores (1 dec.)

T.S africana A: 4 vores (2 Hayes 3C); 4 bases; 2 informes

Ceràmica africana de cuina: 54 vores (2 vores Lamb. 9, 12 plat/tap., 10 cassola pat., 29 tupins); 3 bases (1 Lamb. 10A); 1 nansa; 17 informes

Imitació ceràmica cuina africana: 1 vora (cassola pàt.); 3 bases (plat/tap.)

T.S. Lucente: 1 vora

Llàntia: 4 nanses; 4 fragments

Ceràmica oxidada comuna: 83 vores (17 amb nansa, 1 escudella, 1 gibrella); 64 bases (3 amb grafit); 42 nanses; 16 informes

Ceràmica oxidada comuna local: 1 vora; 1 base; 2 nanses; 3 informes

Ceràmica grollera reduïda: 19 vores (3 amb nansa, 2 olles, 1 cassola); 2 bases (plana); 3 nanses (1 agafador)

Morter: 2 vores (1 alt imperial); 2 bases

Àmfora: 16 vores (2 Dressel 2/4 país, 3 Dressel 2/4 itàlica, 7 G-IV, 1 africana I, 1 Africana IIA a gradino); 2 peus (país); 15 nanses (10 Dressel 2/4 país, 3 G-IV, 1 Dressel 2/4 itàlica, 1 Dressel 20 o 23)

Vidre: 1 base; 1 informe

Bronze: 1 moneda (mòdul gran); 1 fragment d'anell (trencat)

Plom: 1 placa gran; 1 llàgrima

Ferro: 12 claus

Cagaferro: 2 boles

Peces dentals: 2 (sus)

Restes òssies: 6 (4 bou)

UE 1332

Ceràmica de parets fines: 1 base (cloca d'ou); 2 informes (1 closca d'ou)

Ceràmica roig intern pompejà: 1 vora

T.S aretina: 2 vores; 1 base

T.S. sud-gàl.lica: 3 vores; 3 bases; 3 informes

Ceràmica africana de cuina: 6 vores (1 plat/tap., 1 tupí)

Ceràmica grisa trilobulada altoimperial: 3 vores; 4 informes

D.S.P.: 1 vora

Llàntia: 4 fragments

Ceràmica comuna oxidada: 8 vores (2 tapadores); 1 peu (alt); 9 nanses; 5 informes

Ceràmica oxidada comuna local: 15 vores (10 tupí o urna, 2 amb nansa); 7 bases (planes, de disc, kalathoides.); 1 pom tapadora; 5 nanses (1 doble vertical)

Ceràmica grollera reduïda: 4 vores; 6 informes

Ceràmica grisa comuna: 2 bases

Àmfora; 24 vores (23 Dressel 2/4 país, 1 Dressel 2/4 itàlica); 4 peu (país); 32 nanses (30 Dressel 2/4 país, 1 Dressel 2/4 itàlica); 7 informes (país)

Vidre: 1 tija torçada

Pasta de vidre: 1 dena (trencada)

Ferro: 1 clau; 3 plaques

Peces dentals: 4 (sus)

Restes òssies: 15 (4 bou)

Restes malacològiques: 9 (1 petxina, 2 ostres, 6 cargols de mar)

UE 1334

Ceràmica roig intern pompeia: 1 vora

T.S aretina: 2 vores; 1 informe (Drag. 24/25)

T.S. sud-gàl.lica: 3 vores; 1 base; 5 informes (1 dec.)

T.S. hispànica: 1 base (dec. Drag. 36); 3 informes (dec.)

T.S. africana C: 1 informe

T.S. africana D: 1 informe (dec. estampada)

Ceràmica africana de cuina: 6 vores (1 tupí, 4 cassoles pat., 1 Lamb. 10A); 1 base (plat/tap.); 7 informes

T.S. clara B: 2 bases

Llàntia: 1 broc

Ceràmica oxidada comuna: 5 vores; 7 bases; 5 nanses; 4 informes

Ceràmica oxidada comuna local: 4 nanses

Ceràmica grollera reduïda: 6 vores; 2 bases (1 plana)

Ceràmica grollera reduïda espatulada brillant: 1 vora (amb nansa)

Ceràmica grisa cuina: 1 vora (amb nansa)

Àmfora: 10 vores (6 Dressel 2/4 país, 1 Dressel 7/11, 3 baix imperial); 1 peu (país); 5 nanses (4 Dressel 2/4 país, 1 baix imp.); 2 informes (país)

Vidre: 3 informes

Peces dentals: 3 (1 ovicaprí, 2 sus)

Restes òssies: 5 (4 bou)

UE 1336

T.S. aretina: 3 vores; 3 informes

T.S sud-gàl.lica: 1 vora (Drag. 36)

T.S africana A: 1 vora (Hayes 6)

Ceràmica africana de cuina: 3 vores (1 plat/tap.); 1 base (plat/tap.); 1 nansa; 3 informes

Llàntia: 1 fragment

Ceràmica oxidada comuna: 3 vores; 1 base; 2 nanses; 3 informes

Ceràmica grollera reduïda: 1 nansa

Àmfora: 1 vora (Dressel 2/4 país); 1 peu (país)

Bronze: 1 peça indet.

Restes òssies: 3 (bou)

Restes malacològiques: 1 (petxina)

UE 1338

T.S. sud-gàl.lica: 1 vora (Drag, 24/25); 3 informes

T.S africana A: 1 vora (Lamb. 2); 1 informe

Ceràmica africana de cuina: 5 vores (3 tupí, 2 plat/tap.); 1 nansa (tupí); 1 informe

Llàntia: 1 nansa

D.S.P.: 1 base

Ceràmica comuna oxidada: 5 vores (3 país); 2 bases (1 país); 6 nanses (1 tardana); 2 informes

Ceràmica grollera reduïda: 4 vores; 2 bases (planes); 2 nanses

Àmfora: 2 vores (G-IV); 2 peus (1 país, 1 G-IV); 1 nansa (país)

Ferro: 1 clau

Os treballat: 1 agulla

Restes òssies: 12 (8 bou)

Restes malacològiques: 1 (petxina)

UE 1339

T.S. sud-gal·lica: 1 vora; 1 informe

T.S. africana A: 1 vora (Hayes 3A dec.)

T.S. africana A/C: 1 base; 1 informe

T.S. africana D: 1 vora

Ceràmica africana de cuina: 4 vores (2 tupins, 1 Lamb. 10B, 1 plat/tap.); 2 bases (plat/tap.); 2 informes

Ceràmica oxidada comuna: 5 vores; 12 bases; 1 nansa; 5 informes

Ceràmica grollera reduïda: 3 vores (1 amb nansa); 6 bases (planes); 2 informes

Morter: 1 vora

T.S. Lucente: 4 vores (2 Lamb. 1/3)

Àmfora: 2 vores (Dressel 2/4 país); 3 peus (país); 2 nanses (Dressel 2/4 país); 1 informe

Vidre: 5 informes

Bronze: 2 claus; 1 filferro (braçalet?); 1 ham (petit)

Ferro: 2 claus

Peces dentals: 2 (ovicaprí, sus)

Restes òssies: 1 (bou)

Restes malacològiques: 2 (petxines)

UE 1340

Ceràmica grisa trilobulada altoimperial: 1 informe

T.S. aretina: 3 vores (1 dec. aplicada); 1 base; 3 informes (1 dec.)

Ceràmica oxidada comuna: 1 base; 1 nansa; 1 informe

Ceràmica oxidada comuna local: 2 vores (1 amb nansa); 1 base; 7 nanses; 4 informes

Ceràmica grollera reduïda: 1 vora

Àmfora: 6 vores (5 Dressel 2/4 país, 1 Dressel 20); 9 nanses (Dressel 2/4 país); 3 informes (país)

Bronze: 1 clau

Peces dentals: 1 (sus)

UE 1342

T.S. aretina: 1 informe

T.S. africana A: 2 vores (1 Hayes 6; 1 Hayes 8A); 1 base; 3 informes

T.S. africana A/C: 1 informe (recipient tancat, dec. rodada finíssima)

Ceràmica africana de cuina: 9 vores (3 cassoles pat., 4 plat/tap., 1 tupí, 1 Lamb. 10A); 3 bases (1 Lamb. 10A, 2 cassoles pat.); 1 nansa; 1 informe

Ceràmica oxidada comuna: 2 vores; 1 base; 1 informe

Ceràmica grollera reduïda: 4 vores (2 cassoles, 2 urnes/olla); 4 informes

Àmfora: 1 nansa; 1 informe

Vidre: 3 fragments (1 de pla)

Bronze: 1 clau

Plom: 1 placa

Ferro: 6 claus; 1 plaqueta

Os treballat: 1 fragment d'anell

Peces dentals: 1 (bou)

Restes òssies: 5 (1 bou)

UE 1344

Ceràmica de parets fines: 1 nansa

T.S. africana A: 1 informe

Ceràmica oxidada comuna: 1 vora; 3 nanses; 4 informes

Ceràmica grollera reduïda: 1 base; 10 informes

Ferro: 1 fragment informe

UE 1345

Bronze: 1 moneda

UE 1348

T.S. aretina: 1 base

T.S. sud-gàl·lica: 4 vores; 4 informes (1 dec. cercles)

T.S. africana A: 1 vora (Hayes 14)

T.S. africana A/C: 3 informes (1 dec. rodeta molt fina)

T.S. africana D: 2 informes

Ceràmica africana de cuina: 18 vores (10 plat/tap., 2 cassoles pat., 3 tupí, 1 Lamb. 10A);
22 informes

Imitació ceràmica africana cuina: 1 vora (cassola pat.)

Llàntia: 1 fragment; 1 nansa

Ceràmica comuna oxidada: 8 vores; 3 bases; 2 nanses; 9 informes

Ceràmica grollera reduïda: 4 vores; 2 nanses

Àmfora: 1 vora; 1 peu (país); 3 nanses (2 Dressel 2/4 país, 1 G-IV)

Vidre: 1 (gruixut modern?)

Cagaferro: 1 bola

Bronze: 1 anella; 1 *bullà*; 1 fil (braçalet); 5 plaquetes

Peces dentals: 3 (1 ovicaprins, sus)

Restes òssies: 1

UE 1350

T.S. sud-gal·lica: 2 vores (Drag. 18, Drag. 27); 1 informe (dec.)

T.S. africana A: 9 vores (3 Lamb. 1A, 1 Lamb. 2A, 2 Hayes 3, 2 Hayes 6)); 4 informes

T.S. africana D: 2 vores (1 Hayes 61)

Ceràmica africana de cuina: 34 vores (14 tupins, 6 plat/tap., 12 cassoles pat., 4 Lamb. 10A); 3 bases (plat/tap.); 1 nansa; 29 informes

Ceràmica d'imitació de les de cuina africanes: 3 vores (2 cassola); 2 informes (1 amb grafit)

Llàntia: 1 nansa; 1 base (amb inscripció C. OPPI R..)

Ceràmica oxidada comuna: 20 vores (1 escudella, 8 gerres); 10 bases (5 planes, 1 kalathoide); 6 nanses; 19 informes

Ceràmica grollera reduïda: 3 vores (1 amb nansa); 4 bases; 1 nansa; 1 informe

Ceràmica grisa de cuina espatulada: 1 vora; 5 informes

Àmfora: 4 vores (1 G-IV, 1 Dressel 20); 1 nansa (Dressel 2/4 país)

Restes òssies: 1 (ovicapri) + 10 del cap d'un bou

UE 1352

Ceràmica grisa emporitana: 2 vores; 1 base

T.S. africana A: 2 vores (Lamb. 1); 1 Hayes 3 (en 3 frag. vora i peu)

Ceràmica africana de cuina: 6 vores (1 Lamb. 10A); 2 informes

Ceràmica oxidada comuna: 2 vores (amb nansa); 9 bases; 1 informe

Ceràmica grollera reduïda: 2 vores (urnes/olla); 3 bases

Àmfora: 1 nansa (Dressel 20)

Restes malacològiques: 2 (1 petxina, 1 ostra)

Morter: 1 (mig)

Bronze: 1 anell (molt prim)

UE 1353

Restes òssies: 37 (1 única bèstia, bou)

UE 1359

T.S. africana A: 1 informe

T.S. africana D: 1 vora ; 1 informe

T.S. clara B: 1 informe

T.S. Lucente: 2 vores (Lamb. 1/3); 1 base (peça tancada); 3 informes

Ceràmica oxidada comuna: 2 vores; 1 base; 1 nansa; 9 informes

Ceràmica comuna oxidada (1 mateixa peça): 2 8 fragments (base kalathoide)

Ceràmica grollera reduïda: 4 vores (1 amb nansa); 3 bases (planes); 2 informes

Àmfora: 2 peus (1 país, 1 Dressel 20); 1 nansa (tardana africana); 8 informes

Ferro: 1 clau

Cagaferro: 1 bola

Restes òssies: 3 (1 bou)

UE 1367

T.S. africana D: 1 vora; 1 informe

Ceràmica africana de cuina: 4 informes

T.S. clara B: 2 informes

Ceràmica oxidada comuna: 2 vores; 1 nansa; 1 informe

Ceràmica grollera reduïda: 2 vores; 1 nansa; 1 informe

Àmfora: 1 nansa (Dressel 2/4 país)

Cagaferro: 1 bola

Restes òssies: 2

UE 1358

Ceràmica de parets fines: 1 vora

T.S. aretina: 1 vora; 3 informes

T.S. africana A: 1 vora; 1 base; 1 informe

T.S. africana A/C: 7 informes

Ceràmica africana de cuina: 13 vores (1 tupí, 1 cassola pat., 1 Lamb. 10A, 10 plat/tap.); 5 bases (3 plat/tap., 2 cassoles); 10 informes

Ceràmica vidrada moderna: 1 base

Llàntia: 1 fragment

Ceràmica oxidada comuna: 8 vores; 2 bases; 6 nanses; 10 informes

Ceràmica grollera reduïda: 1 base; 3 informes

Ceràmica grollera oxidada: 1 vora; 1 informe

Àmfora ibèrica: 1 vora

Ferro: 3 claus

UE 1361

Ceràmica vidrada moderna: 1 informe

T.S. sud-gàl.lica; 4 informes (1 dec.)

T.S. africana D: 1 informe (dec. estampada)

Ceràmica africana de cuina: 12 vores (9 cassoles pat., 1 plat/tap., 1 tupí); 7 informes

T.S. clara B: 1 vora; 1 informe

D.S.P.: 1 vora; 1 informe

Ceràmica oxidada comuna: 10 vores (4 amb nansa); 6 bases; 8 nanses; 2 informes

Ceràmica grollera reduïda: 3 vores; 1 base; 1 nansa

Morter: 1 vora

Àmfora: 1 vora; 1 peu (país)

Bronze: 1 llàgrima; 1 anell decorat; 3 monedes (mòdul petit); 1 clau (8 cm)

Ferro: 6 claus

UE 1363

T.S. africana A: 3 vores; 2 bases; 2 informes

Ceràmica africana de cuina: 11 vores (2 cassoles pat., 2 Lamb. 10A, 1 Lamb. 9, 3 plat/tap., 3 tupins); 3 bases; 3 informes

Ceràmica corintial altoimperial: 1 vora; 1 informe

Ceràmica grisa trilobulada altoimperial: 1 informe

Ceràmica oxidada comuna: 6 vores; 6 bases (1 kalathoide); 7 nanses; 2 informes

Ceràmica grollera reduïda: 4 vores; 1 base; (plana); 1 informe

Àmfora: 2 vors (Lamb. 50); 1 nansa; 2 informes

Ferro: 12 claus; 1 plaqueta; 1 peça similar clau llarg; 1 fulla de ganivet

Cagaferro: 1 bola

Espines: 2 (tonyina)

Restes malacològiques: 1 petxina

UE 1364

T.S aretina: 4 vores; 5 informes

T.S. sud.gàl.lica: 1 vora; 2 informes

Ceràmica africana de cuina: 2 vores (1 tupí); 1 informe

T.S. clara B: 1 base

D.S.P.: 2 vores

Ceràmica oxidada comuna: 5 vores; 2 bases; 5 nanses; 1 informe

Ceràmica oxidada comuna local: 3 vores; 1 base (plana); 7 nanses; 1 coll; 1 tapadora; 2 informes

Ceràmica grollera reduïda: 10 vores (8 urnes/olla); 2 nanses; 3 informes

Àmfora: 8 vores (2 Pascual 1, 5 Dressel 2/4 país); 1 peu (país); 11 nanses (Dressel 2/4 país); 1 informe

Vidre: 1 vora

Ferro: 1 punta

Restes malacològiques: 1 (ostra)

UE 1365

Ceràmica de parets fines: 1 base (sorrosa)

T.S. aretina: 3 vores; 4 bases (1 en 5 fragments i segell ZOILI); 10 informes (1 segell il·legible)

T.S. sud-gàl.lica: 10 vores; 3 bases; 14 informes (3 dec.)

T.S. hispànica: 3 informes (2 dec.)

T.S. africana A: 2 vores (1 Hayes 3)

T.S. africana C: 1 vora (Lamb. 40); 3 informes

T.S. indeterminada: 1 informe

Ceràmica africana de cuina: 9 vores (4 pat/tap., 2 cassoles pàt., 1 tupí, 1 Lamb. 10A); 1 base (tupí)

Llàntia: 2 espatlles

T.S. clara B: 1 informe

T.S. Lucente: 1 vora (Lamb. 1/3)

D.S.P.: 2 vores; 1 base; 1 informe tapadora

Ceràmica comuna oxidada: 27 vores; 1 pom; 21 bases; 21 nanses; 14 informes

Ceràmica oxidada comuna local: 10 (1 amb nansa); 1 coll; 1 base; 11 nanses; 1 informe

Ceràmica grollera reduïda: 9 vores (1 tupí); 3 bases (planes); 2 nanses; 1 informe

Ceràmica grisa de cuina; 1 vora; 2 nanses; 2 informes

Morter: 3 vores; 1 base

Àmfora: 27 vores (19 Dr. 2/4 país, 1 G-IV, 1 Pascual 1); 16 peus (15 país, 1 amb marca digital, 1 Dressel 20); 60 nanses (48 Dressel 2/4 país, 1 Dressel 2/4 itàlica, 1 Dr. 20, 1 Dr. 23); 11 informes (10 país)

Ferro: 2 claus; 1 llingot; 1 peça gran

Bronze: 5 claus; 2 monedes (1 mòdul minúscul); 1 plaqueta o cinta

Ferro: 4 claus

Peces dentals: 6 (3 sus, 3 ovicaprins)

Restes òssies: 3 (1 bou)

Restes malacològiques: 2 (1 ostra, 1 cargol de mar)

UE 1366

Ceràmica vidrada moderna: 1 vora

Ceràmica de parets fines: 1 nansa; 7 informes (1 dec. barbotina, 1 envernissada)

T.S. aretina: 9 vores; 8 bases (1 amb grafit, 2 segells); 11 informes (2 segells)

T.S. sud-gàl·lica: 22 vores (4 Drag. 24/25, 7 Drag. 15/17, 1 Drag. 29, 3 Drag. 37; 3 Drag. 18; 1 Rit. 8); 23 bases (2 segells); 50 informes (17 dec. 2 Drag. 30)

T.S. africana A: 1 vora (Hayes 3B o C)

Ceràmica africana de cuina: 12 vores (7 plat/tap., 2 tupí, 1 cassola pat.); 8 informes (1 pat/tap., 1 cassola)

Llàntia: 3 nanses; 5 informes

Gerra grisa trilobulada altoimperial: 1 base; 1 nansa

T.S. clara B: 2 bases (1 dec. rodeta); 1 informe

T.S. Lucente: 2 vores (Lamb. 3); 1 informe (dec. rodeta)

D.S.P.: 1 vora; 1 base; 3 informes

Ceràmica comuna oxidada: 40 vores (2 amb nansa, 1 escudella Llafranc); 3 poms (tapadora); 21 bases; 38 nanses; 7 informe

Ceràmica oxidada comuna local: 4 vores; 5 bases; 2 nanses; 8 informes

Ceràmica grollera reduïda: 41 vores; 22 bases (3 planes); 2 poms tapadora; 16 nanses; 18 informes

Ceràmica grisa de cuina: 1 vora; 1 base; 1 nansa

Rebutjos de forn amb peces rebregades: 2

Morter: 2 vores; 1 broc; 1 base

Àmfora: 81 vores (67 Dressel 2/4 país, 4 Dr. 7/11 país, 3 Dr. 7/11 bètica, 1 Dr. 20); 44 peus (país, 1 amb marca feta dit abans cuïta); 156 nanses (126 Dressel 2/4 país, 2 Dr. 7/11 bètica; 6 Dr. 20, 1 ròdia, 2 Dr. 2/4 pompeiana, 1 Dressel 2/4 itàlica, 1 Pélichet 46); 1 informe (país)

Bronze: 2 claus; 1 moneda (mòdul petit); 1 fragment de collaret

Plom: peça troncocònica

Ferro: 2 claus; 1 plaqueta

Cagaferro: 2 boles

Peces dentals: 5 (1 sus, 2 ovicaprí, 2 bou)

Restes òssies: 8 (1 sus)

Restes malacològiques: 3 (1 ostra, 2 cargols de mar)

UE 1367

Ceràmica de parets fines: 1 vora

T.S. sud-gàl·lica: 4 vores (2 Drag. 24/25); 2 bases; 4 informes (1 dec.)

T.S. hispànica: 1 informe (dec.)

T.S. africana A: 3 vores (Hayes 8A); 5 bases; 4 informes

T.S. africana C: 1 vora; 2 bases; 2 informes (1 Lamb. 40)

Ceràmica africana de cuina: 48 vores (7 cassoles pat., 8 Lamb. 9, 2 Lamb. 10A, 1 Lamb. 10B, 18 plat/tap., 12 tupins); 19 bases (5 plat/tap., 2 Lamb. 9, 7 cassoles pat.); 2 nanses; 19 informes

T.S. Lucente: 1 informe (dec. rodeta)

D.S.P.: 2 vores; 1 base; 1 informe

Ceràmica vidrada romana: 1 vora; 1 base

Llàntia: 10 fragments

Ceràmica oxidada comuna: 83 vores (7 amb nansa); 58 bases; 25 nanses; 1 pom tapadora; 26 informes (1 amb grafit abans cuita, 1 dec. cordó marcat)

Ceràmica oxidada comuna local: 2 nanses

Ceràmica grollera reduïda: 29 vores; 6 bases (planes) 6 nanses; 3 informes (1 dec. cordó aplicat amb ditades)

Morter: 2 vores

Àmfora: 5 vores (1 Dressel 2/4 país, 1 G-IV); 6 peus (2 país, 1 Dressel 20); 9 nanses (1 Dressel 2/4 país, 1 G-IV, 1 Dressel 2/4 itàlica); 2 informes (país, Dressel 20)

Bronze: 1 moneda (mòdul petit); 1 mitja moneda; 1 clau

Ferro: 10 claus; 2 peces petites indeterminades

Cagaferro: 4 boles

Os treballat: 1 agulla de cap

Peces dentals: 2 (ovicaprí)

Restes òssies: 9

Espines: 1 (tonyina)

Restes malacològiques: 7 (cargols de mar)

UE 1368

Ceràmica campaniana B: 1 informe

Ceràmica de parets fines: 1 vora

Ceràmica grisa emporitana moderna: 1 vora; 1 base

T.S. aretina: 1 vora; 9 informes

T.S. sud-gal·lica: 3 informes (dec., 1 forma Drag. 29)

T.S. hispànica: 1 base (Drag. 37)

T.S. africana A: 6 vores; 6 bases; 8 informes

T.S. africana C: 3 vores; 6 bases; 3 informes

T.S. africana A/C: 1 vora

T.S. africana D: 6 vores (3 Hayes 91); 2 bases (1 dec. rodeta Hayes 91); 1 informe

Ceràmica africana de cuina: 159 vores (52 pat/tap., 34 cassola pàt., 20 tupins, 6 urnes, 27 Lamb. 9, 5 Lamb. 10A, 5 Lamb. 10B, 7 indet.); 24 bases (3 Lamb. 9, 8 cassola pàt., 5 Lamb. 10A, 4 pat/tap., 2 tupí, 1 indet.); 1 pom tapadora; 2 nanses; 28 informes

Llàntia: 3 nanses; 3 espatlles (les 5 de disc); 3 informes; 1 base (amb marca)

T.S. clara B: 1 vora (Lamb. 1/3); 5 informes

T.S. Lucente: 1 base (peça tancada)

Ceràmica coríntia decorada relleus: 1 vora; 2 informes (dec.)

Ceràmica comuna oxidada: 1 plat (en tres fragments); 178 vores (5 escudella Llafranc, 3 plats i gibrells, 13 gerres, 1 amb un grafit abans cuita); 147 bases; 116 nanses; 46 informes

Ceràmica grollera oxidada: 1 vora (amb nansa)

Ceràmica grollera reduïda: 1 cassola (en 2 fragments); 83 vores (4 tupí, 1 cassola, 17 urnes, 1 agafador); 14 bases (12 planes); 9 nanses; 4 informes (1 dec.)

Morter: 4 vores; 5 bases

Amforisc: 1 fragment

Àmfora: 19 vores (1 Keay LXII, 5 Dressel 2/4 país, 2 tardanes, 8 G-IV); 10 peus (2 Dr. 2/4, 1 tardà, 3 país); 25 nanses (2 Dr. 2/4, 3 Dr. 2/4 país, 7 G-IV, 1 Dressel 20, 3 tardanes)

Imbrex: 1 fragment

Vidre: 1 vora; 12 informes

Bronze: 8 claus; 3 agulles (1 secció quadrada); 4 monedes (mòdul gran); 8 fragments d'una caixa; 1 agulla/espàtula; 1 plaqueta; 1 pines

Ferro: 43 claus: 4 plaquetes; 2 agulles; 1 clau peculiar; 2 peces grans informes; 2 puntes (10 cm, 6 cm); 1 anella; 1 podall

Escòria de ferro: 33 boles

Os treballat: 15 agulles de cap (7 fragmentades)

Peces dentals: 9 (8 sus, 1 ovicaprí)

Restes òssies: 18 (5 bou, 1 ovicaprí, 1 au)

Banya: 1 fragment (ben tallat 4 cm)

Espines: 1 (tonyina)

Restes malacològiques: 5 (4 cargol de mar)

UE 1369

T.S. retina: 1 vora

Ceràmica africana de cuina: 8 vores (2 plat/tap., 6 tupí); 2 bases (1 plat/tap., 1 Lamb 10A); 2 informe

Ceràmica comuna oxidada: 8 vores; 13 bases; 2 nanses

Ceràmica grollera reduïda: 1 vora

Àmfora: 1 vora; 1 nansa

Bronze: 1 agulla

Ferro: 2 claus

UE 1372

Ceràmica vidrada moderna: 1 nansa (càntir)

Ceràmica africana de cuina: 5 vores (1 plat/tap., 1 Lamb. 9, 1 Lamb. 10A, 2 cassoles pat); 2 informes

Ceràmica oxidada comuna: 1 vora; 4 bases; 2 nanses

Ceràmica grollera reduïda: 2 vores (urna/olla)

UE 1373

Ceràmica de parets fines: 1 informe

T.S. hispànica: 1 vora (Drag. 37 dec.)

T.S. africana C: 1 vora (1 Lamb. 40 tardana)

Ceràmica africana de cuina: 7 vores (1 Lamb. 9, 2 tupins, 4 plat/tap); 2 bases; 1 nansa; 5 informes

Ceràmica oxidada comuna: 16 vores (3 amb nansa); 12 bases; 7 nanses; 2 informes

Ceràmica grollera reduïda: 6 vores (2 amb nansa); 1 base (plana); 1 nansa

Àmfora: 1 peu (G-IV); 1 informe

Dòlium: 1 informe

Bronze: 1 agulla fragmentada

Ferro: 1 clau

Cagaferro: 4 boles

Restes òssies: 1 (sus)

Restes malacològiques: 1 (cargol de mar)

UE 1375

Ceràmica de Parets fines: 1 base; 1 informe

Ceràmica grisa emporitana: 1 vora

T.S. africana D: 1 vora (Hayes 91)

Ceràmica africana de cuina: 7 vores (2 Lamb. 10A, 1 Lamb 10B, 3 plat/tap., 1 cassola pat.); 3 bases (2 Lamb. 10A, 1 cassola pat.)

Ceràmica d'imitació de l'africana de cuina: 1 base

Ceràmica oxidada comuna: 15 vores (3 amb nansa); 17 bases; 13 nanses

Ceràmica oxidada comuna local: 9 vores; 3 bases; 12 nanses

Ceràmica grollera reduïda: 10 vores; 2 nanses

Ceràmica grisa de cuina: 1 vora (olla)

Morter: 1 vora

Àmfora: 14 vores (12 Dressel 2/4 país, 1 G-IV); 7 peus (5 país, 2 G-IV); 19 nanses (14 Dressel 2/4 país, 2 G-IV, 1 Dressel 2/4 itàlica); 1 informe (país)

Bronze: 1 peça indet., 1 monada (mòdul mitjà)

UE 1377

Ceràmica grisa emporitana moderna: 1 base

T.S. sud-gal·lica: 3 vores; 1 base

T.S. hispànica: 1 vora (Drag. 37)

Ceràmica africana de cuina: 2 vores (plat/tap.); 2 bases (Lamb. 10A); 3 informes

T.S. Lucente: 1 vora; 2 informes (1 dec. rodeta)

Ceràmica oxidada comuna: 4 vores; 5 bases; 5 nanses; 1 informe

Ceràmica grollera reduïda: 2 vores; 1 nansa; 1 informe

Morter: 1 vora

Àmfora: 5 vores (2 Dressel 2/4 país, 1 Dressel 7/11, 1 G-IV); 1 peu; 1 nansa

Bronze; 1 clau (9 cm)

Ferro: 1 clau (5 cm)

UE 1380

Ceràmica vidrada moderna: 1 vora; 1 base

Ceràmica grisa emporitana: 1 nansa (bicònic)

T.S. aretina: 1 base

T.S. sud-gàl.lica: 1 vora; 3 bases; 6 informes (1 Drag, 36, 2 dec.)

T.S. africana C: 1 base

T.S. africana D: 2 vores

Ceràmica africana de cuina: 18 vores (2 tupins, 8 plat/tap., 3 cassoles pat., 1 Lamb. 9, 3 Lamb 10A); 5 bases (2 plat/tap., 3 Lamb. 10A); 2 informes

T.S. Lucente: 2 vores (1 decorada barbotina, 1 amb nansa); 1 base; 1 informe (dec. rodeta)

D.S.P.: 2 vores; 1 base; 2 informes

Ceràmica comuna oxidada: 18 vores (3 amb nansa); 11 bases; 26 nanses; 3 informes

Ceràmica oxidada comuna local: 1 vora

Ceràmica grollera reduïda: 3 vores; 3 bases (2 planes); 2 nanses

Ceràmica grisa de cuina: 1 vora; 1 base; 1 pom de tapadora; 1 nansa

Morter: 2 vores

Àmfora: 7 vores (Dressel 2/4 país); 2 peus (1 país, 1 G-IV); 10 nanses (5 Dressel 2/4 país, 1 Dressel 20, 1 Dressel 2/4 itàlica)

Vidre: 1 vora; 1 informe

Bronze: 1 placa prima d'un plat; 1 clau; 7 monedes ; 2 hams

Ferro: 2 claus (1 de 10 cm); 1 peça discoidal prima (3'6 cm diàmetre)

Peces dentals: 1 (sus)

Restes òssies: 4 (1 sus)

Restes malacològiques: 3 (1 petxina, 1 ostra, 1 cargol de mar)

UE 1381

T.S sud-gàl.lica: 1 vora; 3 bases; 4 informes

T.S. africana A: 1 base

T.S. africana C: 1 informe

T.S. africana D: 4 vores

Ceràmica africana de cuina: 1 vora (cassola pat.), 1 base (Lamb. 9)

T.S. Lucente: 1 vora (Lamb. 1/3); 2 informes (dec. rodeta)

D.S.P.: 2 vores; 1 informe

Llàntia: 1 nansa; 2 fragments

Ceràmica oxidada comuna: 8 vores (2 amb nansa); 4 bases; 1 pom tapadora; 13 informes

Ceràmica oxidada comuna local: 2 vores; 1 base (plana)

Ceràmica grollera reduïda: 7 vores (2 amb nansa); 1 base

Morter: 3 vores

Àmfora: 10 vores (3 Dressel 2/4 país; 1 Keay LXII); 1 peu; 6 nanses (4 Dressel 2/4 país); 1 informe

Dòlium: 1 informe amb lletres gravades paret externa IXC

Vidre: 5 informes

Ferro: 4 claus; 1 tija llarga de 20 cm; 1 anella; 1 plaqueta

Restes malacològiques: 8 (2 cargols de mar, 3 petxines, 3 ostres)

UE 1382

Ceràmica campaniana B: 1 informe

Ceràmica oxidada comuna: 2 nanses

Ceràmica grollera reduïda: 1 vora

Àmfora: 2 vores (1 Tarraconense 1 país)

Restes malacològiques: 1 (ostra)

UE 1383

Ceràmica comuna itàlica: 1 vora

T.S. aretina: 5 informes

T.S. sud-gàl·lica: 1 vora; 1 base

T.S. hispànica: 1 informe (dec.)

T.S. africana A: 1 vora

T.S. africana C: 2 vores

T.S. africana D: 7 vores (1 Hayes 61); 2 informes (/dec. estampada)

Ceràmica africana de cuina: 49 vores (21 plat/tap., 10 cassoles pat., 11 tupins, 4 Lamb. 9, 2 Lamb. 10A, 1 Lamb. 10B); 9 bases (3 Lamb. 10A, 1 cassola pat., 3 plat/tap.)

T.S. clara B: 1 informe (dec. rodeta)

T.S. Lucente: 4 vores; 2 bases; 1 nansa; 3 informes (dec. rodeta)

D.S.P.: 1 base

Llàntia: 1 nansa

Ceràmica oxidada comuna: 21 vores (3 amb nansa); 6 bases; 33 nanses; 9 informes

Ceràmica grollera reduïda: 9 vores; 1 base; 2 nanses; 5 informes

Morter: 1 vora

Peça discoidal: 1 (mòdul petit)

Àmfora: 6 vores (1 G-IV); 2 peus (1 G-IV, 1 país); 3 nanses (1 G-IV, 1 Dressel 2/4 país)

Tègula: 1 fragment (amb petjada d'una bestiola)

Vidre: 2 vores; 3 informes

Bronze: 2 claus; 1 plaqueta; 1 penjoll; 1 moneda (mòdul 2'9 cm); 1 *bull*a (cara superior)

Ferro: 3 claus; 1 peça petita

Cagaferro: 4 boles

Peces dentals: 3 (1 ovicaprí, 1 sus)

Restes òssies; 5

Banya: 2

Espines: 3 (tonyina)

Restes malacològiques: 2 (ostra, cargol de mar)

UE 1384

Ceràmica de parets fines: 1 vora

T.S. aretina: 2 informes

T.S. sud-gàl.lica: 4 vores (1 Drag. 24/25, 1 Drag. 36)

T.S. hispànica: 1 informe (dec.)

T.S. africana A: 6 vores (1 Hayes 3A, 1 Lamb. 40); 8 bases; 5 informes

T.S. africana C: 5 vores (1 Lamb. 40); 1 base; 2 informes

T.S. africana D: 2 vores; 2 informes (1 dec. fina rodeta fons intern)

Ceràmica africana de cuina: 42 vores (11 plat/tap., 14 tupins, 10 cassoles pat., 4 Lamb. 9, 3 Lamb. 10A); 7 bases; 1 nansa; 10 informes

Ceràmica coríntia altoimperial: 1 vora

T.S. clara B: 2 vores (Lamb. 1/3); 1 base; 1 informe

T.S. Lucente: 3 vores (1 Lamb. 1/3); 1 base; 2 informes

D.S.P.: 1 vora; 1 base; 1 informe

Llàntia: 3 fragment; 1 nansa

Ceràmica oxidada comuna: 26 vores (2 amb nansa); 20 bases (1 amb grafit); 15 nanses; 6 informes

Ceràmica grollera reduïda: 23 vores (1 nansa); 8 bases (6 planes); 3 nanses; 10 informes

Morter: 1 vora

Àmfora: 9 vores (1 Dressel 2/4 país); 2 peus (1 G-IV, 1 país); 12 nanses (2 Dressel 2/4 país); 1 informe

Vidre: 4 informes (1 dec. òvuls en relleu)

Bronze: 3 plaquetes; 1 moneda; 1 botó; 1 sivella

Plom: 1 peça

Ferro: 4 claus

Cagaferro: 5 boles

Peces dentals: 9 (7 ovicaprins, 2 sus)

Restes òssies: 8 (1 sus, 2 bou)

Espines: 3 (tonyina)

Restes malacològiques: 5 (1 petxina, 4 cargols de mar, 2 d'enormes)

UE 1385

Àmfora: 1 coll amb nansa i sense llavi (tardana)

Bronze: 1 peça d'un collaret

UE 1387

Ceràmica vidrada moderna: 1 vora

T.S. sud-gàl.lica: 1 vora; 3 informes (1 dec.)

T.S. africana A: 1 vora; 1 base

T.S. africana C: 1 vora; 1 base; 1 informe

T.S. africana D: 1 vora

Ceràmica africana de cuina: 21 vores (3 Lamb. 10A, 2 Lamb. 9, 12 plat/tap., 4 tupins); 3 bases (Lamb. 10A); 4 informes

T.S. clara B: 3 vores (Lamb. 1/3); 1 base

T.S. Lucente: 2 vores

D.S.P.: 1 informe (dec.)

Llàntia: 1 fragment; 1 nansa

Ceràmica oxidada comuna: 20 vores (3 amb nansa); 19 bases; 15 nanses

Ceràmica oxidada comuna local: 2 vores; 3 nanses

Ceràmica grollera reduïda: 19 vores; 2 bases (planes); 3 nanses; 1 informe

Àmfora: 8 vores (1 Pelichet 46, 1 G-IV, 1 Dressel 2/4 país); 1 peu (cònic); 6 nanses (4 Dressel 2/4 país)

Escòria de vidre: 1 llàgrima

Bronze: 1 clau (10 cm)

Ferro: 1 clau

Peces dentals: 3 (1 ovicaprí, 2 sus)

Restes òssies: 6 (1 bou)

Espines: 1 (tònid)

Restes malacològiques: 2 (1 petxina, 1 cargol de mar)

UE 1389

Bronze: 1 moneda

UE 1393

T.S. sud-gal·lica: 4 vores

Ceràmica africana de cuina: 2 vores (tupí); 1 informe

T.S. clara B: 1 vora (Lamb. 1/3); 1 base (Lamb. 1/3); 2 informes

Ceràmica oxidada comuna: 4 vores (2 amb nansa); 4 bases; 4 nanses

Ceràmica grollera reduïda: 7 vores (urna/olla); 3 bases (planes); 2 nanses (agafadors)

Àmfora: 3 vores (1 Lamb. 50, 2 Dressel 7/11 país); 2 peus (país)

Vidre: 1 informe

Ferro: 2 claus

Bronze: 1 moneda

Restes òssies: 1

Restes malacològiques: 1 (petxina)

UE 1394

Campaniana B: 1 informe (Lamb. 5)

T.S. aretina: 1 base

T.S. sud-gàl.lica: 5 vores; 1 base; 3 informes

T.S. africana C: 1 informe

T.S. africana D: 2 vores; 1 base (dec. estampada); 5 informes (1 dec.)

Ceràmica africana de cuina: 8 vores (3 Lamb. 9, 3 plat/tap., 2 cassola pàt.); 7 informes

T.S. Lucente: 2 vores (1 Lamb. 3); 2 informes

Ceràmica comuna oxidada: 13 vores; 5 bases; 15 nanses; 17 informes

Ceràmica grollera reduïda: 8 vores; 1 base (plana); 3 nanses

Àmfora: 1 vora (Dr. 2/4 país); 2 nanses (1 tardana)

Vidre: 2 base; 7 informes

Ferro: 2 claus

Bronze: 1 moneda

Peces dentals: 2 barres (ovicaprí, sus)

Restes òssies: 4 (algun bou)

Restes malacològiques: 2 (1 ostra, 1 petxina)

UE 1395

Ceràmica de parets fines: 1 vora (alto-imperial)

T.S. sud-gàl.lica: 2 vores; 3 bases (1 segell); 4 informes

T.S. hispànica: 1 informe (dec.)

T.S. africana A: 3 vores (1 Lamb. 2C, 1 Hayes 3A); 3 bases (1 dec. rodeta); 1 informe

T.S. africana C: 1 vora

T.S. africana D: 1 base (Hayes 99); 1 informe

Ceràmica africana de cuina: 26 vores (5 tupí, 7 plat/tap., 6 Lamb. 10A, 4 Lamb. 9, 1 Lamb 10B, 3 Cassola pàt.); 7 bases (2 cassola pàt., 2 Lamb. 10A, 2 plat/tap., 1 Lamb 10B); 3 informes

Llàntia: 1 base; 1 nansa; 1 espatlla

T.S. clara B: 1 vora; 1 base; 2 informes (dec. rodeta)

D.S.P: 2 bases (1 dec.)

Ceràmica vidrada romana: 1 base

Ceràmica comuna oxidada: 1 peça sencera (en 6 fragments); 19 vores; 1 tapadora; 16 bases; 20 nanses; 15 informes

Ceràmica grollera reduïda: 15 vores; 4 bases (2 planes); 2 nansa; 10 informes

Morter: 1 vora; 1 informe

Àmfora: 1 coll sencer tardà; 4 vores (1 Keay LXII); 6 peus (4 Dr. 20, 2 àmfora cilíndrica baiximperial); 1 nansa; 125 informes

Peces discoidals: 1 (mòdul petit)

Vidre: 1 vora; 8 informes

Bronze: 1 placa prima d'una caixa; 1 plaqueta; 1 clau

Ferro: 25 claus; 5 plaquetes; 1 pines; 1 peça de sosteniment d'embigat (gran); 10 peces notables (dibuixades)

Peces dentals: 1 barra (sus)

Restes òssies: 12 (ovicaprí, 2 bou, 3 sus)

Espines: 1

Restes malacològiques: 4 (1 cargol de mar)

UE 1396

Ceràmica comuna oxidada: 1 nansa; 3 informes

Àmfora: 26 informes

UE 1397

Ceràmica de vernís negre: 1 informe (Lamb. 36)

T.S. sud-gàl·lica: 1 vora; 8 informes

T.S. africana C: 1 base

T.S. africana D: 5 fragments d'una peça; 2 vores (1 Hayes 99); 2 bases

Ceràmica africana de cuina: 1 vora

Llàntia: 1 informe

D.S.P.: 1 informe

Ceràmica comuna oxidada: 4 vores; 4 bases; 3 manses; 5 informes

Ceràmica grollera reduïda: 2 vores

Àmfora: 3 vores (2 Dr. 2/4 país), 4 peus (2 Dr. 2/4 país); 4 nanses (1 Dr. 2/4 país); 2 informes

Vidre: 1 nansa; 8 informes

Ferro: 6 claus; 1 plaqueta

Escòria de ferro: 1 bola

Restes malacològiques: 1 (petxina)

UE 1399

Ceràmica de parets fines: 1 informe (dec.)

T.S. sud-gàl.lica: 1 vora (Drag. 24/25)

Ceràmica africana de cuina: 1 base (Lamb. 10A)

Ceràmica comuna oxidada: 1 vora; 1 informe

Ferro: 2 anelles (1 de 10 cm, l'altra de 20)

Peces dentals: 3 barres (ovicaprí)

Restes òssies: 2

UE 1402

T.S. sud-gàl.lica: 1 vora (Drag. 37)

Ceràmica africana de cuina: 4 vores (3 plat/tap., 1 tupí); 1 nansa; 1 informe

Ceràmica oxidada comuna: 1 vora; 3 nanses; 1 informe

Àmfora: 1 nansa (Dressel 2/4 país); 1 informe (africana engalba blanca)

Bronze: 1 moneda

UE 1403

T.S. aretina: 4 vores (2 dec. rodeta); 2 bases; 4 informes (1 dec.)

T.S. sud-gàl.lica: 1 vora; 2 bases (1 amb segell); 18 informes (2 dec.)

T.S. hispànica: 1 vora (Drag. 37)

T.S. africana A: 4 vores (2 Lamb. 1, 2 Lamb. 2); 1 base

T.S. africana D: 3 vores; 3 bases

Ceràmica africana de cuina: 8 vores (6 Lamb. 9, 2 plat/tap.); 2 informes

T.S. clara B: 5 vores (1 amb nansa); 1 base; 1 nansa; 4 informes (1 dec. rodeta)

D.S.P.: 3 vores

Llàntia: 2 fragments (1 dec.)

Ceràmica oxidada comuna: 29 vores (2 amb nansa); 12 bases; 29 nanses; 2 informes

Ceràmica oxidada comuna local: 1 vora (urna), 1 base (plana)

Ceràmica grollera reduïda: 14 vores (7 urna/olla); 2 nanses

Àmfora: 1 vora; 7 nansa (5 Dressel 2/4 país)

Vidre: 2 bases; 1 informe

Bronze: 3 claus; 1 fragment d'una clau; 4 monedes; 1 fragment d'un fre de cavall decorat

Escòria de plom: 2 boles

Ferro: 1 peça amb forma de tascó; 2 claus

Cagaferro: 1 bola

Restes òssies: 1 (au)

Restes malacològiques: 4 (petxines)

UE 1406

T.S. africana D: 1 vora

T.S. clara B: 1 informe (dec. rodeta)

T.S. Lucente: 1 informe (dec. rodeta)

Ceràmica grollera reduïda: 1 informe

Ceràmica grisa de cuina: 1 informe

Àmfora: 1 vora

Banya: 1 fragment

Restes òssies: 1 (bou)

UE 1410

T.S. aretina: 6 informes

T.S. sud-gàl.lica: 3 informes (1 dec.)

T.S. africana A: 3 vores

T.S. africana D: 2 vores

Ceràmica africana de cuina: 8 vores (4 plat/tap., 1 tupí, 1 Lamb. 9, 1 cassola pat.); 2 informes

T.S. Lucente: 1 vora (Lamb. 1/3); 1 base (potser clara B); 2 informes

D.S.P.: 1 informe

Ceràmica grisa trilobulada altoimperial: 1 nansa

Ceràmica oxidada comuna: 12 vores (5 amb nansa); 6 bases; 8 nanses; 10 informes

Ceràmica grollera reduïda: 10 vores; 3 bases (planes); 2 nanses; 2 informes

Àmfora: 2 peus; 4 nanses (1 Dressel 2/4 país); 4 informes

Peça discoidal: 1 (mòdul mitjà. Molt rodona)

Vidre: 1 informe

Bronze: 3 monedes (1 mòdul 1'6 cm, 1 mòdul 1'7 cm, 1 mòdul 2 cm)

Ferro: 1 clau

Cagaferro: 1 bola

Os treballat: 1 agulla de cap decorada (truncada)

Restes òssies: 6 (2 bou)

Restes malacològiques: 3 (1 ostra, 2 cargols de mar)

UE 1412

Ceràmica de parets fines: 2 vores (1 closca d'ou); 13 informes (dec. raspatllada, sorrosa, closca d'ou..)

Ceràmica d'Aco: 1 informe (dec. paret externa rodeta complexa)

Ceràmica grisa emporitana moderna: 1 vora

T.S. aretina: 5 vores (1 dec. aplicada); 3 bases; 12 informes (2 dec.)

T.S. sud-gàl·lica: 12 vores (Drag. 24/25, 29..); 1 base; 12 informes (3 dec. forma Drag. 29)

Ceràmica africana de cuina: 1 vora (tupí); 2 informes

Llàntia: 5 fragments

Ceràmica grisa trilobulada altoimperial: 2 vores; 6 informes

Ceràmica oxidada comuna: 10 vores; 4 bases; 2 nanses; 6 informes

Ceràmica grollera oxidada: 3 vores; 1 base (plana)

Ceràmica grollera reduïda: 3 vores; 3 bases (2 planes); 8 informes

Ceràmica grisa cuina: 4 vores; 1 base (plana)

Morter: 1 vora

Àmfora: 5 vores (1 Dressel 7/11 país, 4 Dressel 2/4 país); 8 nanses (2 Dressel 2/4 país); 7 informes (4 país)

Vidre: 1 vora; 2 informes

Escòria de vidre: 2 boles

Bronze: 1 clau; 1 moneda

Ferro: 1 peça de 23 cm

Cagaferro: 2 boles

Restes òssies: 16 (9 bou)

Restes malacològiques: 2 (1 ostra, 1 petxina)

UE 1416

T.S. itàlica: 1 base (amb segell)

T.S. sud-gal·lica: 2 vores; 2 bases; 7 informes

Ceràmica africana de cuina: 2 informes

Llàntia: 1 fragment (de volutes)

D.S.P: 1 base; 1 informe

Ceràmica comuna oxidada: 1 base; 1 nansa; 3 informes

Ceràmica grollera reduïda: 1 vora; 1 base; 1 informe

Àmfora: 1 nansa (país); 3 informes

Vidre: 1 informe

Llàgrima de vidre: 1

Escòria de ferro: 5 boles

Restes òssies: 1

UE 1417

D.S.P.: 1 vora (Rigoir 18)

Ceràmica oxidada comuna: 5 nanses; 4 informes (1 dec.)

Ceràmica grollera reduïda: 3 informes

Morter: 2 vores (1 local)

Àmfora: 2 vores (1 Dressel 2/4 país); 5 peus (4 país); 1 nansa; 1 informe (país)

UE 1420

T.S. africana A: 1 informe (A2)

T.S. africana C: 1 base

T.S. Lucente: 1 vora (Lamb. 3)

D.S.P.: 1 vora (dec.)

Ceràmica comuna oxidada: 3 vores; 3 bases; 8 nanses; 2 informes

Ceràmica grollera reduïda: 3 vores; 1 base; 1 nansa

Àmfora: 7 vores (tardanes; G-IV; Dr. 2/4); 3 peus (2 Dr. 2/4 país); 1 nansa (Dr. 2/4 país)

Vidre: 1 vora; 1 informe

Molí de pedra tosca (*catillus*): 1 fragment

Ferro: 1 clau

Restes òssies: 1 (ovicaprí)

Restes malacològiques: 4 (petxines)

UE 1421

T.S. aretina: 1 informe

T.S. sud-gàl.lica: 1 informe (segell trencat)

T.S. africana D: 1 vora; 1 informe

Ceràmica africana de cuina: 1 vora (Lamb 10A)

Lucente: 1 vora (Lamb. 3)

D.S.P.: 1 vora; 1 base

Ceràmica comuna oxidada: 1 vora; 3 bases; 3 nanses; 3 informes

Ceràmica grollera reduïda: 1 vora; 2 bases; 1 informe

Àmfora: 4 vores (2 Dr. 2/4 país, 1 Dr. 20); 2 nanses (Dr. 2/4 país); 7 informes

Vidre: 1 informe

Moli de pedra tosca (*catillus*): 2 fragments

Ferro: 2 claus

UE 1425

Ceràmica vidrada moderna: 1 base; 1 informe

Ceràmica campaniana B: 2 informes

Ceràmica de parets fines: 1 base; 1 nansa

T.S. aretina: 3 vores; 1 base (amb segell); 7 informes

Ceràmica d'argila micàcia i vernís roig corall: 1 uniforme

T.S. sud-gàl.lica: 3 vores (1 Drag. 35); 4 bases; 8 informes (1 dec.)

T.S. africana D: 8 vores; 1 base (dec. rodeta forma Hayes 91); 4 informes

Ceràmica africana de cuina: 16 vores (2 tupins, 1 Lamb. 10A, 1 Lamb. 10B, 5 plat/tap., 4 Lamb. 9, 2 cassoles pat.); 2 informes

T.S. clara B: 2 vores (Lamb. 1/3); 1 base; 2 informes

T.S. Lucente: 3 vores (Lamb. 1/3); 2 bases

D.S.P.: 5 vores; 3 bases; 6 informes

Ceràmica grisa trilobulada altoimperial: 1 nansa; 1 informe

Ceràmica oxidada comuna: 19 vores (3 amb nansa); 9 bases (1 amb grafit fons extern); 24 nanses; 34 informes

Ceràmica grollera oxidada: 2 vores; 2 bases

Ceràmica grollera reduïda: 15 vores; 6 bases (planes); 5 nanses; 3 informes

Morter: 3 vores: 1 base

Àmfora: 13 vores (3 Dressel 2/4 país, 1 Dressel 20); 1 peu (país); 15 nanses (5 Dressel 2/4 país); 8 informes

Dòlium: 1 informa (grafit abans cuita XX)

Tègula: 1 fragment

Paviment de calç: 1 mostra

Vidre: 2 vores; 5 bases; 11 informes

Escòria de vidre: 2 boles

Bronze: 1 clau (5 cm); 6 monedes; 1 ham

Ferro: 1 anella; 3 claus

Peces dentals: 3 (2 ovicaprins, 1 sus)

Restes òssies: 11 (2 bou)

Restes malacològiques: 5 (2 ostres, 2 petxines, 1 cargol de mar)

UE 1426

Ceràmica comuna oxidada: 2 bases; 2 informes

Ceràmica grollera reduïda: 1 vora

Àmfora (del país): 1 peu; 3 nanses; 2 informes

Ferro: 2 claus

Restes òssies: 1

UE 1427

Ceràmica grisa emporitana: 3 informes

T.S. sud-gàl.lica: 1 vora

T.S. africana C: 1 base; 1 informe

Ceràmica comuna oxidada: 1 informe

Àmfora: 1 informe (país)

UE 1431

Campaniana A: 2 vores; 2 informes

Ceràmica de vernís negre: 1 informe

Ceràmica comuna itàlica: 1 vora (cassola)

Ceràmica grisa emporitana tardana: 3 vores; 2 bases; 2 nanses; 5 informes (bicònic i escudella carenada)

Ceràmica comuna oxidada: 2 informes

Ceràmica grollera reduïda: 1 base (plana); 2 informes

Àmfora: 1 informe

UE 1437

T.S. sud-gàl.lica: 1 informe (marmorata)

T.S africana A (?): 1 base

T.S africana D: 1 base

Ceràmica africana de cuina: 1 vora (plat/tap.)

D.S.P.: 1 vora (forma Rigoir 3, dec.); 1 informe

Ceràmica grollera reduïda: 2 vores (urna/olla)

Àmfora: 1 vora

UE 1440

T.S. aretina: 1 informe

T.S. africana D: 2 bases (1 en 2 frag.)

Ceràmica africana de cuina: 2 vores (tupí, Lamb. 10A)

T.S. Lucente: 1 informe

Llàntia (de disc): 3 fragments

Ceràmica oxidada comuna: 2 nanses

Ceràmica grollera reduïda: 1 vora; 2 nanses

Morter: 1 vora

Àmfora: 5 vores; 13 peus (8 país); 2 nanses (1 Dressel 2/4 país)

Vidre: 4 informes

Bronze: 1 ham

Plom: 1 llàgrima

Ferro: 6 peces interessants (dibuixades)

Escòria de ferro: 1 bola petita

Restes malacològiques: 1 (petxina)

UE 1443

T.S. sud-gàl·lica: 1 base; 1 informe

T.S. africana D: 1 vora

Ceràmica africana de cuina: 1 vora (plat/tap.)

T.S. Lucente: 1 vora (Lamb. 3); 1 informe (dec. rodeta)

Ceràmica comuna oxidada: 4 vores; 2 bases; 1 nansa; 7 informes

Ceràmica grollera oxidada: 1 informe

Ceràmica grollera reduïda: 14 vores; 2 bases (planes); 1 nansa

Ceràmica grisa de cuina: 1 vora

Àmfora: 1 informe (país)

Molí de pedra tosca (catillus): 1 fragment

Bronze: 1 clau

Restes òssies: 1 (bou)

Restes malacològiques: 2 (1 ostra, 1 cargol de mar)

UE 1444

T.S. africana D: 1 vora

Ceràmica africana de cuina: 1 vora (plat/tap.)

T.S. Lucente: 1 base; 1 informe (dec. rodeta)

D.S.P.: 1 informe

Ceràmica oxidada comuna: 5 vores; 2 bases (1 plana)

Ceràmica grollera reduïda: 6 vores (5 urnes/olla, 1 cassola)

Àmfora: 2 vores; 2 peus (país); 2 informes

Peces dentals: 2 (barres sus i ovicaprí)

Restes malacològiques: 1 (petxina)

UE 1450

Ceràmica africana de cuina: 1 vora (plat/tap.)

Àmfora: 1 vora (en 3 fragments i nansa); 1 nansa

Restes òssies: 1

UE 1451

Ceràmica oxidada comuna: 1 vora; 1 base; 1 nansa

Ceràmica comuna oxidada tardana: 38 fragmenrs mateixa peça d'argila rosada, rugosa compacta, recoberta d'una engalba groga bastant perduda. Paret externa costellada i decoració de meandres molt fins raspatllats possiblement

Ceràmica grollera reduïda: 4 vores; 2 nanses

Àmfora: 2 informes

Vidre: 6 informes

Bronze: 1 moneda (mòdul 3'2 cm)

Ferro: 1 peça de 8 cm de llarg i 1'2 d'ample i de alt

UE 1452

Ceràmica grollera reduïda: 1 base; 7 informes

UE 1464

Ceràmica comuna oxidada: 2 informes

Ceràmica grollera reduïda: 1 base (plana)

Àmfora: 2 informes (africana tardana)

UE 1474

Ceràmica de parets fines: 1 informe (dec. rodeta)

T.S. africana A: 1 vora (Lamb. 2A)

Ceràmica africana de cuina: 1 informe

Ceràmica oxidada comuna: 1 base; 1 informe

Ceràmica grollera reduïda: 1 base; 1 informe

UE 1475

Ceràmica de parets fines: 1 informe (closca d'ou)

T.S. aretina: 1 informe

Ceràmica comuna oxidada: 1 base; 1 informe

Àmfora: 3 informes

Imbrex: 1 fragment

Vidre: 2 vores

UE 1478

Ceràmica oxidada comuna: 1 nansa

Ceràmica grollera reduïda: 1 informe

Àmfora: 2 informes

Bronze: 1 fibula

Peces dentals: 1

Restes òssies: 2

UE 1479

T.S. sud-gàl.lica: 1 vora (Drag. 29); 2 informes (1 dec. Drag. 29)

T.S. africana A: 2 vores; 2 bases; 1 informe

T.S. africana C: 1 vora

Ceràmica africana de cuina: 10 vores (4 plat/tap., 3 cassola pàt., 3 tupí); 3 bases (2 plat/tap., 1 Lamb. 10A); 1 nansa (tupí)

Ceràmica coríntia decorada: 1 vora

Llàntia: 2 (1 marca FELICIS)

Ceràmica comuna oxidada: 10 vores; 9 bases; 5 nanses; 7 informes

Ceràmica grollera reduïda: 6 vores; 1 base (plana)

Àmfora: 1 vora; 4 nanses

Bronze: 1 tub partit

Ferro: 1 clau; 1 peça circular amb bronze

Escòria de ferro: 9 boles; 1 bola vitrificada

Restes òssies: 5 (bou)

UE 1481

Ceràmica africana de cuina: 4 vores (2 Lamb. 10A, 1 plat/tap., 1 cassola pàt.); 1 base (Lamb. 10A); 2 informes (vernís intern)

Ceràmica comuna oxidada: 3 vores; 7 bases; 2 informes

Escòria de ferro: 3 boles

Restes òssies: 5 (bou)

UE 2001

Ceràmica de vernís negre: 1 informe

T.S. sud-gàl·lica: 10 vores; 2 bases; 19 informes

T.S. hispànica: 2 informes

T.S. africana A: 6 vores; 1 base; 4 informes

T.S. africana C: 2 vores; 6 informes

T.S. africana D: 10 vores; 8 bases; 9 informes

Ceràmica africana de cuina: 39 vores; 10 bases; 87 informes

T.S. lucente: 5 vores; 4 bases; 21 informes

D.S.P.: 2 vores

Llànties: 2 fragments (de disc)

Ceràmica comuna romana oxidada: 90 vores; 42 bases; 154 informes

Ceràmica reduïda grollera: 85 vores; 20 bases; 137 informes

Àmfora romana: 60 vores; 412 informes

Vidre: 74 fragments

Bronze: 3 fragments; 8 monedes

Plom: 1 fragment

Ferro: 18 claus; 6 eines

Cagaferro: 22 boles

Restes òssies: 106

Restes malacològiques: 20 petxines; 8 cargols de mar

UE 2002

T.S. sud-gàl.lica: 13 vores; 1 informe

T.S. africana C: 1 vora; 2 informes

Ceràmica africana de cuina: 21 vores; 22 informes

T.S. lucente: 1 vora; 2 informes

Ceràmica comuna oxidada: 23 vores; 66 informes

Ceràmica reduïda grollera: 21 vores; 32 informes

Àmfora romana: 8 vores; 38 informes

Vidre: 8 informes

Bronze: 1 moneda

Ferro: 4 claus; 4 eines

Cagaferro: 3 boles

Restes òssies: 67

Restes malacològiques: 34 petxines

UE 2003

T.S. sud-gàl.lica: 4 vores; 6 informes

T.S. africana A: 3 vores

T.S. africana C: 2 informes

T.S. africana D: 3 vores

Ceràmica africana de cuina: 3 vores; 10 informes

T.S. lucente: 1 vora; 7 informes

Llànties: 3 informes

Ceràmica comuna oxidada: 30 vores; 2 nanses; 66 informes

Ceràmica reduïda grollera: 4 vores; 32 informes

Àmfora romana: 8 vores; 82 informes

Vidre: 4 fragments

Bronze: 1 moneda

Cagaferro: 1 bola

Os treballat: 2 peces indeterminades

Restes òssies: 10

Restes malacològiques: 3 petxines; 2 cargols de mar

UE 2004

T.S. sud-gàl.lica: 1 informe

T.S. africana A: 6 vores; 6 informes

T.S. africana C: 4 vores; 13 informes

T.S. africana D: 2 informes

Africana de cuina: 13 vores; 10 bases; 29 informes

T.S. lucente: 1 informe

Llànties: 1 informe

Ceràmica comuna oxidada: 20 vores; 8 bases; 109 informes

Ceràmica reduïda grollera: 11 vores; 35 informes

Àmfora: 8 vores; 134 informes

Tub d'òhipocaust: 1 fragment

Vidre: 2 informes

Bronze: 1 moneda

Ferro: 3 claus; 7 eines

Cagaferro: 3 boles

Restes òssies: 34

Restes malacològiques: 4 petxines; 1 cargol de mar

UE 2008

T.S. sud-gal·lica: 1 vora

T.S. africana A: 1 informe

Ceràmica de cuina africana: 4 vores; 15 informes

T.S. clara B: 13 informes

Llàntia: 1 informes (de disc)

Ceràmica comuna oxidada: 15 vores; 43 informes

Ceràmica reduïda grollera: 6 vores; 13 informes

Àmfora: 16 vores; 62 informes

Estuc: 2 bocins

Restes òssies: 27

Espines: 1

Restes malacològiques: 2 petxines

UE 2009

T.S. sud-gàl.lica: 2 informes

T.S. africana C: 1 vora; 2 informes

T.S. africana D: 1 vora

Ceràmica africana de cuina: 3 vores; 9 informes

Ceràmica comuna oxidada: 15 vores; 58 informes

Ceràmica reduïda grollera: 8 vores; 22 informes

Àmfora romana: 9 vores; 146 informes

Vidre: 10 informes

Ferro: 1 clau

Cagaferro: 2 boles

Restes òssies: 15

Restes malacològiques: 1 petxina; 1 cargol de mar

UE 2010

T.S. sud-gàl.lica: 1 vora; 4 informes

Ceràmica de cuina africana: 3 vores; 13 informes

Ceràmica comuna oxidada: 2 vores; 13 informes

Ceràmica reduïda grollera: 3 vores; 1 informe

Àmfora romana: 5 vores; 23 informes

Vidre: 2 informes

Cagaferro: 2 boles

Restes òssies: 18

Restes malacològiques: 2 petxines

UE 2011

T.S. sud-gal·lica: 2 vores; 5 informes

T.S. africana A: 5 vores; 4 informes

T.S. africana C: 4 vores

T.S. africana D: 2 informes

Ceràmica africana de cuina: 10 vores; 28 informes

T.S. lucente: 1 vora

Llàntia: 3 (1 de disc, 2 de canal)

Ceràmica comuna oxidada: 23 vores; 106 informes

Ceràmica reduïda grollera: 7 vores; 29 informes

Àmfora: 4 vores; 67 informes

Vidre: 8 fragments

Bronze: 2 monedes

Ferro: 1 clau

Cagaferro: 1 bola

Restes òssies: 18

Restes malacològiques: 2 petxines

UE 2012

Ceràmica oxidada emporitana: 7 vores; 54 informes

T.S. africana A: 4 vores; 1 informe
T.S. africana C: 1 vora; 1 informe
T.S. africana D: 2 vores; 1 informe
Ceràmica africana de cuina: 11 vores; 16 informes
Llàntia: 1 de disc
Ceràmica altimperial trilobulada: 1 informe
Ceràmica comuna oxidada: 11 vores; 75 informes
Ceràmica reduïda grollera: 6 vores; 15 informes
Àmfora: 2 vores; 52 informes
Vidre: 4 fragments
Ferro: 1 clau
Restes òssies: 40
Espines: 1
Restes malacològiques: 8 petxines; 2 cargols de mar

UE 2013

T.S. sud-gàl·lica: 3 vores; 3 informes
T.S. africana D: 3 informes
Ceràmica africana de cuina: 3 vores
Ceràmica comuna oxidada: 12 vores; 28 informes
Ceràmica reduïda grollera: 10 vores; 18 informes
Àmfora: 3 vores: 38 informes
Vidre: 3 fragments
Bronze: 2 peces
Ferro: 1 clau

Cagaferro: 5 boles

Restes òssies: 33

Restes malacològiques: 3 petxines

UE 2014

T.S. sug-gàl.lica: 1 vora; 4 informes

T.S. africana A: 5 informes

T.S. Africana C: 2 vores; 2 informes

Ceràmica africana de cuina: 1 vora; 4 informes

T.S. lucente: 4 informes

Ceràmica comuna oxidada: 20 vores; 12 bases; 73 informes

Ceràmica reduïda grollera: 8 vores; 13 informes

Àmfora: 16 vores

Bronze: 1 moneda

Plom: 1 fragment

Cagaferro: 6 boles

Restes òssies: 33

Espines: 3

Restes malacològiques: 6 petxines; 3 cargols de mar

UE 2015

T.S. sud-gàl.lica: 1 vora; 4 informes

T.S. africana C: 1 vora; 1 informe

T.S. africana D: 1 informe

Ceràmica africana de cuina: 3 vores; 4 informes

T.S. lucente: 1 informe
Ceràmica comuna oxidada: 10 vores; 18 informes
Ceràmica reduïda grollera: 3 vores; 11 informes
Àmfora: 1 vora; 28 informes
Bronze: 1 moneda
Cagaferro: 2 boles
Restes òssies: 10
Restes malacològiques: 2 petxines; 2 cargols de mar

UE 2016

T.S. Africana A: 2 vores
Ceràmica africana de cuina: 1 vora; 2 informes
Ceràmica comuna oxidada: 4 informes
Ceràmica reduïda grollera: 4 vores; 84 informes
Àmfora romana: 6 informes
Restes òssies: 26
Restes malacològiques: 1 petxina

UE 2020

T.S. sud-gàl.lica: 3 vores; 1 informe
Ceràmica africana de cuina: 6 vores; 7 informes
T.S. lucente: 1 vora; 1 informe
Ceràmica altimperial trilobulada: 1 informe
Llàntia: 1 de disc
Ceràmica comuna oxidada: 6 vores; 37 informes

Ceràmica comuna reduïda: 6 vores; 9 informes

Ferro: 1 clau

Restes òssies: 14

Restes malacològiques: 5 petxines

UE 2021

Àmfora: 2 informes

UE 2035

T.S. sud-gal·lica: 1 informe (dec.)

T.S. africana A: 1 base

T.S. africana D: 1 vora (Hayes 99); 1 base; 2 informes

Ceràmica africana de cuina: 4 vores (1 tupí, 1 Lamb. 9, 2 plat/tap.); 2 bases (1 Lamb. 9, 1 Lamb. 10 A): 6 informes

Ceràmica comuna oxidada: 9 vores; 3 bases; 6 nanses; 11 informes

Ceràmica grollera reduïda: 2 vores; 1 nansa; 5 informes

Àmfores: 2 vores; 1 peu (país): 1 nansa; 1 informe

Imbrex: 1 fragment

Ferro: 1 clau

Peces dentals: 2 (bou, oviscapri)

Restes òssies: 8

Restes malacològiques: 5 (4 petxines, 1 cargol de mar)

Fig. 1. PRECEDENTS

1. Camp. B. Lamb. 1
2. Camp. B. Lamb. 1
3. Camp. B. Lamb. 3
4. Camp B. Lamb. 5
5. Engalba blanca
- 6-13. Ceràmica Grisa emporitana
- 14-15. Àmfora Dressel 1B
16. Àmfora itàlica Dressel 2/4

Fig. 2. AUGUSTAL

- 1-17. Terra Sigil.lata Itàlica

Fig. 3. Fase I

- 1-2. Terra Sigil.lata Sudgàl.lica
3. Morter segle I
4. Ceràmica comuna oxidada
5. Àmfora bètica Dressel 7/11
6. Àmfora
- 7, 9, 10 Terra Sigil.lata Sudgàl.lica
8. Ceràmica comuna
11. Agulla de cap fragmentada d'os
12. Àmfora oriental de vi

Fig. 4. FASE I

1. Àmfora Dressel 7/11 local
- 2-3. Terra Sigil.lata Sudgàl.lica
4. Ceràmica comuna oxidada. Escudella "Llafranc"
- 5-6. Plat tapadora de ceràmica africana de cuina
- 7, 10 i 11 Àmfora local Dressel 2/4
- 8-9. Ceràmica grollera reduïda

Fig. 5. FASE I

- 1-2. Àmfora local Dressel 2/4
3. Intrusió Àmfora oriental Keay LIII
4. Ceràmica comuna

Fig. 6 FASE I

- 1-8. Terra Sigil.lata Sudgàl.lica
9. Terra Sigil.lata africana A2. Forma Hayes 14 (intrusió)

Fig. 7. FASE II-III

1. Àmfora
- 2, 3. Ceràmica africana de cuina
4. Ceràmica comuna oxidada. Escudella "Llafranc"
- 5-7. Cassoles. Ceràmica africana de cuina.
8. Terra Sigil.lata Africana A. Forma Hayes 3
9. Plat Tapadora. Ceràmica africana de cuina
10. Terra Sigil.lata Africana A

Fig. 8 FASE II-III

- 1-4. Terra Sigil.lata Africana A
- 5-10. Ceràmica africana de cuina. Plats tapadora, cassoles ...

Fig. 9 FASE II-III

- 1-5. Ceràmica comuna oxidada. Cassoles, gerres, escudelles ...

Fig. 10 FASE II-III

- 1-2. Ceràmica comuna oxidada
- 3-4. Àmfora

Fig. 11. FASE II-III

1. Ceràmica africana de cuina
- 2-11 Ceràmica comuna oxidada. Olles, urnes, tasses, gibrells ...

Fig. 12 FASE II-III

- 1-7. Ceràmica comuna oxidada. Gerres, escudelles, cassoles ...

Fig. 13. FASE II-III

- 1-4. Ceràmica grollera reduïda. Olles, urnes, gibrells ...
5. Àmfora Dressel 1B
6. Àmfora local, G-IV
4. Llàntia de disc. Decorada
- 8-10. Vidre

Fig. 14. FASE II-III

1. Terra Sigillata Sudgàlica.
- 2-6. Ceràmica de cuina africana. Cassoles, plats tapadora ...
- 7, 8. Ceràmica grollera reduïda. Urnes i olles.
- 9-10. Àmfora local Dressel 2/4

Fig. 15. FASE II-III

1. Àmfora local G IV

Fig. 16. FASE II-III

1. Ceràmica comuna

Fig. 17. FASE II-III

- 1.-2. Ceràmica comuna
4. Terra Sigil.lata Africana C
- 5-7. Ceràmica Africana de cuina
- 7bis. Dolium
8. Terra Sigil.lata Africana C
9. Ceràmica comuna oxidada
- 10-12 Ceràmica grollera reduïda
13. Àmfora local Dressel 2/4
14. Àmfora africana

Fig. 18. FASE II-III

1. Àmfora africana
- 2,4 i 5. Ceràmica comuna oxidada
3. Llàntia. Marca FELICIS
6. Terra Sigil.lata Africana A
7. Terra Sigil.lata Africana C
- 8-15. Ceràmica africana de cuina. Plats, tapadores, cassoles,
16. Ceràmica coríntia
17. Ceràmica comuna oxidada. Escudella "Llafranc"

Fig. 19. FASE II-III

- 1-5 Ceràmica Sigil.lata Africana D. (Intrusions)
- 6-7 Terra Sigil.lata Africana C
- 8-15 Terra Sigil.lata Africana A2
- 16 i 18. Ceràmica coríntia
17. Llàntia. Marca MANI

Fig. 20 FASE II-III

- 1-2. Llànries de disc
- 3-10. Ceràmica africana de cuina. Cassoles.

Fig. 21. FASE III

- 1. Ceràmica comuna oxidada. Tassa
- 2. Ceràmica reduïda grollera. Urna o olla.
- 3. Ceràmica coríntia
- 4. Terra Sigil.lata Africana A1
- 5-6. Terra Sigil.lata Africana C
- 7-13. Terra Sigil.lata Africana D
- 14. Ceràmica DSP.
- 15. Àmfora Keay XXV
- 16. Àmfora africana
- 17. Ceràmica comuna oxidada

Fig. 22. FASE III

- 1. Terra Sigil.lata Africana D
- 2,3 i 6. Ceràmica DSP
- 4-5. Terra Sigil.lata Africana C
- 7. Terra Sigil.lata Lucente
- 8-9. Àmfora lusitana Keay XIII
- 10-11. Terra Sigil.lata Africana A2

Fig. 23. FASE III, 1er abandonament

- 1. Ceràmica comuna oxidada
- 2-4,6, 8, 9 Ceràmica DSP
- 5, 7. Terra Sigil.lata Africana D

Fig. 24. FASE III, 1er abandonament

- 1, 3. Ceràmica DSP

2. Terra Sigillata africana D
4. Àmfora tardana

Fig. 25. FASE III, 2on abandonament

1-4. Àmfores tardanes

Fig. 26. FASE III, 2on abandonament

1. Terra Sigillata Africana C
- 2-3. Terra Sigillata Africana A2
4. Ceràmica DSP
- 5-10. Ceràmica comuna oxidada. Cassoles, gibrell, morters ...
- 11-12. Ceràmica Africana de cuina
- 13-16. Àmfora tardana

Fig. 27

1-15. Objectes d'os (Fase I-III). Agulles de cap, de cosí, punxons, aplics ...

Fig. 28

1-20. Objectes de bronze (fase I-III). Hams, agulles, fibules, braçalets, anells, bullae...

Fig. 29.

21-32. Objectes de bronze. (fase I-III). Agulles, anelles, botons, aplics, fre de cavall, sivella, braçalet, pinces, segell ...

Fig. 30.

33-39. Objectes de bronze (fase I-III). Claus, perol,

40 (fase III). Plomada de ferro i plom

41. (fase III, abandonament). Fibula de ferro i plata de tipus cruciforme.

Fig. 31.

1-8. Objectes de ferro (fase I-III). Abraçadores, frens de cavall, sivelles, pinces ...

Fig. 32.

9-14. Objectes de ferro, (fase I.-III). Abraçadores, clau, ganxo ...

Fig. 33.

15- 23. Objectes de ferro. (fase I-III). Instruments de ferro

Fig. 34.

Objecte de ferro. Instruments agrícoles i ganivets. (fase I-III)

Fig. 35.

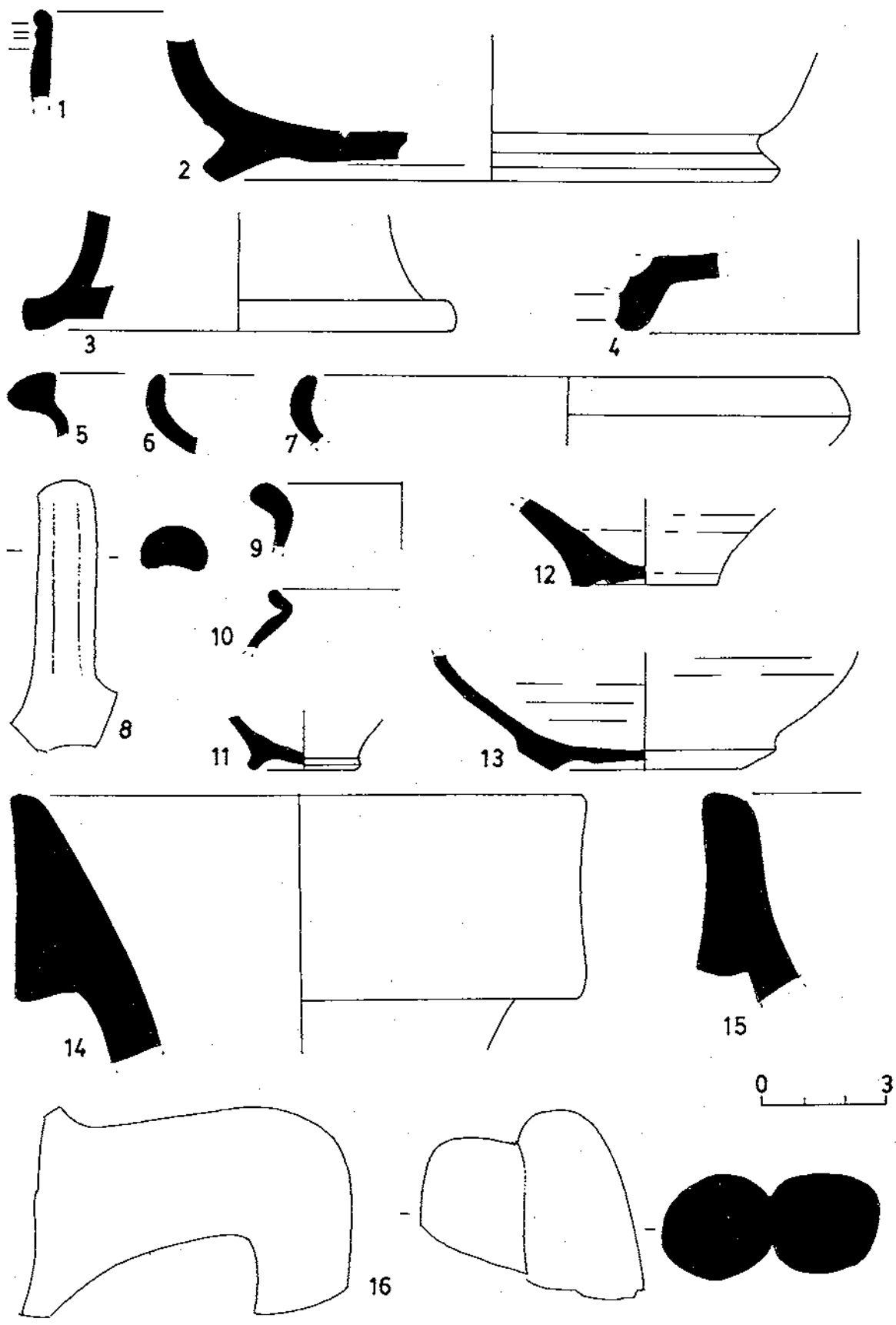
Objecte de ferro (fase I-III).

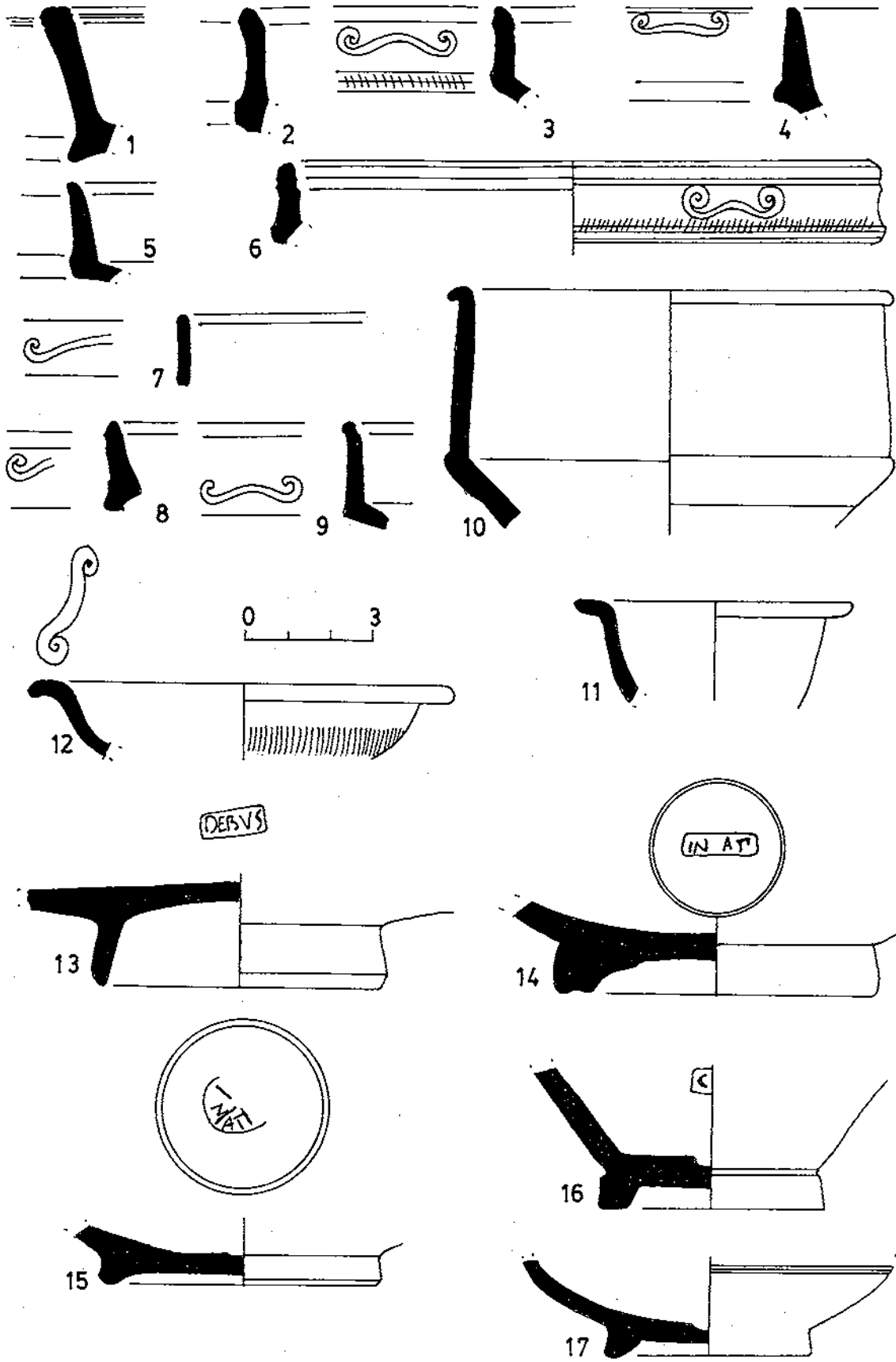
Fig. 36

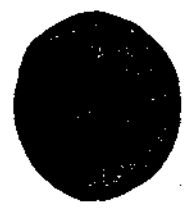
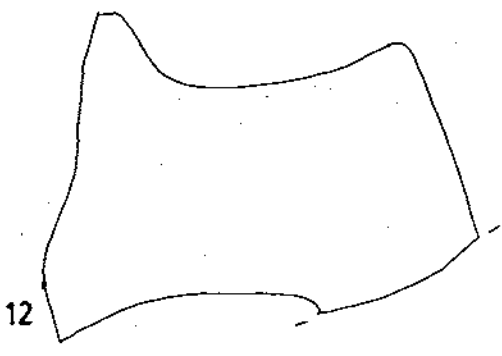
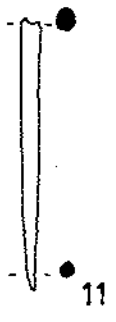
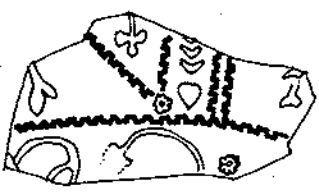
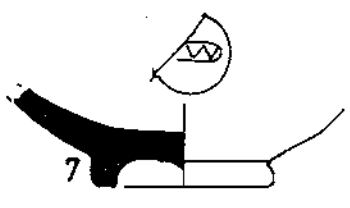
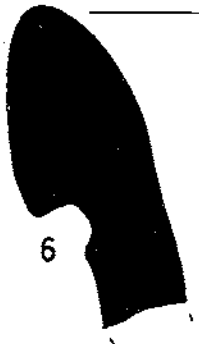
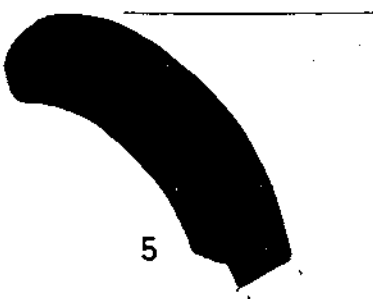
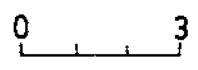
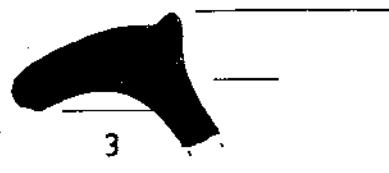
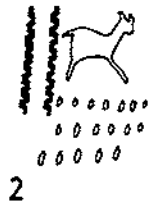
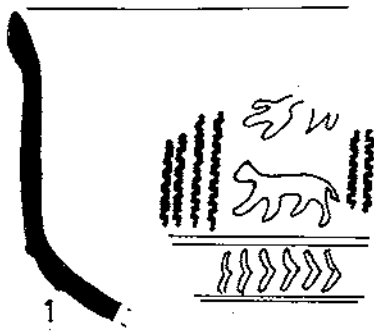
Objecte de ferro (fase I-III), Claus i claus de ganxo.

Fig. 37.

Objectes de ferro (fase I-III). Claus de ferro i grapa de plom

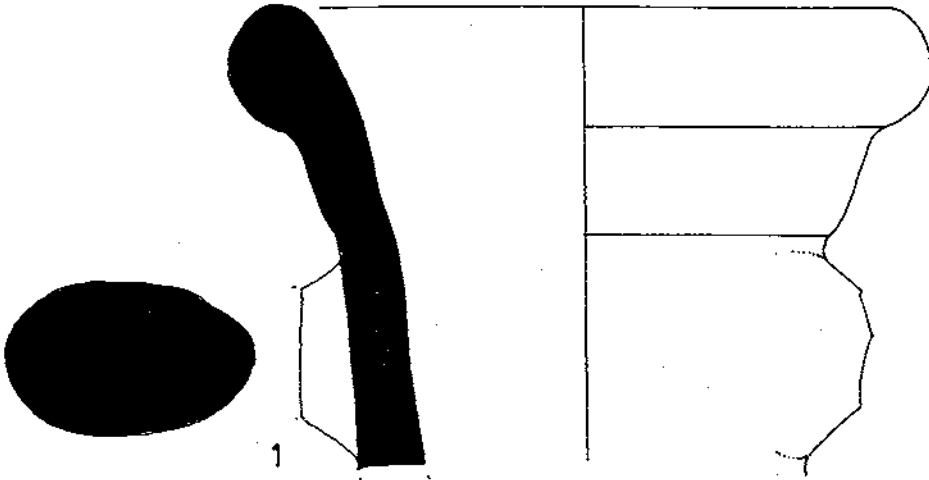

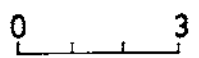
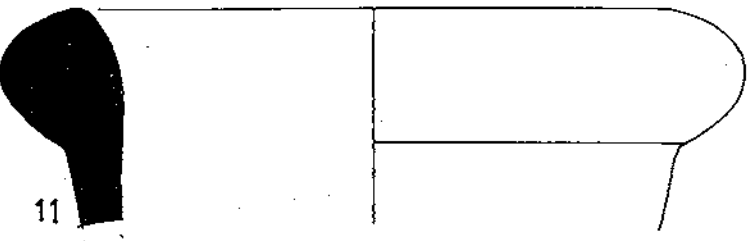
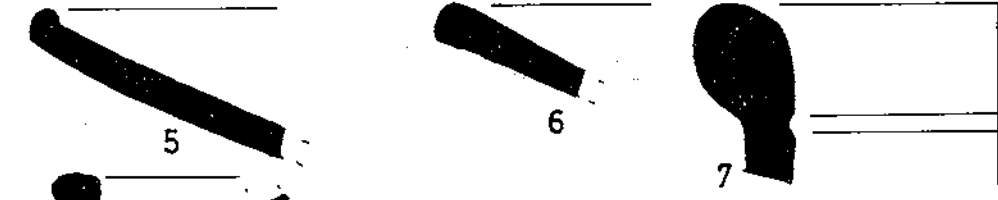
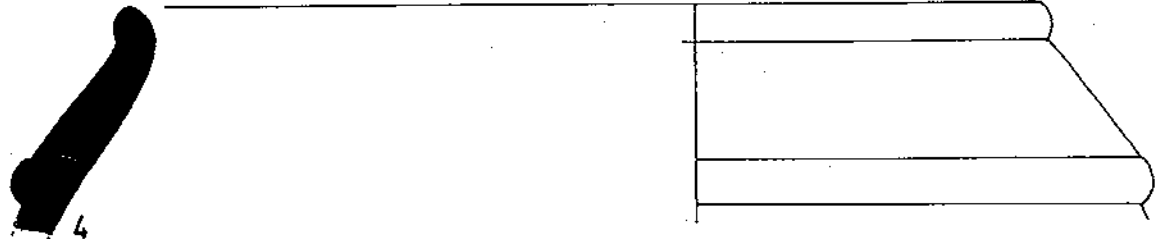
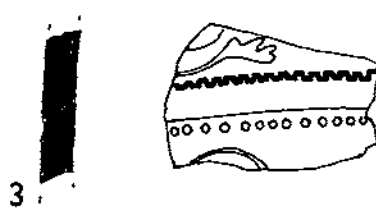
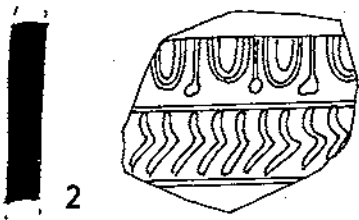
1070

1093

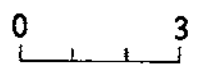
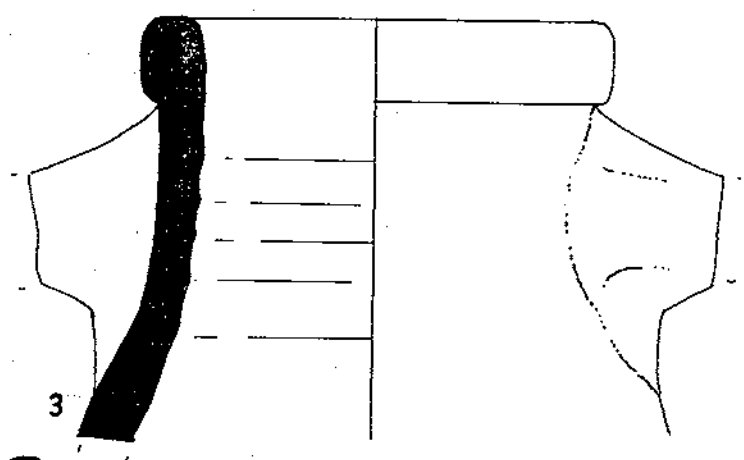
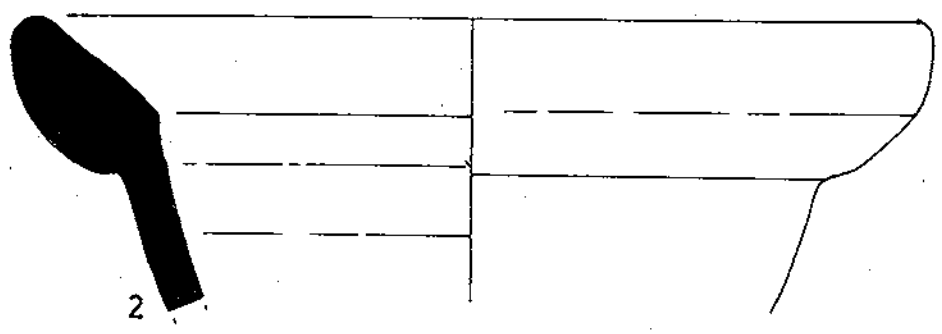
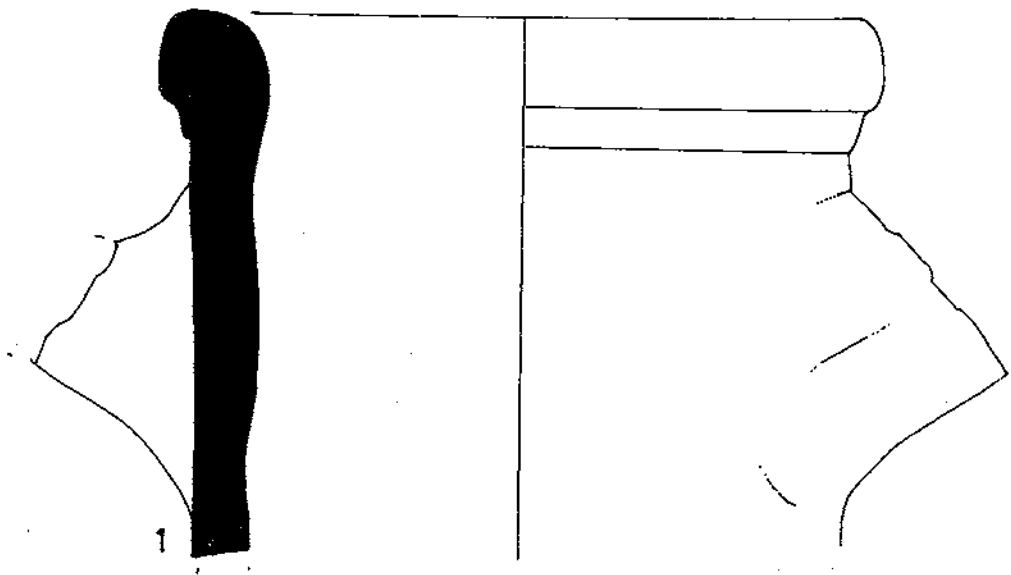
1165

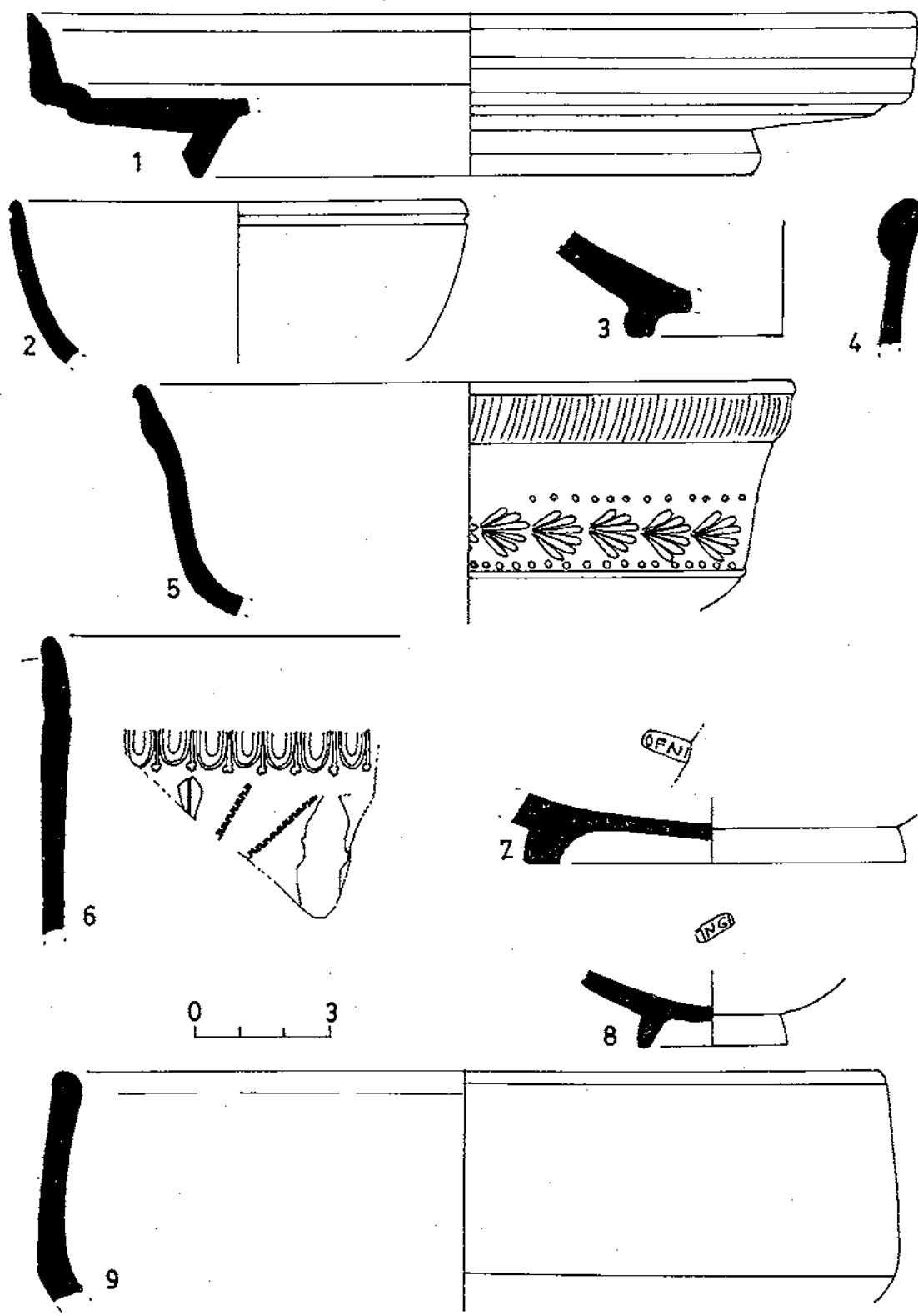

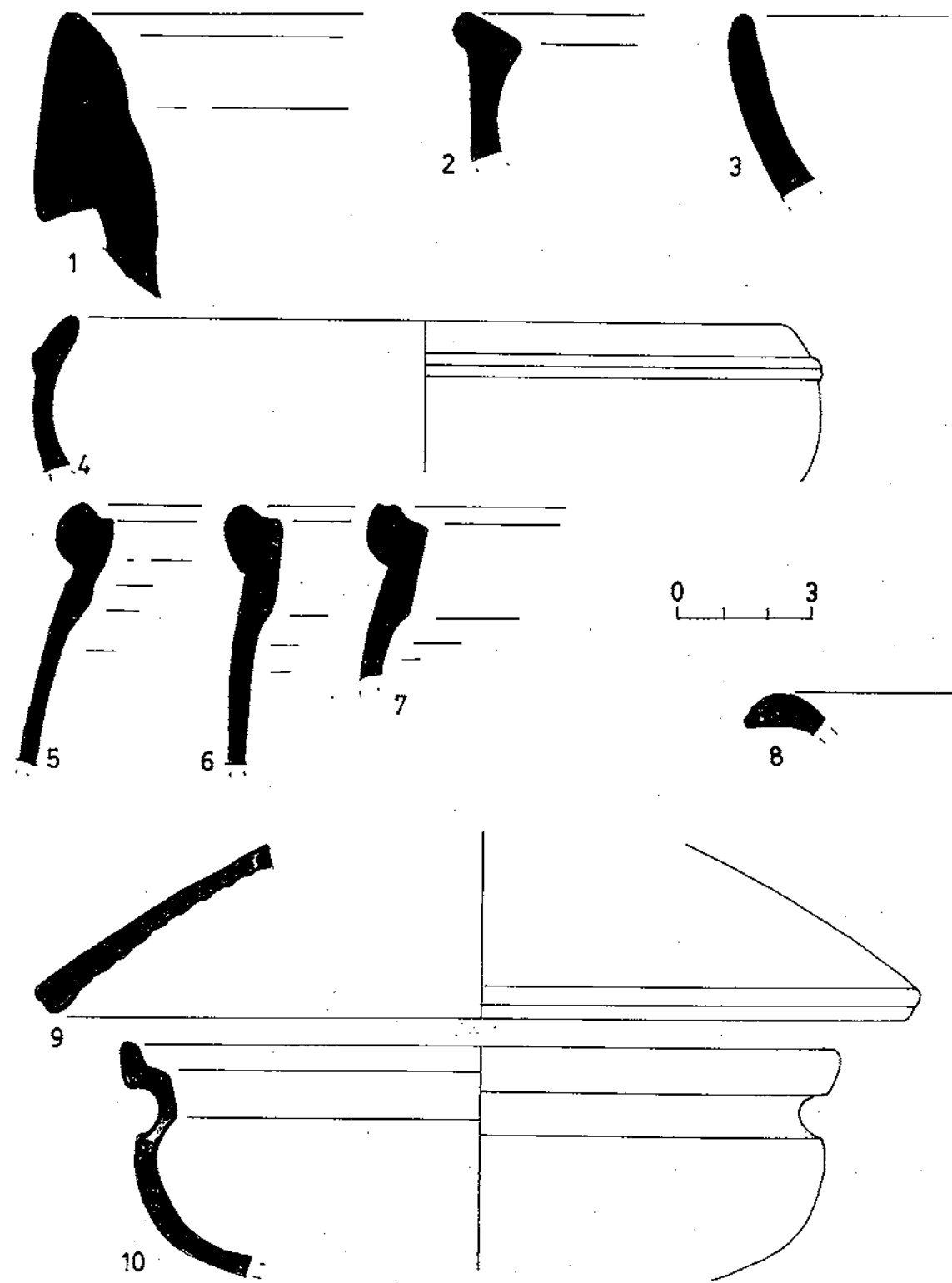
1175

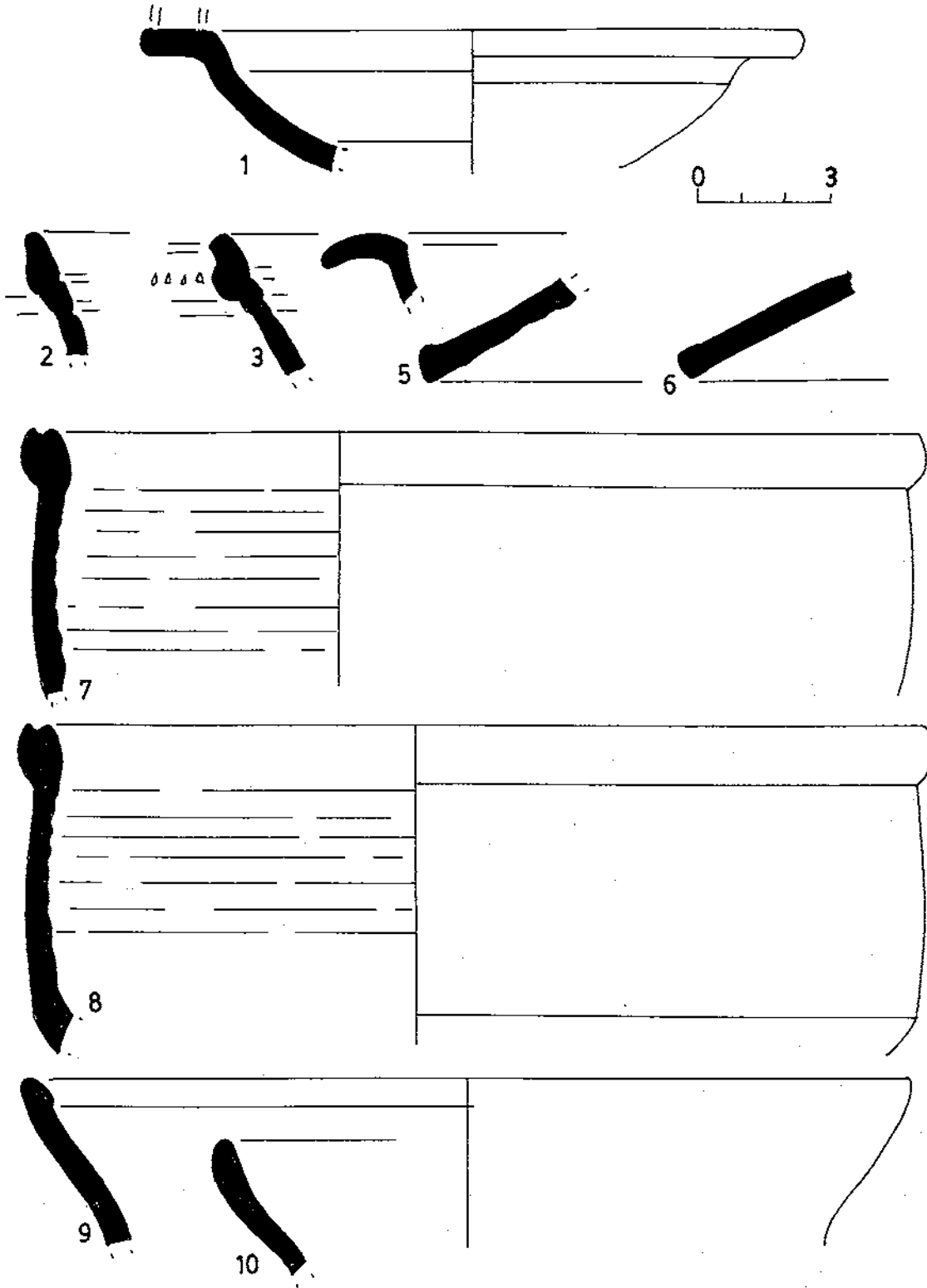

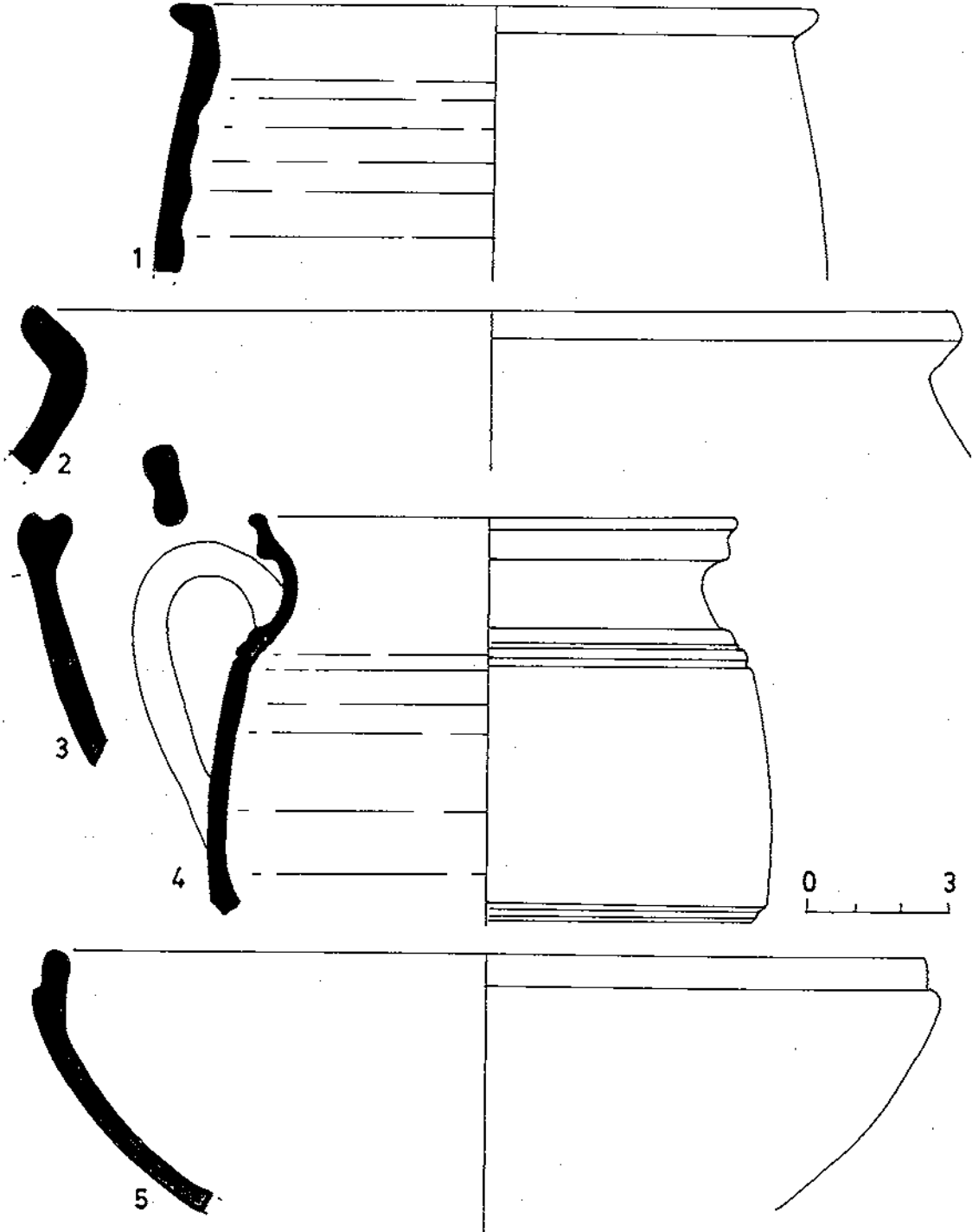
1179

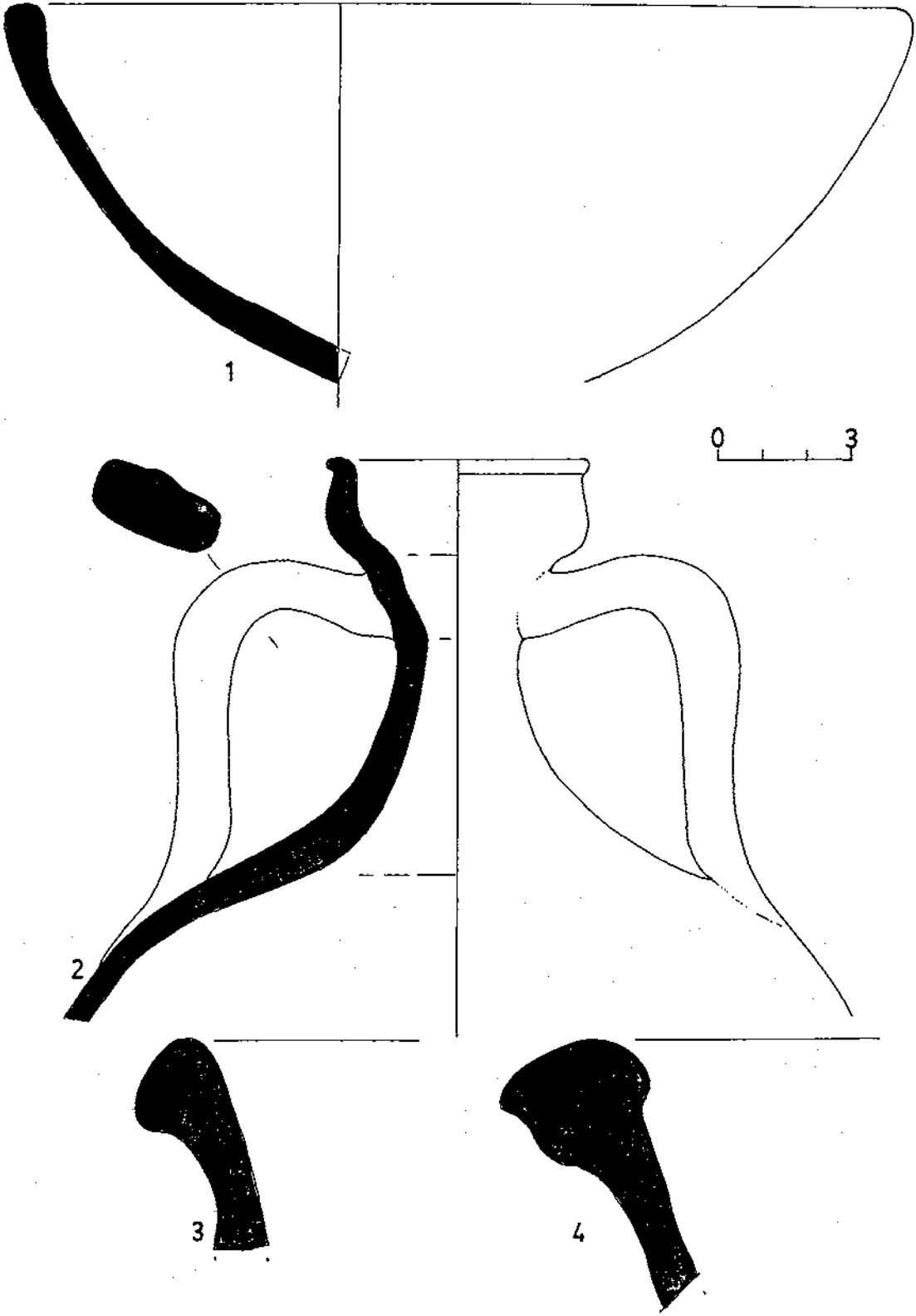

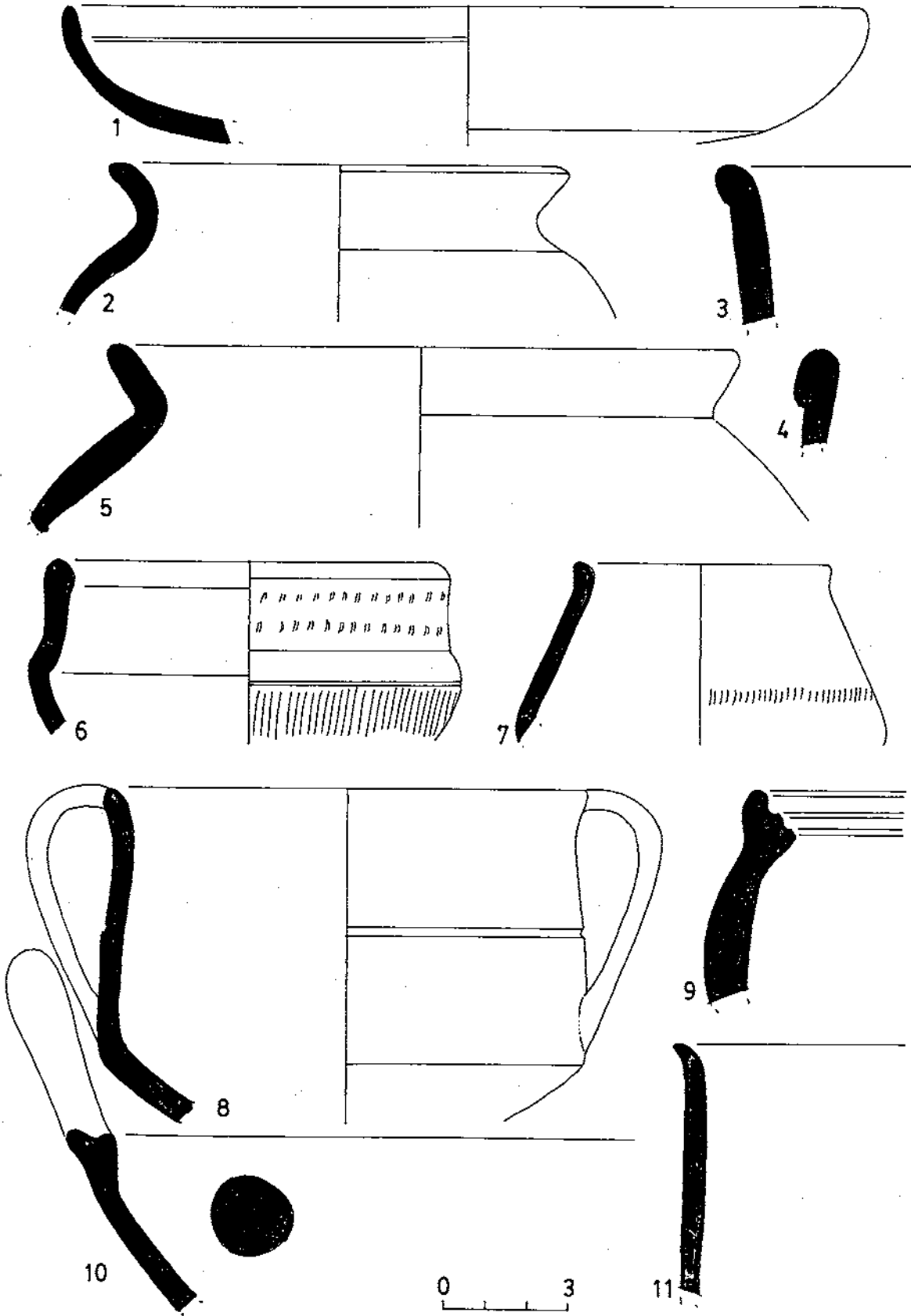

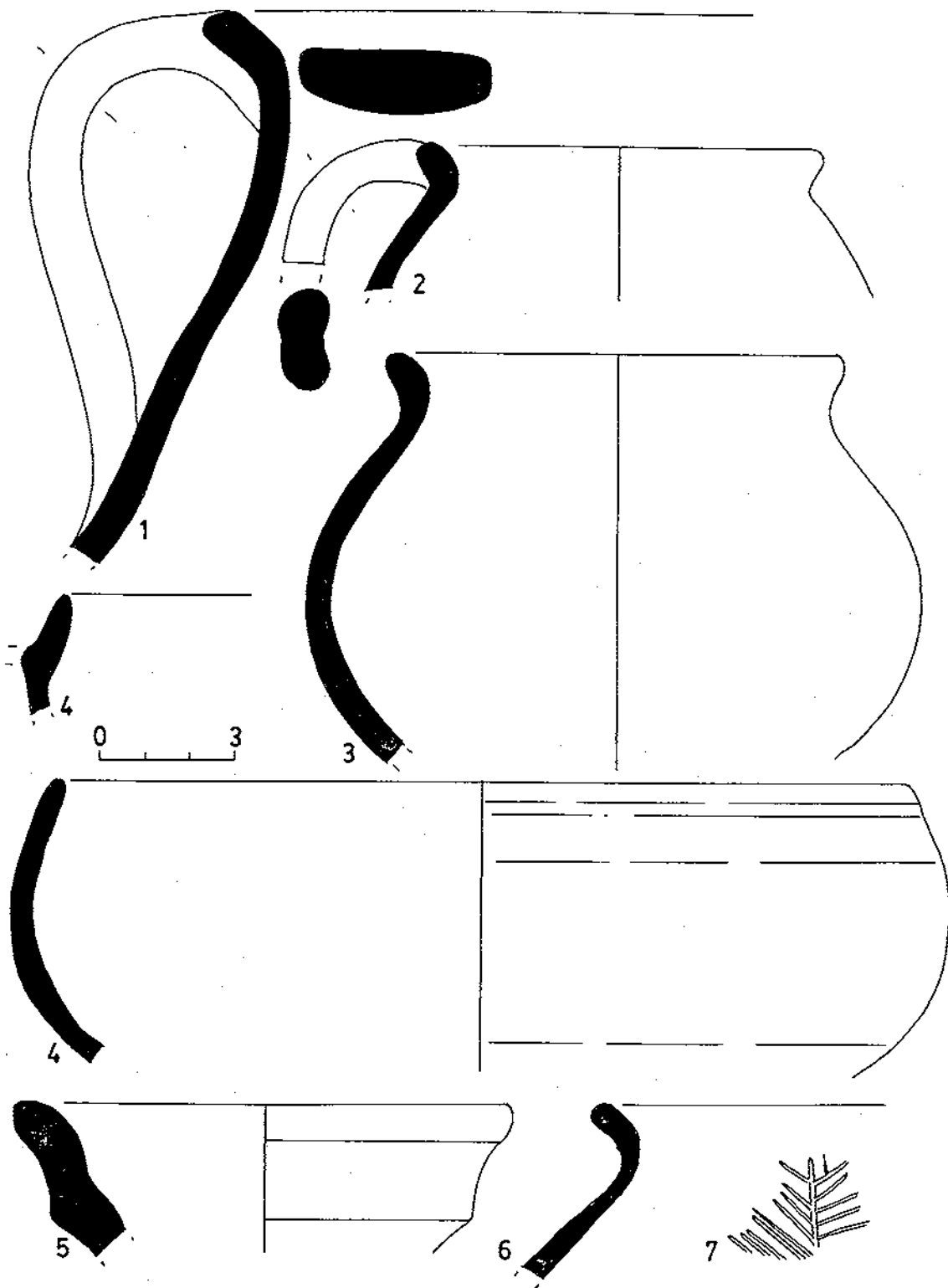

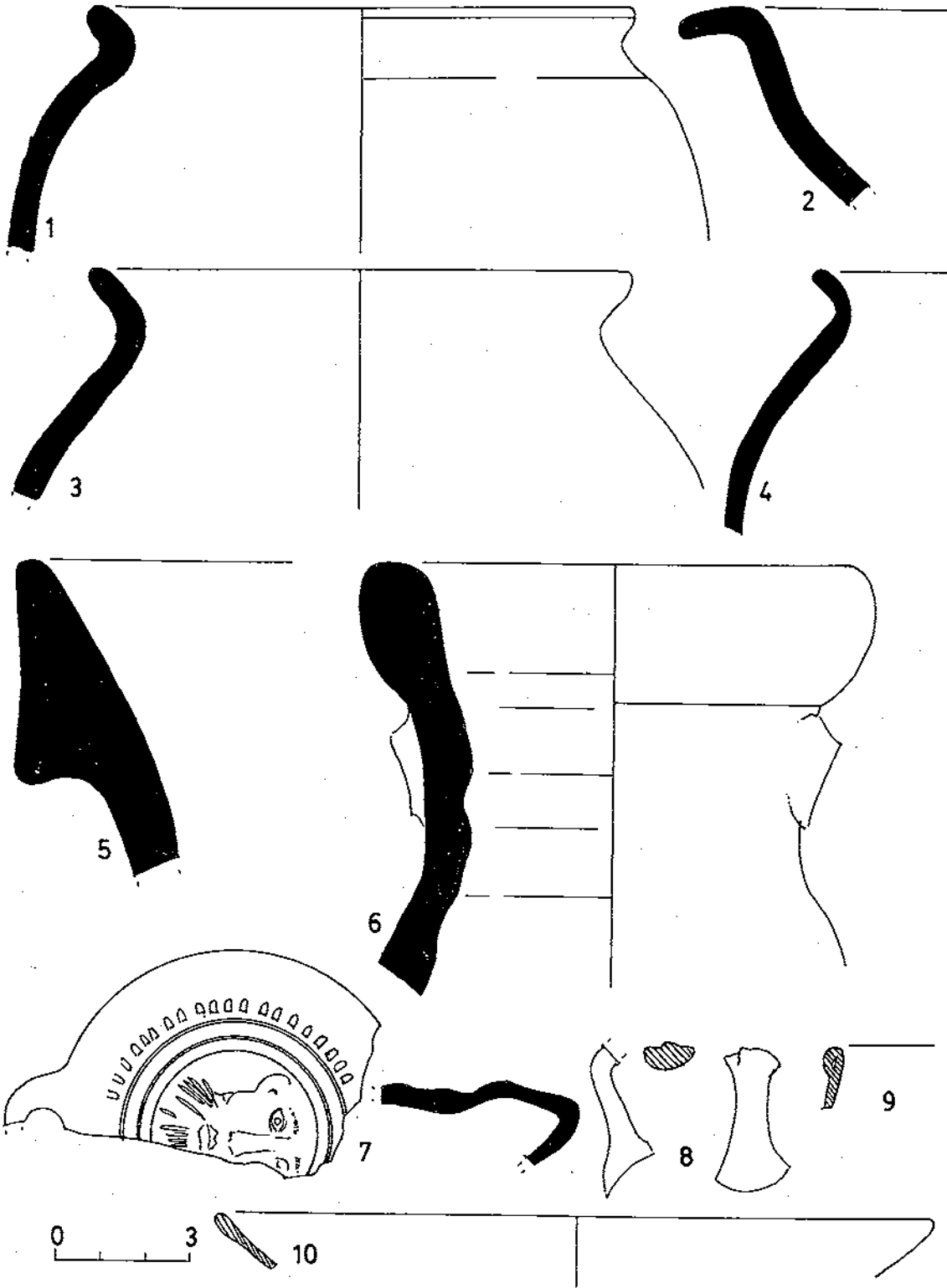

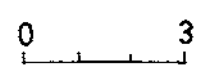
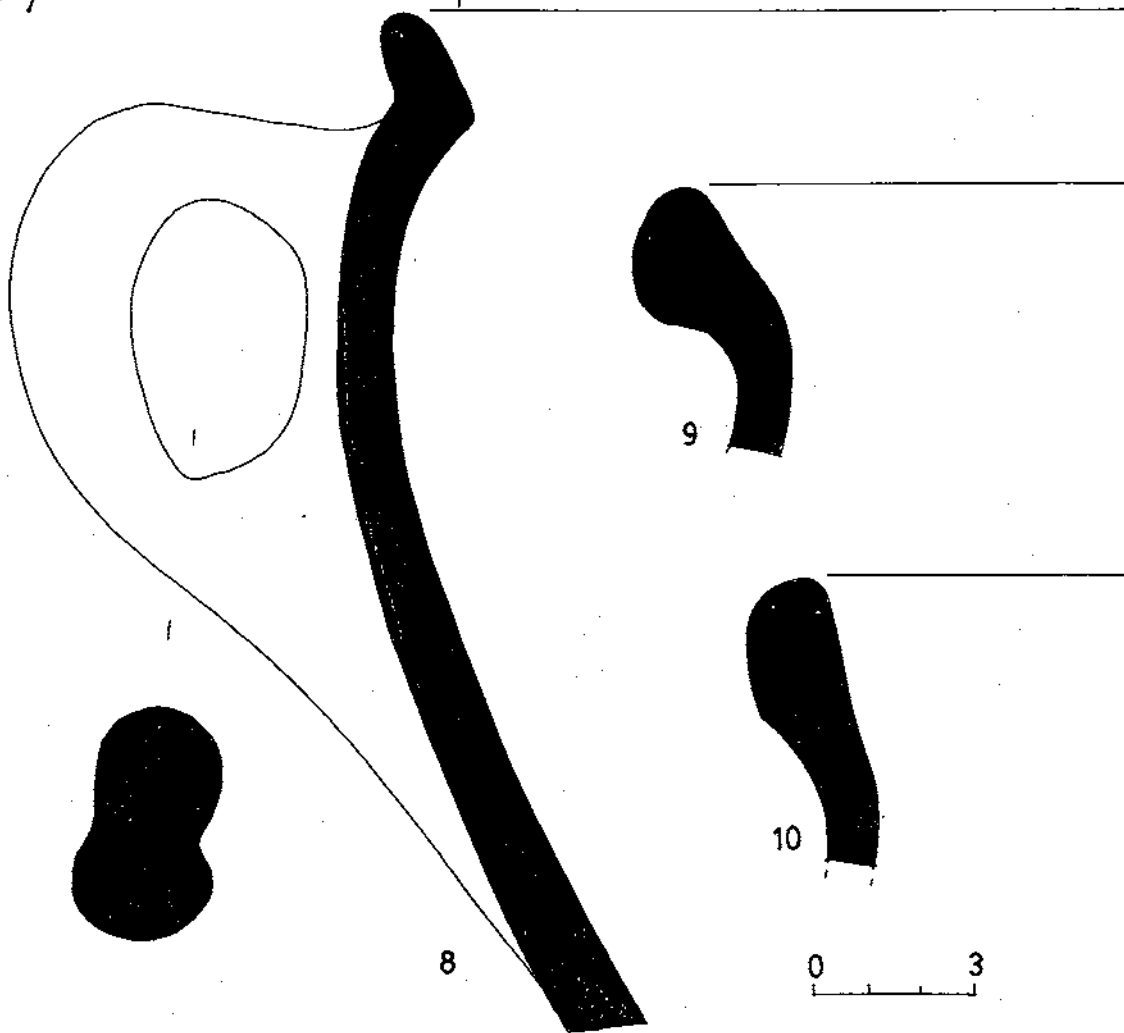
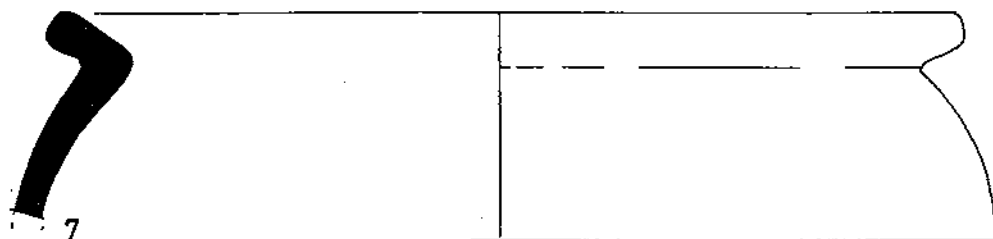
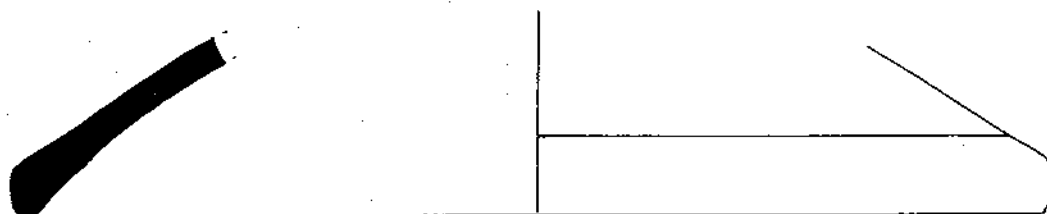

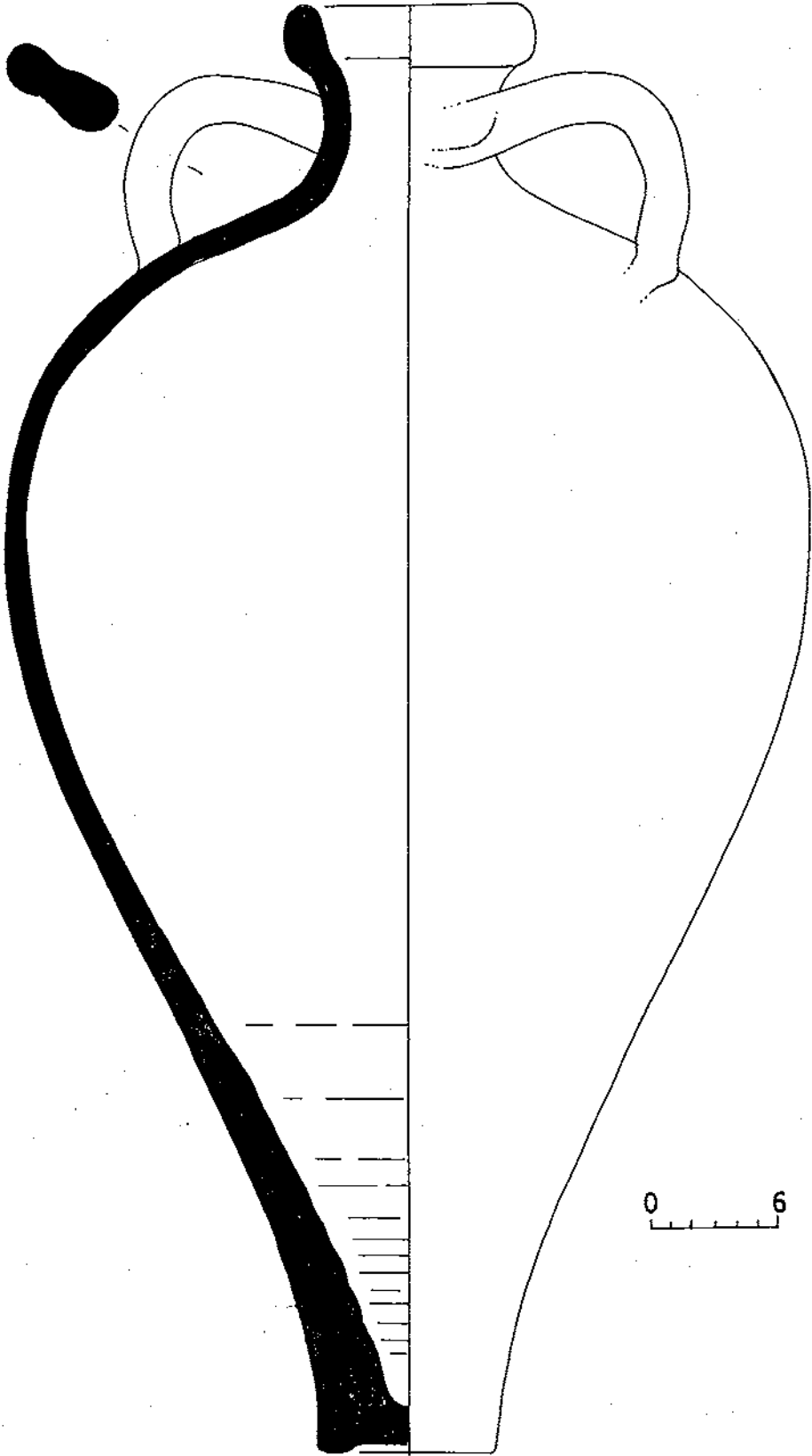

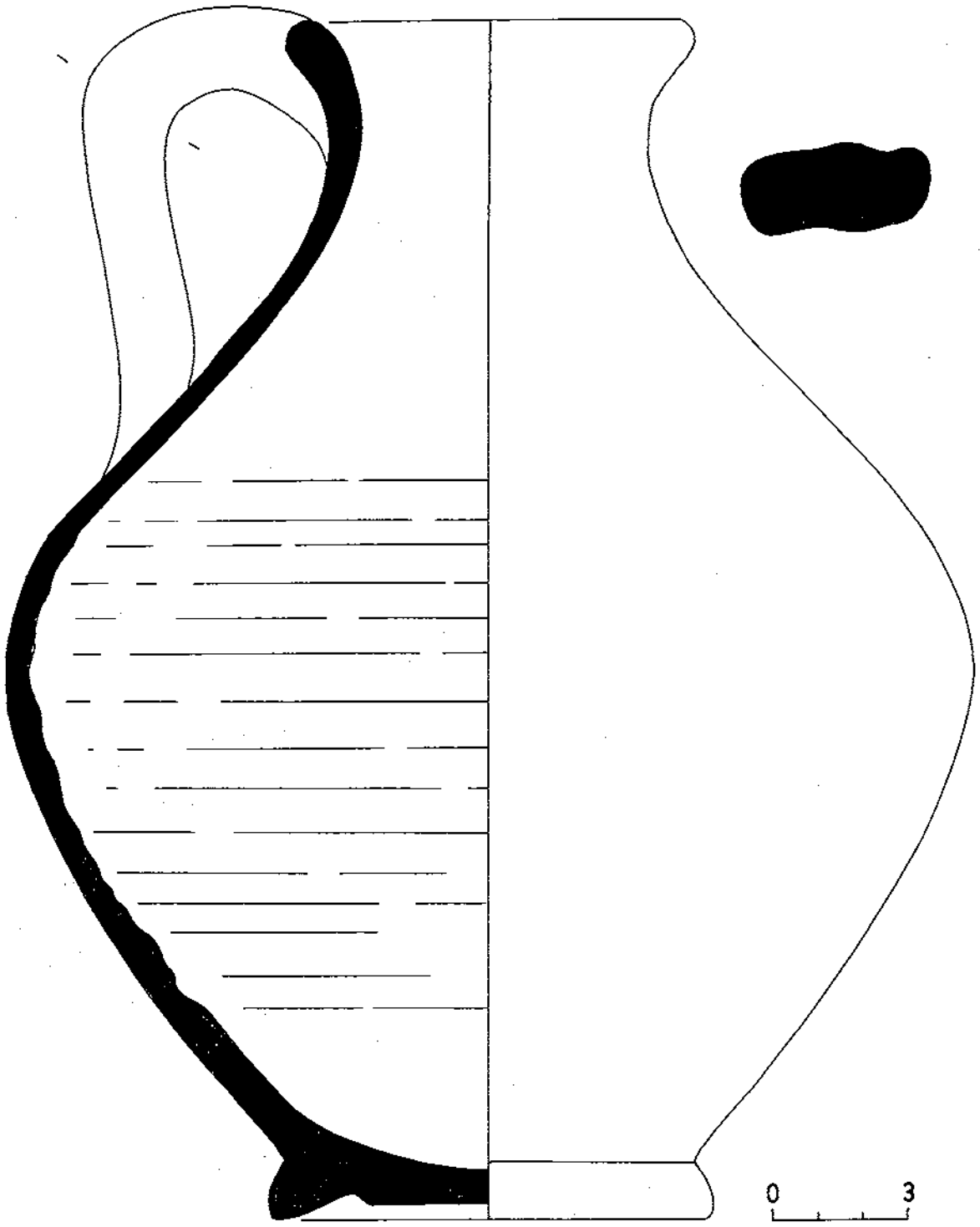

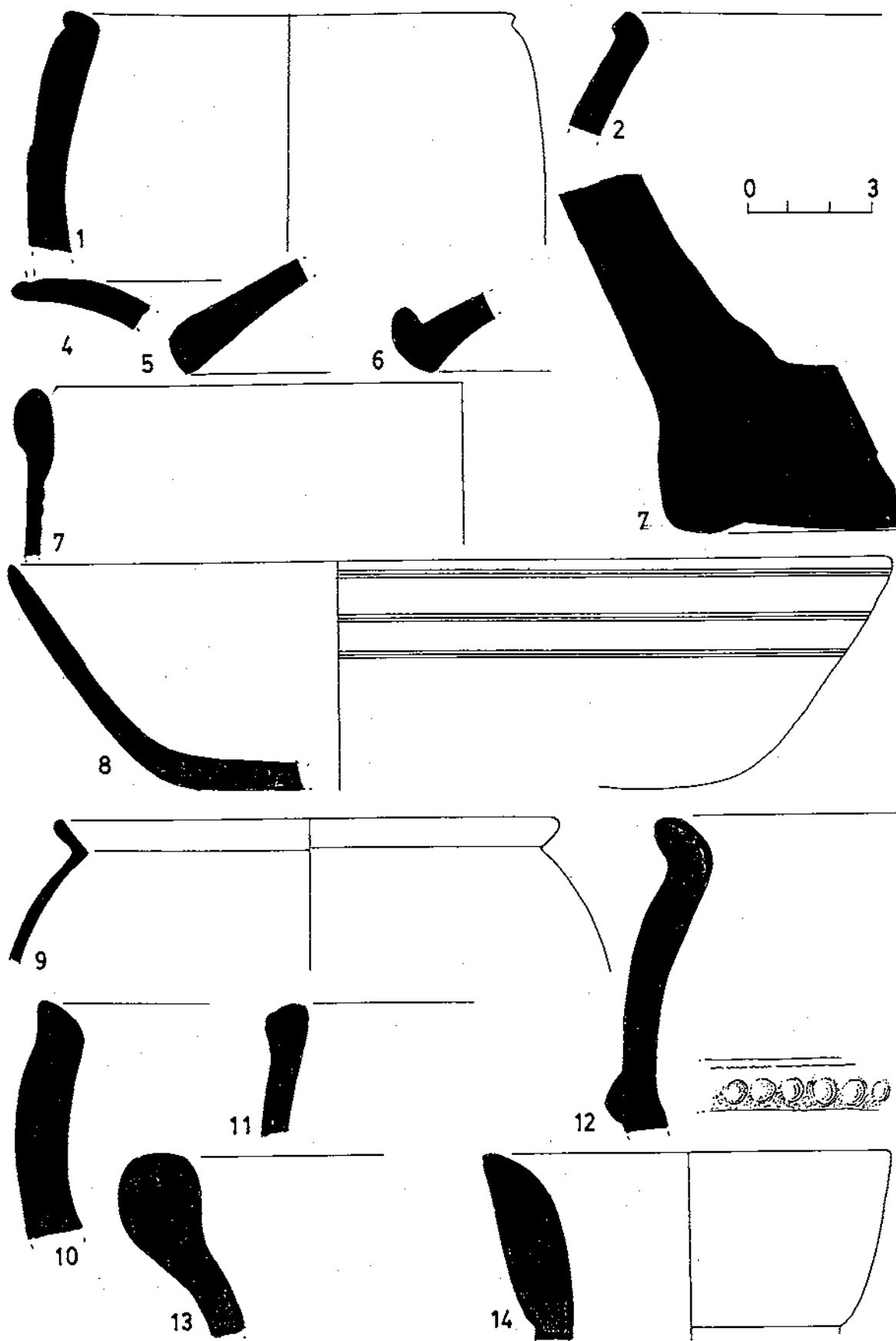

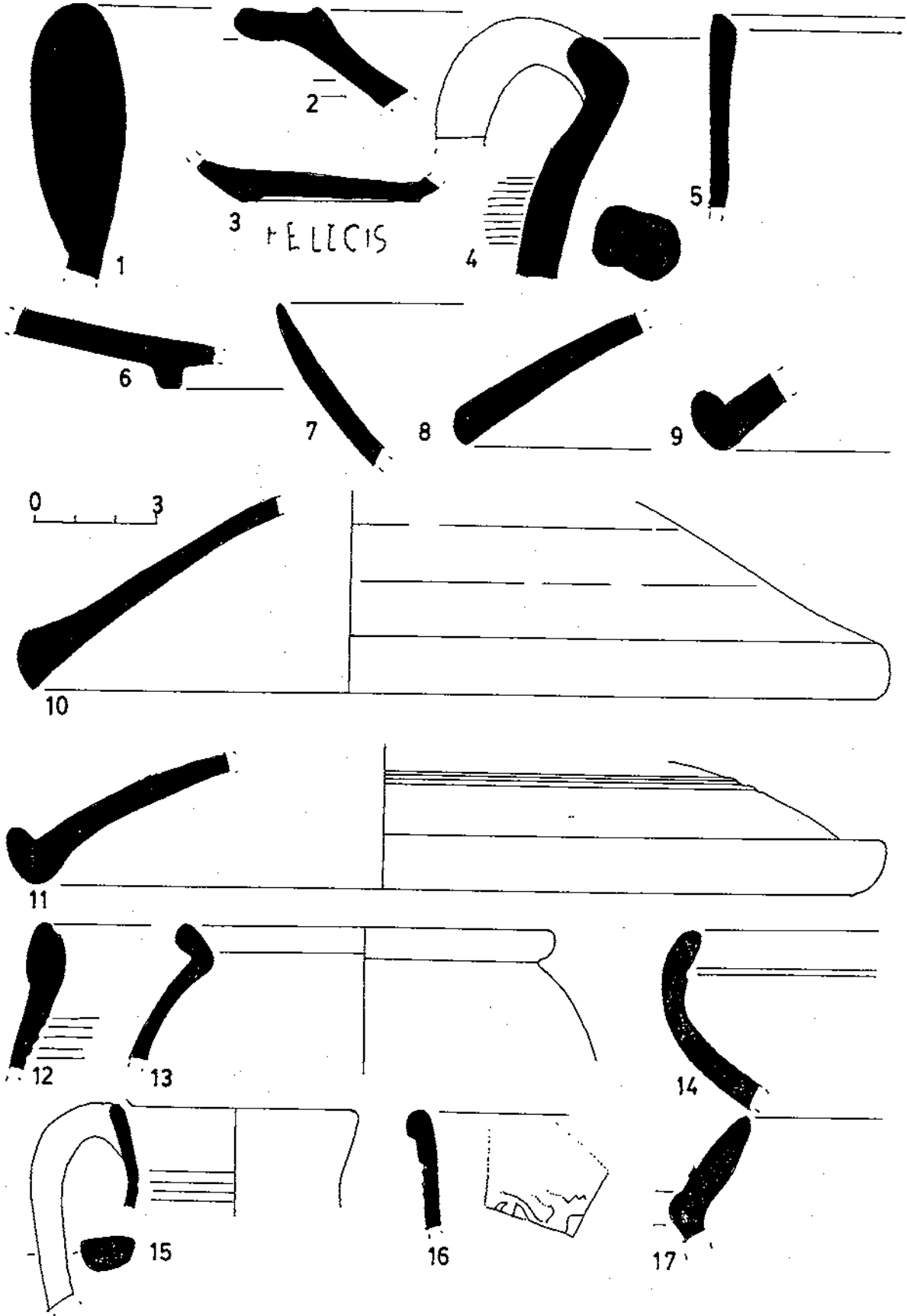

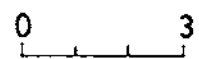
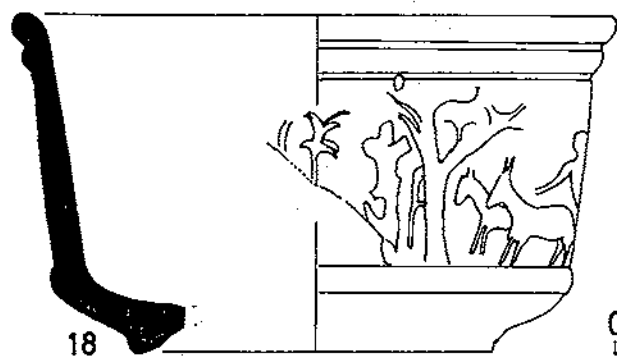
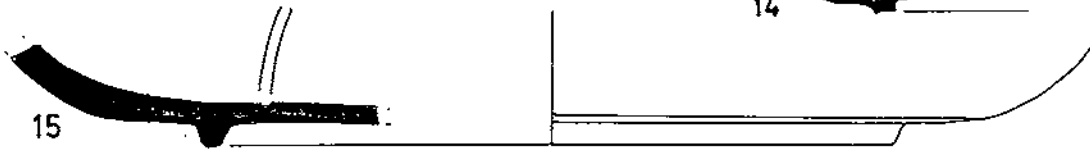
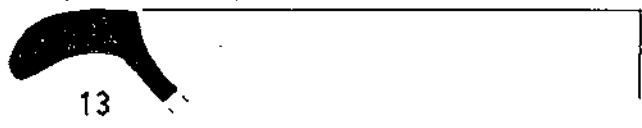
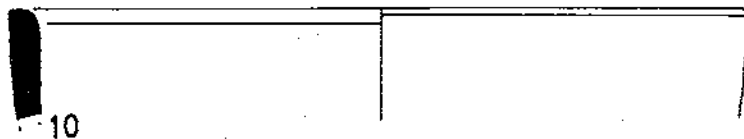
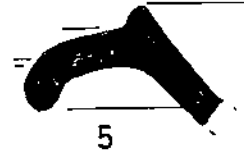
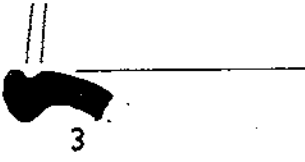
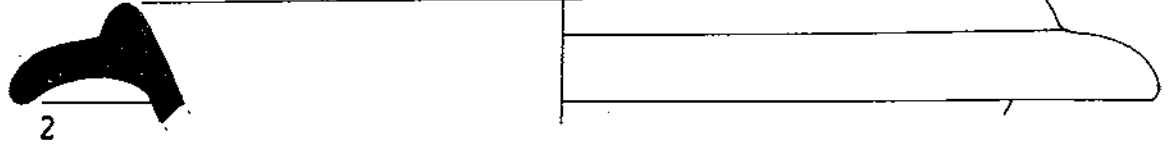
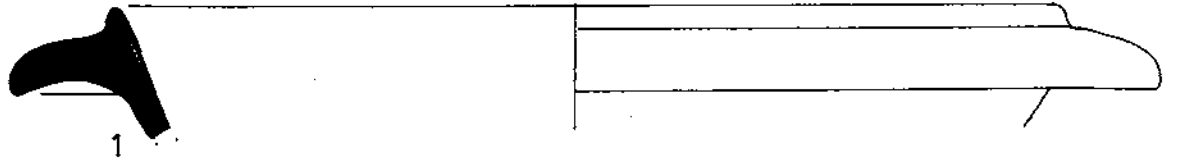

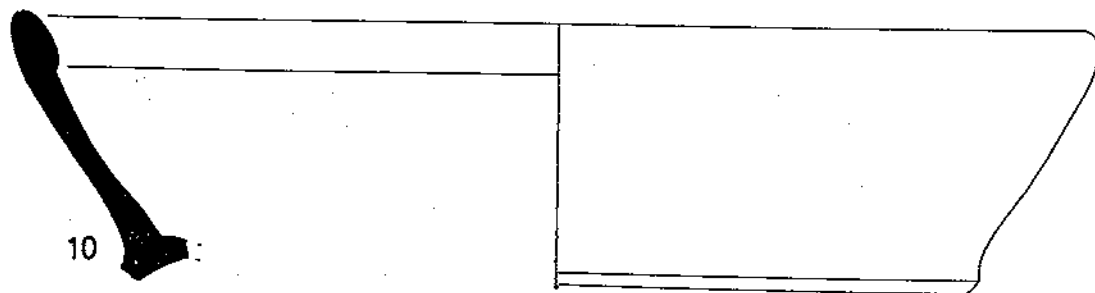
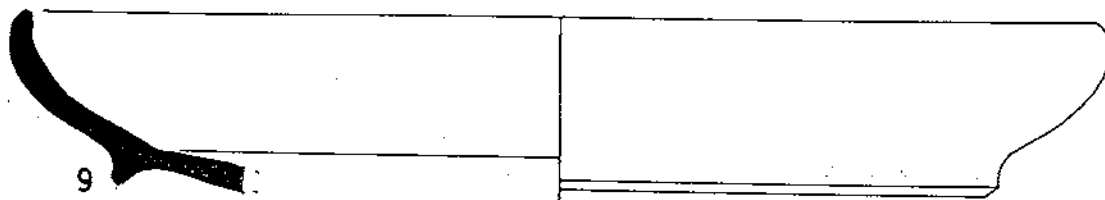
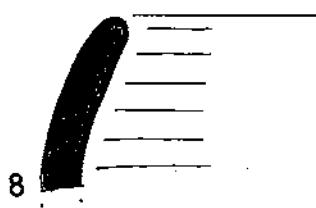
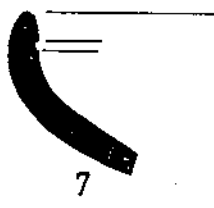
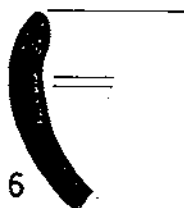
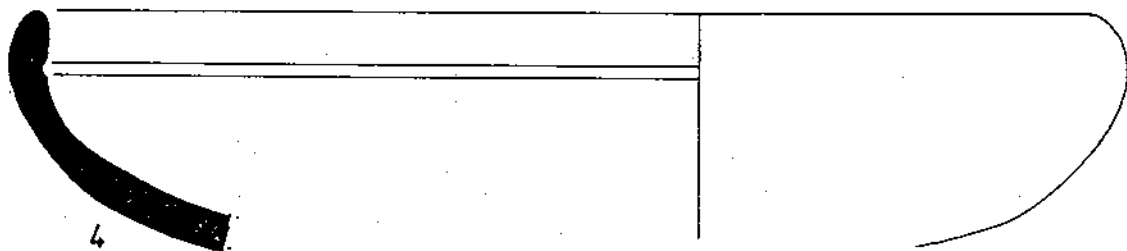
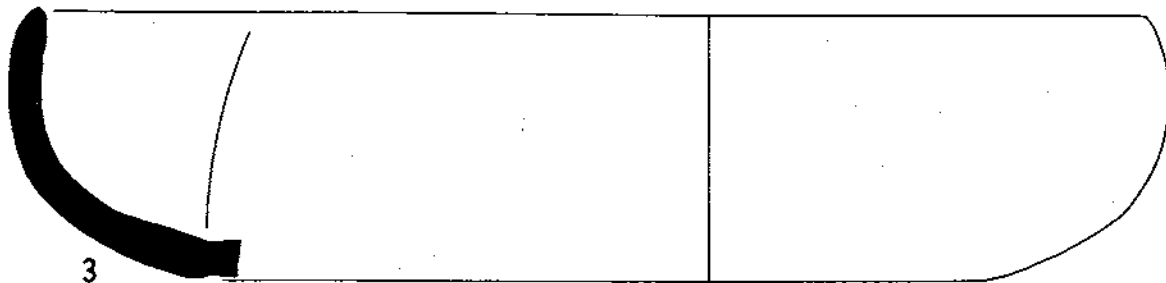
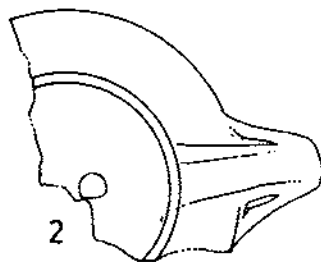
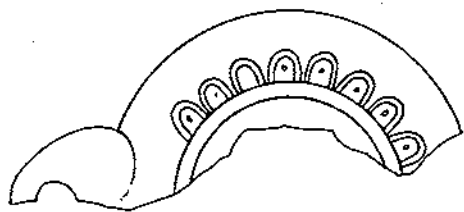

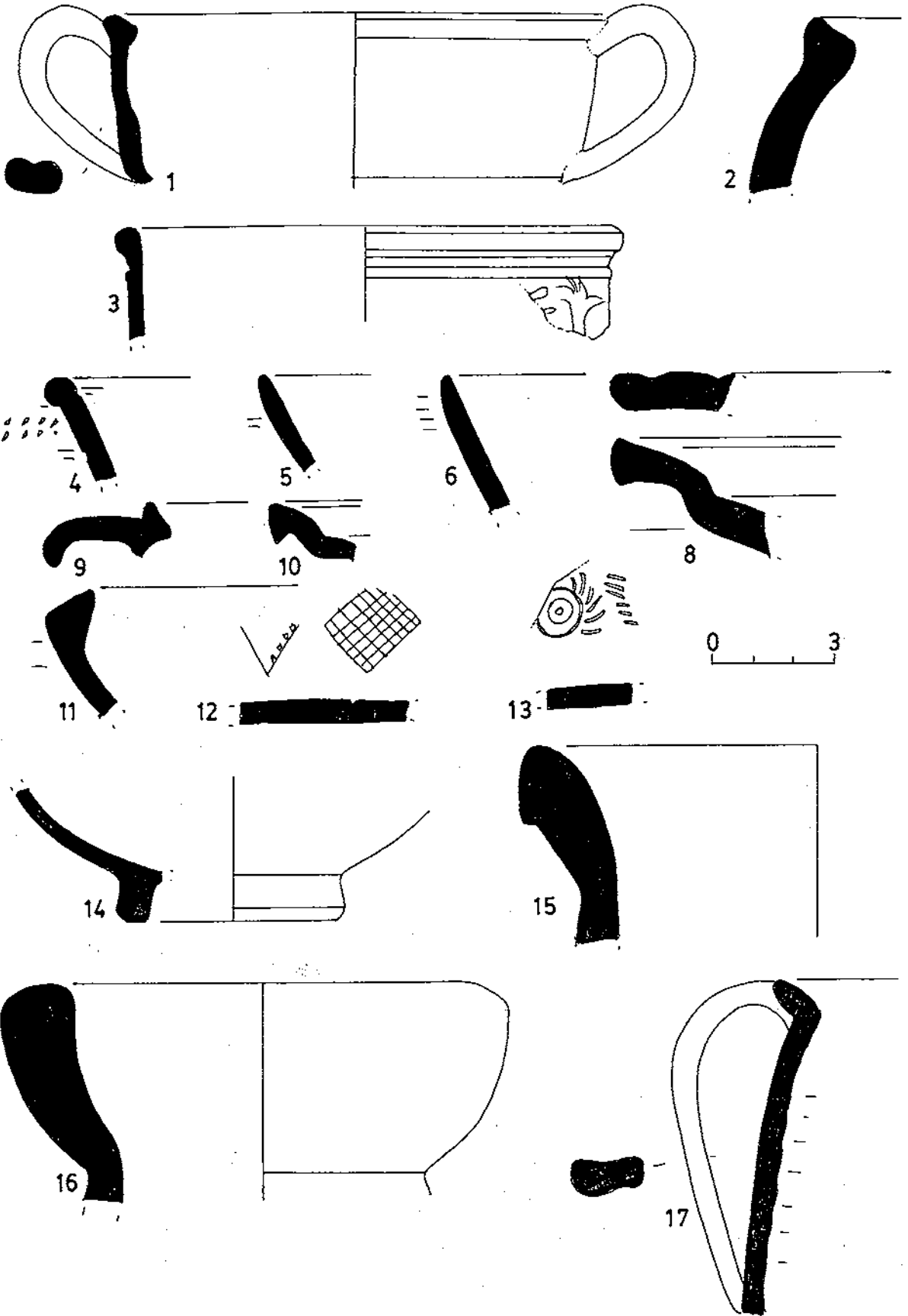

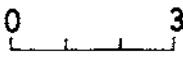
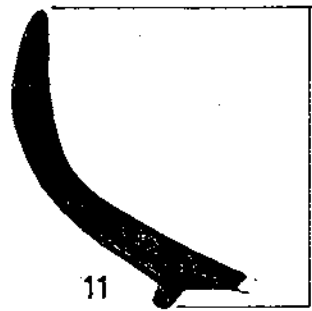
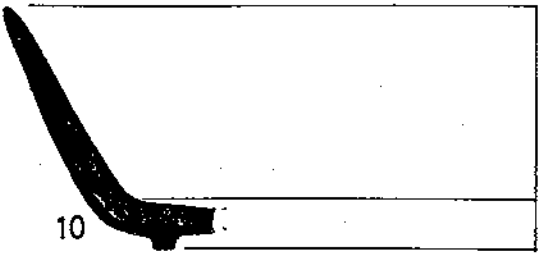
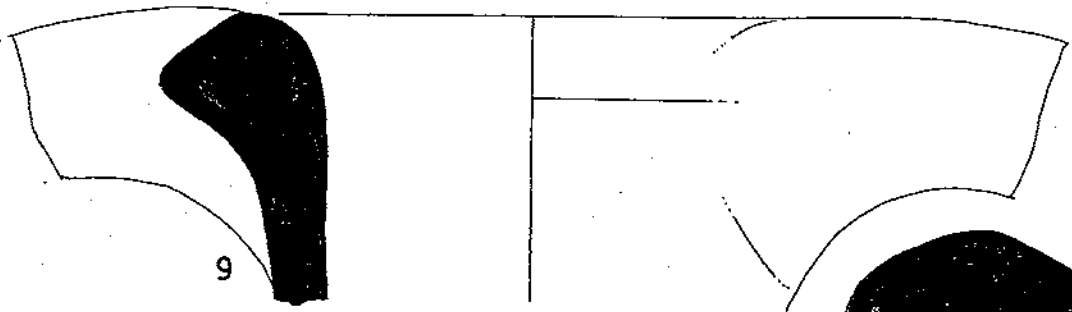
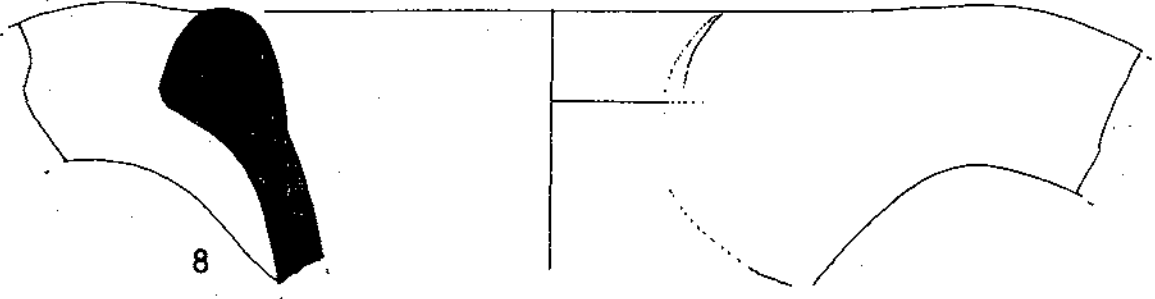
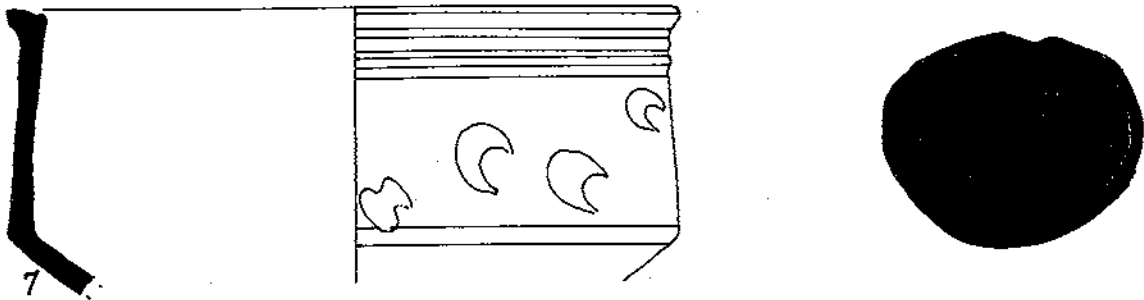
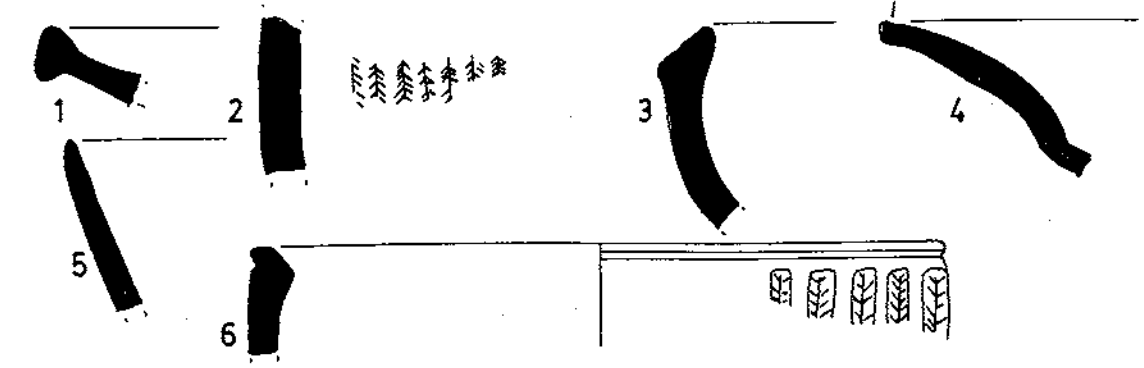

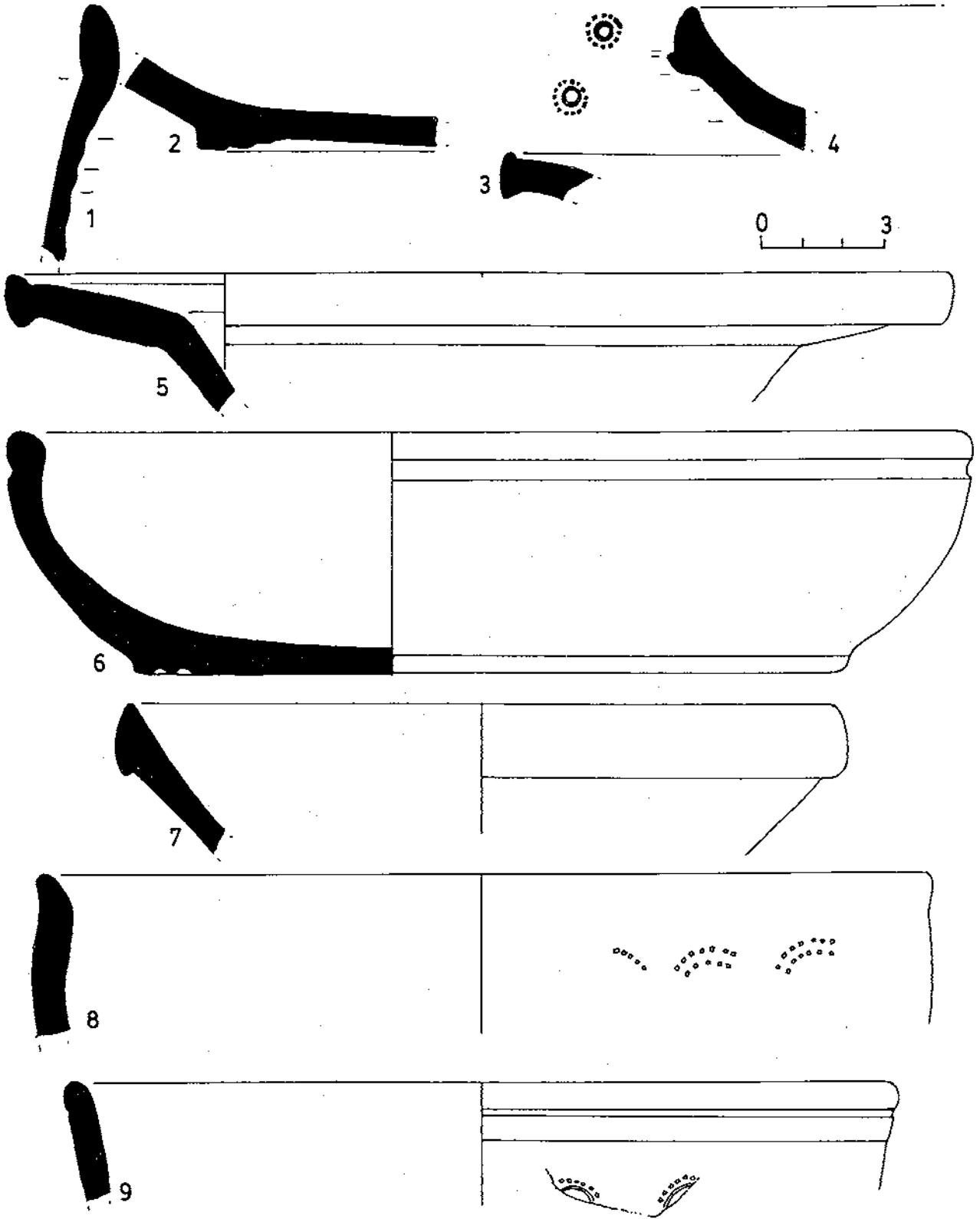

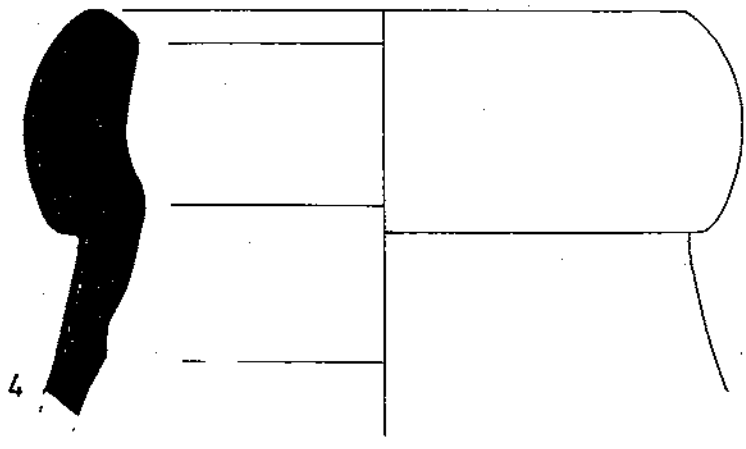
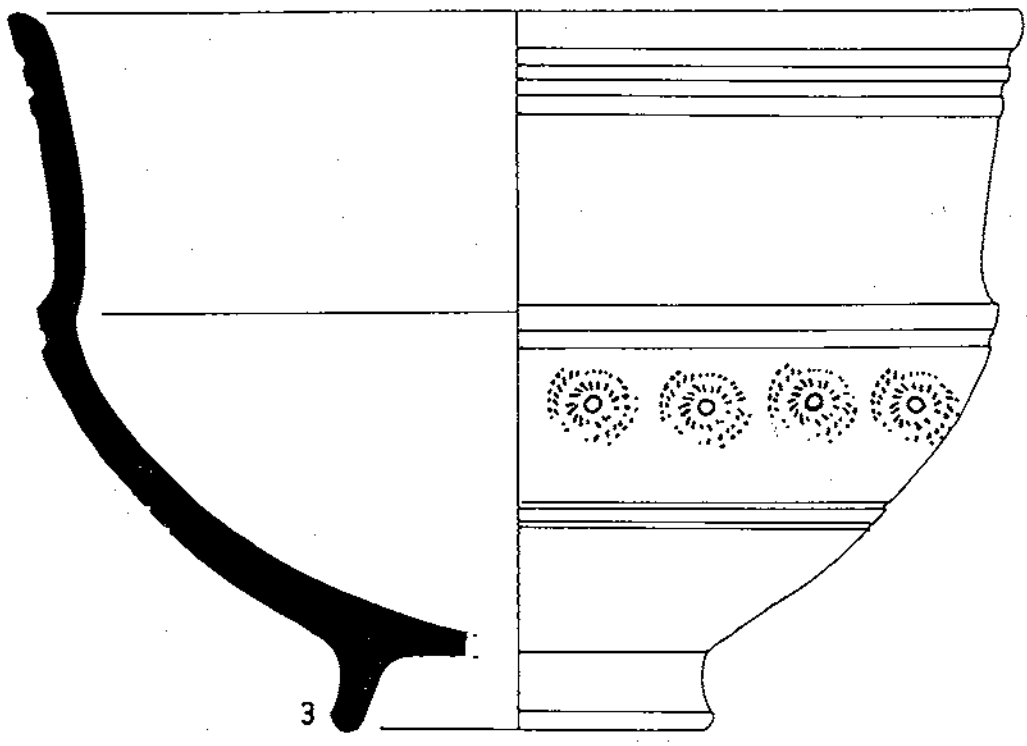
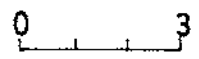
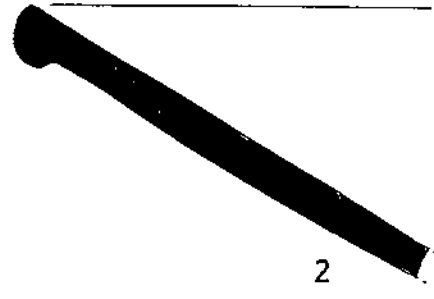
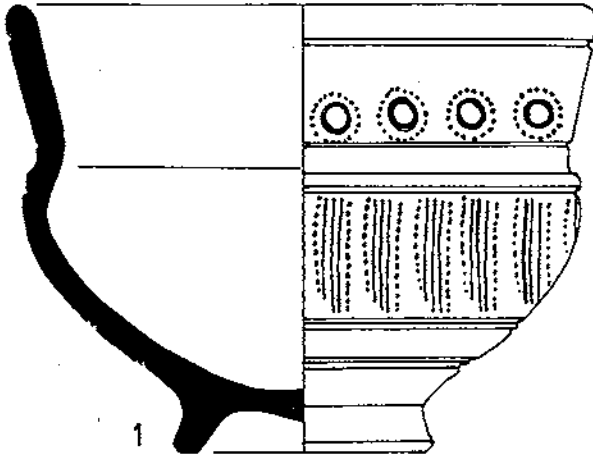

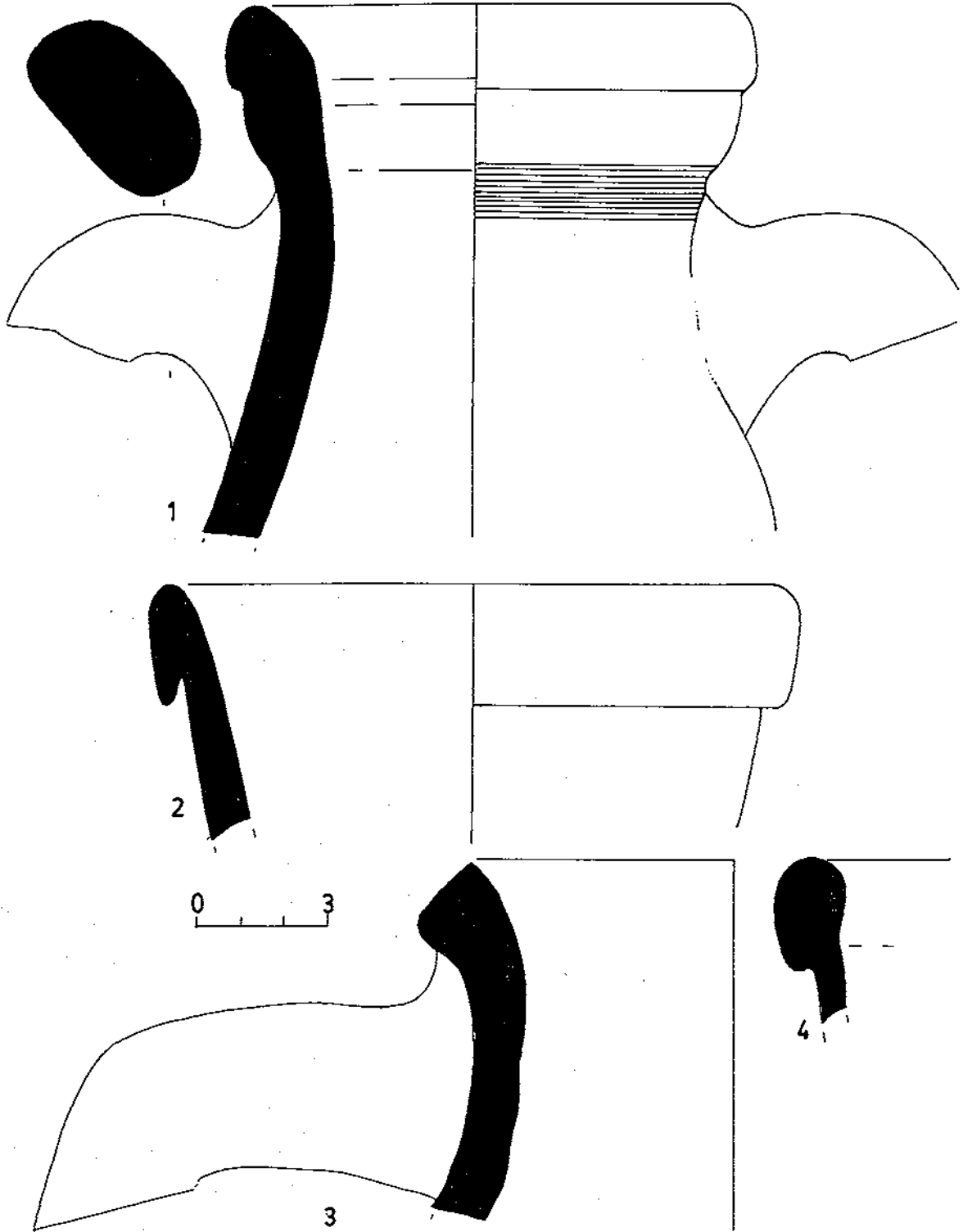

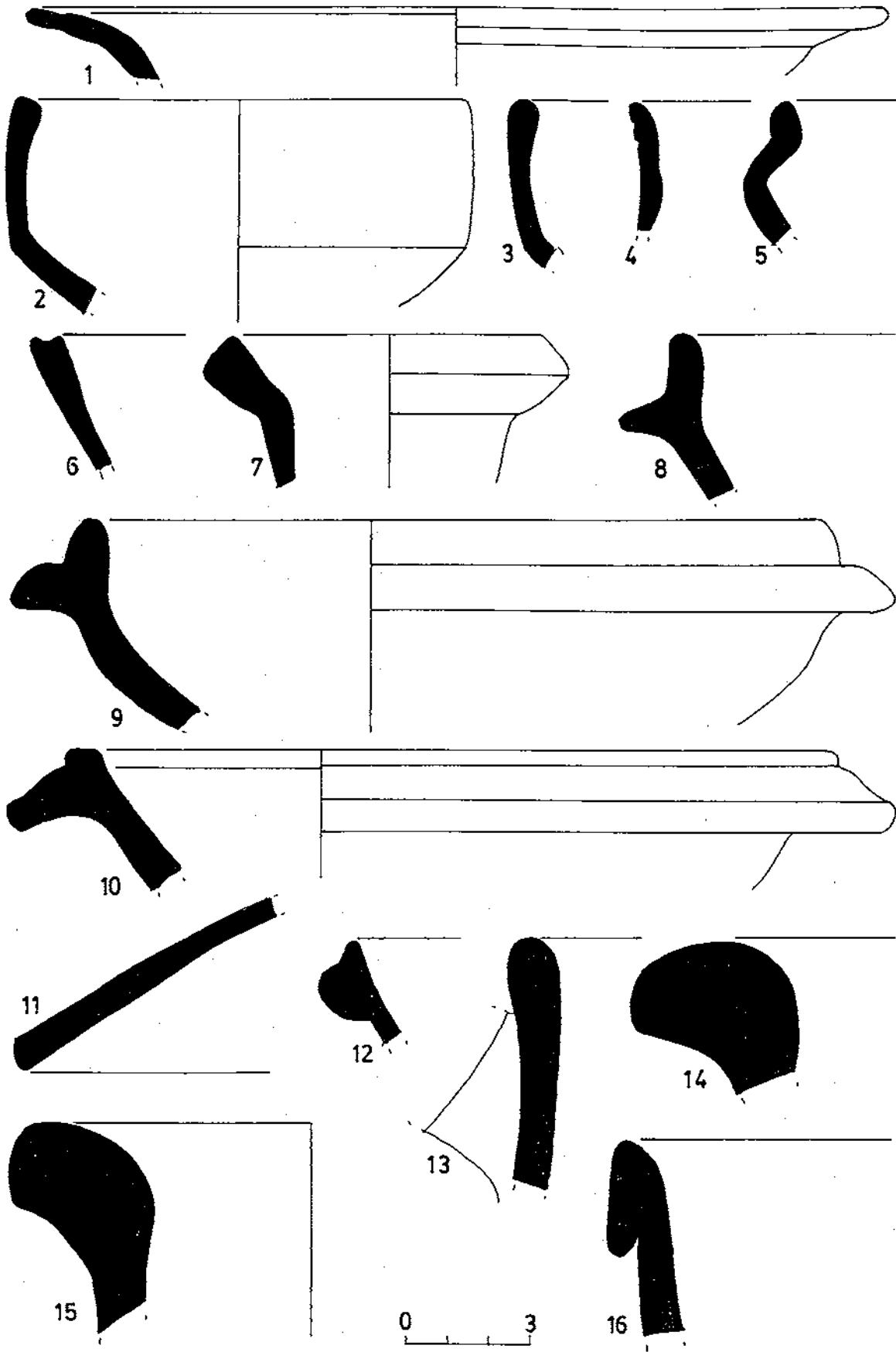

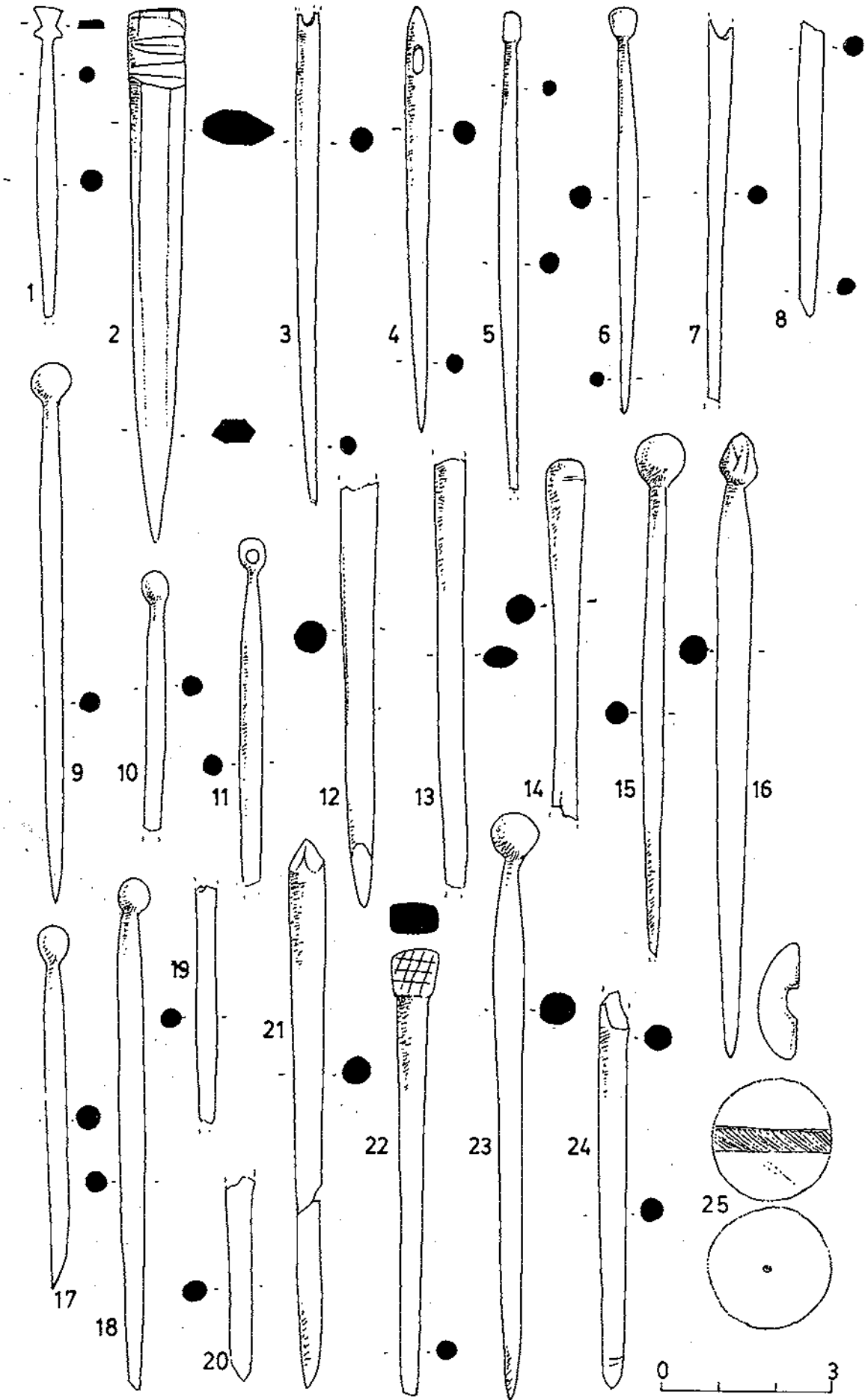

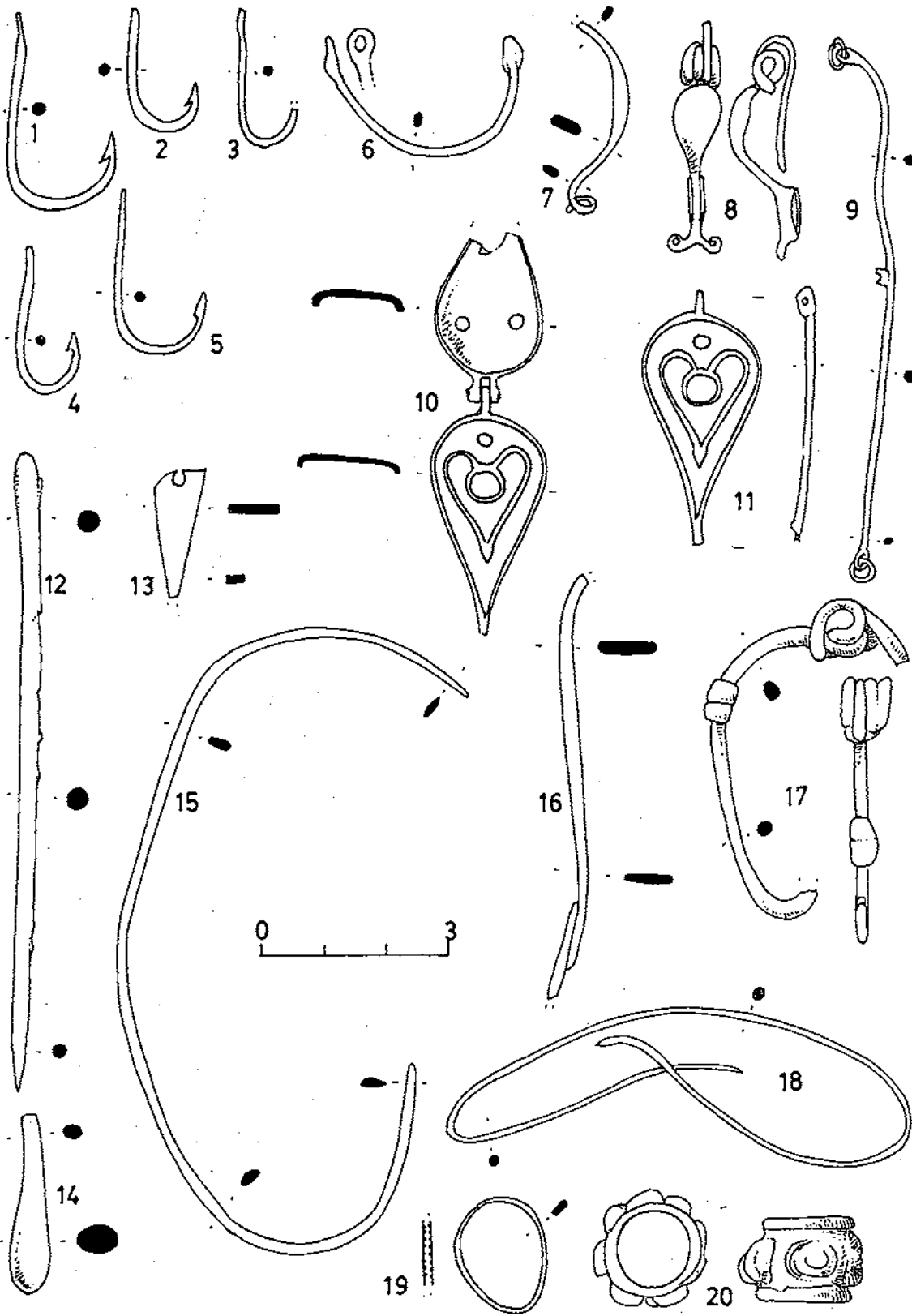

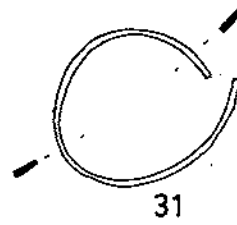
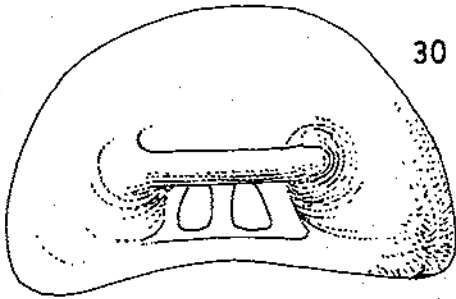
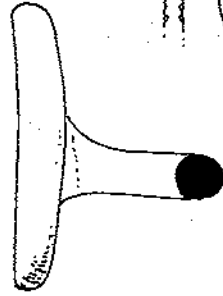
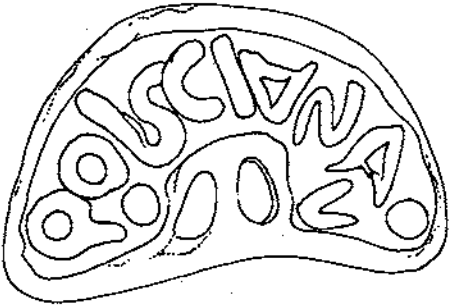
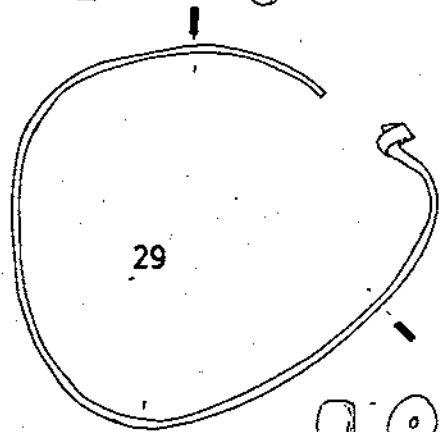
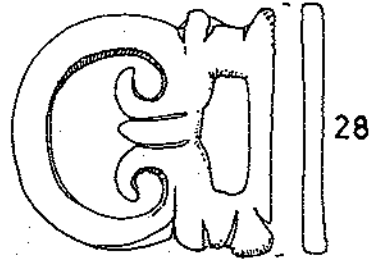
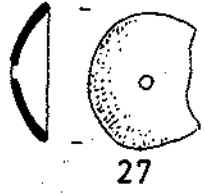
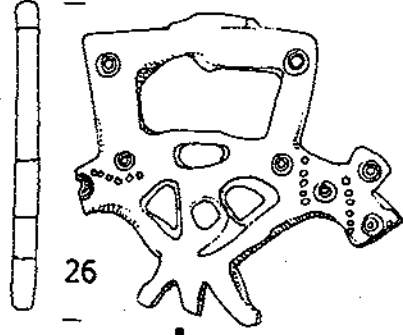
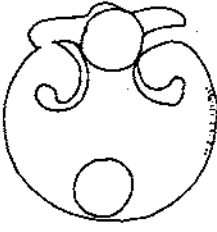
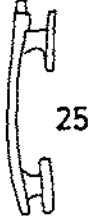
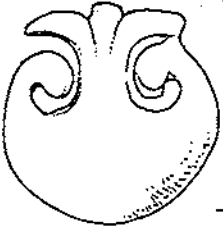
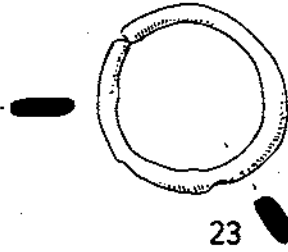
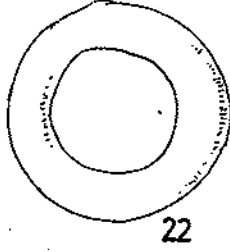
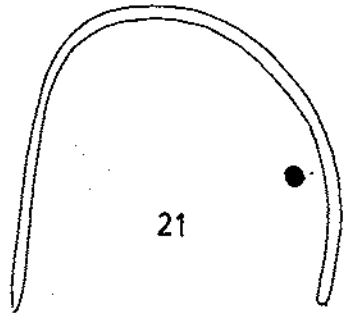

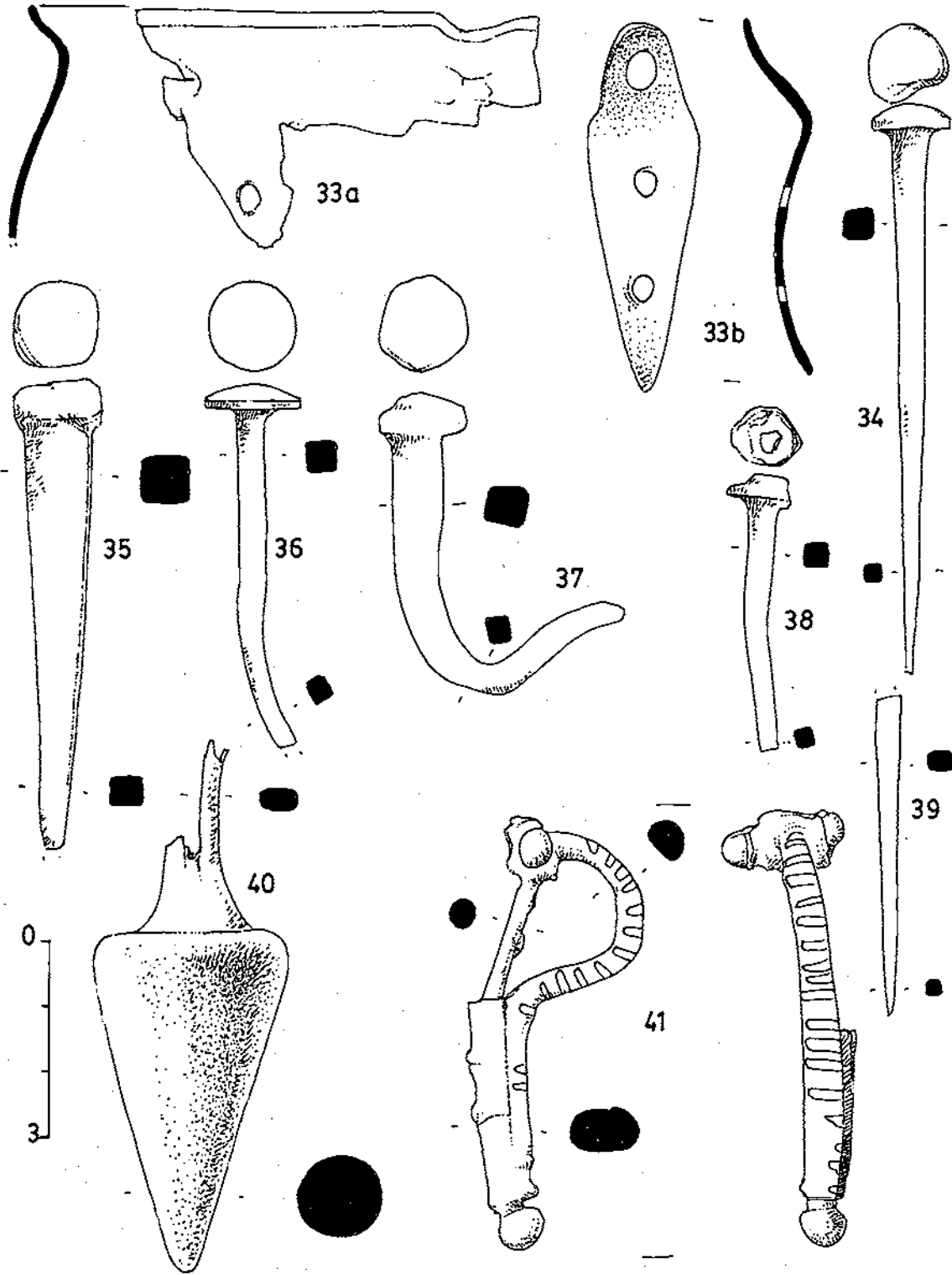

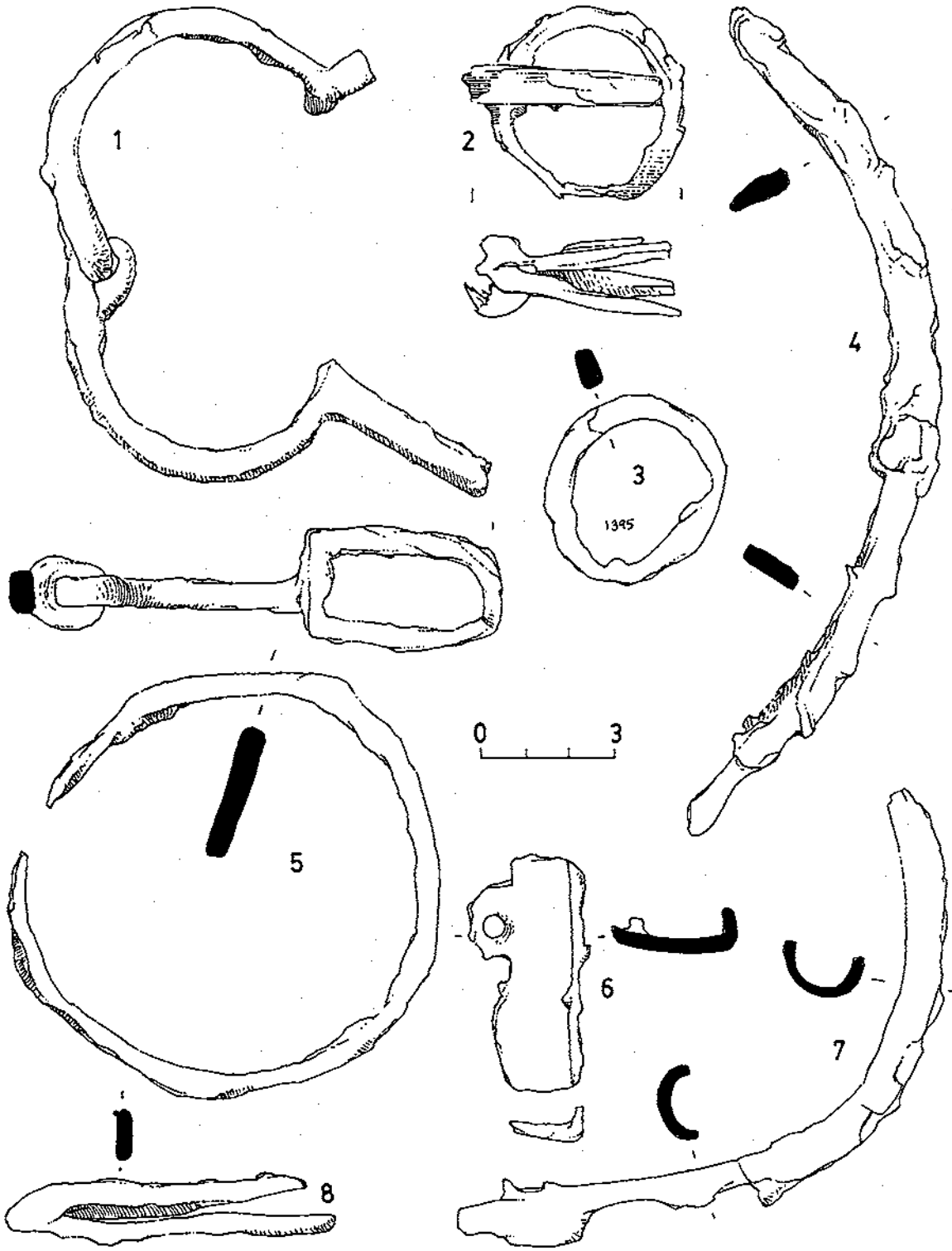

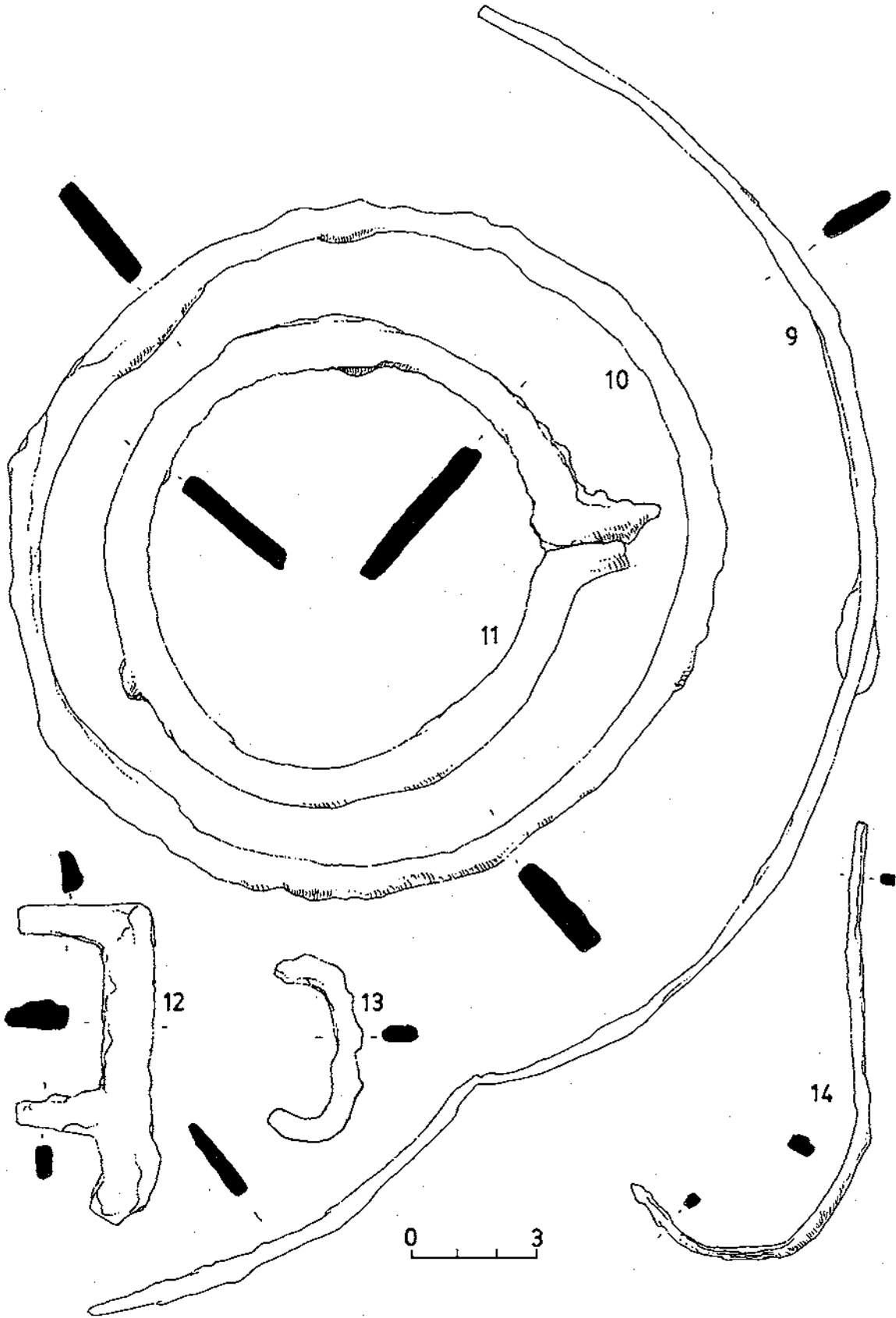

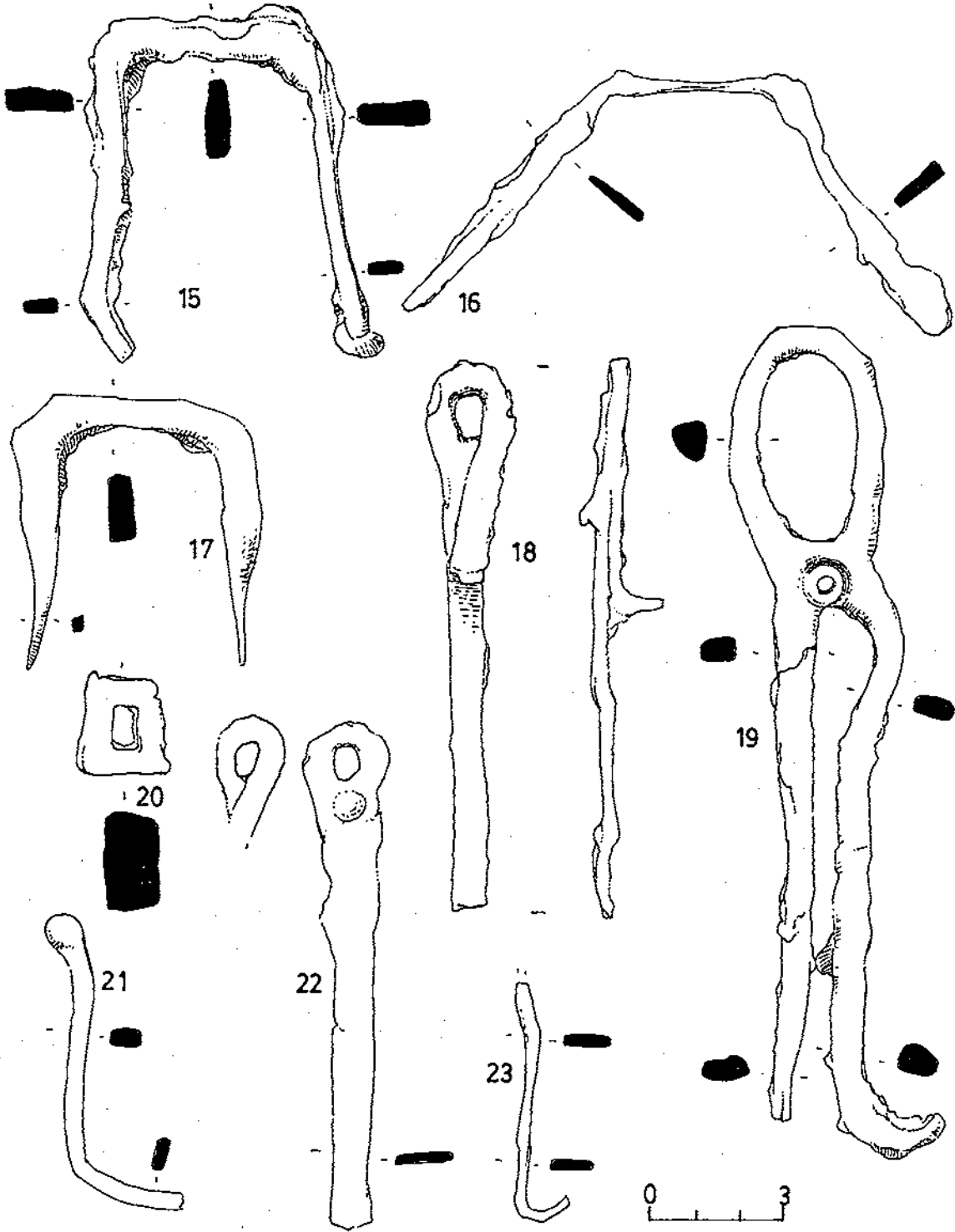

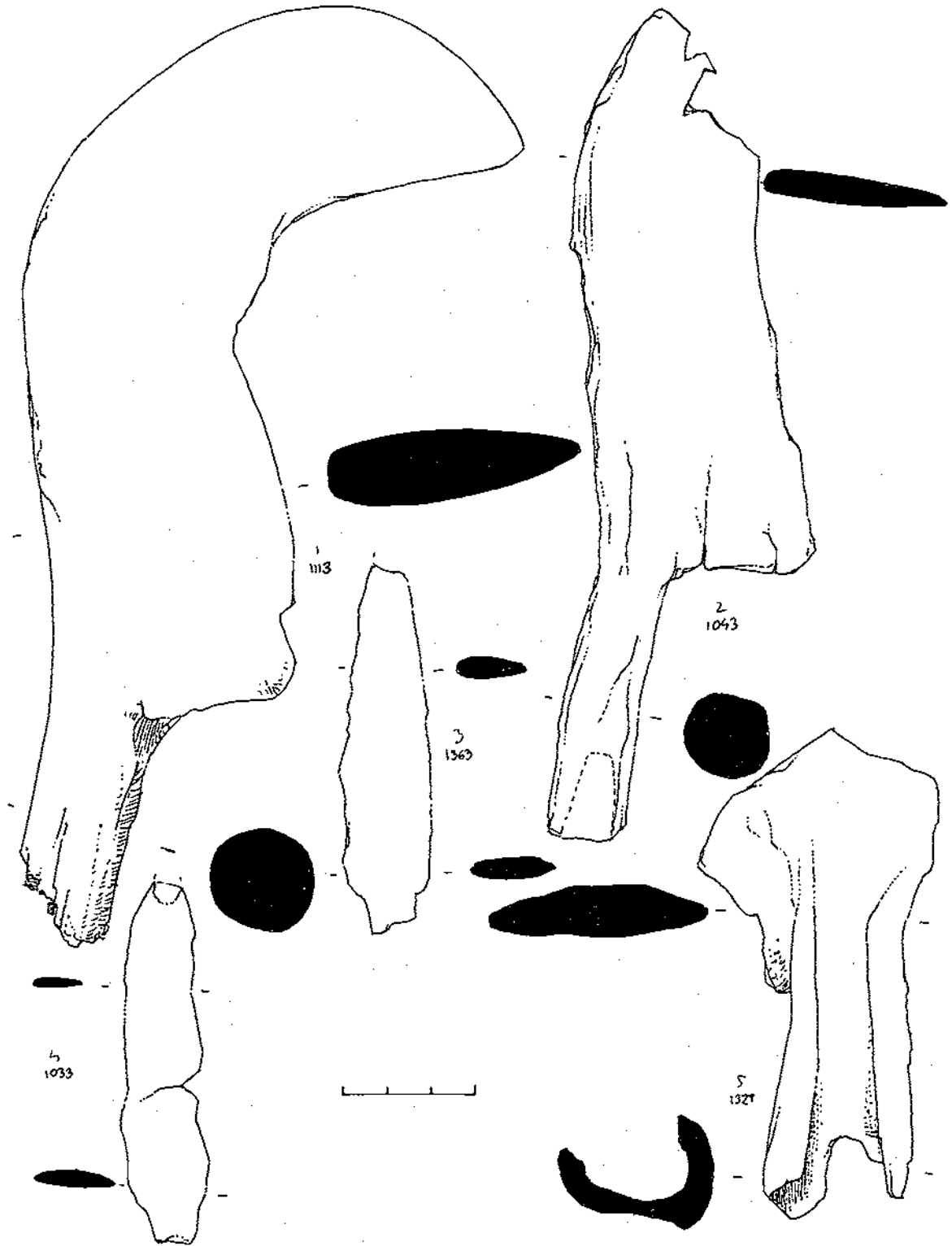

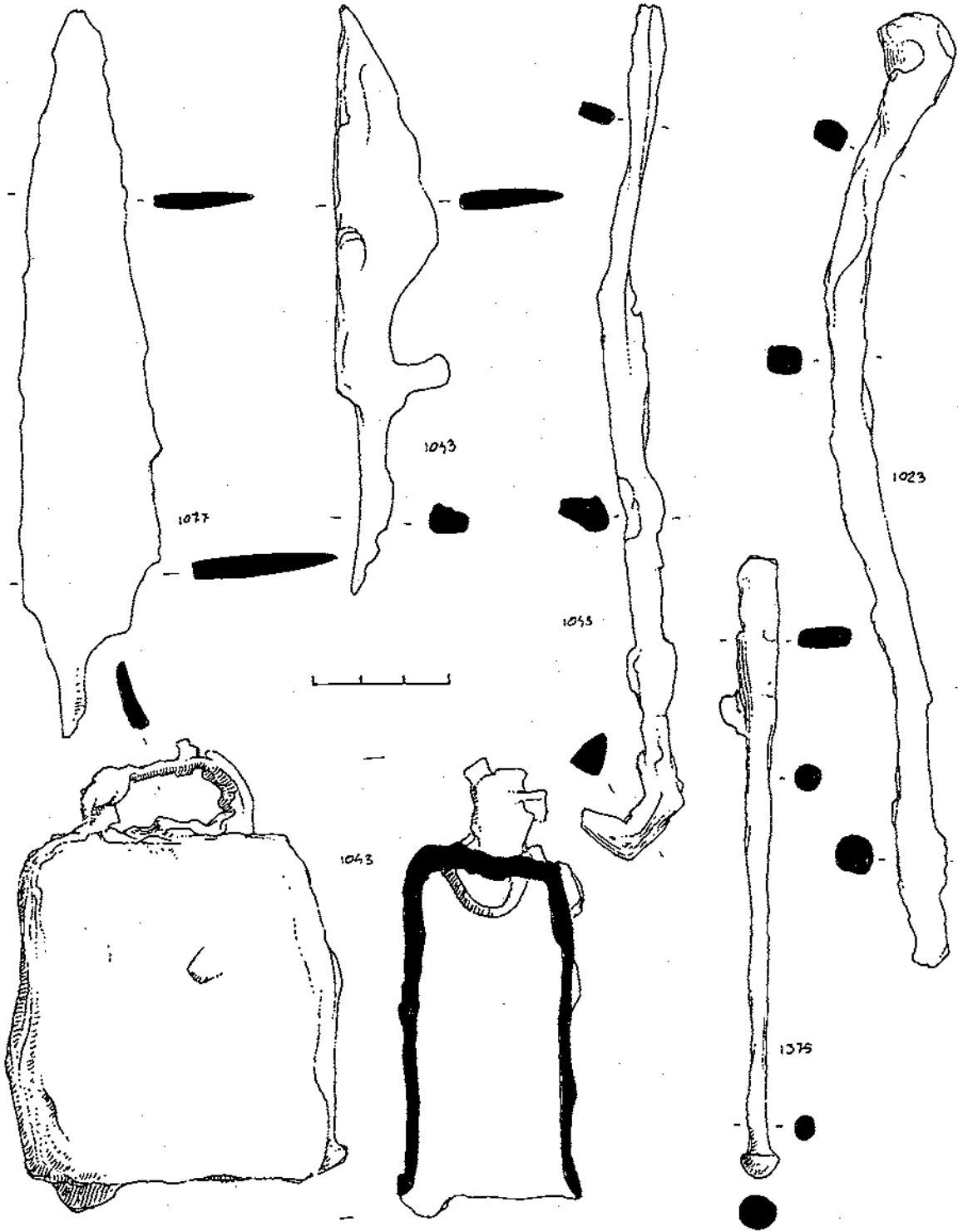

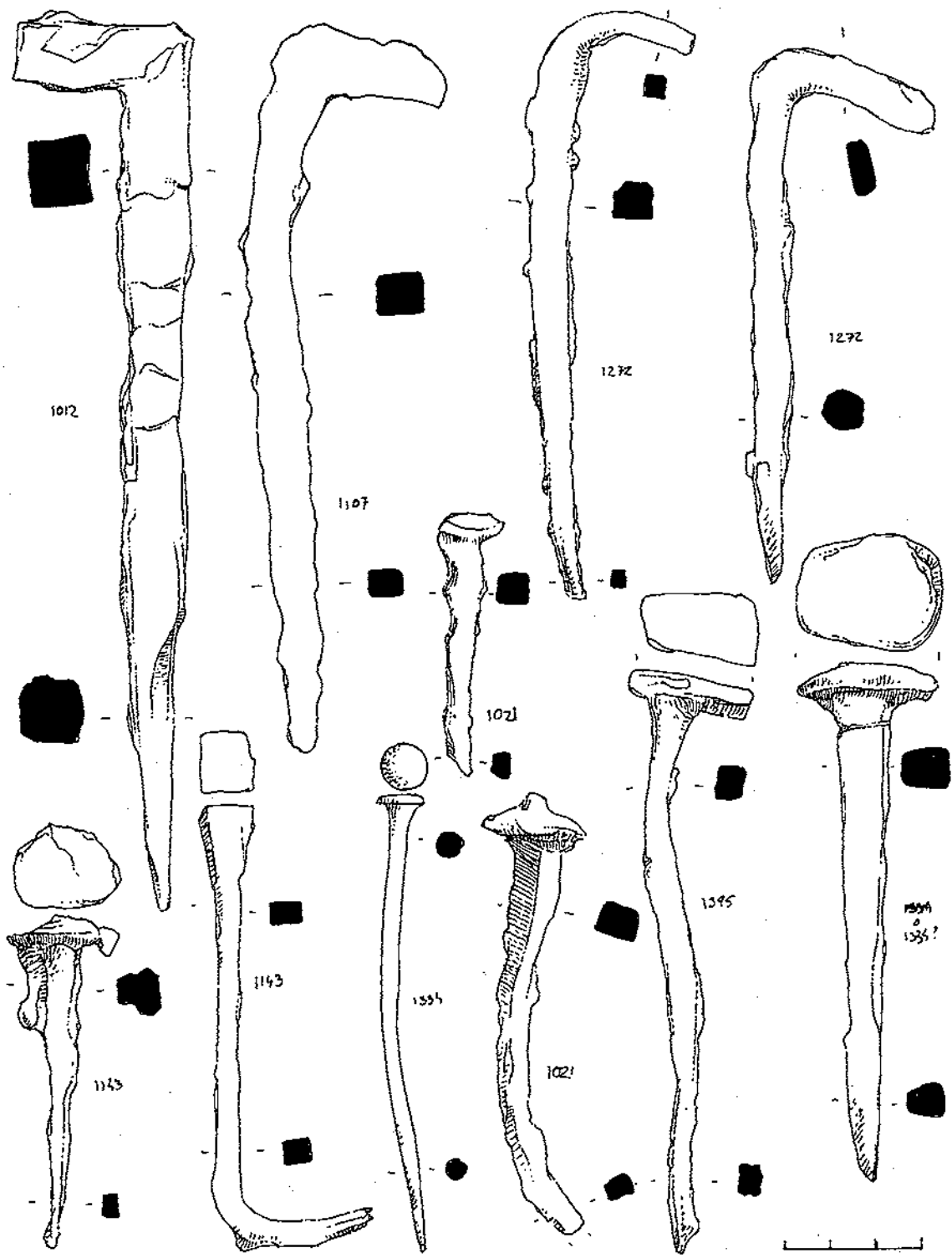

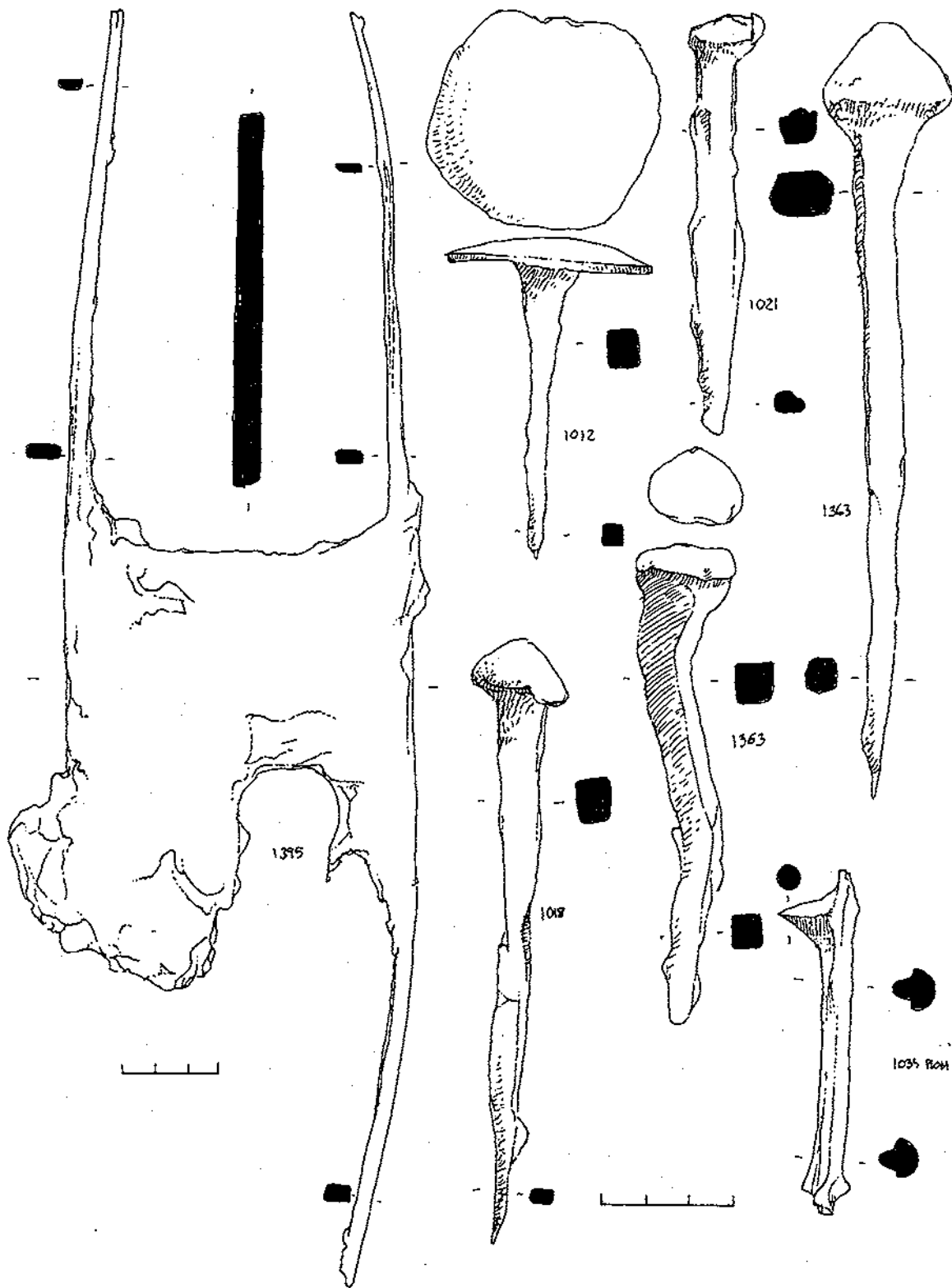

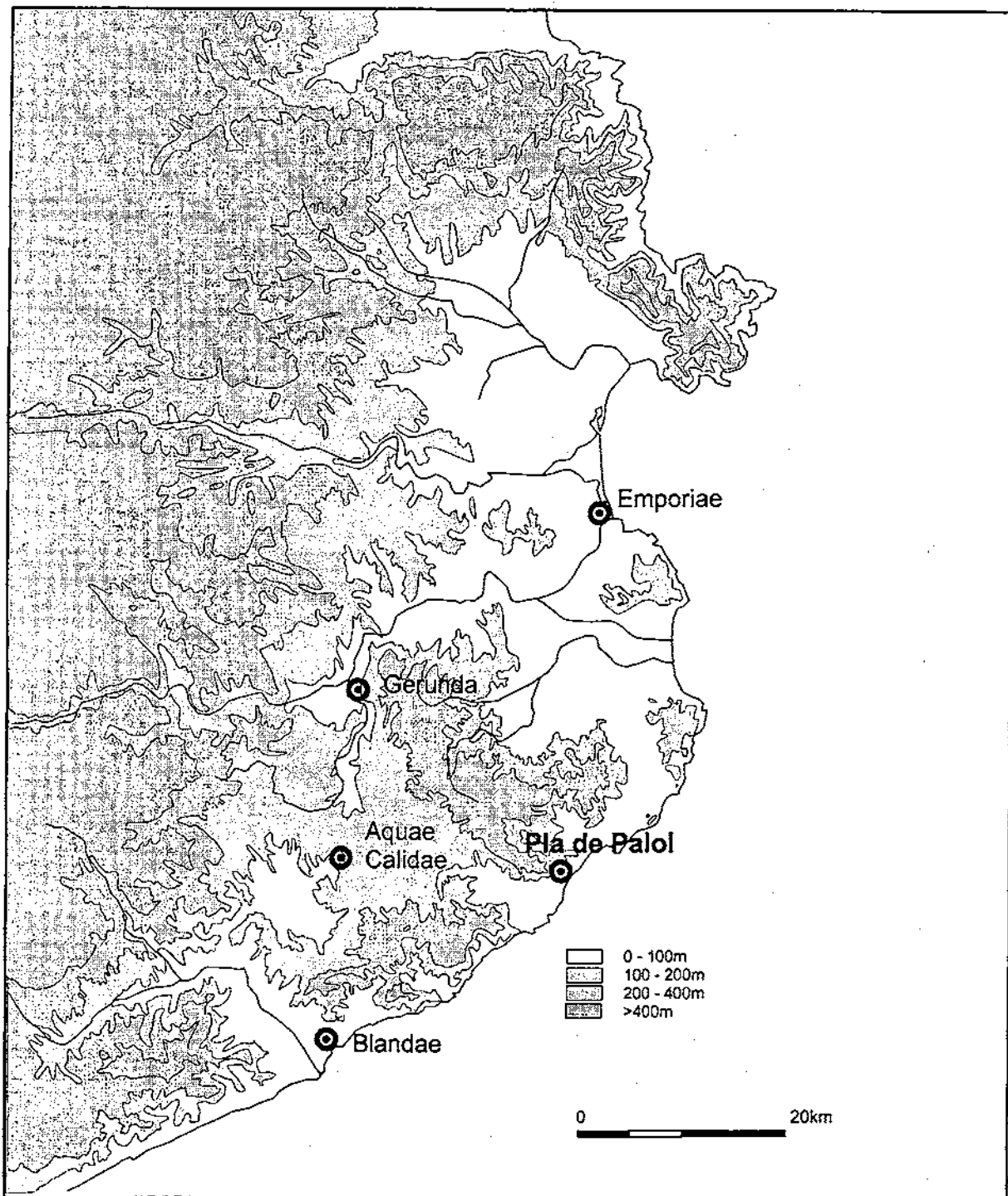

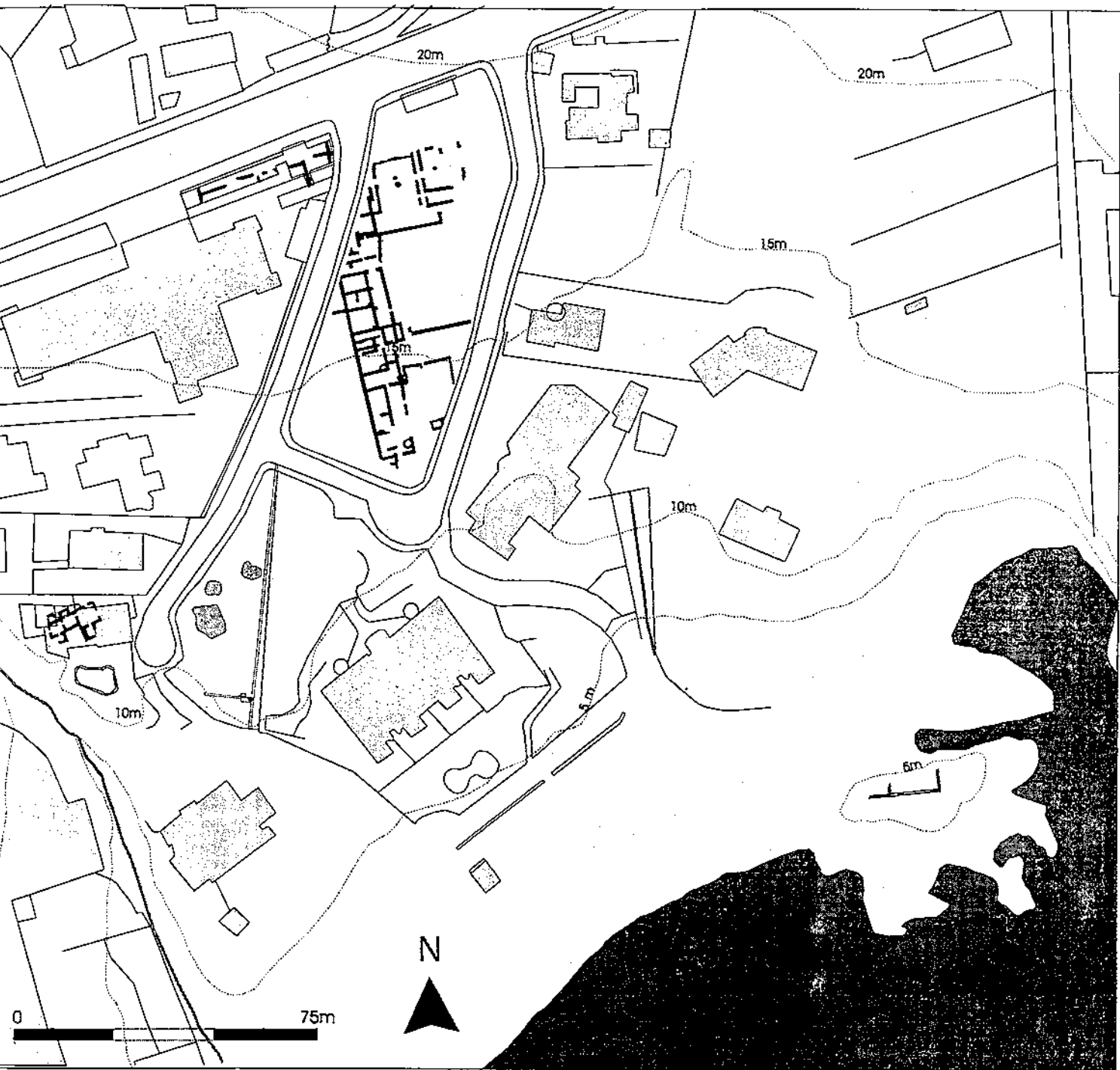

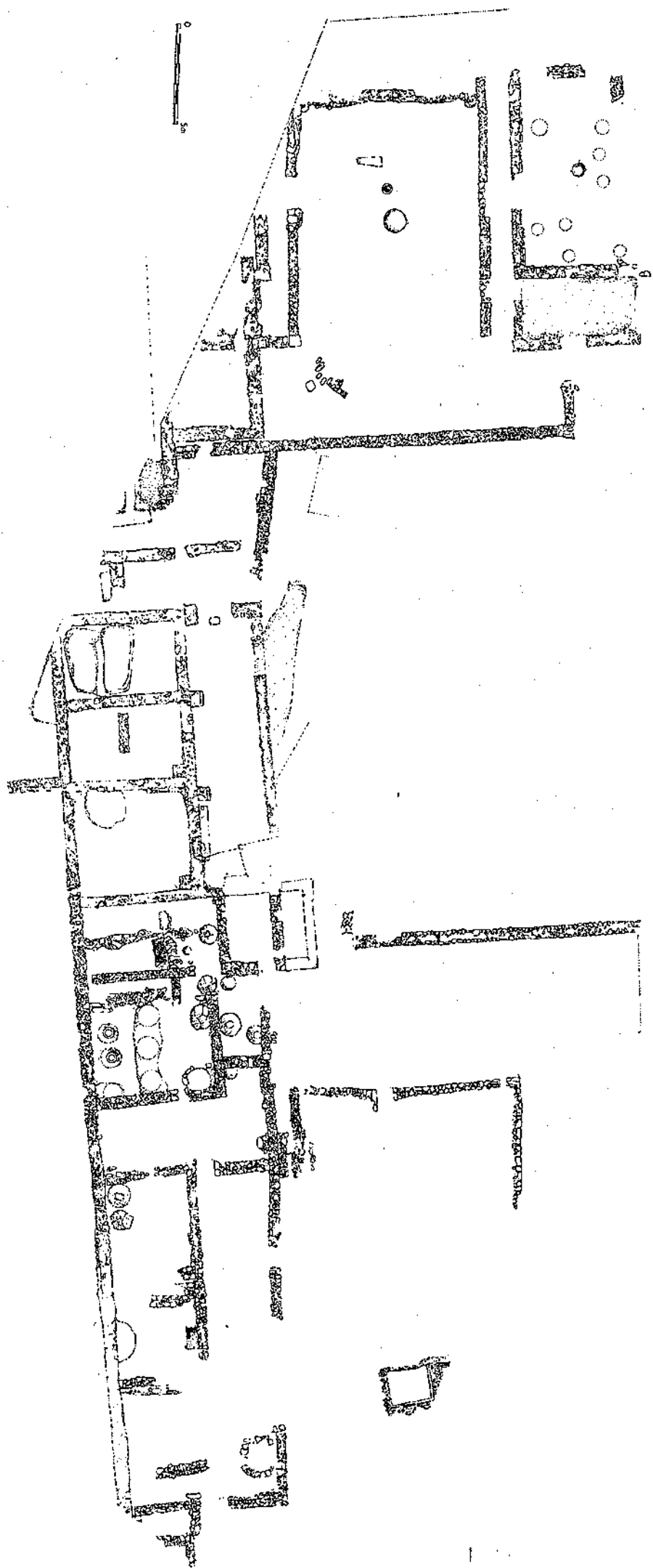
APENDIX 2

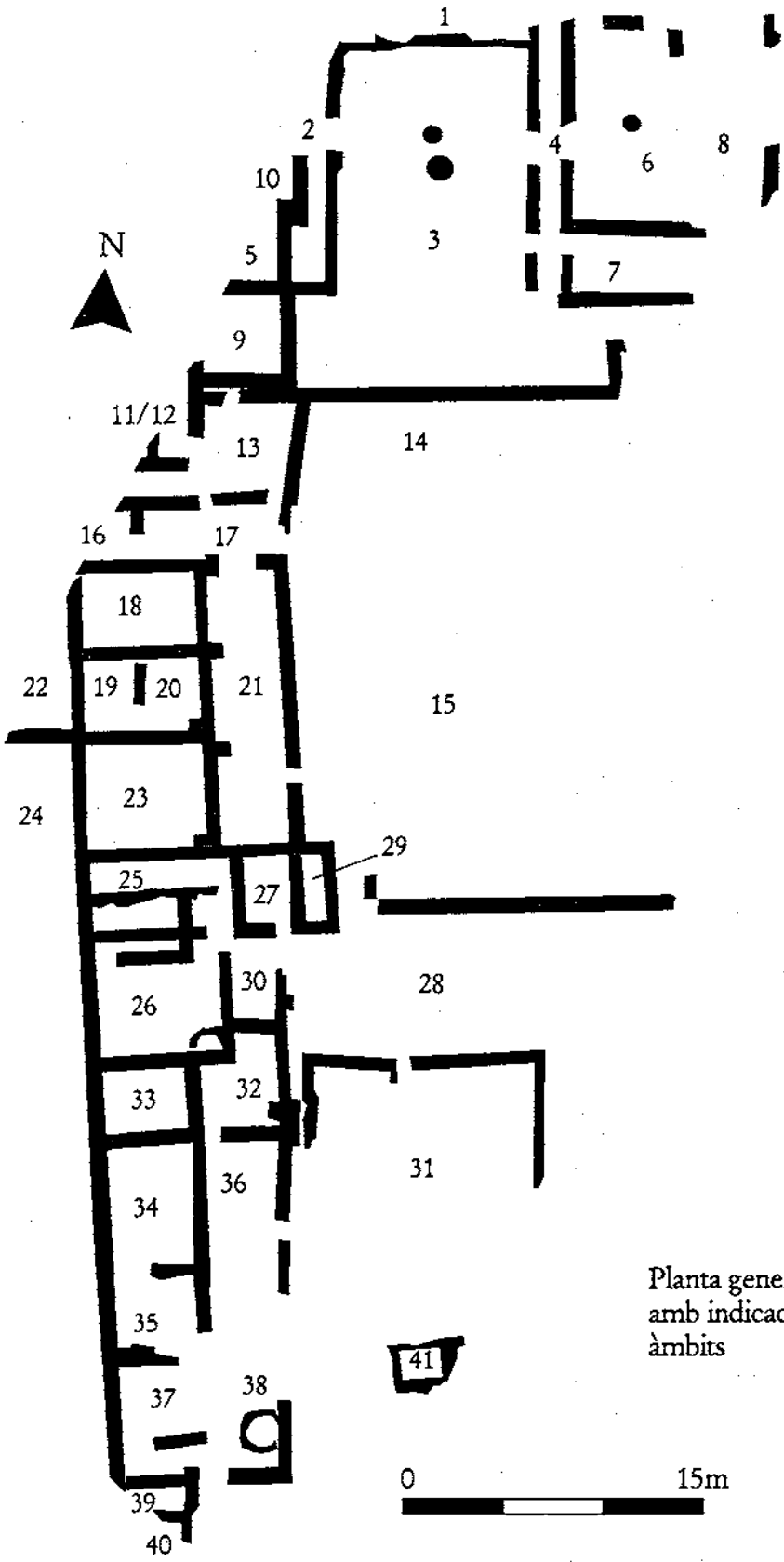
Planimetria

1. Mapa de situació
2. Plànol de situació
3. Planta general
4. Planta general amb indicació dels àmbits
5. Planta fase Alt imperial
6. Planta fase Alt imperial. Magatzem de dolia
7. Planta fase segle IV-V
8. Planta fase segle IV-V. Detall zona nord
9. Planta fase segle IV-V. Detall zona central
10. Planta fase segle IV-V. Detall zona sud
11. Planta reformes tardanes
12. Planta esquema abandó segona fase
13. Seccions zona nord
14. Seccions zona nord
15. Seccions zona centre
16. Seccions zona centre
17. Seccions zona centre
18. Seccions zona sud
19. Seccions zona sud
20. Esquema de les diferents fases
21. Restitució zona nord i centre
22. Restitució zona sud

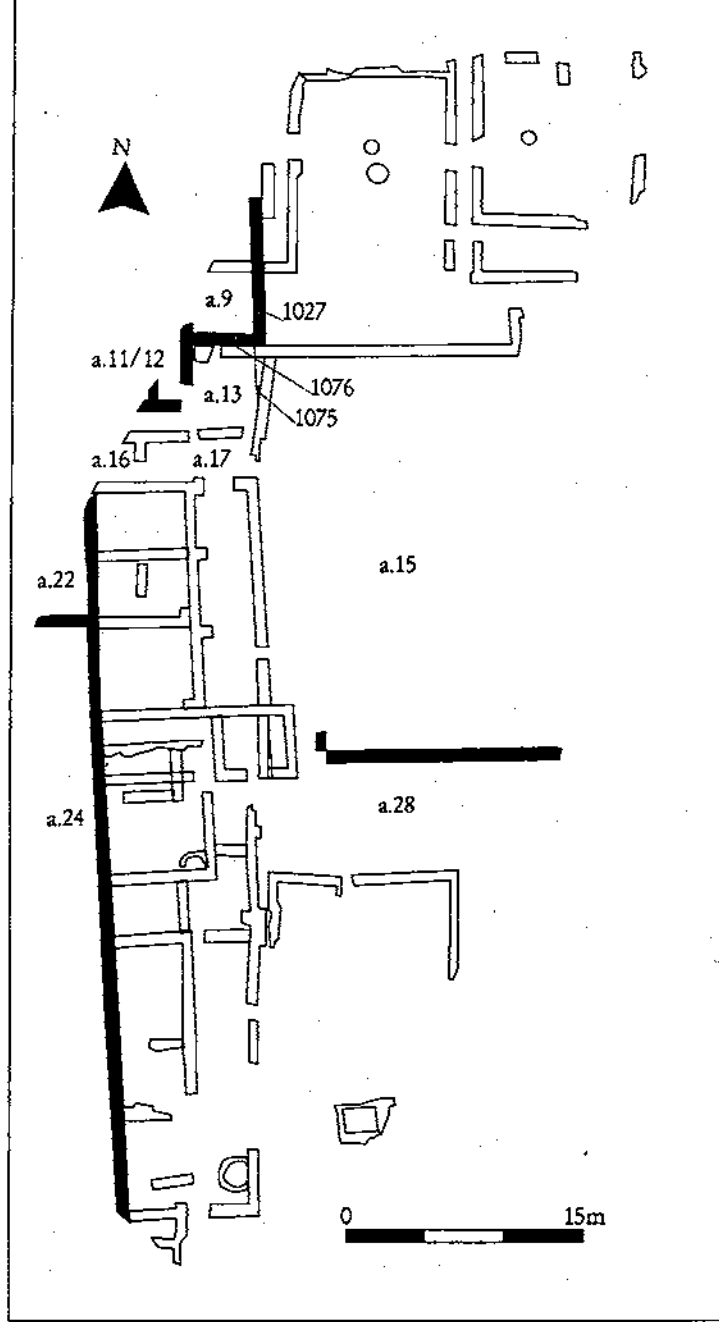

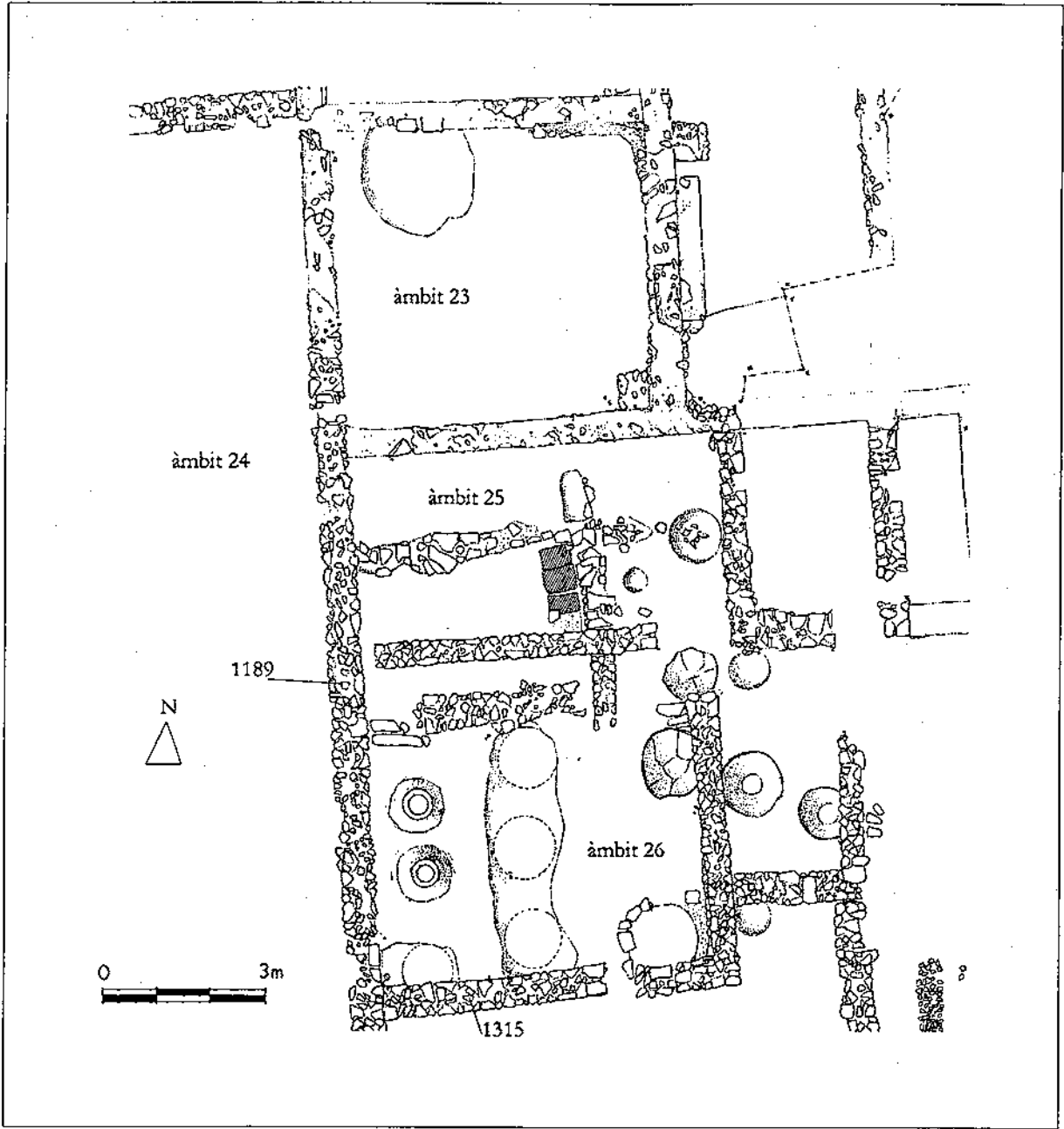

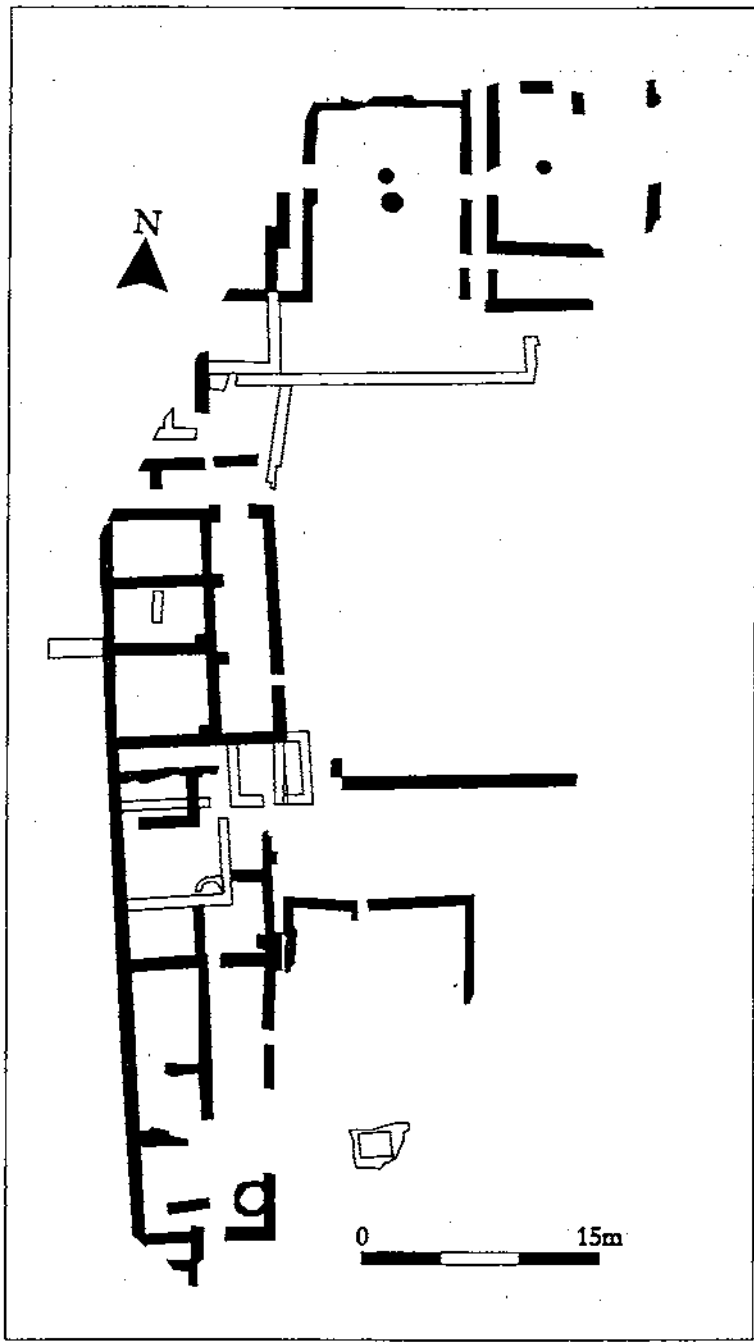

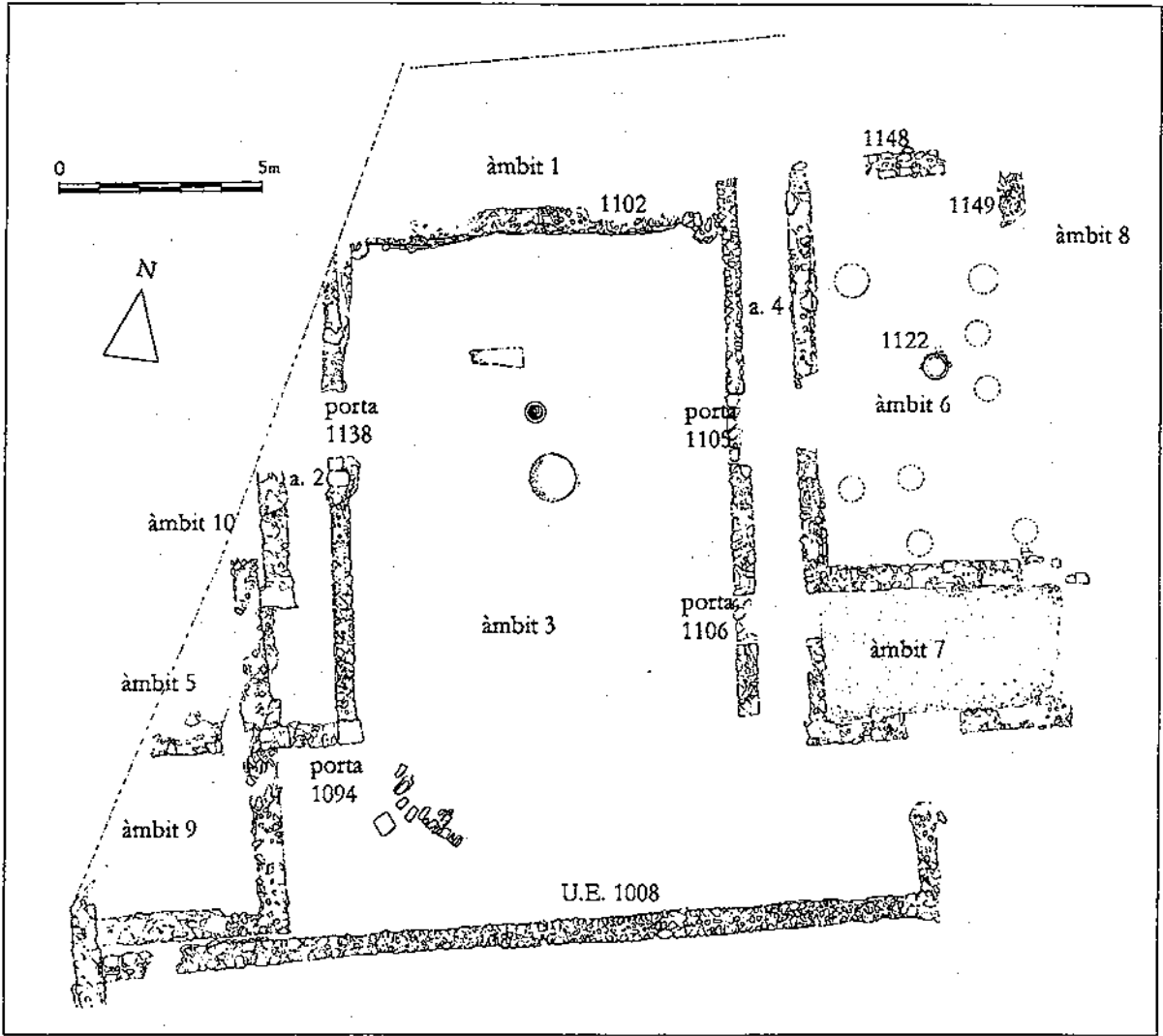

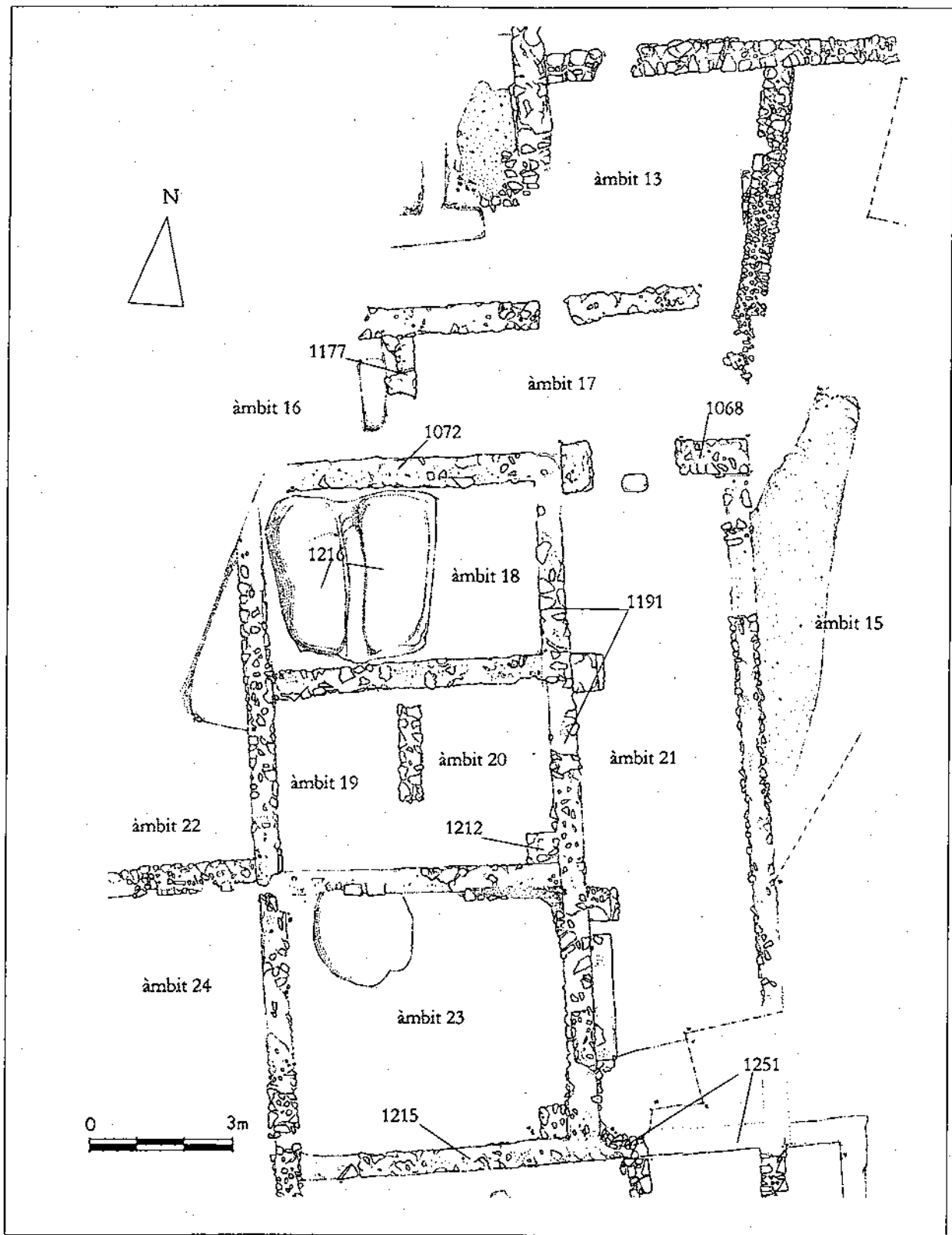
Planta general de l'excavació
amb indicació dels diferents
àmbits

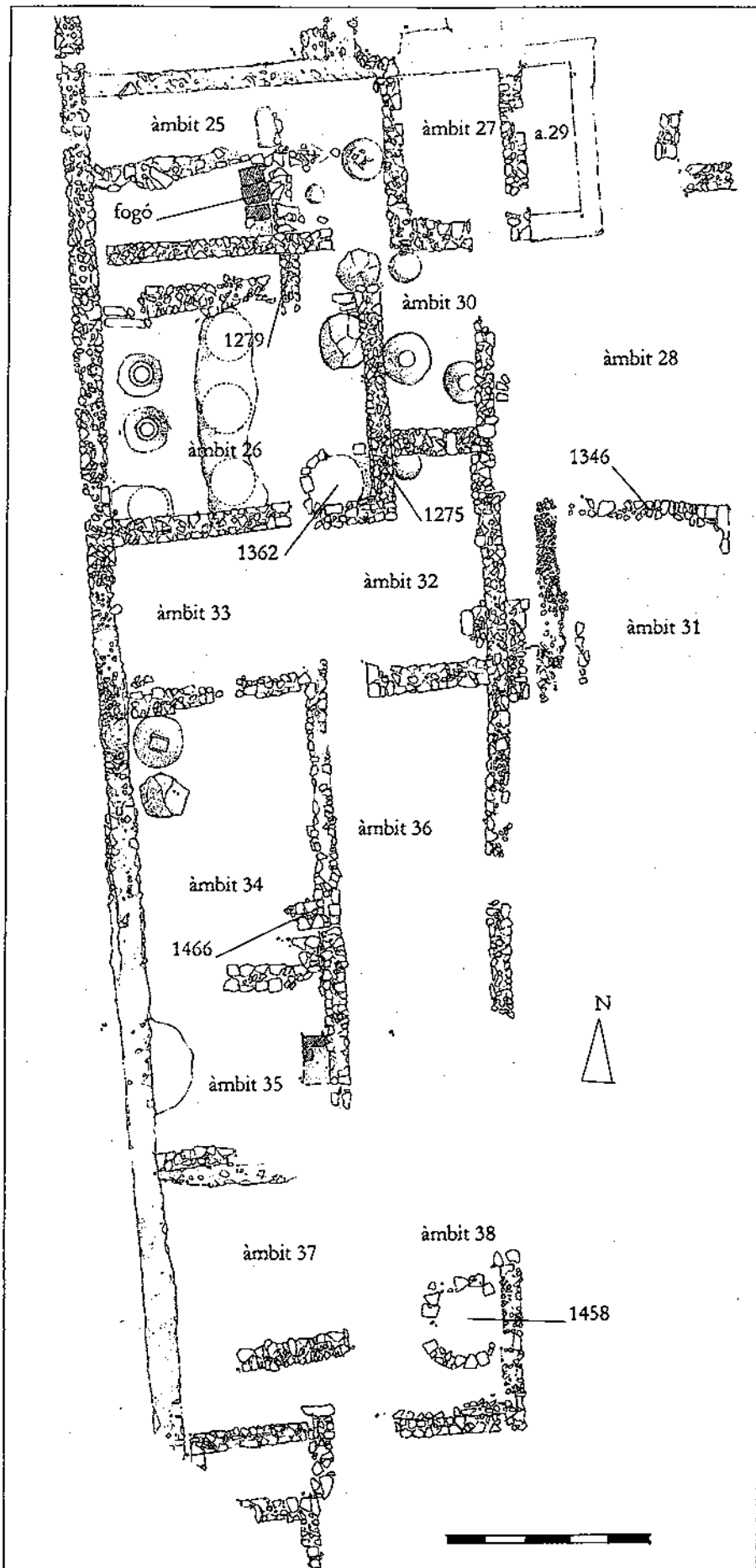

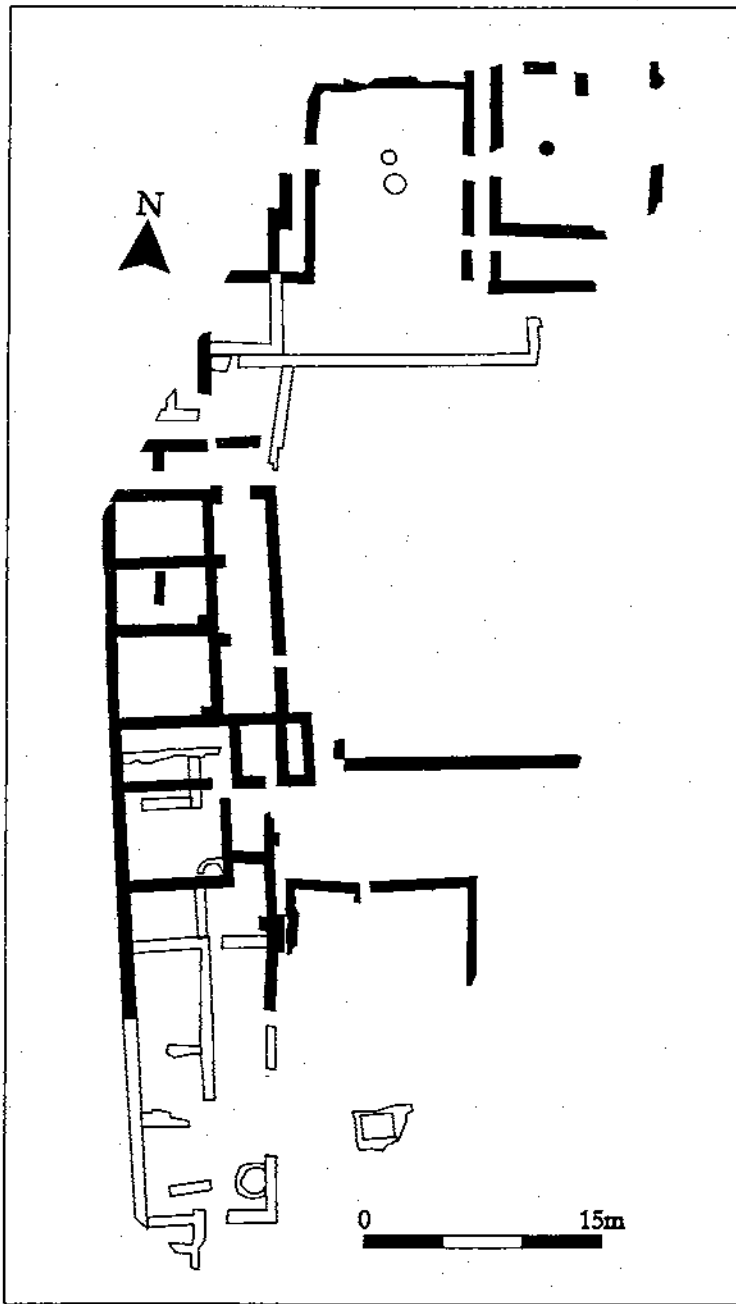

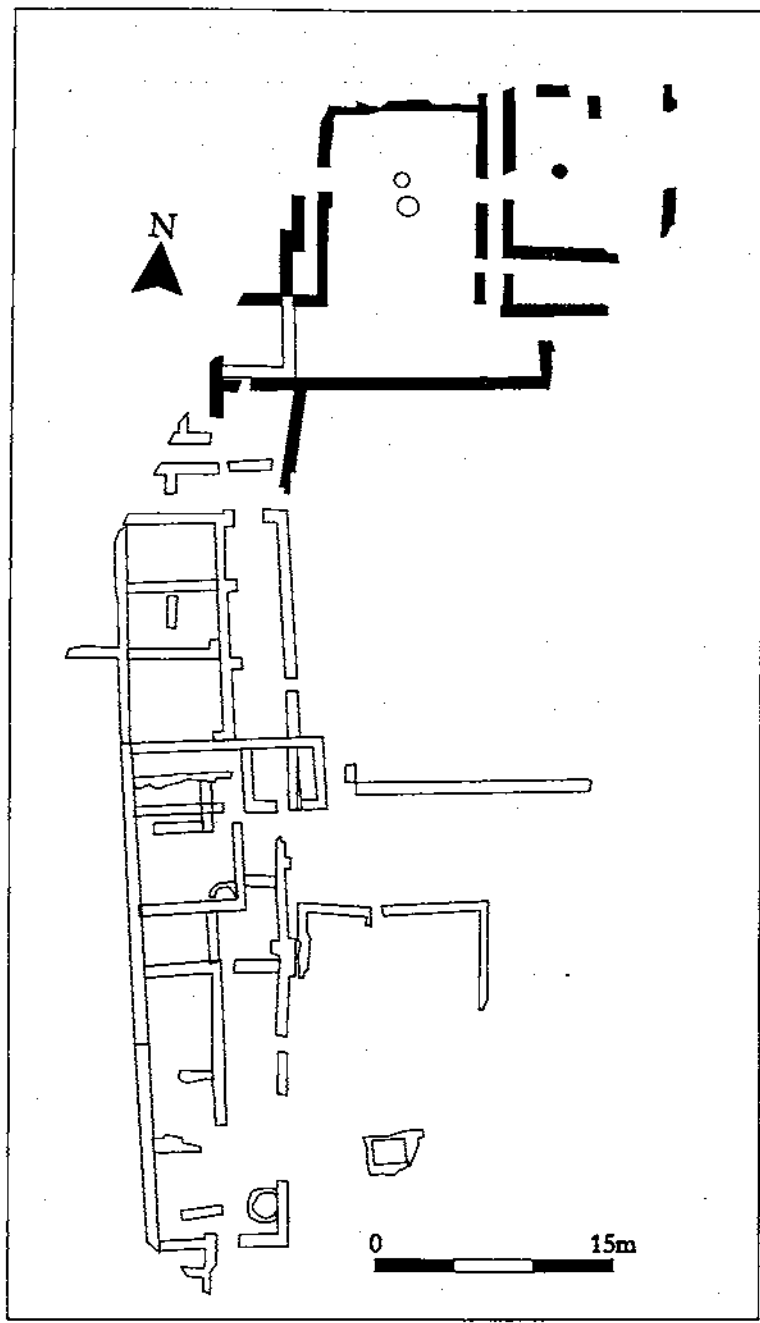

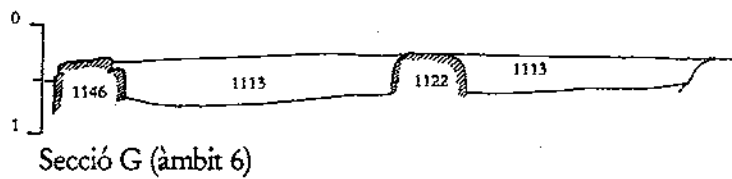
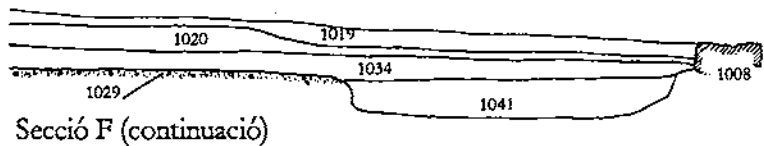
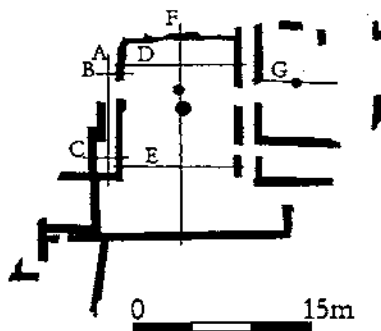
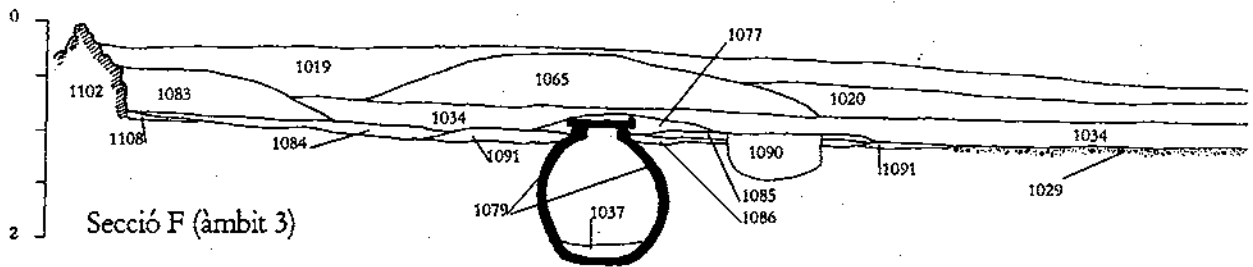
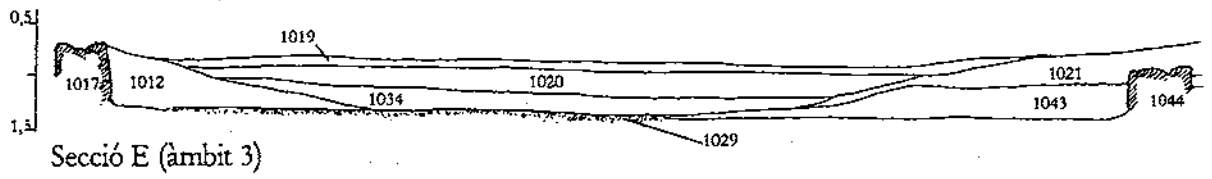
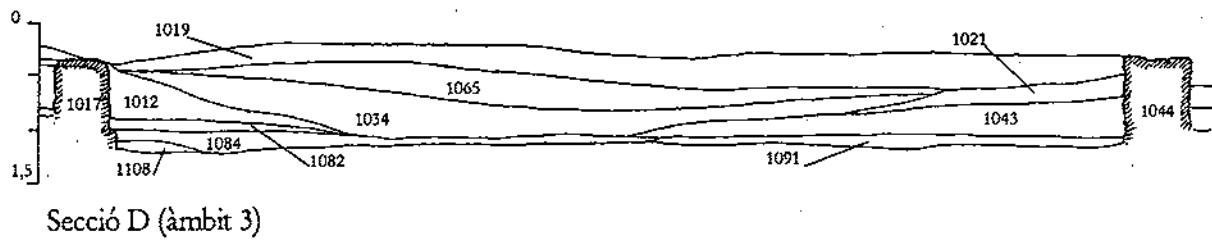
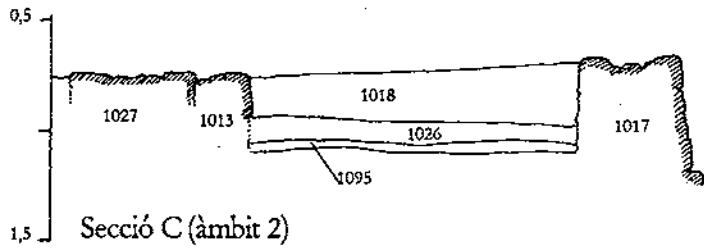
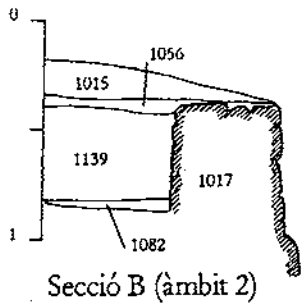
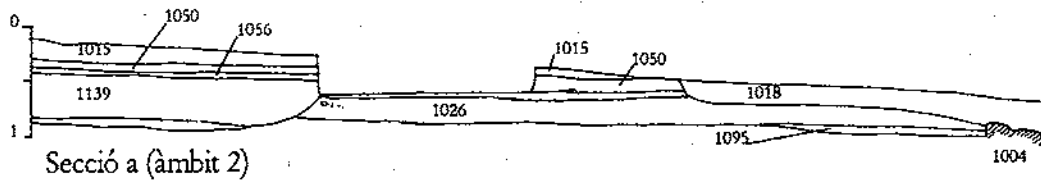

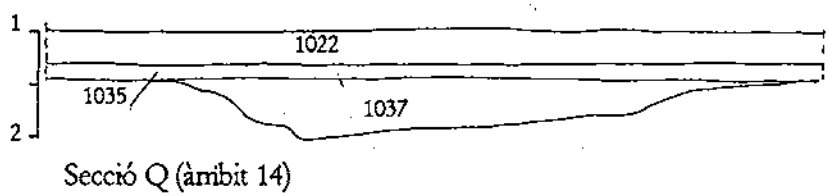
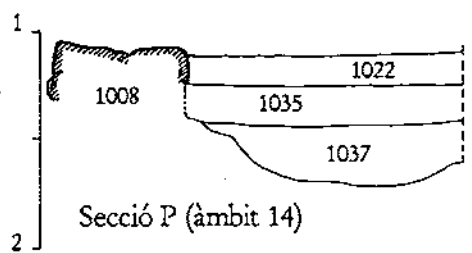
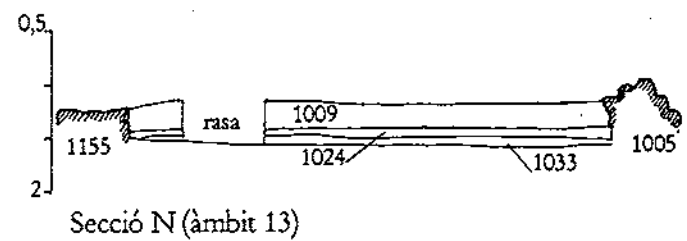
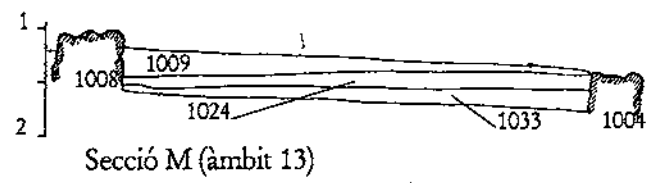
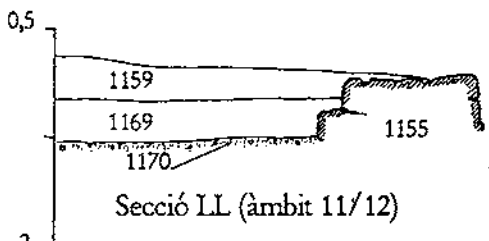
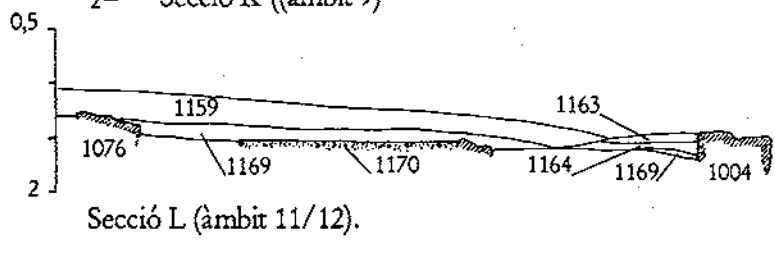
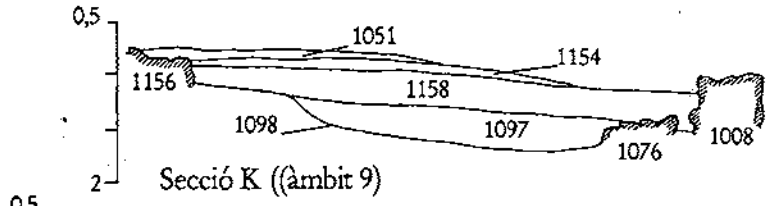
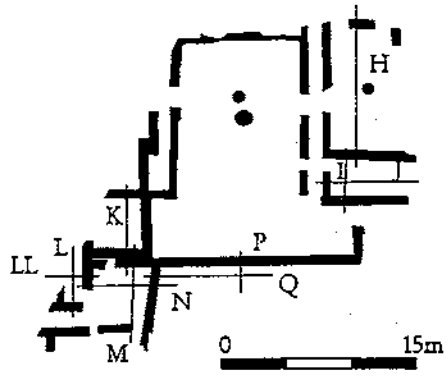
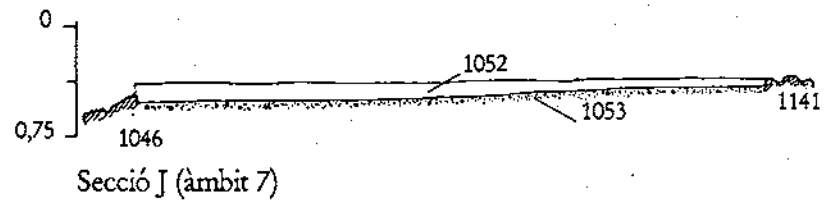
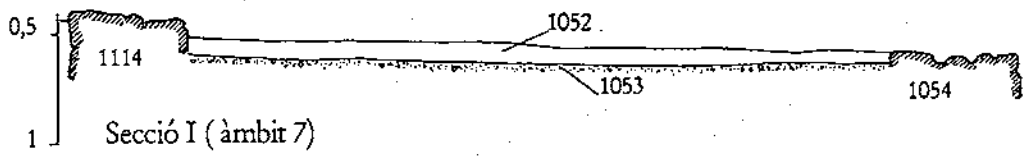
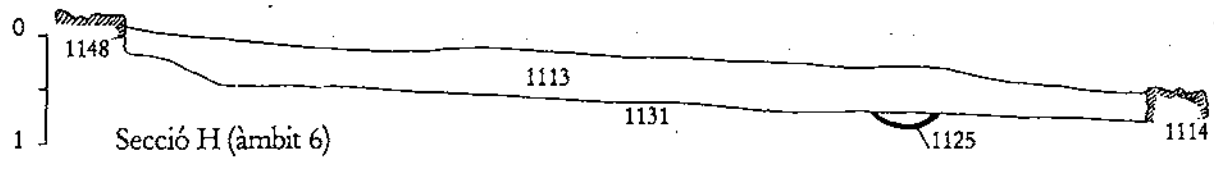

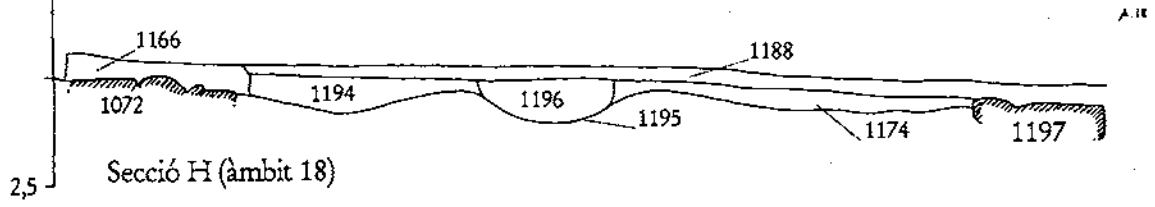
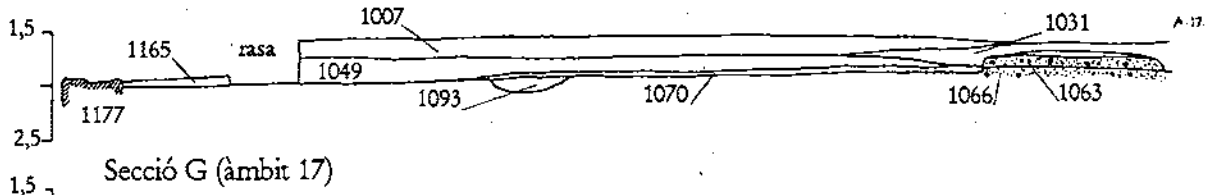
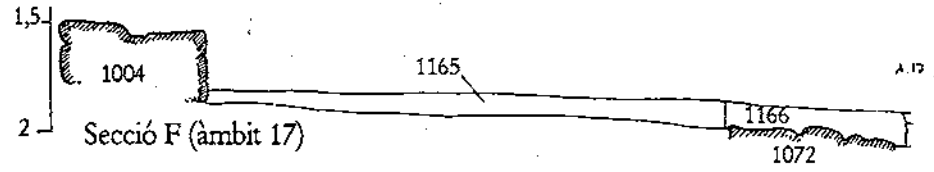
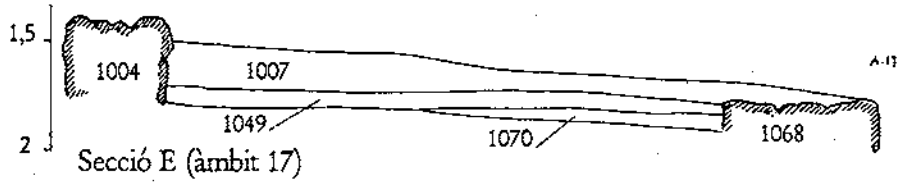
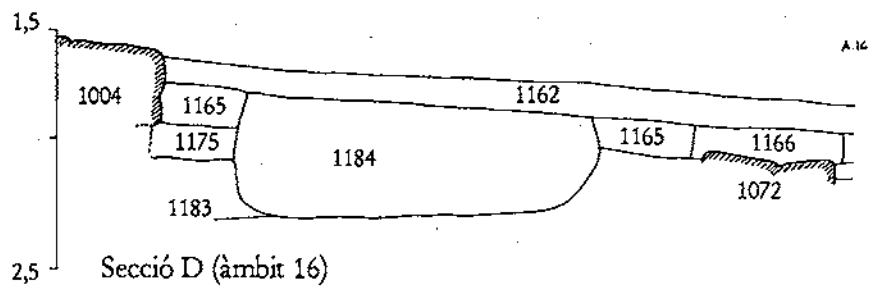
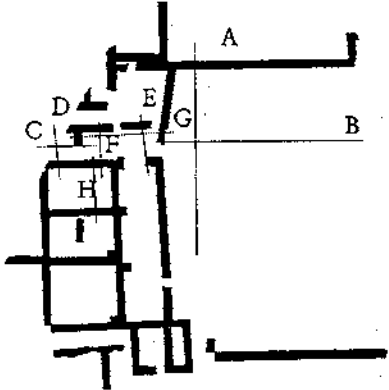
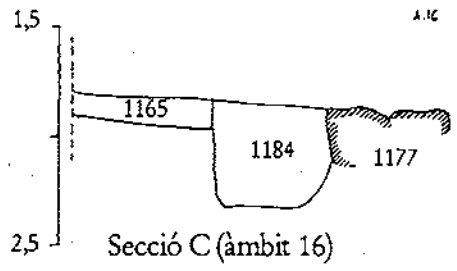
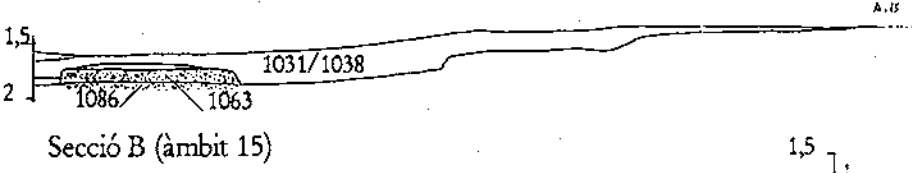
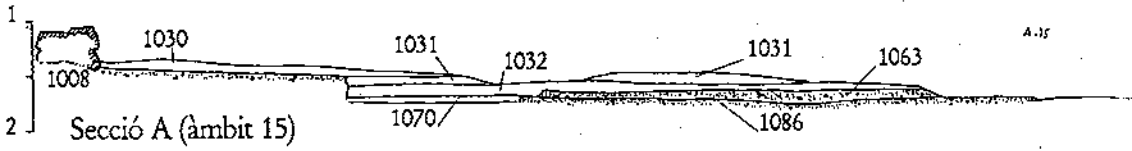

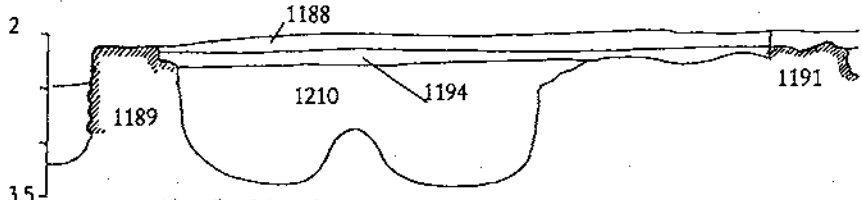

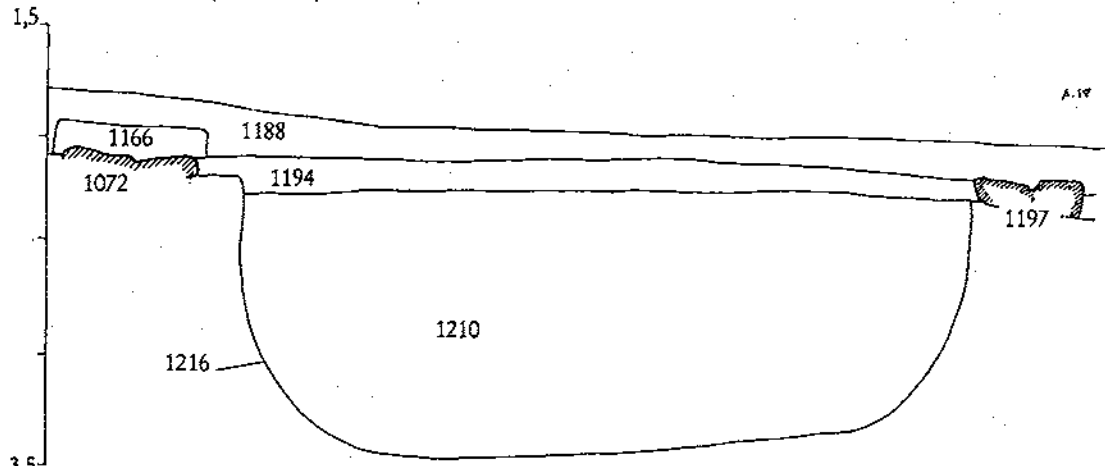

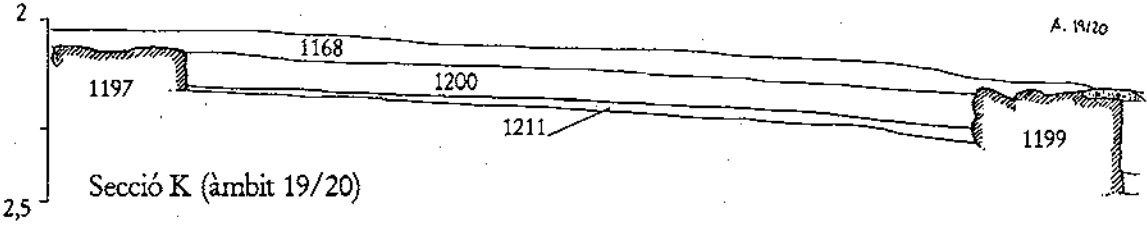
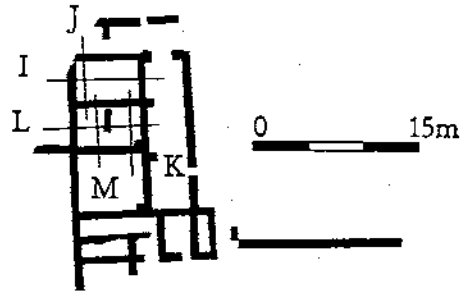

Secció I (àmbit 18)

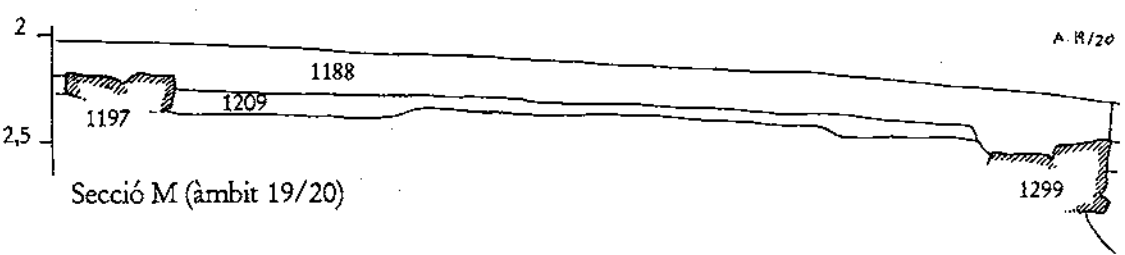
Secció J (àmbit 18)

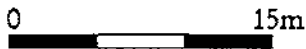
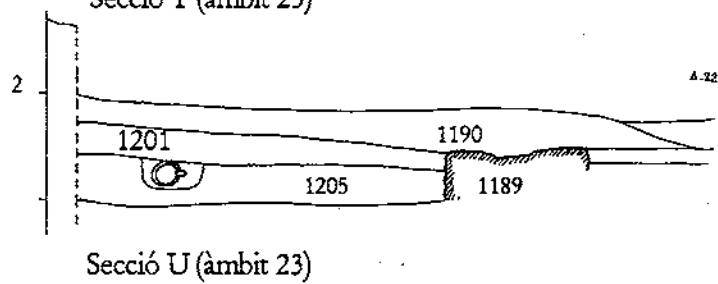
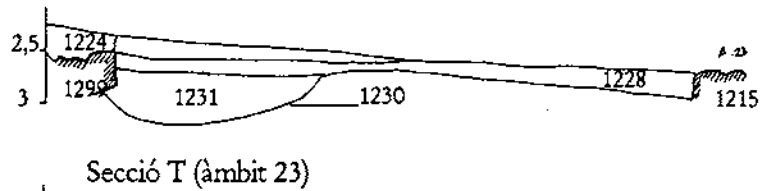
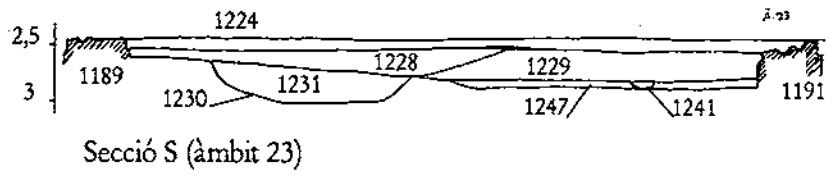
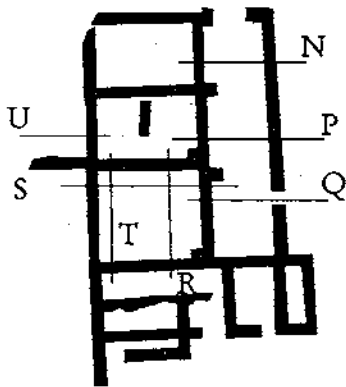
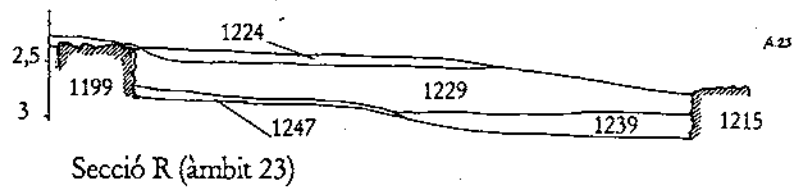
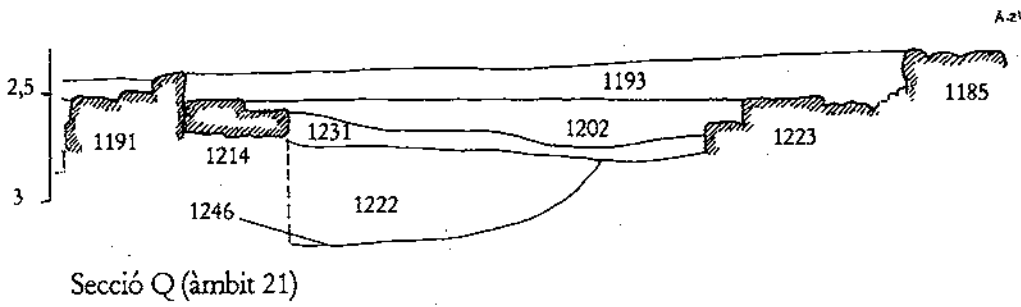
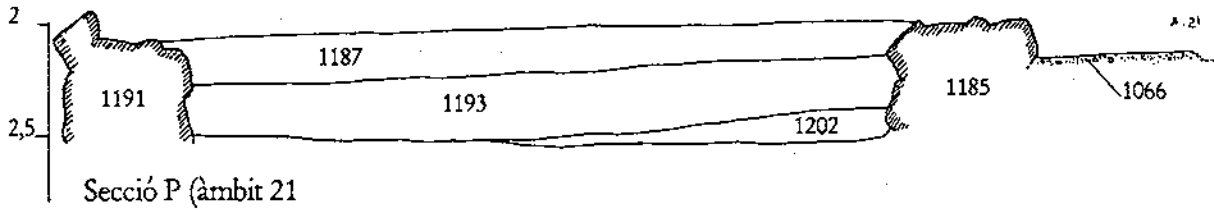
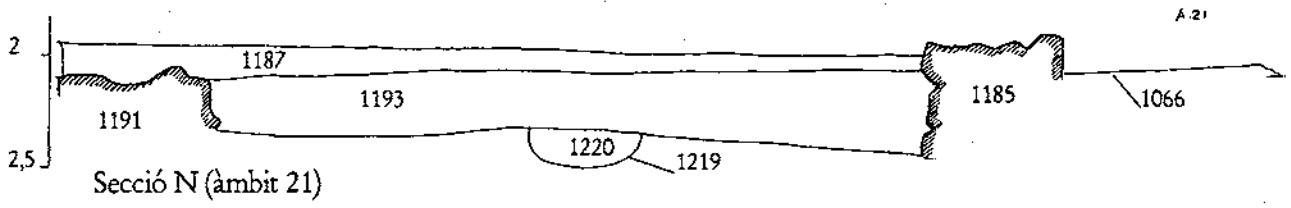
Secció K (àmbit 19/20)

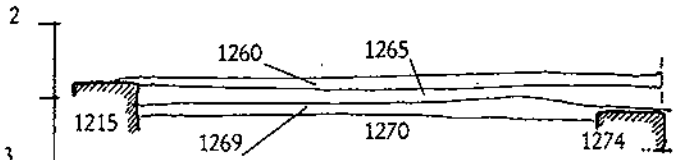

Secció L (àmbit 19/20)

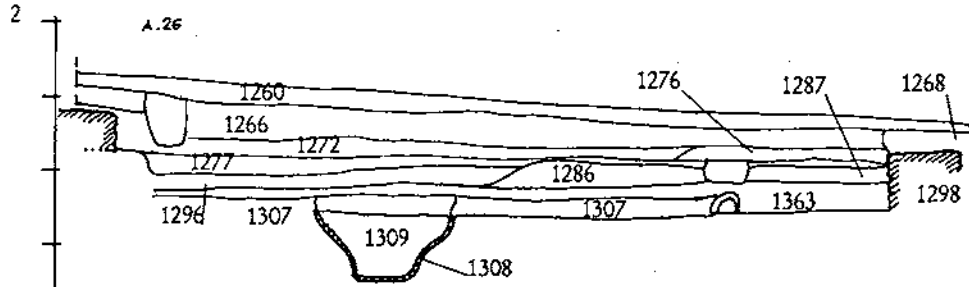
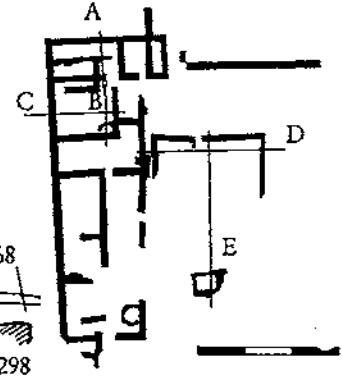

Secció M (àmbit 19/20)

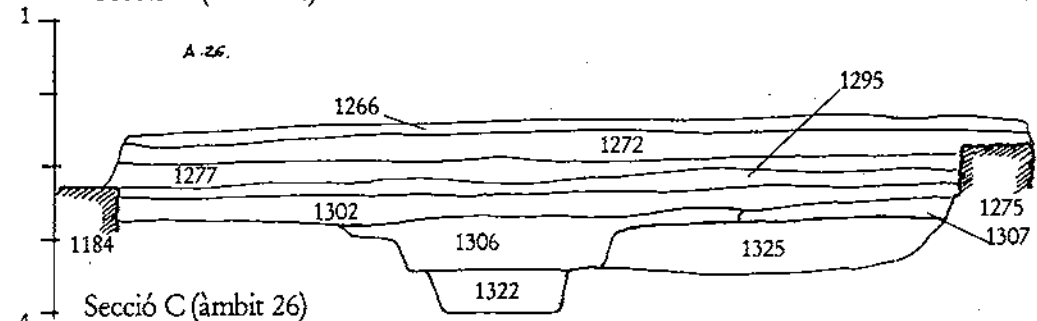

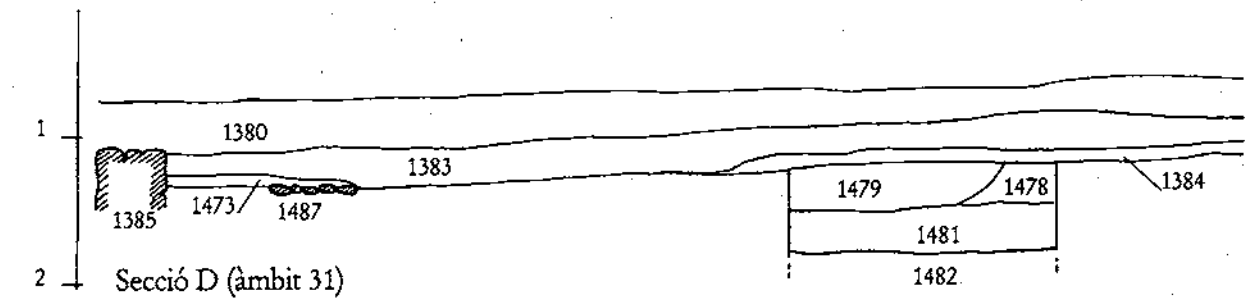
Secció A (àmbit 25)

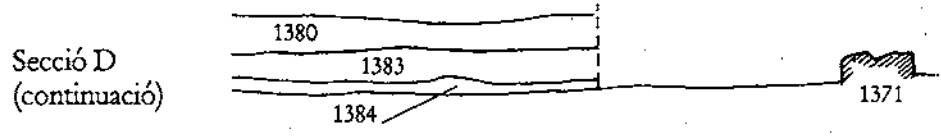
Secció B (àmbit 26)

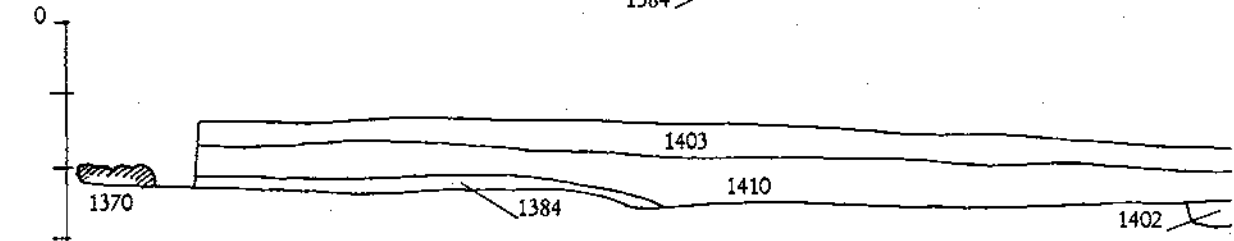
Secció C (àmbit 26)

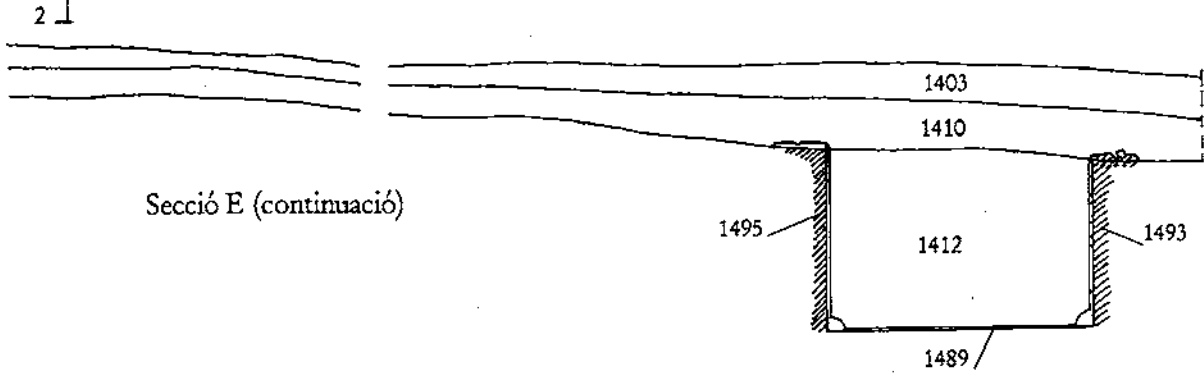
Secció D (àmbit 31)

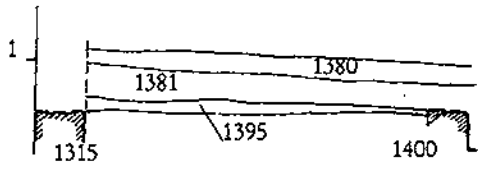
Secció D (continuació)

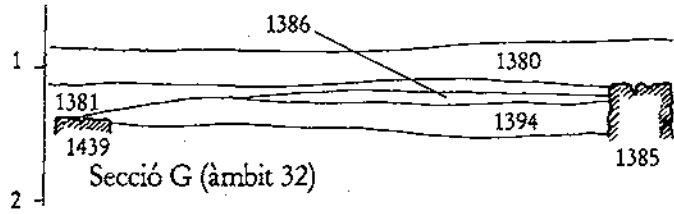
Secció E (àmbit 31)

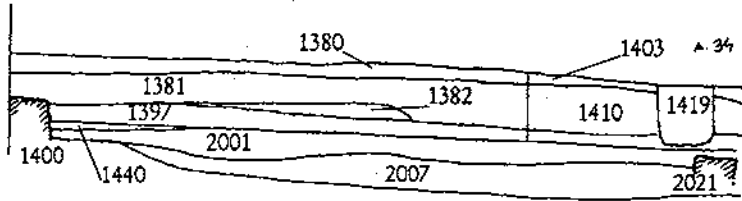
Secció E (continuació)

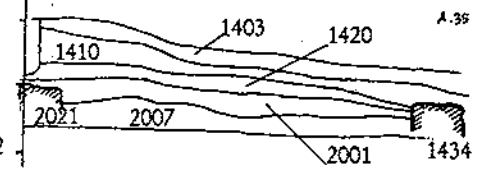
Secció F (àmbit 33)

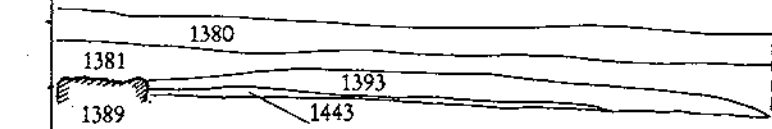
Secció G (àmbit 32)

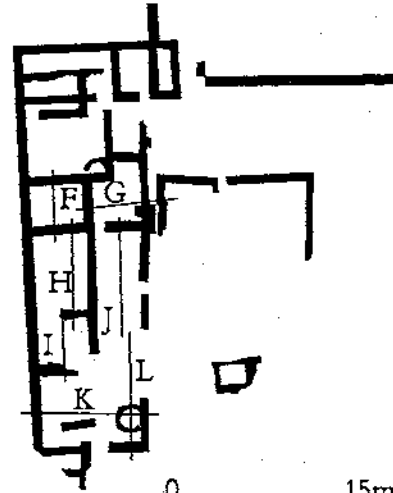
Secció H (àmbit 34)

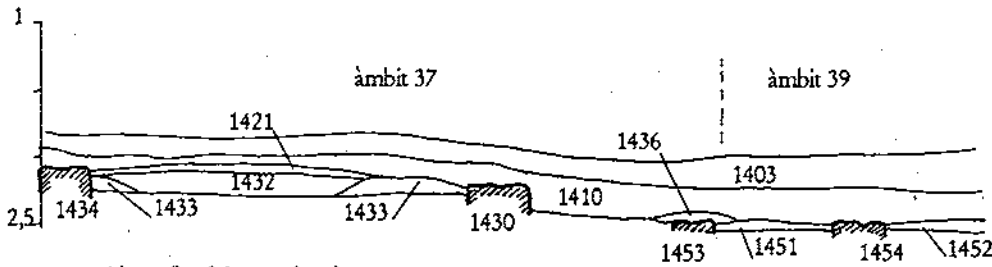
Secció I (àmbit 35)

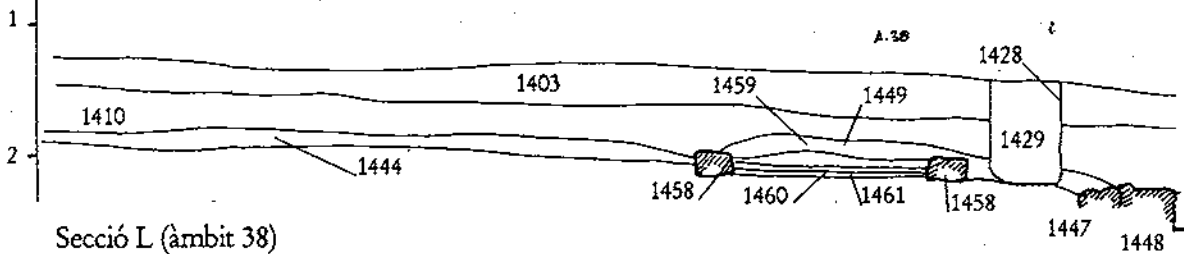
Secció J (àmbit 36)

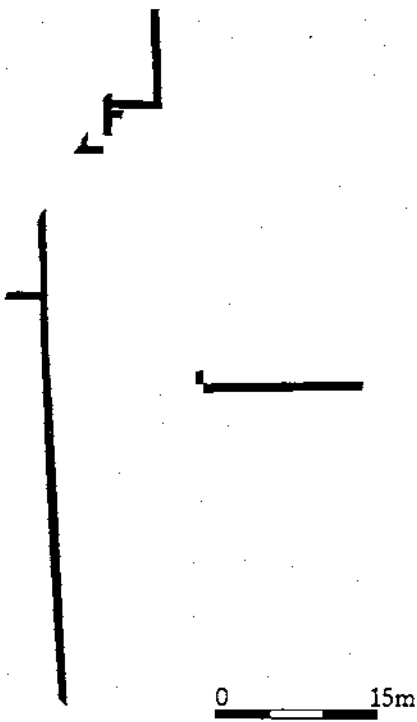
0 15m

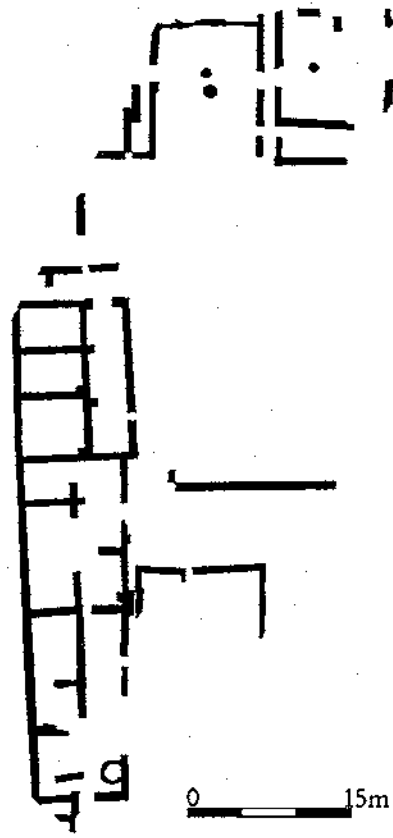
Secció K (àmbits 37 i 39)

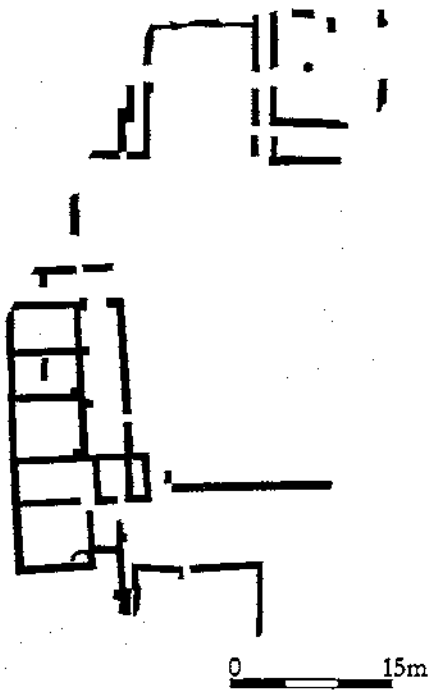
Secció L (àmbit 38)

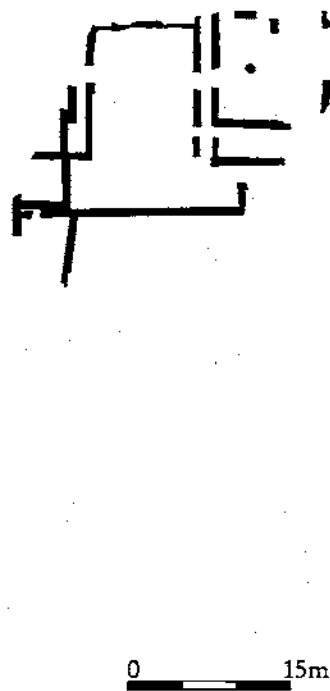
Fase Alt Imperi

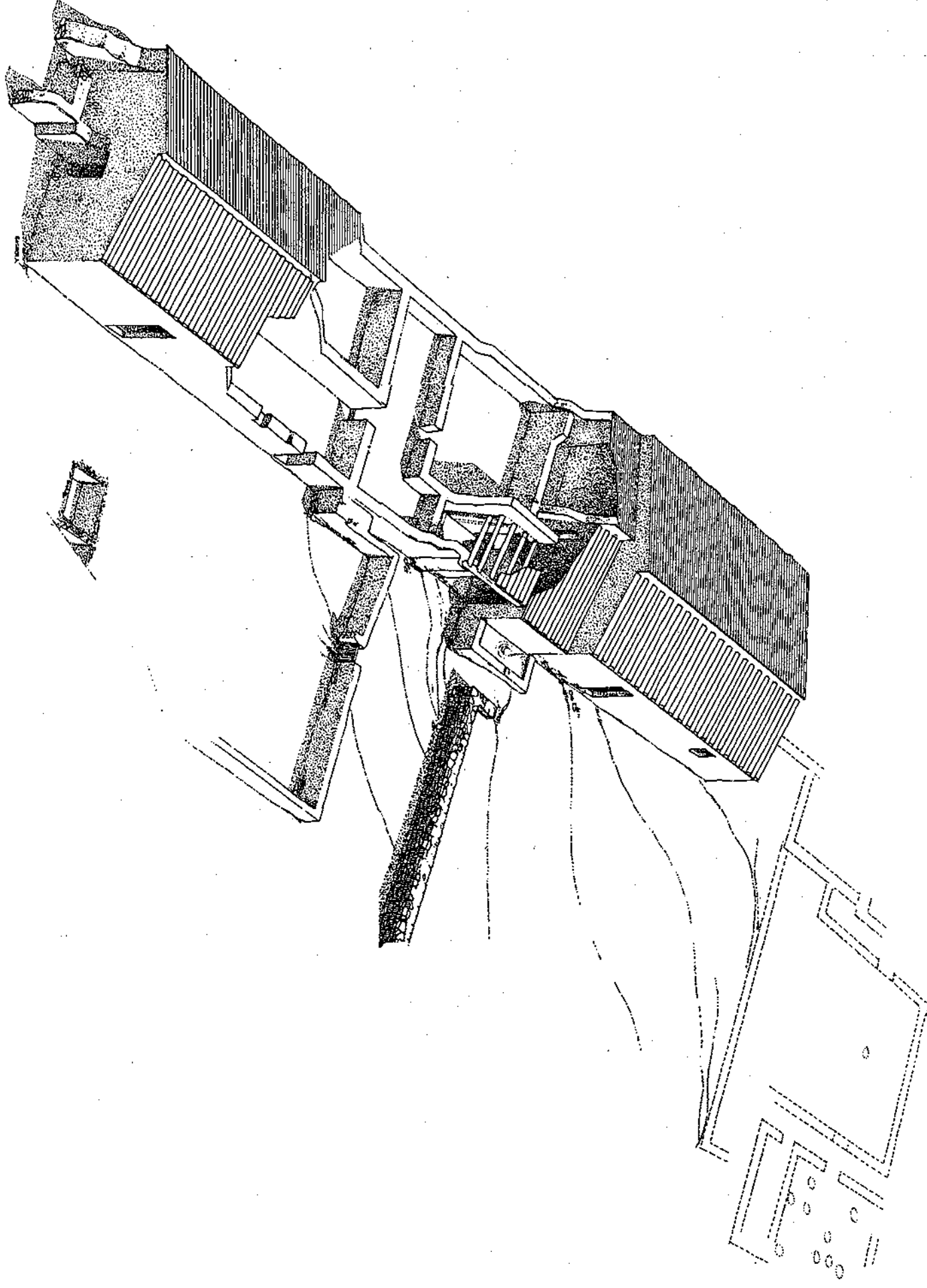
Segles IV-Vd.C.

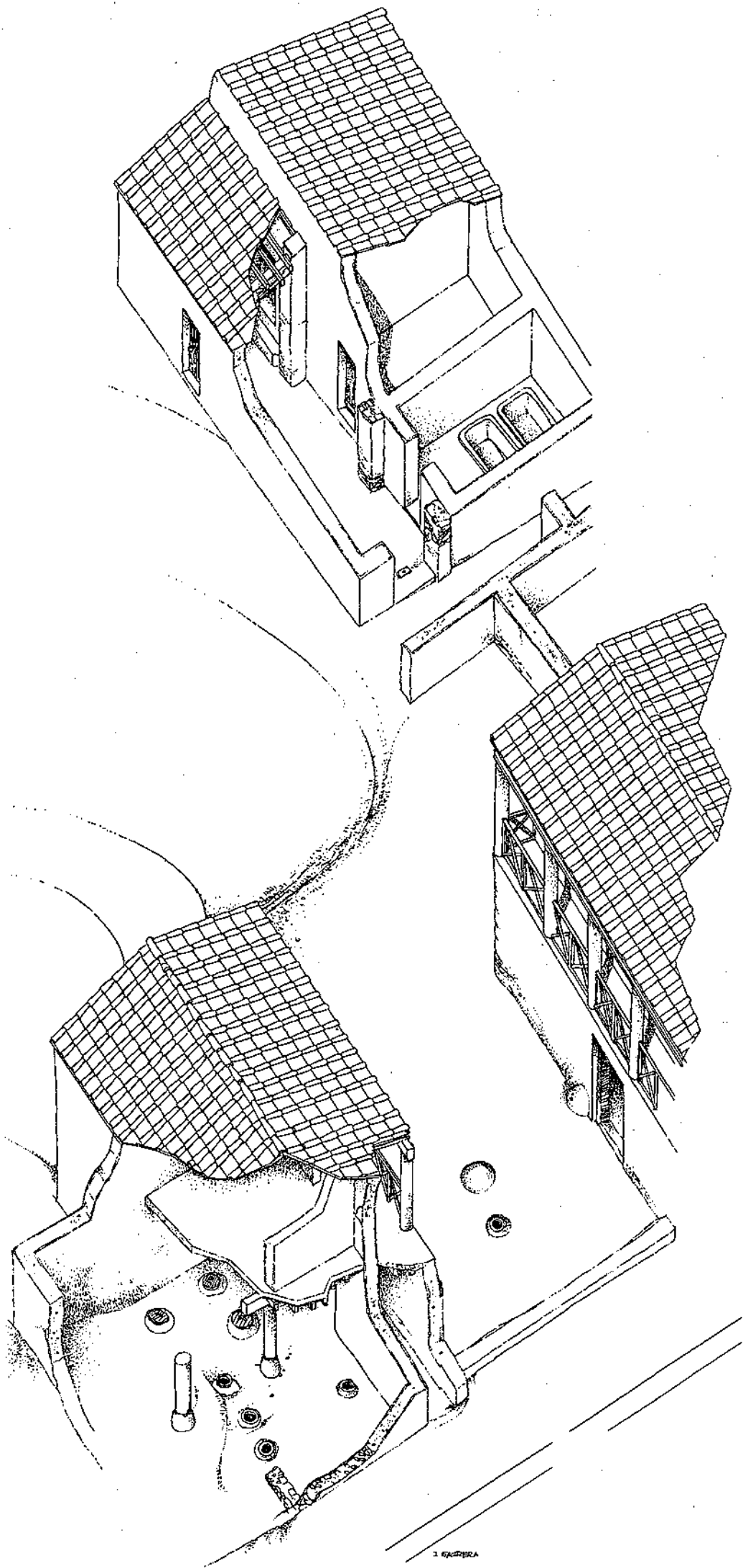

Reformes tardanes

2on abandonament

APENDIX 3

Imatges

1. Vista de les rases de les prospeccions inicials (març 1998)
2. Zona nord. Vista dels àmbits 2, 3, 4, 7, 6 i 8.
3. Vista general del sector nord vist des de ponent.
4. Sector central. Àmbits 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23 i 24.
5. Inici de l'excavació del sector de migdia. Àmbits 23, 25, 26 i 27.
6. Sector sud. Àmbits 26, 28 i 33.
7. Excavació en el sector sud. Àmbits 25 i 26.
8. Sector sud ja excavat. Àmbits 25, 26, 27, 28, 29 i 31.
9. Sector sud. Forn de l'àmbit 26.
10. Vista general del sector central i de migdia.
11. Sector sud. Dipòsit alt imperial. Àmbit 41.

